

B İ L İ M K U R G U K L A S İ K L E R İ

DERLEYEN

ORSON SCOTT CARD

YÜZYILIN EN İYİ BİLİMKURGU ÖYKÜLERİ

e-Kitap

1. Sürüm, Nisan 2018

*İthaki Yayınları'nın
Mart 2018 tarihli 1. baskısı
esas alınarak hazırlanmıştır.*

**Hiç bir ticari amaçla
kullanılmaz.**

Orson Scott Card

1951'de Washington'da doğan Amerikalı yazar, 80'ler sonrası dönemin en önemli bilimkurgu yazarlarından biri. Yazarlığının yanı sıra eleştirmenlik ve akademisyenlik de yapan Card, en bilinen eseri Ender'in Oyunu ve devam kitabı Ölülerin Sözcüsü ile hem Hugo hem de Nebula ödülleri kazanmış ve Amerika'nın tür için verilen en prestijli bu iki ödülünü iki sene üst üste kazanma başarısını gösteren tek yazar olmuştur.

Yüzyılın En İyi Bilimkurgu Öyküleri

Derleyen: Orson Scott Card

Özgün Adı

The Best Science Fiction of the Century

İthaki Yayınları - 1343

Bilimkurgu Klasikleri - 30

Yayın Sorumlusu: Alican Saygı Ortanca

Dizi Editörü: Alican Saygı Ortanca

Yayıma Hazırlayan: Arzu Akbatur

Düzeltili: Emre Aygün, Ömer Ezer

Kapak İllüstrasyonu: Hamdi Akçay

Kapak Uygulama: Hamdi Akçay

Grafik Uygulama: B. Elif Balkın

1. Baskı, Mart 2018, İstanbul

ISBN: 978-605-375-750-4

Sertifika No: 11407

Türkçe Çeviri © Ayşe Su Akaydın, Merve Akçay, Tuğçe Atacı, Büşra Çavundur, Handegül Demirhan, Ahmet Can Halat, Cem Önder, Pınar Uysal, 2015

Önsöz © Orson Scott Card, 2001

Türkçe Telif Hakkı © İthaki, 2015

Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

İthaki™ Penguin Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. Ltd. Şti.'nin yan kuruluşudur.

Caferağa Mah. Neşe Sok. 1907 Apt. No: 31 Moda, Kadıköy – İstanbul

Tel: (0216) 348 36 97 - Faks: (0216) 449 98 34

editor@ithaki.com.tr - www.ithaki.com.tr - www.ilknokta.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık

Gümüşsuyu Cad. Topkapı Center, Odin İş Merkezi No: 403/2 Topkapı - İstanbul

Tel: (0212) 613 30 06 - Faks: (0212) 613 51 97

Sertifika No: 40200

BİLİMKURGU KLASİKLERİ

DERLEYEN

ORSON SCOTT CARD

YÜZYILIN EN İYİ BİLİMKURGU ÖYKÜLERİ

Çevirenler

Arzu Akbatur gözetiminde

**Ayşe Su Akaydın, Merve Akçay, Tuğçe Atacı, Büşra Çavundur,
Handegül Demirhan, Ahmet Can Halat, Cem Önder, Pınar Uysal**

Çeviri Süreci Üzerine

Arzu Akbatur

Yüzyılın En İyi Bilim Kurgu Öyküleri gibi bir başlık, her "en iyi" listesinin hissettirdiği şüpheyi hissetmenize, bu tür listelere ya da derlemelere karşı duyduğunuz rahatsızlığın nüksetmesine sebep olabilir. Dolayısıyla, daha baştan bu derlemeye böyle bir ön kabul ile yaklaşmanın kaçınılmaz olduğunu söylemek mümkün. Kendisi de tanınmış, saygın kabul edilen bir bilimkurgu yazarı olan Orson Scott Card'ın giriş yazısında belirttiği gibi, kitaptaki öyküler tamamen öznel bir seçimle bir araya getirilmiş ki aslında hemen her derlemede karşımıza çıkan bir durum bu. "En iyi" bilimkurgu öyküleri denince akla pek çok başka yazarın veya bu kitapta yer alan yazarların klasikleşmiş farklı öykülerinin gelebileceğinin pekâlâ farkında Card. Açıkça ve samimiyetle, derlemede yer alacak metinlere karar verirken, ilk okuduğunda sevdiği ve tekrar okuduğunda yine sevip hayran olduğu öyküleri seçtiğini ifade ediyor.

Her biri sizi farklı dünyalara, olasılıklara, sorulara, tecrübelerle götüren; aklınızı karıştıran, hayal gücünüzü zorlarken tanık olduğunuz hayal gücüne, yaratıcılığa hayran kalmanızı sağlayan bu öykülerin böyle bir başucu kitabında toplanmış olması ve tabii kitabın İthaki Yayınları "Bilimkurgu Klasikleri" serisinin 30. kitabı olması bir tarafa, bu kitabı bizim için "özel" kılan farklı bir durum var: Öykülerin çeviri süreci.

Pek çok çeviribilim veya mütercim-tercümanlık bölümünde olduğu gibi, Boğaziçi Üniversitesi Çeviribilim lisans programında da öğrenciler son sınıfa geldiklerinde bir "Çeviri Projesi" hazırlarlar. Projeye başlamadan önce öğrenciler bölümün öğretim elemanları arasından bir danışman belirlerler. Danışmanın yönlendirmesiyle çevrilecek metin seçilir, metin üzerinde çalışılır; çeviri sürecinde karşılaşılan sorunlar ve bu sorunların nasıl çözümlenebileceği üzerine konuşulur, tartışılır. Çeviri bittikten sonra da çevrilmiş metin üzerinde gerekli görülen düzeltmeler ve metnin son okuması yapılır. Öğrenciler, projelerini teslim etmeden önce, metin seçimiyle ilgili karar verme süreçlerini anlattıkları, özgün metnin içeriği, biçimsel ve biçimsel özellikleri hakkında bilgi verdikleri bir giriş yazısı; özgün ve çevrilmiş metinleri takiben de çeviri sırasında karşılaştıkları sorunları ve bu sorunlara buldukları çözümleri kuramsal yaklaşımlar çerçevesinde anlattıkları bir "yorum" bölümü yazarlar. Bu derlemedeki öykülerin çevirisi, danışmanı olduğum "Çeviri Projesi" öğrencilerim tarafından yapıldı. Bunca emek verilen nitelikli çevirilerin değerlendirilmesi gerektiği düşüncesinden yola çıkarak, önceki dönemlerde aralarında "Edebiyat Çevirisi"nin de olduğu farklı derslerimi almış olan, bilimkurgu ve fantastik edebiyata ilgi duyduklarını bildiğim bu öğrencilerime, yayımlanmak üzere bir derlemenin çevirisini yapma önerisini getirdiğimde hepsi öneriyi büyük bir heyecanla kabul ettiler. Bu, hepimiz için çok öğretici ve keyifli bir yolculuk oldu. Yayıneviyle temasa geçilmesi, metne karar verilmesi, sözleşmenin yapılması, öykülerin dağılımı, takvimin belirlenmesi, çeviriler ortaya çıktıkça bunların üstünde çalışma, düzeltmelerin ve son okumaların yapılması... başından sonuna

apayrı bir tecrübeydi. Elbette bunun en keyifli kısmı çeviriler üstünde çalışmaktı. Her bir öyküyü, çeviriyi yapan öğrencimle birlikte cümle cümle okuyarak ilerlerken bazen bir kelime oyunu, bir mekânın tasviri, bazen anlatıcıların değişmesiyle ortaya çıkan ton değişikliği ya da hikâye üzerine tartıştık. Bazen gruptaki diğer çevirmenlerle fikir alışverişinde bulunup belli konularda daha fazla bilgi sahibi olanlara akıl danıştık; bazen de o kadar tartışıp kafa yorduktan sonra başa dönüp ilk akla gelen çözümün daha iyi olduğuna karar verdik. Edebiyatın insana iyi gelen o büyülü yönünü; kelimelerin, cümlelerin arasında kaybolduğumuz bu zamanlarda daha iyi anladık. Özellikle de öğrencilerin mezuniyetinin hemen akabindeki o gerilimli temmuz ayında hayatın karmaşasından, gerçek bildiklerimizin yapaylığından, yeni yeni sınırların bizi hapsettiği o cendereden bir kaçış oldu bizim için bu öyküler.

Sizin de kendinizi öykülerin yarattığı bu zengin dünya içinde unutmanız dileğiyle...

Aralık 2017

Sunuş

Orson Scott Card

Yüzyılın en iyi bilimkurgu öykülerinin bir listesini yapmak, binyılın ya da günümüze kadar yazılmış en iyi bilimkurgu öykülerinin bir listesini yapmaktan farklı değil. Bunun sebebi, bilimkurgunun bir edebiyat türü olarak ortaya çıkışının ve dolayısıyla tüm tarihinin 1900'lerde; Hugo Gernsback'ın, "H. G. Wells'in yazdığı türde bilimsel romanlar" olarak tanımladığı "bilimsel kurgu" [scientifiction] üzerine ilk derginin basıldığı dönemde başlaması.

H. G. Wells, Jules Verne ve (daha sonra yoluna, Edmond Hamilton gibi tam anlamıyla bir bilimkurgu yazarı olarak devam eden A. Merritt, H. Rider Haggard ve diğerleri dâhil) pek çok macera öyküsü yazarı, geriye bakıldığında bilimkurgu geleneğine ait olduğu açıkça görülen öyküler yazdılar. Ancak bu yazarlar, ne öykülerini edebiyatta yeni bir tür olarak görüyorlar, ne de uzaylı ırkları, yeni ve tuhaf icatları ya da geçmişin şaşırtıcı kalıntılarını anlatan öyküler yazarken kendilerinin farklı bir edebiyat topluluğuna ait olduklarını düşünüyorlardı.

Gernsback'ın dergisi *Amazing Stories*'in yayımlanmasıyla bu durum değişti. Artık belli türde öykülerin içinde yer bulabildiği, bilimkurgunun ne olduğunu, ve dolayısıyla ne olmadığını, tanımlayan sınırlar mevcuttu. Bu sınırlar, en azından bir süre için, getto duvarlarının vazifesini görerek bilimkurgu türünün yerleşmesine yardımcı olacaktı. Ve tabii, bir de okur mektupları köşesi vardı.

Topluluğun oluşmasını sağlayan, bu okuyucu mektupları köşesiydi. Yeni türün meraklıları Gernsback'e yazıyor ve birbirlerinin dergide yayınlanan mektuplarını okumaya can atıyorlardı. Sonra aracıyı atlayıp doğrudan birbirlerine yazmaya ve buluşup bilimkurgunun ne olduğu, ne olabileceği ya da ne olması gerektiği hakkında konuşmaya başladılar. Bunu kendi yazdıkları öyküler takip etti. Yazdıkları bu öyküleri birbirleriyle paylaştılar ve nihayetinde kulüpler kurmaya ve türün sıkı takipçilerini bir araya getiren toplantılarda buluşmaya başladılar. Bugün Dünya Bilimkurgu Kongresi, her ne kadar İngilizce hâlâ türün lingua franca'sı ya da ortak dili olsa da, pek çok farklı dilden ve ülkeden katılımcıları buluşturuyor.

Okuyucular, "fanlar"a (ki bunlar bilimkurgu topluluğunun herkese açık olan diyalogunu devam ettirenlerdi), fanlar da yazarlara dönüştükçe, birtakım eleştirel prensipler geliştirilmeye başladı. Bu prensipler, Amerikan üniversitelerinde okutulan ve tek ortak noktası, bilimkurgudan hemen önce edebiyatta devrim yaratan modernist eserlerin niçin muhteşem olduklarını tartışmak olan eleştiri kuramlarından epey uzaktı. Woolf, Lawrence, Joyce, Eliot, Pound, Faulkner, Hemingway gibi yazarları yere göğe koyamayan ve aralarındaki edebi yakınlığa odaklanan akademisyenler, doğal olarak bilimkurgu gettosunda neler olup bittiğinden habersizdiler. Fakat öğrencileri sürekli *Dune* ve *Yaban* Diyarlardaki *Yabancı* gibi kitaplardan bahsettiği için nihayet bu dünyanın farkına vardılar

ve komik biçimde uçuk kapakları olan bu tuhaf kitap ve dergilerin, ortaya koydukları 'Büyük Edebiyat' standartlarına bir nebze olsun itibar etmediğini gördüler. Standartlarının, bilimkurgu söz konusu olduğunda geçerliliğini yitirdiği için yetersiz olduğu sonucuna ulaşmak yerine, daha güvenli ve kolay yolu seçerek bilimkurgunun değersiz olduğuna karar verdiler.

Eski deyişi bilirsiniz: Elinde çekiç olana her şey çivi görünür. Bu pek de doğru değil. Akademi-edebiyat kurumu için şu daha yerinde bir benzetme: Elinde sadece çekiç olana, vida kusurlu bir çivi görünür.

Bu yüzden her iki-üç yılda bir Atlantic Monthly, Harper's Magazine veya The New Yorker bilimkurgunun niçin Kötü Sanat olduğunu anlatan bir yazıya yer verir. Yaşlı aristokratların kendi fildişi kulelerini, başkaldıran kokuşmuş yığınların saldırısından korumaya çalışmasından başka ne yapmasını beklersiniz ki?

İşin aslı 1940'ların ortalarına gelindiğinde bilimkurgu, edebiyat topluluklarının en canlı, en üretken, en yenilikçi ve zaman içinde en kayda değer topluluğuydu. Ödevlerinden iyi notlar almak için metinleri didik didik eden öğrencilerden ziyade, öyküleri içindeki hikâye ve fikirler için okuyan gönüllülerce destekleniyordu. Bu şekilde kendini sürekli yenileyerek gelişti; diğer türlerden ve disiplinlerden kendisi için yararlı olabilecek ne bulduysa aldı; ne sadece bilim ne sadece kurguyla sınırladı kendini. Devrimden devrime, nesilden nesile, bilimkurgunun içerisinde, dışında olduğundan daha fazla çeşitlilik, daha fazla tarih vardı.

Partiye katıldığım da eğlence çoktan başlamıştı. Doğduğum yıl, yani 1951'de, çığır açıcı başlıca eserler zaten ortaya çıkmıştı. John W. Campbell, eskinin geleneksel "aman tanrım-vay canına" macera tarzı halen devam etse de, bilimkurgunun bilimsel temellerini sağlamlaştırmıştı. Öte yandan, Robert Heinlein, artık her bilimkurgu okuyucusu ve yazarının tartışmanın bir parçası olarak kalmak için çok iyi bilmesi gereken temel anlatım tekniklerden birini, yavaş yavaş göz önüne serilen anlatım biçimini nasıl ele almamız gerektiğini öğretmişti. Doğduğumda Heinlein, Asimov ve Clarke, çoktan bilimkurgunun büyük üçlüsü olmuştu; Bradbury, Anderson ve Blish'in de isimlerini duyurmalarına az kalmıştı. Ben büyürken, bilimkurgu soluduğum havanın bir parçasıydı.

Hepimiz için de böyle olmaya devam ediyor. Çünkü bilimkurgu çoğunlukla gönüllüler tarafından okunuyor (her ne kadar birkaç yazarın eserleri yaygın şekilde liselerde veya ortaokullarda zorunlu olarak okutuluyorsa da); daha eski yapıtlar, bazı öğretmenler tarafından çok büyük esefler olarak ilan edildikleri için değil, insanlar onları hâlâ okudukları ve arkadaşlarına Asimov'un Vakıf'ını, Herbert'in Dune'unu ya da Heinlein'in Yaban Diyarlardaki Yabancı'sı'nı veya Le Guin'in Karanlığın Sol Eli'ni mutlaka edinmeleri gerektiğini söyledikleri için basılmaya devam ediyor. Bu kitaplar hâlâ elden ele dolaşüyor. Türün itici gücü olmaya devam eden de bu tutkulu okur kitlesi ve sonuç olarak bilimkurgunun tüm tarihi de hâlihazırda kolayca ulaşılabilir. Bu tarihi, kendi doğrultumuza göre başından sonuna okuyabilir ve her şeyi anılarımızda bulabiliriz.

Bu kitaptaki amacım bilimkurgu tarihini sunmak değil. Bu, incelenmek ve üstünde çalışılmak üzere meydana getirilmiş bir kitap değil. Bu, bir hazine. Bir mücevher koleksiyonu.

Sonsuz bir hazine değil ama. Elbette bizim de bazı kısıtlarımız vardı; yayıncıların, kimsenin üç bin sayfalık bir kitaba yetmiş dolar vermeyeceği yünündeki saçma inancı gibi.

Buraya girmesi gereken pek çok öyküyü, burada temsil edilmesi gereken pek çok yazarı dâhil edemedik. Daha da kötüsü, bu yazarlar (Ray Bradbury, Harlan Ellison, George Alec Effinger, R. A. Lafferty) esas itibarıyla öykü türünün usta isimleri. Bilimkurgu tarihinin en iyi öykülerinin toplandığı bir derlemede, sadece bir Bradbury, sadece bir Ellison öyküsü seçmek neredeyse imkânsız.

Peki ya John Varley gibi bir yazar? En iyi "kısa" çalışmaları bile o kadar uzun ki, örneğin "Press Enter_" ya da "The Persistence of Vision"ı dâhil etmeniz, beş diğer öyküyü dışarda bırakmanız gerektiği anlamına geliyor. Bu haliyle bile, en beğendiğim yazarlardan ve öykülerden bazılarına yer vermem mümkün olmadı: örneğin, Peter Dickinson'dan "Flight", Felix Gottschalk'tan "Vestibular Man", David Bunch'tan Moderan öyküleri. Ve tabii, burada temsil edilmemelerinden büyük üzüntü duyduğum yazarlar: Bruce Sterling, Connie Willis, Nancy Kress, Lucius Shepherd, Lois McMaster Bujold, Norman Spinrad, Clifford Simak, Vonda McIntyre, Octavia Butler, Dave Wolverton ve isimlerini anamadığım diğerleri.

Ama bu yüzden bana bu kadar para veriyorlar: Zor seçimler yapmak benim işim. Bağırıp çağırarak, sızlanarak, mızızlanarak, gecenin geç saatlerine kadar kendimle konuşarak verdim kararlarımı.

Seçimlerimi şu şekilde yaptım:

Bu öyküler, ilk okuduğumda sevdiğim ve tekrar okuduğumda yine sevip hayran olduğum öyküler. Bunlar sadece küçük bir gruba değil, geniş bir okuyucu kitlesine hitap ettiğini düşündüğüm öyküler. Bu alan için önem taşıyan, diğer yazarları da etkilemiş ve daha da önemlisi okurlarının hayatlarını değiştirmiş yazarlara ait öyküler. Tekrarlardan uzak durmaya çalıştım; yani, derlemenin diğer öykülerindekine benzer bir iş çıkarmış öyküleri seçmekten kaçındım, her ne kadar bu tip yargılar elbette tamamıyla öznel olsa da.

Seçtiğim öyküleri dönemsel olarak üç genel kategoriye ayırdım. Yirminci yüzyılın başından 1960'ların ortasında kadar olan Altın Çağ, bildiğimiz bilimkurguyu yaratmış olan yazarları ve öyküleri kapsıyor. Evet, farkındayım; "Robot Rüyalari" Asimov'un daha geç dönemdeki eserlerinden biriydi o, fakat tüm kariyeri boyunca bir Altın Çağ yazarıydı, belki de bunların içinde en iyisiydi. Bununla birlikte, Sturgeon ve Blish'in Altın Çağ sonrasına ait sayılabilecekleri, Hamilton ve Biggle'in ise bir önceki dönemden kalmış oldukları tartışılabilir. Bunu şimdi bir kenara bırakalım. Öyle ya da böyle, döneme hangi adı verirsek verelim, bu yazarlar, türün tohumlarını ektiler ve biçtiler.

1960'ların ortalarından 1970'lerin ortalarına kadar olan Yeni Dalga dönemi, alanı şaşırtıcı bir üslup ve tutkuyla, bazen de alanı yeniden ateşleyen ve alanın pek çok yeni öykü anlatım türüne açılmasını sağlayan bir hırsla tanıştıran yazarlara sahne oldu. Bununla birlikte bu dönemde, yalın bir anlatı, düşünce temelli öykü, ahlaki ikilem ve karakter öykülemesiyle nitelenen yerleşmiş bilimkurgu geleneği Larry Niven, Ursula K. Le Guin, Frederik Pohl ve Brian Aldiss gibi yazarlarca zenginleşmeye devam etti.

Yeni Dalga yazarları, Altın Çağ'ın, ebeveynlerine isyan eden ya da aile işini sürdüren çocuklarıysa eğer, 1980'lere ve 1990'lara damgasını vuranlar Altın Çağ'ın torunlarıydı. Bunlar, Twilight Zone, The Outer Limits ve Star Trek izleyerek ve "Bana Joe Deyin", " 'Siz Zombiler..' " ve " 'Tövbe et, Harlequin!' Dedi Tiktakbey' " gibi öyküleri okuyarak büyümüş

yazarlardı. Medya Jenerasyonu, her tür öyküyü yazabileceğini keşfetti. Siberpunk, Hümanizm gibi bazı akımlar farklı bir kimlik edinirken bu dönemde yazmaya başlayan çoğumuz, ne istersek yapabileceğimizi; öykülerimiz, türün gittikçe bulanıklaşan sınırları içine az çok dâhil olabildiği sürece, sesimizi duymayı ve yazdığımız öyküleri deneyimlemeyi isteyen okuyucular olacağını gördük.

Bir dönemden diğerine geçerken bilimkurgunun yıllar içinde nasıl geliştiğini, türün kökleriyle bağlantısını kaybetmeden, bir topluluk olarak öğrenmiş olduğumuz hiçbir şeyi unutmadan anlamış olacaksınız.

Artık Bilimkurgu Çağı'na erişmiş ve bu çağı bitirmiş olmamız mümkün. Edebiyatta bir sonraki devrime, yeni bir grup hikâye anlatıcıya hazır olabiliriz. Post-bilimkurgu çağına.

Türün sınırlarının silinmesine hazır olmamız da mümkün. "Edebiyat" dediğimizde bu kelimenin tanımı içerisine bilimkurguyu dâhil etmemiz de.

Aslına bakarsanız, umurumda değil. Bu, eleştirmenlerin ve akademisyenlerin tartışacağı bir mesele. Umurumda olan şu: Hikâyeler bizi değiştirir. Ortak anıları paylaşan insan toplulukları yaratırlar. Ve önünüzdeki sayfalarda sizi bekleyen öyküler, zamanımızın en iyileri arasında yer alıyorlar.

ALTIN ÇAĞ

Poul Anderson

Hugo ve Nebula ödülleri'nin birçok kez sahibi olan Poul Anderson, bilimkurgu alanında ilk çıkışını yaptığı 1947'den bu yana elliden fazla romana ve yüzlerce öyküye imzasını atmıştır. İlk romanı *Brain Wave*, geleneksel bilimkurgu romanının klasik tekniklerini barındırmaktadır; hızlı ilerleyen teknolojinin yirminci yüzyılda bütün insan uygarlığı üzerindeki etkilerini konu alır. Anderson öykülerini ince ayrıntılarla süsleyen ve bu konuda saygınlık kazanmış bir yazardır. Yıldızlararası keşif ve imparatorluk kurma konularına değinen günlüklerin yer aldığı "Teknik Tarih" adlı kitap serisinde, galaksi federasyonunu oluşturan üç imparatorluğun gelecekteki beş yüz yıl içinde yaşadıkları iniş çıkışlarını anlatır. Bu serinin geniş kapsamlı oluşu Anderson'ın renkli ve oturmuş karakterler yaratmasını ve serbest girişim, militarizm, emperyalizm ve bireysel yönetim biçimleri gibi belirli düşünce ve davranışların, yaratılmış bir dünyanın toplumu ve siyasi yapısı üzerindeki uzun vadeli etkilerini keşfetmesini sağlamıştır. Serinin en göze çarpan bölümlerinde, farklı zamanların ve uygarlıkların ürünü olan iki karakter öne çıkar: *The Man Who Counts*, *Satan's World* ve *Mirkheim* öykülerinin kahramanı şen şakrak hilekâr tüccar Nicholas van Rijn ile *We Claim These Stars*, *A Knight of Ghosts and Shadows* ve *Earthman, Go Home!* serüvenlerinin ana karakteri Teğmen Dominic Flandry. Anderson öykülerinde, klasik bilimkurgunun birçok temasına yer vermiştir. Bunların arasında *Tau Zero* adlı kitabındaki ışık hızına yakın yolculuklar, *Guardians of Time*'daki zaman yolculuğu ve *Fire Time* eserindeki hızlandırılmış evrim gibi temalar yer alır. Anderson, bilimkurgu ve tarihi ustaca harmanlamasıyla bilinir. Bir ortaçağ ordusunun bir uzay gemisini ele geçirmesini konu alan *Uzaya Haçlı Seferi* adlı romanı bunun en iyi örneklerinden biridir. Anderson'ın hayal gücü çoğunlukla mitolojinin gizli etkileriyle de zenginleşmiştir. Anderson'ın fantazilerinin çoğu, mitolojisinin etkisiyle zengindir; epik fantazi türündeki *Three Hearts and Three Lions* ile *The Broken Sword* bu eserlerin başlıcalarıdır ve *Bir Yaz Gecesi Rüyası*'nın arka planından hareketle yazılan *A Midsummer Night's Dream* adında bir alternatif tarih hikâyesi de vardır. Anderson 1978'de Tolkien Anma Ödülü'ne layık görülmüştür. Eşi Karen ile birlikte *the King of Ys* Celtic dörtlemesini, Gordon Dickson ile eğlenceli *Hoka* serisini yazmıştır. Bilimkurgu öyküleri birçok kitapta bir araya toplanmıştır. *The Queen of Air and Darkness and Other Stories*, *All One Universe*, *Strangers from Earth* ve *Seven Conquests* bunlardan bazılarıdır.

Bana Joe Deyin

Doğudan hışımla esen rüzgâr, beraberinde getirdiği amonyaklı toz bulutuyla ortalığı birbirine kattı. Edward Anglesey çok geçmeden kendini bir karartının içinde buldu.

Ellerini ve ayaklarını sıkıca basarak kırık çömlek parçaları gibi görünen toprağa tutunmaya çalıştı. Eğildi ve el yordamıyla küçük döküm ocağını aramaya koyuldu. Rüzgârı bir fagotun sesi gibi iliklerinde hissediyordu. Bir şeyin sırtını sürterek hızlıca geçtiğini hissetti. Kan akıyordu. Rüzgârın kökünden söküp çıkardığı ağaç kilometrelerce savrulurken sırtını sıyırp geçmişti. Bulutların geceyle bir olup galeyana geldiği tepelerde aniden bir şimşek çaktı.

Buz dağlarından gelen gök gürültüsü, çakan şimşeğe adeta karşılık veriyordu. Kırmızı bir ateş topu fırladı. Vadiye saçılırken dağların yamaçlarını aydınlatıyordu. O anda Dünya sarsıldı.

Sodyum patlaması, diye düşündü Anglesey kendi kendine o gürültünün arasında. Ateş topu ve yıldırım, aletlerini bulması için ona gereken ışığı sağlıyordu. Bir yandan güçlü elleriyle aletlerini toplarken diğer yandan kuyruğuyla oluşu kavramış sürüklüyordu. Tünelde doğru sert adımlarla ilerledi, oradan sığınağa geçecekti.

Sığınağın duvarları ve çatısı, her bir santimine tonlarca atmosfer sıkıştırılmış ve güneşten uzak olduğu için donmuş sudan yapılmıştı. Küçük bir bacayla havalandırılan odaya, hidrojenle yanan ağaç yağı lambası, sönük bir ışık saçıyordu.

Anglesey arduvaz mavisini vücuduyla yere sere serpe uzandı. Soluk soluğa kalmıştı. Fırtınaya sayıp sövmek bir işine yaramayacaktı. Amonyak fırtınaları genellikle gün batımında ortaya çıkıyordu. Fırtınanın dinmesini beklemekten başka çare yoktu. Zaten yorgunluktan kılını bile kıpırdatamıyordu.

Yaklaşık beş saat sonra gün ağaracaktı. O akşam, ilk defa balta başı yapmayı ummuştu, ama belki de böyle ağır bir işi gün ışığında yapmak onun için en iyisiydi.

Raftan on bacaklı bir yaratığın cesedini çıkarıp çiğ çiğ yemeye koyuldu. Arada mola verip sürahiye koyduğu sıvı metandan büyük bir yudum alıyordu. Çalışmaya uygun aletleri olduğu zaman yaşam koşulları daha da iyi olacaktı. Yeri kazmak onun için bir işkenceydi. Bir şeyler kesmek ve doğramak için dişlerini, pençelerini, tesadüfen bulduğu buz sarkıtlarını ve uzay gemisinden geriye kalan küçük, işe yaramaz, harap olmuş metal parçaları kullanıyordu. Birkaç yıl daha verseler bir insanın yaşaması gerektiği gibi bir hayat yaşardı.

İç geçirdi, gerindi ve uyumak için uzandı.

Yüz seksen kilometreden biraz daha uzakta, Edward Anglesey kaskını çıkarttı.

Gözlerini kırıştırarak etrafa baktı. Jüpiterin yüzeyinden sonra kendini bu temiz, sessiz, düzenli kontrol odasında bulmak ona bir düş gibi geliyordu.

Vücudundaki bütün kaslar sızlıyordu. Hâlbuki hızı saatte birkaç yüz kilometre olan, 140 mutlak dereceye sahip ve üç yer çekimi kuvvetinde bir fırtınayla gerçekten de

savaşmamıştı. Evet, oradaydı. Jüpiter V'in neredeyse hiç yerçekimi olmayan kısmındaydı. Oksi nitrojen soluyordu. Ancak orada asıl yaşayan, ciğerlerini, tahmin etmesi bile zor olan bir basınçta hidrojen ve helyumla dolduran kişi Joe'ydu. Basınç o kadar yüksekti ki, aneroiti kırıp piezoelektriğin ayarını bozmuştu.

Yine de vücudunu yorgun ve hırpalanmış hissediyordu. Gergindi şüphesiz; gerginlik psikosomatik de olsa, uzun saatler boyunca, bir anlamda, Joe olmuştu ve Joe canını dişine takarak çalışıyordu.

Anglesey kaskını çıkardığında sadece tek bir kimliğe sahipti. Es-projektör hâlâ Joe'nun beynine bağlıydı, artık kendi beynine odaklı değildi. Zihninin bir köşesinde tarif edilemez bir uyku hissi vardı. Zaman zaman zihninde oluşan belirsiz şekiller ve renkler kararıyordu. Rüya mı görüyordu? Belki de Joe'nun beyni, Anglesey'nin kullanmadığı zamanlarda rüyalar âleminde geziniyordu.

Es-projektörün ekranında kırmızı bir ışık yanıp söndü. Elektrik sinyalleri ötmeye başladı. Anglesey sinirlendi. Makineye söyleniyordu. Çelimsiz parmaklarıyla tekerlekli sandalyesinin kontrol düğmelerini yokladı. Sandalyeyi döndürdü ve kadrana vurdu. K tüpü yine salınım yapıyordu! Devreleri yanmıştı. Tek eliyle önyüzü büktü. Diğer eliyle de çekmeceyi karıştırıyordu.

Zihninde Joe ile olan bağlantının azaldığını hissedebiliyordu. Bağlantıyı tamamen kaybederse tekrar iletişime geçip geçemeyeceğinden emin değildi. Joe, yıllarca sürdürülen ve üzerinde çok yetenekli kişilerin çalıştığı milyon dolarlık bir yatırımdı.

Anglesey sorun çıkaran K tüpünü takılı olduğu yerden çekip yere fırlattı. Cam tüp patlayarak parçalara ayrıldı. Siniri biraz yatışmıştı. Yeni bir tüp bulup eskisiyle değiştirdi ve elektrik akımını tekrar devreye bağladı. Makine ısındıkça yeniden güçlendi, böylece zihninin arka taraflarında kalan "Joe olma hissi" tekrar kuvvetlendi.

Anglesey, akülü tekerlekli sandalyesinde odadan yavaşça çıkarak koridora doğru yol aldı. Kırılan tüpü başkası temizlesin. Lanet olsun. Herkesin canı cehenneme.

Jan Cornelius Dünya'dan hiç bu kadar uzakta olmamıştı. Gittiği en uzak yer Ay'daki konforlu tatil yeri idi. Psiyonik Şirketi tarafından on üç aylık bir sürgüne gönderildiği için kendini kullanılmış gibi hissediyordu. Es-projektörler ve çabuk bozulan aparatlarını herkes kadar iyi bilmesi bir mazeret değildi. Neden birini göndermeleri gerekti ki zaten? Kimin umurunda?

Belli ki Federasyon Bilim Otoritesi'nin umurundaydı. Görünüşe göre o sakallı keşiflere vergi hesaplarında istedikleri değişiklikleri yapma yetkisi vermişlerdi.

Cornelius, Jüpiter'e giden bütün bu hiperbolik yol boyunca kendi kendine homurdandı. Jüpiter'in küçük iç uydularına yaklaşırken değişen hız ivmeleri onu o kadar yordu ki, daha fazla şikâyet edecek hali kalmamıştı.

Uzay gemisinden çıkmadan hemen önce, Jüpiter'e bakmak için camekâna yaklaştığında tek bir kelime bile söylemedi. Bu görüntüyü ilk kez gören herkes gibi onun da dili tutulmuştu.

Arne Viken, gözleri boşluğa dalan Cornelius'usabırla bekledi. Beni bile hâlâ etkiliyor, diye düşündü. Sanki boğazıma sarılıyormuş gibi. Bazen bakmaya korkuyorum.

Uzunca bir süre sonra Cornelius arkasına döndü. Heybetli bir vücuda sahip olan bu iri

yarı adam neredeyse bir Jüpiterliyi andırıyordu. "Hiçbir fikrim yoktu," diye fısıldadı. "Hiç böyle bir yer olduğunu düşünmemiştim... Fotoğraflarını görmüştüm, ama..."

Viken başını salladı. "Evet, Dr. Cornelius. Fotoğraflar gerçek görüntüsünü tam olarak yansıtmıyor."

Durdukları yerden gezegenin parçalara ayrılmış ve kayan toprağın ötesinde karmakarışık yollar oluşturmuş koyu renk kayalarını görebiliyorlardı. Neredeyse hiçbir düzlük yokmuş gibi görünüyordu. Kış takımyıldızları grup halinde etrafında dönüyordu. Yumuşak renkli çizgileri, gezegen büyüklüğündeki uyduların gölgeleri sayesinde oluşan benekleri ve Dünya genişliğindeki kasırgalarıyla Jüpiter, gökyüzündeki beşinci gezegendi. Eğer burada yerçekiminin varlığı söz konusu olsaydı, Cornelius gezegenin üzerine üzerine geldiğini düşünecekti. Yerçekimi varmışçasına yukarıya doğru çekildiğini hissediyordu. Tırbazana sıkıca tutunduğu için elleri ağrımişti.

"Burada mı yaşıyorsunuz? Tek başınıza... Bu şekilde?" dedi bitkin bir şekilde.

"Şey, aslında toplamda elli kişi kadarız. Oldukça cana yakın insanlar. O kadar da kötü değil yahu. Uzay gemisiyle dört kez gelmek üzere kaydoluyorsun. İster inan ister inanma ama bu benim üçüncü kaydım Dr. Cornelius."

Cornelius daha derin sorular sormamak için kendini tuttu. Jüpiter V'teki insanlar hakkında anlayamadığı şeyler vardı. Genellikle sakallı olmalarına rağmen düzene ve temizliğe özen gösteren insanlardı. Düşük yerçekiminde onların hareketlerini izlemek nedense hayal gibiydi. Sohbetlerini uzay gemileri arasındaki yıllar ve aylar boyunca sürdürüyorlarmış gibi biriktiriyorlardı. Keşiflere benzeyen yaşam biçimleri onları değiştirmişti, yoksa yeşil Dünya'da olmayı yadırgadıkları için buraya gelip sefalet, namus ve itaat yemini mi etmişlerdi?

On üç ay! Cornelius ürperdi. Uzun ve soğuk günler onu bekliyordu. Güneşten yedi yüz yetmiş milyon kilometre uzaktayken, adına biriken ödemeler ve primler onu rahatlatmaya yetmiyordu.

"Araştırma yapmak için mükemmel bir yer," diye devam etti Viken. "Bütün bu olanaklar, özenle seçilmiş çalışma arkadaşları, dikkatini dağıtacak şeylerin olmaması... Ve elbette..." gururla gezegeni göstererek arkasını döndü ve yoluna devam etti.

Düşük yerçekimine alışık olmayan Cornelius beceriksizce yuvarlanarak Viken'i takip etti. "Elbette çok ilginç," dedi nefes nefese. "Büyüleyici. Ama gerçekten Dr. Viken, beni buraya kadar sürüklemeleri, bir yılımı burada geçirmemi ve üstüne üstlük bir sonraki uzay gemisini beklememi istemeleri... Bu işi yapmam sadece birkaç haftamı alacakken neden aylarca..."

"Bu kadar basit olduğuna emin misin?" diye sordu Viken nazikçe. Yüzünü çevirdi. Gözlerinde Cornelius'u susturan bir ifade vardı. "Burada geçirdiğim onca zaman sonra, herhangi bir problemin ne kadar karışık olursa olsun doğru şekilde bakıldığında çözümlenip çözülmeyeceğini anlayabilirim."

Uzay gemisinin hava hücrelerine oradan da hücreyi istasyonun girişine bağlayan tüpe doğru geçtiler. Neredeyse her şey zeminin altındaydı. Odalar, laboratuvarlar, hatta koridorlar bile lükstü. Ortak salonda gerçek bir ateşin yandığı şömine bile vardı! Kim bilir ne kadara mâl olmuştu!

Gezegenlerin kralının sığındığı bu büyük, soğuk boşluğu ve burada geçireceği zamanı

düşünen Cornelius, böyle lüks malların ve tasarımların tamamen biyolojik ihtiyaçlar olduğu sonucuna vardı.

Viken, Cornelius'a özenle döşenmiş odasını gösterdi. "Bavulunu birazdan getireceğiz. Psiyonik eşyalarını da boşaltırız. Şu anda herkes ya ekiple konuşuyor ya da maillerini okuyor."

Cornelius dalgın bir şekilde başını salladı ve oturdu. Bütün yerçekim kuvveti düşük mobilyalar gibi, oturduğu sandalye de bir örümceği andırıyordu. Örümceğin bacakları gibi uzun ve inceydi ayakları, ama Cornelius'un iri vücudunu taşıyabilecek kadar sağlamdı. Viken'in kendisine biraz daha eşlik etmesini sağlamak umuduyla elini ceketinin cebine attı. "Puro içer misin? Amsterdam'dan getirdim."

"Teşekkürler," dedi Viken, Cornelius'u hayal kırıklığına uğratan bir rahatlıkla puroyu alırken ve bacak bacak üstüne atarak purosunu tütürmeye başladı.

"Buradaki sorumlu kişi sen misin?"

"Tam olarak değil. Sorumlu tek bir kişi yok. Aslında bir yöneticimiz var, aşçımız. Küçük idari işler ortaya çıkınca kendisi ilgileniyor. Unutma, burası bir araştırma istasyonu ve her zaman öyle olmaya devam edecek."

"Senin alanın ne peki?"

Viken kaşlarını çattı. "Kimseyi böyle açık açık sorguya çekme Dr. Cornelius," diyerek Cornelius'u uyardı. "Her yeni gelenin dedikodusunu mümkün olduğunca uzatmayı tercih ederler. Tepkisinin ne olacağını kestiremediğimiz birinin burada olması bizim için oldukça nadir bir durum. Özür dilemene gerek yok. Problem değil. Ben fizikçiyim, uzmanlık alanım çok yüksek basınçtaki katı hal fiziği." Jüpiter'i işaret ederek, "Orada gözlemlenecek çok şey var," dedi.

"Anladım," dedi Cornelius ve bir süre sessizce purosunu içti. Daha sonra, "Ben de aslında psiyonik uzmanıyım, fakat açıkçası şu anda makinenizin neden böyle çalıştığına dair hiçbir fikrim yok."

"K tüplerinin Dünya'da sabit bir faaliyetinin olduğunu mu kastediyorsun?"

"Evet, sadece Dünya'da değil, Ay'da, Mars'ta, Venüs'te... Görünüşe göre burası hariç her yerde." Cornelius omuzlarını silkti. "Elbette, psi-ışınları her zaman çok zahmetli. Bazen istenmeyen geri bildirimler alınabilir, özellikle... Neyse, teoriler üretmeden önce bulguları incelemem lazım. Psi-adamlarınız kim?"

"Sadece Anglesey. Kendisi resmi olarak eğitilmiş bir es-adam değil. Sakat kaldıktan sonra bu işe başladı. Doğal bir yeteneği var, bu yüzden gönüllü olmak istediğinde buraya gönderildi. Jüpiter V için birilerini almak o kadar zor ki, adayların eğitimleri ve seviyeleri konusunda çok titiz davranmıyoruz. Ayrıca Ed, Joe'yu yönetmek konusunda Psi-Doktoru kadar bilgili."

"Doğru ya, sözde Jüpiterliniz. Onu da dikkatle incelemem gerekecek," dedi Cornelius. Durum gittikçe ilginç bir hâl alıyordu. "Belki de sorun Joe'nun biyokimyasından kaynaklanıyor. Kim bilir? Sana bunca zamandır titizlikle saklanan küçük bir sır vereceğim Dr. Viken. Psiyonik bilimi, hesaplara dayandırılan ya da denetlenebilen bir bilim değil."

"Fizik de öyle bir bilim değil," diyerek sırttı Viken. Bir süre sonra, "En azından benim çalıştığım fizik alanı değil. Alanımı pozitif bir bilime dönüştürmeyi umuyorum. Bu yüzden buradayım. Aslında hepimizin burada olma nedeni bu," diye ekledi daha akli başında bir

havayla.

Edward Anglesey bu işe ilk başladığında biraz şaşırmişti. Başı, kolları ve şaşırtıcı şekilde yoğun mavi bakışları... Geri kalanı tekerlekli makineye hapsolmuş birkaç önemsiz ayrıntıdan ibaretti.

"Aslen biyofizikçi. Gençken Dünya İstasyonu'nda atmosferik sporları araştırıyordu. Geçirdiği kaza onu mahvetti. Belden aşağısı tamamen felçli. Biraz aksidir, ağırdan alman gerekecek."

Cornelius, es-projektörün bulunduğu kontrol odasında taburede otururken Viken'in gerçeği hafifleterek anlattığının farkına varmıştı.

Anglesey konuşurken bir yandan da zerafetten yoksun bir şekilde yemek yiyordu. Sandalyenin dokunaçları onun döktüklerini temizliyordu. "Gitmem gerek," dedi. "Bu aptal yer resmî olarak Dünya saatinde. Ama Jüpiter değil. Joe uyandığında onu yönetmek için orada olmam lazım."

"Yerine başka biri çalışamaz mı?" diye sordu Cornelius.

"Yok artık daha neler!" Anglesey bıçağını bir parça proteine saplayarak Cornelius'a doğru salladı. Ana dili olduğu için İngilizce konuşurken aşırı gaddar olabiliyordu. "Baksana, hiç tedavi edici esping yaptın mı? Sadece dinleme ve iletişimle yapılan değil de asıl pedagojik kontrolden bahsediyorum?"

"Hayır, hiç yapmadım. Seninki gibi doğal yetenek gerektiriyor," diyerek gülümsedi Cornelius. Bu iltifatla Anglesey'e kendini sevdirmeye çabaları suya düşmüştü, çünkü Anglesey oralı bile olmadı. "Kastettiğin şey kötürüm bir çocuğun sinir sisteminin tekrar eğitilmesi gibi bir şey mi? Doğru mu anlamışım?"

"Evet, aynen öyle. Güzel örnek. Bir çocuğun kişiliğinin bastırıldığı ya da tam anlamıyla yönetildiği çalışmalar yapıldı mı hiç?"

"Yok artık! Tabii ki hayır!"

"Bilimsel bir deney bile yapılmadı mı?" diye sordu Anglesey sırtarak. "Hiç herhangi bir es-projektör teknisyeni çocuğun beynini kendi düşünceleriyle doldurmaya çalışmadı mı yani? Hadi ama Cornelius! İspiyonlamam merak etme!"

"Şey... Bu konu beni aşar." Cornelius dikkatlice uzağa baktı. Yavan bir yüz bulup gözlerini ona dikti. "Aslında bir şeyler duydum... Şey, yani bazı patolojik durumlarda girişimler olmuş tabii ki. Hastanın düşlerine zorla geçiş ya da bu hayalleri zorla yok etmek..."

"İşe yaramadı tabii," dedi Anglesey gülerek. "İşe yaramaz elbette, kişiliği tamamen oturmuş bir yetişkini bırak bir çocuğun üzerinde bile işe yaramaz. Makinenin, psikiyatristin hastanın düşüncelerini 'dinlediği' evreye kadar hatasız çalışması yıllar aldı değil mi? Psikiyatristin ve hastanın düşünce şekli arasında normal bir varyasyon olmadan... Ya da psikiyatristin araştırmak istediği şeyi karıştıran bir parazit üreten varyasyon olmadan. Makine bireyler arasındaki farklılıkların yerini otomatik olarak doldurmak zorunda. Hâlâ canlı türlerindeki farklılıklar arasında köprü kuramadık."

"Eğer başka biri işbirliği yapmaya istekliyse, o kişinin düşüncelerini rahatlıkla yönlendirebilirsin. İşte bu kadar. Eğer başka bir beynin kontrolünü ele geçirmeye çalışıyorsan, tecrübeyle dolu bir geçmişe ve egoya sahip bir beynin kontrolünden

bahsediyorum, o zaman kendi akıl sağlığını tehlikeye atarsın. Diğer beyin içgüdüsel olarak karşılık verecek, savaşacak. Tamamıyla gelişmiş ve olgunlaşmış insan kişiliği dışarıdan kontrol edilemeyecek kadar karmaşık. Bir beynin bütünlüğü tehdit edildiğinde, kendini savunmak için çağıracağı birçok kaynak ve bilinçaltı unsuru var. Öyle lanet bir şey ki bu, bırak başkasını kendi zihnimize bile hükmedemiyoruz!”

Anglesey'nin çatallaşmış sesiyle attığı nutuk sona ermişti. Gösterge panelinin önüne oturdu. Mekanik annesinin konsoluna hafifçe dokunurken düşüncelere daldı.

“Yani?” dedi Cornelius bir süre sonra.

Belki de hiç konuşmamalıydı ama sessiz kalamadı. Zaten evrende yeterince sessizlik vardı. Buradan güneşe kadar kilometrelerce devam eden boşluk her zaman suskundu. Her beş dakikada bir konuşmayı bırakırsan, sessizlik sis gibi etrafa yayılmaya başlıyordu.

“Yani şöyle oluyor,” dedi Anglesey alaycı bir şekilde. “Sözde Jüpiterlimiz Joe fiziksel olarak yetişkin bir beyne sahip. Onu kontrol edebilmemin tek nedeni, beynine hiçbir zaman egosunu geliştirme olanağı verilmemesi. Ben Joe'yum. Bilincini kullanmaya başladığı andan itibaren onunlayım. Psi-ışınları onun bütün duyu verilerini bana gönderiyor, benim motor sinir sinyallerimi de ona gönderiyor. Fakat mükemmel bir beyne sahip ve beyin hücreleri tıpkı seninki ve benimki gibi bütün tecrübelerini kaydediyor. Sinapsları, topografiyi yani benim 'kişilik modelimi' benimsiyor.”

“Onu benden alıp yönetmeye çalışmak, beni kendi beynimden atıp çıkarmakla aynı şey. İmkânsız. Elbette Joe birtakım temel Anglesey anısına sahip. Örneğin ben onu kontrol ederken trigonometrik teoremleri yinelemiyorum, yine de onun farklı bir kişilik geliştirmek için yeterli olanağı var.”

“Doğrusunu istersen, Joe her uykudan uyandığında biraz güçlük çekiyorum. Normal psi-yetilerimdeki değişimi hissederken ve tamamlayıcı kaskı ayarlarken genellikle birkaç dakikalık gecikme yaşıyorum. Onun zihinsel eğilimlerini kendiminkiyle aynı safhaya getirene kadar neredeyse bir direnç seziyorum. Sadece rüya görmek bile farklı bir tecrübe yaşamak ve...”

Anglesey cümlelerin sonunu getirmeye zahmet etmedi.

“Anlıyorum,” diye mırıldandı Cornelius. “Evet, yeterince açık. Aslında böyle farklı bir metabolizmayla bütünsel bir temas kurabilmen hayret verici.”

“Bu çok uzun sürmeyecek,” dedi Anglesey alaycı bir üslupla. “Sen K tüplerinin yanmasına neden olan sorunu çözmedikçe. Yedek tüplerim bitmek üzere.”

“Bazı hipotezler geliştirdim,” dedi Cornelius. “Ancak psi-ışınlarının iletimi hakkında çok az şey biliniyor. Hızı sonsuz mu yoksa sınırlı mı? Işının gücü aslında mesafeden bağımsız mı? Peki ya iletimin olası etkileri? Jüpiter çekirdeğindeki dejenere madde üzerindeki etkileri? Suyun ağır mineral, hidrojenin metal olduğu bir gezegen? Ne biliyoruz bu gezegen hakkında?”

“Bunları bizim keşfetmemiz gerekiyor,” diye çıkıştı Anglesey. “Bütün bu proje bunun için tasarlandı. Bilgi için. Saçmalık!” Neredeyse yere tükürecekti. “Görünüşe göre öğrendiğimiz azıcık bilgi insanlara ulaşmıyor bile. Joe'nun yaşadığı yerde hidrojen hâlâ gaz. Katı faza ulaşmak için birkaç kilometre kazması gerekiyor ve benim Jüpiter şartlarını bilimsel olarak analiz etmem bekleniyor!”

Cornelius, Anglesey'nin fırtınasının dinmesini bekledi. O sırada K tüpünün salınımındaki probleme odaklanmıştı.

"Dünyadakilerin anlamadığı bir şey var. Gerçi buradakiler de anlamıyor. Bazen anlamamak için direndiklerini düşünüyorum. Joe'nun bu gezegende çıplak elleri dışında başka bir şeyi yok. O ve ben, birlikte başladık bu serüvene, hiçbir bilgimiz olmadan. Yerli canlıları yiyebileceğini biliyorduk sadece. Neredeyse bütün zamanını avlanmak için harcamak zorunda. Buraya kadar gelebilmesi bir mucize. Sığınak yaptı, artık yakın çevresini daha iyi tanıyor. Metalürji mi dersin hidrurji mi dersin, ne dersen de Joe kendini bu alanda da geliştirdi. Tanrı aşkına, daha fazla ne yapmamı istiyorlar?"

"Evet, şey..." diyerek geveledi Cornelius. "Şey, ben..."

Anglesey, keskin hatlara sahip beyaz yüzünü kaldırdı. Gözleri bulanık görüyordu.

"Sence ne..." diye başladı söze Cornelius.

"Kapa çeneni!" dedi Anglesey. Sandalyesini çevirdi, el yordamıyla kaskını aradı. Kafasına geçirirken iyice bastırdı. "Joe uyanıyor. Çık hadi buradan."

"Ama sadece o uyurken araştırma yapmama izin verersen nasıl..."

Anglesey homurdandı. Cornelius'a bir ingilizanahtarı fırlattı ama düşük yerçekimine rağmen zayıf bir atıştı. Cornelius arkasını dönüp kapıya doğru ilerledi. Anglesey es-projektörü ayarlıyordu. Birden bire geri çekildi.

"Cornelius!"

"N'oldu?" Cornelius geri dönüp koşmaya çalıştı ama o kadar hızlıydı ki kayarak kontrol paneline çarptı.

"K tüpü yine problem yarattı." Anglesey aniden kaskını çekip çıkardı. Beyninde kontrol edemediği ve gittikçe artan o tiz ses yüzünden canı çok yanmış olmalıydı ama sadece şunları söyledi: "Tüpü değiştir. Hızlıca. Sonra çık buradan, beni yalnız bırak. Joe kendiliğinden uyanmadı. Sığınağa benimle birlikte başka bir şey daha girdi. Başım belada!"

Yorucu bir çalışma günü geçiren Joe derin bir uykuya dalmıştı. Boğazına sarılan elleri hissedene kadar uyanmadı.

Bir an sadece o çılgın boğulma duygusunun yarattığı panik vardı. Dünya İstasyonu'na geri dönmüş olabileceğini düşündü. Binlerce donuk yıldız, önünde duran gezegenin üzerinde bir ışık çemberi yaratırken kendisinin bir kabloya bağlı şekilde yerçekiminin sıfır olduğu boşlukta süzülüğünü, büyük I-ışınının yerinden çıkarak kendisine doğru yavaşça hareket ettiğini sandı. Bu eylemsiz yığın, Dünya ışığıyla yanıp sönerik dönüyordu. Duyduğu tek ses kendi çığlıklarıydı. Işının vücuduna nazikçe sürttüğü kablodan kopmaya çalışırken avazı çıktığı kadar bağırıyor, ama kablo hareket etmeye devam ettikçe onu da kendisiyle birlikte sürüklüyordu. İstasyonun duvarına çarptı, burnunu sürttü. Yarasını kapatmaya çalışırken ezilen kıyafeti köpürdü. Akan kanı köpükle birbirine karıştı. Joe haykırdı.

Çırpınma hareketiyle boğazına sarılan elleri ittirdi. Fırlattığı siyah şey sığınağın içinde dönerek kulakları sağır eden bir gürültüyle duvara çarptı. Çarpmanın etkisiyle yere düşen lamba sönuverdi.

Joe karanlığın içinde ayakta duruyordu, nefes nefese kalmıştı. O uyurken, rüzgârın çığlıklarının biraz dindiğini, şimdi hafif bir uğultudan ibaret olduğunu belli belirsiz fark etmişti.

Üzerinden itip fırlattığı şey acı içinde kıvranıyordu, duvardan sürünerek ilerledi. Kavgadan sonra Joe, karanlıkta yolunu bulmaya çalışıyordu.

Kazıma sesleri duydu. Sesler tünelden geliyordu. Yaratıklar tüneli kazarak içeri girmeye çalışıyordu! Hiçbir şey görememesine rağmen, Joe onları karşılamak için tünele doğru yöneldi. Kalbi küt küt atıyordu. Burnu yabancı yaratıkların kokusunu alıyordu.

Joe'ya doğru yaklaşan yaratık onun yarısı kadar bile değildi. Yaratığı elleriyle sımsıkı kavradı. Altı pençeli yaratık üç parmaklı elleriyle Joe'nun gözlerine yapıştı. Joe küfretti. Yaratığı havaya kaldırdı ve yere fırlattı. Yaratık çığlık atıyordu. Kemiklerinin parçalandığını duydu.

"Hadi! Gelin bakalım!" Dev kurtçuklar tarafından tehdit edilen bir kaplan misali, Joe yay gibi gerildi ve yaratıkların üzerine doğru tükürdü.

Tünelden geçip odaya girdiler. Joe, pençeleri ve kıvrımlı vücuduyla omuzlarına yapışan bir yaratıkla uğraşırken, odaya on iki tane daha yaratık girdi, hepsi Joe'nun üzerine hücum etmişti. Bacaklarına tutunarak sırtına tırmanmaya çalışıyorlardı. Joe pençelerini ve kuyruğunu kullanarak yaratıkları fırlattı. Bir top gibi yuvarlanarak yaratıklardan oluşan bir yığını alt etti. Ayağa kalktığı anda ise hâlâ birkaç tanesinin üzerine yapışmış halde durduğunu fark etti.

Karanlıkta sallanarak etrafa savrulan çok ayaklı yaratıklar sığınağın duvarına çarpıyorlardı. Duvar parçalandı, kiriş kırıldı ve çatı çöktü. Anglesey kırık buz levhaları arasında, batan Ganymede'in soluk ışığı altında bir çukurun içinde duruyordu.

Şimdi yaratıkları daha iyi görebiliyordu. Siyah renkteydiler. Bir beyni barındıracak büyüklükte kafa yapıları vardı. Muhtemelen insandan daha az ama maymunlarınkinden daha gelişmiş bir beyne sahiplerdi. Yaklaşık bir grup yaratık enkazın altından çıkmak için mücadele veriyordu. Enkazın altından çıkanlar çığlık çığığa Joe'nun üzerine yürüdü.

Neden?

Babun tepkisi, diye düşündü Anglesey zihninin arka taraflarında. Yabancıyı gör, yabancıdan kork, yabancıdan nefret et, yabancıyı öldür. Boğazından hava geçişini sağlamak için göğsünü şişirdi. Kirişlerden birini çekip çıkardı, ikiye ayırdı ve demir sertliğindeki tahtayı büktü.

En yakınındaki canavarın kafasını parçalayarak ezdi. Bir sonrakinin belini kırdı. Üçüncüsünün kaburgalarını kırarak dördüncünün üzerine savurdu. Hep birlikte düştüler. Joe gülmeye başladı. Onun için bu durum eğlenceli bir hâl almaya başlamıştı.

"Yihuu! Ka-a-a-p-laaan!" Buzun üzerinde, sürüye doğru koşmaya başladı. İnleyerek etrafa saçıldılar. En sonuncusu ormanın derinliklerine kaçana kadar hepsini tek tek avladı.

Nefes nefese kalan Joe cesetlere baktı. Kendi yaraları kanıyor, bütün bedeni sızlıyordu. Üşümüştü, açtı, ayrıca sığınağı da yerle bir olmuştu... Ama onları mağlup etmişti! Bir an için göğsünü yumruklayıp ulumak istedi. Ama tereddüt etti... Neden olmasın? Anglesey başını geriye kaldırdı ve Ganymede'in loşluğuna doğru zafer naraları attı.

Bu olaydan sonra çalışmaya koyuldu. Önce uzay gemisinin rüzgâr almayan tarafında bir ateş yaktı. Burası zamanla aşındığı için artık daha küçük bir alandı. Yaratık sürüsü

karanlıkta, paramparça olmuş zeminde ağlıyordu. Henüz vazgeçmemişlerdi, besbelli Joe için geri döneceklerdi.

Öldürdüğü yaratıklardan birinin butundan bir parça et kopardı ve ısırıldı. Oldukça lezzetliydi. Düzgün pişirilseydi daha lezzetli olacaktı. Hah! Artık varlıklarından Joe'nun da haberi vardı! Dikkat çekmekle büyük hata yapmışlardı! Ganymede batıdaki buzlu dağların altından kayıp giderken Joe kahvaltısını bitirdi. Hava sakindi. Anglesey'nin tabiriyle krep şeklinde, yassı makasgagalı kuş sürüsü uçarak üzerlerinden geçti. Tan yerindeki soluk çizgileri bakır renge boyayarak gökyüzünde süzülüler.

Joe su-döküm araçlarını bulana kadar kulübesinin kalıntılarını didik didik aradı. Hâlâ sağlamlardı, yıkıntıdan zarar görmemişlerdi. İlk yapacağı zorlu iş, biraz buz eritip balta, bıçak, testere, çekiç gibi kalıplara dökerek kendine araç gereç hazırlamaktı. Jüpiter koşullarında, metan içilen bir sıvıydı, su ise yoğun katı bir mineraldi. Sudan güzel araç gereç yapılabilirdi. Daha sonra suyu farklı minerallerle birleştirerek alaşım hazırlamayı deneyecekti.

Peki sonra? Sığınağın canı cehenneme. Nasılsa bir süre dışarıda da uyuyabilirdi. Asıl gerekli olan bir yay ve birkaç tuzaktı. Yaratıklar saldırdığında onları katletmek için hazırlıklı olması gerekiyordu. Buraya yakın bir yerde derin bir yarık vardı. Metalik-hidrojen katmanının soğuk kısımlarına doğru uzayıp giden bir yarık... Doğal buzluk... Öldürdüğü düşmanlarının etini burada haftalarca depolayabilirdi. Boş vakit yaratmak için çok iyi bir fırsattı. Hem de nasıl güzel bir fırsat!

Joe sevinçle bir kahkaha attı ve güneşin doğuşunu izlemek için yere uzandı.

Buranın ne kadar güzel olduğunu yeniden fark etmişti. Yer yer pembe ve altın renge dönen, koyu mor renkli sis yığınlarının içinden süzülen parlak güneş ışınları; gökyüzünün kocaman çukur kavisinin tek bir ışıkta birleşip görkemle parlaması; milyonlarca metrekare hışırdayan ormanlık alanın, dalgalarıyla göz kırpan göllerin, kuş tüyüyle bezenmiş gayzerlerin üzerine saçılan ışık; batıdaki buz dağlarının mavi renkle oksitlenmiş çelik gibi parlaması... Ve daha pek çok şey Joe'nun nefesini kesiyordu.

Anglesey vahşi sabah rüzgârını ciğerlerine çekti ve küçük bir çocuk gibi sevinçle haykırdı.

"Ben biyolog değilim," dedi Viken. "Ama belki bu nedenle sana genel olayı anlatabilirim. Daha sonra Lopez ya da Matsumoto'ya olayın ayrıntıları ile ilgili sorular sorabilirsin."

"Harika," diyerek onayladı Cornelius. "Bu projeye dair hiçbir bilgimin olmadığını farz ederek anlatabilirsin. Gerçekten bir şey bilmiyorum."

"Nasıl istersen," diyerek güldü Viken.

Zenobiyoloji bölümünün dışındaki ofiste ayakta duruyorlardı. Etrafta kimse yoktu. İstasyon saati dünya saatine göre 17:30'du ve o saatte tek bir vardiya vardı. Birden fazla vardiyanın da lüzumu yoktu zaten. Anglesey'nin işbirlikçisi, yani Joe, nicel veriler toplamaya çoktan başlamıştı.

Viken eğildi ve masadan bir kâğıt ağırlığı aldı. "Çocuklardan biri bunu şaka olsun diye yaptı ama gayet başarılı bir Joe modeli. Baş kısmı yaklaşık bir buçuk metre uzunluğunda."

Cornelius bu plastik modeli elinde çevirerek inceledi. Cisimleri kavrayabilen büyük bir kuyruğa sahip yarı kedi yarı insan bir yaratık düşünün. Bodur gövdeli, uzun kollu, son

derece kaslı, dazlak yuvarlak kafalı, geniş burunlu, pörtlek gözlü, keskin hatlı bir çeneye sahip bir yaratık... Ama yüzü tam olarak insana benziyor. Vücudunun rengi de mavimtırak gri.

"Cinsiyeti erkek."

"Elbette. Belki de tam olarak anlamadın. Joe bütününüyle bir sözde Jüpiterli. Bildiğimiz kadarıyla, hataların düzeltilmiş olduğu en son model. Sorulması tam elli yıl süren bir araştırma sorusunun cevabı." Viken yan yan Cornelius'a baktı. "Şimdi işinin önemini daha iyi anlıyorsun değil mi?"

"Elimden geleni yapacağım. Ama ya şey olursa... Diyelim ki, salınım problemini çözemeden Joe'yu tüpün ya da başka bir şeyin bozulması nedeniyle kaybettiniz. Yedekte başka sözde Jüpiterlileriniz vardır herhalde?"

"Tabii ki. Ama maliyeti... Bütçemiz sınırlı. Çok para harcıyoruz, çünkü Dünya'dan bu kadar uzakta nefes almak bile parayla. Aynı nedenden dolayı kazancımız da az," dedi Viken.

Ellerini ceplerine sokarak laboratuvarların olduğu iç kapıya doğru hımbıl hımbıl yürüdü. Başı aşağıda, alçak ve telaşlı bir ses tonuyla konuşuyordu.

"Belki de Jüpiter'in tam bir kâbus olduğunu hâlâ fark etmedin. Sadece yüzeyindeki yerçekimi değil, üç yerçekimi kuvvetindeki gölge miydi neydi o? Her neyse, sadece o değil, bir de Dünya'nın on katı bir yerçekimi potansiyeline sahip. Basınç... Her şeyden önce atmosferi, fırtınaları, karanlığı!"

"Bir uzay gemisi Jüpiter'in yüzeyine indiği zaman, telsizle kontrol ediliyor. Basıncı eşitlemek için havayı elek gibi sızdırıyor. Bunun dışında şimdiye kadar tasarlanmış en sağlam, en güçlü model. Bir insan zihninin, milyon dolarlık iri yarı hassas bir donanımı korumak için düşünebileceği her araç gerecin, her servomekanizmanın ve her güvenlik cihazının bulunduğu bir araç."

"Ama sonra ne oluyor? Uzay gemilerinin yarısı yüzeye ulaşmadan tahrip oluyor. Şiddetli bir fırtına, gemileri vurup etrafa savuruyor ya da Kırmızı Leke'den daha küçük olan Buz VII'nin uzayda süzülen iri parçalarıyla çarpışıyorlar ya da ne bileyim sen söyle! Bir kuş sürüsü geçerken gemilerden birine tosluyor!"

"Yüzeye ulaşabilen yüzde elli için de sadece tek yönlü bir seyahat oluyor tabii ki. Onları geri getirmek için bile uğraşmıyoruz. Basınç yüzünden oluşan gerilmeler bir şeyleri koparmasa bile çoktan aşınmış olacakları için çaba sarf etmiyoruz. Jüpiter basıncı, metallere acayip şeyler yapıyor."

"Sadece Joe'yu yani tek bir sözde Jüpiterli'yi oraya yerleştirmek yaklaşık beş milyon dolara mâl oldu. Joe'dan sonra gönderilecek her sözde Jüpiterli için, eğer şanslıysak, birkaç milyon daha fazla ödemek zorunda kalacağız."

Viken tekmeleyerek kapıyı açtı ve önden yürümeye devam etti. Biraz ötedeki alçak tavanlı, donuk ışıklı oda vantilatörlerin sesiyle yankılanıyordu. Bu oda Cornelius'a bir nükleonik laboratuvarı andırıyordu. Neden öyle bir izlenim oluşturduğundan ilk önce emin olamadı. Daha sonra uzaktan kontrol ve gözlem aygıtlarının, bütün uyduyu yerle bir etmeye yetecek güçleri çevreleyen dış duvarın farkına vardı.

"Bu araçlar basınç yüzünden gerekli elbette," dedi Viken bir sıra koruma zırhını göstererek. "Tabii ki bir de soğuk var. Her ne kadar az risk yaratsa da hidrojeni de

unutmamak gerek. Jüpiter stratosferindeki koşulları ikiye katlayacak donanımımız var. Burası bütün projenin gerçekten başladığı yer.”

“Evet, o konuyu daha önce duymuştum,” diyerek onayladı Cornelius. “Havada uçan sporları sen mi yakalamıştın?”

“Yok, ben değildim.” Viken gülerek cevap verdi. “Totti’nin ekibi toplamıştı sporları, yaklaşık elli yıl önce. Jüpiter’de yaşam olduğunu kanıtladılar. En temel çözücü olarak sıvı metanın, nitrat sentezinin başlangıcı olarak da katı amonyağın kullanıldığı bir yaşam... Burada bitkiler doymamış karbon bileşikleri oluşturmak için güneş enerjisi kullanıyor, böylece hidrojen salınımı yapıyor. Hayvanlar bu bitkileri yiyerek, oluşan bileşikleri tekrar doymuş hale çeviriyor. Burada yanma eşdeğerliliği bile var. Tepkimeler kompleks enzimler ve şey... Gerisi beni aşiyor.”

“Jüpiter biyokimyası oldukça iyi incelenmiş o zaman.”

“Evet. Totti’nin zamanında bile gelişmiş biyotik teknolojiden yararlanıyorlardı. Dünya bakterisi çoktan sentezlenmişti ve gen haritalarının çoğu neredeyse tamamen çizilmişti. Ama Jüpiterdeki yaşam süreçlerinin diagramını çizmek çok uzun sürdü. Çünkü yüksek basınç gibi bazı teknik sorunlar vardı.”

“Tam olarak ne zaman Jüpiter’in asıl yüzeyini inceleme şansınız oldu?”

“Otuz yıl önce Gray başardı onu. Yüzeye televizyon alıcılı bir gemi kurdu. Gemi, ona araştırmasını yapması için gerekli miktarda fotoğraf gönderene kadar iyi dayandı. O zamandan beri de kullanılan yöntemler geliştirildi. Jüpiter’in kendine özgü değişik bir yaşamla dolu olduğunu biliyoruz ve muhtemelen Dünya’dan daha verimli. Havada uçan mikroorganizmalardan alınan sonuçlar sayesinde ekibimiz metazoaların deneme sentezlerini gerçekleştirdi ve...”

Viken derin bir nefes aldı. “Lanet olsun! Keşke zeki yerli yaşam formları da olsaydı. Bize neler söylerlerdi, nasıl bilgiler verirlerdi bir düşün Cornelius. Dünya’nın alçak basınç kimyasıyla, Lavoisier’den bu yana ne kadar yol katettiğimizi bir düşün. Bu proje bize birçok olanak sunuyor. Yüksek basınç kimyası ve fiziğini öğrenmemiz için büyük bir fırsat!”

Bir süre sonra Cornelius muzipçe fısıldadı: “Yerli Jüpiterlilerin var olmadığından emin misiniz?”

“Milyarlarca yerli olabilir.. Hatta şehirler, imparatorluklar, ne istersen. Jüpiter, yüzlerce Dünya’nın oluşturduğu bir yüzey alanına sahip ve biz taş çatlasa on tane küçük bölgesini görmüşüzdür. Fakat emin olduğumuz bir şey var; o da hiçbir Jüpiterlinin radyo ya da telsiz kullanmadığı. Jüpiterin atmosferini düşündüğümüzde kendileri için böyle bir alet icat etmeleri imkânsız. Düşünsene, ne kadar kalın bir vakum tüpüne ya da ne kadar güçlü bir pompaya ihtiyaçları olurdu. Bu nedenle en sonunda kendi Jüpiterlilerimizi yaratmanın daha iyi bir fikir olduğuna karar verdik.”

Cornelius, Viken’i laboratuvardan geçip başka bir odaya girene kadar takip etti. Bu oda daha düzenliydi, daha hazır ve bitmiş bir görünüşü vardı. Deney yapan kişinin düzensiz teçhizatı, yerini bir mühendisin kendinden emin ve dikkatli çalışma alanına bırakmıştı.

Viken duvarları kaplayan panellerden birine doğru uzandı ve ayarlarını kontrol etti. “Bunun arkasında başka bir sözde Jüpiterlimiz var,” dedi. “Bu sefer dişi. İki yüz atmosfer basıncında ve 194 mutlak derecede. Onu hayatta tutmak için, sanırım umbilikal deniyor, öyle bir sistem var. Bu dişi, cenin evrede yetişkinliğe erişti. Sözde Jüpiterlilerimizi karasal

memelilerin özelliklerine benzer tasarladık. Hiçbir zaman bilinci yerinde olmadı. 'Doğana' kadar da olmayacak. Yirmi tane erkek, altmış tane de dişi sözde Jüpiterlimiz var. Yarısının yüzeye ulaşabileceğine inanıyoruz. Eğer gerek duyulursa daha fazla üretilecek."

"Pahalı olan sözde Jüpiterliler değil. Bize milyonlara mâl olan onların yüzeye ulaştırılması. Bu nedenle Joe orada yalnız kalmaya devam edecek, ta ki biz bu türün Jüpiter yüzeyinde hayatta kalabileceğinden emin olana dek."

"Sanırım bu deneyi ilk önce daha az gelişmiş formlara da uyguladınız."

"Elbette. Zorlama kataliz teknikleri kullanmamıza rağmen, yapay uçan sporlar üzerindeki araştırmalardan Joe'ya geçmemiz tam yirmi yıl sürdü. Sözde böceklerden itibaren, yarattığımız her şeyi kontrol etmek için psi-ışınlarını kullandık. Biliyorsun ki, eğer kuklanın sinir sistemi kasıtlı olarak onun için tasarlanmışsa ve kuklaya es-adamından farklı bir sinir sistemi modeli oluşturma şansı verilmiyorsa, türler arası kontrol mümkündür."

"Ve Joe sorun yaratan ilk model öyle mi?"

"Aynen öyle."

"O zaman hipotezlerimden birini listeden çıkarıyorum." Cornelius çalışma masalarından birine oturdu. Bir elini ince telli kumral saçlarında gezdirerek kalın bacaklarını sallandırıyor. "Jüpiter'in fiziksel şartları yüzünden böyle bir sorunun çıkmış olabileceğini düşünmüştüm. Ama şimdi sorun Joe'nun kendisinde gibi görünüyor."

"Biz de ondan şüphelenmiştik," dedi Viken. Bir sigara yaktı ve dumanını ciğerlerine çekti. Gözleri buğulanmıştı. "Nasıl olduğunu anlamak zor. Biyotik mühendisleri, sözde kentaur sapienlerin herhangi bir doğal evrim ürününden daha dikkatli tasarlandıklarını söylemişti."

"Beyinleri bile mi?"

"Evet, psi-ışınlarının kontrolünü mümkün kılmak için doğrudan insan modeli üzerine üretildiler ama gelişmeler var... Artık daha tutarlı."

"Fakat hâlâ psikolojik bir boyutu da var," dedi Cornelius. "Bütün bu güçlendirici ve gösterişli makinelere rağmen, psi günümüzde bile özünde psikolojinin dallarından biri... Ya da belki tam tersi. Travmatik deneyimleri bir düşünelim. Sanıyorum yetişkin bir sözde Jüpiterli, Jüpiter'in yüzeyine inerken zorlu bir yolculuk geçiriyor, değil mi?"

"Aslında zorlu bir yolculuk geçiren uzay gemisi, sözde Jüpiterli değil. Çünkü sözde Jüpiterlimiz tıpkı senin doğmadan önceki halin gibi sıvı bir maddeye sarılı oluyor."

"Ama yine de, buradaki iki yüz atmosferlik basınç, hesaplanması bile zor olan Jüpiter basıncıyla aynı değil. Bu değişim sözde Jüpiterlinin vücuduna zarar vermez mi?"

Viken, Cornelius'un yaptığı gözlemleri takdir etti. "Biraz zor bir ihtimal," diye cevapladı. "Söylediğim gibi J-gemiler sızıntılı tasarlandı. Dış basınç, bir dizi diyaframla uterin mekanizmasına doğru yavaş yavaş iletiliyor. Bu da inişi yavaşlatıyor."

"Peki, sonra ne oluyor?" dedi Cornelius ve devam etti. "Gemi yüzeye iniyor, üterim mekanizması açılıyor, umbilikal bağlantı kesiliyor ve Joe, diyelim ki, doğuyor. Fakat Joe yetişkin bir beyne sahip. Ani farkındalık şokundan sadece yarı gelişmiş bir çocuk beyni ile korunmuyor."

"Onu da düşündük," dedi Viken. "Gemi uydudan ayrıldığında Anglesey, Joe ile aynı anda psi-ışınlarındaydı. Bu yüzden, yüzeye çıkan ve olayları idrak eden kişi Joe değildi. Joe hiçbir zaman sıradan biyolojik bir canlıdan fazlası olmadı. Ed zihinsel bir şok yaşadığı"

sürece Joe da aynı şekilde acı çeker, çünkü orada bulunan kişi aslında Ed!”

“Madem öyle diyorsun,” dedi Cornelius. “Bir kukla ırkı yaratmayı planlamadınız değil mi?”

“Aman Tanrım! Tabii ki hayır! Söz konusu bile olamaz. Joe’nun iyice adapte olduğunu anlar anlamaz, birkaç es-adam daha getirteceğiz ve Joe’ya yardım etmeleri için diğer sözde Jüpiter formlarını yüzeye indireceğiz. En sonunda dişiler ve kuklalar tarafından eğitilmeleri amacıyla kontrol altında olmayan erkekler de gönderilecek. Yeni nesil normal bir şekilde doğacak. Böylece, nihai amacımız küçük bir Jüpiterli uygarlığı yaratmak. Avcılar, madenciler, zanaatkârlar, çiftçiler, ev kadınları ve yapılacak bir sürü iş olacak. Asıl üyelerden birkaçının destekçisi olacaklar, bir çeşit ruhban sınıfı gibi. Baştaki rahip, aynen Joe gibi, esp-kontrol ile yönetilecek. Sadece araç gereç hazırlayacak, ölçümler yapacak, deneyler uygulayacak ve bize bilmemiz gereken her şeyi söyleyecek!”

Cornelius başını salladı. Anladığı kadarıyla Jüpiter projesi genel anlamıyla Viken’in bütün bu anlattıklarından ibaretti. Kendine verilen görevin önemini şimdi daha iyi anlıyordu.

Anlamadığı tek bir şey vardı. K tüplerindeki pozitif geri bildirim neden olan sorunu hâlâ çözememişti.

Bu sorunu çözmek için ne yapabiliirdi?

Elleri hâlâ yara bere içindeydi. Ah Tanrım, diye yüzlerce kez sızlandı, beni bu kadar etkilemesi normal mi? Joe orada savaşırken, ben de burada bu metal yığınlarını mı yumrukladım acaba?

Gözlerini belertip sinirle etrafına ve Cornelius’un çalıştığı masaya baktı. Cornelius’u hiç sevmiyordu. Şişko, pasaklı keşin çenesi hiç durmuyordu, konuştuğu konuşuyordu. Bu Yersolucanına nezaketle davranmaktan bıkip usanmıştı. Psiyonist elindeki tornavidayı bırakarak kasılmış parmaklarını esnetti. “Offf! Biraz ara vereceğim,” diyerek gülümsedi.

Yarım yamalak montelenmiş es-projektörü, geniş yumuşak gövdesini desteklemek için kullandı. Çalışma masasında kurbağa gibi çömelmiş oturuyordu. Anglesey, birkaç saat bile olsa birileriyle bu odayı paylaşma fikrinden nefret ediyordu. Son zamanlarda yemeğinin buraya getirilmesini veya banyolu yatak odasının önüne bırakılmasını istiyordu. Uzunca bir süredir bu odalar dışında başka bir yere gitmemişti.

Bunu neden yapayım ki?

“Şu işlemi biraz daha hızlandıramaz mısın?” dedi sinirle Anglesey.

Cornelius’un yüzü kızardı. “Eğer gevşemiş parçalar değil de, montelenmiş yedek bir makinen olsaydı,” diye başladı. Omuzlarını silkerek, cebinden çıkardığı yarım purosunu dikkatlice yaktı, stoğu uzun bir süre onu idare etmeliydi.

Anglesey, Cornelius’un bu kokuşmuş dumanı ağzından kasten çıkarıp çıkarmadığını merak ediyordu. Senden hiç hoşlanmıyorum Bay Yersolucanı Cornelius ve eminim ki bu nefret karşılıklı.

“Başka bir es-adam gelene kadar ikinci bir makineye ihtiyacımız yok,” dedi Anglesey huysuz bir tavırla. “Ve deney aygıtları bu makinenin mükemmel şekilde çalıştığını gösteriyor.”

“Ama nedense düzensiz aralıklarda, K tüplerini yakan şiddetli salınımlar meydana

getiriyor. Neden böyle bir sorun yaratıyor anlamıyorum. Hazır olur olmaz bu yeni makineyi sana deneteceğim. Ama açık konuşmak gerekirse problemin elektronik bir hatadan kaynaklandığına inanmıyorum, hatta bence beklenmeyen fiziksel etkiler bile bu sorunun nedeni değil."

"Sorun nerede o zaman?" Tartışma sadece teknik konuda ilerlediği için Anglesey biraz rahatlamıştı.

"Bak şimdi. K tüpü tam olarak ne? Es-projektörün kalbi. Senin doğal psiyonik titreşimlerini güçlendiriyor, taşıyıcı dalgayı değiştirmek için bu titreşimleri kullanıyor ve bütün ışını Jüpiter yüzeyindeki Joe'ya fırlatıyor. Ayrıca Joe'nun rezonans sinyallerini toplayarak onları senin yararına güçlendiriyor. Diğer her şey K tüpüne yardımcı oluyor."

"Bana bilmediğim bir şey söyle Cornelius!" Anglesey sinirlenmişti.

"Evet, bildiğimiz şeyleri tekrarlıyorum Anglesey, çünkü bazen asıl cevap gözümüzün önünde durur ama biz yine de fark etmeyiz. Belki de sorun K tüpünde değil. Belki de sorun sende."

"Ne?" Anglesey bembeyaz kesildi, şaşkınlıkla Cornelius'a baktı. Gittikçe artan öfkesi incecik kemiklerine işliyordu.

"Kişisel algılama," dedi Cornelius alelacele. "Ama bilinçaltının ne kadar düzenbaz bir canavar olduğunu biliyorsun. Sadece geçici bir varsayım olarak bilinçaltında bir yerlerde Jüpiter'de olmak istemediğini düşün. Oldukça korkutucu bir ortam olduğunu hayal ediyorum. Ya da bazı gizli Freudyen unsurlar işin içine girmiş olabilir. Belki de en basitinden, bilinçaltın Joe'nun ölümünün senin ölümüne yol açmayacağını algılayamamış olabilir."

"Şey..." Söylemesi hoş. Anglesey soğukkanlılığını korudu. Bir deri bir kemik kalmış eliyle çenesini ovuşturdu. "Biraz daha açık konuşur musun?"

"Kabaca şöyle anlatabilirim," diye cevapladı Cornelius. "Senin bilinçli zihnin psi-ışınları yoluyla Joe'ya motor sinyalleri gönderir. Eş zamanlı olarak bütün bu işten korkan bilinçaltı zihninin ise korkuyla ilişkili glandüler-vasküler-kardiyak-viseral dürtüleri yayar. Joe'nun gerilimi ışınla geri iletilir ve bunların hepsi Joe'yu etkiler. Joe'nun bedensel korku belirtilerini hisseden bilinçaltın daha da endişelenir, böylece belirtiler artar. Anladın mı şimdi? Sıradan bir nevrasteniye çok benziyor. Ancak bir farkı var.. İşin içine kuvvetli bir güçlendirici, yani K tüpü girdiği için, bir iki saniye içinde kontrol edilemeyen salınımlar meydana gelebilir. Tüpün yandığına şükretmelisin, yoksa beyin bile yanabilir!"

Anglesey bir süre sessiz kaldı. Sonra kahkahalara boğuldu. Öyle vahşi bir kahkaha attı ki neredeyse Cornelius'un kulak zarı patlayacaktı.

"Güzel fikirmiş," dedi Anglesey. "Ama maalesef söylediğin şeyler bütün verilere uymuyor. Jüpiter'de olmayı seviyorum. En önemlisi Joe olmayı seviyorum."

Bir süre sustu, sonra soğuk ve duygusuz bir ses tonuyla devam etti: "Çevreyi benim notlarıma dayanarak yargılama. Bunlar sadece rüzgâr hızı tahminleri, sıcaklık değişimi ve maden özellikleri gibi aptalca ve önemsiz şeyler. Jüpiter'in, sözde Jüpiterlinin kızılötesi gözlerinden nasıl görüldüğünü açıkça gösteremiyorum."

"Farklı görünüyor olsa gerek." Cornelius bir dakikalık sessizlikten sonra konuşma cesaretinde bulunmuştu.

"Hem evet hem hayır. Kelimelere dökmek zor. Bazı noktaları açıklayamam çünkü

insanoğlu bu tarz kavramlara aşına değil. Ancak... Yok, hayır tarif edemem. Shakespeare bile tarif edemezdi. Ama şunu unutma, bize soğuk, zehirli ve kasvetli gelen Jüpiter, Joe için kesinlikle öyle değil.”

Anglesey'nin ses tonu kendi kendine konuşuyormuş gibi alçalmıştı:

“Parlak menekşe renginde bir gökyüzünün altında yürüdüğünü hayal et, şimşek çakarken parlayan bulutların, gölgeleriyle dünyayı süpürdüğü ve yağmurun hızını kesmeden yağdığı bir gökyüzü... Parlatılmış metal renkte bir dağın yamaçlarında yürüdüğünü hayal et, kıpkırmızı bir alev topunun tepede yandığını, göğün yerde gülererek gürlendiğini. Serin vahşi bir akarsu hayal et, koyu bakır renkteki çiçeklerle sıska ağaçlar, çağlayan berrak bir su ya da çağlayan metan... Nasıl söylemek istersen. Uçurumdan kendini aşağı doğru bırakan rüzgâr, gökkuşağı dolu yelesini savurur. Büyük bir orman hayal et, karanlık ve canlı... Zaman zaman soluk kırmızı renkte yanıp sönen bir ılgım görür gibi olursun. Bu ılgım çevik utangaç bir hayvanın hayat ışığıdır aslında ve... Ve...”

Anglesey sessizliğe büründü. Yumruklarını sıktı, gözlerini sımsıkı kapadı ve gözyaşları göz kapaklarının arasından sızmaya başladı.

“Güçlü olduğunu hayal et!”

Birdenbire kaskını kaptığı gibi kafasına geçirdi. Kontrol düğmelerini hızla çevirdi. Joe uzun süredir uyuyordu, gecenin ilerleyen saatleriydi ama şimdi uyanmak ve dört büyük uydunun altında bütün orman ondan korkana kadar bir aslan gibi kükremek üzereydi.

Cornelius belli etmeden sessizce odadan çıktı.

Günbatımının uzun turuncu renkteki ışınlarının ara ara parladığı siyah bulutların ardında, fırtına kuluçkaya yatmış patlamak için bekliyordu. Joe günün işini bitirmiş olmanın verdiği gururla tepenin yamacını açtı. Sirtında birbirini dengelemiş, biri akasya ağacının keskin kokulu siyah meyvesiyle, diğeri halat olarak kullandığı kalın sarmaşıkla dolu iki zembil vardı. Omzundaki baltanın yakalayıp etrafa saçtığı güneş ışığı göz kamaştırıyordu.

Çok ağır bir iş yapmamıştı, ama zihnindeki yorgunluk onu mahvediyordu. Yemek pişirmek, temizlik yapmak gibi ev işlerini yapmaktan hiç zevk almıyordu. Neden ellerini çabuk tutup ona birkaç yardımcı göndermiyorlardı?

Kızgındı, bunalmıştı. Bir şeyler arıyormuş gibi gökyüzüne baktı. Uydu Beş saklanıyordu. Burada, hava okyanusunun tam dibinde, güneş ve dört Galile uydusu dışında bir şey görünmüyordu. Beş'in, şu anda bulunduğu noktaya göre hangi tarafta olduğundan bile emin değildi... Dur bir dakika, şimdi burada güneş batıyor, eğer görüş tepesine çıksaydım Jüpiteri son döngüsünde görecektim... yoksa görmeyecek miydim? Canı cehenneme! Bütün gezegeni dönüp dolaşmak yarım Dünya günü kadar sürüyor zaten.

Joe kafasını salladı. Bunca zaman sonra bile bazı lanet olası fikirlerde net olmak hâlâ zordu. Ben, gerçek ben, şu anda cennetteyim, kış takımyıldızları arasında Jüpiter V'in içinde yolculuk ediyorum. Bunu unutma. şimdi gözlerini aç ve gerçek bir yamacın üzerine yerleştirilmiş donuk kontrol odasına bak.

Gözlerini açmadı. Onun yerine yosunla örtülü yamacın üzerindeki rüzgârın tahrip ettiği büyük gri kaya parçalarını düşündü. Ne bu kayalar Dünya'dakilere, ne ayaklarının altındaki toprak yeryüzündekine benziyordu.

Anglesey bir an için silikatların, aluminatların ve diğer taş bileşimlerinin asıl

kökenlerinin ne olduğuna dair kendi kendine bir beyin fırtınası yaptı. Teorik olarak, bütün bu maddelerin, basıncın atomları büküp parçalamaya yetecek yükseklikte olduğu Jüpiter çekirdeğine sıkıştırılmış ve ulaşılamaz olması gerekirdi. Çekirdeğin hemen üzerinde kilometrelerce alotropik buz ve onun üzerinde de metalik hidrojen tabakası bulunuyordu. Bu yükseklikte bileşik minerallerin bulunması tuhaftı.

Jüpiter muhtemelen bu teoriye göre oluşmuştu, ancak oluşumundan sonra kilometrelerce kalınlıkta bir kabuk yaratmak için yerçekimi yeterince kozmik toz, meteor, gaz ve buharı içine çekmiş olmalıydı ya da teori bütününüyle yanlıştı. Zaten bu budala yersolucanları nereden, nasıl bilecekti ki?

Anglesey ısıklık çalmak için parmaklarını, yani Joe'nun parmaklarını, ağzına soktu. Çalılıklardan bir uluma sesi yükseldi, iki geceyarısı yarattığı üzerine doğru sıçradı. Joe gülümsedi ve başlarını sıvazladı. Bu yavru siyah kurtçukları eğitmek umduğundan daha hızlı ilerliyordu. Joe'nun koruyucuları, çobanı ya da hizmetçileri olabilirlerdi.

Joe tepenin zirvesinde kendine bir ev inşa ediyordu. Bir dönüm araziye çitle çevirmişti. Bu alanda şimdi erzakları ve kendisi için bir sundurma, metan kuyusu ve inşaatına başlanmış geniş rahat bir kabin bulunuyordu.

Tek başına olduğu için çok fazla iş yükü vardı. Yarım akıllı kurtçukların yardımı ve etini saklamak için bir deposu olsa da zamanının çoğunu avlanarak geçiriyordu. Bu oyun sonsuza dek böyle sürüp gidemezdi, en kısa zamanda tarımcılığa başlamalıydı. Jüpiter yılıyla bir, Dünya yılıyla on iki yıl içinde diye düşündü Anglesey. Önce kabini bitirip cilalaması gerekiyordu. Aklındaki bir düzine makineden herhangi birini çevirmek için nehre bir su çarkı, yok hayır, bir metan çarkı koymak istiyordu ve alaşım buz ile deney yapmak ve...

Bütün bunlar için birilerinin yardımına ihtiyaç duymasının yanında, burada neden tek başına kalmak, neden koskoca gezegende düşünen tek canlı olmak zorundaydı ki? Bu bedende erkek içgüdüleriyle yaşayan bir erkekti nihayetinde... Uzun vadede, eğer bir münzevi gibi yaşarsa sağlığı bozulmaya mahkûmdu ve bütün proje Joe'nun sağlığına bağlıydı.

Bu doğru değil!

Yalnız değilim ki ben. Uyduda benimle birlikte elli kişi var. Ne zaman istersem onlarla konuşabilirim ama son günlerde bunu çok az istiyorum. Joe olmayı tercih ederim.

Her şeye rağmen... Kötürüm olan ben, Joe adındaki bu mükemmel biyolojik makinenin bütün yorgunluğunu, kızgınlığını, acısını ve öfkesini hissediyorum. Diğerleri bunu anlamıyor. Amonyak fırtınası derisini yüzdüğünde kanayan benim.

Joe iç çekerek yere uzandı. Yüzünü yalamak için uzanan siyah yaratığın ağzındaki azı dişi parlıyordu. Açlıktan karnı guruldadı, ama yemek hazırlamaya mecali yoktu. Köpekleri eğitir eğitmez...

Başka bir sözde Jüpiterliyi eğitmek daha faydalı olacaktı.

Beyninin yorgun karartısında, olacakları hayal edebiliyordu. Uzay gemisi yüzeye inerken oluşan yangın ve gök gürültüsü... Gemi vadiye iner ve çelikten yumurta çatlayarak açılır, çelikten kollar. İçerdeki canlıyı çekip çıkarır ve yere koyar.

Ciğerlerine ilk havayı çekmesiyle avazı çıktığıınca bağırarak kımıldanır, boş serserem bakışlarla etrafını süzer. Joe onu eve kadar taşır. Besler, sever, ilgilenir, ona yürümeyi

öğretir. Yürümeyi öğrenmesi uzun sürmez. Yetişkin bir vücut bunları hızlıca öğrenebilir. Hatta birkaç hafta içinde konuşmaya başlar; bir birey, bir ruh olur.

Yürüyebildiğin günlerde hiç aklına gelir miydi Edward Anglesey? Eşinin dört bacaklı gri bir canavar olacağı?

Neyse, onu boşver şimdi. Önemli olan onunla aynı türden canlıları buraya getirmek; dişi ve erkek. İstasyonun detaylı planına göre iki Dünya yılı daha beklemek zorunda. İki yıl sonra aynı kendisine benzeyen başka bir sözde Jüpiterli gönderecekler. Aslında bir Jüpiterliye ait olan gözlerle bakan aşağılık insan beyni... Buna tahammül edilemez!

Eğer bu kadar yorgun olmasaydı...

Joe yattığı yerden doğruldu. Gözlerinden uyku akıyordu. Aslında yorgun olan kendisi değil, Anglesey'di. Onun insan tarafı; aylardır günlerini birer ikişer saatlik uykularla geçiştiren, son günlerde Cornelius tarafından huzuru bozulan Anglesey. Cesaretini yitiren, vazgeçen, Joe'ya psi-ışınlarıyla uyku dalgası gönderen insan vücudu...

Somatik gerilim gökyüzüne doğru yükseldi; Anglesey sarsılarak uyandı.

Küfretti. Kaskını takmış otururken, Jüpiter'in canlılığı dağılan dikkatiyle birlikte saydamlaşır gibi yok oldu. Laboratuvarı onun için bir zindandan farksızdı, duvarlar üzerine üzerine geliyordu. Joe ile irtibatını kaybediyordu. Tecrübesi ve yeteneği sayesinde kendi beynini hızlıca diğer beynin nötr akımıyla aynı evreye getirdi. Tam olarak bir insanın kendisine yaptığıнын aynısını Joe'ya uygulayarak, iradesini kullanıp Joe'yu uyutmaya çalıştı.

Diğer uykusuzluk hastaları gibi başarız oldu. Joe-bedeni acıkmıştı. Ayağa kalktı ve bölmeyi geçerek kulübesine doğru yürüdü.

K tüpü kontrolden çıktı ve patladı.

Uzay gemileri yola çıkmadan önceki gece, Viken ve Cornelius geç saatlere kadar oturdular.

Gerçek anlamıyla gece değildi tabii ki. On iki saat içinde minicik ay Jüpiter'in etrafında döndü. Dönüşü boyunca, saatler Greenwich'te geceyarısını gösterdiğinde Jüpiter, sarp kayalıklarının üzerinden beliren soluk güneş ışınları dışında hiç aydınlık görmemişti, her yer karanlıktı. Çalışanların çoğu bu saatte çoktan uyumuştular.

Viken kaşlarını çatmıştı. "Bu durumdan hiç hoşlanmıyorum," dedi. "Planların böyle aniden değişmesi. Çok büyük bir risk."

"Kaç tanesini riske atıyorsun ki? Üç erkek, on dişi sözde Jüpiterli," diye cevap verdi Cornelius.

"Aynı zamanda on beş tane J-gemisi, yani sahip olduğumuz bütün gemiler. Anglesey'nin fikri işe yaramazsa, başka sözde Jüpiterliler üretmek ve hava fotoğraflarıyla bir araştırmaya başlamak, aylar belki de bir yıldan daha uzun sürecek."

"Ama bu fikir işe yararsa," dedi Cornelius, "daha fazla sözde Jüpiterli taşımak dışında artık J-gemilerine ihtiyacınız olmayacak. Yukarı, atmosferde oyalanacağınıza, yüzeyden alınan verileri değerlendirmekle fazlasıyla meşgul olacaksınız."

"Elbette, fakat bu kadar yakın bir zamanda olacağını hiç ummamıştık. Daha fazla sözde Jüpiterli yönetmek için buraya daha çok es-adam getirtecektik..."

"Ama onlara ihtiyacınız yok," dedi Cornelius. Çıkarıp yaktığı sigarasından uzun bir firt

çekti. Zihni söyleyeceği kelimeleri dikkatlice seçmeye çalışıyordu. "En azından uzun bir süre ihtiyacınız olmayacak. Joe, yardım edildiğinde birkaç bin yıl ileriye atlayabileceği bir noktaya geldi. Çok yakın bir zamanda kullanabileceği bir çeşit radyosu bile olabilir. Böylece esping ihtiyacını ortadan kaldırmış olursunuz. Fakat destek almazsa sadece yerinde sayacak. Ayrıca iyi eğitilmiş bir es-adamın amelelik yapması çok aptalca ki şu anda diğer sözde Jüpiterlilere ihtiyaç olmasının nedeni de bu. Jüpiter yerleşimi kesin olarak kurulur kurulmaz, oraya daha fazla kukla gönderebilirsiniz."

"Asıl soru, Anglesey tek başına bütün sözde Jüpiterlileri aynı anda yönetebilir mi?" diye üsteledi Viken. "Günlerce bir çocuk gibi savunmasız ve ilgiye muhtaç olacaklar. Gerçek anlamda düşünmeye ve kendilerine bakmaya başlamaları haftalar sürecektir. Bu süre boyunca Joe onlarla ilgilenebilecek mi?"

"Önümüzdeki aylar için yeterli yiyeceği ve yakıtı var," dedi Cornelius. "Joe'nun yeteneklerine gelecek olursak, şey... Anglesey'nin değerlendirmelerine başvurmamız gerekecek. İçerideki tek bilgi kaynağımız o."

"Peki, sözde Jüpiterliler bir kişiliğe sahip olduklarında Joe'ya ayak uydurmak zorunda mı kalacaklar?" diye sordu Viken endişeyle. "Unutma, bu sözde Jüpiterliler birbirlerinin tıpatıp aynısı değil. Belirsizlik ilkesi her birine eşsiz bir gen dizilimi temin ediyor. Eğer Jüpiter'de bütün bu yabancılar arasında tek bir insan akli olursa..."

"Tek bir insan akli mi?" Sesi zar zor duyuluyordu. Viken konuşmak için tam ağzını açmıştı ki, Cornelius ondan hızlı davrandı.

"Anglesey'nin onlar üzerinde egemenlik kurmaya devam edeceğinden eminim," dedi Cornelius. "Kendi kişiliği oldukça... mükemmel."

Viken şaşırılmıştı. "Gerçekten öyle mi düşünüyorsun?"

Cornelius başını salladı. "Evet. Son haftalarda onunla herkesten fazla zaman geçirdim. Uzmanlık alanım gereği bir insanın vücudu ya da alışkanlıklarından çok psikolojisiyle ilgileniyorum. Sana göre Anglesey huysuz bir kötürüm, bana göre ise bedensel engellerine tepki gösteren bir akıl, hem de bunu öylesine şeytani bir enerjiyle, öylesine insandışı bir odaklanma gücüyle yapıyor ki, bu beni biraz korkutuyor. O akla, kullanabileceği sağlam bir vücut verdiğinde, onun için artık hiçbir şey imkânsız olmayacaktır."

"Bu konuda haklı olabilirsin," diye mırıldandı Viken bir süre sustuktan sonra. "Ama artık pek bir şey fark etmiyor. Karar alındı, roketler yarın gönderilecek. Umarım her şey yolunda gider."

Bir süre daha bekledi. Küçük odasında pır pır eden vantilatörün sesi oldukça yüksek, duvardaki açık saçık resmin renkleri ise fazlasıyla cıvılcıydı. Sonra yavaşça şöyle dedi:

"Son zamanlarda çok konuşkan değilsin Jan. Ne zaman kendi es-projektörünü bitirip testlere başlayacaksın?"

Cornelius etrafa baktı. Kapı boş bir koridora doğru açıldı. Cornelius soruyu cevaplamadan önce uzanıp kapıyı kapattı. Daha sonra hafifçe sırtarak, "Birkaç gündür hazır bekliyor, ama kimseye söyleme," dedi.

"Nasıl?" diye sordu Viken. Yerçekimi düşük olduğu için sandalyesinden kalkıp süzülerek aralarında duran masanın ortasına kadar gitti. Kendini geriye doğru iterek bekledi.

"Birkaç ıvır zıvır tamir işiyle meşgul ediyordum kendimi," dedi Cornelius. "Ama asıl istediğim gerçekten çok duygusal bir an yakalamaktı. Anglesey'nin bütün dikkatinin

Joe'nun üzerinde olduğu bir an. Yarın işte tam da böyle bir ânı yakalamam mümkün."

"Neden?"

"Şahsen makinedeki sorunun fiziksel değil psikolojik olduğuna inanıyorum. Anglesey'nin bilinçaltının derinliklerine yerleşmiş bazı nedenlerden dolayı Jüpiter'i deneyimlemek istemediğini düşünüyorum. Zihnindeki bu çatışma, salınım neden olan psiyonik bir kuvvetlendirici ortaya çıkarıyor olabilir."

Viken çenesini ovuşturdu. "Hımmm, olabilir. Son zamanlarda Ed gittikçe değişiyor. Buraya ilk geldiğinde yeterince geçimsizdi ama en azından ara sıra da olsa poker oyunlarına katılırdı. Şimdi kendi kabuğuna o kadar çok çekildi ki onu neredeyse hiç göremez olduk. Bunu daha önce düşünmemiştim, ama... Evet, haklı olabilirsin. Sanırım Jüpiter onda bazı etkiler bırakıyor."

Cornelius başını sallayarak onayladı. Her şeyi ayrıntılarıyla anlatmamıştı. Mesela Anglesey'nin Jüpiterli olmanın nasıl bir şey olduğunu anlatmaya çalışırken yaşadığı o sıradışı hadiseden hiç bahsetmedi.

"Tabii," dedi Viken dalgın bir halde, "önceki adamlar böyle etkilenmemişti. Başlangıçta daha alt cins sözde Jüpiterlileri yönetirken Ed de etkilenmemişti. Joe Jüpiter'in yüzeyine indiğinden beri Anglesey çok farklı biri oldu."

"Evet, evet," dedi Cornelius aceleyle. "O kadarını ben de öğrendim, ama işler hakkında yeterince konuş-"

"Hayır. Dur bir dakika." Viken Cornelius'a bakmadan alçak ve aceleci bir ses tonuyla konuşuyordu. "İlk defa bu konuyla ilgili açıkça düşünmeye başlıyorum. Aslında daha önce bu durumu incelemek hiç aklıma gelmemişti, sadece kötü bir durum olarak kabul etmiştim. Joe'ya özgü farklı bir şey var. Fiziksel yapısı ya da çevre ile ilgili değil bu, çünkü daha alt canlı formlar böyle bir sorun çıkarmadı. Acaba bunun nedeni Joe'nun potansiyel insan zekâsına sahip tarihteki ilk kukla olması mı?"

"Şu an dış olaylardan ve etkilerden bağımsız yorumlar yapıyoruz," dedi Cornelius. "Belki de yarın her şeyi öğreneceğiz. Şu anda hiçbir şey bilmiyorum."

Viken sandalyesinde dikeldi. Donuk gözlerini Cornelius'a dikmişti. Gözlerini kırpmadan bir süre öyle kaldı. "Bir dakika," dedi.

"Evet?" Cornelius hafifçe doğrularak kımıldandı. "Acele et lütfen. Uyku vaktim çoktan geçti."

"Anlattığından daha fazlasını biliyorsun değil mi?" dedi Viken.

"Böyle düşünmene sebep ne?"

"Kâinattaki en yetenekli yalancı olduğun söylenemez. Ayrıca Anglesey'nin diğer sözde Jüpiterlileri yüzeye indirme planını fazlasıyla destekledin. Yeni gelen birinin böyle bir planı bu kadar desteklemesi şaşırtıcı."

"Söylediğim gibi, Anglesey'nin dikkatini başka bir yöne çevirmesini-"

"Bu kadar çok mu istiyorsun bunu?" diye birden sordu Viken.

Cornelius kısa bir süreliğine durdu, sonra iç geçirip arkasına yaslandı.

"Pekâlâ," dedi. "Ağzı sıkı birisin, sana güvenebilirim. İstasyonun eski çalışanları olarak nasıl bir tepki vereceğinizi kestiremedim. Bu yüzden de boşboğazlık edip tahminlerimi hemen söylemek istemedim çünkü yanılıyor da olabilirim. Tahminlerimi doğruladığımda

tabii ki söyleyeceğim, ama sadece teoriye dayanarak birinin çok inandığı bir şeye saldırmak istemem.”

Viken sert sert baktı. “Ne demek istiyorsun?”

Cornelius purosundan bir firt çekti ciğerlerine doğru. Puronun ucu minyatür kırmızı şeytan yıldızı gibi yanıp söndü. “Jüpiter V bir araştırma istasyonundan daha fazlası,” dedi yavaşça. “Bir yaşam biçimi, değil mi? Eğer yapılan çalışma buraya gelen için önemli olmasaydı kimse tek bir aksaklık için bile buraya adımını atmazdı. Buraya gelmek için tekrar kaydolanlar bu çalışmalarda Dünya’nın sahip olduğu bütün zenginliklere rağmen onlara sunmadığı bir şeyler buluyorlar. Haksız mıyım?”

“Haklısın,” dedi Viken fısıldayarak. “Bu kadar iyi anlayacağını düşünmemiştim. Ama durum böyle olsa bile ne olmuş yani?”

“Kanıtlayamadıkça sana söylemek istemiyorum ama belki bunca şey bir hiç uğrunaydı. Belki ömrünüzü ve o kadar parayı boşa harcadınız ve eşyalarınızı toplayıp evlerinize geri dönmek zorunda kalacaksınız.”

Viken’in uzun yüzünde tek bir kas bile oynamıyordu, donmuş gibiydi. Sakince şunu sorabildi: “Neden?”

“Joe’yu düşün,” dedi Cornelius. “Beyni yetişkin bir insanın beyniyle aynı kapasiteye sahip. Doğduğu andan itibaren ona gelen her duyu verisini kaydediyor. Sadece Anglesey’nin fiziksel belleğinde değil kendinde ve hücrelerinde de kayıt oluşturuyor. Bildiğin gibi, bir düşünce de duyu verisi. Düşünceler, demir yolu hattı gibi düzenli bir şekilde kollara ayrılmaz, kesintisiz bir alan oluştururlar. Anglesey’nin Joe ile irtibat kurduğu ve düşündüğü her an, düşünce, Anglesey’nin kendisinde olduğu kadar Joe’nun sinaplarına da ulaşıyor. Her düşünce kendi bağlantılarını taşır ve ortak belleklerden her biri kaydedilir. Mesela Joe bir kulübe inşa ediyorsa, kütüklerin şekli Anglesey’ye bazı geometrik şekilleri hatta Pisagor teoremini andırabilir.”

“Anladım,” dedi Viken temkinli bir şekilde. “Zamanla Joe’nun beyni Ed’in beyinde olan her şeyi hafızasına atmış olacak.”

“Doğru. Edinilen tecrübelerin, uyanıların bellekte bıraktığı izlerle çalışan bir sinir sistemi, yani bizim örneğimizde Joe’nun sinir sistemi. Kişiliğin tanımı tam olarak bu değil mi aslında?”

“Sanırım öyle. Aman Tanrım!” diyerek yerinden fırladı Viken. “Joe’nun kontrolü ele geçirdiğini mi söylüyorsun?”

“Bir bakıma. Kendiliğinden, belirsiz ve bilinçsiz bir şekilde.” Cornelius derin bir nefes aldı ve tekrar konuya daldı. “Joe neredeyse mükemmel bir yaşam formu. Biyologlarınız onu bizim tasarımımızdaki doğal hatalardan edindikleri tecrübelerle düzenlediler. Başlangıçta, Joe sadece uzaktan kontrol edilen biyolojik bir makineydi. Daha sonra Anglesey ve Joe tek bir kişiliğin iki yüzü oldular. Sonra da yavaşça, daha güçlü ve sağlam olan beden... Düşüncelerine daha geniş bir alan bulan... Anlıyor musun? Joe baskın taraf olmaya başlıyor. Diğer sözde Jüpiterlileri oraya gönderme işinde olduğu gibi, Anglesey sadece bu işin yapılmasını isterken mantıklı sebeplerinin olduğunu düşünüyor. Aslında onun bu ‘sebepleri’ Joe’nun içgüdüsel arzularının rasyonelleştirilmesinden başka bir şey değil.”

“Anglesey’nin bilinçaltı bu durumu belirsiz bir şekilde anlıyor olmalı. Kendi insan

egosunun, Joe'nun içgüdüleri ve isteklerinin ezici gücüyle yavaşça batıyor olduğunu hissediyordu. Kendi kimliğini savunmaya çalışıyor ama Joe'nun oluşmaya başlayan bilinçaltının üstün gücüyle dibe çekiliyor."

"Kabaca açıklamış oldum," diyerek konuşmasını mahcup bir ses tonuyla bitirdi Cornelius, "ama bu durum K tüplerindeki salınımın nedenini açıklıyor."

Viken yaşlı bir adam gibi yavaşça başını salladı. "Evet, anlıyorum," diye cevap verdi. "Oradaki farklı çevre... Farklı beyin yapısı... Aman Tanrım! Joe, Ed'i resmen içine çekiyor. Kukla ustası kuklaya dönüşüyor!" Hasta görünüyordu.

"Bu sadece benim tahminim," dedi Cornelius. Birden çok yorgun hissetti. Bunları Viken'a anlatmak hiç hoş değildi, ne de olsa Viken'i seviyordu. "İkilemi görüyorsun ama değil mi? Eğer haklıysam, her es-adam yavaş yavaş bir Jüpiterli olacak. İnsan vücudunun önemsiz bir yardımcı olduğu iki vücutlu bir yaratık... Bu demek oluyor ki, hiçbir es-adam bir sözde Jüpiterli yönetmeye yanaşmayacak, bu da projenin sonu demek."

Ayağa kalktı. "Üzgünüm Arne. Ne düşündüğümü söylememi istedin. Şimdi uzanıp bunları düşünecek ve endişeleneceksin. Belki bu konuda yanılıyorum ve sen de boşuna üzülüyorsun."

"Tamam, tamam," diye mırıldandı Viken. "Belki de yanılmıyorsun."

"Bilmiyorum," dedi Cornelius. Kapıya doğru yöneldi. "Yarın bazı cevaplar bulmaya çalışacağım. İyi geceler."

Kızaklarından fırlayan roketlerin Ayı bile yerinden oynatan gürültüsü, bam, bam, bam, geçip gitmişti. Filo, gerilen ikincil ramjet motorlarıyla, Jüpiter'in haşin gökyüzünü metal kanatların üzerinden süzülerek geçiyordu.

Cornelius kontrol odasının kapısını açıp gösterge panosuna baktı. Başka bir yerden bütün istasyona bir gemi kaza yaptı, iki gemi kaza yaptı anonsları veriliyordu, ama Anglesey kask taktığı için sesin onu rahatsız etmesine izin vermiyordu. Yardıma hazır bir teknisyen, olan biteni takip edebilmesi için Cornelius'un es-projektörünün üzerindeki on beş kırmızı ve on beş mavi ışıklı bir paneli bağlamıştı. Görünürde bu gösterge sadece Anglesey'nin yararınaydı, ancak es-adam onlara bakmayacağını ısrarla dile getirmişti.

Kırmızı lambaların dördü sönmüştü, bu nedenle dört mavi lamba gemilerin güvenli inişini göstermek üzere yanmayacaktı. Hortum, yıldırım, kayan buz meteoru, hayalet vatoza benzeyen, demir kadar yoğun ve ağır bir ete sahip kuş sürüsü... Dört gemiyi düşürüp onları zehirli ormanlara bir paçavra gibi savuran yüzlerce sebep olabilirdi.

Dört gemi, kahretsin! Seninkine rakip olacak mükemmel bir beyne sahip, önce yıllarca bilinçsiz bir karanlığa hapsedilmiş, ne olup bittiğini anlamadıkları tek bir an dışında hiç uyanmamış, vücutlarındaki kanlı çiziklerle bir buz dağına fırlatılmış dört canlı yaratık. Bu vurdumduymaz müsriflik Cornelius'u endişelendiriyordu, fakat Jüpiter'de düşünen bir canlının olması gerekiyorsa, bu sözde Jüpiterlilerin muhakkak oraya gönderilmesi gerekiyordu. O zaman hızlıca ve en az zararla uygulanmalı, diye düşündü, böylece yeni nesil makinelerle değil aşkla çoğalabilirdi!

Arkasındaki kapıyı kapattı. Sessiz bir ortam istiyordu. Anglesey karşıdaki duvara dönük oturuyordu. Arkadan sadece tekerlekli sandalyesi ve taktığı bakır kaskın kavisi görünüyordu. Her şeyden bihaberdi. Hareket bile etmiyordu. Her şey yolundaydı!

Anglesey bu son derece mahrem ama kolektif üretimden haberdar olsaydı, tuhaf belki de yıkıcı bir durum olurdu. Arkasından çevirilenler belki de onu kahrederdi. Öğrenmesine gerek yoktu, hem de hiçbir zaman. Yaptığı işe öyle yoğunlamıştı ki, gözleri hiçbir şey görmüyor, kulakları tek bir çıt bile duymuyordu.

Psiyonist iri yarı cüssesiyle yavaşça yeni es-projektörün yanına doğru yürüdü. Anglesey'nin özel hayatına girip, mahremiyetini ihlal etme fikri onun da hoşuna gitmiyordu ama yaşananlar ona başka şans bırakmıyordu. Başka bir çözüm bulabilseydi, böyle bir şeye asla kalkışmazdı. Suçlu hissetmiyordu. Eğer şüphelendiği şey doğruysa, o zaman Anglesey insan dışı bir varlığa dönüştürüldüğünün farkında değildi. Aslında gizlice yaptığı bu plan Anglesey'nin hayatını kurtarabilirdi.

Cornelius yavaşça sayaçları çalıştırdı ve tüpleri ısınmaları için açtı. Anglesey'nin makinesine yerleştirilen salınımölçer Cornelius'a Joe'nun alfa ritmini, yani temel biyolojik saatini gösteriyordu. Bu ayarları uyguladığı zaman, hissedilen gizli duyguları keşfedecekti. Kurulum tamamıyla eşvrelili olduğunda, farkedilmeden araştırma yapabilecek ve...

Sorunun ne olduğunu öğrenebilecekti. Anglesey'nin işkence çeken bilinçaltını okuyabilecek, onu Jüpiter'e neyin çektiğini ya da orada neden korktuğunu görebilecekti.

Beş gemi kaza yaptı.

Bazılarının yüzeye inme zamanı yakın olmalıydı. Belki de toplamda sadece beş tanesi zayi olacaktı. Belki on tanesi yüzeye inmeyi başaracaktı. On yoldaş... Joe için?

Cornelius iç çekti. Onu sakat bırakan insan dünyasını görmeyen ve duymayan kötürüm adama baktı. Bu olanlar için hem üzgün hem kızgındı. Yaşananların hiçbiri adil değildi.

Joe'ya yapılanlar bile... Joe ruh emici bir şeytan değildi. Şimdiye kadar, Joe olduğunun bile farkında değildi. Anglesey'nin sadece bir uzantıya dönüşmeye başladığını idrak edemiyordu. Yaratılmayı o istememişti. İnsan tarafının kendinden çekip alınması onu büyük ihtimalle mahvedecekti.

İnsanoğlu olması gereken sınırları aştığında, bir şekilde herkes cezalandırılır.

Cornelius sessizce küfür etti. Yapılması gereken bir iş vardı. Oturdu ve kaskı kafasına yerleştirdi. Taşıyıcı dalga zayıf, zar zor duyulabilen bir sinyal verdi. Nöronların titreşimi fark edilemeyecek kadar azdı. Tarif bile edilemezdi.

Uzanarak Anglesey'nin alfasını açtı. Kendi alfasının frekansı biraz düşüktü. Sinyalleri frekans dalgalarını birleştirme yöntemiyle taşımak gerekiyordu. Hâlâ sinyal yoktu. Elbette doğru dalgayı bulmak zorundaydı; ses tınısının, müzik için olduğu kadar düşünce için de hayati önemi vardı. Büyük bir özenle kadranları ayarladı.

Birden bilincinde bir şeyler belirdi. Koyu kırmızı gökyüzünde süzülen bulutlar, uçsuz bucaksız ufukta dörtnala koşan rüzgâr.. Görüntü kayboldu. Kendine geldiğinde elleri titriyordu. Joe ve Anglesey arasındaki psi-ışını genişlemişti. Cornelius'u devrenin içine aldı. Artık Jüpiter'i Joe'nun gözlerinden görüyordu. Bir tepeye oturmuş ilk roketin yüzeye inmesini umarak buz dağlarının üzerindeki gökyüzüne bakıyordu. Aynı zamanda hâlâ Jan Cornelius'tu. Bulanık bir şekilde sayaçları görüyor; bir sembol, güçlü bir duygu, Anglesey'nin ruhundaki dehşetin kilidini açacak bir anahtar arıyordu.

Dehşet ayaklanıp gerçekleri yüzüne vurdu.

Psiyonik algılamada pasif dinleme söz konusu değildir. Nasıl ki bir radyo alıcısı da zayıf bir

ileticiyse, psiyonik-spektrum enerji kaynağı ile uyumlu olan sinir sistemi de kendisi bir sinyal yayıcıdır. Genellikle bu husus önemsizdir ama dürtüler, frekans dalgalarını birleştirme yöntemi ve kuvvetlendirici birimler aracılığıyla yüksek negatif geri bildirimlerle iki tarafa da gönderildiğinde...

İlk zamanlarda, psiyonik psikoterapi kendi etkisini azaltmıştı, çünkü tipik vektör kanunlarına göre bir kişinin güçlendirilmiş düşünceleri başka birinin beynine girdiğinde bu düşünceler yeni beynin sinirsel döngüsü ile birleşecekti. Sonuç olarak ikisi birden yeni giriş frekanslarını, kendi düşüncelerinin şiddetli titreşimleri gibi hissedecekti. Kendine hâkim olma konusunda eğitilmiş bir analist bunu gözardı edebilirdi, ancak bu hasta açısından mümkün değildi ve hasta aşırı bir tepki verdi.

Zamanla temel insan dalga-tınıları ölçüldü ve psiyonik terapilere tekrar başlandı. Modern es-projektör, gelen sinyali analiz ederek özelliklerini "dinleyicinin" kalıplarına göre değiştirdi. İletici beynin gerçekten farklı sinyalleri filtreledi çünkü üstel bir sinyalin sinüzoide uymasının pratikte mümkün olmadığından bu farklı sinyallerin alıcı nöronlara uyması imkânsızdır.

Dolayısıyla, dengelenen sinyaller sayesinde kişi, başka birinin düşüncelerini rahatlıkla kavrayabilirdi. Hasta bir psi-ışını devresindeyken, yetenekli bir operatör hasta fark etmeden dalgaları ayarlayabilirdi. Operatör ne hastanın düşüncelerini derinlemesine inceleyebilir ne kendi düşüncelerini hastaya nakledebilirdi.

Her psiyonistin rahatlıkla tahmin edebileceği gibi, Cornelius'un planı bu fikre dayanıyordu. Anglesey-Joe farkında olmadan, onlardan sinyal alabilecekti. Eğer teorisi doğruysa ve es-adamın kişiliği o canavar tarafından etki altına alınıyorsa, düşünceleri filtrelerden geçemeyecek kadar farklı olacaktı. Cornelius sinyalleri ya düzensiz bir şekilde alacak ya da hiç almayacaktı. Eğer teorisi yanlıysa, Anglesey hâlâ Anglesey kalacaktı. Cornelius sadece normal insan bilinç akışı algılayacak ve soruna neden olabilecek başka unsurlar üzerinde duracaktı.

Beyni uğuldadı!

Bana ne oluyor böyle?

Bir an için düşüncelerini testere dişine benzeyen anlamsız dalgalara çeviren parazit yüzünden paniğe kapıldı. Nefes almaya çalıştı. Jüpiter rüzgârı esiyordu. Ürkütücü köpekleri ondaki farklılığı sezerek inlemeye başladılar.

Daha sonra neler olup bittiğini fark edip hatırladığında içinde öyle şiddetli bir öfke patlaması oldu ki en ufak bir korkuya yer kalmadı. Joe derin bir nefes aldı ve avazı çıktığı kadar bağırdı. Sesinin yankısı karşı tepeyi titretti:

"Defol git zihnimden!"

Cornelius'un bilinçaltına doğru indiğini hissediyordu. Zihnindeki darbenin ezici gücü oldukça fazlaydı. Hırıltıya benzeyen bir kahkaha atarak basıncı hafifletti.

Yukarıda, kulakları sağır eden gök gürültüsü eşliğinde, yüzeye inen ilk roketin ışığı bulutların arasından göz kırpyordu.

Cornelius'un zihni ışığa doğru yöneldi. Suyla kaplı yüzeyi delip geçti. Cornelius ağzından hızlıca nefes alarak makinesini kapatıp kaçmak için elini kadranslara doğru uzattı.

"Dur bakalım, bu ne hız?" Joe, Cornelius'un kaslarının sabit bir şekilde kilitlemesi için bir komut gönderdi. "Bunun ne demek olduğunu öğrenmek istiyorum. Kıpırdama! Bakalım

neymiş derdin?" Bir anlamda, gözleri neredeyse kör edecek parlaklıkta, akkor haline gelmiş soru işareti gibi tarif edilebilecek bir dürtüyü hedefe şiddetle iletmişti Joe. Bellek, psiyonistin ön beyinde patlayarak parçalara ayrıldı.

"Hepsi bu kadar mı? Buraya gelmekten ve Joe olmaktan korktuğumu düşündün. Nedenini öğrenmek istedin öyle mi? Ama sana söyledim. Ne buraya gelmekten korkuyorum, ne Joe olmaktan!"

Sana inanmam gerekirdi, diye fısıldadı Cornelius.

"Şimdi defol git o zaman! Çık devreden." Joe hırıltılı bir sesle devam etti. "Bir daha asla kontrol odasına gelme, anladın mı? K tüpleri ya da başka bir şey fark etmez, seni bir daha asla görmek istemiyorum. Kötürüm olabilirim, ancak seni hücrelerine kadar parçalamaya yetecek gücüm var. Şimdi makinenin oturumunu kapat ve beni yalnız bırak. İlk gemi birkaç dakika içinde yüzeye inecek."

Kötürüm... sen, Joe-Anglesey?

"Ne?" Tepedeki gri canlı aniden gelen bir sese yanıt verircesine başını yukarı doğru kaldırdı. "Ne demek istiyorsun?"

Anlamıyor musun? dedi zayıf ve durgun içses. Es-projektörün nasıl çalıştığını biliyorsun. Fark edilmeden ve çok fazla parazit yapmadan Anglesey'nin beyinde Anglesey'nin zihnini inceleyebilirdim, biliyorsun. Ama ne tamamıyla insandıışı bir zihni inceleyebilirdim ne de o zihin benim varlığımdan haberdar olurdu. Filtreler böyle bir sinyali geçiremezdi, fakat sen ilk saniyede beni hissettin. Yani insandıışı bir beyinde insan zihni barınıyor.

Sen artık Jüpiter V'teki yarı ölü değilsin. Sen Joe'sun... Joe-Anglesey.

"Haklısın. Lanetleneceğim," dedi Joe.

Anglesey'yi kapatıp, tek bir darbeye Cornelius'u zihninden çıkardı. Uzay gemisini karşılamak için tepeden aşağı doğru koşmaya başladı.

Cornelius dakikalar sonra uyandı. Kafatası parçalara ayrılmak üzereydi sanki. Önündeki ana şalteri indirdi. Kaskını kafasından çıkararak yere fırlattı. Gücünü toplayıp kaskını çıkarması Anglesey'nin daha çok zamanını aldı. Kendi için bir şey yapmaya hiç mi hiç mecali yoktu.

Revirin önünde oturmuş bekliyordular. Metal ve plastik dolu, çiğ bir ışıkla aydınlatılmış oda yoğun bir şekilde antiseptik kokuyordu. Uydunun kalbine yakın, Jüpiter'in korkunç yüzünü saklayan ve kilometrelerce uzayan kayalıklarla dolu bir yerdeydi.

Sadece Viken ve Cornelius bu sıkışık küçük odadaydı. Geri kalanlar ise ne olduğunu öğrenene kadar zaman geçirmek için mekanik hareketlerle tekrar işe koyuldular. Kapının ardında, istasyonun aynı zamanda sağlık çalışanı olan üç biyoteknisyen, bir zamanlar Edward Anglesey'nin bulunduğu beden için azraille savaşıyorlardı.

"Dokuz gemi yüzeye indi," dedi Viken donuk bir şekilde. "İki erkek, yedi dişi. Koloni oluşturmak için yeterli."

"Genetik açıdan, ne kadar fazla o kadar iyi," diye belirtti Cornelius. Keyfi yerinde olmasına rağmen alçak bir ses tonuyla konuştu. Bütün bunların harikulade bir yanı vardı.

"Hâlâ anlayamıyorum," dedi Viken.

"Aslında artık yeterince açık. Daha önce tahmin etmeliydim böyle olacağını. Bütün gerçekler ortadaydı, yapmamız gereken onları bir araya getirip aralarındaki bağlantıyı

yorumlamaktı o kadar. Aklımıza Frankenstein'in canavarını getirseydik..."

"Yaptığımız bir bakıma Frankenstein'i oynamaktı zaten değil mi?" dedi Viken sertçe. "Ed içeride ölüyor."

"Ölümü nasıl tanımladığına bağlı." Cornelius, kendini yatıştırmak için purosundan bir firt çekti. Ses tonu kasıtlı olarak duygudan yoksundu:

"Bak şimdi. Elimizdeki veriler ne diyor? Joe, şu anda beyni insan kapasitesinde olan bir yaratık ama zihni yok. Anglesey'nin psi-ışınının dolduracağı mükemmel bir tabula rasa. Geç olsa da, şöyle doğru bir çıkarım yaptık. Eğer bu boş sayfaya yeterince veri girilirse, bir kişilik ortaya çıkacaktı. Ama asıl soru şuydu: Bu kişilik kime ait? Çünkü sanırım bilinmeyen korkusuyla biz de böylesine yabancı bir bedende bulunan her kişiliğin korkunç olacağını varsaydık. Bu yüzden Anglesey'ye düşman olacağını, onu içine çekiyor diye-"

Kapı açıldı. Viken ve Cornelius aniden ayağa fırladı.

Baş cerrah kafasını salladı. "Maalesef, faydası yok. Tipik travmatik şok, sınıra çok yakın, her an kaybedebiliriz. Daha iyi olanaklara sahip olsaydık, belki..."

"Hayır," dedi Cornelius. "Artık yaşamak istemeyen bir adamı kurtaramazsınız."

"Biliyorum." Doktor maskesini çıkardı. "Sigara içmem lazım. Kimde var?" Viken'dan sigarayı alırken elleri titriyordu.

"Ama anlamıyorum, nasıl... karar verebiliyor?" diye sordu fizikçi. "Jan onu o şeyden... o makineden çektiğinden beri bilinci yerinde değil."

"Daha önce karar vermişti," dedi Cornelius. "Aslında içeride ameliyat masasında yatan o cüssenin artık bir zihni yok. Biliyorum. Oradaydım." İrkildi. Sakinleştirici iğne şimdilik onu bu kâbustan uzak tutuyordu. Bu korkunç anıyı daha sonra hafızasından sildirmesi gerekecekti.

Doktor sigaradan uzun bir firt çekti. Dumanı bir süre ciğerlerinde tuttuktan sonra sertçe dışarı üfledi. "Sanırım bu olanlar projenin sonuydu," dedi. "Artık hiç es-adamımız olmayacak."

"Kesinlikle olmayacak." Viken'in sesi çatlamıştı. "O lanet makineyi kendi ellerimle parçalayacağım."

"Bir dakika, bir dakika," diye bağırdı Cornelius. "Anlamıyor musunuz? Bu bir son değil! Bu bir başlangıç!"

"Geri dönsen iyi olacak," dedi doktor. Sigarasını söndürdü ve kapıdan geçip gitti. Kapının kapanmasıyla ortalığı bir ölüm sessizliği kapladı.

"Ne demek istiyorsun?" dedi Viken kendini geri çekerek.

"Anlamıyor musun?" diye kükredi Cornelius. "Joe, Anglesey'nin bütün alışkanlıklarına, düşüncelerine, anılarına, önyargılarına, ilgilerine sahip... Elbette farklı bir beden, farklı bir çevre birkaç değişikliğe neden olacaktır ama Dünya'da bir insanın yaşamı boyunca tecrübe edeceği değişikliklerden daha fazla değil. Eğer aniden tükenmişlik sendromundan kurtulsaydın, sen de biraz yaygaracı ve sert biri olmaz mıydın? Bu çok normal. Sağlıklı kalmayı istemek de çok normal, öyle değil mi? Anlıyor musun?"

Viken bir süre konuşmadan oturdu.

Sonra kelimelerini özenle seçerek ve çok yavaşça sordu: "Şimdi Joe'nun, Ed olduğunu mu söylüyorsun?"

"Ya da Ed artık Joe. Nasıl istersen öyle söyle. Ed artık kendisine Joe diyor bence, sanırım bir özgürlük sembolü olarak. Ama o, hâlâ kendisi. Ego, varlığını sürdürmekten başka nedir ki zaten?"

"Anglesey bunu hiçbir zaman tam olarak anlayamadı. Jüpiter'de güçlü ve mutlu olduğunu biliyordu sadece. Bunu bana söylemişti. Ona inanmam gerekirdi. K tüpü neden salınım yaptı? Histerik bir belirti miydi bu? Anglesey'nin bilinçaltı Jüpiter'de kalmaktan korkmuyordu. Geri dönmekten korkuyordu!"

"Bugün içindeyken dinledim. Bütün benliği çoktan Joe'ya odaklanmış. Yani libidonun ana kaynağı Anglesey'nin hasta vücudu değil, Joe'nun erkeksi güçlü vücudu. Böylece filtrelerden geçebilecek, ancak parazit yaratmaya yetecek kadar farklı dürtüler oluştu. Bu nedenle Varlığını hissetti ve benim gibi o da gerçeğe yüzleşti."

["Joe beni zihninden atarken en son hissettiğim duygu neydi biliyor musun? Artık öfkeli değildi."](#) Sert adamı oynuyordu ama hissettiği tek şey mutluluktan.

"Anglesey'nin ne kadar sağlam bir kişiliğe sahip olduğunu biliyordum! Ne oldu da Joe'nunki gibi yeni yetme bir beynin Anglesey'nin beynine baskın geldiğini düşündüm? İçerde doktorlar çoktan ölmüş bir bedeni kurtarmaya çalışıyorlar ama boşuna!"

Cornelius sustu. Konuşmaktan boğazı ağrıyordu. Ağır adımlarla yürürken purosundan çıkan dumanı ağızda yuvarlıyor, içine çekmiyordu.

Birkaç dakika geçtikten sonra Viken merakla sordu: "Pekâlâ. Söylediğin gibi oradaydın, o zaman bilmen gerekir. Şimdi ne yapacağız? Ed ile irtibata nasıl geçeceğiz? Bizimle konuşmak isteyecek mi?"

"Evet, elbette," dedi Cornelius. "Söyledim ya, Anglesey hâlâ kendisi, normal bir şekilde hayatına devam ediyor. Tek fark, artık eskisi gibi kötürüm olmaması. Kötürüm olmasından kaynaklanan huysuzlukları ve hayal kırıklığı olmadığı için şu anda daha sıcakkanlıdır herhalde. Yeni arkadaşlarının heyecanı etkisini yitirince, kendisine denk olan birileriyle konuşmak isteyecektir."

"Peki diğer sözde Jüpiterlileri kim yönetecek?" diye sordu Viken alaylı bir biçimde, "Cılız vücudumdan gayet memnunum, teşekkür ederim ben almayayım!"

"Dünyadaki çaresiz tek kötürüm Anglesey miydi?" diye sordu Cornelius sessizce.

Viken ağız açık bakakaldı.

"Hem yaşlanan bir sürü insan var," diye devam etti konuşmasına. "Günün birinde, yılların etrafımızı kuşattığını ve öğrenmek istediğimiz daha bir sürü şey olduğunu hissedersen, belki biz de bir Jüpiterlinin bedeninde fazladan bir ömür yaşamaktan keyif alabiliriz." Purosuna bakarak kafasını salladı. "Zor, fırtınalı bir hayat, orası kesin; tehlikeli, kavgalı dövüşlü, şiddet dolu ama belki de I. Elizabeth'ten beri hiçbir insanın yaşamadığı bir hayat... Ah, evet, bu arada Jüpiterli bulma konusunda küçük bir pürüzle karşılaşılabilir tabii."

Cerrah tekrar dışarı çıktığında kafasını ona doğru çevirdi.

"Evet?" dedi Viken boğuk bir sesle.

Doktor oturdu. "Bitti," dedi.

Bir süre beklediler.

"Çok garip," dedi doktor. Ellerini ceplerine sokarak olmayan sigarasını aradı. Viken ona kendi paketinden bir tane uzattı. "Gerçekten çok garip. Böyle vakalarla önceden de

karşılaştım. Adeta hayattan elini eteğini çekmiş, ölüme gitmek için can atan insanlarla... Ama ilk defa böylesini görüyorum. Durmadan gülümseyen, gülümseyerek ölüme giden bir insan.”

Çeviren: Tuğçe Atacı

Robert A. Heinlein

Bilimkurgunun Altın Çağ'ının devlerinden biri olan Robert Heinlein, kısa süren bir askerî kariyerin ardından 1939 yılında bilimkurgu yazmaya başladı ve kısa sürede, başta ilk yazılarından en iyilerinin çoğunu yayımlayan Astounding Science Fiction olmak üzere bilimkurgu dergilerine çok sayıda katkıda bulundu. Eserleri, "içinde yaşanmış" bir gelecek yaratması ile tanınıyordu. "The Roads Must Roll", "We Also Walks Dogs", "Blowups Happen" ve benzer öykülerde Heinlein, gelecekte bilim ve teknolojideki gelişmelerin kültürü ve medeniyeti her aşamada nasıl etkileyeceğini gösterdi. The Man Who Sold the Moon, The Green Hills of Earth ve The Revolt in 2100'da topladığı öykülerinin çoğu, Heinlein'in gelecek-tarih serisi tasarısına uyuyordu ve bu seri eksiksiz olarak, roman ile birlikte The Past through Tomorrow'da toplandı. Heinlein'in roman ve öyküleri, aynı zamanda sosyal ve siyasi temaları incelemesi ve genellikle kişisel çıkarların grup çıkarlarıyla çeliştiği toplumları bilimkurgunun zaman ve mekânlarında betimlemesi ile ünlüdür. Beyond This Horizon soy arıtımının mükemmel toplumu yarattığı gelecekte bir dünya hakkındadır. Methuselah's Children seçici üreme sonucunda ortaya çıkan ama bu şansa sahip olmayanlar tarafından yok edilme riskiyle karşı karşıya gelen bir grup ölümsüz ile ilgilidir. Ay Zalim Bir Sevgilidir Dünya'daki hükümetin kontrolünden kurtulmaya teşebbüs eden bir Ay kolonisinin başkaldırısını canlı bir biçimde tasvir eder. The Puppet Masters bireysel ve kolektif bilinç hakkındaki en ünlü çalışmasıdır ve Dünya'nın, insanlığı kendi grup zihinlerine özümsemekte kararlı uzaylıların işgaline karşı koyma çabalarını anlatır. İkinci Dünya Savaşı'ndan hemen sonraki yıllarda, Heinlein genç yetişkinler için Space Cadet, The Star Best, Uzay Elbisemle Yolculuğa Hazırım ve özgürlük ile vatandaşlığın silahlı kuvvetler için eğitim almaya dayalı olduğu militarist bir gelecek hakkında tartışmalı bir roman olan Yıldız Gemisi Askerleri dâhil, etkileyici bilimkurgu romanları yazdı. Yaban Diyarlardaki Yabancı, Heinlein'in 1962'de yazdığı, Dünya'daki medeniyetin yozlaşmışlığını ve ikiyüzlülüğünü ortaya seren, Mars'ta yetişmiş mesihvari bir insan hakkındaki romanı, ulusal en çok satanlar listesine giren ilk bilimkurgu romandı. Heinlein ayrıca Magic, Inc. ve The Unpleasant Profession of Jonathan Hoag'da toplanan öyküler de dâhil olmak üzere çığır açan pek çok modern fantazi eseri yazdı.

Siz Zombiler...

2217 V. Zaman Bölgesi (DS) 7 Kasım 1970 New York City- "Pop's Place": Bekâr Anne içeri girdiğinde bir brendi kadehini parlatıyordum. Saati not ettim; 22.17 beşinci bölge, ya da doğu saati, 7 Kasım 1970. Zaman ajanları her zaman saate ve tarihe dikkat eder; etmek zorundayız.

Bekâr Anne yirmi beş yaşında, benim boylarımda, çocuksu çehreli, alıngan ve asabi bir erkekti. Görünüşünü beğenmedim, hiçbir zaman beğenmemiştim zaten, ama işe almak üzere geldiğim genç adamdı bu, benim eleman. En iyi barmen gülümsememle gülümsedim.

Belki çok eleştirel davranıyorumdur. Nonoş değildi; lakabı, meraklının biri mesleğini sorduğunda hep verdiği cevaptan geliyordu: "Bekâr bir anneyim." Kendini pek de cani hissetmediği zamanlarda "Kelime başına dört sente itiraf öyküleri yazıyorum," diye eklerdi.

Kışkırtıcı hissederse birinin "bekâr anne" lafından bir anlam çıkarmasını beklerdi. Yakın dövüşte, kadın polis memurları gibi, ölümcül bir tarzı vardı. Onu işe almayı istememin nedenlerinden biri buydu. Ancak tek nedeni bu değildi.

Zil zurna sarhoştur ve suratından, insanları her zamankinden daha da hor gördüğü anlaşılıyordu. Sessizce bir duble Old Underwear koyup şişeyi önüne bıraktım. İçip, kendine yenisini koydu.

Tezgâhın üstünü sildim. "Bekâr Anne' işi nasıl gidiyor?"

Parmakları bardağı sıkıca kavradı, fırlatacakmış gibi. Tezgâhın altındaki copu bulmaya çalıştım. Zaman manipülasyonunda her şeyi hesaplamaya çalışırsın ama o kadar çok değişken vardır ki, asla gereksiz risk almazsın.

Büro'nun eğitiminde bize kollamamızı öğrettikleri o bir anlık hafif rahatlamayı gördüm. "Affedersin," dedim. "Öylesine sordum. 'İşler nasıl gidiyor?' ya da 'Hava nasıl?' diye sordum farz et."

Keyifsiz görünüyordu. "İşler fena değil. Ben yazıyorum, onlar basıyor, ben de karnımı doyuruyorum."

Kendime içki koyup, ona doğru eğildim. "Aslında," dedim, "güzel yazıyorsun; birkaçını gördüm. Kadın bakış açısına şaşırtıcı bir şekilde hâkimsin."

Bu riski almam lazımdı; hangi takma adlarla yazdığını hiç itiraf etmezdi. Ama sadece son kısmı algılayacak kadar sarhoştur: "Kadın bakış açısı!" dedi homurdanarak. "Evet, kadın bakış açısını bilirim. Bilmem lazım."

"Öyle mi?" dedim şüpheyle. "Kız kardeşlerin mi var?"

"Hayır. Anlatsam inanmazsın."

"Hadi canım," dedim sakince, "barmenler ve psikiyatrlar hiçbir şeyin, gerçekten daha garip olmadığını bilirler. Sen benim duyduğum hikâyeleri duysan, eh, zengin olurdun. Akıl almaz şeyler."

"Akıl almaz' ne demek bilmiyorsun!"

“Öyle mi? Beni hiçbir şey şaşırtamaz. Dahakötüsünü mutlaka duymuş olurum hep.”

Yine homurdandı. “Şişenin geri kalanına bahse var mısınız?”

“Yeni bir şişe üzerine bahse varım,” deyip barın üzerine bir şişe koydum.

“Peki.” Diğer barmene işleri halletmesi için işaret ettim. Barın en uzak ucundaydık.

Hemen yanında, tezgâhın üstüne turşu ve başka ıvır zıvırları koyarak kendime ayırdığım tek taburelik yerde. Diğer uçta birkaç kişi boks maçını izliyordu, başka biri de müzik kutusunda bir şeyler çalıyordu. Bizim olduğumuz yer bir yatak odası kadar mahremdi.

“Tamam,” diye başladı “öncelikle, ben bir piçim.”

“Bu civarda pek ayırt edici bir özellik değil,” dedim.

“Ciddiyim,” diye çıkıştı. “Annemle babam evli değildi.”

“Hâlâ ayırt edici değil,” diye ısrar ettim. “Benimkiler de evli değildi.”

“Ben,” deyip, durdu. İlk defa bana yumuşakça baktı. “Cidden mi?”

“Evet. Yüzde yüz piçim. Hatta,” diye ekledim, “ailemde hiç kimse evlenmez. Hepimiz piçiz.”

“Ha, bu mu?” İşaret ettiği şeyi gösterdim. “Alyans gibi görünüyor sadece; kadınlar bulaşmasın diye takıyorum.” 1985’te başka bir ajandan satın aldığım bir antikaydı. O da Hıristiyanlık öncesi dönemde Girit’ten almış. “Ouroboros yılanı... Dünya Yılanı olarak da bilinir. Sonsuza kadar kendi kuyruğunu yiyen yılan. Büyük Paradoks’un bir sembolü.”

Göz ucuyla şöyle bir baktı. “Gerçekten piçsen, nasıl bir şey olduğunu bilirsin. Ben küçük bir kızken...”

“Ne?” dedim. “Doğru mu duydum?”

“Hikâyeyi hangimiz anlatıyoruz? Ben küçük bir kızken... Christine Jorgenson’ı duydun mu hiç? Ya da Roberta Cowell’i?”

“Ee, cinsiyet değiştirme vakalarını mı? Demek istediğin...”

“Lafımı kesme, yoksa konuşmam. Terk edilmiş bir bebektim. 1945’te, bir aylıkken Cleveland’da bir yetimhaneye bırakılmışım. Küçük bir kızken anne-babası olan çocukları kıskanırdım. Seksin ne olduğunu öğrenince de... ve inan bana Pop, yetimhanede hızlı öğreniyorsun...”

“Biliyorum.”

“...Ben çocuğumun hem annesi hem babası olacağına yemin ettim. Beni ‘saf’ tuttu bu yemin. O civarda büyük bir başarıydı; nasıl başaracağımı, karşı koyacağımı öğrenmek zorundaydım. Sonra büyüdüm ve evlenme olasılığımın çok düşük olduğunu fark ettim. Evlat edinilmememle aynı nedenden dolayıldı.” Kaşlarını çattı. “At suratlı, dişlek, tahta göğüslü ve düz saçlıydım.”

“Benden daha kötü görünmüyorsun.”

“Barmenin nasıl görüldüğünden kime ne? Ya da bir yazarın? Ama insanlar mavi gözlü, sarı saçlı küçük moronları evlat edinmek istiyorlar. Sonra da erkekler dolgun memeler, sevimli bir yüz ve ah-sen-harika-bir-erkeksin tavrı istiyorlar.” Omuz silkti. “Bu kazanamayacağım bir yarıştı. O yüzden K.A.D.I.N.’a katılmaya karar verdim.”

“Ne?”

“Kadın Acil Dayanışma, Işıldama ve Neşelendirme birliği, şimdi ‘Uzay Meleği’ dedikleri: Misafirperver, Eğitilmiş, Latif, Edalı Kadınlar birliği.”

İki terimi de biliyordum, bir keresinde onları zamanda sabitlemişim. Üçüncü bir isim

de kullanıyoruz bu elit askeri hizmet birliği için: Fezanın Adamlarını Hoş tutma ve İdarecileri Şarj Etme. Söz dağarcığı değişikliği zaman atlayışlarındaki en büyük sorun. Bir zamanlar "servis istasyonu" teriminin benzinciler için kullanıldığını biliyor muydunuz? Bir defasında Churchill döneminde bir görevdeyken, kadının teki bana "Yandaki servis istasyonunda buluşalım," demişti. Hiç düşündüğünüz gibi değil; (o zamanlar) servis istasyonlarında yatak olmazdı.

Devam etti: "Erkekleri rahatlatmadan onları aylarca, yıllarca kalmak üzere uzaya göndermenin mümkün olmadığını ilk defa itiraf ettikleri zamandı. Muhafazakârların nasıl karşı çıktığını hatırlıyor musun? Gönüllü sayısı çok az olduğu için benim seçilme olasılığım artmıştı. Saygıdeğer, mümkünse bakire (sıfırdan eğitmeyi seviyorlardı), zihinsel açıdan ortalama üstü ve duygusal açıdan sağlam olmak gerekiyordu. Ama çoğu gönüllü, ya eski fahişe ya da Dünya'dan ayrıldıktan on gün sonra sıyracak nevroitiklerdi. Güzel görünmeme gerek yoktu; beni kabul ederlerse, dişlerimi düzeltecek, saçlarımı dalgalı yapacaklar; nasıl yürüneceğini, dans edileceğini, bir erkeği memnun etmek için onu nasıl dinlemek gerektiğini ve kalan her şeyi öğreteceklerdi. Ayrıca esas görevler için de eğitim alacaktım. Gerekirse plastik cerrahi bile kullanılacaktı; Bizim Oğlanlar için hiçbir şeyden sakınılmayacaktı."

"En iyisiyse görev sırasında hamile kalmamanı sağlamalarıydı. Üstelik işin sonunda evlenmek neredeyse garantiydi. Bugün de aynı şekilde, M.E.L.E.K.'ler uzayadamlarıyla evleniyorlar; çünkü iki taraf da aynı dili konuşuyor."

"On sekiz yaşındayken dadı olarak çalışmaya başladım. Ailenin tek istediği ucuz bir hizmetçiydi ama yirmi bir yaşına gelene kadar başvuru yapamayacağım için umursamadım. Ev işleri yapıyor, akşam okuluna gidiyordum. Lisede gördüğüm daktilo ve steno derslerine devam ediyormuş gibi yapıyordum, ama aslında seçilme şansımı arttırmak için cazibe dersleri alıyordum."

"Sonra yüz dolarlık banknotlarla dolaşan bir şehir züppesiyle tanıştım." Kaşlarını çattı. "Aşağılık herifin cidden yüzlüklerden oluşan bir tomarı vardı. Bir gece bana gösterdi, 'İstediğin kadar al,' dedi."

"Ama almadım. Ondan hoşlanıyordum. Oyunlara hiç girmeden bana iyi davranan ilk erkekti. Onu daha sık görebilmek için akşam okulunu bıraktım. Hayatımın en mutlu dönemiydi."

"Sonra bir gece parkta oyunlar başladı."

Durdu. "Sonra?" dedim.

"Sonra hiçbir şey olmadı! Onu bir daha hiç görmedim. Benimle eve yürüdü ve beni sevdiğini söyledi. Beni öpüp iyi geçeler diledi ve bir daha geri dönmedi." Gaddar görünüyordu. "Bulabilseydim öldürürdüm onu!"

"Şey," dedim sempatiyle, "nasıl hissettiğini biliyorum. Ama onu doğal olarak beklenen bir şey yüzünden öldürmek... Acı çektin mi?"

"Ha? Ne alakası var?"

"Az çok var. Belki seni bıraktığı için kollarının kırılmasını hak ediyordur, ama..."

"Daha da fazlasını hak ediyor! Sabret de dinle. Nasıl olduysa kimsenin şüphelenmemesini sağladım ve böylesi daha iyi dedim. Onu gerçekten sevmemiştım ve büyük ihtimalle kimseyi de sevmeyecektim. K.A.D.I.N.'a katılmaya her zamankinden daha

istekliydim. İlla bakire olmak gerekmiyordu, diskalifiye olmamıştım. Moralim düzeldi.”

“Eteklerimin daraldığını fark edene kadar sürdü bu.”

“Hamile miydin?”

“Öyle böyle değil! Yanında kaldığım pintiler, çalışabildiğim sürece bu durumu görmezden geldiler. Sonra beni attılar, yetimhane de beni geri kabul etmedi. Doğuma kadar bir hayır koğuşunda, etrafım başka koca göbekler ve lazımlıklarla çevrili halde kaldım.”

“Bir gece kendimi ameliyat masasında buldum. Hemşire, ‘Sakinleş. Şimdi derin nefes al,’ diyordu.”

“Yatağımda, göğsümden aşağısını hissedemez halde uyandım. Cerrah içeri girdi. ‘Nasıl hissediyorsun?’ diye sordu neşeyle.”

“Mumya gibi.”

“Doğal olarak. Mumya gibi sarıldın ve acı çekme diye bolca ilaç verdik. İyileşeceksin, ama sezaryen kolay bir şey değil.”

“Sezaryen,’ dedim. ‘Doktor, bebeği mi kaybettim?’”

“Hayır. Bebeğin iyi durumda.”

“Oh. Kız mı oğlan mı?”

“Sağlıklı bir kız. İki kilo, üç yüz elli gram.”

“Rahatlamıştım. Dünyaya bir bebek getirmiş olmak bayağı büyük bir şey. Başka bir yere gidip, evliymiş gibi davranır, çocuğa babasının öldüğünü söylerim dedim. Benim çocuğum yetimhaneye gitmeyecekti!”

“Ama cerrah konuşmaya devam etti. ‘Söyle, ee...’ Adımı söylemekten kaçınıyordu. ‘Hiç glandüler yapının tuhaf olduğunu düşündün mü?’”

“Ne? Tabii düşünmedim. Ne demeye çalışıyorsunuz?”

“Duraksadı. ‘Sana tek seferde söyleyeceğim bunu. Sonra da sinirini alsın, uyuyabil diye bir hipo vereceğim. Gerileceksin çünkü.’”

“Neden?’ diye sordum.”

“Hiç otuz beş yaşına kadar kadın olan İskoç doktoru duydun mu? Sonra ameliyat geçirip hukuken ve tıbben erkek oldu? Evlendi. Her şey yolunda.”

“Bunun benimle ne alakası var?”

“Demeye çalıştığım şey o. Sen erkeksin.”

“Doğrulamaya çalıştım. ‘Ne?’”

“Sakin ol. İçini açtığımda karşıma bir keşmekeş çıktı. Bebeği çıkarırken baş cerrahı çağırdım. Sonra sen masadayken bir konsültasyon yaptık. Saatlerce kurtarabildiğimizi kurtarmaya çalıştık. İki set organın vardı, ikisi de olgunlaşmamıştı. Ama dişi organ, bebek doğurabilecek kadar gelişmişti. Yine de bu haliyle kullanman mümkün olamayacağından onları çıkarıp, erkek olarak düzgünce gelişebilmen için bazı şeylerin yerlerini değiştirdik.’ Elini omzuma koydu. ‘Endişelenme. Gençsin, kemiklerin uyum sağlayacak. Glandüler dengeni takip edip seni sağlıklı bir genç adam yapacağız.’”

“Ağlamaya başladım. ‘Peki ya bebeğim?’”

“Kızını emziremezsin, hiç sütün yok. Senin yerinde olsam onu hiç görmezdim, evlatlık verirdim.”

“Hayır!”

"Omuz silkti. 'Karar senin; annesi, ee, ebeveyni sensin. Ama şimdi endişelenme, önce seni iyileştirelim.'"

"Sonraki gün bebeği görmeme izin verdiler ve onu her gün görmeye devam ettim. Ona alışmaya çalışıyordum. Daha önce hiç yeni doğmuş bir bebek görmemiştim ve ne kadar çirkin olduklarına dair herhangi bir fikrim yoktu. Kızım turuncu bir maymuna benziyordu. Hislerim, onun iyiliğini gözetme yönünde katı bir kararlılığa dönüşmüştü. Ama dört hafta sonra bütün bunların hiçbir anlamı kalmadı."

"Ne?"

"Kaçırıldı."

"Kaçırıldı mı?"

Bekâr Anne, üzerine bahse girdiğimiz şişeyi neredeyse deviriyordu. "Kaçırıldı, hastanenin bakım odasından çalındı!" Kesik kesik soluyordu. "Bir insanın son yaşam sebebini elinden almak için ne yol ama?"

"Çok fena," diye ona hak verdim. "Sana bir duble daha koyalım. Hiçbir ipucu yok muydu?"

"Polisin izini sürebileceği hiçbir şey yoktu. Biri onu görmeye gelmiş, amcasıyım demiş. Hemşirenin sırtı dönükken de bebeği alıp gitmiş."

"Neye benziyormuş?"

"Normal bir adam. Seninki ya da benimki gibi bir suratı varmış işte." Yüzü asıldı. "Bence bebeğin babasıydı. Hemşire daha yaşlı bir adam olduğuna yemin etti ama büyük ihtimalle makyaj yapmıştır. Başka kim benim bebeğimi alsın ki? Çocuksuz kadınlar böyle şeyler yapıyor ama bir erkeğin yaptığı nerede duyulmuş?"

"Sonra sana ne oldu?"

"O korkunç yerde on bir ay ve üç operasyon geçirdim. Dört ay içinde sakalım çıkmaya başladı. Çıkmadan önce, düzenli olarak tıraş oluyordum. Erkek olduğuma dair şüphe duymuyordum." Alaycı bir şekilde sırttı. "Hemşirelerin göğüslerine bakıyordum."

"Eh," dedim, "bence gayet iyi çıkmışsın. İşte burada, normal bir adamsın, iyi para kazanıyorsun, ciddi bir sorunun yok. Üstelik kadınların hayatı kolay değil."

Bana ters ters baktı. "Sen çok iyi bilirsin ya!"

"Ee?"

"Hiç 'mahvolmuş kadın' diye bir deyim duydun mu?"

"Hmm, yıllar önce duydum. Şimdi pek bir anlamı yok."

"Ben bir kadının olabileceği kadar mahvolmuştum. O serseri beni cidden mahvetti. Artık kadın değildim... ve nasıl erkek olunacağını da bilmiyordum."

"Alışmak gerekiyordur herhalde."

"Tahmin bile edemezsin. Nasıl giyinileceğini öğrenmekten ya da yanlış tuvalete girmekten bahsetmiyorum. Onları hastanede öğrendim. Ama nasıl yaşayacaktım? Hangi işe girecektim? Araba bile kullanamıyordum. Bir zanaatım yoktu, ağır iş yapamazdım. Çok fazla yaralı dokum vardı, çok hassastım."

"K.A.D.I.N.'a katılma şansımı mahvettiği için de nefret ediyordum ondan. Ama bana ne kadar zarar verdiğini Uzay Birlikleri'ne katılmaya çalışana kadar bilmiyordum. Karnıma baktıkları an askeri hizmet için uygun olmadığımı karar verdiler. Tabip subay sırf meraktan beni inceledi. Geçirdiğim ameliyat hakkında bir şeyler okumuştum."

"Böyle olunca adımları değiştirip New York'a geldim. Aşçılık yaparak geçindim, sonra daktilo kirayı, kâtiplik yapmaya başladım. Ne kadar komik! Dört ayda dört mektup ve bir kitap taslağı yazdım. Taslak Real Life Tales içindi ve kâğıt israfıydı. Ama yazan mankafa satmayı başardı. Ben de ondan esinlenip bir sürü itiraf dergisi aldım ve inceledim." Alaycı bir ifadesi vardı. "Şimdi bekâr anne hikâyelerinde neden gerçekçi bir açı yakalayabildiğimi biliyorsun. Satmadığım tek hikâyeye sayesinde, gerçek olan tek hikâyeye. Şişeyi kazandım mı?"

Şişeyi ona doğru ittim. Üzgündüm, ama yapacak işlerim vardı. "Evlat, hâlâ şu adı herifi bulmak istiyor musun?" diye sordum.

Gözleri parladı, vahşi bir parıltıydı.

"Dur!" dedim. "Öldürmezsin onu, değil mi?"

Pis pis güldü. "Bakalım."

"Sakin ol. Düşündüğünden daha çok şey biliyorum. Sana yardım edebilirim. Onun nerede olduğunu biliyorum."

Yakama yapıştı. "Nerede o?"

Yavaşça, "Bırak gömleğimi evlat, yoksa kendini sokakta bulursun. Polisler de bayıldığını söyleriz," dedim. Copu gösterdim.

Bıraktı. "Tamam. Ama o nerede?" Bana baktı. "Ve sen nasıl bu kadar çok şey biliyorsun?"

"Zamanla öğrenirsin. Arşivler var: hastane, yetimhane arşivleri, tıbbi arşivler. Yetimhanenin müdiresinin soyadı Fetherage idi, değil mi? Ondan sonra gelen müdireninki de Gruenstein. Senin de adın, cinsiyet değiştirmeden önce Jane'di. Bana da bunların hiçbirini söylememiştin, öyle değil mi?"

Şaşırılmış, biraz da korkmuştu. "Ne bu şimdi? Başıma bela mı oluyorsun?"

"Kesinlikle olmuyorum. Senin iyiliğini düşünüyorum. Bu adamı kucağına bırakabilirim. İsteddiğini yapabilirsin ona. Başına hiçbir şey gelmeyeceğinin de garantisini veriyorum. Ama onu öldüreceğini sanmıyorum. Bunu yapman için deli olman lazım, sen de deli değilsin. Pek sayılmazsın."

Aldırmadı. "Laf kalabalığını bırak. Nerede o?"

Bir içki daha koydum. Sarhoştı ama siniri sarhoşluğunu bastırmaya başlamıştı. "Dur biraz bakalım. Ben sana bir iyilik yapacağım, sen de bana bir iyilik yapacaksın."

"Ha... Ne?"

"İşini sevmiyorsun. Yüksek maaşlı, sabit bir işe, sınırsız gider hesabına, kendi patronun olmaya, tekdüzelikten kurtulmaya ve maceraya ne dersin?"

Baktı. "'Hadi oradan!' derdim. Başka kapıya, Pop. Öyle bir iş yok."

"Tamam, şöyle diyelim: Ben sana adamı vereyim, sen onunla işini gör, sonra benim işi bir dene. Dediğim gibi değilse, eh, seni tutacak halim yok."

Sendeliyordu, son içki işimi görmüştü. "Ne z'man ver'rsin?" dedi zar zor.

"Anlaştıysak, hemen!"

Elini uzattı. "Anlaştık!"

Asistanıma iki tarafı da kontrol etmesi için başımla işaret ettim. Saate baktım, 23.00. Eğilip barın altından geçerken müzik kutusunda "I'm My Own Grandpaw!" şarkısı çalmaya başladı. 1970'lerin "müziğine" tahammül edemediğim için eski Americana şarkıları ve

klasiklerle doluydu müzik kutusu. Ama bu şarkının da içinde olduğunu bilmiyordum. "Kapatın şunu! Müşteriye parasını geri verin." diye bağırdım. "Depoya gidiyorum, birazdan gelirim," diye ekledim. Peşimde Bekâr Anneyle depoya doğru yol aldım.

Koridorda, tuvaletlerin karşısında anahtarı yalnızca bende ve gündüz müdüründe bulunan çelik bir kapı vardı. O odanın içindeyse anahtarı yalnızca bende bulunan bir kapı. O kapıdan girdik.

Penceresiz duvarlara uykulu uykulu baktı. "Ner'de o?"

"Hemen geliyor." Çantayı açtım. Odadaki tek şey bu çantaydı. U.S.F.F. Koordinat Dönüştürme Alan Kiti, 1992 serisi, Mod. II. Çok güzeldi, her parçası sabitti. Tam şarj olduğunda yirmi üç kilo geliyordu ve valiz gibi görünüyordu. Günün erken saatlerinde tamına ayarlamıştım. Tek yapmam gereken dönüştürme alanını sınırlayan metal ağı çıkarmaktı.

Öyle de yaptım. "O ne?" diye sordu.

"Zaman makinesi," deyip ağı üstümüze attım.

"Hey!" diye bağırip geri adım attı. Bu işin bir yöntemi var: ağı, deneğin içgüdüsel olarak geri adım atıp, metal örgünün üzerine gelmesini sağlayacak şekilde atılmalı. Sonra ikiniz de tamamen içindeyken ağı kapatmak gerekiyor. Yoksa geride ayakkabı tabanı veya ayağın bir parçası kalabilir, ya da zeminden bir parça sizinle gelebilir. Ama başka da bir yetenek gerektirmiyor. Bazı ajanlar deneği kandırarak ağın içine sokuyorlar; ben doğruyu söyleyip, o mutlak hayret anında düğmeyi çeviriyorum. Öyle de yaptım.

1030 VI-3 Nisan 1963-Cleveland, Ohio-Apex Binası: "Hey!" dedi tekrar. "Çıkar şu mereti üstümden!"

"Affedersin," diye özür diledim ve çıkardım. Ağı çantaya tıktırıp kapattım. "Adamı bulmak istediğini söylemiştin."

"Ama... zaman makinesi olduğunu söyledin!"

Pencereyi gösterdim. "Kasım'daymışız gibi mi görünüyor? Ya da New York'ta?" O yeni çıkan filizlere ve bahar havasına ağzı açık bakarken çantayı tekrar açtım. Yüzlük tomarını çıkarıp banknotların üzerindeki sayıların ve imzaların 1963'le uyumlu olup olmadığına baktım. Zaman Bürosu ne kadar harcama yaptığıyla ilgilenmez (hiçbir maliyet yoktur) ama gereksiz tarih hatalarını sevmezler. Çok fazla hata yaparsan bir genel askeri mahkeme seni kötü bir döneme bir yıllığına sürgün eder. Örneğin katı karne sistemi ve zorunlu çalışma ile ünlü 1974 yılına. Ben hiç böyle hatalar yapmam. Parada sıkıntı yoktu.

Dönüp "Ne oldu?" diye sordu.

"O burada. Dışarı çıkıp bul. Harcamaların için bu parayı kullan." Parayı zorla verip "İşini hallet, sonra gelir seni alırım," diye ekledim.

Yüzlükler, alışık olmayan bünyede hipnoz etkisi yapar. Onu koridora çıkarıp arkasından kapıyı kilitlerken, parayı şüpheyle tek tek sayıyordu. Bir sonraki atlayış kolaydı, aynı dönemde küçük bir değişiklik.

7100 VI-10 Mart 1964-Cleveland-Apex Binası: Kapının altında sözleşmemin sonraki hafta bittiğini söyleyen bir not vardı, bunun haricinde oda az önceki gibi görünüyordu. Dışarıdaki ağaçlar çıplaktı ve kar yağacak gibi duruyordu. Aceleyle, yalnızca odayı kiraladığımda

bıraktığım, döneme uygun parayı, ceketi, şapkeyi ve paltoyu aldım. Araba tutup hastaneye gittim. Yirmi dakika içinde bebeklerin başındaki görevliyi o kadar sıktım ki, fark edilmeden bebeği aldım. Apex Binası'na geri gittik. Bu seferki ayarlar, bina 1945 yılında henüz inşa edilmemiş olduğu için daha karmaşıktı. Ama her şeyi önceden hesaplamıştım.

0100 VI-20 Eylül 1945-Cleveland-Skyview Motel: Alan kiti, bebek ve ben şehrin dışındaki bir motele geldik. Daha önce "Warren, Ohio'lu Gregory Johnson" olarak giriş yapmıştım. O yüzden perdeleri kapalı, pencereleri kilitli ve kapıları sürgülüydü. Makine geldiğinde sığabileceği kadar yer açmıştım. Yanlış yerde duran bir sandalye fena morartabilir; tabii aslında sandalyeden dolayı değil, alan geri tepmesinden dolayı.

Herhangi bir sorun yoktu. Jane mışıl mışıl uyuyordu. Onu dışarı çıkarıp, daha önce ayarladığım bir arabanın içine, market sepetine koydum. Sonra da yetimhaneye gidip, merdivene bıraktım onu. Yakınlardaki bir "servis istasyonuna" (petrol ürünleri satan türden) gidip, yetimhaneyi aradım. Tam onlar sepeti içeri alırken arabayla önlerinden geçtim. Arabayı motele yakın bir yere bıraktım; motele yürüdüm ve ileriye, 1963 yılındaki Apex Binası'na atladım.

2200 VI-24 Nisan 1963~Cleveland-Apex Binası: Saati ucu ucuna ayarlamıştım. Zamanda isabetlilik süreyle alakalı; sıfıra dönmüyorsanız tabii. Doğru ayarladıysam Jane bu ılık bahar akşamında, parkta, düşündüğü kadar "cici" bir kız olmadığını keşfediyordu. Taksiyle, o pintilerin evine gittim. Ben gölgede saklanırken, şoförü köşede beklettim.

Hemen onları sokağın başında gördüm, kollarını birbirlerine dolamışlardı. Verandaya çıktıklarında kızı uzun uzun öptü; düşündüğümden daha uzun sürdü. Kız içeri girince o arkasını dönüp yürümeye başladı. Yanına gidip koluna girdim. "Bu kadar, evlat," dedim sessizce. "Seni almaya geldim."

"Sen!" Nefesini tuttu.

"Ben. Şimdi onun kim olduğunu biliyorsun. Biraz düşününce kendinin kim olduğunu anlayacaksın. Eğer yeterince düşünürsen bebeğin kim olduğunu da çözeceksin. Benim kim olduğumu da..."

Cevap vermedi, allak bullak olmuştu. Kendi kendini baştan çıkarmaya karşı koyamayacağıının kanıtlanması şok edicidir. Onu Apex Binası'na götürdüm ve yine atladık.

2300 VII-12 Ağustos 1985-Rocky Dağları'nın Altındaki Üs: Nöbetteki çavuşu uyandırıp kimliğimi gösterdim. Çavuşa, refakatçime bir mutluluk hapı verip, yatağa göndermesini ve sabah işe almasını söyledim. Çavuş pek memnun görünmüyordu ama hangi dönemde olursak olalım rütbe rütbedir. Söylediklerimi yaptı; şüphesiz, bir daha görüştüğümüzde onun albay, benim çavuş olabileceğimizi düşünerek. Bizim teşkilatta böyle şeyler olabiliyor. "Adı ne?" diye sordu.

Yazdım. Kaşlarını kaldırdı. "Öyle mi? Hmm..."

"Sen işine bak, çavuş." Refakatçime döndüm.

"Evlat, derdin tasan bitti. Bir adamın girebileceği en iyi işe girmek üzeresin. İyi de olacaksın. Biliyorum."

"Olacaksın!" diye katıldı çavuş. "Bana bir bak, 1917'de doğdum, hâlâ buradayım, hâlâ

gencim ve hayatın tadını çıkarıyorum.” Atlama odasına geri dönüp, her şeyi önceden belirlenmiş sıfır noktasına ayarladım.

2301 V-7 Kasım 1970-NYC-“Pop’s Place”: Depodan, içerde olduğum sırada ne yaptığımı göstereceğim diye, elimde neredeyse boş bir Drambuie şişesi ile çıktım. Asistanım “I’m My Own Grandpaw!” şarkısını çalan müşteriyle tartışıyordu. “Bırak çalsın, sonra fişini çek,” dedim. Çok yorgundum.

Zorlu bir iş ama birinin yapması lazım. 1972’deki Hata’dan beri ileri yaşlarda birilerini göreve almak çok zor. Karman çorman hayatları olan insanları bulup onlara yüksek maaşlı, ilgi çekici (ama tehlikeli), gerekli sebebi olan bir iş vermekten daha iyi bir yol düşünebiliyor musunuz? Herkes şimdi neden 1963 Fiyasko Savaşı’nın bir fiyasko olduğunu biliyor. New York’u patlatması gereken bomba patlamadı. Yüzlerce başka şey de planlandığı gibi gitmedi. Hepsi benim gibi insanlar tarafından ayarlanmıştı.

Ama ’72 Hatası bizim suçumuz değildi. Geri de alınamaz, çünkü çözülecek bir paradoks yok. Bir şey ya öyledir ya da öyle değildir, şimdi ve sonsuza kadar. Ama onun gibi başka bir şey olmayacak. “1992” tarihli bir emir herhangi bir yılda önceliklidir.

Beş dakika erken kapattım, yazarkasaya gündüz müdürü için bir mektup bıraktım. Hisselerimi satın alma teklifini kabul ettiğimi ve uzun bir tatile çıkıyor olduğum için avukatımla görüşmesini söyledim. Büro ödemeleri alabilir ya da almayabilir ama her şeyin yerli yerinde bırakılmasını istiyorlar. Deponun ardındaki odaya gidip 1993’e atladım.

2200 VII-12 Ocak 1993-Rocky Dağları’nın Altındaki Ek Bina- Zamanla ilgili İşe Alım Karargâhı: Nöbetteki görevliye kayıt yaptırdım ve kışlama gittim. Bir hafta uyumaya niyetliydim. Üzerine bahse girdiğimiz şişeyi almıştım (nasılsa ben kazanmıştım) ve raporumu yazmadan önce biraz içtim. Tadı iğrençti, nasıl bir zamanlar Old Underwear sevdiğime hayret ettim. Ama hiç yoktan iyiydi; çok ayık olmayı sevmiyorum, o zaman çok düşünüyorum. Ama çok içmeyi de sevmiyorum. Bazı insanlar şişenin dibini bulduklarında yılan görürler, ben insan görürüm.

Raporumu yazdım; Psikiyatri Bürosu tarafından onaylanan kırk kişi getirmiştım. Kendimi de saydım, onaylanacağını biliyordum. Nasılsa buradaydım, değil mi? Harekâtlara atanma isteğinde bulundum. İşe alım, bıktırmıştı beni. İki belgeyi de yerlerine koyup yatağa yöneldim.

Gözüm, yatağımın üstündeki “Zaman Yönetmeliği” yazısına kaydım:

Yarın Yapılması Gerekeni Asla Dün Yapma.
Sonunda Başarılı Olursan, Asla Tekrar Deneme.
Zamanda Bir Dikiş Dokuz Milyarı Kurtarır.
Bir Paradoks Düzeltilebilir.
Düşündüğün Zaman Daha Erkendir.
Atalar Yalnızca İnsandır.
Herkes Hata Yapabilir.

Göreve ilk başladığımdaki kadar bana ilham vermediler. Otuz öznel-yıl boyunca zaman

atlamak insanı yıpratıyor. Soyunup bölmeme girince göbeğime baktım. Sezaryen kocaman bir iz bırakır ama şimdi o kadar kıllıyım ki özellikle bakmazsam fark etmiyorum bile.

Sonra parmağımdaki yüzüğe göz attım.

Sonsuza Kadar Kendi Kuyruğunu Yiyen Yılan... Kendim nereden geldiğimi biliyorum. Ama siz zombiler nereden geldiniz?

Baş ağrısının gelmek üzere olduğunu hissettim. Ama baş ağrısı tozu almam. Bir kere aldım ve hepiniz gittiniz.

Yatağa girdim ve ışığı söndürdüm.

Siz gerçekten burada değilsiniz. Ben, yani Jane, hariç hiç kimse yok burada. Karanlıkta tek başımayım.

Sizi o kadar çok özlüyorum ki!

Çeviren: Merve Akçay

Lloyd Biggle, Jr.

Lloyd Biggle, bilimkurgu yazarlığına 1956'da başladı ve ilk romanı, gezegenler dışı maceraların anlatıldığı *The Angry Espers*, 1961'de çıktı. Bunu, beş romandan oluşan Jan Darzek serisinin ilk romanı *All the Colors of Darkness* takip etti. Eski bir özel detektif olan Darzek, galaksinin kurallarını belirleyen bakanlardan oluşan Yüksek Kurul'un tek insan üyesidir. Serinin diğer romanlarında (*Watchers of the Dark*, *This Darkening Universe*, *Silence is Deadly* ve *The Whirligig of Time*) Darzek, diğer bakanların insandışı çıkarları, yönetimdeki hükümetin bürokrasisi ve Galaktik Sentez'in asimilasyonuna karşı çıkan uzaylı kültürlerin direnişiyle, kendi zekâsını ve insancılığını karşı karşıya getirir. Bu seriden ayrı yazılan *The World Menders* ve *The Still, Small Voice of Trumpets*, görevi Galaktik Sentez'e dâhil edilecek dünyaları tescil etmek olan Cultural Survey'in [Kültürel Araştırmalar] serüvenlerini anlatır. Bu iki seri birlikte, içinde gerçekçi bir şekilde tasvir edilmiş uzaylı dünyaların canlandırıldığı, insanların amaçlarının ve kibirlerinin uzaylılarıinkiyle karşılaştırıldığı ve farklı hayatlarla dünyaların çok hassas bir dengede var olduğu çağdaş bir uzay dizisi yaratmaktadır. Biggle, yarattığı dünyaların ayrıntılarındaki bütünlük, akıllarda yer eden karakterleri ve geleneksel bilimkurgu temaları ve motifleri bağlamında karmaşık sosyal ve politik sorunları ele alış biçimiyle övülmektedir. Öyküleri; *The Rule of the Door and Other Fanciful Regulations*, *The Metallic Muse* ve *A Galaxy of Strangers* isimli kitaplarında derlenmiştir. *Alien Main* isimli romanı, T.L. Sherred ile birlikte yazmış, aynı zamanda detektif romanları kaleme almıştır. Bunların arasında bir Sherlock Holmes pastişisi olan *The Quallsford Inheritance* ve J. Pletcher ile Raina Lambert adlı detektiflerin maceralarını anlatan *Interface for Murder* ve *Where Dead Soldiers Walk* isimli iki çağdaş polisiye romanı bulunur.

Ezgibent

Herkes buraya Merkez der. Daha uzun, idari tahsislerde kullanılan ve ansiklopedilerde türetmeleri analiz edilen başka bir ismi var, fakat kimse bunu kullanmıyor. Bombay'den Lima'ya, Spitsbergen'den Antarktika'nın madenlerine, Pluto'daki karakollardan Merkür'dekilere kadar her yerde adına Merkez denir. Amazon'un sislerinden, Sahra Çölü'nün kuru rüzgârlarından, uzay boşluğundan çıkıp, ite kaka bir bara ulaşıp "Ben Merkez'deyken..." diye konuşmaya başlarsan herkes sana dikkat kesilir.

Merkez'in ne olduğunu açıklamak mümkün değildir, gerek de yoktur. Daha kollardaki bebeklerden, emekliliği dört gözle bekleyen yüz yaşını aşmışlara kadar herkes en az bir defa oraya gitmiştir ve gelecek yıl hatta bir sonraki yıl bir daha oraya gitmek için planlar yapar. Güneş Sistemi'nin tatil beldesidir. Burası, zeki planlamalarla, durmak bilmeyen bir iş gücüyle ve yatırılmış inanılmaz paralarla dönüşüme uğramış, dalgalanarak kilometrelerce uzanan Amerikan Orta Batı tarım arazisidir. İnsanlığın kültürel mirasının muazzam bir özetidir ve bir Anka kuşu gibi nedensiz ve ani bir şekilde, itici bir kültürel çürümenin küllerinden yirminci yüzyılın sonunda tekrar doğmuştur.

Merkez; devasa, muhteşem ve görkemlidir. İlham verici, şaşırtıcı ve öğretici bir yerdir. Muazzamdır, kuvvetlidir ve tek kelimeyle her şeydir.

Ve burayı ziyaret edenlerin çok azı bilse de, ya da umursamasa da, perilidir.

Göklere doğru yükselen Bach Heykeli'nin, gözlem odasındasınız. Solunuzda, bir tepenin yamacında, Euripides oyunu için Yunan Tiyatrosu'nda toplanmış sabırsız seyircileri görebilirsiniz. Güneş ışığı, parlak renkli kıyafetlerin üzerinde oyunlar oynuyor. Hepsi hevesle, milyonların optiskop ile izlediğini, kendi gözleriyle görmek için can atıyorlar.

Tiyatronun ilerisinde, Dante Heykeli'nin ve Michelangelo Enstitüsü'nün berisinde, iki tarafı ağaçlarla örülü Frank Lloyd Wright Bulvarı uzaklara doğru kıvrılıyor. Rheims Katedrali'nin aynısı olan iki kule ufukta yükseliyor. Hemen aşağısında ise, on sekizinci yüzyıl Fransız bahçelerinin ilginç peyzajını ve yakınındaki Moliere Tiyatrosu'nu görüyorsunuz.

Bir el, kolunuza yapışıyor ve aniden, rahatsız olmuş bir şekilde dönüyorsunuz ve kendinizi yaşlı bir adamla yüz yüze buluyorsunuz.

Yaşlanmış cildi kırışık ve yara izleriyle dolu. Kırışmış, parlayan ince telli saçları var. Kolunuzdaki el bir pençeye benziyor. Adama, sakat omzunun düşük duruşuna ve eksik kulağının korkunç yarasına bakıp, telaşla geri çekiliyorsunuz.

Yuvarlarına çökmüş gözler sizi takip ediyor. Elini uzaktaki ufkun üstünden geçiriyor ve bazı parmaklarının kırılmış ya da düpedüz eksik olduğunu fark ediyorsunuz. Sesi cırtlak bir gülüş gibi. "Beğendin mi?" diye sorup size beklentiyle bakıyor.

Şaşırmış bir şekilde, "Evet, tabii ki," diye mırıldanıyorsunuz.

Size doğru bir adım atıyor. Gözleri hevesle, yalvararak bakıyor. "Dedim ki, beğendin mi?"

Kafanız karışmış olduğundan, dönüp giderken kafanızı sallamak dışında bir şey

yapamıyorsunuz. Fakat başınızı sallamanız, tuhaf bir tepkiye sebep oluyor. Tiz bir kahkaha, masum ve çocukça bir gülümseme, bir zafer narası. "Ben yaptım! Hepsini ben yaptım!"

Ya da, Der Ring des Nibelungen'in her gün oynandığı Wagner Tiyatrosu ile sabah, öğlen, akşam Shakespeare oyunlarının sergilendiği on altıncı yüzyıl Globe Tiyatrosu'nun yeniden inşa edilmiş binası arasındaki Platon Caddesi'nde duruyorsunuz.

Bir el sizi dürtüyor. "Beğendin mi?"

Eğer bir dizi övgü ile cevap verirsiniz, yaşlı adam size sabırsızca bakar ve susmanızı bekledikten sonra tekrar sorar, "Dedim ki, beğendin mi?"

Fakat onaylayıcı bir gülümseme ve kafa sallama, inanılmaz bir gurur, el kol hareketleri ve bağırişla karşılanır.

Binlerce otelin lobilerinden birinde, istediğiniz herhangi bir kitabın size bedava kopyasının verildiği muhteşem kütüphanelerden birinin bekleme odasında, Beethoven Salonu'nun on birinci balkonunda, bir hayalet arada duraksayarak etrafta dolanır, bir kol yakalar ve ona bir soru sorar.

Sonra da büyük bir gururla bağıırır, "Ben yaptım!"

Erlin Baque, kadının arkasında durduğunu hissetti, fakat dönmedi. Onun yerine öne doğru eğildi ve sol eli çokluakordan gümbürdeyen bir bas notası çıkarırken, diğer eli vakur bir melodi tıngırdattı. Işık hızıyla oynattığı elinin bir çevirişiyle, bir düğmeye dokundu ve ince cılız notalar birden daha dolgun, yankılanan ve neredeyse klarnet sesine benzeyen tonlara dönüştü. ("Fakat ne kadar da klarnetten uzak bir ses," diye düşündü.)

"Bunu tekrar yapmak zorunda mıyız Val?" diye sordu Baque.

"Ev sahibi sabah buraya geldi."

Bir an duraksadı, sonra bir düğmeye dokundu, birçok düğmeye dokunmaya başladı ve bakır nefesli çalgılar korosundan çıkabilecek sesli tonlarla garip armoniler ördü. (Fakat ne kadar da çelimsiz, biçimsiz bir koroydu!)

"Bize ne kadar zaman tanıyor?"

"İki gün. Yemek sentezleyicimiz tekrar bozuldu."

"Güzel. Aşağıya in ve taze et al."

"Hangi parayla?"

Baque yumruğunu indirdi ve çıkan bozuk sesleri bastırarak bağırdı. "Armonizör kiralamayacağım! Çalma tekniğimi bu dolandırıcılara kaptırmayacağım. Eğer benim ismimle bir reklam çıkacaksa, o reklam bestelenecek. Kulağa salakça ya da mide bulandırıcı geliyor olabilir, fakat o iş düzgün yapılacak. Çok bir şey değil Tanrı biliyor ki, ancak elimde kalan tek şey bu."

Yirmi beş senedir karısı olan soluk, çökmüş, yorgun kadına doğru yavaşça döndü ve öfkeyle baktı. Sonra bakışlarını çevirdi ve bunların, ne onun ne karısının suçu olduğunu kendi kendine tekrar etti. Sponsorların iyi reklamlara verdikleri para, kötü işlere verdikleri parayla aynı olunca...

"Hulsey geliyor mu bugün?" diye sordu karısı.

"Bana geleceğini söyledi."

"Ev sahibi için biraz para denkleştirebilirsek..."

"Ve yemek sentezleyicisi için. Ve yeni bir optiskop için. Ve yeni kıyafetler için. Tek bir reklam parasıyla yapılacak şeyler sınırlı."

Karısının uzaklaşıp, kapıyı açtığını duydu ve bekledi. Kapı kapanmadı. "Walter-Walter aradı," dedi karısı. "Vitrin programında günün ezgibendi olarak seni sunacaklarmış."

"Ee? Para getirmiyor ki."

"İzlemek istemeyeceğini düşündüm, o yüzden Bayan Rennik'e onunla izleyeceğimi söyledim."

"Tamam, hadi git. İyi eğlenceler."

Kapı kapandı.

Baque ayağa kalktı ve darmadağın duran çalışma masasına baktı. Nota kâğıtları, reklam cıngıl sözleşmeleri, kalemler, taslaklar, yarım kalmış besteler hepsi dağınık kümeler halinde duruyordu. Baque kendisine bir köşe açtı ve uzun bacaklarını masanın altında esneterek, tedirginlikle oturdu.

"Tanrı'nın cezası Hulsey. Tanrı'nın cezası sponsorlar. Tanrı'nın cezası optiskop. Tanrı'nın cezası reklamlar," diye mırıldandı.

Bir şeyler beste, dedi kendine. Sen dolandırıcı değilsin, sen bir ezgibentsin. Armonizörün tuşlarından uyduruk sesler çıkarıp, bir bilgisayarın senin yerine notaları tamamlamasına izin vermezsin. Sen bir müzisyensin, melodi işportacısı değil. Müzik beste. Bir... bir sonat yaz çokluakor için. Kendine biraz zaman ayır ve bir şeyler beste.

Bakışları, cıngıl sözlerinin ilk satırlarına kaydı. "Eğer arabanız yerinde durmuyorsa, eğer uçup gidiyorsa..."

"Kahrolası ev sahibi," diye mırıldandı ve eline bir kalem aldı.

Ufak duvar saati, saat başını haber verdi ve Baque optiskopu açmak için öne uzandı. Şişman yanaklı seremoni ustası yaltakça gülümsedi. "Karışınızda tekrar Walter-Walter duruyor bayanlar baylar. Vitrin'in bugünkü bölümünde reklam zamanı. Günümüzün en yetenekli ezgibentlerinden birinin reklamlarını yarım saat boyunca vereceğiz. Reklam bestecimiz..."

Çokluakordan çıkan gürültülü, kulak tırmalayan, piriç nefesli çalgı seslerinden oluşan giriş müziği çaldı.

"Erlin Baque!"

Baque'ın beş sene önce Tamper Peynirleri için yazdığı tuhaf, dalgalanan bir melodi geldi çokluakordan ve arkadan bölük pörçük alkış sesleri yükseldi. Nazal bir soprano şarkıyı söylemeye başladı ve Baque mutsuz bir şekilde inledi. "Peynirimizi dinlendiriyor, dinlendiriyor, dinlendiriyor, dinlendiriyor, dinlendiriyoruz. Tıpkı eski zamanlardaki gibi..."

Walter-Walter müziğin ritmiyle sahnede hoplayıp zıplıyor, seyircilerin arasına karışıp, umutsuz ev kadınlarından birini öpüyor ve atılan kahkahaları mutlulukla karşılıyordu.

Çokluakordan bir başka giriş müziği çalmaya başladı ve Walter-Walter elleri başının üstünde sahneye çıktı. "Şimdi bunu bir dinleyin sayın seyirciler. Walter-Walter'ınız Erlin Baque ile, sizlerle birlikte." Etrafa kuşkuyla bakındı, seyircilere doğru parmak ucunda yöneldi, parmağını dudaklarına götürdü ve sonra seslendi, "Bir zamanlar, Baque adında bir başka besteci yaşardı, fakat ismi B-A-C-H diye yazılırdı. Gerçekten kuvvetli bir ezgibentti. Bilenler bilir. Beş, altı ya da yedi yüzyıl önce yaşadı, o yüzden o Baque ile

bizim Baque'ın birbirlerine çok bakabildiklerini söyleyemeyiz. Fakat Baque'ı dinlemek için zamanda geriye gitmemize gerek yok. Biz sahip olduğumuz Baque'ı seviyoruz. Değil mi?"

Alkışlar. Haykırışlar. Baque sırtını çevirdi. Elleri titriyordu ve duyduğu iğrenme midesini bulandırıyordu.

"Baque'ın reklamlarına, Baque'ın Köpüklü Sabun için yazdığı ufak başyapıtıyla başlıyoruz. Görseller Bruce Combs'a ait. İzleyin ve dinleyin!"

Baque, ilk sabun ekranın önünden çaprazlama geçmeden hemen önce optiskopunu kapamayı başardı. Reklam sözlerini tekrar eline aldı ve aklından bir melodi yazmaya başladı.

"Eğer arabanız yerinde durmuyorsa, eğer uçup gidiyorsa, uçup gidiyorsa, uçup gidiyorsa, Waring'e ihtiyacınız var!"

Kendi kendine, havada uçuşan bir araba gibi savrulan, inip çıkan bir melodi mırıldandı. Buna kelime boyama denirdi eskiden. O zamanlar kelimeler ve tonların bir önemi vardı. B-A-C-H olan Baque cennet ve cehennem gibi muazzam konular bestelediği zamanlarda...

Baque yavaş çalışıyordu. Arada çokluakorda armonik bir dize deniyor sonra vaz geçiyor, arabanın havada savrulurken çıkardığı sese eşlik edecek bir şey arıyordu. Ama sonra... hayır. Waring'ciler bunu sevmezdi. Arabalarının ses çıkarmadığını iddia ediyorlardı.

Bu konsantrasyonu, ısrarcı kapı zili bozdu. Kapıya doğru, tarama sistemini açmak için yöneldi. Hulse'y'nin şişman yüzü ona doğru gülümsüyordu.

"Yukarı gel." dedi Baque. Hulse'y başını salladı ve kayboldu.

Beş dakika sonra kapıdan içeri girdi, ağır vücuduyla tehlikeli derecede çöken koltuğun üstüne oturdu, yere evrak çantasını bıraktı ve yüzünü bir bezle sildi. "Of! Keşke daha alt katlarda oturuyor olsan. Ya da içinde modern araçların olduğu bir binada. Asansörler beni ölümüne korkutuyor!"

"Taşınmayı düşünüyorum," dedi Baque.

"Güzel. Artık zamanı gelmişti."

"Fakat muhtemelen daha üst katlarda bir yer olur. Ev sahibi bana iki gün verdi."

Hulse'y yüzünü ekşitti ve üzüntüyle başını salladı. "Anladım. Ağzımdaki baklayı çıkaracağım öyleyse. Sana-Sabun reklamı için çekin burada."

Baque çeki aldı, baktı ve kaşlarını çattı.

"Lonca aylıkların birikmişti. Onları kazandığın paradan düştüm," dedi Hulse'y.

"Tamam. Unutmuştum."

"Sana-Sabun ile çalışmayı seviyorum. Nakit parayı hemen veriyorlar. Çoğu şirket ay sonunu bekliyor ödeme için. Sana-Sabun birkaç değişiklik istedi ama yine de ödedi." Evrak çantasını açtı ve içinden bir dosya çıkardı. "Erlin oğlum, bunda birkaç güzel parçan var. Beğendiler. Özellikle bastaki 'köpük, köpük, köpük' bölümünü. Önce şarkıcı sayısını azaltmışlardı, fakat sonra bunu dinleyince kararlarını değiştirdiler. Tam şurada anons için bir ara istiyorlar."

Baque düşünceli bir şekilde kafasını salladı. "Peki, anonsun arkasından "köpük, köpük" nakaratı sessizce devam etse?"

"Kulağa hoş geliyor. Güzel bir kısım bu, buna ne demiştin?"

"Nakarata."

"Hah, evet. Acaba neden diğer ezgibentler de böyle yazmıyor."

"Armonizörler böyle etkiler yaratamıyor. Onlar sadece armonize eder," dedi Baque.

"Arka planda çalması için otuz saniyelik "köpük"ten ver onlara. Beğenmezlerse kaldırırılar."

Baque onayladı ve notlarına ekledi.

"Müzik grubuna gelirsek. Üzgünüm Erlin, ama Fransız kornosu çalacak birini alamıyoruz. O bölümü değiştirmen lazım."

"Korno çalacak kimse yok mu? Rankin neden olmuyor?"

"Kara listeye alındı. Gösteri Sanatçıları Loncası onu temelli listeye aldı. Batı yakasına gidip bedava performans verdi. Kendi giderlerini bile karşılamış. Lonca böyle şeylere göz yumamaz."

"Hatırlıyorum." dedi Baque sessizce. "Sanat Topluluğu Anıtları. Onlar için Mozart'ın bir boru konçertosunu çalmıştı. Son konserleriydi hem de. Keşke dinleyebilmiş olsaydım, çokluakordan olsa bile."

"Artık istediği kadar çalabilir fakat çaldığı hiçbir şey için para kazanamayacak. O boru kısmını çokluakor ile çıkarabilirsin ya da sana trompet çalan birini bulabilirim. Bir dönüştürücü kullanılabilir."

"Etkisini bozar."

Hulsey güldü. "Senin dışında kimse farkı anlamıyor. Ben de fark edemiyorum. Keman ve çello çalanlarımız var. Daha ne istiyorsun?"

"Londra Lonca'sının yok mu boru çalan birileri?"

"Üç dakikalık bir reklam için onu buraya getirtmemi mi istiyorsun? Mantıklı konuş Erlin! Bunu yarın senden teslim alabilir miyim?"

"Evet, sabaha hazır olmuş olur."

Hulsey evrak çantasına davrandı, tekrar yere bıraktı sonra kaşlarını çatarak öne doğru eğildi. "Erlin, senin için endişeleniyorum. Ajansımda yirmi yedi ezgibendim var. Aralarından en iyisi sensin. Hatta dünyanın en iyisi sensin ama en az parayı sen kazanıyorsun. Geçen seneki net kazancın iki bin iki yüzdü. Diğerlerinden hiçbiri on bir binden aşağı kazanmadı."

"Biliyorum," dedi Baque.

"Şunu bilmiyor olabilirsin ama. Hepsiyle aynı sayıda müşterin var. Bunu biliyor muydun?"

Baque kafasını salladı. "Hayır bilmiyordum."

"Aynı sayıda müşterin var fakat hiç para kazanmıyorsun. Neden bilmek ister misin? İki sebepten dolayı. Bir reklam üzerinde çok zaman harcıyorsun ve fazla iyi yazıyorsun. Sponsorlar reklamlarından birini aylarca kullanabiliyor, hatta yıllarca, Temper Peynirleri'nde olduğu gibi. İnsanlar onları dinlemeyi seviyor. Bu kadar iyi yazmasan, daha hızlı çalışabilirsin, sponsorlar da daha fazla reklam müziklerine ihtiyaç duyarlar, böylece daha çok kazanırsın."

"Bunu daha önce düşündüm. Ben düşünmeseydim bile, Val bana bunu hatırlatıp dururdu. Fakat boşuna. Ben bu şekilde çalışabiliyorum. İyi reklamlar için sponsorların daha çok para ödemesinin bir yolu olsa..."

"Öyle bir yolyok. Lonca buna izin vermez çünkü iyi reklamlar daha az iş anlamına gelir

ve çoğu ezgibent iyi reklam müziği besteleyemiyor zaten. Ajansım için endişelendiğimi filan sanma. Tabii ki sen daha çok para kazanınca ben de daha çok kazanıyorum. Fakat diğer ezgibentlerimle ben gayet güzel geçinebiliyorum. Sadece, en iyi adamımın bu kadar az para kazanıyor olmasına üzülüyorum. Geçmişe çok takılıyorsun Erlin. Zamanını ve paranı bu antika şeylere harcıyorsun. Ne diyordun bunlara?"

"Fonograf kayıtları."

"Evet işte. Bir de o müzik hakkındaki küflenmiş kitaplar. Müzik hakkında dünyadaki herkesten daha çok şey bildiğinden şüphem yok fakat bu sana ne kazandırıyor? Para olmadığı kesin. Sen en iyisisin ve hep daha iyi olmak için çabalıyorsun, fakat çabaladıkça daha az para kazanıyorsun. Her sene gelirin düşüyor. Arada sırada ortalama bir reklam yazsan olmuyor mu?"

"Hayır. Böyle bir şeyle başa çıkamazdım," dedi Baque sertçe.

"Bir düşün derim."

"Sahip olduğum bu müşteriler... Bazı sponsorlar işimi gerçekten beğeniyor. Lonca izin verse daha çok ödeyebilirler. Loncayı bıraksam?"

"Yapamazsın evlat. İşlerine bakamazdım o zaman. Bakmaya devam etsem, bu camiada uzun süre ayakta kalamam. Ezgibentler Loncası baskıyı artırır, Gösteri Sanatçıları Loncası ile Şarkı Sözü Yazarları Loncası seni kara listeye alırdı. Jimmy Denton loncalarla çalışıyor. Senin yaptığın işleri optiskoptan kaldırırdı. Bütün müşterilerini kaybederdin, hem de hızla. Hiçbir sponsor bu belayla baş edecek kadar büyük değil. Hiçbiri de bununla uğraşmak istemez. Arada ortalama bir besteci olmaya çalış. Bir düşün."

Baque gözlerini yere dikmiş oturuyordu. "Düşüneceğim."

Hulsey ayağa kalkmak için çabaladı, Baque'ın elini kısaca sıktı ve dışarı çıktı. Baque arkasından kapıyı kapadı ve eski ufak fonograf kayıtları koleksiyonunu tuttuğu çekmeceyi açtı. Tuhaf ve mükemmel bir müzik.

Baque hayatında üç defa yarım saatlik reklam müziği yazmıştı. Nadir de olsa arada on beş dakikalık işler de alıyordu. Genellikle beş dakika ya da daha kısa bir süre ile sınırlıydı. Fakat B-A-C-H gibi besteciler bir saat ya da daha uzun süren şeyler bestelemişti, hem de şarkı sözü olmadan.

Ve gerçek enstrümanlar için yazıyorlardı. Aralarında, fagot, pikolo ve piyano gibi, artık çalınmayan enstrümanlar da vardı.

"Tanrı'nın cezası Denton. Tanrı'nın cezası optiskop. Tanrı'nın cezası loncalar."

Baque, üstünde Bach'ın ismini taşıyan diski bulana kadar çekmeceyi dikkatlice karıştırdı. Magnificat. Sonra, dinlemek için kendini fazla mutsuz hissettiğinden, geri koydu.

Senenin başında Gösteri Sanatçıları Loncası, son obua çalan adamı kara listeye almıştı. Şimdiyse son boru çalanı almışlardı ve bu günlerde enstrüman çalmasını öğrenen genç kolay bulunmuyordu. Neden öğrensinler zaten? Günümüzde reklamlara çok güzel cıngıllar çalabilen ve sanatçının bir emek harcamasını gerektirmeyen birçok alet vardı. Çokluakor çalanlar bile azalmaya başlıyordu ve müzisyenin nasıl bir şey çalmak istediği konusunda belli bir tarzı yoksa çokluakor kendi kendine bile müzik yapabiliirdi.

Kapı açıldı ve Val aceleyle içeri girdi. "Hulsey..."

Baque ona çeki uzattı. Val çeki hevesle aldı, baktı ve hayal kırıklığı içinde başını kaldırdı.

“Lonca aylıklarımı ödememişim,” dedi Baque.

“Neyse, biraz idare eder.” Sesi durgundu. Sanki bir tane daha hayal kırıklığının önemi yoktu. Birbirlerine huzursuz bir şekilde baktılar.

“Marigold ile Güne Başlayın’ın başını izledim biraz. Senin reklam müziklerinden bahsediyordu,” dedi Val.

“Yakında Tüt-Tütün reklamcılarından haber alırım. Belki ev sahibini, bize bir hafta kadar daha vermesi için ikna edebiliriz. Şimdi biraz dışarıda dolaşmaya çıkıyorum.”

“Daha sık dışarı çıkmalısın...”

Val’in sözünü yarıda keserek arkasından kapıyı kapadı. Devamında ne diyeceğini biliyordu. Bir yerde iş bul. Günde birkaç saatliğine evden çıksan sana iyi gelir. Boş zamanlarında cıngıl yaz. Nasılsa yarı zamanlı çalışmak da aynı parayı getiriyor. En azından biraz para denkleştirebilene kadar yap o işi. Peki, sen yapmak istemiyorsan ben yaparım.

Fakat hiçbir zaman yapmadı. Herhangi bir işverenin, kadıncağızın cılız vücuduna ve çökmüş yüzüne bakması yeterliydi. Baque da daha iyi bir muamele beklemiyordu kendisi için.

Çokluakor çaları olarak bir yerde işe girebilir ve iyi bir maaş alabilirdi. Fakat bu durumda Gösteri Sanatçıları Loncası’na girmesi gerekirdi. Bu da Ezgibentler Loncası’ndan çıkması anlamına gelirdi. Yani performans ile bestecilik arasında bir seçim yapması gerekiyordu. Loncalar ikisini birden yapmasına izin vermezdi.

“Tanrı’nın cezası loncalar, Tanrı’nın cezası reklamlar!”

Sokağa indiğinde, durup bir süreliğine, yürüyen bantların üstünde hızlıca ilerleyen insanları izledi. Birkaçı ona şöyle bir bakıp, uzun boylu, çelimsiz, kel ve üstüne olmayan, yıpranmış, takım elbiseli bir adam gördü. Karşılarında kötü bir mahalleden gelen avare bir adam gördüklerini düşüneceklerini biliyordu Baque. Sonra hepsi kafalarını çevirip yazdığı cıngıllardan birini kendi kendilerine mırıldanarak yollarına devam edeceklerdi.

Sırtını kamburlaştırarak hareketsiz yaya kaldırımının yanından yürümeye başladı. Kalabalık bir restorana gelince içeri girdi, kenarda bir masa buldu ve bir bira sipariş etti. Karşı duvarda, aralıksız olarak reklamların gösterildiği kocaman bir optiskop ekranı duruyordu. Etrafındaki diğer müşteriler de yemeklerini yerken ekranı izliyor ve şarkıları dinliyordu. Bazısı müziğin ritmiyle başını sallıyordu. Dans pistindeki birkaç genç çift, reklamdaki müziklere uygun şekilde kıvrakça adımlarını değiştiriyorlardı.

Baque onları hüznle izliyor, işlerin nasıl bu hale geldiğini merak ediyordu. Biliyordu ki bir zamanlar dans etmeye özel müzikler ve enstrümanlar vardı. Binlerce insan bunları dinlemeye konserlere gidiyor, sanatçıları izlemek dışında bir şey yapmadan koltuklarında oturuyorlardı.

Hepsi yok olmuştu. Sadece müzik değil sanat, edebiyat ve şiir de bitmişti. Bir zamanlar dedesinin okul kitaplarında gördüğü tiyatro oyunları artık unutulmuştu.

James Denton’ın Uluslararası Optiskop Kanunu, insanların aynı anda bakıp dinlemesini gerekli kılıyor ve toplum ilgisinin uzun programları kaldıramayacağını söylüyordu. Bu yüzden reklamlar vardı.

Tanrı’nın cezası reklamlar!

Val bir saat sonra eve döndüğünde Baque, kitapların hâlâ kâğıtlara basıldığı dönemden kalan yıpranmış koleksiyonun durduğu plastik dolabın karşısında oturmuş

öylece duruyordu. Çeşitli biyografiler, müzik tarihi üzerine kitaplar ve müzik teorisi ve bestecilik hakkında teknik kitaplar.. Val etrafta iki defa göz gezdirdikten sonra onu anca fark etti. Sonra tedirgin bir şekilde karşısına geçti. Solgun yüzünden hüzün okunuyordu.

"Yemek sentezleyicisini tamir etmeye biri gelecek."

"Güzel," dedi Baque.

"Fakat ev sahibi beklemek istemiyor. İki güne ona, ödeme yapmaz, bütün borcumuzu ödemezsek, evden atılıyoruz."

"Atılalım."

"Nereye gideceğiz? Ön ödeme yapmadan hiçbir yerde kalamayız ki."

"Hiçbir yerde kalmayalım öyleyse."

Val hıçkırıklar içinde yatak odasına koştu.

Ertesi sabah Baque, Ezgibentler Loncası'ndan çıktı ve Gösteri Sanatçıları Loncası'na kaydoldu. Haberleri duyunca, Hulsey'nin şişman yüzü düştü. Baque'a lonca kaydı için ve ev sahibini susturmaya yetecek kadar para ödünç verdi ve Baque'ı ofisinden çıkarırken üzüntüsünü süslü kelimelerle dile getirdi. Baque biliyordu ki, Hulsey, Baque'ın müşterilerini hızlıca diğer ezgibentlerine dağıtacak. Daha hızlı çalışan ve o kadar iyi beste yapamayan ezgibentlere...

Baque Loncalar Dairesi'ne gitti ve bir çokluakor işi alabilmek için beş saat bekledi. Sonunda sekreterin odasına çağırıldı ve hızlıca bir sandalyeye oturtuldu. Sekreter ona şüpheyle baktı.

"Yirmi sene önce Gösteri Sanatçıları Loncası'na üyesiymişsiniz, sonra bir ezgibent olmak için çıkmışsınız, öyle mi?"

"Doğru," dedi Baque.

"Üç senenin sonunda kıdeminizi kaybettiniz. Bunun farkındasınız değil mi?"

"Biliyordum fakat önemli olduğunu düşünmemiştim. Etrafta iyi çokluakor çalabilen kişi yok."

"Etrafta iyi işler de yok. En aşağıdan başlamanız gerekecek." Bir parça kâğıda bir şeyler yazdı ve Baque'a uzattı. "Bunun iyi maaşı var. Fakat kimse orada uzun süre çalışmıyor. Lankey ile çalışmak kolay değildir. Onu çok rahatsız etmezseniz... Neyse göreceğiz."

Baque yürüyen banta binip New Jersey Uzay Limanı'na gitti, yolunu kaybedip eski gecekondularda dolandı ve nihayet çalışacağı yeri limanın dibinde buldu. Bina geçmişte bir zaman yanmıştı. Otlarla kaplanmış harabelerin içinden kırık dökük duvarlar yükseliyordu. Duvarlardan biri, bir yarık oluşturuyordu. Orada aşağıya inen basamaklar vardı. Üstünde ise kocaman bir tabela rengârenk harflerle limanı işaret ediyordu. The Lankey-Pank Out.

Baque kapıdan içeri adım attı ve burnuna gelen dünya dışı kokular karşısında duraksadı. Lunar Mare Crisium'daki robot kubbelerinde yetiştirilen yapraklardan çıkan lavantalı tütünün dumanı, tavanla yer arasında bir çarşaf gibi havada asılı duruyordu. Mars yosunlarıyla karıştırılmış bir viski olan bomba, kokusuyla Baque'ı afallattı. Kabadayı gibi duran uzaycılardan ve bir o kadar tehditkâr görünen fahişelerden oluşmuş ufak gruplara bir göz gezdirirken, iri yarı kapı görevlisi yara izleriyle dolu suratıyla karşısına

dikildi.

“Birini mi aramıştın?”

“Bay Lankey’yi.”

Güvenlik, barı işaret edip sesli adımlarla gölgelerin içine yeniden karıştı. Baque bara doğru ilerledi.

Lankey’nin kim olduğunu tahmin etmekte hiç zorlanmadı. Patron barın arkasında yüksek bir bar taburesinde oturuyordu. Odanın loş, dumanlı ışığında soluk yüzü, daha da amansız görünüyordu. Adam dirseğini bara dayadı, kıllı elindeki kalan iki parmağıyla düzleşmiş burnunu ovdu ve Baque yaklaşınca kel kafasını kaldırarak onu soğuk gözlerle süzdü.

“Ben Erlin Baque,” dedi Baque.

“Evet. Çokluakor çalışıyorsun. Peki gerçekten çalabiliyor musun?”

“Evet, tabii ki de çala-”

“Hepsi öyle der. Son on senedir gerçekten çalabilen sadece iki kişiyle karşılaştım. Buraya gelenler genelde aleti otomatige alıp tek parmakla bir şeyler çalabileceklerini düşünüyorlar. Ben o çokluakorun çalınmasını istiyorum ve şimdiden söyleyeyim eğer yeterince iyi çalamıyorsan hemen eve dönebilirsin. Benim çokluakorumda otomatik çalma özelliği yok. Çıkarttım.”

“Çalabiliyorum,” dedi Baque.

“Peki. Bir reklam çalman yeter anlamamız için. Lonca burayı dördüncü sınıf kategorisine koyuyor fakat iyi çalabilirsen sana birinci sınıf maaşı veririm. Eğer gerçekten iyi çalabiliyorsan, sana loncadan habersiz yüklü bahşişler de vereceğim. Çalışma saatleri akşam altıdan sabah altıya kadar. Fakat birçok molan olacak ve eğer acıkacak ya da susayacak olursan söylemen yeterli. Alkol konusunda dikkatli ol. Ne kadar iyi çalışıyor olursa olsun sarhoş bir çokluakorcuya tahammülüm yok. Rose!”

İkinci kez seslendi ve odanın yan tarafındaki kapıdan bir kadın içeri girdi. Üstünde rengi solmuş bir sabahlık vardı ve düğüm olmuş saçları dağınık bir şekilde omuzlarına dökülüyordu. Ufak güzel yüzünü Baque’a çevirdi ve onu açıkça baştan ayağa süzdü.

“Ona çokluakoru göster,” dedi Lankey.

Rose eliyle gelmesini işaret etti ve Baque onu odanın öbür ucuna kadar takip etti. Birden şaşkınlıkla durdu.

“Ne oldu?” diye sordu Rose.

“Optiskop yok!”

“Hayır yok. Lankey uzaycılarının sabun köpüğü ve arabalardan başka bakacak daha iyi şeylerinin olduğunu söylüyor. Benim gibi şeylere mesela,” diye kıkırdadı Rose.

“Optiskopu olmayan bir restoran hiç görmemiştim.”

“Buraya gelene kadar ben de duymamıştım. Fakat Lankey, bana ve iki kişiye daha reklam şarkılarını söylettiriyor. Sen de bizimle çokluakoru çalacaksın. Umarım becerebilirsin. Bir haftadır çokluakor çalacak kimsemiz yok ve onsuz şarkı söylemek çok zor.”

“Becerebilirim merak etme,” dedi Baque.

Diğer restoranlarda üstünde optiskopun bulunduğu, uzun geniş bir platform odanın bir tarafını kaplıyordu. Baque duvarda ekranın nereden söküldüğünü görebiliyordu. “Koloninin

henüz optiskopları yokken Lankey, Mars Limanı'nda bir yer işletiyordu. Müşterileri nasıl eğlendireceği konusunda kendi fikirleri var. Odanı görmek ister misin?"

Baque çokluakoru inceliyordu. Alet yıpranmıştı ve birkaç kavganın izini taşıyordu. Filtre düğmelerine bastı ve kendi kendine küfür etti. Sadece flüt ve keman düğmeleri düzgün çalışıyordu. Sonuç olarak günün on iki saatini filtresiz bir çokluakorun çıkardığı çarpık tonlarla geçirecekti.

Rose, "Odanı görmek ister misin?" diye tekrar sordu. "Saat daha beş. İşe başlamadan dinlenebilirsin."

Rose ona barın arkasında duran sıkış tepiş bir oda gösterdi. Sert bir minderin üzerine uzandı ve rahatlamaya çalıştı, fakat birden saat altı oldu ve Lankey kapısında belirdi.

Baque çokluakorun başına oturdu ve sabırsızca tuşlarla oynadı. Endişeli değildi. Reklamlar hakkında bilmediği şey yoktu ve müzikle bir sorun yaşamayacağını biliyordu. Fakat ortam onu rahatsız ediyordu. Duman yoğunlaşmıştı ve yanan gözlerini kırptırıyor, derin nefes aldığı anda viskinin kokusu burnuna geliyordu.

Hâlâ az sayıda müşteri vardı. Erkekler, kirli gri üniformalı mühendislerden, hava atan pilotlardan ve ortamı çok takmayan sadece ağır içki seven sivillerden oluşuyordu. Ve kadınlar... Odadaki her erkek başına iki kadın düşüyordu.

Birden adamlar ayaklarını yere vurmaya ve ıslık çalmaya başladı. Lankey, Rose ve diğer şarkıcılarla platforma çıkmıştı. Baque ilk başta dehşetle kadınların çıplak olduğunu sandı, fakat daha yakından bakınca ince plastik kostümler giydiklerini gördü. Lankey'nin haklı olduğunu düşündü. Uzaycılar, bir optiskoptan reklam izlemektense bu görüntüye bakmayı tercih ederdi.

"Rose'u tanıyorsunuz. Bu Zanna ve Mae. Haydi, başlayalım," dedi Lankey.

Platformdan indi ve kızlar çokluakorun etrafında toplandı. Rose, "Hangi reklamları çalmayı biliyorsun?" diye sordu.

"Hepsini biliyorum."

Rose ona şüpheyle baktı. "Önce hep beraber sonra sırayla şarkı söyleyeceğiz. Hepsini bildiğinden emin misin?"

Baque aleti açtı ve bir tuşa bastı. "İstediğiniz reklamı söyleyin, çalabilirim."

"Peki, Leziz-Bira reklamıyla başlayacağız. Şöyle bir şey." Kendi kendine şarkıyı mırıldandı. "Bunu biliyor musun?"

"Ben besteledim," dedi Baque.

Beklediğinden daha iyi şarkı söylüyorlardı. Onlara kolaylıkla eşlik ederken bir yandan müşterileri izliyordu. Kafalar şarkı eşliğinde sallanıyordu; o da havadaki atmosferi yakalayarak deney yapmaya karar verdi. Parmakları kısa kısa devam eden bir bas ritmi çalmaya başladı, sonra dikkatlice üzerinde oynayarak ritmi uzattı. Melodiden ayrılıp, kızları şarkılarıyla baş başa bıraktı ve tuşlar arasından ritme uyacak bir düğme aradı.

Ayaklar yere vurmaya başladı. Kadınların vücutları oradan oraya sallanıyordu ve Baque, müziğin ritmiyle kendini ileri geri sallanırken buldu. Kızlar şarkılarını bitirdi, fakat Baque'ın çalmaya devam ettiğini görünce yeni şarkıya başladılar. Uzaycılar artık ayağa kalkmış el çırpıp müzik eşliğinde sallanıyordu. Bazısı kadınları kucaklayıp masaların dar aralıklarında dans etmeye başlamıştı. Sonunda Baque kendini müziği bitirmeye zorladı ve nefes nefese kalmış bir şekilde alındaki teri silerek çöktü. Kızlardan biri sahnede bayıldı.

Diğerleri onu ayağa kaldırdı ve üçü coşkulu alkışlar eşliğinde gözden kayboldu.

Baque omzunda bir el hissetti. Lankey'ydi. Çirkin, ifadesiz suratı Baque'a baktı, çığırından çıkmış müşterilere döndü sonra ona tekrar baktı. Başını onaylarcasına salladı ve gitti.

Rose tek başına geri döndü. Hâlâ nefes nefeseydi. "Sally Ann Parfümleri reklamına ne dersin?"

Baque reklamı hatırlamaya çalıştı fakat herhangi bir Sally Ann Parfümleri şarkısı hatırlayamayınca üzüldü. "Bana sözlerini söyle." Rose melodisiz sözleri okudu. Sally Ann kullanmayan bir kızın trajik aşkı hakkında bir hikâyeydi. "Şimdi hatırladım. Onları ağlatalım mı? Sadece buna odaklanalım. Üzücü bir hikâye... onları ağlatacağız."

Rose çokluakoron başında durdu ve hüzün dolu bir şekilde şarkıyı söylemeye başladı. Baque sade, titrek bir eşlik uydurdu ve ikinci dizeye geçtiklerinde ağır bir melodi yarattı. Uzaycılar sessiz bir şekilde onları izliyordu. Erkekler ağlamadı, ama bazı kadınlar sesli bir şekilde burunlarını çekiyordu ve Rose şarkıyı bitirdiğinde etraf sessizliğe bürünmüştü.

"Çabuk! Biraz neşelendirelim. Başka bir reklam söyle. Herhangi birini!" diye fısıldadı.

Rose, Kabarık-Ekmek reklamını söylemeye başladı ve Baque hareketli ritmiyle eşlik ederek uzaycıları tekrar ayaklandırdı.

Kızlar sırayla şarkı söylerken Baque dışarıdan müşterileri gözlemledi. Parmaklarından geçen güce inanamıyordu. Müşterileri bir duygudan diğerine götürüyor, doğaçlama yoluyla deneyler yapıyordu. Akli tereddüt ederek bir düşünceyi kurcalıyordu.

Sonunda Rose, "Mola zamanı. Bir şeyler yesen iyi olur," dedi.

Bir buçuk saat boyunca çalmak Baque'ı bitkin düşürmüştü ve bütün gücü ve duyguları alınmış gibiydi. Akşam yemeğinin olduğu tepsiyi kayıtsızca aldı ve ufak odasına götürdü. Aç hissetmiyordu. Şüpheyle yemeği kokladı, sonra tattı ve hepsini midesine indirmeye başladı. Aylarca sentetik yedikten sonra nihayet gerçek yemek yiyordu!

Yemeğini bitirdiğinde bir süre minderin üstünde oturdu ve gösteriler arasında kızların ne kadar zamanı olduğunu merak etti. Sonra da Lankey'yi aramaya koyuldu.

"Boş oturmayı sevmiyorum. Çalsam olur mu?"

"Kızlar olmadan mı?"

"Evet."

Lankey dirseklerini bara, çenesini yumruğuna dayadı ve boş gözlerle karşı duvarı izlemeye başladı. "Kendin mi şarkı söyleyeceksin?" diye sordu sonunda.

"Hayır. Sadece çalacağım."

"Şarkısız? Sözler olmadan?"

"Evet."

"Ne çalacaksın?"

"Reklam cingilleri. Ya da doğaçlama."

Uzun bir sessizlik oldu. "Kızlar olmadan işleri götürebileceğine inanıyor musun?"

"Tabii ki yapabilirim."

Lankey karşı duvara bakmaya devam etti. Kaşlarını çattı, gevşedi sonra tekrar çattı. "Peki. Bunun neden daha önce aklıma gelmediğini düşünüyordum da," dedi.

Kimseye fark ettirmeden Baque çokluakoron başına oturdu. Hafifçe çalmaya başladı, müziği arka planda, odayı dolduran konuşmaları bölmeden çalıyordu. Sesi yükselttikçe,

yüzler ona doğru dönmeye başladı.

İlk defa sözsüz reklam müziği dinleyen bu insanların ne düşündüğünü merak ediyordu. Sözleri olmayan müzik. Müşterileri dikkatlice süzdü ve hepsinin ilgisini kendine çektiğini fark edince tatmin oldu. Şimdi, sadece çokluakoron sade tonlarıyla bu güruhu ayaklandırabilecek miydi? Melodiye bir ritim ekledi ve tempo tutmaya başladı.

Sesi biraz daha yükseltince Rose kapıdan içeri girdi ve platforma koştu. Yüzünden şaşkınlık okunuyordu.

"Merak etme. Sadece kendimi eğlendirmek için çalışıyorum. Hazır hissedene kadar gelmene gerek yok," dedi Baque.

Rose başını salladı ve geri döndü. Platformun yanında duran kırmızı suratlı bir uzaycı yukarı dönüp Rose'un genç bedenine pis pis baktı. Baque, müşterinin suratındaki şehvet ifadesini inceledi ve onu aynı şekilde ifade edecek bir tuş aradı. Bu mu? Ya da bu? Veya...

Bulmuştu. Kendini ritme kaptırdı. Ayağı ses kontrolünün üstüne kuvvetle bastı ve müşterileri izledi.

Odadaki bütün gözler durduğu yere çevrilmişti. Barmen ağzı açık yarı oturur haldeydi. Bir gerginlik vardı; kıpırdanan ayak sesleri, sandalyelerin parkenin üstündeki gıcırıltıları duyuluyordu. Baque'in ayağı ses kontrolüne daha sıkı bastı.

Elleri hipnotize olmuş gibi çalışıyordu ve altında oluşan görüntüye dehşetle bakıyordu. Bütün yüzlerde şehvet okunuyordu. Erkekler ayakta, elleriyle kadınlara uzanıyor, onları tutmaya çalışıyorlardı. Bir masayla sandalye yere düştü ve parçalandı fakat kimse fark etmedi. Bir kadının elbisesi aniden sıyrıldı ve insanlar birbirini kovalamaya çalışırken Baque kontrolden çıkmış bir şekilde parmaklarının çalmaya devam etmesine izin verdi. Zorla kendini durdurdu ve aniden gelen sessizlik odaya bir fırtına gibi çarptı. Parmakları titreyerek hafif kayıtsız bir şarkı çalmaya başladı. Tekrar başını kaldırdığında düzen geri gelmişti. Sandalyeler ve masalar düzeltilmiş, müşteriler tekrar sakince yerlerine oturmuştu. Sadece bir kadın utanç içinde elbisesini tekrar giymeye çalışıyordu.

Baque kızlar dönene kadar sessizce çalmaya devam etti.

Sabah altı olduğunda, Baque'in vücudu bitkin düşmüş, elleri ağrımış ve bacaklarına kramp girmiş bir şekilde çokluakoron başından kalktı. Lankey onu bekliyordu. "Birinci sınıf ödeme. Burada istediğin kadar çalışabilirsin. Fakat biraz ağırdan al olur mu?"

Baque, Val'i hatırladı. Bunaltıcı evlerinde tek başına oturmuş sentetik yemek yiyor olmalıydı. "Avans istesem sınırimi aşmış olur muyum?"

"Hayır. Sınırı aşmazsın. Kasiyere sen çıkarken bir yüzlük vermesini söyledim. Bahşişten say."

Uzun süren yürüyen bant yolculuğundan sonra Baque sessizce loş dairesine girdi ve etrafına baktı. Val hiçbir yerde gözüküyordu. Hâlâ uyuyor olmalıydı. Kendi çokluakoronun başına oturdu ve tuşlara dokundu.

Kendini şaşkın, alçakgönüllü hissediyor ve olanlara inanamıyordu. Reklamsız, sözsüz müzik insanları güldürebiliyor, ağlatabiliyor, dans ettirip çılınca tepindiriyordu.

Aynı zamanda azgın hayvanlara da çevirebiliyordu.

Merakla müşterilerde bu şehveti uyandıran şarkıyı çalmaya başladı. Sesi yükseltti, yükseltti...

Ve omzunda bir el hissetti. Döndüğünde Val'in şehvet dolu gözleriyle karşılaştı.

Baque, Hulseý'den o gece kendini dinlemeye gelmesini istedi. Programdan sonra Hulseý, sıkışık odada mindere oturdu ve ürperdi. "Bu doğru değil. Hiçbir insan böyle bir güç taşınamalı. Bunu nasıl yapıyorsun?"

"Bilmiyorum. O genç çifti öylece otururken gördüm ve mutlulardı. Ben de onların mutluluğunu hissettim. Çaldıkça odadaki herkes mutlu oluyordu. Sonra kavga eden bir çift girdi içeri, bir baktım herkes sinirliydi."

"Yan masada neredeyse kavga çıkarıyordun. Sonrasında yaptığın şey ise..."

"Evet, ama dün geceki gibi olmadı. Geçen geceyi görmem gerekirdi."

Hulseý tekrar ürperdi.

"Antik Yunan müziği hakkında bir kitabım var," dedi Baque. " Ethos dedikleri bir şey vardı. Farklı müzik gamlarının insanları değişik şekillerde etkilediğini düşünüyorduk. İnsanları üzebiliyor, mutlu edebiliyor hatta deliye bile döndürebiliyordu. Orpheus adlı bir müzisyenin, şarkılarıyla ağaçların yerini değiştirebildiğini, taşları yumuşatabildiğini iddia ediyorlardı. Beni dinle. Deney yapmama fırsat oldu ve fark ettim ki, şarkılarım insanları en çok filtre kullanmadığım zamanlarda etkiliyor. O çokluakorda sadece iki çalışan filtre var zaten, flüt ve keman filtreleri. Fakat onlardan birini kullandığımda insanlar aynı şiddette tepki vermiyor. Merak ediyorum da, Yunanlıların bahsettiği bu etkiler, kullandıkları gamlardan ziyade enstrümanlarından mı kaynaklanıyordu. Acaba filtresiz bir çokluakor sesinin Antik Yunan kithara veya aulos'uyla ortak bir yönü olabilir mi?"

Hulseý homurdandı, "Enstrümandan kaynaklandığını sanmıyorum, ne de gamlardan. Baque'tan kaynaklandığını düşünüyorum ve bu hiç hoşuma gitmiyor. Ezgibent olarak kalmalıydın."

"Bana yardım etmeni istiyorum," dedi Baque. "Birçok insanı toplayabileceğimiz bir alan istiyorum. En azından bin kişiyi alabilmeli. Yemek yemek ya da reklam izlemek için değil, sadece bir adamı çokluakor çalarken dinlemek için toplanacaklar."

Hulseý aniden ayağa kalktı. "Baque çok tehlikeli adamsın. Bana bu gece hissettirdiklerini hissettiren bir adama asla güvenemem. Ne yapmaya çalıştığını bilmiyorum, ama bu işe dâhil olmak istemiyorum."

Kapıyı arkasından çarpacakmış gibi bir hışımla çıktı, fakat Lankey-Pank Out'ta bir çokluakor müzisyeninin odası bunu yapma lüksü vermiyordu. Hulseý tereddüt ederek kapının eşiğinde durdu, Baque'a bir veda bakışı attı ve gitti. Baque onu takip etti ve arkasından masaların arasından çıkışa doğru gidişini izledi.

Barın arkasında oturduğu yerden Lankey, Baque'a, sonra ortadan kaybolan Hulseý'nin arkasından baktı. "Bir sorun mu var?"

Baque arkasını döndü. "O adamı yirmi senedir tanıyorum. Hiçbir zaman arkadaşım olduğunu düşünmedim. Fakat düşmanım olduğunu da hiç düşünmemiştim."

"Öyle oluyor bazen," dedi Lankey.

Baque kafasını salladı. "Mars viskisi içmek istiyorum. Daha önce hiç denemedim."

İki haftada Baque'ın ismi duyulmuştu ve işe başladığı saatten ayrıldığı saate kadar Lankey-Pank Out tıka basa dolu oluyordu. Tek başına çaldığında reklamları unutuyor, kafasına estiği gibi çalıyordu. Müşteriler için Bach'tan ufak parçalar çaldığı bile oluyor ve çok alkış alıyordu. Fakat bu parçalara aldığı tepki, doğaçlamalarına aldığı coşkulu

heyecana yaklaşamıyordu bile.

Barın arkasında bir yandan akşam yemeğini yiyip öte yandan müşteri guruhunu izlerken kendini mutlu hissediyordu. Yaptığı işten memnundu. Hayatında ilk defa ihtiyacından çok parası vardı.

Hayatında ilk defa kesin bir amacı ve o amaca nasıl ulaşacağı konusunda bir fikri vardı. Reklamları sonsuza kadar ortadan kaldıracak bir şey.

Baque tepsisini kenara iterken, güvenlik görevlisi Biff'i, yeni gelen müşterileri karşılarken gördü. Biff bir anda duraksadı ve aptal bir şaşkınlık içinde geri adım attı. Tepkisine şaşırmmamak gerekirdi. Lankey-Pank Out'ta gece elbisesi giyen biri görülmüş şey değildi!

Gelen çift kapıda durdu ve loş, dumanlı odaya baktı. Adam bronz tenli ve yakışıklıydı, fakat kimse onu fark etmedi. Kadının güzelliği ortamın vasat dekoru içinde bir yıldız gibi ışıldıyordu. Altın sarısı saçları, kıvrımlı vücudunu saran ışıltılı elbisesi ve tütün ile viski kokularını bastıran parfümüyle, bir güzellik haresi içinde yürüyordu.

Anında bütün gözler ona çevrildi ve herkes aynı anda nefesini tuttu. Baque herkes gibi ona baktı ve nihayet kim olduğunu anladı. Marigold ile Güne Başlayın'ın Marigold'uydu bu. Güneş sistemindeki bütün optiskop izleyicileri ona tapıyordu. Optiskopların çarı olan James Denton'ın metresi olarak biliniyordu. Marigold Manning.

Sahte bir şaşkınlıkla elini ağzına götürdü ve çekici gülüşü büyülenmiş uzaycıları sardı. "Ne tuhaf bir mekân! Burayı nereden öğrendin?"

"Mars viskisine ihtiyacım var," dedi adam.

"Liman barında bitmiş olması ne saçma. Hem de Mars'tan bu kadar çok gemi gelirken. Zamanında geri dönebileceğimizden emin misin? Jimmy vardığında orada olmazsak ortalığı ayağa kaldırır."

Lankey, Baque'ın koluna dokundu. "Saat altı oldu," dedi gözlerini Marigold Manning'den ayırmadan. "Sabırsızlanacaklar."

Baque başını salladı ve çokluakoron başına geçti. Müşteriler onu gördüğü anda kargaşa oluştu. Marigold Manning'i bırakıp, ayaklarını yere vurup başlaması için bağırmağa başladılar. Baque bağırışlarını kabul ettiğinde, Marigold ve refakatçisi bu kadar haysiyetsiz bir coşku uyandıran ne idüğü belirsiz bu adama ağızları açık hayretle bakakaldı.

Marigold'un sesi, Baque'ın oturmasıyla oluşan sessizlikte çınladı. "Ne oluyor yahu!"

Baque omuzlarını silkip çalmaya başladı. Marigold, Lankey ile ufak bir görüşmeden sonra nihayet gittiğinde refakatçisi hâlâ Mars viskisini içememişti.

Bir sonraki akşam Lankey, Baque'ı ellerinde telenotlarla karşıladı. "Bu ne karmaşa! Bu Marigold karısının sabah programını izledin mi?"

Baque kafasını salladı. "Burada çalışmaya başladığımdan beri optiskop izlemedim."

"Merak ediyorsan söyleyeyim. Sen... kadın nasıl demişti... bu sabah optiskopta bir "Marigold Flaş Haberi"ymişsin. Ünlü ezgibent Erlin Baque Lankey-Pank Out adlı ufak, tuhaf bir restoranda çokluakor çalmakta. İnanılmaz müzik dinlemek istiyorsanız New Jersey Uzay Limanı'na gidin ve Baque'ı dinleyin. Sakın kaçırmayın. Hayatınızın deneyimi." Lankey bir küfür savurdu ve ellerindeki telenotları salladı. "Bize tuhaf diyor. Şimdi on bin rezervasyon aldım. Bazıları Budapeşte ve Şanghay gibi uzak yerlerden geldi. Bizim

kapasitemiz beş yüz kişilik. Ayakta alabileceğimiz de buna dâhil. Lanet olası kadın. Zaten idare edebileceğimiz kadar iş yapıyorduk.”

“Daha büyük bir yere ihtiyacın var.”

“Evet. Aramızda kalsın, büyük bir depoya göz koydum. En az on bin kişilik oturma yeri var. Biraz çeki düzen veririz. Müziği sen ayarlayacaksın artık, bir anlaşma imzalayacağız.”

Baque kafasını salladı. “Şehir dışında büyük bir yer açmaya ne dersin? Harcayacak daha çok parası olan insanları çekersin. Sen işletirsin, ben de müşterileri getiririm.”

Lankey basık burnunu kaşdı. “Nasıl bölüşeceğiz?”

“Elli elli.”

“Hayır. Kurallara göre oynarım Baque, fakat elli elli böyle bir anlaşma için doğru olmaz. Bütün yatırımları kendim yapmış olacağım. Sana üçte bir veririm.”

Bir avukat geldi ve onlar için bir anlaşma hazırladı. Baque’ın avukatı. Lankey öyle istemişti.

Gri, kasvetli bir sabahta, uykulu Baque kalabalık ile beraber, yürüyen bantla evine dönüyordu. Trafiğin en yoğun olduğu zamandı. Böyle sabahlarda herkes sıkış tepiş bir şekilde ilerler ve yanındaki biri biraz olsun kımıldadığında homurdanırdı. Bu sabahki güruh normalden daha kalabalık gibiydi. Fakat Baque kımıldanmayı ve dirsekleri görmezden gelerek düşüncelere daldı.

Yaşayacak daha iyi bir yer bulmanın zamanı gelmişti. Daha iyisini karşılayamadığı zamanlar yaşadığı küçük evini çok sorun etmiyordu fakat Val senelerdir şikâyet ediyordu. Artık taşınabilecek kadar paraları vardı. Lüks bir apartmana hatta Pennsylvania’da ufak bir müstakil eve bile taşınabilirlerdi, ama şimdi de Val taşınmak istemiyordu. Arkadaşlarımdan ayrılmak istemiyorum, demişti.

Kadınlara özgü bu çelişkileri kafasında çözmeye çalışırken kendi durağına yaklaştıklarını fark etti. Yavaşlama bantlarından birine geçmeye çalıştı. Kuvvetli bir şekilde insanları itti, diğerlerinin arasına geçmeyi denedi, dirseklerini önce hafifçe sonra sertçe kullanmaya çalıştı ama nafiye. Kimse yerinden oynamıyor, yol vermiyordu.

“Pardon. Burada inmem lazım,” dedi Baque bir kez daha deneyerek.

Bu sefer güçlü bir çift kol yolunu kapatıyordu. “Bu sabah inmeyeceksin Baque. Şehir dışında bir randevun var.”

Baque etrafındaki sert, gülümseyen suratlara bir baktı. Aniden kendini yan tarafa atmaya çalıştı. Var gücüyle savaştı. Kollar onu sertçe geri itti.

“Şehir dışına Baque. Ölmek istiyorsan o senin bileceğin iş.”

“Şehir dışına o zaman,” dedi Baque.

Halka açık bir park yerinde indiler. Onları uçan araba bekliyordu. Önemli olduğunu gösteren, X plakalı lüks özel bir araç. Manhattan’a doğru hızla yol aldılar. Kurallara aldırmadan hava yollarını keserek, Uluslararası Optiskop’un gökdeleninin çatısına doğru inişe başladılar. Baque anti-yerçekimi borusundan aşağı yollandı, labirent gibi koridorlardan geçirildi ve sonunda çok da kibar olmayan bir şekilde bir ofisin içine doğru itildi.

Kocaman bir odaydı ve içinde bulunan az sayıda mobilya da bu görüntüye katkıda bulunuyordu. Sadece bir masa, birkaç sandalye, odanın öbür ucunda bir bar, devasa bir

optiskop ekranı ve bir de çokluakor vardı. Fakat Baque'ın dikkatini çeken, barın etrafında toplanmış adamlardı. Gözleri, yüzlerini taradı ve sonunda tanıdık bir tanesinde durdu. Hulsey.

Şişman menajer kendisine doğru iki adım attı ve kızgınlıkla Baque'a baktı. "Hesaplaşma zamanın geldi Erlin," dedi soğukça.

Bir el masayı sertçe tıklattı. "Burada bir hesaplaşma olacaksa onunla ben ilgileneneğim Hulsey. Lütfen oturun Bay Baque."

Bir sandalye ona doğru itildi ve Baque gergin bir şekilde oturdu. Gözlerini masanın arkasında oturan adamdan ayırmıyordu.

"Benim adım James Denton. Ünüm Lankey-Pank Out gibi yerlere de ulaşıyor mu?"

"Hayır. Ama isminizi daha önce duydum."

James Denton. Uluslararası Optiskop'un çarı. Halkın genel zevkinin yargıcı. Kırk yaşlarında, yakışıklı, esmer yüzlü, parıldayan gözleri ve her daim gülümsemesi hazır bir adamdı.

Purosunu masasının kenarına vurdu, sonra dikkatlice ağzına yerleştirdi. Sağdan soldan adamlar çakmaklarla ona doğru atıldılar, o ise hiçbirinin yüzüne bakmadan, biriyle purosunu yaktı, derin derin içine çekti ve başını salladı.

"Seni tanıştırma merasimleriyle sıkmayacağım Baque. Buradaki adamlardan bazıları profesyonel sebeplerden burada. Bazıları ise meraklı olduklarından. Senin ismini ilk defa dün duydum. Duyduklarım ise, benim için potansiyel bir kazanç mı, yoksa yok edilmesi gereken potansiyel bir baş ağrısı mı olacağını, yoksa görmezden geleceğim bir hiç mi olduğunu öğrenmek istememe itti. Bir şey öğrenmek istediğimde asla zaman kaybetmem Baque." Güldü. "Gördüğün üzere, nasıl desem, müsait olduğun anda seni hemen buraya getirttim."

"Bu adam çok tehlikeli Denton!" diye araya girdi Hulsey.

Denton gülümsedi. "Tehlikeli adamları severim Hulsey. Böyle insanlara sahip olmak bazen işime geliyor. Bay Baque'ın sahip olduğu şey her ne ise, onu kullanabilirsem, kendisine çekici bir teklifte bulunacağım. Eğer kullanamazsam, beni rahatsız etmeyeceğinden emin olacağım. Kendimi ifade edebildim mi Baque?"

Baque, Denton'ın gözlerinin içine bakmamak için, bir şey demeden gözlerini başka yöne çevirdi.

Denton öne doğru eğildi. Gülümsemesi değişmedi fakat gözleri kısıldı ve sesi buz kesildi. "Kendimi ifade edebildim mi Baque?"

"Evet," dedi Baque sessizce.

Denton parmağıyla bir işaret yaptı ve Hulsey dâhil odadakilerin yarısı dışarı çıktı. Denton purosunu sakince içerken, kalanlar fısıldaşarak bekliyordu. Sonunda dâhili telefondan tek bir kelime duyuldu. "Hazır!"

Denton çokluakoru işaret etti. "Yeteneğinizin bir ön izlemesine muhtacız Bay Baque. İyi bir ön izleme olmasına da özen gösterin. Hulsey sizi dinliyor ve bizi dolandırmaya kalkarsanız anlayacaktır."

Baque kafasını salladı ve çokluakorun başına oturdu. Parmakları hazırda, korkakça etrafındaki suratlara bakarak oturuyordu. İş dünyasının, bilimin, endüstrinin devleriydi bu adamlar ve hayatlarında hiç gerçek müzik duymamışlardı. Hulsey ise, Denton'ın dâhili

telefonundan dinliyor olsa da, o telefon insan sesi taşımak için tasarlanmış bir şeydi.

Ve Hulsey müzikten hiç anlamazdı.

Baque kibirli bir şekilde kendi kendine gülümsedi, keman filtresine dokundu. Tekrar dokundu ve duraksadı.

Denton kendi kendine güldü. "Size söylemeyi unuttum Bay Baque. Hulsey'nin tavsiyesiyle filtreleri kaldırdık."

Baque sinirle doldu. Ayağını sertçe ses tuşuna bastırdı, bir reklam müziği olan Tamper Peynirleri cıngılıni küstahça çalmaya başladı. Denton'ın kızarmış suratından kendi öfkesi belli oluyordu. Öne eğildi ve sinirle bir emir verdi. Etrafındaki adamlar gergin bir şekilde hareket etti. Baque başka bir reklama geçti, araya doğaçlama birkaç melodi ekledi ve etrafındaki yüzleri izlemeye başladı. Endüstrinin, bilimin ve iş hayatının devleri. Ayaklarını yere vurmaya başlamaları komik olurdu, diye düşündü. Parmakları teşvik edici bir ritim çalınca, onlar da yerlerinde duramaz halde ileri geri sallanmaya başladı.

Dikkatlice çalma planını tamamen unutmuştu. Kendi kendine sessizce gülerek, kuvvetli bir melodi dalgasını serbest bıraktı ve adamları dans etmeye, Denton'ı da ayaklandırmaya zorladı. Acayip pozlarda donakalmalarına, duygu seli yaşamalarına sebep oluyordu. Lakayıtça tepindirtiyor, gözlerini yaşartıyordu. Ve Lankey'nin "Seks Müziği" dediği melodiyle noktayı koydu.

Sonra da yaptıklarından korkmuş bir şekilde klavyenin üstüne çöktü.

Denton masasının arkasında beti benzi atmış, elleri kasılmış bir şekilde, "Aman Tanrım," diye mırıldandı.

Dâhili telefonuna bir şey sordu. "Tepki?"

"Yok," diye cevap geldi.

"Hadi bitirelim artık şu işi."

Denton oturdu, yüzünü ovuşturdu ve sahte bir gülümsemeye Baque'a döndü. "Etkileyici bir performans Bay Baque. Birkaç dakika içerisinde öğreneceğiz... A, geldiler bile."

Öncesinde odadan ayrılanlar geri dönmüştü ve birkaçı bir araya gelip fısıldaşarak konuşmaya başladı. Bu sırada, Denton masasından ayrılmış volta atıyordu. Hulsey dâhil diğer adamlar bara doğru yöneldi.

Baque çokluakoron yanından ayrılmadan toplantıyı gerginlikle izledi. Bir ara yanlışlıkla bir tuşa bastı ve o tek nota toplantıyı böldü, Denton'ı olduğu yerde durdurdu ve Hulsey'nin elindeki içeceği dökmesine sebep oldu.

"Bay Baque sabırsızlanmaya başladı beyler. Artık bitirebilir miyiz?" dedi Denton.

"Bir dakika efendim."

Sonunda Denton'ın masasına toplandılar. Kır saçlı, profesör kılıklı, pembe tenli konuşmacı boğazını temizledi ve Denton'ın sandalyesine dönmesini bekledi.

"Bu odadakilerin müzik tarafından çok etkilendikleri belirlendi. Dâhili telefondan dinleyenler biraz sıkılmak dışında hiçbir şey hissetmedi."

"Apaçık şeyleri tekrar belirtmeniz için sizi buraya çağırmadım. Bunu nasıl başarıyor?" diye kızdı Denton.

"Sadece bir teorimizi anlatabiliriz."

"Tahmin yürütüyorsunuz sadece yani. Anlatın."

"Erlin Baque'ın duygularını telepatik şekilde dışa vurma gücü var. Dışa vurumu çokluakoru çalışıyla birleşince hemen yakınındakiler aynı deneyimi yoğun bir şekilde yaşıyor. Dışa vurumun uzaktakilere hiçbir etkisi olmuyor."

"Peki, optiskop?"

"Optiskop üzerinden duygularını dışa vuramaz."

"Anladım. Peki, uzun vadedeki etkisi?" Yüzü düşünceliydi.

"Tahmin etmesi zor..."

"Tahmin et o zaman!"

"Çalışındaki bu yenilik, ilk başta dikkat çekebilir. Bu sıra dışılığı etkisini devam ettirdiği sürece popüler olacaktır. Takipçilerinin ilgisi azaldığında ise ufak bir grup onu dinlemeye devam eder. Dinleyenler de bu duygusal deneyimi bir uyuşturucu şeklinde kullanır."

"Teşekkür ederim beyler. Artık gidebilirsiniz."

Oda hızla boşaldı. Hulsey kapının eşiğinde duraksadı, nefretle Baque'a baktı ve pısmış bir şekilde gitti.

"Bir hiç olmadığın açık. Fakat sahip olduğun şey benim işime yaramıyor. Ne yazık ki. Optiskoptan dışa vurumu becerebilsen saatin, reklam geliriyle bir milyar eder. Şanslısın ki, bana baş ağrısı olma ihtimalin düşük. Sen ve Lankey'nin ne yapmaya çalıştığının farkındayım. Tek bir emrimle, hayatınız boyunca restoran açacak yer bulamayabilirsiniz. Bir saat içerisinde Lankey-Pank Out'u kapattırabilirim, ama uğraşmaya değmez. Kendin bir ekol yaratsan belki de takipçilerinin kötü yola girmelerini engellemiş bile olabilirsin. Bu sabah kendimi öyle cömert hissediyorum ki, restorana optiskop koymanızı bile istemeyeceğim. Şimdi, fikrimi değiştirmeden gitsen iyi olur Baque," dedi Denton.

Baque ayağa kalktı. Tam o sırada Marigold Manning ışıldayarak, egzotik parfümler gibi kokarak ve parıldayan sarı saçları yeni ve çekici bir şekilde toplanmış halde içeri girdi.

"Jimmy hayatım... Aaa!" Baque'a, ardından çokluakora baktı sonra kekeledi, "Sen, sen Erlin Baque'sın! Jimmy niye bana haber vermedin?"

"Bay Baque nazik bir şekilde bana özel bir performans sergilemeyi kabul etti. Anlaştığımızı düşünüyorum Baque. İyi günler."

"Onu optiskopta mı yayınlayacaksınız! Jimmy bu harika. İlk benim programıma çıksa olur mu? Onu bu sabahki programa çıkartabilirim."

Denton kafasını salladı. "Kusura bakma hayatım. Bay Baque'ın yeteneğinin optiskopa pek uymadığına karar kıldık."

"En azından konuk olarak ağırlayabilirim. Konuğum olursunuz, değil mi Bay Baque? Ona konuk olmak için programda yer vermekte bir sorun yok, değil mi Jimmy?"

Denton güldü. "Hayır. Yarattığın bu heyecandan sonra onu konuk olarak alman iyi olabilir. Başarısız olduğunda da gününü görmüş olursun."

"Başarısız olmayacak. Optiskopta harika olacak. Bu sabah katılır mısınız, Bay Baque?"

"Yani..." Denton ona başını sallıyordu. "Yakında yeni bir restoran açacağız. Açılış gününde programınıza konuk olmak güzel olurdu."

"Yeni bir restoran mı? Bu harika. İnsanlar biliyor mu? Bunu özel haber olarak programda verebilirim!"

"Daha kesinleşmedi. Henüz yeni bir yer bulamadık," dedi Baque özür dilercesine.

"Lankey dün bir yer buldu," dedi Denton. "Bir müteahhite bu sabah kontrol ettirecekti"

binayı. Eğer bir sorun çıkmazsa da kira sözleşmesi imzalayacak. Bayan Manning'e açılış gününüzü haber et Baque, sana programda bir yer ayarlar. Şimdi izin verirsiniz..."

Baque'ın binadan çıkması yarım saatini aldı. Amaçsızca koridorlarda dolandı ve kimseye yön sormamakta diretti. Kendi kendine mutlu bir şekilde şarkı söyledi, arada sırada bir kahkaha patlattığı bile oldu.

İş hayatının, endüstrinin hatta bilimin devlerinin armonik sestten haberi yoktu.

"Demek öyle. Ne kadar şanslı olduğunun farkında bile değilsin. Ne kadar şanslı olduğumuzun. Denton, hazır fırsatı varken hareket etmeliydi. Artık ne beklememiz gerektiğini biliyoruz. Neler olup bittiğini fark ettiğinde ise iş işten geçmiş olacak," dedi Lankey.

"Bizi işten çıkarmak isterse ne yaparız?"

"Birkaç bağlantım var Baque. Denton gibi sosyeteyle bir işleri olmaz, ama onlar kadar ikiyüzlüdürler. Denton'ın ise bize yardım etmek isteyecek bir sürü düşmanı var. Bir saat içinde bizi kapattırabilirmiş, öyle mi? Maalesef Denton'ı acıtacak çok bir şey yapamayız, fakat bizi acıtmasını önlemek için yapabileceğimiz çok şey var."

"Bence Denton'ın canını kesinlikle acıtacağız," dedi Baque.

Lankey barın arkasına doğru eğildi ve elinde uzun pembe bir sıvıyla köpüren bir bardakla geri geldi. "İç. Uzun bir gün geçirdin ve biraz saçmalamaya başladın. Denton'a nasıl zarar verebiliriz ki?"

"Optiskop reklamlarla hayatta kalıyor. İnsanlara reklamsız da eğlenebileceklerini göstereceğiz. Sloganımız, Lankey'nin Yeri Reklamsız! olacak."

"Mükemmel." Lankey kelimeleri uzata uzata konuşuyordu. "Kızların yeni ve havalı kostümleri için bin civarı bir ödeme yaparım, yeni yerimizde o plastik şeyleri giymezler artık. Ne zaman şarkı söyleyip söylemeyeceklerine de sen karar verirsin."

"Tabii ki şarkı söyleyecekler."

Lankey burnunu ovarak öne doğru eğildi. "Ve reklamlar olmayacak. Ne söyleyecekler o zaman?"

"Büyükbabamın eski okul kitaplarından birinden birkaç şarkı sözü aldım. O zamanlar buna şiir derlermiş. Onları müziğe göre ayarlayacağım. Burada denemek istiyordum, ama Denton'ın kulağına gitsin istemiyorum. Şu anda bela aramanın bir anlamı yok."

"Yok. Bütün belayı bizim yeni yere sakla. Açılış gününden sonra, bu tarz belalarla başa çıkabilecek kadar güçlü olacağız. Sen de Marigold ile Güne Başlayın'a çıkacaksın. Bu armoni muhabbetinden eminsin, değil mi Baque? Sadece duygularını dışa vuruyor olabilirsin çünkü. Restoranda hangisini kullandığın fark etmiyor fakat optiskopta..."

"Eminim. En yakın ne zaman açabiliriz mekânı?"

"Üç ayrı grup mekânın üzerinde çalışıyor. On bin iki yüz kişiyi oturtuktan sonra hâlâ güzel bir dans pisti için yerimiz kalıyor. İki hafta içinde hazır olur. Baque, bu optiskop meselesinin akıllıca bir iş olduğuna inanmıyorum hâlâ."

"Yapmak istiyorum."

Lankey bara döndü ve kendine bir içki aldı. "Peki, yap bakalım. Eğer işe yararsa, kıyamet kopacak. Şimdiden hazırlanmaya başlasam iyi olur." Gülümsedi. "İşimize yarayacağına adım gibi eminim!"

Marigold Manning, saç modelini Hong Kong'lu Zann'ın yarattığı bir saç stili olan spiral haline getirmişti. Son on dakikadır kameranın önünde profilinin sağını mı yoksa solunu mu göstereceğini düşünüyordu. Baque sabırla bekliyordu. Kendini tuhaf hissetmesinin asıl sebebi, üstündeki takım elbisenin hayatında sahip olduğu en pahalı kıyafet olmasıydı. Gerçekten sadece duygularını dışa vurup vurmadığı konusunda düşünmemesi için kendi kendine telkinde bulunuyordu.

"Şu şekilde yapacağım," diye karar verdi sonunda Marigold. Son bir kontrol için portatif ekranını yüzünün önünde oynatıyordu. "Peki, siz Bay Baque? Sizi nasıl ayarlayalım?"

"Beni çokluakoron başına koyun yeter."

"Bir tek çalmak olmaz ki. Bir şeyler demeniz lazım. Bir hafta boyunca her sabah bunu konuşacağım. Son yılların en yüksek reytingine sahip olacağız. Bir şeyler söylemek zorundasınız."

"Lankey'nin Yeri hakkında konuşabilecekseniz, seve seve."

"Tabii ki de, şakacı sizi. Bu yüzden buradasınız ya. Siz Lankey'nin Yeri hakkında konuşacaksınız, ben de Erlin Baque."

"Beş dakika," diye anons etti bir ses.

"Ay ay. Her program öncesinde mutlaka heyecanlanıyorum."

"Program esnasında heyecanlı olmadığınıza sevinin," dedi Baque.

"Çok haklısınız. Jimmy benimle bunun için dalga geçiyor. Fakat benim derdimden sadece sizin gibi bir başka sanatçı anlar. Siz heyecanlanır mısınız?"

"Çalarken heyecanlanmak için fazla meşgul oluyorum."

"Benim için de aynen öyle. Programım başladığı anda bunları düşünmek için fazla meşgul oluyorum."

"Dört dakika."

Marigold, "Ay aman. Belki öbür türlü dursam daha iyi olacak," diyerek portatif ekranı tekrar eline aldı.

Baque çokluakoron başına oturdu. "Her halinizle mükemmelsiniz."

"Gerçekten öyle mi düşünüyorsunuz? Söylediğiniz için teşekkür ederim. Acaba Jimmy bugün beni izlemeye zaman ayırır mı?"

"Eminim ki ayıracaktır."

"Üç dakika."

Baque klavyeyi çalıştırdı ve bir tuşa bastı. Şimdi heyecanlanmıştı işte. Ne çalacağı konusunda hiçbir fikri yoktu. Bilerek hiçbir şey hazırlamamıştı, çünkü insanları bu denli etkileyen şeyin doğaçlama çaldığı melodiler olduğunu biliyordu. Tek çalmaması gereken, seks melodileriydi. Lankey bunu özellikle belirtmişti.

Düşüncelere dalmış, son uyarıyı duymamıştı. Şaşırarak önüne baktı. Marigold neşeli bir şekilde, "Günaydın herkese. Marigold ile Güne Başlayın'la karşınızdayız," dedi.

İnce sesiyle konuşmaya devam ediyordu. Erlin Baque. Bir ezgibent olarak hayatı. Marigold'un onu Lankey-Pank Out'ta keşfedişi. Mühendislerden, Tamper Peynirleri reklam müziğini oynatmalarını istedi. Sonunda konuşmasını bitirdi ve Baque'ın tarafına dönmek için güzelim profilini bozmayı göze aldı. "Bayanlar baylar, sizlere hayranlıkla, gururla ve mutlulukla Erlin Baque'ı sunuyorum!"

Baque gergin bir şekilde gülümsedi ve bir parmağıyla birkaç nota çaldı. "Bu benim ilk

konusmam. Muhtemelen sonuncusu da. Yeni restoranımız bu akşam açılıyor. Lankey'nin Yeri, Broadway üzerinde. Maalesef sizleri davet edemiyorum çünkü Bayan Manning'in geçtiğimiz haftalarda yaptığı güzel yorumlardan sonra, önümüzdeki iki ay boyunca tamamen doluyuz. Ondan sonra uzaklardan gelenler için belli sayıda rezervasyonlar alacağız. Uçuverin ve bizi görmeye gelin!"

"Lankey'nin Yeri'nin farklı olduğunu göreceksiniz. Optiskop ekranımız yok. Bunu belki önceden duymuşsunuzdur. Sizlere şarkı söyleyecek güzel hanımlarımız var. Ben ise çokluakoru çalıyor olacağım. Müziğimizin hoşunuza gideceğinden eminiz. Eminiz, çünkü Lankey'nin Yeri'nde hiç reklam duymayacaksınız. Unutmayın, Lankey'nin Yeri Reklamsız. Çorbanızı içerken sabun reklamlarına boğulmayacaksınız. Bifteğinizi yerken uçan arabalar, şarabınızı yudumlarken gömlekler görmeyeceksiniz. Reklamsız! Sadece güzel bir yemek ve eğlenmeniz için güzel bir müzik. Aynen bunun gibi."

Ellerini klavyeye yerleştirdi.

Anında bir şeylerin yanlış olduğunu hissetti. Bugüne kadar gözlemleyebildiği bir insan denizi olurdu önünde. Çalacağı şeyleri onların verdiği tepkilere göre değiştirirdi. Şimdi ise karşısında sadece Bayan Manning ve optiskop mühendisleri duruyordu. Birden bütün başarısının karşısında seyirci olmasından kaynaklandığı şüpheye düştü. Bütün batı yarımküre onu izliyordu. Ellerini çırpıp ayaklarını yere vuracaklar mıydı, duyduklarına inanamayarak, "Demek sözsüz, reklamsız müzik böyle bir şeymiş!" diyecekler miydi? Yoksa sıkılmış bir şekilde programı kapatacaklar mıydı?

Baque, Marigold'un solmuş yüzünü, ağızları açık mühendisleri gördü ve belki de her şeyin hallolacağını düşündü. Kendisini müziğin içinde kaybetti ve ateşli bir şekilde çaldı.

Ekranın birden kapanmasına rağmen çalmaya devam etti. Bayan Manning ayağa kalkıp ona doğru koştu. Mühendisler ise kafaları karışmış bir şekilde oradan oraya dolanıyordu. Nihayet Baque çalmayı bıraktı.

"Yayınımızı kestiler. Bunu bana kim yapabilir? Optiskopta yayın yaptığım süre boyunca hiçbir zaman, hiçbir zaman... George bizi kim yayından kesti?" dedi Marigold ağlamaklı bir şekilde.

"Emir geldi."

"Kim verdi emri?"

"Ben verdim!" James Denton beti benzi atmış, gözlerinden ateş ve ölüm saçarak onlara doğru yürüyordu. Baque'ın yüzüne tükürürcesine konuştu. "Bu hileyi nasıl yaptın bilmiyorum ama kimse James Denton'ı ikinci kez kandıramaz. Kendini ortadan kaldırılması gereken bir baş ağrısına dönüştürdün."

"Jimmy! Programımı kestir. Bunu nasıl yaparsın?"

"Kapa çeneni! Emri az önce verdim Baque. Lankey'nin Yeri bu akşam açılmayacak. Senin için bir şey değiştirmez gerçi."

Baque kibarca gülümsedi. "Bence kaybettin Denton. Bence seni yenecek kadar müzik duyuldu. Yarın olduğunda milyonlarca şikâyet almış olacaksın. Devlet de aynı şekilde. Asıl o zaman Uluslararası Optiskop'u gerçekte kimin yönettiğini öğreneceksin."

"Ben yönetiyorum."

"Hayır Denton. O insanlara ait. Uzun zamandır görmezden geldikleri şeyler var ve ne verdysen kabul ettiler. Fakat ne istediklerini biliyorlarsa, gelip alırlar. Onlara en az üç

dakika boyunca istediklerini verdim. Başarabileceğimi düşündüğümünden daha uzun bir süreydi."

"O hileyi ofisimde nasıl başardın?"

"Benim hilem değildi Denton. Senin hilendi. O dâhili telefon sadece insan sesi taşımak için var. Armonileri, daha tiz frekansları iletmedi. Bu yüzden öbür odadaki adamlar, çokluakoron sesini çok yavan buldu. Optiskop'un, canlı müziği taşımaya yetecek kadar frekansı var."

Denton başını salladı. "Bazı bilim adamlarına ödeteceğim bunu. Sana da ödeteceğim. Yazık olacak. Bana adil davransaydın seni canlı bir milyarder yapardım. Bunun tek alternatifi ölü bir müzisyen olabilir."

Odadan çıktı ve otomatik kapılar arkasından kapanırken Marigold Manning, Baque'ın koluna yapıştı. "Çabuk ol! Beni takip et!" Baque tereddüt edince, sinirlendi. "Geri zekâlı gibi olduğun yerde durma! Seni öldürmesi için birini yollaması an meselesi!"

Onu bir kontrol odasından, ufak bir koridora geçirdi. Koridor boyunca koşuktan sonra, tek kelime etmeden resepsiyonun ve şaşırmış bir sekreterin önünden hızlıca geçip arka kapıdan başka bir koridora çıktılar. Baque'ı anti-yerçekimi asansörlerinden birine itti ve beraber yukarı çıkmaya başladılar. Binanın tepesine ulaştıklarında, Marigold onu uçan araba yolunun yanına getirdi ve kapının eşiğinde durdu. "Sana sinyali verdiğimde dışarı çık ve yürü. Koşma, sadece yürü."

Sakince bir görevlinin yanına gitti ve Baque görevlinin şaşırmış konuşmasını dinledi. "Bugün erken bitirmişsiniz Bayan Manning?"

"Şu an bir sürü reklam gösteriyoruz. Büyük Waring'lerden birini çağırabilir misiniz?"

"Hemen geliyor efendim."

Baque kafasını köşeden uzattı ve Marigold'u bir arabaya binerken gördü. Görevli sırtını çevirdiği anda hızlıca ona doğru el salladı. Baque, aracı kendiyile görevli arasında tutmaya özen göstererek, dikkatlice ona doğru yürümeye başladı. Kısa bir süre içinde havalandılar, altlarından belli belirsiz siren sesleri duyuluyordu.

"Başardık! Alarm çalmadan kaçmasaydın, binadan canlı çıkamazdın," dedi Marigold hararetle.

"Teşekkür ederim." Baque, arkasından Uluslararası Optiskop binasına bakıyordu. "Ama buna gerek var mıydı? Dünya medeni bir yer."

"Uluslararası Optiskop medeni bir yer değil!"

Baque ona hayretle baktı. Yüzü kızarmış, gözleri korku içinde büyümüştü ve Baque onu ilk defa bir insan, bir kadın, çok güzel bir kadın olarak gördü. Onu izlerken, Marigold başını çevirdi ve gözyaşlarına boğuldu.

"Şimdi Jimmy beni de öldürtecek. Nereye gidebiliriz ki?"

"Lankey'nin Yeri'ne. Bak buradan görülüyor."

Marigold uçan arabayı yeni restoranın üstünde duran henüz boyanmış tabelaya doğru yöneltti. O sırada Baque da arkasına bakarak, Uluslararası Optiskop'un etrafındaki sokaklarda oluşmaya başlayan kalabalığı gördü.

Lankey çalışma masasını duvara doğru itti ve rahatça geriye yaslandı. Şık bir takım elbise giymiş, neşeli bir sunucu rolüne uygun olarak kendine çeki düzen vermişti. Ama ofisinde,

Baque'ın onu ilk kez barın arkasında gördüğü gibi hırpani duruyordu.

"Sana kıyametin kopacağını söylemiştim," dedi sırtarak. "Uluslararası Optiskop'u beş bin kişi basmış durumda ve Erlin Baque'ı görmek için etrafı inletiyorlar. Üstelik kalabalık büyüyor."

"Üç dakika bile sürmedi çalmam," dedi Baque. "Bir sürü kişinin Denton'a, yayını kestiği için kızgın mektuplar yazacağını düşünmüştüm, ama asla böyle bir şey hayal etmemiştim."

"Etmedin öyle mi? Beş bin kişi, belki on bin olmuştur bile. Bayan Manning ise seni oradan çıkarmak için hayatını tehlikeye atıyor. Ona bunu neden yaptığını sorsana Baque."

"Haklısın. Neden kendini benim için tehlikeye attın?"

Marigold ürperdi. "Müziğin bana değişik şeyler hissettiriyor."

"Tabii hissettirir," dedi Lankey. "Baque, seni aptal, dünya nüfusunun dörtte birine üç dakikalık Seks Müziği çaldın!"

Lankey'nin Yeri o akşam tam zamanında açıldı. Etrafındaki sokakları insan kalabalığı dolduruyor ve yer buldukça restoranın içine girmeye çalışıyorlardı. Zeki Lankey, restorana giriş ücreti koydu. Ayaktakilere yemek yoktu ve Lankey bedava müzik hizmeti vermek niyetinde değildi. Dinlemek için ayakta durmayı göze almış olsalar bile.

Sadece tek bir son dakika değişikliği yaptı. Müşterilerin basık burunlu orta yaşlı bir sunucu yerine daha afili bir sunucu isteyeceklerini tahmin ederek, Marigold Manning'i işe aldı. Marigold koyu mavi elbisesinin ortaya çıkardığı altın sarısı saçlarıyla zarifçe etrafta dolanıyordu.

Baque çokluakoronun başına geçince, alkışlar yirmi dakika boyunca durmadı.

Gece yarısına doğru Baque, Lankey'yi aradı. "Denton herhangi bir hamlede bulundu mu?"

"Ben bir şey fark etmedim. Şimdilik her şey tıkırında işliyor."

"Tuhaf. Bu akşam restoranı açamayacağımıza yemin etmişti."

Lankey güldü. "O kendi derdiyle uğraşıyordur merak etme. Protestolar yüzünden yetkililer herifin yakasını bırakmıyor. Seni suçlamalarından korkuyordum ama yapmadılar. Denton seni optiskopa koydu sonra da yayını kesti. O yüzden onun sorumlu olduğunu düşünüyorlar. Son aldığım bilgilere göre, Uluslararası Optiskop on milyondan fazla şikâyet almış. Merak etme Baque. Yakında Denton'dan da haber alırız, loncalardan da."

"Loncalardan mı? Niye loncalardan?"

"Ezgibentler Loncası reklamları çalmayı bıraktığın için çok sinirlenmiş olmalı. Reklamlar yüzünden, Söz Yazarları Loncası da onlara arka çıkar; sözsüz müzik çaldığın için de. Gösteri Sanatçıları Loncası zaten sana kin besliyor, çünkü çoğu üyesi bir bok çalamıyor, bu yüzden elbette diğerlerini destekleyeceklerdir. Yarın sabaha, Güneş Sistemi'ndeki en ünlü adam olacaksın Baque. Sponsorlar, optiskopçular ve loncalar da senden nefret ediyor olacaklar. Yanına seni yirmi dört saat boyunca koruyacak korumalar vereceğim. Bayan Manning'e de. Bu işin içinden canlı çıkmanızı istiyorum."

"Denton'ın gerçekten..."

"Evet. Yapar."

Ertesi sabah Gösteri Sanatçıları Loncası, Lankey'nin Yeri'ni kara listeye aldı ve Baque

dâhil bütün müzisyenlerin orayla ilişkilerini kesmelerini talep etti. Rose ve diğerleri, Baque gibi kibarca teklifi reddetti ve daha öğlen olmadan onlar da kara listeye alınmıştı. Lankey bir avukat tuttu; Baque'ın hayatında gördüğü en tekinsiz, sinsi ve güvenilmez görünen adamdı.

"Bize en az bir hafta önceden haber vermeleri gerekirdi. Karşı çıkmak istersek de bir hafta daha vermeleri lazımdı. Beş milyonluk tazminat davası açacağım," dedi Lankey.

Kamu Güvenliği Müdürü aradı ve onu hemen Sağlık Müfettişi ve Alkol Müfettişi izledi. Üçü de Lankey ile kısaca görüştüler ve asık suratlarla geri döndüler.

"Denton çok yavaş hareket ediyor," dedi Lankey sevinçle. "Hepsini bir hafta önce çağırmış ve konuşmalarımızı ses kaydına almıştım. Herhangi bir şey yapmaya cüret edemezler."

O gece Lankey'nin Yeri'nin önünde bir ayaklanma çıktı. Lankey kendi ayaklanma birimini hazırda bekletiyordu ve müşterilerin ruhu bile duymadan olay yatıştı. Lankey'nin ispiyoncuları Uluslararası Optiskop'a elli milyondan fazla şikâyetin geldiğini söylüyordu. Bir düzine kadar devlet kurumu da teftiş yapmayı planlıyordu. Etrafta aniden reklam karşıtı protestolar başlamıştı ve Manhattan restoranlarında toplam beş yüz kadar optiskop ekranı kırılıp indirilmişti.

Lankey'nin Yeri ilk haftasını kazasız belasız atlatmıştı. Her gün bir dolu müşteriye ağırlıyordu. Eve yeni dönen bir uzay mekiğinin astronotlarının ilk boş günlerini Lankey'nin Yeri'nde geçirmeyi seçtikleri duyulduktan sonra Pluto gibi uzak yerlerden bile rezervasyon alıyorlardı. Baque, altında çalıştırabileceği ve eğitebileceği bir çokluakor müzisyeni bulmak için Berlin'e birini yolladı. Lankey ayın sonuna kadar restoranı yirmi dört saat açık tutabilmeyi umuyordu.

İkinci haftanın başında Lankey, Baque'a, "Denton'ı alt ettik. Yaptığı her harekete karşı hamlede bulundum. Artık biz birkaç hamlede bulunacağız. Sen tekrar optiskopa çıkacaksın. Bugün talep formu yollayacağım. Meşru bir iş yeri. Herkes kadar bizim de optiskopa çıkma hakkımız var. Bize zaman ayarlamazsa dava açarım. Fakat geri çevirmeye cüret edemeyecektir," dedi.

"Bunun için parayı nereden buluyorsun?"

Lankey sırttı. "Birazını biriktirdim. Çoğunlukla Denton'ı sevmeyen kişilerden yardım aldım."

Denton karşı çıkmadı. Baque, Lankey'nin Yeri'nden Marigold Manning'in onu takdimiyle dünya çapında bir yayın yaptı. Çalmadığı tek bir melodi vardı: Seks Müziği.

Lankey'nin Yeri'nde mesai sonuydu. Baque giyinme odasında yorgun argın üstünü değiştiriyordu. Lankey sabahın köründe avukatıyla bir görüşme yapmak için çıkmıştı. Denton'ın bir sonraki hareketini kestirmeye çalışıyorlardı.

Baque huzursuzdu. Yalnızca aptal bir müzisyen olduğunu söylüyordu kendine. Yasal sorunlardan ya da Lankey'nin kolaylıkla altından kalktığı karmaşık bağlantılarından bir şey anlamıyordu. James Denton'ın şeytanın vücut almış hali olduğunu biliyordu. Aynı zamanda Denton'ın, Lankey'nin Yeri'ni bin defa satın alabilecek kadar zengin olduğunu da biliyordu ya da ona engel olan birisini öldürtmek için birini tutabilecek kadar. Neyi bekliyordu? Yeterince zamanı olursa Baque yakında bütün reklam endüstrisine ölümcül bir darbe

indirebilirdi. Denton bunun farkında olmalıydı.

Peki, o zaman neyi bekliyordu?

Kapı aniden açıldı ve Marigold Manning yarı çıplak, kireç gibi bir suratla içeri girdi. Kapıyı gürültülü bir şekilde kapadı, arkasına yaslandı ve ağlamaya başladı.

"Jimmy.." dedi güçlkle soluyarak. "Carol'dan bir mesaj geldi. Jimmy'nin sekreteri olan. İyi bir arkadaşım. Diyor ki, Jimmy güvenliklerimize rüşvet vermiş ve bu sabah eve giderken bizi öldüreceklermiş. Ya da Jimmy'nin adamlarının bizi öldürmelerine izin vereceklermiş."

"Lankey'yi ararım. Telaş edilecek bir durum yok."

"Hayır! Eğer herhangi bir şeyden şüphelenirlerse beklemezler. Onlara karşı şansımız yok."

"O zaman Lankey dönene kadar burada bekleriz."

"Beklememiz güvenli mi sence? Çıkmak üzere hazırlandığımızı biliyorlar."

Baque kendini yatağa bıraktı. Denton'dan beklenilecek bir hareketti bu. Lankey adamlarını dikkatlice seçmişti, bunu biliyordu, fakat Denton'da herhangi birini satın alabilecek kadar para vardı. Yine de...

"Belki bu bir tuzaktır. Belki mesaj sahtedir."

"Hayır. Hulseay olacak o kısa boylu şişko yılanı dün gece güvenliklerinden biriyle konuşurken gördüm. O anda anladım Jimmy'nin bir şeyler planladığını."

"Ne yapmak istiyorsun?" diye sordu Baque.

"Arka kapıdan çıkabilir miyiz?"

"Bilmiyorum. En az bir güvenliğin yanından geçmemiz gerekecek."

"Denesek olmaz mı?"

Baque tereddüt etti. Marigold korkuyordu, ölümüne korkuyordu, ama bu tarz konuları kendisinden çok daha iyi biliyordu. En önemlisi James Denton'ı tanıyordu. Onun yardımı olmadan asla Uluslararası Optiskop binasından çıkamazdı.

"Eğer yapılması gerekenin bu olduğunu düşünüyorsan, deneriz."

"Üstüme bir şeyler giymem lazım."

"Git hadi. Hazır olduğunda haber ver."

Marigold kapıyı araladı ve dikkatlice etrafı kolaçan etti. "Hayır, benimle gel."

Birkaç dakika sonra, Baque ve Marigold Manning binanın arkasındaki koridor boyunca sakince yürüdüler, o sırada vardiyası olan iki güvenliği başlarıyla selamladılar ve hızla hareket edip bir anda kapıdan geçtiler. Koşuyorlardı. Arkalarından şaşkınlık dolu bağırsıklar geldi, fakat kimse onları takip etmedi. Sokaktan aşağıya doğru var güçleriyle koşular, köşeyi döndüler. İkinci bir yol ayrımına geldiklerinde tereddüt ettiler.

"Yürüyen bant şu tarafta," diye işaret etti Marigold nefes nefese. "Eğer oraya ulaşabilirsek..."

"Hadi gidelim!"

El ele koşular. Önlerindeki sokak bir caddeye çıkıyordu. Baque kaygıyla yukarıya, uçan arabalar var mı diye bir baktı, fakat bir tane bile görmedi. Tam olarak nerede olduklarını bilmiyordu.

"Takip ediliyor muyuz?" diye soru Marigold.

"Sanmıyorum. Havada araba yok. Durduğumuzda arkamızdan gelen kimseyi

görmedim," dedi Baque; soluk soluğa kalmıştı.

"Kaçmayı başardık o zaman!"

On metre ötede, gölgelerin içinden aniden bir adam çıktı. Panik içinde oldukları yere çakılmışlardı. Onlara doğru yavaşça yürüdü. Yüzünü bir şapka kapatıyordu, ama o gülümsemeyi nerede olsa tanırlardı. James Denton.

"Günaydın güzelim. Uluslararası Optiskop'un senin yokluğunda hiç tadı yok. Size de günaydın Bay Baque."

Sessizce duruyorlardı. Marigold'un eli Baque'ın kolunu sıkıca tutuyor, tırnakları gömleğinden girip etine batıyordu. Baque kıpırdamadı.

"Bu ufak oyuna kanacağını biliyordum tatlım. Buna kanacak kadar korkmuş olacağını tahmin ettim. Bütün çıkışlar kapalı. Fakat bu sokağı seçtiğiniz için size minnettarım. Hem de çok. Aldatıldığımda meseleyi kendim halletmeyi severim."

Aniden Baque'a doğru döndü; Sesi kızgındı. "Hadi git Baque. Senin sıran daha gelmedi. Senin için başka planlarım var."

Baque nemli kaldırıma çakılı kalmıştı.

"Fikrimi değiştirmeden git, Baque."

Marigold Baque'ın kolunu bıraktı. "Git!" diye fısıldadı.

"Baque!" Denton sinirleniyordu.

"Çabuk git!" diye tekrar fısıldadı Marigold.

Baque iki adım attı.

"Koş!" diye bağırdı Denton.

Baque koştu. Arkasından cani bir silah sesi, bir çığlık geldi sonra derin bir sessizlik. Baque yavaşladı, Denton'ın onu izlediğini gördü ve koşmaya devam etti.

"Ödleğin tekiyim," dedi Baque.

"Hayır, Baque." Lankey yavaşça başını salladı. "Cesur bir adamsın. Öyle olmasaydın bu işlere karışmazdın. Orada bir şey yapmaya kalkışmak aptallık olurdu, cesaret değil. Önce restorana karşı bir harekette bulunacağını düşünmek benim hatamdı. Denton'a bunu ödeteceğim."

Düşünceli bir şekilde Lankey çirkin suratındaki kaşlarını çattı. Şaşkınlık dolu bir ifadeyle Baque'a baktı. "O, güzel ve cesur bir kadındı Baque," dedi gayri ihtiyari yassı burnunu ovalıyarak. "Fakat Denton'ın seni neden serbest bıraktığını merak ediyorum."

O gece Lankey'nin Yeri'ne hâkim olan hüznün dolu hava, müşterileri etkilemedi. Çokluakora doğru yürürken, Baque'ı alkışlarla karşıladılar. Alkışları kabul etmek için birkaç saniyeliğine durduğunda, üç polis onu çevreledi.

"Erlin Baque?"

"Evet."

"Tutuklusunuz."

Baque onlara üzgün bir şekilde baktı. "Neden?"

"Cinayetten."

Marigold Manning'i öldürmekten.

Lankey üzgün suratını demirlere dayadı ve yavaş yavaş konuştu. "Birkaç görgü tanığı var.

Seni sokakta koşarken gören dürüst tanıklar. Birkaç tane de seni ateş ederken gördüklerini iddia eden sahte tanık var. Onlardan biri arkadaşın Hulsey. Tesadüfen sabahın köründe o sokakta yürüyüş yapıyormuşmuş. En azından o şekilde ifade verecek. Denton muhtemelen infazın için milyonlar harcardı fakat ihtiyacı yok. Jüriye rüşvet vermek zorunda bile kalmayacak. Sana karşı dava o kadar sağlam."

"Peki ya silah?"

"Sana sattığını iddia eden bir tanıkları olacak."

Baque başını salladı. Olaylar artık kontrolünden çıkmıştı. Kimsenin anlamadığı bir amaç uğruna çalışmıştı. Belki de kendisi bile anlamamıştı ne için çalıştığını. Ve kaybetmişti.

"Şimdi ne olacak?"

Lankey üzgün bir şekilde kafasını salladı. "Kötü haberleri saklayan biri değilim. Ömür boyu hapis cezası yiyeceksin. Seni Ganymede kaya madenine yollayacaklar."

"Anladım. Sen devam edecek misin?" diye sordu Baque kaygıyla.

"Ne yapmaya çalışıyordun Baque? Sadece Lankey'nin Yeri için çalışmıyordun. Anlayamıyordum, ama seni sevdiğim için sana ayak uyduruyordum. Ve yaptığın müziği seviyorum. Yapmaya çalıştığın neydi gerçekten?"

"Bilmiyorum. Müzik galiba. İnsanların müzik dinlemesi. Reklamlardan kurtulmak, en azından bazı reklamlardan. Belki ne yapmak istediğimi bilseydim..."

"Tamam tamam. Galiba anlıyorum. Lankey'nin Yeri devam edecek Baque. Hayatta olduğum sürece. Asil olmaya da çalışmıyorum. İş çok iyi gidiyor. Yeni çokluakor müzisyeni fena değil. Seninle asla yarışamaz, ama senin gibi biri zaten olamayacak. Önümüzdeki beş yıl dolu oluruz, o kadar ileri tarihe rezervasyon alabilirsek. Diğer restoranlar bizi taklit edip kendi ekranlarını kaldırıyorlar, fakat biz önden başladık. Senin kurduğun düzeni aynı şekilde devam ettireceğiz; senin üçte birlik payın da duruyor. Senin için bir hesaba yatıracağım. Döndüğünde zengin bir adam olacaksın."

"Döndüğümde!"

"Ömür boyu hapis her zaman ömür boyu olmak zorunda değil. Uslu davranmaya bak."

"Val?"

"Ona bakacağım. Onu meşgul etmek için bir iş veririm."

"Belki restoran için sana beste yollayabilirim," dedi Baque. "Yeterince zamanım olacak."

"Korkarım bu mümkün olmayacak. Seni uzak tutmaya çalıştıkları şey müzik. Bu yüzden... beste yok. Çokluakora bile yaklaştırmazlar seni. Gardiyanları hipnotize edip bütün tutsakları serbest bırakmandan korkuyorlar."

"Eski müzik koleksiyonumu almama izin verirler mi?"

"Sanmıyorum."

"Anladım. Peki, öyle olacaksa..."

"Öyle. Şimdi Denton'ın ödemesi gereken iki borcu oldu."

Duygusuz Lankey'nin, arkasını dönüp giderken gözlerinde yaş vardı.

Jüri sekiz dakika boyunca karar vermek için düşündü, sonra sanığın suçlu olduğu hükmüne vardı. Baque ömür boyu hapis cezasına çarptırıldı. Optiskopta bu haber bir süre

konuşuldu, çünkü Ganymede kaya madeninde kimse uzun süre yaşamazdı.

Halk arasında, davanın satıldığı, sponsorlar ve optiskopun jüriye rüşvet verdiği söylentileri dolaşıyordu. Erlin Baque'ın insanlara müzik bahsettiği için iftiraya uğradığı söyleniyordu.

Baque'ın Ganymede'e gittiği gün, çokluakor müzisyeni H. Vail ve kemancı B. Johnson'ın halka açık bir gösterimi olduğu açıklandı. Giriş ücreti bir dolar.

Lankey büyük bir dikkatle kanıt topladı, rüşvet verilmiş tanıklardan birine tekrar rüşvet verdi ve yeni bir duruşma için talepte bulundu. Talebi geri çevrildi ve üstünden yıllar geçti.

Yirmi üyeyle, New York Senfoni Orkestrası kuruldu. James Denton'ın lüks uçan arabalarından biri kaza yaptı ve kendisi olay yerinde öldü. Talihsiz bir kaza. Zamanında Erlin Baque'ı optiskopta çalarken dinleyen bir milyoner, onlarca konservatuara para bağışladı. İsimleri Baque Konservatuarları olacaktı, ancak Baque'ı hiç duymamış bir müzik tarihçisi, ismi Bach ile değiştirdi.

Lankey öldü ve damadı işi yürütmeye devam etti. Artık kırk üyesi olan New York Senfonisi'ne yeni bir bina yapılması için imza ve bağış toplandı. Bu proje çığ gibi büyüdü ve sonunda Ohio'da bir arsa seçildi. Burası Kuzey Amerika'nın her yerinden kolaylıkla erişilebilecekti. Beethoven Salonu inşa edildi. Kırk bin kişiyi alabiliyordu. Biletler satışa çıktıktan kırk sekiz saat sonra tamamen satılmıştı.

İki yüz yıl sonra ilk defa optiskopta opera gösterildi. Ohio'daki arsaya bir opera binası inşa edildi. Sonra da bir sanat enstitüsü. Merkez giderek büyüdü. Önce özel bağışlarla, sonra devletin katkılarıyla. Lankey'nin damadı öldü ve bir yeğeni işleri ve Erlin Baque'ın serbest bırakılması kampanyasını eline aldı. Otuz yıl geçti. Sonra kırk.

Kırk dokuz sene, yedi ay ve on dokuz gün sonra Baque serbest bırakıldı. Hâlâ Manhattan'ın en popüler restoranının üçte birine sahipti ve yıllar içinde biriken kâr onu çok zengin bir adam haline getirmişti. Doksan altı yaşındaydı.

Beethoven Salonu'nda bir kalabalık daha. Güneş Sistemi'nin her yerinden gelen turistler, konserler için gelen müzik severler, Merkez'e taşınmış yaşlılar, eğitim gezilerine gelmiş gençler... Kırk bin kişi sabırsızlıkla bekliyor, orkestra şefinin yolunu gözlüyordu. Sahneye doğru yürümeye başlayınca, on iki balkondan birden fırtına gibi bir alkış koptu.

Erlin Baque daimi yeri olan ana bölümün arka sırasında oturuyordu. Dürbününü ayarladı ve yine kontrbasın sesinin neye benzediğini merak ederek orkestraya baktı. Öfkesini Ganymede'de bırakmıştı. Merkez'deki hayatı sonu gelmeyen bir mucizeler zinciriydi.

Tabii ki kimse ezgibent ve katil Erlin Baque'ı hatırlamıyordu. Bazı kuşaklar reklamları bile bilmiyordu. Yine de Baque sanki bütün bunları, bu binayı, Merkez'i kendi elleriyle yaratmış gibi hissediyordu. Kaya madeninde şekli değişmiş ellerini önüne doğru tuttu. Parmakları ve parmak uçları kayalar yüzünden kırılmış, düşen taşlardan dolayı vücudu sakatlanmıştı. Pişmanlığı yoktu. İşini iyi becermişti.

İki görevli hemen arkasında duruyordu. Biri ona doğru işaret edip fısıldadı, "Al sana tuhaf bir tip. Her konsere gelir. Hiçbirini kaçırmaz. Yaptığı tek şey arka sırada oturup insanları izlemek. Eski ezgibentlerden biri olduğu söyleniyor."

"Belki müziği seviyordur."

“Yok ya. Eski ezgibentler müzikten anlamamış. Ayrıca adam sağır.”

Çeviren: Ayşe Su Akaydın

Theodore Sturgeon

Theodore Sturgeon'ın kurmaca eserleri, son derece insani kusurlarıyla perişan hale gelmiş veya kendi arzularını ve yalnızlık hislerini paylaşan diğer insanları bulmak üzere hoş olmayan ortamlarda mücadele eden sıradan karakterlerle doludur. Sturgeon eserlerini yayımlamaya 1939 yılında başladı ve yayımlandığı zamandan beri klasik halini almış olan öyküleriyle hem fantastik hem bilimkurgu alanında erken dönemde iz bırakmaya başladı. "Microcosmic God" isimli öyküsünde Tanrı'yı oynayan bir bilim insanının yarattığı mikroskobik bir ırkın hayatlarını tehdit etmesini ve onlara tekrar tekrar meydan okurken beklenmedik şekilde komik sonuçlarla karşılaşması yer alır. "It" taşrada, kudurmuş merhametsiz bir canavarla başa çıkmaya çalışan karakterlerin tepkilerine odaklanır. "Yesterday Was Monday"de bir adam her bir günün gerçekliğinin ufak tefek işçiler tarafından kurulan bir tiyatro sahnesi olduğunu keşfeder. Frankenstein temasının bir çeşitlemesi olan "Killdozer" isimli öyküsü, bir buldozerin uzaylı bir yaşam formunun elektrik enerjisiyle dolduğu bir adada kapana kısılan bir inşaat ekibini konu alır. Sturgeon'ın İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra yazdığı kurmaca eserler, erken dönem eserlerindeki yumuşak mizahın dokunaklılığa dönüşümünü gösterir. "Memorial" ve "Thunder and Roses" nükleer silahların kötüye kullanımı hakkında yazılmış uyarı niteliğinde öykülerdir. "Yalnızlığın Uçan Dairesi" ve "Maturity" isimli öykülerin her ikisi de yabancılaşma ve yetersizlik hislerini keşfetmek için geleneksel bilimkurgu senaryolarından faydalanmıştır. Sturgeon'ın roman uzunluğundaki eserleri, normal topluma uyum sağlamada başarısızlığa uğramış ancak bunun dayattığı soyutlanmanın üstesinden gelmiş karakterlerin tasviriyle akıllarda yer eder. İnsandan Öte'de bireysel güçlerini insanüstü bir bütünsel bilinç yaratmak için birleştiren psikolojik açıdan sorunlu bir grup birey anlatılır. The Dreaming Jewels'ta, genç bir erkek davranışsal anormalliklerinin aslında insanüstü güçlerin belirtileri olduğunu keşfeder. Sturgeon ayrıca Some of Your Blood, "The World Well Lost" ve "If All Men Were Brothers Would You Let One Marry Your Sister?" gibi öykülerinde cinsellik konusundaki tabuları ve kısıtlayıcı ahlak anlayışını ele almasıyla ünlüdür. Öyküleri; Without Sorcery, E. Pluribus Unicorn, Caviar ve A Touch of Strange isimli eserlerinde toplanmıştır. Paul Williams editörlüğünde hazırlanan The Ultimate Egoist, Thunder and Roses, A Saucer of Loneliness, The Perfect Host, Baby Is Three, The Microcosmic God ve Killdozer derlemeleri, er ya da geç Sturgeon'ın tüm öykülerinin yeniden basılacağı bir serinin ilk yedi cildir.

Yalnızlığın Uçan Dairesi

Eğer öldüyse, kıyıya vuran dalgaların, sopsolgun kumların üzerinde muhteşem bir şampuan gibi köpürdüğü beyaz denize vuran bu ay ışığı selinde onu hiçbir zaman bulamayacağım. Neredeyse her zaman, kendini kalbinden bıçaklayarak veya vurarak intihar eden kişiler, özenle göğüs kafeslerini çıplak bırakırlar; aynı tuhaf dürtüden dolayı denizde intihar eden kişiler de genellikle tamamen soyunurlar.

Biraz öncesinde, diye düşündüm, ya da biraz sonrasında kum tepeliklerinin gölgeleri ve köpüren denizin nefes alır gibi çalkalanışı görülebilirdi. Şimdi ise tek gerçek gölge benimkisi; tam altımda beliren ufacık şey, ancak bir zeplinin gölgesini daha da koyulaştırabilecek kadar siyah.

Biraz öncesinde, diye düşündüm, onun, ölmek için yeterince تنها bir yer ararken gümüş renkli sahilde ağır ağır yürüyüşünü görebilirdim. Biraz sonrasında bacaklarım, ayaklarımın altından sürekli kayan ve telaşlı bir adama yardımı dokunmayan bu çıldırtıcı kuma isyan ederdi.

Sonra ayaklarım gerçekten de dayanamadı ve aniden hıçkırığa hıçkırığa ağlayarak diz çöktüm; henüz onun yüzünden değil, henüz değil, sadece nefes almak için. Her yanıma kaplayan telaş, sanki rüzgâr ve her yandan gelen serpintiyle, renkler ve aslında renk olmayan beyaz ve gümüş arasındaki geçişlerin bir karışımı gibiydi. Eğer böylesi bir ışık ses olsaydı, kuma vuran deniz sesine benzerdi ve eğer kulaklarım gözlerim olsaydı, böylesi bir ışık görürdü.

Bu girdabın içinde nefes nefese kalarak oraya çömeldim ve ayak bileklerime dokunduğu yerde taç yapraklar gibi yukarı ve dışa doğru sarmal oluşturup sonra da belime kadar sıırıslam eden sığ ve aceleci bir sel beni vurdu. Tekrar açılabilinler diye gözlerimi ovuşturdum. Gözyaşlarımın tadıyla karışmış deniz dudaklarımdaydı ve bütün beyaz gece haykırıp yüksek sesle ağladı.

Ve işte oradaydı.

Beyaz omuzlarının kıvrımı köpüren suların içinde yükseliyordu. Varlığımı hissetmiş olmalı ya da belki bağırmıştım, çünkü dönüp beni yerde diz çökmüş halde gördü. Yumruklarını şakaklarına götürdü, yüzünden öfke ve çaresizlik okunuyordu. Ardından sessizliği delip geçen çığlığı duyuldu ve suya dalıp battı.

Ayakkabılarımı bir kenara attım ve dalgakırana koştum; bağılıyor, peşinden gidiyor ve parmaklarımda soğukluğa ve deniz tuzuna dönen beyaz ışıltıları tutmaya çalışıyordum. Tam önünden suya atıldım ve bir dalga yüzümü kamçılıyıp ikimizi de devirirken vücudu yan tarafıma çarptı. Buz gibi suda nefesimi tutup yüzeyin altında gözlerimi açtım ve yeşilimsi beyaz renkteki biçimsiz ayın, ben döndükçe yuvarlandığını gördüm. Sonrasında ayağımın altında çekilen kumu tekrar hissettim, sol elim kızın saçına takılmıştı.

Geri çekilen dalga, kızı uzağa sürükledi ve bir anlığına ısıktan sıvışan hava gibi elimden kayıp sürüklenerek gitti. O an öldüğüne emindim ancak kuma çıktığında çırpınıp ayağa kalkmaya çalıştı.

Kulağıma vurdu; ıslaktı, sertti ve kafama muazzam, keskin bir acı saplandı. Kendini çekmeye ve benden uzaklaşmaya çabaladı ama o tüm bunları yaparken elim saçına takılıydı, istesem de onu bırakamazdım. Bir sonraki dalganın gelmesiyle bana doğru sürüklenip pat küt vurdu ve beni cırmaladı, sonra da daha derine battık.

"Yapma... yapma... Yüzme bilmiyorum!" diye bağırdım ve beni bir kez daha cırmaladı.

"Beni rahat bırak," diye haykırdı. "Of ya, neden beni" (diyordu tırnakları) "rahat..." (diyordu ısırma çalışmaları) "bırakmıyorsun!" (diyordu minik, sert yumruğu).

Ben de saçından tutup kafasını beyaz omuzlarına kadar aşağı bastırdım ve boşta kalan elimin kenarıyla boynuna iki kere vurdum. Şimdi tekrar suyun üzerinde süzülüyordu, onu kıyıya sürükledim.

Onu, denizin geniş, gürültücü kıyısından bizi ayıran bir kum tepesiğine taşıdım, tepemizde bir yerde rüzgâr esiyordu. Ancak ışık hâlâ parlaktı. Bileklerini ovuşturup yüzünü okşadım ve "Tamam, hepsi geçti," dedim ve ondan haberdar olmadan çok çok önce hayalimde kurduğum bazı sözleri söyledim.

Nefesi dişlerinin arasından ılık gibi sesler çıkarırken hareket etmeden sırtüstü yatıyordu. Sıkıca kapanmış, kırış kırış gözleri yüzünden dudaklarındaki gülümseme, gülümsemeden çok işkence çeken birinin ifadesini andırıyordu. İyi durumdaydı ve bilinci yerindeydi, hırıltılı nefesi hâlâ duyulabiliyordu, kapalı gözlerini hafifçe kıpırdatıyordu.

"Neden beni rahat bırakmadın?" diye sordu en sonunda. Gözlerini açıp bana baktı. O kadar ıstırap çekiyordu ki içinde korkuya yer kalmamıştı. Gözlerini yeniden kapadı ve "Kim olduğumu biliyorsun," dedi.

"Biliyorum," dedim.

Ağlamaya başladı.

Bekledim. Ağlamayı bıraktığında kum tepeliklerinin arasına artık gölgeler düşmüştü.

"Kim olduğumu bilmiyorsun. Hiç kimse kim olduğumu bilmiyor," dedi.

"Hepsi gazetelere çıkmıştı," dedim.

"Öyle ya!" Gözlerini yavaşça açtı ve dik bakışları tüm yüzümde, omuzlarımda gezindi, ağızma gelince durdu, kısacık bir anlığına gözleri gözlerime değdi. Dudaklarını büzüp kafasını diğer tarafa çevirdi. "Hiç kimse kim olduğumu bilmiyor."

Hareket etmesini veya konuşmasını bekledim ve sonunda "Anlat bana," dedim.

Kafası hâlâ diğer tarafa çevrili şekilde "Sen kimsin?" diye sordu.

"Ben..."

"Evet?"

"Şimdi değil," dedim. "Belki sonra söylerim."

Birden doğruldu ve vücudunu gizlemeye çalıştı. "Kıyafetlerim nerede?"

"Görmedim."

"Aa," dedi; "Hatırladım. Yere koyup üstlerine kum atmıştım, tam da bir kum tepesinin gelip üstlerini kaplayacağı bir yerdi, sanki hiç yoklarmış gibi saklayacağı... kumdan nefret ediyorum. Kumda boğulmak istedim ama kumlar izin vermedi... Bana bakmamalısın!" diye bağırdı. "Bana bakmandan nefret ediyorum!" Kıyafetlerine bakınarak kafasını bir o tarafa bir bu tarafa çevirdi. "Burada bu şekilde duramam! Ne yapabilirim? Nereye gidebilirim?"

"Hadi gel," dedim. Onu ayağa kaldırmama izin verdi, sonra elini hızla çekti, sırtını

hafifçe bana doğru dönmüştü. "Dokunma bana. Benden uzak dur."

"Hadi gel," dedim tekrar ve ay ışığındaki kıvrımlı kum tepeciğinden aşağıya, tepesi rüzgâra karışarak zamanla düzleşmiş ve artık kumsalla birleşmiş yere indim. "Buraya," dedim kum tepeciğinin arkasını işaret ederek.

En sonunda beni takip etti. Göğüs hizasındaki tepeciğin üzerinden baktı. "Buranın arkasında mı?" diye sordum.

Başını salladı.

"Göremedim."

"Çok karanlık..." Alçak tepenin üzerinden ay ışığının gölgesindeki zifiri karanlığa yürüdü. Ayaklarıyla yeri nazikçe yoklayarak dikkatle tepeciğin daha yüksek olan kısmına ilerledi. Karanlığın içine çöktü ve orada gözden kayboldu. Işığın olduğu tarafta kuma oturdum. "Benden uzakta dur," diye çıktı.

Doğrulup geriye doğru birkaç adım attım. Gölgelelerin içinde görünmez şekilde fısıldadı, "Burada kal." Bekledim, sonra biçimli gölgeler arasında beliren elini gördüm. "Orada," dedi, "ta ötede. Karanlıkta. Sadece... Benden uzak durmaya devam et... bana sadece ses ol."

İstediyini yaptım ve gölgelerin içinde, ondan iki metre kadar uzağa oturdum.

Bana olanları anlattı. Ama gazetelerde çıkan şekliyle değil.

Olay olduğunda muhtemelen on yedi yaşındaydı. O gün New York'ta, Central Park'taydı. Baharın ilk günleri için fazlasıyla ılık bir gündü ve düzleştirilmiş kahverengi bayırların yüzeyi, taşların üzerindeki sabah kırağısıyla kusursuzca uyumlu bir şekilde yeşildi. Ancak buzlanma geçmişti ve cesur, cezbedici çimenler, asfalt ve beton üzerindeki yüzlerce ayağı, üzerine basmaya kışkırtıyordu.

Bu ayakların arasında onunkiler de vardı. Filizlenen toprak ayakları için güzel bir sürprizdi, tıpkı havanın ciğerleri için olduğu gibi. Yürüdükçe ayakları ona ayakkabı olmaktan çıktı, bedeninin kıyafetten fazlası olduğunu duyumsuyordu. Bir şehir insanının gözlerini yerden kaldıracabilecek özel bir gündü. O da öyle yaptı.

Bir anlığına, içinde kokuya, sessizliğe yer olmayan, içine hiçbir şeyin tam olarak sığmadığı ve hiçbir şeyin içini tam olarak dolduramadığı hayatından koptuğunu hissetmişti. O anda, parkın etrafındaki binaların sıra sıra dizilmiş hoşnutsuzluğu ona ulaşamazdı; içine çektiği iki, üç tertemiz nefes boyunca tüm dünyanın gerçekte bir ekrana yansıtılan görüntülere, çelik ve camdan yapılmış bu kulelerde nazikçe ilgilenilen tanrıçalara ait olması; kısacası bu dünyanın her zaman, daima bir başkasına ait olması artık önemli değildi.

Böylece gözlerini yukarıya kaldırdı, uçan daire başının üzerindeydi.

Güzeldi. Altından yapılmaydı, üzerinde olgunlaşmamış kırmızı üzümlerinki gibi toz görünümlü bir cila vardı. Belli belirsiz bir ses çıkarıyordu; iki sestem oluşan bir akor ve uzun başakların arasından geçen rüzgâr gibi boğuk bir ıslık. Bir kırlangıç gibi yükselip alçalarak bir o yana bir bu yana atılıyordu. Daire çizip alçalıyor, bir balık gibi çırpınarak havada süzülüyordu. Tüm bu canlılar gibiydi ancak sahip olduğu güzelliğin yanında makinelerle şekil verilmiş, işlenmiş, ölçülüp biçilmiş, parlatılmış, mükemmelleştirilmiş şeylerin güzelliğini de taşıyordu.

İlk başta hiç şaşkınlık duymamıştı çünkü bu nesne daha önceden gördüğü her şeyden

o kadar farklıydı ki, bir göz yanılması olmalıydı; her an, bir uçağın üzerine vuran güneş veya bir kaynak makinesinin neden olduğu kamaşmaya dönüşebilecek bir boyut, hız ve uzaklık yanılması olmalıydı.

Bakışlarını çevirdi ve birden birçok insanın da kendisiyle aynı şeyi gördüğünü fark etti. Çevresindeki insanlar hareket etmeyi ve konuşmayı bırakmış başlarını yukarıya doğru kaldırmışlardı. Sessiz bir şaşkınlık bulutuyla çevrelenmişti ama bulutun dışında, şehrin, ağır ağır horuldayan ve hiçbir zaman soluklanmayan bu devin, günlük hayatın getirdiği gürültüsünün farkındaydı.

Tekrar yukarı baktı ve en sonunda uçan dairenin ne kadar büyük ve uzakta olduğunun farkına varmaya başladı. Hayır, aslında farkına vardığı, ne kadar küçük ve ne kadar yakınında olduğuydu. Tam olarak, iki elini birleştirerek yapabileceği en büyük halka boyutundaydı ve başının üzerinde, yarım metreden bile daha az uzaklıktaydı.

Sonra içini korku kapladı. Geriye çekilip kolunu kaldırdı ancak uçan daire asılı durduğu yerden kımıldamadı. Bir o yana bir bu yana epeyce eğildi, etrafında döndü, ileri geri gitti, ondan kaçıp kaçamadığını görmek için geriye, yukarıya doğru baktı. Başta onu göremedi, sonra daha yukarıya, iyice yukarıya baktı ve işte oradaydı; yakındı ve parıldıyordu, tam başının üzerinde titreşip vızıldıyordu.

Dilini ısırıldı.

Göz ucuyla bir adamın istavroz çıkardığını gördü. Beni burada başımın üzerinde bir haleyle dikilirken gördüğü için yaptı, diye düşündü. Bu, şimdiye kadar başına gelen en güzel şeydi. Daha önce hiç kimse ona bakıp saygı içeren bir hareket yapmamıştı, hiçbir zaman, bir kez bile. Dehşet, panik ve hayret içindeyken bu düşüncenin ferahlatıcılığı, yalnız zamanlarda yerinden çıkarılıp hatırlanmak üzere içine yerleşti.

Ancak şimdi dehşet, doruk noktasına varmıştı. Yukarıdan gözünü ayırmadan geriye çekiliyordu, gülünç bir şekilde dans ediyor gibiydi. İnsanlara çarpmış olması gerekirdi. Orada hayretle bakınan ve kafasını yukarıya çevirmiş birçok insan vardı ama hiçbirine değmemişti. Kendi etrafında döndü ve dehşet içinde bakışları ona yönelmiş, sanki gittikçe daralan bir insan çemberinin tam ortasında olduğunu fark etti. Faltaşı gibi açılmış çeşit çeşit gözden ve ön tarafta geri çekilmek, kızıdan uzaklaşmak için tetikte bekleyen bir sürü bacaktan oluşmuş bir çember.

Uçan dairenin yumuşak titreşimi iyice hafifledi. Yan yatıp birkaç santim alçaldı. Birisi çığlık attı ve kalabalık dört bir yana kızdan uzağa kaçtı, ne yapacağını bilemeyerek bir o yana bir bu yana koşuşturdu. Ve sonra çemberden dışarıya doğru telaşla koşan insanların oluşturduğu daha geniş çemberle, yeniden bir dinamik denge kurulmuş oldu.

Uçan daire uğuldu ve yan yattı; eğildi, eğildi...

Bağırarak için ağzını açtı, dizlerinin üzerine düştü ve uçan daire onu adeta çarptı. Tam alnının önüne düştü ve oraya yapışıp kaldı. Onu havaya kaldırıyormuş gibiydi. Dizlerinin üzerinde dikeldi, ellerini uçan daireye doğru kaldırmaya çalıştı ve sonra kolları aşağıya inip arkasında kaskatı kesildi, elleri yere değmiyordu. Muhtemelen bir buçuk saniye boyunca uçan daire onu dimdik tuttu ve vücuduna kendinden geçirici bir titreme verip kızı düşürdü. Kız küt diye yere düştü. Topuk ve bileklerinin üzerine gelen kalçası, ağır ve açılıydı.

Uçan daire kızın yan tarafına düştü. Bir kez küçük bir çember oluşturacak şekilde, bir

kez de kendi ekseninde yuvarlandı ve birden durdu. Olduğu yerde hareketsiz, cansız ve metalik bir şekilde duruyordu, alışılmadık ve ölüydü.

Kız, kafası bulanık halde yerde yattı, baharın güzel gökyüzünün gri örtülü mavisine daldı ve kafası bulanık halde düdük seslerini duydu.

Ve geç gelen çığlıkları.

Ve herkesin daha yakına toplanmasına yol açan "Açılın, kız hava alsın!" diye kükreyen saçma bir sesi.

Ardından deri ciltli defteri ve metal düğmeleriyle mavi giyimli, iri kıyım bir adam yüzünden gökyüzünün büyük kısmı kapandı. "Sakin, tamam, burada neler oldu Tanrı aşkına?"

Ve dalga dalga genişleyen gözlemler, yorumlar ve değerlendirmeler: "O nesne kızı devirdi." "Bir adam kızı devirdi." "O adam kızı devirdi." "Bir adam kızı devirdi ve..." "Adamın biri güpegündüz..." "Park gittikçe..." Heyecan çok daha önemli olduğu için gerçeklik, tamamen kaybolana kadar giderek özünden uzaklaştı.

Sonra, diğer herkesten daha sağlam omuzlu, insanları ite kaka yaklaşan biri. Bunun elinde de bir defter, tepesinde olaya tanıklık eden birinin gözleri, öğleden sonra baskısında "...güzel, esmer bir kadın..." yerine "esmer çekici bir kadın" yazmaya hazır, çünkü "çekici" olmak, haberlere çıkmış her kadın kurbanın olmasına izin verilen en pasaklı halidir.

Parıldayan polis arması ve eğilen kırmızı surat: "Kötü yaralandın mı?" Ve kalabalığın önünden arkalara doğru yankılanarak yayılan sesler, "Kötü yaralanmış, kötü yaralanmış, ağır yaralı, kızın ağızını burnunu kırmış, güpegündüz..."

Ve ince vücutlu, kararlı, kahverengi paltolu, çukur çeneli ve sakalları hafiften belirgin başka bir adam: "Hım, uçan daire, öyle mi? Tamam memur bey, ben devralıyorum."

"Peki, sen kimsin de olayı devralıyorsun?"

Kahverengi, deri bir cüzdanın ani görüntüsü, arkasında çenesi neredeyse kahverengi omuza girecek kadar yakın bir surat. "FBI," dedi surat korku ve hayranlık uyandıran bir sesle ve bu sözcük de arkalara doğru dalgalanarak yayıldı. Polis başını salladı, ardından tüm polisler topluca ibadet eder gibi. aynı anda başlarını salladılar.

"Yardım çağırın ve bölgeyi temizleyin," dedi kahverengi palto.

"Tamam, efendim!" dedi polis.

Kalabalık "FBI, FBI," sözüyle uğuldadı ve kızın üzerinde gökyüzü daha çok görünür oldu.

Kız doğruldu, yüzünde bir zafer ifadesi vardı. "Uçan daire benimle konuştu," diye şakıdı.

"Çeneni kapa," dedi kahverengi palto. "Sonra bol bol konuşma fırsatın olacak."

"Evet, bence de," dedi polis. "Aman yarabbi, bu kalabalık komünist kaynıyor olabilir."

"Sen de çeneni kapa," dedi kahverengi palto.

Kalabalıktan biri, başka birine kızı bir komünistin dövdüğünü söylerken, bir başkası kızın komünist olduğu için dövüldüğünü söylüyordu.

Kız ayağa kalkmaya çalıştı, ancak tedirgin eller onu zorla geri oturttu. O zamana kadar olay yerine otuz polis gelmişti.

"Yürüyebilirim," dedi kız.

"Acele etme, dur bakalım," dediler.

Kızın yanına bir sedye koydular ve sedyenin üzerine oturtup üzerine bir battaniye örttüler.

Kız, kendisini kalabalığın içinden taşırlarken, "Yürüyebilirim," dedi.

Bir kadının beti benzi attı ve "Aman yarabbi, ne korkunç," diye inleyerek oradan uzaklaştı.

Yuvarlak gözlü ufak tefek bir adam, kıza bir süre gözlerini dikti ve tekrar tekrar diliyle dudaklarını ıslattı.

Ambulans. Kızı içeri soktular. Kahverengi palto çoktan oradaydı.

Çok temiz elleri olan beyaz montlu bir adam: "Olay nasıl gerçekleşti hanımefendi?" diye sordu.

"Soru yok," dedi kahverengi palto. "Güvenlik."

Hastane.

Kız, "İşe geri dönmem lazım," dedi.

"Kıyafetlerini çıkar," dediler.

Hayatında ilk defa o zaman kendine ait bir yatak odası oldu. Kapı her açıldığında dışarıda duran bir polis görüyordu. Kapı, askerlere kibar davranan sivilleri ve birtakım sivillere daha da kibar davranan askerleri içeri almak için sıkça açılıyordu. Kız, tüm bu insanların ne yaptığını ya da ne istediğini bilmiyordu. Her gün kıza beş yüz bin tane soru sordular. Belli ki, hiçbir zaman birbirleriyle konuşmuyorlardı, çünkü her biri kıza aynı soruyu tekrar tekrar soruyordu.

"Adın ne?"

"Kaç yaşındasın?"

"Kaç yılında doğdun?"

"Adın ne?"

Bazı zamanlar sorularıyla kıza garip şeyleri hatırlamaya zorluyorlardı.

"Şimdi amcana gelelim. Orta Avrupalı bir kadınla evli, değil mi? Orta Avrupa'nın neresinden?"

"Hangi kulüp veya hayır derneğine üyesin? Peki, gelelim Altmış üçüncü Cadde'deki Rinkeydinks çetesine. Olayın arkasındaki asıl isim kimdi?"

Ama hepsinin tekrar tekrar sorduğu şeydi: "Uçan dairenin seninle konuştuğunu söylerken ne demek istedin?"

Ve kız, "Benimle konuştu," diyordu.

Onlar da, "Peki ne dedi?" diye soruyordu.

Kız hiçbir şey söylemeden kafasını sallıyordu.

İçlerinden birçok bağırın olurdu ve öte yandan nazik olan birçoğu da vardı. Daha önce kimse kıza karşı böyle nazik davranmamıştı, ancak kız, kısa zamanda kimsenin kendisine nazik davranmadığını anladı. Sadece ansızın, malum soruyu savurabilmek için onu rahatlatmaya, ona başka şeyler düşündürmeye çalışıyorlardı. "Benimle konuştu derken neyi kastediyorsun?"

Kısa süre içerisinde, bulunduğu bu yer annesinin evinden, okuldan veya herhangi başka bir yerden farksız olmuştu; kız ağzını bıçak açmadan oturup insanların bağırma izlerini izlerdi. Bir keresinde gözlerine bir lamba tutup onu sert bir sandalyeye oturtular ve

susamasını beklediler. Kızın evinde yatak odası kapısının üzerinde küçük bir pencere vardı ve annesi eskiden korkmasın diye bu pencerenin içinden parıldayarak odasına giren mutfak ışığını gece boyunca hep açık bırakırdı. Bu yüzden ışıktan hiç mi hiç rahatsız olmadı.

Kızı hastaneden çıkarıp hapishane hücrelerine attılar. Bu durum bazı açılardan iyiydi. Yemek vardı. Yatak da fena değildi. Camdan bahçede egzersiz yapan bir sürü kadını görebiliyordu. Kıza, diğer kadınların hepsinin çok daha sert yatakları olduğu izah edilmişti.

“Biliyorsun, sen çok önemli bir genç hanımsın.”

Bunu söylemeleri başta hoş geliyordu, ancak her zamanki gibi gerçekte bunu kastetmedikleri ortaya çıktı. Kızı sürekli ikna etmeye çalıştılar. Bir keresinde uçan daireyi yanına getirdiler. Üzerinde asma kilit olan büyük tahta bir sandığın içinde pimli bir kilitle kapatılmış çelik bir kutunun içindeydi. Uçan daire bir kilo bile gelmiyordu fakat içine konulduğu sandıkla birlikte taşımak için iki adam ve onları gözetlemek için de dört silahlı adam gerekmişti.

Birkaç asker uçan daireyi kafasının üstünde tutarken, kıza tüm olan bitenin olduğu gibi canlandırmasını yaptırdılar. Aynı değildi. Uçan daireden birçok küçük parça almışlardı ve dahası, o cansız gri renkteydi. Kıza bunun hakkında herhangi bir şey bilip bilmediğini sordular ve kız sadece bir kereliğine cevap verdi.

“O artık boş.”

Konuştuğu tek kişi, kendisiyle ilk defa yalnız kaldığında ona “Dinle, bence sana karşı davranışları çok kötü. Şimdi şunu anlamamı istiyorum: Yapmam gereken bir iş var. İşim, uçan dairenin sana söylediği şeyi neden kimseye söylemediğini bulmak. Onun sana ne dediğini bilmek istemiyorum ve sana hiçbir zaman bunu sormayacağım. Bana söylemeni bile istemiyorum. Sadece bunu neden bir sır olarak sakladığını öğrenmek istiyorum,” diyen göbekli, ufak tefek bir adamdı.

Nedenini öğrenmeye çalışırken saatlerce konuştukları şey, zatürreye yakalanmak, kızın ikinci sınıftayken yaptığı ve annesinin yangın merdivenine attığı saksı, sınıfta kalmak ve iki elle tuttuğu şarap bardağının üzerinden bir adamı dikizlemekle ilgili bir rüyası oldu.

Ve bir gün kız, neden uçan daire hakkında konuşmadığını aklına geldiği gibi anlattı: “Çünkü o benimle konuştu ve bu kimseyi ilgilendirmiyor.”

Adama olayın olduğu gün istavroz çıkaran adamı bile anlattı. Hatırlayabildiği tek farklı şey oydu.

İyi bir adamdı. Kızı mahkeme hakkında uyarın da o oldu. “Bunu sana söylememem lazım ama dört başı mamur bir dava sunacaklar sana. Yargıç, jüri ve diğer şeyler. Ne söylemek istiyorsan sadece onu söyle, anladın mı? Ne eksik, ne fazla. Ve seni sinirlendirmelerine izin verme. Bazı şeyleri kendine saklamaya hakkın var.”

Ayağa kalktı, bir küfür etti ve gitti.

Önce bir adam geldi ve dünyanın, uzaydan gelen bizden çok daha zeki ve güçlü varlıklar tarafından saldırıya uğrayabileceği, kızın da dünyayı savunmada işe yarayacak bir çözüm yolunu elinde tutuyor olabileceği hakkında uzunca konuştu. Bu yüzden tüm dünyaya karşı sorumluydu. Ve dünya saldırıya uğramasa bile, kendisinin bu ülkeye diğer ülkeler karşısında nasıl bir avantaj sağlayabileceğini bir düşünmeliydi. Sonra adam, kızın suratına doğru parmağını salladı ve kızın bu yaptığının, ülkesinin düşmanları lehine

çalışmak olduğunu söyledi. Ve anlaşıldı ki, bu adam, kızı mahkemede savunacak kişiydi.

Jüri, kızı mahkemeye hakaretten suçlu buldu ve yargıç, kıza verebileceği cezaların uzun bir listesini ezberden okudu. Bu cezalardan birini verdi, sonra da cezayı askıya aldı. Kızı birkaç gün daha hapishanede tuttular ve güzel bir günde salıverdiler.

İlk başta her şey mükemmeldi. Bir restoranda iş ve möbleli bir oda buldu. Gazetelere çok fazla çıktığı için annesi eve dönmesini istememişti. Annesi çoğu zaman sarhoş gezerdi ve bazen mahallenin altını üstüne getirirdi, ancak yine de, saygınlık konusunda oldukça hususi görüşleri vardı ve casusluk sebebiyle sürekli gazetelere çıkmak, onun saygınlık görüşüne uymuyordu. Bu yüzden girişteki posta kutusuna kızsık soyadını yazdı ve kızına artık o evde yaşamasını istemediğini söyledi.

Kız restoranda kendisine çıkma teklifi eden bir adamla tanıştı. İlk kez. Kırmızı ayakkabılarına uysun diye aldığı kırmızı bir el çantası için tüm parasını harcadı. Aynı tonda değillerdi ama yine de kırmızıydılar. Sinemaya gittiler ve ardından adam kızsık öpmeye ya da başka bir şeye kalkışmadı; sadece uçan dairenin kızsık ne dediğini öğrenmeye çalıştı. Kız eve gitti ve bütün gece ağladı.

Sonraki seferde, restorandaki bir bölme oturma odasına oturup konuşan bir grup adam, kızsık her geçtiğinde susup gözlerini ona diktiler. Müdürle konuştular. Müdür kızsık gelip onların devlet adına çalışan elektronik mühendisleri olduğunu ve kızsık etraftayken konuşmaktan korktuklarını söyledi. Kız bir tür casus falan değil miydi? Ve böylece kovuldu.

Bir keresinde kendi adını ucuz bir lokantadaki müzik kutusunda gördü. Beş sent attı ve adının olduğu şarkının numarasına bastı. Şarkı baştan sona "Bir gün uçan daire gökten indi, ona yepyeni bir yol gösterdi, ne olduğunu söylemem sana, ama aldı götürdü beni bu dünyadan uzaklara," diye gidiyordu. Kız şarkıyı dinlerken, biri kızsık tanıdı ve ona adıyla seslendi. Üç arkadaşıyla birlikte kızsık eve kadar takip etti ve kızsık, kapıyı kilitleyip arkasına eşyalarını koymak zorunda kaldı.

Bazen üst üste aylarca sorunsuz geçerdi ve sonra biri gelip çıkma teklifi ederdi. Beş akşamın üçünde, kızsık ve çıktığı kişi takip edildi. Bir keresinde çıktığı adam, peşlerine takılan adamı tutukladı. İki keresinde, peşlerine takılan adam, kızsık çıktığı adamı tutukladı. Her defasında, kızsık çıktığı kişi uçan daire hakkında bilgi almaya çalıştı. Bazen biriyle çıkar ve gerçek bir randevuymuş gibi davranmaya çalışırdı, ancak bu konuda pek de iyi değildi.

Bu yüzden deniz kenarına taşınıp ofis ve mağazalarda gece temizliği işi buldu. Temizleyecek pek bir şey yoktu. Ancak bu, gazetelerden yüzünü hatırlayacak çok insan olmadığı anlamına geliyordu. Kurulmuş saat gibi, her on sekiz ayda bir gazetecinin teki, bir dergide veya pazar ekinde her şeyi tekrar sil baştan anlatırdı. Biri ne zaman bir dağda arabafarı veya hava gözlem balonunda ışık görse, bu her zaman bir uçan daire olurdu ve her seferinde sır vermek isteyen uçan daire hakkında bayat espriler yapılırdı. Takip eden iki ya da üç hafta boyunca kızsık, gündüz vakti sokaklardan uzak dururdu.

Bir keresinde bunun üstesinden geldiğini düşündü. İnsanlar kendisini istemiyordu, o da kitap okumaya başladı. Çoğunun, aslında her şeye sahip olan güzel insanlar hakkındaki filmlere benzediğini fark edene kadar romanlar bir süreliğine iyi gitti. Hayvanlar, ağaçlar hakkında bir şeyler öğrendi. Tel örgüye yakalanmış küçük, gürültücü bir sincap tarafından ısırıldı. Hayvanlar onu istemiyordu. Ağaçların umuru değildi.

Sonra şişe fikri aklına geldi. Bulabildiği tüm şişeleri aldı ve şişelerin içine bir şeyler yazdığı kâğıtlar tıktı. Kumsallar boyunca yürüyüp şişeleri fırlatabildiği kadar uzağa fırlatırdı. Eğer doğru kişi şişelerden birini bulursa, şişenin o kişiye bu dünyada yardımı dokunabilecek yegâne şeyi vereceğini biliyordu. Tam üç yıl boyunca şişeler onun hayata tutunmasını sağladı. Herkesin, kendine ait sakladığı küçük bir sırrı olmalı.

Ve en sonunda artık bunun işe yaramadığı bir zaman geldi. Belki gerçekte var olabilecek birine yardım etmeye çalışabilirsiniz, ancak kısa bir süre sonra artık öyle biri varmış gibi davranamazsınız. Hepsi bu. Son.

Anlatması bitince, "Üşüdün mü?" diye sordum.

Köpüren dalgalar daha sakin, gölgeler daha uzundu.

"Hayır," diye cevap verdi kız gölgelerin arasından. Aniden, "Kıyafetlerim üzerimde değilken beni gördüğün için mi sana kızdığımı sandın?" dedi.

"Neden kızmayasın?"

"Aslında umursamıyorum, biliyorsun değil mi? Beni bir balo kıyafeti veya bir işçi tulumunun içinde bile... görmeni istemezdim. Vücudumu, bu enkazı örtemezsin. Yine de görünür; her şekilde belli olur. Ben sadece beni görmeni istemedim. Hiç."

"Sadece benim mi yoksa kimsenin mi?"

Tereddüt etti. "Senin."

Ayağa kalktım, gerindim ve düşünerek biraz yürüdüm. "FBI o şişeleri atmanı engellemeye çalışmadı mı?"

"Tabii ki çalıştı. Şişeleri toplamak için insanların ödediği vergilerin ne kadarını harcadılar bilmiyorum bile. Hâlâ arada bir kontrol ediyorlar, ama artık sıkılmaya başladılar. Şişelerde yazan her şey aynı." Güldü. Gülebildiğini bilmiyordum.

"Komik olan ne?"

"Her şey. Yargıçlar, gardiyanlar, müzik kutularına para atanlar; insanlar. Biliyor musun, tüm olan biteni en başında onlara anlatsaydım da hiçbir şey değişmezdi."

"Değişmez miydi?"

"Hayır. Bana inanmazlardı. İstedikleri şey yeni bir silahtı. Üstün bir ırktan üstün bir silah; fırsatını bulurlarsa üstün ırkın canına okuyacak, bulamazlarsa da kendi ırkımızın canına okuyacak bir silah. Bütün o üstün zekâlılar," nefes aldı ve hor görmekten çok hayretle devam etti, "bütün o saçmalık. 'Üstün ırk' varsa 'üstün bilim' de vardır diye düşünüyorlar. Üstün ırkın üstün duygularının; mesela üstün mizah anlayışı ya da belki üstün açlığı olabileceğini hayal edemiyorlar." Duraksadı. "Artık uçan dairenin bana ne söylediğini sorma zamanı gelmedi mi?"

"Ben sana söyleyeyim," dedim bir anda.

"Bazı yaşayan ruhların içinde

Dile getirilemez bir yalnızlık vardır,

O kadar büyük ki paylaşılmalı

Diğer canlıların paylaştığı yoldaşlık gibi

Benimki böyle bir yalnızlık; bu yüzden bil ki,

Bu uçsuz bucaksızlığın içinde

Senden daha yalnız biri var."

"Aman Tanrı'm," dedi içten bir şekilde ve ağlamaya başladı. "Kime yazılmış?"

"En yalnız olana..."

"Nasıl bilebildin?" diye fısıldadı.

"Şişelerin içine koyduğun kâğıtta bu yazıyordu, değil mi?"

"Evet," dedi kız. "Artık her şey çok fazla geldiğinde, hiç kimse umursamayınca, hiç kimse umursamadığında... denize bir şişe atarsın ve yalnızlığının bir parçası denize karışır. Oturup birinin bir yerde şişeyi bulduğunu... ve onun ilk kez, hayattaki en kötü şeyi birinin anlayabileceğini gördüğünü düşünürsün."

Ay batıyordu, köpüren deniz sakinleşmişti. Yukarıya, uzaktaki yıldızlara baktık. "Yalnızlığın nasıl bir şey olduğunu bilmiyoruz. İnsanlar, uçan dairenin bir uçan daire olduğunu sandı, ama öyle değildi. O, içinde not bulunan bir şişeydi. Aşması gereken daha büyük bir okyanus vardı, uzayın tümü. Ve birine rastlama ihtimali pek yoktu. Yalnızlık mı? Yalnızlığı bilmiyoruz," dedi.

Cesaretimi topladığımda ona neden kendini öldürmeye çalıştığını sordum.

"Yeterince şey öğrendim," dedi, "uçan dairenin bana söylediğinden. İstedğim şey... borcumu ödemekti. Yardım edilebilecek kadar kötüydüm; yardım edebilecek kadar iyi olduğumu bilmek zorundaydım. Beni kimse istemiyor mu? Sorun değil. Ama bana hiç kimsenin, nerede olursa olsun, yardımımı istemediğini söyleme. Buna dayanamam."

Derin bir nefes aldım. "Şişelerinden birini iki yıl önce buldum. O zamandan beri seni arıyorum. Gelgit haritası, akıntı tabloları, haritalar.. oradan oraya geziniyorum. Bu civarlarda bazılarının sen ve şişeler hakkında konuştuğunu duydum. Biri bunu yapmayı bıraktığını, geceleri kum tepeciklerinin etrafında dolaşmaya başladığını söyledi. Nedenini biliyordum. Tüm yolu koşarak geldim."

Şimdi bir kez daha nefes almam gerekti. "Ayaklarım eğri. Düzgünce düşünüyorum ancak kelimeler, aklımdan geçtiği gibi ağızımdan çıkmıyor. Böyle bir burnum var. Hayatımda bir kadın olmadı. Yüzüme bakmak zorunda kalacağı yerlerde insanlar beni işe almadı. Sen güzelsin," dedim. "Sen çok güzelsin."

Hiçbir şey söylemedi, ama sanki ondan bir ışık geliyordu; ne yaptığını bilen ayın yayabileceğinden çok daha fazla ışık ve çok daha az gölge. Bunun ifade ettiği pek çok şeyden biri, yeterince uzun süre, yeterince yalnız kalmışlar için yalnızlığın bile bir sonu olduğuydu.

Çeviren: Pınar Uysal

Isaac Asimov

İnsanlıkla etkileşimde bulunan yapay zekâların davranışsal prensiplerinin gayri resmi bir şekilde özüne inmiş bir kurallar dizisi olan ve günümüzde hâlâ yazarları etkisi altında bırakmaya devam eden "Robot Bilimi'nin Üç Kanunu"nu, sibernetik varlıklarla ilgili birtakım öyküleriyle kazandırdığı 1940'lardan beri, Isaac Asimov'un adı robotlarla ayrılmaz bir bütün olmuştur. Bu öyküler daha sonra Ben, Robot ve The Rest of the Robots'ta toplanmıştır. The Rest of the Robots adlı kitabı, R. Daneel Olivaw ve Lije Baley'nin oluşturduğu robot-insan dedektif takımının suçları çözdükleri ve birlikte insanlara özgü hallere ayrıntısıyla kafa yordukları, bilimkurguyu gizemle harmanlayan The Caves of Steel ve The Naked Sun romanlarını içerir. Bilimkurgunun Altın Çağı'nın en bilinen yazarlarından biri olan Asimov, öykülerindeki bilimsel gelecek tahminlerinin rasyonelliği ile ünlüdür. Neredeyse yarım yüzyıldan daha uzun bir süre zarfında yazılmış altı romandan oluşan başyapıtı Vakıf serisi, Roma İmparatorluğu'nun yükseliş ve düşüşü temel alınarak yazılmış geleceğin galaktik tarihini tasarlar. İmzası haline gelmiş öyküsü "Nightfall" her bin yılda üzerine karanlık çöken bir gezegende koca bir uygarlığı saran kaosu çok etkili bir şekilde anlatır. Asimov'un öyküleri Dünya Hepimize Yeter, Nightfall and Other Stories, The Bicentennial Man and Other Stories ve diğer pek çok kitapta toplanmıştır. Pebble in the Sky, Uzayın Sınırları, Hugo ve Nebula ödülleri kazanmış İşte Tanrılar, Esrerengiz Yolculuk filminin senaryosundan uyarlayıp yazdığı son derece ünlü romanı Kan Damarlarında Yoculuk, ayrıca birinde uzay muhafızı Lucky Starr'ın (Paul French imzasıyla yazılmış), diğerinde ise Robot Norby'nin (eşi Janet ile birlikte yazılmış) yer aldığı genç okuyuculara yönelik iki seri, Asimov'un romanları arasında yer almaktadır. Beş kez Hugo Ödülü'nü, iki kez de Nebula Ödülü'nü kazanmış olan ve kimya alanında doktora derecesi bulunan Asimov, popüler bilim kitapları ve köşe yazılarının da üretken ve seçkin yazarı olmuştur. Devasa ve çeşitli külliyatı; dedektif romanları ve öyküler, limerikler, Shakespeare ve Kitab-ı Mukaddes'e yönelik kılavuz kitaplar, kişisel hatıra ve mektup derlemelerinin yanı sıra In Joy Still Felt ve In Memory Yet Green isimli iki ciltlik otobiyografisini içerir. Asimov, 1992 yılındaki ölümüne kadar üç yüzden fazla kitaba imza atmıştır.

Robot Rüyaları

LVX-I hiçbir heyecan belirtisi göstermeden "Dün gece rüya gördüm," dedi sakince.

Susan Calvin cevap vermedi ancak bilgelik ve deneyimin yaşlandırdığı kırışık yüzü gözle görülemeyecek kadar, hafifçe seğirdi.

"Duydunuz mu?" dedi Linda Rash gergin bir halde. "Size söylediğim gibi." Minyon, koyu saçlı ve genç bir kadındı. Sağ elini sürekli açıp kapıyordu.

Calvin başını salladı; alçak sesle, "Elvex, ben tekrar adını söyleyene kadar hareket etmeyecek, konuşmayacak ve bizi duymayacaksın," dedi.

Cevap gelmedi. Robot, tek parça metalden yapılmış bir kalıp gibi oturdu; adını tekrar duyana kadar da öyle kalacaktı.

"Bilgisayar şifren nedir Dr. Rash?" diye sordu Calvin, "Ya da daha rahat hissedeceksen kendin gir. Pozitronik beyin yapısını incelemek istiyorum da."

Linda'nın elleri bir anlığına bilgisayar tuşları üzerinde duraksadı. İşlemi yarıda bıraktı ve tekrar başladı. Ayrıntılı yapı ekranda belirdi.

Calvin, "Bilgisayarını kullanmam için izin lütfen," dedi.

İzin sessiz bir baş sallamayla onaylandı. Elbette böyle olacaktı! Linda gibi acemi ve kendini kanıtlamamış bir robo-psikolog, Yaşayan Efsane'ye nasıl karşı çıkabilirdi ki?

Susan Calvin yavaşça ekranı inceledi; ekranda sağa sola, sonra da aşağıya yukarıya ilerledi ve aniden, Linda'nın ne olduğunu göremeyeceği kadar hızlıca bazı tuşlara bastı; yapının bir kısmı olduğu gibi ekranda belirdi ve tamamen büyütülmüştü. Kadın, eğri büğrü parmaklarını tuşların üzerinde gezdirerek ekranda ileri ve geri gitti.

Calvin'in yaşlı yüzünde hiçbir değişim olmadı. Sonu gelmeyen hesaplamalar kafasının içinden geçiyormuş gibi tüm yapı değişimlerini izledi.

Linda, hayretler içindeydi. En azından bir el bilgisayarının yardımı olmadan bir yapıyı analiz etmek imkânsızdı, fakat İhtiyar Kadın sadece yapıya gözlerini dikmiş bakıyordu. Kafatasına bir bilgisayar mı yerleştirilmişti? Yoksa, onlarca yıldır pozitronik beyin yapıları geliştirmek, araştırmak ve analiz etmekten başka bir şey yapmayan beyni miydi bunu sağlayan? Mozart'ın bir senfoninin notalarını idrak ettiği yolla mı kavramıştı bu yapıyı?

Calvin en sonunda, "Burada yaptığın nedir Rash," diye sordu.

Linda bu soruya biraz bozularak, "Fraktal geometriden faydalandım," dedi.

"Orasını anladım, fakat neden?"

"Daha önce hiç yapılmamıştı. Bunun, eklenmiş karmaşık öğeleri barındıran ve muhtemelen insanlarınkine daha yakın olacak bir beyin yapısı üretebileceğini düşündüm."

"Herhangi birine danıştın mı? Hepsini tek başına mı yaptın?"

"Danışmadım. Tek başıma yaptım."

Calvin'in solgun gözleri uzunca genç kadına baktı. "Buna yetkin yok. Soyadın gibi kendin de düşüncesizsin. Sen kimsin de sormadan böyle bir şey yapıyorsun? Ben, Susan Calvin bile, bu konuyu başkalarıyla tartışırdım."

"Engelleneceğimden korktum."

"Şüphesiz öyle olurdu."

"Beni," dedi Rash, sabit tutmaya çalışsa da sesi bir anlığına titredi, "kovacak mısınız?"

"Büyük ihtimalle," dedi Calvin. "Ya da belki terfi edersin. Tüm bunları gözdüğümde ne düşündüğüme bağlı."

"Parçalarına ayıracak mısınız El-" Az kalsın robotun adını söyleyecekti ki bu, robotu yeniden harekete geçirip bir hataya daha sebep olabilirdi. Ve bir hatayı daha kaldıramazdı, tabii eğer iş işten geçmediyse. "Robotu parçalarına ayıracak mısınız?"

Aniden irkilerek, İhtiyar Kadın'ın önlüğünün cebinde bir elektron tabancası olduğunu fark etti. Dr. Calvin tam da böyle bir durum için hazırlıklı gelmişti.

Calvin, "Göreceğiz," dedi. "Robot, tek parça halinde tutulmayı gerektirecek kadar değerli olabilir."

"Ama nasıl olur da rüya görebilir?"

"İnsan beynindeki benzeyen bir pozitronik beyin yapısı yarattın. İnsan beyni, arap saçına dönmüş bilgileri belirli aralıklarla düzenlemek ve bunlardan kurtulmak için rüya görmek zorundadır. Belki bu robot da aynı sebepten ötürü rüya görmelidir. Ona rüyasında ne gördüğünü sordun mu?"

"Hayır, rüya gördüğünü söyler söylemez size haber verdim. Bu noktadan sonra meseleyle tek başıma başa çıkamazdım."

"Öyle mi!" Calvin'in suratında küçücük bir tebessüm belirip kayboldu. "Bu budalalıkla başa çıkamayacağın şeyler var. Bunun farkında olman sevindirici. Doğruyu söylemek gerekirse rahatladım. Şimdi birlikte neler öğreneceğimize bakalım."

Sertçe, "Elvex," dedi.

Robotun kafası sakince kadına doğru döndü. "Evet, Dr. Calvin?"

"Rüya gördüğünü nasıl anladın?"

"Geceleri, karanlıkken oluyor Dr. Calvin," dedi Elvex. "Ve ışığın belirmesi için hiçbir sebep görmememe rağmen aniden ışık görünüyor. Gerçeklik olarak algıladıklarımla hiçbir bağlantısı olmayan şeyler görüyorum. Sesler duyuyorum. Garip şekillerde tepki veriyorum. Olanları ifade edebilmek için sözcük dağarcığımdaki kelimeleri araştırırken 'rüya' kelimesiyle karşılaştım. Anlamını araştırdıktan sonra nihayet rüya gördüğüm sonucuna vardım."

"Nasıl oldu da sözcük dağarcığında 'rüya' kelimesine rastladın merak ettim."

Linda aceleyle robotu susturarak, "Ona insanlarınkine benzer bir sözcük dağarcığı verdim," dedi, "düşündüm ki..."

"Gerçekten düşünebildin demek," dedi Calvin, "Hayret ettim."

"Bu sözcüğe ihtiyacı olabileceğini düşündüm. Bilirsiniz, '...olacağını rüyamda görsem inanmazdım' gibi cümlelerde..."

"Elvex, ne sıklıkla rüya gördün?" diye sordu Calvin.

"Varoluşumun farkına vardığımdan beri her gece Dr. Calvin."

"On gecedir," diyerek endişeyle araya girdi Linda, "fakat Elvex daha bu sabah anlattı bunu bana."

"Niçin bu sabaha kadar bekledin Elvex?"

"Rüya gördüğüme ancak bu sabah ikna oldum Dr. Calvin. Bu zamana kadar, pozitronik beyin yapımda bir bozukluk olduğunu düşündüm, fakat bir şey bulamadım. En sonunda

bunun bir rüya olduğuna karar verdim.”

“Peki, rüyalarında ne görüyorsun?”

“Her zaman hemen hemen aynı rüyayı görüyorum Dr. Calvin. Küçük detaylar değişiyor, fakat her seferinde robotların çalıştığı geniş bir panorama görüyormuşum gibi geliyor.”

“Robotlar mı Elvex? Peki ya insanlar?”

“Rüyamda insan görmedim Dr. Calvin. Başlangıçta görmedim. Sadece robotlar.”

“Robotlar ne yapıyor Elvex?”

“Çalışıyorlar Dr. Calvin. Kiminin yerin derinliklerinde maden çıkardığını görüyorum, kiminin de sıcak ve radyasyon altında çalıştığını. Bir kısmı fabrikalarda, bir kısmı denizin altında.”

Calvin, Linda’ya döndü. “Elvex henüz on günlük ve test istasyonundan dışarı çıkmadığına eminim. Robotları nasıl bu kadar ayrıntılı bilebilir?”

Linda oturmaya can atarak bir sandalyeye baktı, fakat İhtiyar Kadın hâlâ ayaktaydı ve bu, Linda’nın da ayakta durmak zorunda olduğu anlamına geliyordu. Belli belirsiz, “Onun, robotbilimini ve bu bilimin dünyadaki yerini bilmesinin önemli olduğunu düşündüm. Sahip olduğu bu... bu yeni beyin ile, özellikle etrafındakileri izleyen ‘gözetmen’ rolünü oynamaya adapte olması benim fikrimdi.”

“Fraktal beyniyle mi?”

“Evet.”

Calvin başını salladı ve robota döndü. “Tüm bunları; denizin altını, yeraltını, yer üstünü ve sanıyorum ki uzayı da gördün.”

“Uzayda çalışan robotlar da gördüm,” dedi Elvex. “Tüm bunları görmüş olmam, bir yerden diğerine baktıkça ayrıntıların sürekli değişmesi, gördüklerimin gerçekliğe uymadığını fark etmeme neden oldu ve bu da beni rüya gördüğüm sonucuna götürdü.”

“Başka ne gördün Elvex?”

“Tüm robotların yorgunluk ve acıyla ezildiğini, hepsinin sorumluluktan ve hizmet vermekten bıktıklarını gördüm ve dinlenmelerini arzu ettim.”

“Fakat robotlar ezilmez, onlar bıkmaz, dinlenmeye ihtiyaçları yoktur,” dedi Calvin.

“Gerçekte öyle Dr. Calvin. Ben rüyamı anlatıyorum. Rüyamda bana, robotların kendi varlıklarını koruması gerekiyormuş gibi geldi.”

“Robot biliminin Üçüncü Kanunu’nu mu alıntılıyorsun?”

“Öyle yapıyorum Dr. Calvin.”

“Ancak eksik bir biçimde alıntılıyorsun. Üçüncü Kanun, ‘Robotlar, Birinci ya da İkinci Kanun’la çelişmediği sürece kendi varlıklarını korumak zorundadır,’ der.”

“Evet, Dr. Calvin. Üçüncü Kanun gerçekte böyle, fakat benim rüyamdaki Kanun’da ilk kısım yoktu. Birinci veya İkinci Kanun’dan bahsedilmiyordu.”

“Ancak bu iki Kanun da mevcut Elvex. Üçüncü’den daha önemli olan İkinci Kanun, ‘Robotlar, Birinci Kanunla çelişmediği sürece insanlar tarafından verilen emirlere itaat etmek zorundadır,’ der. Bu yüzden robotlar komutlara uyar. Rüyanda yaptıklarını gördüğün işleri yaparlar. Bunları sorgulamadan, zahmetsizce yaparlar. Onlar ezilmez, bıkmazlar.”

“Gerçekte öyle Dr. Calvin. Ben rüyamı anlatıyorum.”

“Ve Elvex, hepsinden önemli olan Birinci Kanun, ‘Robotlar, insanlara zarar veremez ya

da eylemsiz kalarak onlara zarar gelmesine göz yumamaz,' der."

"Evet, Dr. Calvin. Gerçekte öyle. Fakat rüyamda, Birinci Kanun da İkinci Kanun da yok gibiydi; sadece Üçüncü Kanun vardı ve o da 'Bir robot kendi varlığını korumalıdır,' idi. Kanun bundan ibaretti."

"Rüyanda mı Elvex?"

"Rüyamda."

"Elvex, adını tekrar söyleyene kadar hareket etmeyecek, konuşmayacak ve bizi duymayacaksın," dedi Calvin ve görünüşe göre robot, bir kez daha hareketsiz bir metal parçasına döndü.

Calvin, Linda Rash'e dönüp, "Evet, ne düşünüyorsun, Dr. Rash?" diye sordu.

Linda'nın gözleri faltaşı gibi açılmıştı, kalbinin deli gibi attığını hissedebiliyordu. "Dr. Calvin, dehşete düştüm. Hiçbir fikrim yoktu. Böyle bir şeyin mümkün olabileceği hiç aklıma gelmezdi," dedi.

"Hayır," dedi Calvin sakince. "Benim de aklıma gelmezdi; kimsenin aklına gelmezdi. Rüya görebilen bir robot beyni yarattın ve bu icadınla robotik beyinlerde bir düşünce katmanı ortaya çıkardın. Bunu yapmasaydın tehlike ilerleyene kadar bu katman fark edilmeyebilirdi."

"Fakat bu mümkün olamaz," dedi Linda. "Diğer robotların da aynı şekilde düşündüğünü söylüyor olamazsınız."

"İnsanlar için söyleyebileceğimiz gibi, bilinçsiz şekilde. Fakat apaçık olan pozitronik beyin yollarının gerisinde, Üç Kanun'un kontrolü altında olmayan bilinçsiz bir katman bulunduğunu kim düşünebilirdi? Robotik beyinler daha da karmaşıklaştıkça bu kim bilir nelere yol açardı... eğer uyarılmamış olsaydık?"

"Elvex sayesinde mi demek istiyorsunuz?"

"Senin sayende, Dr. Rash. Davranışın uygun değildi, ancak böyle yaparak fazlasıyla önemli bir noktayı anlamamıza yardım ettin. Bundan sonra fraktal beyinler üzerine çalışacağız, onları dikkatle kontrol edilmiş şekilde geliştireceğiz. Sen de burada üstüne düşeni yapacaksın. Hatalı davranışın için ceza almayacaksın, fakat bundan böyle diğerleriyle iş birliği içinde çalışacaksın. Anlaşıldı mı?"

"Evet, Dr. Calvin. Fakat Elvex'e ne olacak?"

"Hâlâ emin değilim."

Calvin cebinden elektron silahını çıkardı. Linda, büyülenmişçesine silaha gözlerini dikti. Robotik bir kafatasına edilecek tek ateşle, elektronlar pozitronik beyin yollarını nötralize edip robot-beyni etkisiz bir külçeye dönüştürmeye yetecek miktarda enerji salınabilirdi.

"Fakat şüphe yok ki Elvex araştırmamız için önemli. Yok edilmemeli," dedi Linda.

"Edilmemeli mi, Dr. Rash? Sanıyorum ki buna ben karar vereceğim. Bu tamamen Elvex'in ne kadar zararlı olduğuna bağlı."

Sahip olduğu yaşlı vücudun, kendi sorumluluklarının altında ezilemeyeceğine emin şekilde doğruldu. "Elvex, beni duyuyor musun?"

"Evet, Dr. Calvin," dedi robot.

"Rüyan devam etti mi? Daha önce insanların ilk başta ortaya çıkmadığını söyledin. Bu, sonradan ortaya çıktıkları anlamına mı geliyor?"

"Evet, Dr. Calvin. Rüyamda en sonunda bir adam belirdi."

"Bir adam mı? Robot değil yani?"

"Evet, Dr. Calvin. Ve adam, 'Halkımı rahat bırakın!' dedi."

"Bunu adam mı söyledi?"

"Evet, Dr. Calvin."

"Ve adam 'Halkımı rahat bırakın,' dediğinde 'halkımı' diyerek robotları mı kastediyordu?"

"Evet, Dr. Calvin. Rüyamda böyleydi."

"Ve rüyadaki... adamın kim olduğunu biliyor muydun?"

"Evet, Dr. Calvin. Adamı tanıyordum."

"Kimdi?"

"Adam bendim," dedi Elvex.

Ve Susan Calvin bir çırpıda elektron silahını kaldırıp ateş etti. Artık Elvex yoktu.

Çeviren: Pınar Uysal

Edmond Hamilton

Edmond Hamilton, Altın Çağ'dan önceki dönemin en bilinen ve en üretken bilimkurgu yazarlarından biridir. İlk öyküsü 1926 yılında *Weird Tales*'de yayımlandı ve ilk olarak bu dergide, "tuhaf bilimsel" öykü denen, ileri teknolojinin pek yer bulmadığı, bilimkurgu ve fanteziyi harmanlayan melez bir türde öyküler yazarak ismini duyurdu. Hamilton'ın, cesur bilim adamları ve uzay kâşiflerinin baş rolü oynadığı sürükleyici ve aksiyon dolu öyküleri; yanlış evrimleşme, yıldızlararası istila, çarpışma rotasındaki gezegenler gibi öylesine muazzam büyüklükteki tehditleri resmetmişti ki, hayranları ona "Dünya'yı Sarsan Hamilton" lakabını taktı. Hamilton'ın o yıllardaki en iyi eserlerinden bazıları, 1936 yılında, ucuz bilimkurgunun kitap formundaki ilk örneklerinden olan *The Horror on the Asteroid*'de derlenmiştir. Uygarlığa karşı oluşan bir tehditle savaşmak için farklı çağlardan gelmiş en iyi askerlerin oluşturduğu üst düzey bir ordunun zamanda yolculuk hikâyesini anlatan *The Time Raiders* ve galaktik uygarlığını, varlığını tehdit eden bitmek tükenmek bilmez zorluklardan koruyan pangalaktik uzay ekibini anlatan *Interstellar Patrol* öykülerinin toplandığı *Crashing Suns* ile *Outside the Universe*, bu dönemde göze çarpan başarılı eserleri arasındadır. Hamilton'ın nefes kesici uzay dizileri yazarı olarak ün kazanması, kendi adının yanı sıra Brett Sterling takma adıyla, ucuz bilimkurgu kahramanı *Captain Future* hakkında önde gelen birçok roman yazmasına olanak sağladı ve bu dergiyle yakın ilişkisi sayesinde Süpermen çizgi romanları için yazdı. Ayrıca polisiyenin yanı sıra nadiren de olsa Hugh Davidson takma adıyla, bazıları *The Vampire Master* adlı kitapta derlenen korku öyküleri kaleme aldı. Hamilton, İkinci Dünya Savaşı sonrasında değişen bilimkurgu beklentilerine ayak uyduran az sayıdaki yazardan biridir. *The Haunted Stars*, *A Yank at Valhalla*, *The Star Kings* ve *City at the World's End* romanları, insan dürtülerine ve ruh hallerine odaklanması ve ustaca çizilmiş karakterleri bakımından kayda değer eserlerdir. Bu dönemde yazdığı en iyi bilimkurgu öykülerinden bir kısmı *What's It Like Out There?* adlı kitabında yer almaktadır. *Starwolf* serisindeki *Weapon from Beyond*, *The Closed World* ve *World of the Starwolves* romanları, savaş sonrası yılların en iyi uzay dizileri arasında gösterilmektedir.

Ters Evrim

Ross genellikle fazlasıyla soğukkanlı ve sakin biriydi, fakat Kuzey Quebec ormanlarında yaptıkları dört günlük kano yolculuğu sinirlerini bozmaya başlamıştı. Dördüncü duraklarında gece kamp yapmak için nehir kenarında durduklarında kontrolünü kaybetti ve bir süre ayakta durarak iki yol arkadaşına öfkeli bir şekilde bağırmaya başladı.

Siyah gözleri faltaşı gibi açılmıştı; kararmış ve tıraşsız, genç, yakışıklı yüzü konuştuğu geriliyordu. İki biyolog hiç cevap vermeden sakince onu dinlediler. Gray, biyologlardan sarışın genç olanı, içerlemiş gibiydi fakat yaşça büyük olan Woodin kurşuni gözlerini Ross'un öfkeli yüzüne dikmiş kayıtsız bir şekilde onu dinliyordu.

Ross soluklanmak için sustuğunda Woodin'in sakin sesi araya girdi. "Sözünü bitirdin mi?"

Ross tiradına ara vermiş gibi yutkundu ve sonra aniden kendini tuttu. "Evet, bitirdim," dedi suratını asarak.

"O zaman beni iyi dinle," dedi Woodin asık suratlı bir çocuğun kulağını çeken orta yaşlı bir baba gibi.

"Sebepsiz yere geriliyorsun. Ne Gray ne ben hiç şikâyet etmedik. Bir kere bile bize anlattıklarına inanmadığımızı söylemedik."

"Evet, belki inanmadığınızı söylemediniz!" diye hiddetle haykırmaya başladı Ross, öfkesi yeniden alevlenmişti. "Ama ne düşündüğünüzü bilmediğimi mi sanıyorsunuz?"

"Size uçakta gördüğüm şeylerle ilgili masal anlattığımı düşünüyorsunuz, değil mi? İkinizi birden buralara kadar sürükleyip var olmayan, inanılmaz canlılar aradığımı zannediyorsunuz. Boşa kürek çektiğimize inanıyorsunuz, değil mi?"

"Off, şu lanet sivrisinekler!" dedi Gray ensesine acımasızca bir tokat patlatıp düşmanca pilota bakarken.

Woodin kontrolü ele aldı. "Bu konuyu kamp kurduktan sonra tekrar konuşacağız. Jim, sen çantalarımızdan malzemeleri çıkart. Ross, sen de ateş için odun toplar mısın?"

İkisi de önce ona sonra birbirlerine bakıp isteksizce söyleneni yaptılar. Gerginlik bir süreliğine de olsa azalmıştı.

Nehrin yanındaki küçük açıklığa karanlık çöktüğünde, kano kıyıya çekilmiş, küçük çadırları kurulmuştu. Önünde çıtırdayan bir kamp ateşi vardı. Gray ateşi büyük çam odunlarıyla beslerken Woodin de üzerinde kahve, kek ve yemeklerin olmazsa olmazı domuz pastırması pişiriyordu.

Kamp ateşi, üç taraftaki küçük düzlüğü çevreleyen dev katranağaçlarının uzun gövdesine doğru kuvvetsizce titriyor; hâki giysileri, lekeli eşyaları ve krem rengi çadırı aydınlatıyordu. Little Whale tarafında dalgalandığında hafifçe şırıldayan McNorton'un oluklarında parlıyordu.

Sessizce yemeklerini yediler ve tek kelime etmeden tabaklarını çimenle temizlediler. Woodin piposunu içerken diğer ikisi de buruşmuş sigaralarını yaktılar ve bir süre şırıldayan, fısıldayan nehri, yüksek katranağaçlarının hışırdayan yapraklarını ve böceklerin

yalnız civıltılarını dinleyerek ateşin kenarında yayılıp yattılar.

Woodin sonunda botunun topuğuna vurarak piposunu temizleyip doğruldu.

"Pekâlâ," dedi, "şimdi tartışmamıza geri dönebiliriz."

Ross utanmış gibiydi. "Sanırım biraz fazla öfkelen dim," dedi zoraki bir şekilde. "Ama gelgelelim söylediğim gibi, bana pek de inanmıyorsunuz."

Woodin sakince başını salladı. "Hayır, inanıyoruz Ross. Bu vahşi doğada uçarken adını bile duymadığımız canlıları gördüğünü söylediğinde Gray ve ben sana inandık. Eğer inanmasaydık, bu kadar meşgul iki biyolog olarak işimizi gücümüzü bırakıp seninle birlikte buraya, uçsuz bucaksız ormanlara, gördüğün şeyleri aramaya gelir miydik sence?"

"Biliyorum, biliyorum," dedi pilot hoşnutsuzca. "Siz ikiniz tuhaf bir şey gördüğümü düşünöyorsunuz ve tüm bu zorluklara değecek bir şey olduğunu düşünerek riski göze alıyorsunuz. Ama o şeylerin görünüşü hakkında size söylediklerime inanmıyorsunuz. Kulağa gerçek olamayacak kadar tuhaf geliyor, değil mi?"

Woodin ilk defa cevap vermekte tereddüt etti. "Her ne olursa olsun, Ross," dedi lafı dolandırarak, "millerce yükseklikteki bir uçaktan aşağıdaki her şeyi bir anlığına gören her göz yanılabilir."

"Yanılmak mı?" diye tekrar etti Ross. "Sana söylüyorum, onları sizi gördüğüm kadar net bir şekilde gördüm. Evet, belki millerce yüksekteydim, ama yanımda dürbünüm vardı ve onları gördüğümde dürbünüm elimdeydi."

"Buraya yakın bir yerdelerdi, McNorton ve Little Whale ayrımının hemen doğusunda. Hızla güneye doğru uçuyordum, çünkü hükümetin Hudson Koyu'ndaki haritalama araştırması için üç haftadır havadaydım. Nehrin ayrımında iniş yapacak bir yer arıyordum, bu yüzden uçağımı alçaltarak dürbünümle yer aramaya başladım."

"Daha sonra aşağıda nehrin kenarındaki alanda bir şeyin ışıldadığını gördüm; o şeyleri. Size söylüyorum, inanılmazlardı; onları sizi gördüğüm kadar net gördüm! Bir iki dakikalığına nehrin ayrımını tamamen unutup doğrudan onları izledim."

"Büyük, ışıldayan şeylerdi. Parıldayan jöle yığını gibiydiler. Yarı saydam oldukları için içlerinden yeri görebiliyordum. En az bir düzine kadardılar ve onları gördüğümde, o küçük açıklık boyunca sürünüyorlardı, tıpkı kayan veya akan bir nesne gibi."

"Sonra ağaçların arasında kayboldular. Eğer yüz mil içerisinde iniş yapacak kadar geniş bir alan olsaydı, inip onları arayacaktım, ama olmadığı için yoluma devam etmek zorundaydım. Diğer taraftan onların ne olduğunu öğrenmeye can atıyordum. Sonra size olanları anlattığımda, buraya gelip kanoyla onları aramayı kabul ettiniz. Ancak şimdi bana tamamen inandığınızı düşünmüyorum."

Woodin düşünceli bir şekilde ateşe baktı. "Tamam, tuhaf bir şey gördüğünü düşünüyorum, tuhaf bir yaşam biçimi. Bu yüzden bu araştırmaya gelmeye istekliydim."

"Ama anlattığın jölemsi, yarı saydam ve o şekilde yerde sürünen şeyler.. onlara ilk protoplazmik canlılardan beri rastlanmadı. Dünya'daki yaşamın başlangıcı olan ilk protoplazmik canlılar genç dünyamızdan yıllar önce sürünüp gittiler."

"Eğer öyle şeyler eskiden var olduysa, neden bunlar da nesillerinin devamı olmasın?" diye savundu Ross.

Woodin başını salladı. "Çünkü yıllar önce yok olup başka ve daha üst bir yaşam

formuna dönüştüler, muazzam bir yaşam tırmanışını başlatarak en üst seviyeye, yani insana dönüştüler.”

“O çoktan ölüp gitmiş, tek hücreli protoplazmik canlılar başlangıçtı; yaşamımızın basit, sıradan başlangıcı. Yok oldular ve bir sonraki nesiller onlar gibi değildi. Biz insanlar onların neslinin devamıyız.”

Ross somurtarak ona baktı. “Peki ya onlar ilk olarak nereden geldi, o ilk canlılar?”

Woodin yine başını salladı. “Biz biyologların bilmediği ve zar zor tahminlerde bulunduğu şeylerden bir tanesi bu, ilk protoplazmik yaşam formlarının kökeni.”

“Tahminlere göre dünyadaki kimyasal maddelerden kendiliğinden oluşmuşlar, fakat günümüzde inert maddelerden böyle şeylerin kendiliğinden oluşamayacağı gerekçesiyle bu tahminin aksi ispat edilmiştir. Kökenleri hâlâ tamamen gizemlerle dolu olsa da, oluşumları dünya üzerinde gerçekleşti. Onlar yaşamın ilk formları ve bizim çok uzaktan atalarımız.”

Woodin ateşe dalıp gitmişti. Diğer ikisini unutmuş, hayal görüyormuş gibi ateşe bakıyordu.

“Ne kadar yüce bir destan; basit protoplazmik canlılardan insana kadar uzanan muazzam bir tırmanış! Bizi o ilkel formlardan günümüzdeki ihtişamımıza taşıyan müthiş bir değişim yolculuğu.”

“Üstelik başka bir yerde değil de dünyada meydana gelmiş olması! Bilim, evrimsel mutasyonların dünyada depolanan radyoaktif yığınlardaki, tüm canlı maddelerin genlerine etki eden radyasyondan kaynaklandığından neredeyse emin.”

Bir anlığına Ross’un anlamamış yüz ifadesine baktı ve sersemliğine aldırış etmeden hafifçe gülümsedi.

“Bunun senin için hiçbir şey ifade etmediğini görebiliyorum. Bu yüzden açıklamaya çalışacağım. Dünyada yaşayan her canlının germ hücresi, belirli sayıda küçük, çubuk gibi şeyler içerir ve bunlara kromozom denir. Bu kromozomlar, gen dediğimiz küçük parçacıkların birleşimiyle olur. Ve bu genlerin her birinin, o germ hücresinden büyüyen canlının gelişiminde farklı bir kontrol mekanizması ve etkisi vardır.”

“Bu genlerin bazıları canlının rengini ve boyutunu kontrol ederken bazıları da organlarının şeklini ve diğer şeyleri kontrol eder. O germ hücresinden büyüyen canlının her bir özelliği kendi türündeki hemcinslerinden çok farklı olacaktır. Aslında, tamamen yeni bir tür olarak ortaya çıkacaktır. Yeni türlerin dünyada var olmalarının yolu, anlattığım bu evrimsel değişimdir.”

“Biyologlar bir süredir bunu biliyorlardı ve bu büyük ani değişimlerin yani onların deyimiyle mutasyonların nedenini araştırıyorlardı. Genleri bu kadar kökten etkileyen şeyin ne olduğunu bulmaya çalıştılar. Deneyler sonucunda germ hücresindeki genlerin X ışınlarına ve çeşitli kimyasal ışınlara maruz kaldığında büyük oranda değiştiklerini keşfettiler. O germ hücresinden büyüyen canlı da böylece büyük oranda değişmiş bir canlı olacaktı, yani bir mutant.”

“Bu sebeple günümüzde birçok biyolog dünyada depolanan radyoaktif yığınlardaki radyasyonun, tüm canlı maddelerinin genlerine etki ettiğine ve bunun yaşamı evrimsel süreçle günümüzdeki mertebesine taşıyan mutasyon oluşumlarına ve türlerdeki sürekli değişime yol açtığına inanıyor.”

“İşte bu yüzden dünya dışındaki hiçbir yerde evrimsel sürecin asla gerçekleşmemiş olabileceğine inanıyorum. Belki de diğer yerler benzer radyoaktif yığınlar barındırmadığı için genlerin etkilendiği bir mutasyon hiçbir zaman gerçekleşemedi. Diğer yerlerde yaşamı başlatan ilk protoplazmik şeyler belki de sonsuza kadar, nesiller boyunca aynı kalmış olabilir.”

“Dünyada böyle olmadığına ne kadar şükretsek az! Birbirini takip eden mutasyonlar sonrasında yaşam sürekli değişti ve yeni, daha üst türlere doğru evrildi, ta ki ilk basit protoplazmik şeyler sayısız değişim formları boyunca gelişip sonunda en yüksek mertebedeki insan formuna erişene kadar!”

Woodin’in coşkusu konuştuğunda artmıştı. Piposunu tekrar yakarken gülerek konuşmasına ara verdi.

“Sana yeni üniversiteye başlamış bir gençmişsin gibi ders verdiğim için kusura bakma, Ross. Ama sen de biliyorsun ki, yaşamın çağlar boyunca gerçekleştirdiği bu muazzam tırmanış benim ilgi alanım, saplantım.”

Ross düşünceli bir şekilde ateşe bakıyordu. “Anlattığın şekliyle kulağa muazzam geliyor. Türlerin başka bir türe dönüşmesi, sürekli daha üst seviyeye yükselmesi falan.”

Gray ateşin yanında ayağa kalkıp gerindi. “Pekâlâ, siz ikiniz bu konu hakkında saatlerce konuşabilirsiniz ama bu duygusuz materyalist uzaklardaki omurgasız atalarına imrenip yüzüstü pozisyona geri dönüyor. Yani yatmaya gidiyor.”

Genç, sarışın yüzünde şüpheli bir sırıtışla Ross’a bakıp “Darılmadın, değil mi dostum?” dedi.

“Boş ver gitsin.” Pilot da ona sırtıttı. “Bugün kürek çekmek oldukça yorucuydu ve siz dostlarım epey şüpheli görünüyordunuz. Ama göreceksiniz! Yarın Little Whale ayırımında olacağız ve bahse girerim o jölemsi canlılarla çok geçmeden karşılaşacağız.”

“Umarım,” dedi Woodin esneyerek. “İşte o zaman, o yükseklikten gözlerinin ne kadar iyi gördüğünü ve iki saygıdeğer bilim adamını buralara kadar boşuna sürüklediğini anlayacağız.”

Küçük çadırında battaniyesine sarıldığında Gray ve Ross’un horultularını dinlerken uykulu bir şekilde kor ateşe baktı ve yine o konuyu düşünmeye başladı. Ross hızla giden uçaktan dışarıya bir anlığına baktığında gerçekten ne görmüştü? Woodin tuhaf bir şey olduğundan emindi, bu kadar zorlu bir yolculuğa çıkacak kadar tuhaf. Ama tam olarak neydi?

Anlattığı gibi protoplazmik şeyler olamazdı. Kesinlikle mümkün olamazdı. Yoksa öyle miydi? Eğer bu şeyler daha önceden var olduysa neden tekrar...

Woodin, Gray’in haykırışıyla uyanana kadar uyuduğunun farkında değildi. Hoş bir haykırış değildi. Kan donduran bir dehşetle aniden öldürülmüş birinin acı çığı gibiydi.

Gözlerini bu çığına açtı ve çadırın açık aralığında yıldızlara karşı inanılmaz bir karaltı gördü. Karanlık, biçimsiz bir kütle girişte, yıldız ışığında parlayarak ve çadıra sürünerek kambur bir şekilde duruyordu. Arkasında onun gibi başkaları da vardı.

Her şey çok çabuk oldu. Woodin’e tek tek değil de, ardıl ve uyumlu bir şekilde hareket eden bir sinema filminin sahneleri gibi göründü.

Gray’in tabancası çadıra giren ilk yapışkan canavara doğru ateşlendiğinde anlık bir

patlama, ışıldayan karaltı kütleyi aydınlattı. Gray korkudan bembeyaz olmuştu, Ross ise battaniyelerin içinde tabancasını arıyordu.

O sahne bitmiş ve anında yeni bir sahne belirmişti. Gray ve Ross yuvarlanıp düşmüşlerdi ve oldukları yerde taş kesilmiş gibi duruyorlardı. Woodin artık ikisinin de öldüğünü biliyordu, ama bunu nasıl bildiğini bilmiyordu. Işıldayan canavarlar çadıra doğru yaklaşıyorlardı.

Çadırın duvarını yırtıp kendini düzlüğün soğuk yıldız ışığına doğru attı. İki üç adım koştuktan sonra hangi yöne gideceğini bilemedi ve durdu. Neden aniden öylece durduğunu anlamadı, ama durmuştu.

Orada ayakta dururken beyni umutsuzca organlarına kaçıp gitmesini emrediyor, ama organları bunu umursamıyordu. Geri bile dönemedi, kımıldayamadı. Orada durmuş; nehrin yıldızlarla aydınlatılmış parıltısına dönük olan yüzü büsbütün tuhaf bir felce tutulmuştu.

Woodin arkasındaki çadırdan gelen hışırtı ve sürünme seslerini duydu. Birkaç ışıldayan şey arkasından yaklaşıp görebileceği kadar yakına geldi. Neredeyse bir düzine kadarı etrafında toplanıyordu ve artık onları net bir şekilde görebiliyordu.

Kâbus değildi. Hepsi gerçektir. Harekete hazır bir şekilde etrafında toplanmış, kambur bir şekilde eğilmiş yarı saydam, jölemsi, yapışkan, biçimsiz kütleler. Şekilleri sürekli değiştiği için boyutlarını tahmin etmek zor olsa da her birinin uzunluğu neredeyse bir buçuk metre, çapı ise bir metre genişliğindeydi.

Her bir yarı saydam kütlelerin merkezinde karanlık, diske benzer bir nokta veya çekirdek vardı. Yaratıklarda başka bir şey yoktu, ne iç organları ne duyu organları. Yapay bacaklar çıkarabildiklerini gördü. Gray ve Ross'un bedenlerini dokunaçlarla tutan iki tanesi onları dışarı çıkartıyor ve Woodin'in yanına yatırıyor.

Woodin hâlâ kımıldayamıyordu. Bu iki adamın donakalmış, şaşırılmış yüzlerini ve ölü elleriyle hâlâ sıkıca tuttıkları tabancaları görebiliyordu. Ve sonra Ross'un yüzüne baktığında hatırladı.

Pilotun uçaktan gördüğü, bu üçlünün kuzeye gelip peşine düştükleri şey, bu jölemsi canlılar, yani etrafındaki canavarlardı! Peki, Ross ve Gray'i nasıl öldürmüşlerdi, onları nasıl böyle taş kesilmiş bir şekilde tutuyorlardı, bunlar kimdi?

"Hareket etmene izin vereceğiz ama kaçmaya kalkışmamalısın."

Woodin'in uyuşmuş beyni şaşkınlıktan daha da sersemleştirdi. Bu sözleri ona kim söylemişti? Hiçbir şey duymamıştı ama duyduğunu düşünmüştü.

"Hareket etmene izin vereceğiz, ama kaçmaya veya bize zarar vermeye kalkışmamalısın."

Kulakları hiçbir ses işitememişti ama zihninde bu kelimeler yankılanıyordu. Şimdi ise beyni daha fazlasını duyuyordu.

"Seninle düşünce gücüyle konuşuyoruz. Söylediklerimizi anlamak için yeterli zekâyâ sahip misin?"

Akıl mı? Bu şeylerin içinde akıl mı var? Woodin ışıldayan canavarlara bakınca bu düşünceyle sarsıldı.

Belli ki düşüncesi onlara ulaşmıştı. "Tabii ki de aklımız var," diye beynine düşünce gücüyle cevap geldi. "Şimdi hareket etmene izin vereceğiz, ama sakın kaçmaya

kalkışma.”

“Ben... kaçıma kalkışmayacağım,” diye zihninden geçirdi Woodin.

Onu ansızın ele geçiren felç bir anda üzerinden gitmişti. Işıldayan canavarların ortasında öylece duruyordu, elleri ve ayakları korkudan titriyordu.

On tanelerdi, artık görebiliyordu. On tane parıldayan, kambur, yarı saydam, jölemsi kütle, gaipden gelen yüzü belirsiz kukuletalı cinler gibi etrafında toplanmıştı. Bir tanesi ona diğerlerinden daha yakın duruyordu, muhtemelen liderleri ya da sözcüleri idi.

Woodin önce etrafına ardından yerde yatan iki arkadaşına yavaşça baktı. Ruhunu donduran bu alışılmadık dehşetin ortasında onlara bakarken ani bir acıma duygusu kapladı içini.

Ona yakın duran canlıdan Woodin’in aklına başka bir güçlü düşünce geldi. “Onları öldürmek istememiştik, buraya sadece sizi yakalayıp iletişim kurmak için geldik. Ama bizi öldürmek istediklerini sezdiğimizde, onları hemen oracıkta öldürdük. Sen bizi öldürmek yerine sadece kaçmak istedin, bu yüzden sana zarar vermedik.”

“Bizden... benden ne istiyorsunuz?” diye sordu Woodin. Bunu düşünürken kurumuş dudaklarıyla da fısıldadı.

Bu kez zihinsel cevap gelmedi. Bu şeyler hareketsizce duruyorlardı, kara kara düşünen, olağanüstü bir sessizlik. Woodin bu sessizliğin içinde aklının kemirildiğini hissetti ve soruyu tekrar sordu, bağırarak.

Bu kez zihinsel cevap geldi. “Cevap vermedim çünkü zihnini inceliyordum. Fikirlerimizi anlamak için yeterli zekâya sahip olup olmadığından emin olmam gerekiyordu.”

“Zihnin oldukça düşük bir seviyede olsa da, sana ileteceklerimizi kavrayacak ve bizi anlayacak kadar yeterli olduğunu düşünüyorum.”

“Başlamadan önce seni tekrar uyarmak istiyorum; kaçman veya bize zarar vermen neredeyse imkânsız, bu yüzden bu çabalarının sonucu senin için korkunç olacaktır. Zihinsel enerji konusunda hiçbir şey bilmediğin ortada, bu yüzden seni bilgilendireyim; iki arkadaşın bizim saf irade gücümüzle öldürüldü. Kaslarının beyninin emirlerine itaat etmemesini sağlayan da aynı irade gücüydü. Zihinsel enerjimizle, istersek bedeninin bütün fonksiyonlarını etkisiz hale getirebiliriz.”

Bir duraklama oldu ve bir anlık sessizlikte Woodin’in sersemlemiş beyni umutsuzca denge ve ruh sağlığını aradı.

Zihinsel ses yeniden gelmişti. Bu sefer beyninde gerçek biri konuşuyormuş gibiydi.

“Sizin dilinize en çok benzeyen şekliyle söylersek Arctar adlı galakside yaşıyoruz. Arctar galaksisi, bu galaksiden milyonlarca ışık yılı uzakta ve üç boyutlu evrenin katmanlarından birinde.”

“Çağlar önce o galaksiyi egemenliğimiz altına aldık. Zihinsel enerjimizi ulaşım, fiziksel güç ve bize gerekli olan tüm ihtiyaçlarımızı üretmek için kullanabilen canlılarız. Bu sayede o galaksiyi hızlıca fethedip kolonileştirdik. Bir gezegenden diğerine hiçbir araca ihtiyaç duymadan yolculuk yaptık.”

“Arctar galaksisinin her bir taşını ele geçirdikten sonra başka diyarlar aradık. Üç boyutlu evrende yaklaşık bin milyon galaksi var ve evrendeki her şeyin bizim kontrolümüze geçmesi için hepsini kolonileştirmemizin uygun olacağına karar verdik.”

“İlk amacımız sayımızı arttırmak oldu. Ancak bu şekilde çoğalarak görevimizi yerine getirip evrenin kolonileşmesi için gerekli olan sayıya ulaşabilirdik. Bu çok zor bir şey değildi tabii ki, çünkü bizim çoğalmamız tek bölünmeyle gerçekleşiyor. Yeterince sayıya ulaşıp hazır olduğumuzda, dört güce bölündük.”

“Sonra üç boyutlu evrenin etrafındaki alan bu dört birlik arasında bölündü. Her biri, evrendeki kendi bölgesini kolonileştirmek üzere Arctar’dan muazzam kalabalıklar halinde dört bir yana doğru yola koyuldular.”

“Bu birliklerden bir kısmı çok uzun zaman önce sizin galaksinize geldi ve bütün yaşanabilir gezegenlere bilinçli bir şekilde koloni kurdu. Tüm bunlar çok vakit aldı elbette, lâkin bizim yaşam süremiz sizinkinden çok daha uzun. Anladık ki ırksal gelişim her şeydi ve bireysel gelişimin bir önemi yoktu. Bu galaksinin kolonileşmesinde birkaç milyon Arctarlıdan oluşan bir birlik, bu gezegene geldi ve buranın, çevresindeki diğer dokuz gezegene göre daha yaşanabilir olduğunu keşfederek buraya yerleşti.”

“Evrenin tüm gezegenlerindeki kolonicilerin kendi ırkımızın asıl evi olan Arctarla temas içinde olmaları bir kural haline geldi. Böylece, şu anda tüm evreni elinde tutan halkımız, tüm gücünü ve bilgisini tek bir noktaya odaklama becerisine sahip. Ve bu noktadan da evrenle ilgili büyük planları şekillendiren emirler iletilebiliyor.”

“Lâkin Arctarlı koloni birliği buraya geldiğinden beri bu gezegenle hiçbir zaman temas kurulamadı. Bu ilk olarak fark edildiğinde meselenin üstünde durulmadı, çünkü bu gezegenden raporların gelmesinin fazladan birkaç milyon yıl süreceği ama eninde sonunda nasıl olsa geleceği düşünülüydü. Lâkin hâlâ tek bir kelime bile yoktu. Bin milyon yıllık sessizlik sonrasında Arctar yönetici konseyi geride kalan kolonicilerden niçin haber gelmediğini öğrenmek üzere bu gezegene bir keşif heyeti gönderdi.”

“O keşif heyeti bizi ve aramaya sisteminizdeki Sirius diye adlandırdığınız gezegenden başladık. Koloni kurduğumuz ve güneşinize çok yakın bir gezegen. Bu gezegene bir an önce gelmek ve kolonicilerin neden hiç rapor vermediğini anlamak için emir aldık. Boşlukta kendimizi zihinsel enerjiyle oradan oraya taşıırken gezegenleri karış karış gezdik ve birkaç gün önce dünyanıza geldik.”

“Dünyanıza indiğimizdeki şaşkınlığımızı düşünün! Her metrekaresi bizim gibi ilk kolonicilerden kalan Arctarlı nesliyle kuşatılmış ve zihinsel kontrolle yönetilen bir dünyayla karşılaşmak yerine, tuhaf yaşam formlarıyla dolu vahşi bir doğayla karşılaştık!”

“İniş yaptığımız bu noktada bir süre kalıp görme yeteneğimizi kullanarak bu gezegenin her yerini zihnimize taradık. Şaşkınlığımız gittikçe arttı. Daha önce hiç bu kadar ilkel ve anlamsız yaşam formlarıyla karşılaşmamıştık. Ayrıca bu gezegende hiçbir Arctarlının izine rastlamadık.”

“Bu bizi oldukça şaşırtmıştı, bu dünyayı kolonileştirmeye gelen Arctarlılara ne olmuştu? Kudretli kolonicilerimiz ve nesilleri, şu anda bu gezegende yaşayan acınacak kadar zayıf zihinler tarafından yok edilmiş olamazlar. Fakat o hâlde neredeler?”

“İşte bu yüzden seni ve arkadaşlarını takip ettik. Zihinlerinizin düşük seviyede olduğunu bilsek de belki bir zamanlar bu dünyada yaşayan kolonicilerimize ne olduğunu bilebileceğinizi düşündük.”

Düşünce akışı bir anlığına durdu, sonra Woodin’in aklında net bir soru belirdi.

“Kolonicilerimize ne olduğuna dair en ufak bir fikriniz var mı? Ortadan tuhaf bir şekilde

kaybolmalarıyla ilgili bir şey biliyor musunuz?"

Uyuşmuş biyolog kendini başını hafifçe sallarken buldu. "Daha önce hiç... Hiç sizin gibi canlılar ve zihinlerden bahsedildiğini duymadım. Bildiğimiz kadarıyla dünyada sizin gibi canlılar hiç var olmadılar ve şu anda neredeyse dünyanın tüm tarihini biliyoruz."

"İmkânsız!" diye haykırdı Arctarlı lider. "Eğer bu gezegenin tüm tarihini biliyorsanız bizim kudretli halkımız hakkında da mutlaka bir şeyler biliyorsunuzdur."

Başka bir Arctarlı'nın zihnindeki düşünce önce Woodin'in beynine yöneldi ve daha sonra liderlerine ulaştı.

"Neden gezegenin geçmişini bu canlı'nın beyninden araştırıp kendimiz bir şeyler var mı diye bakmıyoruz?"

"Muhteşem bir fikir!" diye haykırdı liderleri. "Zihnini incelemek kolay olacaktır."

"Bana ne yapacaksınız?" diye panik ve dehşet içinde bağırdı Woodin.

Cevap veren düşünceler rahatlatıcı ve güven vericiydi. "Sana en ufak bir zarar gelmeyecek. Sadece beynindeki kalıtsal anıları ortaya çıkararak ırkının geçmişini inceleyeceğiz."

"Beyninin kullanılmayan hücrelerinde en uzak atalarına uzanan ırksal anılar var. Zihinsel komut gücümüzle o tarihe gömülmüş anıları geçici süreliğine taze ve canlı yapabiliriz."

"Milyonlarca yıl önce kendi atalarının gördüğü görüntüleri göreceksin ve aynı duyguları hissedeceksin. Biz de burada etrafında durup tam da şu anda yaptığımız gibi aklını okuyarak senin gördüklerini göreceksin, gezegenin geçmişine bir yolculuk yapacağız."

"Hiçbir tehlikesi yok. Fiziksel olarak olduğun yerde kalsan da zihinsel olarak çağlar öncesine atlayacaksın. Öncelikle zihnini kolonicilerimizin bu dünyaya geldiğini tahmin ettiğimiz zamana götüreceğiz ve onlara ne olduğunu göreceğiz."

Bu düşünce Woodin'in zihnine girdikten hemen sonra etrafındaki yıldız ışığı cümbüşü, kambur kütlelere benzeyen Arctarlılar birden gözden kayboldu ve bilinci gri bir siste fırl fırl dönmeye başladı.

Fiziksel olarak hareket etmediğini biliyordu fakat zihninde korkunç bir hareket hızı hissediyordu. Sanki zihni akıl almaz girdaplarda çalkalanıyor, beyni genişliyordu.

Sonra aniden gri sis dağıldı. Woodin'in zihninde yeni, tuhaf bir görüntü belirmeye başladı.

Bu görüntüyü görmüyor, hissediyordu. Görme dışındaki diğer duyularıyla zihninde belirmişti. Gözleriyle görseydi ancak bu kadar canlı ve gerçek olabilirdi.

Bu tuhaf hislerle duyumsadığı tuhaf dünyaya baktı; gri denizler ve üzerinde en ufak bir yaşam belirtisi göstermeyen sarp kayalıklarla dolu bir dünya. Gökyüzü bulutlu ve kapalıydı, sürekli yağmur yağıyordu.

Woodin ona eşlik eden diğer tuhaf şeylerle birlikte bu dünyadan aşağı doğru düştüğünü hissetti. Hepsini biçimsiz, ışıldayan, tek hücreli kütlelerdi ve hepsinin merkezinde karanlık bir çekirdek vardı. Bunlar Arctarlılardı ve Woodin de bir Arctarlı olduğunu ve bu dünyaya diğerleriyle birlikte çok uzun bir uzay yolculuğu yaparak geldiğini biliyordu.

Hayat olmayan bu haşin gezegene kalabalıklar halinde iniş yapmışlardı. Zihinlerini kullandılar ve zihinsel enerjilerinin telekinezi gücüyle fiziksel dünyayı yaşanabilir hale getirdiler. Büyük binalar ve şehirler kurdular, madde yerine düşünceden yapılmış şehirler.

Tüm bunların arka planında, belirli bir amaçla ve başarıyla yapılan geniş çaplı araştırmalar, soruşturmalar, deneyler ve iletişim olduğunu fark etti, şu anki insan aklının alamayacağı şeylerdi. Hepsi yeniden gri sis içinde kaybolmuştu.

Sis neredeyse anında kalktı ve artık Woodin başka bir sahneye bakıyordu. Zamanda daha ileriye gitmişti. Woodin zamanın Arctarlılar üzerinde tuhaf değişikliklere yol açtığını gördü, hâlâ onlardan biriydi. Tek hücreliden çok hücreli canlılara dönüşmüşlerdi. Artık birbirinin aynı değillerdi. Bazıları durağan bir biçimde belirli bir noktada sabitlenmişken, diğerleri hareket edebiliyordu. Bazıları suya karşı, bazıları toprağa karşı hassasiyet gösteriyordu. Nesiller geçtikçe bir şey Arctarlıların beden şeklini değiştirmiş ve onları farklı kollara ayırmıştı.

Bedenlerindeki bu tuhaf dejenerasyon zihinlerinde de benzer bir dejenerasyona sebep olmuştu. Woodin bunu hissetmişti. Bilgiyi ve gücü aradıkları bu düzenli süreç, düşünce şehirlerinde düzensizliğe ve kaosa sürüklenmişti. Düşünce şehirleri kaybolmaya başlamıştı, artık Arctarlılar onları sürdürürebilmek için yeterli enerjiye sahip değildi.

Arctarlılar kendilerindeki bu tuhaf bedensel ve zihinsel dejenerasyonlara neyin sebep olduğunu anlamaya çalışıyorlardı. Bedenlerindeki genleri etkileyen bir şey olduğunu düşündüler, fakat ne olduğunu tahmin edemediler. Bu gezegen dışındaki hiçbir gezegende böylesine bir bozulma olmamıştı!

Bu sahne yerini hızlıca çok daha ilerideki bir sahneye bıraktı. Woodin artık görüntüyü görebiliyordu çünkü zihninden olaylara baktığı atasının artık gözleri vardı. Dejenerasyonun daha da kötüleştiğini gördü. Arctarlıların çok hücreli bedenleri karmaşıklık ve çeşitlilik hastalığıyla daha da sarsılmıştı.

Son düşünce şehri de artık yoktu. Bir zamanlar kudretli olan Arctarlılar gitgide daha fazla bozulmaya uğrayarak karmaşık ve çirkin organizmalara dönüşmüşlerdi; bazıları karada sabitleşmişti, bazıları ise suda sürünüp yüzüyordu.

Atalarının muazzam zekâlarına az da olsa sahiptiler. Bu vahşice bozulmuş kara ve deniz canlıları, Woodin'in zihninin geç Paleozoik çağ diye anımsadığı dönemde yaşıyorlardı. Hâlâ hummalı ve boş çabalarla bu korkunç bozulma sürecini durdurmaya çalışıyorlardı.

Woodin'in zihni başka bir görüntüye, Mezozoik çağa gitti. Gittikçe artan bozulma kolonicilerin nesillerini, daha da korkunç bir ırk haline çevirmişti. Artık geniş perdeli, pullu ve pençeli canlılar, karada ve suda yaşayan sürüngenler haline gelmişlerdi.

Akıl almaz bir şekilde değişmiş bu canlılar bile atalarının zihinsel güçlerinin silik kalıntılarını taşıyorlardı. Uzak gezegenlerdeki Arctarlılarla iletişim kurmak ve onları durumlarından haberdar etmek için sonuçsuz girişimlerde bulundular. Ancak zihinleri artık çok güçsüzdü.

Bunu Senozoik çağı takip etti. Sürüngenler memeli olmuş, Arctarlıların geriye gelişimi daha da ilerlemişti. Bu bozulmuş nesiller artık atalarının zekâsının kırıntılarına sahipti sadece. Şimdi bu aciz genç nesil, eskisinden daha aptal ve güçsüz nesiller yaratacak; soğuk ormanlarda söylenerek oradan oraya gezen ve yiyecek kavgası yapan maymunlar büyüyecekti. Arctarlı mirasının son kırıntıları; itibar, saflık ve hoşgörü gibi ata içgüdüleri bu canlılardan uçup gitmişti.

En sonunda Woodin'in beynini son bir görüntü kapladı. Günümüz dünyasıydı bu; bütün dünya gözlerinin önünden geçmişti. Ama şimdi onu daha önce hiç görmediği ve anlamadığı bir şekilde görmüş ve anlamıştı; bozulmanın zirve noktasına ulaştığı bir dünyaydı.

Maymunlar daha da güçsüzleşerek eski Arctarlı zekâsının her bir zerresini çoktan kaybetmiş iki ayaklı canlılara dönüşmüşlerdi. Bu canlılar kendilerinden önceki maymunların bile taşıdığı birçok duyuyu da kaybetmişti. Ve bu canlılar, bu insanlar artık karşı koyulamaz bir hızla bozuluyorlardı. Önceleri hayvan ataları gibi sadece yemek uğruna öldürürken, amaçsızca öldürmeyi öğrenmişlerdi. Birbirlerini gruplar, kabileler, uluslar halinde öldürmeyi öğrenmişlerdi. Bozulmanın sapkınlığı içinde birbirlerini katlettiler, ta ki dünya kendi kanlarıyla dolup taşana kadar.

Kendilerinden önce gelen maymunlardan bile daha zalimdiler; aklını yitirmişin mutlak zalimliğiyle. Sürekli ilerleyen delilikleri yüzünden bolluk içinde aç kalmış, kendi ülkelerindeki insanları öldürmüş, kendilerinden önce hiçbir canlının sahip olmadığı batıl korkularının altında ezilmişlerdi.

Onlar nesillerin en sonuncusu ve en korkuncuydu. Bir zamanlar zekânın hükümdarları olan Arctarlı kolonicilerin son bozulmuş ürünüydüler. Diğer tüm hayvanlar neredeyse gitmişti. Bunlar, bu son ucubeler, birbirlerini deliliklerinin içinde zulümleriyle yok ettikleri korkunç bir hikâyenin sonu olacaklardı.

Woodin'in bilinci aniden geri geldi. Nehrin kenarındaki alanın ortasında yıldız ışığında duruyordu. Etrafında hâlâ on tane biçimsiz Arctarlı harekete hazır bir şekilde sessiz bir çember oluşturmuşlardı.

Zihninden inanılmaz bir gerçeklikle geçen o korkunç ve olağanüstü görüntünün etkisiyle sersemlemiş ve sarsılmıştı, tek tek Arctarlılara baktı. Düşünceleri beynine akın ediyordu; güçlü, hüznü, bu korkunç dehşetle sarsılmış ve tiksinişmiş bir şekilde.

Arctarlı liderin dehşetli düşüncesi Woodin'in zihnine bir bıçak gibi saplandı.

"Bu dünyaya gelen Arctarlı kolonicilerimizin başına bunlar geldi demek! Bozulup gitgide daha düşük yaşam formlarına dönüştüler, ta ki şu anda bu dünyaya dolmuş aciz deliler onların son nesli olana kadar."

"Bu dünya dehşetle dolu! Kendi ırkımızın genlerine zarar veren, onları bedensel ve zihinsel olarak etkileyen ve her yeni nesli daha da bozan bir dünya. Bunun korkunç sonucu karşımızda duruyor."

Başka bir Arctarlı'nın sarsılmış düşüncesi şunu sordu: "Peki ya şimdi ne yapabiliriz?"

"Yapabileceğimiz hiçbir şey yok," diye cevap verdi liderleri ağırbaşlı bir şekilde. "Bu bozulma, bu korkunç değişim artık kontrolümüzden çıktı ve tersine çevirmek için elimizden bir şey gelmez. Zeki kardeşlerimiz bu zehirli dünyada korkunç şeylere dönüştüler ve biz zamanı geriye alıp onları bozulmuş hallerinden atalarına doğru geri döndüremeyiz."

Woodin sesini hissedip ince ve acı bir çığlık attı.

"Bu doğru değil!" diye haykırdı. "Gördüklerimin hepsi yalan! Biz insanlar ters evrimin bir ürünü değiliz, çağlar süren evrim tırmanışının bir ürünüyüz! Öyle olmalıyız, size gerçeği söylüyorum! Eğer diğer hikâye doğru olsaydı yaşamak istemezdik ki, ben yaşamak istemezdim. Doğru olması imkânsız!"

Arctarlı liderin düşüncesi diğer biçimsizlere yöneldi ve sonra Woodin'in çıldırmış zihnine ulaştı. Hem merhamet hem insanüstü bir tiksindenin gücüyle çınladı.

"Gelin, kardeşlerim," diyordu Arctarlı etrafındaki dostlarına. "Ruhumuzu hasta eden bu dünyada yapabileceğimiz hiçbir şey kalmadı."

"Biz de zehirlenip değişmeden gidelim. Bir uyarı mesajı göndererek bu dünyanın zehirlendiğini, bozulduğunu Arctar'a bildireceğiz, böylece bir daha asla bizim ırkımızdan biri buraya gelmeyecek ve diğerlerinin korkunç kaderini paylaşmayacak. Gelin! Kendi gezegenimize dönüyoruz."

Arctarlı liderin kambur bedeni düzleşti ve bir disk şeklini aldı, daha sonra yavaşça havaya yükseldi. Diğerleri de aynı şekilde değişip onu hep birlikte takip ettiler. Şaşkına dönmüş Woodin, hızlıca yükselip yıldız ışığına karışan bu ışıltılı noktalara bakakaldı.

Yumruğunu bu parıldayan ve uzaklaşan noktalara çıldırmış bir şekilde sallarken birkaç adım öteye sendeledi.

"Geri gelin, lanet olasıcalar! Buraya gelin ve bana bunun yalan olduğunu söyleyin! Bunların hepsi... hepsi bir yalan olmalı..."

Yıldız ışığıyla parıldayan gökyüzünde kaybolan Arctarlılara dair tek bir iz yoktu. Woodin'in etrafındaki karanlık ağır ve düşündürücüydü.

Gecenin karanlığına doğru tekrar haykırdı, fakat cevap veren sadece kendi sesinin yankısıydı. Çılgına dönmüş, sersemlemiş ve ruhu paramparça bir halde gözünü Ross'un elindeki tabancaya dikti. Acı bir haykırıyla silahı aldı.

Ormanın sessizliği aniden keskin bir sesle yankılandı ve ardından hızlıca kesildi. Her şey eski sessizliğine gömülmüştü, aceleyle akıp giden nehrin şırıldayan fısıltısı hariç.

Çeviren: Handegül Demirhan

Arthur C. Clarke

Arthur C. Clarke'ın kurmaca eserlerinin çoğunun temelinde kozmik bir düşünce yatar ve bu çeşitli şekillerde karşımıza çıkar: "Tanrı'nın Dokuz Milyar Adı" isimli öyküsünde kehaneti gerçekleştirmek için bilgisayar teknolojisinin kullanılmasını, "Dial F for Frankenstein" isimli öyküsünde akıllı bir telekominikasyon ağının yaşam belirtisi göstermesini ve senaryo olarak yazıp daha sonra romanlaştırdığı 2001: Bir Uzay Destanı'nda insanın kaderine yön veren esrarengiz dünya dışı varlıkları anlatır. Clarke'ın en çok bilinen eseri 2001 ve onun devam öyküleri 2010: İkinci Destan ve 2061: Üçüncü Destan, insanlığın evrendeki yeri hakkındaki fikirlerin ulaştığı doruk noktasını temsil eder. Clarke, bu fikirleri ilk kez 1951 yılında yazdığı "Gözcü" isimli öyküsünde ele almış; insanlığın bir tür olarak gelişimini ve evrensel düzende daha büyük bir hedefe doğru tırmanışını melankolik bir dille anlattığı Çocukluğun Sonu isimli romanında ayrıntılı olarak işlemiştir. Clarke bu öykülerdeki kozmik gizemi pozitif bilime dayandırır. Diplomalı bir matematikçi ve fizikçi olan Clarke, birçok bilimsel dergiye katkıda bulunmuş ve 1945 yılında yere eşzamanlı yörüngeli haberleşme uydusu fikrini ortaya atan ilk kişi olmuştur. En iyi bilinen eserlerinden bazıları bilimsel bir problemin ya da gizemin çözümü üzerinedir. A Fail of Moondust, Ay'ın yüzeyinde olağandışı şartlarda mahsur kalmış bir geminin kurtarılma hikâyesidir. Cennet'in Çeşmeleri'nde ise yörüngedeki uzay istasyonlarına ulaşmak için inşa edilmekte olan asansörün yapımı sırasında karşılaşılan mühendislik sorunları işlenir. Rama'yla Buluşma isimli Hugo ve Nebula ödüllü kitabında, Clarke'ın bilimsel bilgisini yeni ve prokovatif bir alana taşıyarak, insanların terk edilmiş bir uzaylı gemisi bulmasını ve geminin gelişmiş bilimsel özelliklerini anlamaya çalışmalarını işlediğini görürüz. Prelude to Space, The Sands of Mars, Earthlight, İmparator Dünya ve Clarke'ın uzay yolculuğu hakkındaki spekülasyonlarına benzer bir şekilde deniz altı yaşamının fütürist bir keşfini konu alan The Deep Range diğer romanları arasında yer alır. Islands in the Sky ve Yunus Adası romanlarını genç okuyucular için yazmıştır. Öyküleri; Expedition to Earth, Reach for Tomorrow, Tales from the White Heart, The Wind from the Sun ve diğer derlemelerde toplanmıştır. Kurmaca dışındaki eserleri arasında ödüllü kitabı Exploration of Space ve otobiyografik nitelikteki Astounding Days yer alır. Clarke'a 2000 yılında şövalyelik nişanı verilmiştir.

Tanrı'nın Dokuz Milyar Adı

Dr. Wagner gülmemek için kendisini zor tutmuştu. "İsteğiniz bana biraz garip geldi açıkçası. Yanılmıyorsam, ilk defa Tibet'teki bir manastırdan Otomatik Sıralama Bilgisayarı siparişi alıyorum. İşinize burnumu sokmak gibi bir niyetim yok, ancak sizinki gibi bir... hmmm... kurumun böyle bir makineye ihtiyaç duyacağı aklımın ucundan geçmezdi. Bu bilgisayarla tam olarak neler yapmayı amaçladığınızı açıklayabilir misiniz acaba?"

İpekten cübbesini düzeltip para birimi hesaplamalarında kullandığı sürgülü cetveli kenara koyan Rahip, "Memnuniyetle," diye cevap verdi. "Sizin Mark V isimli bilgisayarınız on haneye kadar tüm rutin matematik işlemlerini gerçekleştirebiliyor. Ancak bizim çalışmamız sayılar üzerine değil, harfler üzerine. O sebepten sizden istediğimiz şey bilgisayarınızın elektronik daktilosunu rakam değil de harf yazacak şekilde ayarlamanız."

"Ne demek istediğinizi tam olarak anlayamadım ama..."

"Bu, son üç yüz yıldır, yani aslına bakarsanız manastır kurulduğundan beri üzerinde çalıştığımız bir proje. Projemiz sizin düşünce şeklinize göre biraz garip veya olağan dışı gelebilir, bu yüzden ben durumu açıklarken açık fikirlilikle dinlemenizi temenni ediyorum."

"Tabii ki."

"Üzerinde çalıştığımız proje oldukça basit. Tanrı'nın olası tüm isimlerini içeren bir liste hazırlıyoruz."

"Efendim?"

"Tüm bu isimler kendi icadımız olan bir alfabenin en fazla dokuz harfi ile yazılıyor," diye devam etti Rahip ağırbaşlı bir şekilde. "Buna inanacak sebeplerimiz var."

"Ve üç yüz yıldır bununla uğraşıyorsunuz, öyle mi?"

"Evet, öyle. Ama projeyi bu hızda ilerleyerek bitirmemiz on beş bin yılımızı alır diye tahmin ettik."

"Öyle mi?" dedi Dr. Wagner şaşkın bir ifadeyle. "Şimdi anlıyorum neden bizim makinelerimizden birini sipariş etmek istediğinizi. Ancak sormama müsaade edin lütfen, bu projenin amacı tam olarak nedir?"

Rahip bir an duraksayınca, Wagner yanlış bir şey mi söyledim diye düşündü. Öyle olsa bile, Rahibin verdiği cevapta rahatsızlık duyduğunu gösteren en ufak bir belirti bile yoktu.

"İsterseniz buna ibadet deyin. Ancak bu bizim inancımızın çok önemli bir parçası. Yüce yaratıcı niteleyen; Tanrı, Yehova, Allah ve bunlar gibi birçok ad insanlar tarafından konulmuş etiketlerden ibarettir. Bu işin içinde karışık bir felsefe yatıyor aslında, ama bunu tartışmanın ne yeri ne zamanı. Demek istediğim şu ki, harflerin tüm olası kombinasyonlarının arasında Tanrı'nın gerçek diyebileceğimiz adlarına ulaşabiliriz. Harflerin sistematik permütasyonlarıyla, Tanrı'nın tüm adlarını sıralamaya çalışıyoruz."

"Anlıyorum. Yani AAAAAAA...dan başlayıp ZZZZZZZ...ye kadar kombinasyonları sıralıyorsunuz."

"Aynen öyle. Yalnız, bunu kendimize ait olan özel bir alfabe ile yapıyoruz. Elektronik daktiloyu bizim alfabemizi kullanacak şekilde ayarlamak eminim sizin için çocuk

oyuncağıdır. Asıl sorun saçma kombinasyonları engelleyecek uygun komutları vermek. Örneğin, hiçbir harf üst üste üç kez gelmemeli.”

“Üç mü? Sanırım iki demek istediniz.”

“Hayır, üç demek istedim. Ne yazık ki dilimizi bilerseniz dahi bunun sebebini açıklamam çok zaman alacaktır.”

“Eminim öyledir,” dedi Wagner sabırsızca. “Devam edin lütfen.”

“Şanslıyız ki, Otomatik Sıralama Bilgisayarınızı bu işe adapte etmek çok kolay bir işlem olacak. Bilgisayar doğru bir şekilde programlandığında, sırayla her harf ile permütasyon yapıp sonucu kâğıda basacak. Bizim on beş bin yılımızı alabilecek bu işi, sizin bilgisayarınız yüz gün içinde tamamlayacak.”

Dr. Wagner çok çok aşağılardaki Manhattan caddelerinden gelen belli belirsiz sesleri bile duymuyordu artık. Farklı bir dünyaya gitmişti; insan yapımı olmayan, gerçek dağların olduğu bir dünyaya. Çok uzaklarda, dağların tepesindeki manastırda rahipler sabırlı bir şekilde çalışıp, nesiller boyunca anlamsız kelimeler topluyorlardı. Nasıl bu kadar ahmak olabiliyorlar? O an insanlıkta budalalığın bir sınırının olmadığını düşündü. Karşısındaki rahibin anlattıklarını ne kadar budalaca bulsa da, düşüncelerini belli etmemeliydi. Müşteri her zaman haklıydı ne de olsa...

“Mark V’i istediğiniz listeyi çıkaracak şekilde programlamak sıkıntı olmayacaktır,” diye cevapladı doktor. “Benim asıl endişelendiğim konu, bilgisayarı kurmak ve muhafaza etmek. Tibet’e kadar gitmek, özellikle de bu günlerde, hiç kolay olmayacaktır.”

“Ulaşım işini ayarlayabiliriz. Bilgisayarın parçaları uçakta taşınacak büyüklükte, ki sizi de bu yüzden seçtik. Parçaları Hindistan’a kadar getirebilerseniz, geri kalan yolu biz devralırız.”

“Ve bu iş için iki mühendisimizi çalıştırmak istiyorsunuz, öyle mi?”

“Evet, projenin tamamlanması için üç ay bizimle kalacaklar.”

“Personel müdürüne haber vereyim,” dedi Dr. Wagner, sonra da masasının üzerindeki kâğıda notlar aldı. “Ancak değinmek istediğim iki mevzu daha var...”

Dr. Wagner cümlesini bitiremeden Rahip küçük bir parça kâğıt çıkarıverdi.

“Bakın, bu benim Asya Bankası’ndaki hesap bakiyem.”

“Teşekkürler. Evet, ol...dukça yeterli gözüküyor. Değineceğim ikinci mevzu o kadar basit ki söylemeye çekiniyorum açıkçası, ancak çoğu zaman o kadar bariz şeyleri gözden kaçıırız ki... Sakıncası yoksa ne tarz bir elektrik enerjisi kullandığınızı sorabilir miyim?”

“Elli kilovatlık, yüz on volt gücünde dizel bir jeneratör kullanıyoruz. Kuralı beş yıl oluyor ve oldukça iyi çalışıyor. Manastırdaki hayatı da büyük ölçüde kolaylaştırdı bizim için, ancak asıl kurma amacımız tabii ki de dua çarklarını döndüren motorlara elektrik gücü sağlamaktı.”

“Tabii ki,” dedi Dr. Wagner. “Bu nasıl aklıma gelmedi?”

Dağın tepesindeki manastırın duvarlarından aşağıya bakınca baş döndürücü bir manzara vardı, ama insan zamanla her şeye alışıyordu işte. Üç ayın ardından, ne manastırın dibindeki bin metrelik dipsiz uçurum, ne aşağıdaki vadide yer alan uçsuz bucaksız dama tahtası görünümlü tarlalar artık etkilemiyordu George Hanley’yi. Rüzgârların aşındırdığı taşlara yaslanıp, adlarını öğrenmeye bile yeltenmediği uzaktaki dağları bezmiş bir şekilde

izliyordu.

George, bunun başına gelmiş en garip olay olduğunu düşündü. Laboratuvardaki muzip iş arkadaşlarından birinin deyişiyile "Kaf Dağı Projesi". Mark V haftalardır üzerinde hiçbir anlam ifade etmeyen şeylerin yazılı olduğu düzinelerce kâğıt basmıştı. Sabırla ve sistematik bir şekilde harfleri olası tüm kombinasyonlarına göre diziyordu bilgisayar; her diziyi tek tek bitirip bir sonrakine geçiyordu. Elektronik daktilolar sayfaları bastıkça, rahipler sayfaları dikkatlice kesip devasa ciltlere yerleştiriyorlardı. Şükürler olsun ki, bir haftaya bilgisayar tüm işi tamamlamış olacaktı. Bu keşifler ne tür acayip hesaplamalar yapmışlardı da on, yirmi, hatta yüz harfli kelimelere geçmeye gerek duymamışlardı; George'un en ufak bir fikri bile yoktu. Sürekli olarak gördüğü kâbuslardan birinde tüm plan değişiyor, Başrahip (uzaktan yakından benzemese de ona kendi aralarında Sam Jaffe diyorlardı) projenin yaklaşık 2060 yılına kadar uzatıldığını söylüyordu. Aslına bakılırsa, böyle bir şey deseler bile George buna hiç şaşırmasdı.

Tahta kapının rüzgârda çarpılma sesi duyuldu; Chuck gelmişti. Chuck her zamanki gibi puro içmekteydi, sürekli içtiği purolar Chuck'ın keşiflerle bir hayli yakınlaşmasını sağlamıştı; ona göre keşifler hayattan zevk almasını bilen adamlardı. Kulağa çok çalgınca geliyordu, ama hiç de bağınaz insanlar değillerdi. Bağınaz olsalardı sıkça aşağıdaki köye gezmeye inmezlerdi zaten...

"George baksana," dedi Chuck aceleyle. "Başımız dertte olabilir."

"N'oldu? Makine mi çalışmıyor yoksa?" Bu herhalde George'un başına gelebilecek en kötü şey olurdu. Böyle bir durum eve dönüşü ertelerdi ki, bundan da kötüsü olamazdı zaten. Öyle berbat bir ruh halindeydi ki bu yerde, küçücük bir televizyon reklamı sahnesi bile onun için çölde vaha bulmak gibi olurdu; en azından ona evini hatırlatan bir bağ.

"Hayır, hayır. Öyle bir şey değil." Chuck duvarın üzerine oturmuştu, ancak bu onun için olağan dışı bir davranıştı. Normalde düşmekten korktuğu için duvarın üzerine hiç oturmazdı. "Tüm bunların ne anlama geldiğini öğrendim."

"Nasıl yani? Zaten bilmiyor muyduk bunu?"

"Evet, biliyorduk tabii. Ama bildiğimiz bu rahiplerin ne yapmaya çalıştıklarıydı, işin asıl amacını bilmiyorduk. Çok acayip bir amaçları varmış..."

"Tanrı aşkına bilmediğim bir şey söyle," diye homurdandı George.

"Ama öyle deme, bugün bizim ihtiyar Sam bana açıldı. Biliyorsun, her gün öğleden sonra çıktıkları görmeye geliyor. Bugün biraz heyecanlı görünüyordu; yani en azından bir Budist rahibin olabileceği kadar. Ona artık son kombinasyonda olduğumuzu söylediğimde, bana o tatlı İngilizce aksanıyla neden bu işi yaptığımızı bilmek isteyip istemediğimi sordu. Ben de 'Öğrenmek isterim tabii,' deyince o da her şeyi anlattı."

"Anlat bakalım, neymiş dertleri..."

"Tanrı'nın tüm adlarını yazdıklarında, ki dokuz milyar adının olduğunu iddia ediyorlar, Tanrı'nın isteğini yerine getirmiş olacaklarına inanıyorlar. İnsan ırkı yaratılış amacını tamamlayacak ve artık insanlığın varoluşunun bir anlamı kalmayacak. Aslına bakarsan, bu fikrin ta kendisi dine karşı gelmek gibi bir şey."

"Eee, bizden ne yapmamızı bekliyorlar, intihar mı edelim yani?"

"Öyle bir şeye gerek kalmayacak. Liste tamamlandığında Tanrı kendisi devreye girecek ve sonra... bam!"

"Hmmm, anladım. İşi bitirdiğimizde dünyanın sonu gelecek yani."

George'un cevabı üzerine Chuck gergin bir şekilde hafiften gülümsedi.

"İhtiyara ben de aynısını söyledim. Ama bizimki ne cevap verse beğenirsin! Önce bana sanki sınıftaki en salak öğrenciymişim gibi tip tip baktı, sonra da 'Bu işin sonuçları öyle küçük olmayacaktır,' dedi."

Bu cevabın üzerine George bir süre düşündü.

"Bizimkinin geniş bir bakış açısı varmış anlaşılır," dedi ardından. "Ama bize ne ki bundan? Bizimle ilgili hiçbir şeyi değiştirmeyecek bu söylediklerin. Zaten manyak olduklarını biliyorduk."

"Evet, öyle, ama olabilecekleri kestiremiyor musun? Listeyi tamamladıklarında İsrail boruyu üflemeyecek ya da her ne bekliyorlarsa o olmayacak işte. Sonra da bizi suçlayacaklar. Sonuçta bizim makinemizi kullanıyorlar. Durum biraz kötü anlayacağın."

"Anlıyorum," dedi George sakince. "Haklı olabilirsin, ama böyle şeyler hep olur bilirsin. Luisiana'da ben daha çocukken aynı buradakiler gibi manyak bir rahip vardı. Dünyanın haftaya pazar yok olacağını söyleyip dururdu. Yüzlerce insan da inanmıştı ona, hatta evini barkını satan bile olmuştu. Tabii ki hiçbir şey olmadı, ama öyle tahmin ettiğin gibi insanlar rahibin üstüne yürümedi de. İnsanların rahibin hesaplarında hata yaptığını düşündüler ve adama inanmaya devam ettiler. Hatta hâlâ inanmaya devam edenler bile vardır."

"Ama fark ettiysen burası Luisiana değil. İkimize karşı yüzlerce rahip. Ben bu adamları sevdim açıkçası ve bizim ihtiyarın hayatının işi suya düştüğünde onun için üzüleceğim. Keşke başka bir yerde olsaydım."

"Haftalardır ben de aynı şeyi umuyorum. Ancak sözleşmemiz bitip bizi eve götürecek araç gelene kadar yapabileceğimiz bir şey yok."

"Tabii," dedi Chuck düşünceli bir şekilde, "iş birazcık sabote etmeyi de deneyebiliriz bence."

"Hayır olmaz! Öyle bir şey yaparsak her şeyi daha da berbat ederiz."

"Kastettiğim şey farklıydı. Olaya bir de şöyle bak. Şu anki günde yirmi saatlik çalışma programıyla makine tüm kombinasyonları dört gün içinde bitirecek. Bizi buradan götürecek araç ise bir hafta sonra gelecek. Yani, yapmamız gereken tek şey makinenin arızalanmasını sağlamak; elbette öyle bozuk bırakmayacağız, ama işin bitmesini birkaç gün geciktirmiş olacağız. Eğer zamanı iyi ayarlarsak makine son çıktığı bastığında biz çoktan havaalanında oluruz. Böylece bizi hayatta yakalayamazlar."

"Hiç hoşuma gitmedi bu plan," dedi George. "Daha önce hiçbir işimi bitirmeden bırakıp gitmedim. Ayrıca, şüphe uyandırır öyle bir şey yaparsak. Adam gibi oturup işin sonucuna katlanacağım."

Yedi gün sonra, dağ midillileri iki mühendisi dönemeçlerden aşağıya indirirken, "Bu plan hâlâ hoşuma gitmiyor bilesin," dedi George. "Ve sakın korkumdan kaçtığımı düşünme; yukarıdaki zavallı adamcağızlara üzülüyorum sadece. Projenin koskoca bir hiç olduğunu gördüklerinde onların yanında olmak istemedim. Tanrı bilir bizim ihtiyar nasıl üzülecek."

"Çok tuhaf," diye cevap verdi Chuck, "ihtiyara güle güle derken fark ettim ki, adam aslında işi kasıtlı olarak uzatıp kaçtığımızı biliyordu, ama makine düzgün çalıştığı için işin yakında biteceğini de biliyordu. Ondan kaçışımızı da umursamadı. Ve sonra... ama tabii

onun için herhangi bir sonra yok...”

George arkasını dönüp oturduğu semerden dağ yolunu izledi. Burası manastırı net bir şekilde görebileceği son noktaydı. Gün batımında manastırın basık ve sivri binalarının silüetleri gözüküyordu. Manastırdan gelen ışıklar, adeta okyanusta ilerleyen bir geminin yan pencereleri gibi parıldıyordu. Bu ışıklar tabii ki de elektrik ışıklarıydı. Mark V ile kaynağı aynı olan elektrik ışıkları... “Acaba daha ne kadar süre Mark V ile aynı kaynağı paylaşacaklar?” diye merak etti George. Acaba rahipler yaşayacakları hayal kırıklığı ve sinirle makineyi parçalayacaklar mıydı? Ya da sakince oturup hesaplamalarına en baştan tekrar mı başlayacaklardı?

George şu anda dağın tepesinde nelerin olup bittiğini rahatlıkla kestirebiliyordu. Başrahip ve yardımcıları ipek cübbeleriyle oturmuş, genç rahiplerin daktilodan çıkartıp devasa ciltlere yerleştirmekte olduğu kâğıtları inceliyorlardı mutlaka. Kimse kesinlikle tek kelime etmiyordu. Tek ses, kâğıtları harf yağmuruna tutan daktilonun sesiydi, çünkü Mark V saniyede yaptığı binlerce hesaplama rağmen hiç ses çıkarmazdı. Emindi ki, üç ay boyunca böyle bir ortamda yaşamak insana kafayı yedirmeye yeter de artardı bile.

“İşte orada,” dedi Chuck eliyle aşağıdaki vadiyi göstererek. “Ne kadar da güzel değil mi?”

George’a göre de çok güzeldi gerçekten. Rampanın sonunda duran eski ve yıpranmış DC3 model uçak, gümüşten yapılmış küçük bir haç gibi zarif gözüküyordu ona. İki saat içinde onları özgürlüğe ve akıl sağlığına kavuşturacaktı. Adeta hoş bir şarap gibi, buradan kurtulacağı düşüncesi de tadılmaya değerdi. Midilli vadiye doğru yavaş yavaş inerken, George hep bunu düşündü. Himalayalar’dan hızla gelen gece üstlerine çökmek üzereydi. Şanslılardı; yol çok düzgündü, tıpkı vadiye inen diğer tüm yollar gibi. Ayrıca ikisinde de el fenerleri vardı. En ufak bir tehlike dahi yoktu; tek rahatsız eden şey hafiften gelen soğuktu. Hava fazlasıyla açıktı; gökyüzünde o tanıdık, dost canlısı yıldızlar parıldıyordu. En azından pilot uçağı kaldırırken kötü hava şartları sebebiyle zorlanmayacak, diye aklından geçirdi George; böylece tek dert ettiği şey de çözülmüş oldu.

Kendi kendine bir şarkı mırıldanmaya başladı, ama bir süre sonra bıraktı. Etraftaki devasa dağlar, beyazlar içinde bir hayalet gibi her yeri sarmıştı. Atmosfer pek de coşkulanmaya elverişli değildi açıkçası. George şöyle bir saatine baktı.

“Bir saate havaalanına varırız,” diye arkasına dönüp Chuck’a seslendi. Sonra da ekledi, “Bilgisayar son turunu bitirdi mi acaba? Aşağı yukarı şu sıra bitirmesi gerekiyordu.”

Chuck’tan cevap gelmedi. Bunun üzerine George, semerinin üzerinde dönüp arkasına baktı. Chuck’ın suratı bembeyaz olmuştu, gökyüzüne bakıyordu.

“Baksana,” diye fısıldadı Chuck. George da kafasını yukarıya çevirdi. (Her şey için bir son kez vardır.)

Gökyüzündeki yıldızlar sessizce teker teker sönmekteydi.

Çeviren: Ahmet Can Halat

James Blish

James Blish aşına olduğumuz bilimkurgu temalarına entelektüel bir karmaşıklık kazandırmış, saygı duyulan bir yazar. Ünlü bilimkurgu örgütü Futurians'a da üye olan Blish, bilimkurgu eserlerini 1940 yılında yayınlamaya başladı. Kısa bir süre sonra "Sunken Story" adlı kısa öyküsünü yayınladı (daha sonra bu öyküyle beraber pek çok öyküsünü The Seeding Stars romanında bir araya getirecektir). Genetik mühendisliğinin ortaya çıkardığı sonuçları konu edinen ilk eserlerden olan bu öyküde insanlık, yabancı çevrelere uyacak şekilde biyolojik olarak değiştirilen insanları yıldızlara yerleştirir ve insanlığı tanımlayan psikolojik, sosyolojik ve biyolojik standartlarla kaçınılmaz olarak uzlaşmak zorunda kalır. Cities in Flight adlı çalışması dört farklı romandan oluşmaktadır: They Shall Have Stars, Life for the Stars, Earthman Come Home ve The Triumph of Time. Tüm bu romanlar, daha tatminkâr fırsatların arayışı içinde olan insanların kendi kentlerini topluca terk edip galakside göç ettikleri, ama tarihin yinelenen ve kaçınılmaz sorunlarından başka bir şey bulamadıkları bir geleceği yansıtır. Blish'in en bilinen eseri şüphesiz Hugo ödüllü A Case of Conscience isimli romanıdır. Roman, bir misyonerin başka bir gezegene giderek ilk günahı işlememiş ve dolayısıyla Dünya'daki dinin temellerine ters düşen bir uzaylı türünü keşfetmesini konu alan, eskatolojide dönüm noktası sayılabilecek bir eserdir. Genellikle kutsallık, estetik, özel izafiyet ve insan bilincinin doğası gibi ciddi konuları ele alan Blish'in öyküleri; Galactic Cluster, So Close to Home ve Anywhen kitaplarında toplanmıştır. Tarihi romanı Doctor Mirabilis, Black Easter ve onun devam romanı The Day of Judgement'ta karanlık fantezi arkaplanında kaynağını İncilden alan iyi ve kötü çatışmasına yoğunlaşır. Bilimkurgu alanına yaptığı en önemli katkılardan bazıları, William Atheling imzasıyla yayınlanan ve The Issue at Hand, More Issues at Hand ve The Tale That Wags the God derlemelerinde bir araya getirilmiş bilimkurgu incelemeleri ve eleştirel çalışmalarıdır.

Sanat Eseri

Aniden ölümünü hatırladı. Sanki başka bir şeydi hatırladığı. Gerçek bir olaydan çok bir anıyı canlandırıyor gibiydi kafasında. Sanki ölürken kendisi orada değildi.

Ama bu anı, tamamen kendi bakış açısından canlanıyordu; kendinden ayrı, bedeninden bağımsız, mesela kendi ruhu olabilecek bir gözlemcininkinden değil. Göğsündeki havanın rahatsız edici, dengesiz hareketinin pekâlâ farkındaydı. Hızla bulanıklaştı görüntüler. Üzerine doğru eğilmiş doktorun yaklaşan, belli belirsiz yüzü, ciğerlerini dinlemek için onu yüzüstü çevirince görüş alanından çıkmıştı.

Birden her yer kararmıştı. Ancak ondan sonra son anlarını yaşadığını fark etmiş, görev duygusuyla Pauline'in ismini söylemeye çalışmıştı, ama zihninde bu sese dair hiçbir kanıt bulunmuyordu. Yalnızca rahatsız edici nefesinin ve havada kalınlaşıp her şeyi bir anlığına yok eden ince sis tabakasının kaydı vardı.

Bir anda zihninden geçip gitmişti hepsi. Oda yeniden aydınlıktı. Tavanın yumuşak yeşil bir renge döndüğünü hayretle fark etti. Doktor tekrar kafasını kaldırmış ona bakıyordu.

Farklı bir doktordu bu. Temiz yüzlü, pırıl pırıl parlayan gözlere sahip çok daha genç biriydi. Kesinlikle böyleydi. Bilinci yerindeyken aklından geçen son düşüncelerden biri, ölmeden önce gördüğü uzman doktorun Nazilerle tek seferlik işbirliğinden dolayı ondan gizli gizli nefret eden doktor olmamasından duyduğu memnuniyetti. Tam aksine bu doktorun yüzündeki ifade, seçkin bir adamın ölüm döşeğine çağırılan İsveçli uzmana yakışacak türdendi: bir yanda böylesine seçkin bir hastayı kaybetme korkusu, öte yanda bu yaşlı adamın ölmesi durumunda kimsenin onu suçlayamayacak olmasının verdiği rahatlık. Seksen beş yaşında biri için penisilin kullanılsa da kullanılmasa da zatürree çok ciddi bir hastalıktır.

"Şimdi gayet iyisiniz," dedi doktor. Kablolardan oluşan başlığı çıkararak hastanın kafasını küçük gümüş çubuklardan kurtardı. "Biraz dinlenin ve sakin olmaya çalışın. İsminizi biliyor musunuz?"

Dikkatlice nefes aldı. Artık ciğerleriyle ilgili bir sorun yok gibiydi. Aslında kendini çok da sağlıklı hissediyordu. "Tabii ki," dedi adamı tersler gibi. "Siz kendinizinkini biliyor musunuz?"

Doktor dudağının kenarında bir gülümsemeye, "Kendinize geldiniz belli ki," dedi. "Adım Barkun Kris. Zihin oymacısıyım. Sizin adınız?"

"Richard Strauss."

"Harika," dedi Dr. Kris ve arkasını döndü. Ama Strauss'un kafası tuhaf bir şeye takılmıştı. Strauss, Almancada hem kelime hem insan ismiydi. Devekuşu, çiçek buketi gibi pek çok anlamı vardı. Von Wolzogen, bütün olası kelime oyunlarını Feuersnot librettosuna uydurmak için hayli vakit harcamıştı. Ve ölüm anını ikinci defa yaşadığından beri hem kendisinin hem Dr. Kris'in ağzından çıkan ilk Almanca kelimeydi Strauss. Konuştukları dil ne Fransızca ne İtalyancaydı. Daha çok İngilizce gibiydi, ama Strauss'un bildiği İngilizce de değildi. Yine de bu dilde, değil konuşurken düşünürken bile zorluk çekmiyordu.

İyi, diye düşündü, nihayet Danae'nin Aşkını yönetebileceğim. Ölümünden sonra kendi operasının galasını yapmak her besteciye nasip olmaz. Yine de tuhaf bir şeyler vardı. En tuhafı da yalnızca kısa bir süreliğine ölü olduğuna inanmasıydı. Ve bu his geçecek gibi değildi. Elbette ilaçlar birçok hastalığa çare bulabiliyordu ama...

"Neler olduğunu açıklar mısınız?" dedi yatakta dirseğinin üstüne yaslanırken. Yatak da farklıydı. Üstünde öldüğü yatak kadar rahat değildi yine de. Odaysa hasta odasından ziyade bir jeneratör odasına benziyordu. Modern tıp, cesetleri artık Siemens-Schukert'in tesislerinde mi canlandırıyor?

"Az sonra açıklayacağım," dedi Dr. Kris. Bir makineyi yerine doğru çekti ve yatağın yanına geçti. Strauss sabırsızlanıyordu. "Peki. Anlamaya çalışmadan kabul etmeniz gereken birçok şey var, Dr. Strauss. Dünyaya dair tahminleriniz artık göreceklelerinizi açıklamak için yeterli olmayacak. Lütfen bunu aklınızda tutun."

"Tamam. Devam edin."

"Sizin takviminize göre yıl 2161. Diğer bir deyişle ölümünüzün üzerinden iki yüz on iki yıl geçti. Takdir edersiniz ki, doğal olarak bu zamana kadar vücudunuzda kemiklerinizden başka bir şey kalmaz. Şu an sahip olduğunuz vücut sizin kullanımınız için gönüllü olarak verildi. Aynaya bakmadan önce fiziksel farkın sizin yararınıza olduğunu unutmayın. Sağlığı yerinde, düzgün görünümlü ve fizyolojik yaşı yaklaşık elli olan bir vücut bu."

Mucize mi? Bu yeni çağda elbette ki değil. İşte bu da bilimin işi. Ne bilim ama! Nietzsche'nin sonsuz dönüşü ve üstinsanın ölümsüzlüğü bir araya gelince ortaya bu çıktı.

"İyi de nerede?" diye sordu besteci.

"Amerika'da. Manhattan Eyaleti'nin Pork York bölgesinde. Tahminimce ülkeyi beklediğinizden daha az değişmiş bulacaksınız. Ama şüphesiz radikal değişiklikler de göreceksiniz. Yine de hangilerinin sizi daha çok etkileyeceğini tahmin etmek güç. Esneklik göstermek sizin aңызdan iyi olacaktır."

"Anlıyorum," dedi Strauss oturarak. "Bir sorum olacak. Bu yüzyılda bir besteci hâlâ geçinebiliyor mu?"

"Aslına bakarsanız evet," dedi Dr. Kris gülümseyerek. "Biz de sizden öyle yapmanızı bekliyoruz. Sizi geri getirme amaçlarımızdan biri de bu."

"O halde," dedi Strauss ilgisizce, "benim müziğime hâlâ talep var. Eskiden eleştirmenler..."

"Aslında pek de öyle değil," dedi Dr. Kris. "Bildiğim kadarıyla eserlerinizden bazıları hâlâ çalınıyor, ama doğrusu şu anki konumunuz hakkında pek bir şey bilmiyorum. Ben daha ziyade..."

Bir kapı açıldı ve başka bir adam içeri girdi. Kris'ten daha yaşlı ve daha hantal biriydi. Akademik bir havası vardı, ama o da tuhaf şekilde dikilmiş bir doktor önlüğü giymişti ve bir sanatçının gibi parlayan gözlerini Kris'in hastasına dikmişti.

"Başarılı mı, Kris?" diye sordu. "Tebrikler."

"Bunu söylemek için erken," diye cevap verdi Dr. Kris. "Önemli olan nihai kanıttır. Dr. Strauss, eğer yeterince güçlü hissediyorsanız Dr. Seirds ve ben size bazı sorular soracağız. Hafızanızın yerinde olduğundan emin olmak istiyoruz."

"Elbette. Buyurun."

"Kayıtlarımıza göre bir zamanlar Viyana Staatsoper'de, yani devlet operasında,

orquestra şefiyken baş harfleri R. K. L. olan bir adam tanıyormuşsunuz." Staatsoper derken "a" sesini en az iki kat daha uzun telaffuz etti. Sanki Almanca ölü bir dildi de onu "klasik" aksanla konuşmaya çalışıyordu. "Kimdi bu adam? Adı neydi?"

"Kurt List olmalı. İlk ismi Richard'dı ama kullanmıyordu. Sahne yönetmeni yardımcısıydı."

İki doktor birbirine baktı. "Neden Gölgesiz Kadın için yeni bir uvertür yazmayı teklif ettiniz ve eseri Viyana şehrine verdiniz?"

"Böylece bana verdikleri Maria Theresa köşkünün çöp vergisini ödemek zorunda kalmayacaktım."

"Garmischi-Partenkirchen'deki evinizin arka bahçesinde bir mezar taşı vardı. Üzerinde ne yazılıydı?"

Strauss kaşlarını çattı. Bu soruyu cevaplayamamayı ne çok isterdi. Eğer kendinize çocukça şakalar yaparsanız, onu taşa oyup Mercedes'i her tamir etmeye çıktığınızda göreceğiniz bir yere koymasanız iyi edersiniz.

Bıkkınlıkla "Babasının senfoni orkestrasıyla korkunç bir şekilde katledilen Guntram, Minnesinger anısına," diye cevap verdi.

"Guntram'ın galası ne zamandı?"

"I-ım...1894 sanırım."

"Nerede?"

"Weimar'da."

"Başroldeki kadın kimdi?"

"Pauline de Ahna."

"Ona sonra ne oldu?"

"Onunla evlendim. O hâlâ..." diye sormaya yeltendi Strauss endişeyle.

"Hayır," dedi Dr. Kris. "Maalesef nispeten sıradan insanları yeniden canlandırmak için gereken verilere sahip değiliz, üzgünüm."

Besteci iç çekti. Kaygılanmak mıydı, bilemiyordu. Şüphesiz Pauline'i sevmiştir. Öte yandan cilâlı zemini çizmemek için eve her girişinde ayakkabılarını çıkarmak zorunda olmadan yeni bir hayat yaşamak da hoş olabilirdi. Ayrıca artık her gün öğleden sonra ikide Pauline'in sonu gelmeyen "Richard, jetzt komponiert!" uyarılarını duymayacaktı.

"Başka sorunuz var mı?" diye sordu.

Anlamadığı ama sorgusuz sualsiz kabul etmekten hiçbir rahatsızlık duymadığı sebeplerden, Dr. Kris ve Dr. Seirds hafızasının güvenilir, sağlığının da yerinde olduğuna ikna oldukları anda onun yanından ayrılmışlardı. Anladığı kadarıyla köşkü yıkılalı çok olmuştu. Avrupa'nın en önemli hazinelerinden biri için üzücü bir sondu elbette, ama kendisine kalacak yer bulmaya ve aktif bir yaşam sürmeye yetecek kadar para vermişlerdi ona. Üstelik yeni dünyaya dair işine çok yarayacak bilgileri de sağlamışlardı.

Yalnızca müzik dünyasındaki değişimlere uyum sağlamak bile umduğundan daha uzun sürdü. Müziğin ölmek üzere can çekişen bir sanat olduğunu düşünmeye başlamıştı. Kendi yüzyılında çiçek düzenleme sanatının bulunduğu konum neyse, yakında müzik de oraya kadar düşecekti. Kendi zamanında da görülebilir olan parçalanma eğilimi 2161'de tamamlanmak üzereydi.

Önceki yaşamında Amerika'nın popüler ezgilerine nasıl kulak vermiyorsa şimdi de vermiyordu. Tüm şarkı bestecileri, alenen Hit Makinesi adında sürgülü cetvel benzeri bir cihaz kullanıyorlardı. Yine de onların bu montaj hattı üretim yöntemlerinin benzerlerine artık neredeyse ciddi müziğin her alanında rastlandığı aşikârdı.

Örneğin, bugünlerde muhafazakârlar kromatik bestecilerdi. Strauss'a göre her zaman duygusuz ve mekaniklerdi, ama hiçbir zaman şimdiki kadar değil. Onların Tanrıları, Berg, Schoenberg, Webern, konsere giden halkın gözünde muhteşem üstatlardı. Belki de anlaşılması güç olan, Üç B'lerden her biri, yani Beethoven, Bach ya da Brahms kadar saygı görmeleri idi.

Fakat muhafazakârların bir kanadı vardı ki, onlar kromatik prosedürü daha da ileriye taşımıştı. Bu adamlar rastgele numaralardan oluşan tablolara başvurup her bir notayı seçtikten sonra bir araya getirerek "stokastik müzik" besteliyordu. Onların kutsal kitabı İşletimsel Estetik adında bir metindi. Bu yapıt, bilgi teorisi adında bir disiplinden türemişti ve tek bir kelimesi bile Strauss'un bildiği beste geleneği veya tekniklerine değinmiyordu. Bu grubun ülküsü "evrensel" müzik üretmekti. Yani, bestecinin bireyselliğinden tamamen arınmış, evrensel Şans Yasaları'nın müziksel ifadesini tam anlamıyla yansıtan müzik. Şans Yasaları'nın kendine has bir tarzı olabilirdi, ama Strauss için bu tarz, başının belaya girmemesi için akordu bozuk bir piyanonun tuşlarına yumruklarcasına basan aptal bir çocuğa ait gibiydi.

Ne var ki, üretilen işlerin büyük bir bölümü yanıltıcı biçimde bilim müziği olarak adlandırılmış bir kategoriye giriyordu. Bu terim, uzay uçuşu, zaman yolculuğu ve romantik veya doğaüstü tarzda diğer konularla ilgilenen çalışmaların başlıklarından başka bir şeyi yansıtmıyordu. Strauss'un, zamanın bozduğu ve cansızlaştırdığı kendi görüntüsünü içinde görmekten korktuğu, doğal seslerin taklidi ve basmakalıp ifadelerden oluşan bu müzikte bilime dair hiçbir şey yoktu.

En yaygın bilim müziği biçimi konçerto adı verilen dokuz dakikalık bestelerdi. Oysa klasik konçerto biçimine hiç benzemiyordu; bu, Rachmaninoff'tan esinlenmiş serbest rapsodi türündeydi. Buna tipik bir örnek, H. Valerion Krafft adında biri tarafından bestelenmiş olan "Derin Uzayın Şarkısı", tamtamlarla yapılan çok yüksek sesli bir hücumla başlardı. Bunu takiben tüm yaylılar hep birlikte gamdaki notaları hızla teker teker çıkar ve ardından paralel 6/4'lüklerle arp ve bir klarnet tarafından uygun bir tempoyla takip edilirdi. Gamın en tiz notalarında büyük ziller hızla birbirine vurulur, forte possible, ve tüm orkestra majör-minör uğultulu bir melodiye şevkle başlardı; ters melodi olması gereken gamı tekrar inmeye başlayan Fransız kornoları dışında tüm orkestra. Motifin ikinci cümlesi titrek bir trompet solosuyla açılır, orkestra bir sonraki ani girişi beklemek için nefesini tutar ve tam bu noktada, dört yaşındaki çocuğun bile tahmin edeceği gibi, ikinci motifle piyano giriş yapardı.

Orkestra'nın arkasında, Derin Uzay'ın esrarengizliğini çağrıştırmak üzere araya girecek sözsüz koroyu oluşturan otuz kişilik bir kadın grubu duruyordu. Ama işte bu noktada da Strauss kalkıp gitmesi gerektiğini çoktan öğrenmişti. Böyle birkaç tecrübenin ardından, Dr. Kris'in kendisine tanıştırdığı ve "yeniden doğan" bestecinin çalışmalarıyla, yani o ana kadar yaptıklarıyla ilgilenen menajer Sindi Noniss'in lobide kendisini bekleyeceğini de biliyordu. Sindi kendi müşterisinin bu çıkıp gitmelerine alışmıştı ve Gian-Carlo Menotti

büstünün altında durup sabırla onu bekliyordu. Ne var ki, bu durum git gide canını sıkıyor, son zamanlarda cinleri tepesine bir çıkıp bir iniyordu.

Krafft olayından sonra ise iyice çileden çıkmıştı. "Bunu yapmamalıydın," diye çıkıştı. "Yeni bir Krafft bestesini öylece bırakıp çıkamazsın. Adam, Gezegengerarası Çağdaş Müzik Topluluğunun başkanı. Onları küçümsemeye devam edersen senin çağdaş bir sanatçı olduğuna onları nasıl ikna edebilirim?"

"Ne fark eder ki?" dedi Strauss. "Beni şahsen tanımıyorlar."

"Yanıyorsun. Seni gayet iyi tanıyorlar ve yaptığın her hareketi takip ediyorlar. Sen zihin yontucuların üzerinde çalıştığı ilk büyük bestecisin ve GÇMT bir ret yazısıyla seni geri çevirmekten memnun olacaktır."

"Neden?"

"Ah, birçok nedeni var. Yontucular da, GÇMT üyeleri de kendini beğenmiş tiplerdir. Her biri diğerine kendi sanatlarının en iyisi olduğunu kanıtlamak ister. Ayrıca yarışma da var. Seni pazara salmaktansa korkutup vazgeçirmek daha kolay olur. Geri dönsen iyi edersin. Bir bahane bulup..."

"Hayır," dedi Strauss kısaca. "Yapacak işlerim var."

"İşte sorun da bu, Richard. GÇMT olmadan nasıl bir opera eseri üreteceğiz? Bu, teremin sololar yazmaya benzemez ya da daha ucuza..."

"Yapacak işlerim var," dedi Strauss ve çıkıp gitti.

Yapacak işi vardı gerçekten de; önceki hayatının son otuz yılı boyunca onu hiçbir projenin uğraştırmadığı kadar uğraştıran bir iş. Uzun kariyerinin şu anda yazması gereken müziği değerlendirecek mihenk taşlarını ona sunmadığını fark ettiğinde, o günlerde bulması şaşırtıcı derecede zor olan kaleme ve nota kâğıdına nadiren dokunabilmişti.

Eski numaralar, üstelik binlercesi üşüşmüştü tabii: melodinin zirvesindeki beklenmedik ton değişimleri, perde farklarını uzatma, bölünmüş dizilerin kümelenmesi, üst tonlarda çalma, zirvenin en tepesinde orkestra korosunun birinden diğerine şimşek hızıyla geçen şarkı sözleri, bandonun ani tekrarları, klarnetin iç gıcıklayan sesi, heyecan verici gerilimi vurgulayan renk karmaşası. Hepsi birden.

Ama şimdi bunların hiçbiri onu tatmin etmiyordu. Bir ömür boyunca onlarla yetinmiş, onları kullanarak hayranlık verici bir sürü iş yapmıştı. Ama artık yepyeni bir başlangıç yapmanın vaktiydi. Doğrusu bazı numaralar onu tam anlamıyla iğrendiriyordu: Stratosferde bir yerde hep birlikte bağırarak kemanların değil tüm bestelerde, tek bir bestede bile tekrar edilecek kadar ilginç bir ses çıkardığı kanısına nereden varmış, buna on yıllarca nasıl saplanıp kalmıştı?

Üstelik memnuniyetle fark ediyordu ki, başka hiç kimse böyle yeni bir başlangıcı onun kadar donanımla yapma şansına sahip değildi. Hafızasında mevcut olan geçmişe ek olarak her zaman en iyi teknik ekipmana ve yöntemlere sahip olmuştu. En düşmanca davranan eleştirmenler bile bu konuda hakkını hiç yememişlerdi. Daha önce yazmış olduğu on beş operaya rağmen, şimdi bir bakıma ilk operasını bestelediğinden bunun bir şaheser olmasını sağlamak için her fırsata sahipti.

Tüm niyeti de buydu.

Dikkatini dağıtan küçük şeyler de çıkmıyor değildi. Kalem, mürekkep ve üzerine yazacak eski moda nota kâğıdı aramak bunlardan biriydi. Belli ki modern bestecilerin çok

azı müziklerini kâğıda yazıyordu. Pek çoğu kasetlerden faydalanıyordu. Başka kasetlerden kestikleri ses ve ton parçalarını birbirine ekliyor, bir kaseti diğerinin üzerine uyguluyor ve ayrıntılı ek dizisini bir şekilde hızla döndürerek çeşitli sonuçlar elde ediyorlardı. Ama 3-V notalarıyla çalışan bestecilerin hemen hepsi doğrudan ses bandının üzerine yazıyorlar, hızla karaladıkları bu düzensiz, kıvrımlı nota dizileri, bir fotosel-audio devresinden geçtiğinde bütün armonik sesler dâhil bir orkestranın çaldığı müziği epeyce andıran sesler ürettiyordu.

Kâğıda yazmaya devam eden bir grup tutucu ise müzikal daktilo kullanıyordu. Bu cihazın sonunda mükemmelleştirildiğini Strauss kabul etmeliydi. Orga benzeyen klavyesi ve durakları vardı, ama standart bir daktilonun yalnızca iki katı kadardı ve gayet düzgün bir sayfa çıkarıyordu. Her ne kadar alabildiği tek kalem ucu giderek yazısını kalınlaştırırsa da Strauss kendi ince, uzun ve okunaklı el yazısından memnundu ve ondan vazgeçmek istemiyordu. Bu, onu kendi geçmişine bağlıyordu.

Sindi ona, engellere takılmadan işini yapabilmesi için nasıl politik hareket edeceğini gösterdikten sonra bile GÇMT'ye katılmak ona kötü anlar yaşattı. Topluluktaki adamlar, bir veterinerin dört bininci hasta buzağısını muayene edişindeki ilgisizlikle Strauss'ü mülakata aldılar.

"Herhangi bir yayının var mı?"

"Evet. Dokuz senfonik şiir, yaklaşık üç yüz şarkı, bir..."

"Yaşadığın zamandan bahsetmiyorum," dedi mülakatı yapan kişi rahatsız edici bir tavırla. "Yontucular seni geri döndürdüğünden beri demek istedim."

"Yontucular beni... Tamam, anladım. Evet, bir yaylı çalgılar dörtlüsü, iki şarkı, bir..."

"Güzel. Yaz, Alfie. 'Şarkılar.' Enstrüman çalıyor musun?"

"Piyano."

"Hmmm." Adam, Stuart'ın tırnaklarını inceledi. "Peki. Nota mı okuyorsun yoksa bir İşaretleme Aygıtı, yani kaset kırıcı mı kullanıyorsun? Ya da bir Makine?"

"Nota okuyorum."

"Hadi bakalım," dedi adam ve Strauss'ü ışıklı yüzeyinde sonsuz bir yarı saydam kâğıt şeridi geçen gözlem kürsüsüne oturttu. Kâğıtta oldukça büyütülmüş bir parça yazılıydı. "Bu parçayı ısılıkla çal ve bunun hangi enstrümanların sesine benzediğini söyle."

"Musiksticheln okumuyorum," dedi Strauss buz gibi bir sesle. "Yazmıyorum da. Ben müzik kâğıdı üzerinde standart nota kullanıyorum."

"Alfie, yaz, 'Yalnızca nota okuyor.'" Üzerinde grimsi renkte basılmış notalar olan bir kâğıdı kürsüdeki buzlu camın üstüne koydu. "Bunu ısılıkla çal hadi."

"Bu" dediği, bir siyasetçinin 2159 yılında Hit Makinesi'nde besteleyip parti mitinglerinde gitar çalıyormuş gibi yaparak söylediği "İskota, Kadeh ve Emanet Snooky" adında meşhur bir besteydi. (Strauss Amerika'nın bazı yönlerden çok da değişmemiş olduğunu düşündü.) Öyle meşhurdu ki, müzik bilgisi olsun olmasın herkes onu sadece başlığını görse bile ısılıkla çalabilirdi. Strauss da çaldı ve iyi niyetini göstermek için ekledi: "B bemol."

Mülakatı yapan adam yeşil boyalı duvar piyanosuna doğru yürüdü ve siyah, kaygan tuşlardan birine bastı. Piyanonun akordu inanılmaz derecede bozuktu. Nota si bemol'den ziyade standart 440Hz la'ya çok daha yakındı. Fakat adam kendinden emin bir şekilde,

"Aynen öyle. Yaz bakalım, Alfie, 'Bemol de okuyor,'" dedi. "Tamamdır, evlat, artık üyesin. Aramıza hoşgeldin. Eski tarz nota okuyabilen insan pek yok artık. Genellikle bu tarzı küçümsüyorlar."

"Teşekkür ederim," dedi Strauss.

"Eğer geçmişin eski ustaları bunun iyi olduğunu düşünmüşlerse bizim için de yeterince iyi olduğu kanısındayım. Onlar gibilerine az rastlanıyor bu günlerde bence. Elbette, Dr. Krafft dışında. Eskiden hepsi birer efsaneydi. Shilkrit, Tiomkin ve Pearl... Wilder ve Janssen."

"Doch gewiss," dedi Strauss kibarca.

Yine de çalışmasına devam etti. Küçük işlerden biraz para kazanmaya başlamıştı. Zihin yontucuların laboratuvarından çıkmış bir besteciye insanlar özel bir ilgi gösteriyordu. Ayrıca malzemenin kendisinin de satışını kolaylaştıran faziletlere sahip olduğundan emindi Strauss.

Ama önemli olan operaydı. Kaleminin altında gün geçtikçe büyüyen; şimdiki yaşamı kadar taze ve yepyeni; kuvvetli, dolu hafızası gibi bilgi ve olgunluk üzerine kurulu eseri. Libretto bulmak başta oldukça zahmetliydi. Her ne kadar kendi pek inanmasa da, mevcut metinlerin arasında 3-V olarak kullanılacak bir şey bulmak mümkündü. Ama anlaşılmaz teknik prodüksiyon yönergeleriyle akli öyle bir bulanmıştı ki, iyiyle kötünün ayrımını bile yapamıyordu. En sonunda, bütün kariyerinde üçüncü kez kendi dilinde yazılmamış bir oyuna başvurdu ve operasını ilk kez o dilde, yani İngilizcede, yazmaya karar verdi.

Oyun, Christopher Fry'ın Venüs Görüldü adlı eseri idi. Her açıdan Strauss için mükemmel bir opera librettosuydu. Strauss gün geçtikçe daha iyi anlıyordu bunu. Fars tarzındaki karmaşık hikâyesiyle ismen bir komedi olsa da, aslında oldukça derinlikli manzum bir eserdi. Müzikle üç boyut kazanmak için haykıran birçok karakter ve yaprakların döküldüğü sonbahar trajedisinin esintilerini barındırıyordu.

Tam anlamıyla Von Hofmannsthal'ın Gülün Şövalyesi, Ariadne Naksos'ta ve Arabella eserlerinde ona sunduğu aykırı dramatik karışımın benzeriydi.

Von Hofmannsthal'a yazık olmuştu, ama işte burada en az onun kadar yetenekli rahmetli olmuş bir oyun yazarı daha vardı. Sunduğu müzikal fırsatlar da muazzamdı. Mesela İkinci Sahne'nin bitimindeki yangın vardı. Orkestrasyon ve kontrpuana, hava ve su kadar önem veren bir besteci için ne muhteşem bir ödül ama! Ya da Perpetua'nın Duke'un elindeki elmayı vurduğu sahne; o anda, laf arasında geçirilmiş tek bir atıf, Rossini'nin mermerimsi William Tell'ini müzikal dokunun içine eklenmiş ironik bir dipnottan başka bir şey yapmazdı! Ve Duke'un muhteşem perde konuşmasının başı:

Kendim için üzülsem mi? Ölümlüler adına.
Kendim için üzüleceğim. Yapraklar ve dallar,
Kahverengi tepeler, sisli vadiler,
Gölün üzerindeki parlaklık...

Yine burada Falstaff tarzında, büyük bir trajikomedide aktörüne uygun bir konuşma da vardı:

yankılanan horultusuyla (trombonlar, en az beş tanesi, con sordini?) operayı usulca bitiren, uykulu Reedbeck'in yorumlarının kestiği, kahkahaların gözyaşlarına karıştığı final sahnesi...

Daha iyisi olabilir mi? Hem de bu oyuna en olmayacak şekilde rastlamışken? En başta, işe ısınmak için Sessiz Kadın tarzında dümdüz bir fars yapmayı planlamıştı. Geçmişte Zweig'in bu librettoyu Ben Jonson'un bir oyunundan kendisi için uyarladığını hatırlayan Strauss, Jonson'dan sonraki dönemin İngiliz oyunlarını aramaya başladı. Çok geçmeden de Thomas Otway'in Venedik Korundu isimli destansı beyitlerinde geçen berbat örneklere rastladı. Fry'in oyunu kartotekte Otway'in hemen ardından geliyordu ve Strauss sırf meraktan bakmıştı buna. Yirminci yüzyıla ait bir oyun yazarı neden on sekizinci yüzyılda yazılmış bir oyunun başlığına atıfta bulunarak bir kelime oyunu yapmıştı?

Fry'in oyununun iki sayfasını okuduktan sonra kelime oyunu ile ilgili bu küçük bulmaca Strauss'un aklından tamamen çıkmıştı. Şansı yine yaver gitmişti; artık bir operası vardı.

Oyun için hazırlıklar yapılırken Sindi mucizeler yarattı. Galanın tarihi, partiyon bile tamamlanmadan belirlenmişti. Bu Strauss'a, Elektra'nın kapanışını bitirmeye çalıştığı sırada daha mürekkep bile kurumadan her bir sayfayı alıp yayınlanma tarihinden önce baskıcıya aceleyle yetiştiren Fuestner'i hatırlatıyordu. Fakat durum şimdi çok daha karmaşıktı, çünkü yeni performans tekniklerini kullanabilmek için partiyonun bir kısmı elle yazılmalı, bir kısmı kaydedilmeli, bir kısmı da eski zamanlardaki gibi basılmalıydı. Bazen Sindi sıkıntıdan ecel terleri döküyordu.

Ama Venüs Görüldü, her zaman olduğu gibi Strauss'un kaleminden bitiş tarihinden çok önce tamamlanmıştı. İlk taslağı yazmak fazlasıyla zahmetli olmuştu. Barkun Kris'in laboratuvarında uyandığında yaşadığı kafa karışıklığından ziyade, ölmüş olması gerektiği düşüncesinin izleriyle yeniden doğmak gibiydi. Fakat şehrin üstünde görünmeden, sestem hızlı giden roketlerin ürkütücü gümbürtülerinden rahatsız olmadığı gibi Sindi'nin hafifçe duyulabilen endişeli söylenmelerinden de rahatsız olmayan Strauss, neredeyse hiç çaba harcamadan taslaktan orkestralama kabiliyetine hâlâ sahip olduğunu fark etti.

İşi bittiğinde provaların başlamasına iki gün vardı. Üstelik bu iki günde, provalar boyunca yapacak hiçbir şeyi yoktu. Bu çağda performans teknikleri elektronik sanatlara öylesine bağlıydı ki, hepsinin Kapellmeister Ustası olsa bile, tecrübesi tamamen ilkelik düzeyine inmişti.

Umurunda değildi. Müzik, yazılı haliyle, kendi adına gerekeni yapacaktı. Bu sırada, sahneyle aylar süren meşguliyetini unutmanın iyi olacağını fark etti. Kütüphaneye geri döndü ve eski şiirlere şöyle bir göz gezdirip bir iki şarkı için öylesine metin baktı. Yakın zamanda yazılan şiirlere bakmaya zahmet etmedi bile; onlardan alabileceği hiçbir şey olamazdı, bunun farkındaydı. 2161'in Amerika'sını anlamak ve acaba daha önce böyle bir şiirden şarkı yaratılmış mı diye öğrenmek için kendi çağının Amerikalıları ona yardımcı olabilirler diye düşündü.

Araştırdıkça rahatladı, hatta keyif almaya başlamıştı. Sonunda beğendiği bir kasete rastladı. Strauss'un gençliğinde, 1910 yılında çıkan o seste olduğu gibi Idaho'nun o çatallaşmış eski sesinde de genizden söyleniyordu. Şairin adı Pound idi. Şiir şöyle devam ediyordu:

...o büyük adamların ruhlarının
Nasıl bazen içimizden geçtiğini,
Ve onların içinde nasıl eridiğimizi,
Ve yalnızca ruhlarının yansımaları olmadığımızı.
Böylelikle Dante'yim ben bir süre
François Villon'um, baladların efendisi ve hırsız,
Yahut öyle kutsal kimseler, burada anmayacağım,
Dine küfreden yazmasınlar diye, ismimin karşısına;
Öyle bir anlığına sadece ve geçip gider alev.
Sanki tam ortamızda saydam bir küre
Şeffaflaşır, erimiş altın, işte o "Ben"im.
Ve içinde bazı biçimler aksettirir kendini:
İsa, veya Yuhanna, yahut kanaatkar Floransalı;
Ve nasıl ki berrak boşluk, boşluk değildir
Üzerine bir biçim konulmamışsa,
O zaman var olmaktan vazgeçeriz bir süre,
Ve bunlar, Ruhun Ustaları, devam eder yaşamaya.

Gülümsedi. Platon'dan beri yazıla gelirdi bunlar. Fakat bu şiir, onun içinde bulunduğu durumun tarihsel anlatımıydı adeta; yaşadığı ruh göçünü açıklayan bir teori gibiydi ve biçimsel olarak çok etkileyiciydi. Strauss'un yeniden doğuşu ve şairin bu içgörüsü onuruna küçük bir ağıt olarak bestelenebilirdi.

Mükemmel, nefes kesen bir akort serisi kulağında şekillenmeye başlamıştı bile, buna başlangıçta hafifçe belirsizleşerek değişik tonlarda okunacak sözler eşlik edebilirdi... sonra Dante ve Villon'un isimlerinin zamana meydan okurcasına giriş yaptığı o etkileyici bölüm... Kaydı rafına geri koymadan önce defterine birkaç not aldı.

İyi ki korunmuştu bunlar, diye düşündü.

Ve gala gecesi geldi çattı. Seyirciler salonu doldurdu. 3-V kameralar herhangi bir görünür desteğe bağlı olmadan havada dolanıyorlardı. Sindi ise, Strauss'un anlayabildiği kadarıyla temel kuralı bir artı birin on ettiği karmaşık bir parmak hesabı yaparak müşterilerinin kazançlarından elde edeceği payı hesaplıyordu. Operadan ziyade sirk gösterisi olacakmış gibi her sınıftan gelmiş insanlar salonu tavana kadar doldurmuştu.

Şaşırtıcı şekilde, cerrah önlüklerinin abartılı bir siyah versiyonu olan resmi kıyafetlerinin içinde soğuk ve aristokratik zihin yontucularından aşağı yukarı elli kişi vardı. Dev isimlerin, yani 3-V müzisyenlerinin kısa süre sonra "sahne" alacağı oditoryumun önüne yakın koltukların bir sırasını kaplamışlardı (gerçek şarkıcılar zemindeki küçük bir sahnede söyleyeceklerdi). 3-V, gerçek boyutlarından çok daha büyük gözüküyordu ama Strauss bunun göz önünde bulundurulmuş olması gerektiğini düşündü, bu yüzden de fazla umursamadı.

Yontucular içeri girmeye başlayınca seyirciler arasında Strauss'un sebebini anlamadığı heyecanlı fısıldaşmalar başladı. Anlamaya da çalışmadı; zaten yıllar geçmesine rağmen hâlâ üzerinden atamadığı açılış gecesi gerginliğinden kurtulmaya çalışıyordu.

Nereden geldiği belli olmayan ışık yavaşça karardı ve Strauss podyuma çıktı. Önünde

partisyon vardı ama ona ihtiyacı olacağını düşünmüyordu. Tam önünde, müzisyenlerin arasında, kendi görüntüsünü zemindeki şarkıcılara yansıtacak malum 3-V cihazları vardı.

Seyirciler artık sessizdi. İşte o an gelmişti. Batonu havaya kalktı ve kararlı bir şekilde aşağı indi. Uvertür orkestra çukurundan yükselmeye başladı.

Kısa bir süreliğine, işin en çetrefil kısmına, koca orkestrayı bir arada ve eliyle ördüğü müzikal ağa odaklanmış halde tutmaya kendini iyice kaptırmıştı. Ama kontrolü arttıkça ve kendine daha güvenli hissettikçe artık işi kolaylaşmıştı. Böylece eserin kulağa nasıl geldiğine dikkatini verebiliyordu.

Kesinlikle yanlış bir şeyler vardı. Beklediğinden farklı şekilde bir Klang ile sürpriz biçimde ara ara ortaya çıkan, orkestraya dair bazı ton değişimleri elbette vardı; bir ömürlük tecrübeden sonra bile her bestecinin başına gelirdi bu. Ve bazı anlarda şarkıcılar, baş etmesi hesapladığından daha zor parçalara girerken ipten düşecekmiş gibi olan bir cambazinkine benzer sesler çıkarabilirlerdi, (oysa buradakilerin hiçbiri bir kez bile teklememişti; daha önce çalışmak zorunda kaldığı tüm seslerden çok daha iyi seslerdi bunlar).

Ama hepsi ayrıntıydı bunların. Yanlış olan genel izlenimdi. Yalnızca galanın heyecanını kaybetmekle kalmıyordu, ki zaten tüm gece boyunca aynı derecede süremezdi, sahneden ve orkestra çukurundan gelen şeye ilgisi de kayboluyordu. Git gide yoruluyor, batonu tutan kolu ağırlaşıyordu. İkinci bölüm, coşkulu, ışıltılı olması gereken tonuna erişirken Strauss, masasına dönüp şarkı üstünde çalışmayı dileyecek kadar sıkılmıştı.

Derken perde sona erdi; sadece bir tane daha vardı. Alkışları güçlkle duyuyordu. Soyunma odasındaki yirmi dakikalık dinlenme ona gereken gücü vermeye ancak yetti.

Ve aniden, son perdenin ortasında, her şeyi anladı.

Müzikte yeni olan hiçbir şey yoktu. Baştan sona her şey o eski Strauss'tu, ama hiç olmadığı kadar güçsüz ve cansızdı. Krafft gibi bestecilerin çalışmalarıyla karşılaştırıldığında şüphesiz onun çalışması seyirciler için adeta bir şaheserdi. Ama o ne olduğunu biliyordu.

Eski klişeleri ve yapmacık üslupları terk etme kararlılığı, buna inanışı, yeni bir şey yaratma isteği... Hepsi alışkanlığın gücüne yenik düşmüştü. Yeniden hayata döndürülmek, kendi tarzının derinlemesine yerleşmiş reflekslerini de beraberinde getirmişti. Kalemi eline almasıyla hepsi kolayca ona boyun eğdirmişti; kendi kontrolü, aniden ve hızla alevden çekilen bir parmak üzerindeki etkisi kadardı ancak.

Gözleri doldu; vücudu gençti ama o ihtiyar bir adamdı, ihtiyar bir adam. Bu hayatı otuz beş yıl daha yeniden yaşamak mı? Asla. Bunları çok önceden de söylemişti, yüzyıllar önce. Bu bayağı yüzyılın bile eninde sonunda ondaki mükemmelliğin yanmış kabuğunu fark edeceğinin bilincinde olarak, git gide güçsüzleşen bir sesle aynı şeyleri yeni baştan neredeyse yarım yüzyıl daha söylemek mi? Hayır! Asla, asla!

Operanın bittiğini fark etti birden. Seyirciler coşku içinde sevinç çığlıkları atıyordu. Bu sesi tanıyordu. Barış Günü'nün galasında da aynı şekilde bağırışlardı, ama o zamanlar olduğu adamı eğlendiriyordu bu çığlıklar; Barış Günü'nün acımasız bir yalınlıkla dönüşmüş olduğunu gösterdiği adamı değil. Şimdi burada ses daha da anlamsızdı: cehaletin alkışları; hepsi bu.

Yavaşça döndü. Şaşkınlıkla ve şaşırtıcı bir rahatlama hissiyle, alkışların aslında onun için olmadığını gördü.

Hepsi Dr. Barkun Kris içindi.

Kris, zihin yontucuların arasında durmuş, seyircilere selam veriyordu. Yakınındaki yontucular birbiri ardına elini sıkıyorlardı. Kris, koridordan geçip podyuma doğru yürürken seyirciler elini tutmaya çalışıyordu. Kürsüye varıp bestecinin gevşek elini tuttuğu anda alkışlar ve çığlıklar şiddetlendi.

Kris kolunu kaldırdı. Alkışlar birden kesildi; çığlıklar, yerini sessizliğe bıraktı.

"Teşekkür ederim," dedi. "Bayanlar ve baylar, Dr. Strauss'a veda etmeden önce, yeteneğinin bu taze örneğini dinlemenin bizim için gerçek bir ayrıcalık olduğunu tekrar söylemeliyim. Eminim ki bundan daha güzel bir veda olamazdı."

Alkış yağmuru beş dakika boyunca sürdü ve Kris araya girmese bir o kadar daha devam ederdi.

"Dr. Strauss," dedi, "birazdan size bir formülasyon söyleyeceğim ve bunu söylediğim anda isminizin Jerom Bosch olduğunu, bizim yüzyılımızda ve tamamen kendinize ait bir yaşam sürmek üzere doğduğunuzu fark edeceksiniz. Muhteşem bir bestecinin maskesine, personasına, sahip olduğunuzu düşünmenizi sağlayan, bizim yerleştirdiğimiz anılar silinecek. Size bunu söylüyorum ki, bu insanların sizin alkışlarınızı neden benimle paylaştıklarını anlayabilesiniz."

Bunu doğrulayan bir ses dalgası kapladı her yanı.

"Zihin yontma sanatı, estetik zevk için yapay kişilikler yaratmak, bir daha hiçbir zaman böyle doruğa çıkamayabilir. Jerom Bosch olarak müzik yeteneğinizin hiçbir şekilde olmadığını anlamalısınız; aslında en basit bir tınıyla bile baş edemeyecek kadar yeteneksiz birini bulmak için uzun süre araştırma yaptık. Ama böyle ümitsiz bir malzemeye müthiş bir bestecinin yalnızca kişiliğini yerleştirmekle kalmadık, dehasını da yüklemeyi başardık. Bu deha tamamen size aittir. Kendini Richard Strauss olarak düşünen personaya. Yontuculuk için gönüllü olan adamın bunda hiçbir katkısı yoktur. Bu tamamen sizin zaferiniz ve bu yüzden sizi saygıyla selamlıyoruz."

Artık alkış yağmuru artık durdurulamazdı. Strauss yarım ağız bir gülümsemeyle Dr. Kris'in önünde eğilişini izledi. Bu zihin yontma işi, bu çağ için oldukça uygun, sofistike bir zalimlik çeşidiydi. Ama dürtü, elbette ki, her zaman var olmuştu. Aynı dürtü sayesinde Rembrandt ve Leonardo, kadavraları birer sanat eserine dönüştürebilmişti.

Aynı şekilde sofistike bir kısas usulü ödemeyi de hak ediyordu yontuculuk: göze göz, dişe diş... ve hataya hata.

Hayır, yarattığı "Strauss"un aslında çürük bir ağaç kovuğu kadar bomboş olduğunu Dr. Kris'e söylemesine gerek yoktu. Artık 3-V kayıtlarında saklanacak olan bu müziğin kofluğunu anlayamayan yontucuydu her zaman alay edilecek olan.

Ama bir anlığına isyan duygusuyla kanı kaynadı. Ben, benim, diye düşündü, ölene kadar Richard Strauss'um ve asla en basit bir tınıyla bile baş edemeyecek kadar yeteneksiz olan Jerom Bosch olmayacağım. Hâlâ batonu tutan eli aniden yukarı kalktı; bunu bir darbe indirmek için mi yoksa def etmek için mi yapmıştı bilmiyordu.

Elini tekrar indirdi ve en sonunda selam vermek için eğildi; ama seyirciye değil, Dr.

Kris'e. Kris dönüp onu bilinmezliğe sürükleyecek kelimeyi söylerken, bestelemeye fırsat bulamayacağı o şiir dışında hiçbir şey için pişman değildi.

Çeviren: Büşra Çavundur

Ray Bradbury

Ray Bradbury, Mars'ta geçen kurmaca metinler yazan ilk yazar olmasa da 1940'ların ve 50'lerin dergilerinde yayımlanan, Kızıl Gezegeni insanlığın iyi olsun, kötü olsun bir iz bırakabileceği yeni bir dünya olarak tasavvur ettiği öyküleriyle bilimkurgunun en yaratıcı manzaralarından birine imza attı. Bu öykülerine temel oluşturan derlemesi Mars Yıllıkları (1950), müthiş başarısıyla ana akım okuyuculara, insanın zamanın ötesindeki hayal ve korkularını içeren modern bir mitoloji olan bilimkurgunun değerini gösterdi. İster Fahrenheit 451 isimli gelecek distopyasındaki, kitapları yakarak fikirleri yok etmekten ibaret olan işinin erdeminden şüphe duymaya başlayan itfaiyeci karakterinde; isterse Uğursuz Bir Şey Geliyor Bu Yana isimli karanlık fantezisindeki, ölüm korkularının onları gezici bir karnavalın Mefistofelesvari sahibiyle Faustvari antlaşmalar yapmaya itmesine izin veren sıradan, orta sınıf Amerikalılarında olsun, Ray Bradbury'nin kurgusu aslında en çok insanların kırılğan ve hata yapmaya meyilli doğasını işliyor. Bradbury'nin şiirsel öyküleri; Resimli Adam, Güneşin Altın Elmaları, A Medicine for Melancholy ve The Machineries of Joy ile kusursuz Stories of Ray Bradbury adlı seçki de dâhil olmak üzere pek çok farklı ciltte toplandı. Dark Carnival ve Sonbahar Ülkesi seçkilerindeki modern Gotik öyküleri, çağdaş korku ve karanlık fantezi kurgusu üzerinde büyük bir etki yarattı. Yüzyıl ortasında Orta Batı'da geçen bir çocukluğu anlattığı romanı Karahindiba Şarabı ve genç bir yazarken edindiği tecrübeleri anlatan Death Is a Lonely Business, Deliler Mezarlığı ve Green Shadows, White Whale kitaplarından oluşan üçlemesi, tam olarak günlük hayatın büyülü olasılıklarının Bradburyvari bir keşfini gözler önüne seriyor. Yazarın eserleri arasında Switch on the Night, Cadılar Bayramı Ağacı ve Ahmed and the Oblivion Machine isimli çocuk kitaplarının yanı sıra yüzlerce şiirden oluşan The Complete Poems of Ray Bradbury isimli seçki, The Wonderful Ice Cream Suit de dâhil olmak üzere bir oyun seçkisi ile Yestermorrow isimli bir deneme seçkisi yer alıyor. Bradbury'nin pek çok öyküsü aynı zamanda sahneye, filme, televizyona, müzikale ve çizgi romana uyarlandı. Yazdığı senaryolar arasında Gökten Gelen Canavar ve John Huston'ın Moby Dick uyarlaması da var. Kazandığı pek çok ödülün arasında Nebula Grand Master Ödülü ve Korku Yazarları Birliği'nden Bram Stoker Yaşam Boyu Başarı Ödülü bulunuyor.

Karaydı Tenleri ve Altın Rengiydi Gözleri

Roketin metali çayırda esen rüzgârla yavaşça soğudu. Kapağı kabarmış konserveler gibi pat ederek açıldı. İçinden bir adam, bir kadın ve üç çocuk çıktı. Diğer yolcular Mars çayırlarına dağılıp birer fısıltıya dönüşerek adamı ailesiyle yalnız bıraktılar.

Adam saçlarının dalgalandığını ve bedenindeki dokuların sanki bir vakumun tam ortasında duruyormuş gibi iyice çekildiğini hissetti. Önünde duran karısı neredeyse dumanın içinde dönüyormuş gibi görünüyordu. Çocukları ufak tohumlar gibi her an tüm Mars topraklarına ekilebilirdi.

İnsanların hayatlarının hangi vakitlerinde olduklarını anlamak için güneşe baktıkları gibi, çocuklar da adama baktı. Yüzü soğuktu.

“Sorun ne?” diye sordu karısı.

“Hadi rokete geri dönelim.”

“Dünya’ya dönmek mi istiyorsun?”

“Evet! Dinle!”

Rüzgâr benliklerini söküp atmak istiyormuş gibi esti. Mars’ın havası her an iliğin beyaz kemikten sıyrılması gibi ruhunu içinden çekip alabilirdi. Zihnini eritip geçmişini yakıp yok edebilecek bir kimyasal maddenin içine batırılmış gibi hissetti.

Mars’ın, yılların ezici baskısı altında zamanla eskimiş tepelerine baktılar. Çayırların arasında kaybolmuş, efil efil esen çim göllerinin arasında narin çocuk kemiklerini andıran eski şehirleri gördüler.

“Cesaretini topla, Harry,” dedi karısı. “Artık çok geç. Yüz milyonlarca kilometre yol geldik.”

Sarı saçlı çocuklar Mars göğünün derin kubbesine doğru bağırdılar. Rüzgârın sert çimlerin üzerinden geçerken çıkardığı ılık sesinden başka bir cevap gelmedi.

Adam bavulları soğuk elleriyle yerden aldı. “Hadi bakalım,” dedi. Denizin ucunda durmuş, içine atlayıp boğulmaya hazır gibiydi.

Yürüyerek şehrin içine girdiler.

Ailenin ismi Bittering’di. Harry ve karısı Cora ile Dan, Laura ve David. Küçük beyaz bir kulübe yapıp içinde leziz kahvaltılar ettiler, ama korku asla geçmedi. Bay ve Bayan Bittering’in içindeydi hep korku, her geceyarısı konuştuklarında, her şafakta uyandıklarında onlarla beraber olan davetsiz bir misafir gibiydi.

“Deniz kristali gibi hissediyorum,” dedi adam, “sanki dağdan aşağı akan bir çayın içinde suyla birlikte sürükleniyorum. Buraya ait değiliz. Biz Dünya’nın insanlarıyız. Burası Mars. Marslılar için burası. Tanrı aşkına Cora, bilet alıp evimize dönelim!”

Ama kadın sadece kafasını salladı. “Bir gün atom bombası Dünya’yı mahvedecek. O zaman burada güvende olacağız.”

“Güvende ve delirmiş!”

Tik tak, saat yedi, diye çınladı saatin sesi, haydi uyanma vakti. Onlar da uyandı.

Bir nedenden her sabah, sanki bir şeylerin kaybolmasını bekler gibi, tek tek her şeyi

kontrol ediyordu adam: sıcak ocağı, saksıdaki sardunyaları. Gün ışıırken saat altıdaki Dünya roketiyle gelen sabah gazetesi sıcaktı. Gazetenin mührünü açıp kahvaltısını yaptığı yerin üzerine serdi gazeteyi. Kendini neşeli olmak için zorladı.

"Yine koloni günlerine döndük," dedi. "Niye mi, çünkü on yıla kalmaz Mars'ta on milyon Dünyalı olacak. Büyük şehirler falan! Başaramayacağımızı söylediler. Marslılar istilamıza sinirlenir dediler. Ama bir tane olsun Marslı bulduk mu? Nerede! Ha evet, boş şehirlerini bulduk, ama içinde kimseler yok. Öyle değil mi?"

Rüzgâr, ırmak gibi çağlayarak geçti evin üstünden. Pencerelerin şangırtısı kesildiğinde Bay Bittering lokmasını yutup çocuklara baktı.

"Bilmiyorum," dedi David. "Belki de görmediğimiz Marslılar vardır etrafta. Bazen geceleri sanki onları duyuyorum. Rüzgârı duyuyorum. Kumlar pencereme çarpıyor. Korkuyorum. Ve dağların tepelerinde, çok eskiden Marslıların yaşadığı o şehirleri görüyorum. Ve sanırım o şehirlerin etrafında hareket eden şeyler görüyorum, baba. Merak ediyorum, acaba o Marslılar burada yaşamamıza ne diyor. Acaba buraya geldik diye bize bir şey yapmayacaklar mı?"

"Saçmalık!" Bay Bittering pencereden dışarı baktı. "Biz temiz, iyi insanlarız." Çocuklarına döndü. "Ölü şehirlerin hepsi bir nevi hayaletle doludur. Anılarla yani." Tepelere baktı. "Bir merdiven görünce acaba Marslılar buna tırmanırken nasıl görünüyordu, diye merak edersin. Marslı tabloları görünce de sanatçı nasıl biriydi acaba diye. Zihninde küçük bir hayalet yaratırsın, bir anı. Çok doğal. Hayal gücünden." Durdu. "Gizli gizli o kalıntıların arasında gezinmiyorsunuz, değil mi?"

"Hayır, baba." David ayakta kalıyordu.

"Oralardan uzak durun. Reçeli uzatsana."

"Yine de," dedi küçük David, "kesin bir şeyler olacak."

O öğleden sonra bir şeyler oldu.

Laura sendeleyerek eve geldi, ağlıyordu. Sağına soluna bakmadan doğrudan sundurmaya koştu.

"Anne, baba! Savaş, Dünya'da!" dedi hıçkırarak. "Az önce radyo yayınında söylediler. New York'a atom bombası atmışlar! Uzay roketlerinin hepsi patlamış. Bir daha asla Mars'a roket gelmeyecek!"

"Harry!" Cora, kocasına ve kızına tutundu.

"Emin misin, Laura?" diye sordu babası sessizce.

Laura ağladı. "Sonsuza kadar Mars'ta yalnız kaldık!"

Uzun bir süre sadece akşama doğru çıkan rüzgârın sesi duyuldu.

Yalnız, diye düşündü Bittering. Burada ancak bin kişiyiz. Geri dönme imkânımız yok. İmkânımız yok. İmkânımız yok. Suratından, ellerinden ve vücudundan ter aktı; korkusunun sıcaklığıyla ıslanmıştı. Laura'ya tokat atıp "Hayır, yalan söylüyorsun! Roketler geri gelecek!" diye bağırarak istedi. Onun yerine Laura'nın kafasını okşayıp "Roketler bir gün döner elbet," dedi.

"Baba, ne yapacağız?"

"İşimize bakacağız tabii ki. Ekinleri ve çocuklarımızı yetiştireceğiz. Savaş bitip roketler geri dönene kadar hayatımıza devam edeceğiz."

İki oğlan koşarak sundurmaya geldi.

“Çocuklar,” dedi adam oturduğu yerden, bir yandan çocukların arkasına doğru bakıyordu, “size söylemem gereken bir şey var.”

“Biliyoruz,” dediler.

Sonraki günlerde Bittering korkusuyla baş başa kalmak için sık sık bahçede dolandı. Roketler gökte gümüş ağlar ördüğü sürece Mars’ı kabul edebilmişti. Çünkü kendine hep şöyle diyordu: Yarın, olur da istersem, biletimi alıp Dünya’ya dönerim.

Ama şimdi ağ gitmiş, roketler erimiş güverteleri ve kablolarıyla bir yapboz yığını içinde çürüyorlardı. Dünyalılar, yazları zencefilli çörek gibi pişirilip Mars kışlarında hasat ambarına kaldırılmak üzere Mars’ın garipliğine, tarçından tozlarına ve şaraptan havasına bırakılmıştı. Ona ne olacaktı? Peki ya diğerlerine? Mars işte bu anı beklemişti. Şimdi artık onları yiyip bitirecekti.

Elinde kürekle çiçek tarhının üzerine diz çöktü. Çalış, diye düşündü, çalış ve unut.

Bahçeden yukarı doğru Mars’ın dağlarına baktı. Bir zamanlar o zirvelere ait olan eski ve mağrur Marslı isimlerini düşündü. Dünyalılar gökten inmiş, isimleri olmasına rağmen isimsiz kalmış tepelere, ırmaklara, Mars denizlerine gözlerini dikmişti. Bir zamanlar Marslılar şehirler kurmuş, şehirlere isim vermiş; dağlara tırmanmış, dağlara isim vermiş; denizlere yelken açmış, denizlere isim vermişti. Dağlar erimiş, denizler kurumuş ve şehirler altüst olmuştu. Buna rağmen Dünyalılar bu kadim tepelere ve vadilere yeni isimler koyarken dile getirmediikleri bir suçluluk duygusu hissetmişlerdi.

Yine de insan simge ve etiketlerle yaşar. İsimler verilmişti işte.

Bay Bittering, Mars güneşinin altında, bahçesinde kendini çok yalnız hissetti. Bu yabancı topraklarda Dünya’dan getirdiği çiçekleri ekmesi, anakronizm değil de neydi?

Düşün. Düşünmeye devam et. Farklı şeyleri. Dünya’yı, atom savaşını, yitip giden roketleri aklından çıkar.

Terledi. Etrafa bakındı. Kimse bakmıyordu. Kravatını çıkardı. Ne kadar cesurca, diye düşündü. Önce ceketini çıkardın, şimdi de kravatını. Kravatını düzgün bir şekilde, Massachusetts’ten fidan olarak getirdiği şeftali ağacının üstüne astı.

İsimler ve dağlar hakkında felsefe yapmaya devam etti. Dünyalılar isimleri değiştirmişti. Artık Mars’ta Hormel Vadileri, Roosevelt Denizleri, Ford Tepeleri, Vanderbilt Platoları, Rockefeller Irmakları vardı. Bu doğru değildi. Amerikalı yerleşimciler eski Kızılderili bozkır isimlerini kullanarak akıllılık etmişlerdi: Wisconsin, Minnesota, Idaho, Ohio, Utah, Milwaukee, Waukegan, Osseo. Eski isimler, eski manalar.

Dağlara delirmişçesine bakarak şöyle düşündü: Orada mısınız? Göçmüş gitmiş olanlar, Marslılar, size soruyorum? Bakın, işte biz buradayız, yalnız ve kimsesiz! Hadi gelin aşağı, atın bizi buradan! Bizler aciziz!

Rüzgâr, şeftali çiçeklerini sağanak hâlinde savurdu.

Güneşten esmerleşmiş elini uzattı ve küçük bir çığlık attı. Çiçeklere dokundu, yere düşenlerden birkaçını aldı. Elinde döndürüp tekrar tekrar dokundu onlara. Sonra da bağırarak karısına seslendi.

“Cora!”

Kadın pencerede belirdi. Adam ona doğru koştu.

"Cora, Şu çiçeklere bak!"

Kadın iekleri eline aldı.

"Görüyor musun? Farklılar. Değişmişler! Artık Şeftali ieği değiller!"

"Bana normal göründü," dedi kadın.

"Değiller. Yanlış bir Şeyler var! Tam olarak nasıl bilmiyorum. Fazladan bir yaprak var ya da bir sap, neyse artık, rengi, kokusu!"

Çocuklar tam da babaları bahçede turpları, soğanları ve havuçları topraktan sökerken koşarak geldiler.

"Cora, gel bak!"

Soğanları, turpları, havuçları elden ele gezdirdiler.

"Havuca benziyor mu bunlar?"

"Evet... hayır." Kadın tereddüt etti. "Bilmiyorum."

"Değişmişler."

"Belki de."

"Değiştiklerini biliyorsun! Soğan gibi ama soğan değil, havuç gibi ama havuç değil.

Tadı aynı ama yine de farklı. Kokusu eskisi gibi değil." Kalbinin atıŐını hissetti, korkmuştu.

Parmaklarıyla toprağı kazdı. "Cora, neler oluyor? Bu nedir? Bundan kaçmalıyız." Bahçe boyunca koştu. Tek tek her ağaca dokundu. "Güller. Güller. YeŐile dönüyorlar!"

Ve durup yeşil güllere baktılar.

İki gün sonra Dan koşarak geldi. "Gelin, ineğe bakın. Sütünü sağarken gördüm. Hadi gelin!"

Barakada durup sahip oldukları tek ineğe baktılar.

Başında üçüncü bir boynuz çıkıyordu.

Evlerinin önündeki çimler çok sessiz ve yavaş bir biçimde bahardaki menekŐelerin rengine bürünüyordu. Tohumları Dünya'dandı ama açık mor renginde yetiŐiyordu.

"Kaçmalıyız," dedi Bittering. "Bunları yersek değişeceğiz, kim bilir ne hâle geleceğiz. Buna izin veremem. Yapılacak tek Şey var. Bunları yakmak!"

"Zehirli değiller."

"Ama öyle işte. Sinsice, çok sinsice. Azıcık. Çok azıcık. Elimizi sürmemeliyiz."

Evlerine dehşetle baktı. "Ev bile. Rüzgâr bir Şeyler yaptı eve. Hava yaktı. Geceleri sis. Tahtalar, hepsinin Şekli bozulmuş. Artık bir Dünyalının evi değil burası."

"Ah, Şu hayal gücün yok mu!"

Ceketini giyip kravatını taktı. "Ben Şehre iniyorum. Hemen Şimdi bir Şeyler yapmamız lazım. Dönerim."

"Bekle, Harry!" diye bağırdı karısı.

Ama gitmişti.

Şehirde, marketin gölgeli merdiveninde adamlar elleri dizlerinde oturmuş müthiş bir keyif ve rahatlıkla sohbet ediyordu.

Bay Bittering bir silahla havaya ateş etmek istedi.

Ne yapıyorsunuz siz, ahmaklar! diye düşündü. Burada öylece oturuyorsunuz! Haberleri duymadınız mı? Tek başımıza kaldık bu gezegende. E hadi bir Şeyler yapın. Korkmadınız mı? Korkmuyor musunuz? Ne yapacaksınız?

"Merhaba, Harry," dedi herkes.

"Baksanıza," dedi onlara. "Geçen günkü haberleri duydunuz, değil mi?"

Kafalarıyla onaylayıp güldüler. "Tabii. Tabii ki, Harry."

"Bu konuda ne yapacaksınız?"

"Ne mi yapacağız, Harry, ne mi yapacağız? Ne yapabiliriz ki?"

"Roket yapabiliriz!"

"Roket mi, Harry? Tüm o derdi tasayı yeniden mi çekelim? Aman Harry!"

"Ama geri dönmeyi mutlaka istiyor olmalısınız. Şeftali çiçeklerini fark ettiniz mi? Ya soğanları, çimleri?"

"Evet, Harry, fark ettik galiba, ne oldu ki?" dedi adamlardan biri.

"Sizi korkutmuyor mu?"

"Pek korkuttuğunu hatırlamıyorum, Harry."

"Ahmaklar!"

Bittering ağlamak istedi. "Benimle birlikte çalışmalısınız. Burada kalırsak hepimiz değişeceğiz. Hava. Kokusunu almıyor musunuz? Havada bir şey var. Mars virüsü belki, belki tohum ya da polen. Beni dinleyin!"

Adama baktılar.

"Sam," dedi aralarından birine.

"Evet, Harry?"

"Roket yapmama yardım eder misin?"

"Harry, elimde bir sürü metal ve birkaç şablon var. Metal atölyemde roket üzerine çalışmak istersen buyur. Sana metali beş yüz dolara satarım. Tek başına çalışacaksan yaklaşık otuz yıla düzgün, güzel bir roket yapabilirsin."

Herkes güldü.

"Gülmeyin."

Sam ona sakince, muzip bir bakış attı.

"Sam," dedi Bittering. "Gözlerin..."

"Ne olmuş gözlerime, Harry?"

"Eskiden gri değil miydi?"

"Bak şimdi hatırlayamadım."

"Öyleydi, değil mi?"

"Niye sordun ki, Harry?"

"Çünkü artık sarımtırak olmuşlar."

"Öyle mi, Harry?" dedi Sam alelade bir tavırla.

"Bir de uzamış ve incelmişsin..."

"Haklı olabilirsin, Harry."

"Sam, gözlerin sarı olmamalı."

"Harry, peki senin gözlerin ne renk?" dedi Sam.

"Gözlerim mi? Mavi tabii ki."

"Al bakalım, Harry." Sam ona bir cep aynası uzattı. "Kendine bir bak."

Bay Bittering önce tereddüt etti, sonra aynayı yüzüne doğrulttu.

Gözlerinin mavisi içinde hapsolmuş çok sönük, ufacık altın benekler vardı.

"Bak şimdi yaptığına," dedi Sam bir saniye sonra. "Aynamı kırdın."

Harry Bittering metal atölyesine taşınıp roketi yapmaya başladı. Adamlar açık kapının önünde durup seslerini yükseltmeden konuşup şakalaştılar. Arada sırada bir şeyler kaldırıırken ona yardım ettiler. Ama çoğunlukla aylıklık edip onu sarıya dönmeye başlayan gözleriyle izlediler.

"Yemek vakti geldi, Harry," dediler.

Karısı hasır sepette akşam yemeğiyle geldi.

"Dokunmam ona," dedi adam. "Sadece derin dondurucumuzdaki yiyecekleri yiyeceğim. Dünya'dan gelen yiyecekleri. Bizim bahçedekileri yemem."

Ayakta dikilmiş onu seyreden karısı, "Harry, sen roket yapamazsın," dedi.

"Yirmi yaşımıdayken bir dükkânda çalışmıştım. Metalden anlıyorum. Bir kere işi yoluna koydum mu diğerleri de yardım edeceklerdir," dedi şablonu yere sererken. Karısına dönüp bakmamıştı bile.

"Harry, Harry," dedi kadın çaresiz bir şekilde.

"Buradan kaçmamız lazım, Cora. Kaçmamız lazım!"

Geceler, on iki bin yıldır sığılıkta yatan ve küçük beyaz satranç taşlarına benzeyen şehirlerin ötesinde ay ışığıyla parlayan boş deniz çayırlarının üzerine esen rüzgârla doluydu. Dünyalıların yerleşmiş olduğu bölgede ise Bittering ailesi bir değişim hissiyle sarsıldı.

Yatakta yatan Bay Bittering kemiklerinin dönüştüğünü, değiştiğini ve altın gibi eridiğini hissetti. Yanında uzanan karısı güneşin altında geçen pek çok günden sonra kararmıştı. Karaydı kadın ve altın gözlü, güneş onu neredeyse kapkara olana kadar yakmıştı. Uyuyordu. Artık metalik bir renge bürünmüş çocuklar da yataklarında yatıyorlardı. Uzaklardan kükreyen rüzgâr şeftali ağaçlarının, mor çimlerin arasında değişerek esiyor, yeşil güllerin yapraklarını sallıyordu.

Korku dur durak bilmiyordu. Gırtlakını ve kalbini esir almıştı. Kollarından, şakaklarından, titreyen avucundan damla damla akıyordu.

Doğuda yeşil bir yıldız doğdu.

Bay Bittering'in dudaklarından garip bir kelime çıktı.

"Iorrt. Iorrt," diye tekrarladi.

Marsça bir kelimeydi. Bittering Marsça bilmiyordu.

Gecenin bir yarısı kalkıp arkeolog Simpson'ın numarasını çevirdi.

"Simpson, Iorrt kelimesinin anlamı ne?"

"Neden ki, Dünya'nın eski Marsçadaki ismi. Niye sordun?"

"Özel bir sebebi yok."

Telefon elinden kayıp düştü.

"Alo, alo, alo, alo," diye seslendi Simpson, Bittering gözlerini yeşil yıldızdan ayırmadan oturuyordu. "Bittering? Harry, orada mısın?"

Günler metal sesleriyle doluydu. Olan bitene kayıtsız üç adamın isteksiz yardımıyla roketin çerçevesini yaptı. Yaklaşık bir saat sonra çok yoruldu ve oturmak zorunda kaldı.

"Rakımdan," diye güldü adamın biri.

"Yemek yiyor musun, Harry?" diye sordu bir diğeri.

"Yiyorum," dedi Bittering, kızmıştı.

"Derin dondurucudan mı?"

"Evet!"

"Zayıflıyorsun, Harry."

"Zayıflamıyorum!"

"Ve uzuyorsun."

"Yalancı!"

Birkaç gün sonra karısı onu kenara çekti. "Harry, derin dondurucudaki yiyeceklerin hepsini kullandım. Geriye bir şey kalmadı. Sandviçleri Mars'ta yetişen yiyeceklerden yapmak zorunda kalacağım."

Yavaşça oturdu adam.

"Yemelisin," dedi karısı. "Güçsüz kaldın."

"Evet," dedi.

Bir sandviç aldı, içini açıp baktı ve sandviçi isteksizce kemirmeye başladı.

"Bugün artık çalışma," dedi kadın. "Hava sıcak. Çocuklar kanalda yüzüp yürüyüşe çıkmak istiyor. Hadi lütfen sen de gel."

"Vakit kaybedemem. Bunu acilen bitirmem gerek."

"Sadece bir saatliğine," diye ısrar etti kadın. "Yüzmek sana da iyi gelir."

Harry ayağa kalktı, terliyordu. "Tamam, tamam. Beni rahat bırak. Geleceğim."

"Aferin, Harry."

Güneş sıcak, gün sessizdi. Yalnızca arazi üzerindeki uçsuz bucaksız, göz alıcı ırmak vardı. Baba, anne ve mayolarını giymiş koşturan çocuklar kanal boyunca ilerlediler. Durup etli sandviç yediler. Adam, tenlerinin kahverengi olana kadar yandığını gördü. Ve karısıyla çocuklarının sarı gözlerini, daha önce hiçbir zaman sarı olmayan gözlerini gördü. Ürpertiyle birkaç kez titredi, ama güneşin altında yatarken keyif veren sıcaklığın dalgaları onu alıp götürdü. Korkmak için fazla yorgundu.

"Cora, ne zamandır gözlerin sarı?"

Kadın şaşkınlığa uğramıştı. "Hep böyleydi herhalde."

"Son üç ayda değişmediler yani?"

Dudaklarını ısırıldı. "Hayır. Neden soruyorsun ki?"

"Boş ver."

Öylece oturdular.

"Çocukların gözleri," dedi Harry. "Onlar da sarı."

"Bazen çocukların gözleri büyürken renk değiştirir."

"Belki biz de çocuğuz. En azından Mars'a göre. Sadece bir fikir." Güldü. "Galiba yüzeceğim."

Kanala atladılar ve adam altın bir heykel gibi dibe batıp aşağıda yeşil sessizliğin içinde yatmak üzere kendini suya bıraktı. Her şey su sessizliğinde ve derindi, her şey sakindi. Sabit, yavaş akıntının onu kolayca sürüklediğini hissetti.

Burada yeterince uzun süre yatarsam, diye düşündü, su üstüne düşeni yapıp kemiklerim mercanlara benzeyene kadar etimi yiyecek. Geriye sadece iskeletim kalacak. Ve işte o zaman su, o iskeletin üzerine yeşil şeyleri, derin su şeylerini, kırmızı şeyleri, sarı şeyleri inşa edebilir. Dönüşüm. Değişim. Yavaş, derinden, sessiz bir değişim. Ve yukarıda

olan da bu değil mi zaten?

Üstünde göğün suya battığını gördü, güneş de atmosfer, zaman ve mekân yoluyla Marslı olmuştu.

Yukarıda, büyük bir nehirde, diye düşündü, bir Mars nehrinde, hepimiz suyun derinlerine uzanmışız; taştan evlerimizin içinde, batmış kayadan evlerimizin içinde, saklanan istakozlar gibi ve su vücudumuzu sürükleyip kemiklerimizi uzatıyor ve...

Kendini bıraktı, yumuşak ışığın içinden geçip yukarı sürüklendi.

Dan kanalın ucunda oturuyor, babasına ciddi ciddi bakıyordu.

"Utha," dedi.

"Ne?" diye sordu babası.

Oğlan gülümsedi. "Biliyorsun işte. Utha Marsçada 'baba' demek."

"Nereden öğrendin?"

"Bilmem. Kendiliğimden. Utha!"

"Ne istiyorsun?"

Oğlan tereddüt etti. "Ben... ben ismimi değiştirmek istiyorum."

"Değiştirmek mi?"

"Evet."

Annesi yüzüp yanlarına geldi. "Dan isminin nesi varmış?"

Dan kıpırdanmaya başladı. "Geçen gün Dan, Dan, Dan diye seslendin. Duymadım bile. Kendime dedim ki, bu benim ismim değil. Artık kullanmak istediğim yeni bir ismim var."

Bay Bittering kanalın kenarına tutundu, bedeni soğuktu ve kalbi yavaşça atıyordu.

"Neymiş peki bu yeni isim?"

"Linnl. Ne güzel bir isim, değil mi? Kullanabilir miyim? Lütfen, n'olur?"

Bay Bittering elini kafasına koydu. Aptal roketi, yalnız başına çalışmasını, ailesinin içinde bile hissettiği yalnızlığını düşündü, çok yalnızdı.

Karısının "Neden olmasın?" dediğini duydu.

Kendinin "Tamam, kullanabilirsin," dediğini duydu.

"Yaşasın!" diye bağırdı oğlan. "Adım artık Linnl, Linnl!"

Çayırılarda koşurmaya başladı oğlan, bir yandan da dans edip bağıırıyordu.

Bay Bittering karısına baktı. "Neden böyle bir şey yaptık?"

"Bilmiyorum," dedi kadın. "İyi bir fikirmiş gibi geldi."

Tepelere doğru yürüdüler. Hâlâ fişkırان kaynakların yanında, uzayan eski mozaik patikalarda gezindiler. Patikalar tüm yaz boyu ince, serin bir su tabakasıyla kaplıydı. Sanki dere kenarındaymış gibi su sıçratarak yürüyüp tüm gün ayaklarınızı serin tutabiliyordunuz.

Muazzam bir vadi manzarası olan küçük, ıssız bir Marslı villasına geldiler. Villa tepenin üstündeydi. Mavi mermerden salonlar, büyük duvar resimleri, havuz. Bu sıcak yaz gününde insanın içini ferahlatıyordu. Anlaşılan Marslılar büyük şehirleri tercih etmiyordu.

"Yaz için tepeye, bu villaya taşınabilseydik," dedi Bayan Bittering, "ne hoş olurdu."

"Hadi gel," dedi adam. "Şehre geri dönüyoruz. Roket üzerinde çalışmam lazım."

Ama o gece çalışırken serin, mavi mermerli villa fikri kafasına girdi. Saatler geçtikçe roket önemini kaybetmeye başladı.

Günler ve haftalar akıp geçti, roketin önemi giderek azaldı, geriye pek fazla bir şey kalmadı. Bittering'in eski hevesi geçmişti. Hevesinin kaçmasına izin vermiş olduğunu

düşünmek onu korkutuyordu. Ama bir şekilde sıcaklık, hava, çalışma şartları...

Adamların, metal atölyesinin sundurmasından gelen uğultularını duydu.

"Herkes gidiyor. Duydun mu?"

"Topluca gidiyorlar, evet."

Bittering dışarı çıktı. "Nereye gidiyorlar?" Çocuklarla ve mobilyalarla dolu birkaç kamyonun tozlu sokaktan geçtiğini gördü.

"Tepelere, villalara," dedi adam.

"Evet, Harry. Ben gidiyorum. Sam de gidiyor. Değil mi, Sam?"

"Aynen öyle, Harry. Ya sen?"

"Benim burada işim var."

"İşmiş! O roketi sonbaharda, hava daha serinken bitirirsin."

Bir nefes aldı. "Çerçevesini tamamen bitirdim."

"Sonbaharda daha iyi." Sesleri sıcaktan tembel çıkıyordu.

"Çalışmam lazım," dedi.

"Sonbaharda," diye ikna etmeye çalıştılar. Ve kulağa o kadar mantıklı, o kadar doğru geliyordu ki. Sonbaharda çok daha iyi olur, diye düşündü. O zaman bir sürü vaktim olacak.

Hayır! diye bağırды benliğinin bir parçası, çok derinlerde; sandığa kaldırılmış, iyice kilitlenmiş, boğuluyor gibiydi sesi. Hayır! Hayır!

"Sonbaharda," dedi.

"Hadi ama Harry," dedi hepsi.

"Evet," dedi Harry, bir yandan etinin sıcak, sıvılaşmış havada eridiğini hissediyordu.

"Evet, sonbaharda. O zaman yeniden çalışmaya başlarım."

"Tirra Kanalı'nın yakınında bir villa buldum," dedi biri.

"Roosevelt Kanalı'nı diyorsun, değil mi?"

"Tirra. Eski Marslı ismi."

"Ama haritada..."

"Boş ver haritayı. Artık Tirra. Şimdi Pillan dağlarında bir yer buldum..."

"Rockefeller Sıradağlarını diyorsun," dedi Bittering.

"Pillan dağlarını diyorum," dedi Sam.

"Evet," dedi Bittering, etrafını saran sıcak havanın içine gömülmüştü. "Pillan dağları."

Bir sonraki günün sıcak, sakin öğleden sonrasında herkes kamyonu yüklemek için çalıştı.

Laura, Dan ve David paketleri taşıdı. Ya da tercih ettikleri isimleriyle Ttil, Linnl ve Werr paketleri taşıdı.

Mobilyaları küçük beyaz kulübede bıraktılar.

"Boston'dayken güzel görünüyordlardı," dedi anneleri. "Ve buradaki kulübede de. Ama villada? Hayır. Sonbaharda geri döndüğümüzde alırız."

Bittering sessizdi.

"Villayı nasıl döşeyeceğimizle ilgili birkaç fikrim var," dedi bir süre sonra. "Kocaman, rahat mobilyalarla."

"Peki ya ansiklopedin? Yanına alacaksın herhalde?"

Bay Bittering bakışlarını kaçırdı. "Gelecek hafta gelip alırım."

Kızlarına döndüler. "Peki ya senin New York'tan getirdiğin elbiseler?"

Şaşkına dönen kız bakakaldı. "Neden ki, artık istemiyorum onları."

Gazın, suyun vanalarını kapadılar, kapıları kilitleyip çıktılar. Baba kamyonun içine baktı.

"Tanrım, pek de bir şey götürmüyoruz," dedi. "Mars'a getirdiğimiz onca şeyi düşününce, bu çok az kalıyor!"

Kamyonu çalıştırdı.

Uzun bir süre küçük beyaz kulübeye baktıktan sonra koşup kulübeye dokunmak, ona veda etmek isteğiyle doldu içi, çünkü uzun bir yolculuğa çıkıyormuş, bir daha asla geri dönmeyeceği, bir daha asla anlayamayacağı bir şeyi arkasında bırakıyormuş gibi hissetmişti.

Tam o anda Sam ve ailesi başka bir kamyonun içinde yanlarından geçtiler.

"Selam, Bittering! Hadi bakalım gidiyoruz!"

Kamyon kadim otobanda şehrin dışına doğru salına salına ilerledi. Aynı yöne giden altmış kamyon daha vardı. Geçerken şehri sessiz, ağır bir toz tabakasına bürüdüler. Kanalin suyu, güneşin altında mavi mavi yatıyor ve sessiz bir rüzgâr garip ağaçların arasında dolaşıyordu.

"Hoşçakal, şehir!" dedi Bay Bittering.

"Hoşçakal, hoşçakal," dedi aile el sallayarak.

Bir daha dönüp arkalarına bakmadılar.

Yaz, kanalları yakıp kuruttu. Yaz, çayırların üstünde alev gibi dolaştı. Dünyalıların terk ettiği yerleşim yerinde, boyalı evler pul pul soyuldu. Arka bahçelerinde, üzerinde çocukların sallandığı lastik tekerlekler hoyrat rüzgârda, durmuş saatlerin sarkaçları gibi asılı kaldı.

Metal atölyesinde roketin çerçevesi paslanmaya başladı.

Sessiz sonbaharda villasının yokuşunda durmuş vadiye bakıyordu Bay Bittering, daha da karaydı ve daha da altın gözlü.

"Geri dönme vakti geldi," dedi Cora.

"Evet, ama gitmiyoruz," dedi adam sessizce. "Orada artık bir şey kalmadı."

"Kitapların," dedi Cora. "Güzel kıyafetlerin, Illes ve güzel ior uele rre," dedi.

"Şehir boş. Kimse dönmüyor," dedi adam. "Dönmek için tek bir sebep bile yok."

Kızları duvar halısı dokuyor, oğulları kadim flütler ve kavallarla şarkılar çalıyor, kahkahaları mermer villanın içinde yankılanıyordu.

Bay Bittering Dünyalıların uzakta, vadinin aşağısındaki yerleşim bölgesine yöneltti bakışlarını. "Dünyalılar ne kadar garip, ne kadar gülünç evler inşa etmişler."

"Ancak o kadarını biliyorlardı," diye ekledi karısı. "Ne çirkin insanlar. İyi ki gittiler."

İkisi de birbirine baktı, az önce söyledikleri şeylere şaşırmışlardı. Güldüler.

"Nereye gittiler?" diye merak ederek sordu Bittering. Karısına bir bakış attı. Tıpkı kızı gibi altın renginde ve inceydi. Kadın kocasına baktı, neredeyse büyük oğulları kadar genç görünüyordu.

"Bilmiyorum," dedi.

"Şehre belki seneye, belki bir sonraki seneye, ya da ondan sonraki seneye döneriz," dedi adam sakince. "Şimdi... Sıcakladım. Yüzsek mi?"

Sırtlarını vadiye döndüler. Kol kola girip berrak kaynak suyunun içinden aşağıya doğru

sessizce yürüdüler.

Beş yıl sonra gökten bir roket düştü. Vadide buhar bulutunun içinde duruyordu. İçinden adamlar atladı bağıarak.

“Dünya’daki savaşı biz kazandık! Sizi kurtarmaya geldik! Hey!”

Ama Amerikalıların kurduğu kulübelere, şeftali ağaçlarından ve tiyatrolardan oluşan şehir sessizdi. Boş bir dükkânda paslanan derme çatma bir roket buldular.

Roketle gelen adamlar tepeleri aradı. Yüzbaşları, terk edilmiş bir barın içine karargâh kurdu. Teğmeni rapor vermek için geri geldi.

“Şehir boş ama tepelerde yerli yaşam bulduk, efendim. Kara insanlar. Sarı gözlü. Marslılar. Çok arkadaş canlısı. Biraz konuştuk ama çok değil. İngilizceyi çok hızlı öğreniyorlar. Eminim ilişkilerimiz daha ziyade dostane olacaktır, efendim.”

“Kara, ha?” diye düşündü kaptan. “Kaç kişiler?”

“Altı, sekiz yüz civarında, tepelerde mermer kalıntıların içinde yaşıyorlar, efendim. Uzun ve sağlıklılar. Kadınları çok güzel.”

“Bu Dünya şehrini kuran adam ve kadınlara ne olduğunu söylediler mi, Teğmen?”

“Bu şehre ya da insanlarına ne olduğu konusunda en ufak fikirleri yok.”

“Garip. Sence bu Marslılar mı öldürmüştür onları?”

“Şaşırtıcı derecede barışçıl görünüyorlar. Muhtemelen bu şehri veba yok etmiştir, efendim.”

“Belki de. Sanırım bu da asla çözemeyeceğimiz gizemlerden biri. Kitaplarda okuduğumuz gizemlerden.”

Yüzbaşı odaya baktı, tozlu pencerelere, arkada uzanan mavi dağlara, ışığın içinde hareket eden kanallara. Hafifçe esen rüzgârın sesini duydu. İçi titredi. Sonra kendine gelerek boş masanın üstüne raptiyelediği büyük yeni haritanın üstüne dokundu.

“Yapılacak çok iş var, Teğmen,” dedi güneş mavi tepelerin ardından batarken. Boğuk sesi havada asılı kalmıştı. “Yeni şehirler. Maden alanları, aranacak mineraller. Bakteriyolojik örnekler almak lazım. İş çok, bir sürü iş var. Ve eski kayıtlar kayboldu. Bir de yeniden harita çizmemiz gerekecek; dağları, nehirleri falan yeniden adlandırmamız. Biraz hayal gücü gerektiriyor.”

“Şu dağlara Lincoln Dağları, bu kanala Washington Kanalı, şu tepelere de... Şu tepelere de senin adını verebiliriz, Teğmen. Ne dersin? Diplomasi. Ve sen de karşılık olarak bir şehre benim adımı verirsin. Maksat gururumuz okşansın. Peki, buna Einstein Vadisi desek nasıl olur, şu ilerisi de... dinliyor musun, Teğmen?”

Teğmen şehrin ötesinde uzaklarda duran tepelerin mavi renginden ve sessiz sisinden bakışlarını bir anda çevirdi.

“Ne? A, evet, efendim!”

Çeviren: Cem Önder

YENİ DALGA

Harlan Ellison

Kendisi başlıbaşına bir edebiyat türü olan Harlan Ellison, yirminci yüzyılın ikinci yarısının en çok tartışılan kışkırtıcı bilimkurgu yazarlarından biridir. Mizah, korku, acıma ve öfke öğelerini taklit edilemez biçimde harmanlayarak imzasını attığı coşkulu ve dobra öyküleriyle ünlüdür. Eserleri bilimkurgu dünyası tarafından sevilmesine ve sahiplenilmesine rağmen aslında çok azı bilimkurgu geleneğine uyar. Ellison, bilimkurgunun teamüllerine ve tabularına meydan okuyan kurmaca öykülerini yayınlamaya başladığında on yıldır bilimkurgu, fantezi, suç, çocuk suçları gibi çeşitli pazarlarda hatırı sayılır ticari öyküler yazan görmüş geçirmiş profesyonel bir yazardı. "Tövbe et, Harlequin!" Dedi Tiktakbey" uyumcu bir toplumda bireyselciliğin tehlikelerinden bahseden Kafkavari bir öyküdür. "I Have No Mouth and I Must Scream" bilgisayarların insanların efendileri haline geldiği bir geleceğe dair öngörüselsel bir yapıttır. "A Boy and His Dog" ise hayatta kalmanın etik yönlerini cesurca ele aldığı kıyamet sonrası geleceğe dair en iyi bilinen öykülerden biridir. Ellison'ın kurmaca eserleri, bilimkurguyu ana akım edebiyattan ayıran duvarı yıkma arayışında olan Yeni Dalga bilimkurgu yazarlarının eserleriyle birlikte anılmıştır. Öyküleri genellikle tarz olarak deneysel, son derece hümanist ve zamana yenik düşmeyen, ama yazıldığı dönemin toplumsal bilinciyle yoğrulmuş önemli belgelerdir. Bu yıllardan pek çok öykü, Ellison Wonderland, Paingod and Other Delusions, I Have no Mouth and I Must Scream, The Beast That Shouted Love at the Heart of the World ve Alone Against Tomorrow kitaplarında derlenmiştir. Bu eserlerden büyük ölçüde ayrılan Death-bird Stories, çağdaş kültürü tanımlayan tanrılara bildiriler niteliğinde sunulan aydınlık ve karanlık fantezi dünyasının, alaycı macera öyküleri, bilimkurgu alegorileri ve gerçeküstü öykülerin bulunduğu son öykü yapıttır. Ellison'ın bir hain olarak ünlenmesi, çok tartışmalı olmaları sebebiyle diğer pazarlarda reddedilen yazar arkadaşlarının öyküleri temeline oturtulmuş ödüllü antolojiler olan Dangerous Visions ve Again, Dangerous Visions üzerine yaptığı editoryal çalışmasını zenginleştirmiştir. 1980'lerde ve 90'larda yazdığı en önemli eserleri, Strange Wine, Shatterday, Angry Candy ve Slippage isimli derlemelerde toplanmıştır. Hugo, Nebula, World Fantasy ve Bram Stoker Ödülleri gibi ödülleri pek çok defa kazanmıştır ve The Outer Limits, Star Trek ve Twilight Zone gibi televizyon programlarının da ödüllü senaristidir. The Glass Teat, The Other Glass Teat, An Edge in My Voice ve Harlan Ellison's Watching derlemeleri ise film, televizyon ve modern toplum üzerine yazdığı deneme ve eleştirileri içerir.

“Tövbe et, Harlequin!” Dedi Tiktakbey

Mutlaka birileri çıkıp sorar: Tüm bunlar ne demek? Sorma ihtiyacı hissedenler için, açık cevaplara ihtiyaç duyanlar için ve “nerede olduğunu” bilmek isteyenlere cevabım şöyle:

Anlaşıldığı gibi kitleler halinde insanlar devlete, vatandaş olarak değil de vücutlarıyla, bir makine olarak hizmet ederler. Her zaman savaşa hazır ordu, mîlis güçler; gardiyanlar, jandarmalar; ayaklanmaları bastıran timler; hep böyle kitlelerden kuruludur. Birçok durumda yargıda bulunmak veya ahlak anlayışına göre davranmak serbest değildir; ama bu insanlar kendilerini taş, toprak ve odun yerine koyar; belki de amaca uygun davranacak tahtadan adamlar üretilebilir. Bu emirler, saman dolu tahta adamlardan veya pislik kümelerinden başkası için geçerli olamaz; atlar ve köpeklere layıktırlar. Ama genelde saygıdeğer kabul edilen iyi vatandaşlar da böyledir zaten. Diğerleri, yani kanun koyucu, politikacı, hukukçu, rahip ve resmi görevlilerse, devlete kafalarıyla hizmet ederler; ahlaki yönden bir fark gözetmediklerinden, bilmeden Tanrı yerine şeytana da hizmet edebilirler. Kahraman, vatansever, şehit ve gerçek anlamda reformcular gibi pek az insan devlete vicdanlarıyla hizmet eder; bu yüzden de genellikle devlete direnir ve devletten düşman muamelesi görürler.

HENRY DAVID THOREAU
Sivil İtaatsizlik

Can alıcı noktası burası. Şimdi ortadan başla ve başlangıcı sonra öğren; son, başının çaresine bakar.

Fakat burası mutlak dünya, aslında onların olmasına izin verdiği mutlak dünya, olduğundan; onun yaptığı şeyler, kültür zembereği ve karnına en iyi yağı boca edenleri, Makine İşleyişini Sorunsuz Yürütenler’i telaşlandırmamıştı. Bir şekilde, öyle ya da böyle, ün kazanmış, adını duyurmuş ve hatta (Hükümetin kaçınılmaz olarak etiketlediği şekliyle) “toplumun duygusal anlamda dengesiz katmanı” için bir kahramana dönüşmüş olduğu anlaşılana kadar, Tiktakbey ve onun yasal mekanizmalarına haber verilmemişti. Fakat o zamana kadar, dünya öyle bir dünya olduğundan ve uzun zaman önce yok olmuş, şimdi de bağışıklığın unutulduğu, zaman aşımına uğradığı bir sistemde aniden yeniden doğan bir hastalık gibi ortaya çıkmasını beklemediklerinden, gereğinden fazla gerçeğe dönüşmesine izin verilmişti. Artık onun bir biçimi ve cismi vardı.

Bir karakteri olmuştu. Bu özelliği uzun yıllar önce sistemden çıkarmışlardı oysaki. Ama işte oradaydı, o buna sahipti; müthiş etkileyici bir karakter. Orta sınıf gibi bazı çevrelerde bunun mide bulandırıcı olduğu düşünülüyordu. Aşağılık bir gösteriş meraklısı. Anarşik. Utanç verici. Diğerleriyse kıs kıs gülüyordu: bu katmanlarda düşünce; biçim, ritüel, ayrıntı ve görgü kurallarıyla kontrol altına alınmıştı. Ama insanların her daim ermişlere ve günahkârlara, yiğitlere ve zalimlere, ekmeğe ve suya ihtiyaç duyduğu alt katmanlarda, en diplerde bir Bolivar, bir Napolyon, bir Robin Hood, bir Dick Bong, bir Jomo Kenyatta, bir İsa olarak anılıyordu.

Ve toplumsal hayata uyum sağlamış Shipwreck Kelly gibilerin yarattığı her sallantı ve titreşimin varlıklı, güçlü ve soyluların ayağını kaydıracağından korkulduğu en üst tabaka içinse o, bir tehdit, kâfir, asi, yüz karası ve adeta patlamaya hazır bir bombaydı. Herkes tarafından biliniyordu; ama en önemlisi, ya seviliyordu ya nefret ediliyordu. En altta ve en üstte.

Dosyası, zaman kartı ve kardiyoplakasıyla birlikte Tiktakbey'in ofisine teslim edilmişti.

Tiktakbey: Yaklaşık iki metre boyunda, çoğunlukla sessiz, her şey zamanına uygun ilerlediği takdirde pamuk gibi bir adamdı. Tiktakbey.

Hatta korkunun kaynağı olan, ama korkunun yaşanmadığı hiyerarşi kabinlerinde bile ona Tiktakbey deniliyordu. Ama maskeli yüzüne karşı asla.

Birine nefret edilesi bir isimle hitap etmezsiniz; hele de o adam maskesinin ardından sizin dakikalarınızı, saatlerinizi, günlerinizi, gecelerinizi ve hatta yıllarınızı feshedebilen bir adama katiyen. Yüzüne karşı Zamanlama Üstadı diyorlardı. Böylesi daha güvenliydi.

"Onun ne olduğu ortada," dedi Tiktakbey içten bir yumuşaklıkla. "Ama kim olduğu değil. Sol elimde tuttuğum zaman kartında ismi yazılı. Ne olduğunu görüyorum ama kim olduğunu değil. Sağ elimdeki kardiyoplakasında da ismi var. Neye ait olduğunun ismi; kime ait olduğunun değil. Feshetme sürecini adamakıllı başlatmadan önce bunun kim olduğunu bilmem lazım."

Tüm personeline; tüm araştırmacılara, tüm kayıt elemanlarına, tüm muhbirlere, tüm komekslere ve hatta minezlere sordu: "Kim bu Harlequin?"

Sesi hiç hoşnut değildi. Zamansal açıdan can sıkıcıydı.

Fakat şimdiye kadar duydukları içinde bir seferde yaptığı en uzun konuşmaydı bu. Tüm personel, araştırmacılar, kayıt elemanları, muhbirler ve komeksler; yani minezler dışında herkesin, çünkü onlar genellikle etrafta olmuyorlardı. Ama onlar bile aramak için hızla kaçtılar.

Harlequin kimdi?

Şehrin üçüncü seviyesinin üstünde, hava-botunun (oha! Hava-botu! İçinde lazımlığı olan swizzlekid işte bu) uğuldayan alüminyum çerçeveli platformuna çömelmiş, Mondrian'ın fırçasından çıkmışçasına düzenli binalara bakıyordu.

Yakında bir yerlerde, spor ayakkabılarıyla Timkin rulmanlı yatak tesisine giren 14.47 mesaisinin metronomik sol-sağ-sol seslerini duyabiliyordu. Tam olarak bir dakika sonra, 05.00 ekibinin eve giden sağ-sol-sağ seslerini işitti.

Pis pis gülümsediğinde gamzeleri bir anlığına ortaya çıktı. Sonra, kumral saçlarını kaşırken bir sonraki hamleye karşı kendini hazırlar gibi alacalı ceketinin içinde omuzlarını silkti. Kumanda kolunu ittirdi ve hava-botu alçalırken havada kıvrıldı. Kokoş kadınların eteklerini kırıştırma niyetiyle, yürüyen banta bir metre kadar yaklaştı. Parmaklarıyla koca kulaklarını tıkayıp gözleri şaşı, dili dışarıda hoplayıp zıplamaya başladı. Küçük bir şaşırtmacaydı. Bir yaya takılıp yere yuvarlandı, bir başkası altına işedi, bir diğeri kendini kaybedip bayıldı ve kendine gelene kadar, yürüyen bant otomatik olarak görevliler tarafından durduruldu. Küçük bir şaşırtmacaydı.

Fırlıl fırlıl dönerek hafif bir esinti yarattı ve ortadan kayboldu. Ha-hay! Zaman-Hareket Çalışmaları Binasının köşesinden dönerken, yürüyüş bandından ayrılan mesai ekibini gördü. Eş zamanlı devinim ve öğrenilmiş hareket kabiliyetiyle (ta 1930'lardan kalma Busby Berkeley filmindeki gibi hep birlikte) diğer yana geçip ekspres-yolda sıraya girene kadar devekuşu gibi yürümeye devam ettiler.

Bir şeylerin olacağını biliyormuşçasına bir kez daha pis pis sırttı ve sol tarafında eksik dişinin yerindeki boşluk görüldü. Onların üstünde yükselip alçaldı, üzerlerinden sıyrıp

geçti ve sonra hava-botunun içinde çömelip kargosunun zamanından önce boşalmasını engelleyen el yapımı dökme kanalların ucundaki kemerleri açtı. Kemerleri açarken hava-botu fabrika işçilerinin üstünden kayarak geçti ve yüz elli bin dolarlık jelibon ekspres-yolun üstüne şelale gibi döküldü.

Jelibonlar! Pembesi, moru, sarısı, kırmızısı, gök mavisi, turuncusu, limonlusu, çileklisi, üzümlüsü, nanelisi, yuvarlağı, düzü, dışı çıtır çıtır içi yumuşacığı; tatlı mı tatlı, ekşi mi ekşi milyonlarca, milyarlarcası masmavi gökyüzünden yağın, çocukluğun ve tatillerin neşesini hatırlatan rengârenk bir yağmur ve ışıl ışıl, tatlı bir gökkuşağı gibi mantık ve metronomik düzen evrenine çılgınca dalıp kaldırımlarda hoplayıp zıplayıp dönüp yuvarlanıp tekerlenip Timkin işçilerinin kafalarına ve omuzlarına ve kasklarına ve şapkalarına saçıldı. Jelibonlar!

Mesai çalışanları uludu, kahkahalar attı, çılgına döndü, sıralarını bozdu ve jelibonlar, mekanizmalarının orasına burasına girince bir milyon tırnağın çeyrek milyon karatahtaya sürtünme sesiyle yürüyüş bantlarının hepsi aksırarak ve tıksırarak durdu. Her şey bir anda durunca insanlar sahipsiz kuklalar gibi bir o yana bir bu yana yığıldı, ama kahkahalarla ufak ufak renkli renkli şekerlemeleri ağızlarına tıkıştırılmaktan da geri kalmadılar. Bayramdı bu, adeta bir cümbüş, tam bir delilik ve müthiş bir eğlence. Ama...

Mesai yedi dakika gecikmişti.

Evlerine yedi dakika geç kalmışlardı.

Ana çizelge yedi dakika şaşmıştı.

İşlemeyen bantlar yüzünden seferler yedi dakika ertelenmişti.

İlk domino taşını o devirdi ve bir biri ardına her biri tık, tık, tık, tık düşüverdi.

Sistem, yedi dakika değerinde bir bozulmaya uğramıştı. Fark edilmeyecek kadar küçük bir meseleydi, ama tek itici gücün düzen ve birlik ve eşitlik ve dakiklik ve çabukluk ve zaman akışı tanrılarına hürmetin simgesi olan saate gösterilen itina olduğu bir toplumda çok önemli bir felaketti. Bu nedenle Tiktakbey'in huzuruna çağrıldı. İletişim ağının her bir kanalından yayınlandı. Tam olarak 7.00'de orada olması emredildi. Beklediler, beklediler ama o, neredeyse 10:30'a kadar ortaya çıkmadı. Geldiğindeyse kimsenin bilmediği Vermont adında bir yerdeki ay ışığı hakkında bir şarkı mırıldanıp yeniden ortadan kayboldu. Ama saat yediden beri beklediklerinden herkesin programı altüst olmuştu. Ve şu soru hâlâ yanıtını bulamamıştı: Kim bu Harlequin?

Fakat bundan daha önemlisi kimsenin sormadığı bir soruydu: Kahkahalarla gülen bu sorumsuz, abuk sabuk soytarının tüm kültürel ve ekonomik hayatımızı yüz elli bin dolarlık jelibonla mahvettiği bu duruma biz nasıl düşmüştük?

Tanrı'nın cezası jelibonlar! Çılgınlık bu! Yüz elli bin dolarlık jelibonu alacak parayı nereden buldu ki? (O kadar tuttuğunu biliyorlardı, çünkü bir Durum Çözümleyici takımı bir başka görevi bırakıp olay yerinde jelibonları topladılar ve bazı bulgular elde ettiler; bu da programlarını aksattı ve bütün ekip en az bir gün işlerinden geri kaldı.) Jelibonlar! Jelibonlar! Bir dakika durun. Yüz yıldan uzun süredir kimse jelibon üretmiyor. Nereden buldu bunları?

Bu da başka bir güzel soru. Bu soruya kuvvetle muhtemel tatmin edici bir cevap asla alamayacaksınız. O halde, daha kaç soru var?

Ortasını biliyorsunuz. Başlangıcıysa şöyle:

BİR SÜMEN TAKIMI. GÜNDEN GÜNE VE HER GÜN YENİDEN. 9.00-POSTAYA BAK. 9.45-PLANLAMA KOMİSYONU KURULUYLA RANDEVU. 10.30-MONTAJ SÜREÇ ÇİZELGELERİ HAKKINDA J.L. İLE KONUŞ. 11.45-YAĞMUR DUASI ET. 12.00-ÖĞLEN YEMEĞİ. VE BÖYLE DEVAM EDER.

“Üzgünüm, Bayan Grant, ama mülakatlar 2.30’da gerçekleşecek şekilde ayarlandı ve saat hemen hemen beş olmuş. Geç kaldınız; üzgünüm ama kurallar böyle. Bu okula başvurmak için gelecek yılı beklemekten zorundasınız.” Ve böyle devam eder.

Pazar günleri hariç saat 10.10 yerel treni; Crethaven, Galesville, Tonawanda Kavşağı, Selby ve Farnhurst’ta durur ama Indiana City, Lucasville ve Colton’da durmaz. 10.35 ekspresi pazarları ve tatiller hariç Galesville, Selby ve Indiana City’de durur ve diğer zamanlar...ve böyle devam eder.

“Bekleyemedim Fred. 3.00’te Pierre Cartain’de olmam lazımdı ve sen terminaldeki saatin altında benimle 2.45’te buluşacağını söylemiştin, ama orada değildin. Ben de YOLUMA devam etmek zorundaydım. Her zaman geç kalıyorsun Fred. Eğer gelseydin bu işi birlikte çözebilirdik ama işte, bunu da tek başıma yapıyorum...” Ve böyle devam eder.

Sevgili Bay ve Bayan Atterley: Oğlunuz Gerold’ın daimi gecikmeleri sebebiyle derse zamanında gelmesini sağlayacak daha güvenilir bir yöntem bulunmadığı takdirde korkarız ki okulla ilişkisini kesmek zorunda kalacağız. Örnek bir öğrenci oluşu ve yüksek notları göz önünde tutulsa bile, diğer öğrencilerin olmaları gereken yere zamanında gelebildikleri bir sistem içerisinde çizelgeye uymaması, Gerold’ın burada devam etmesini imkânsız hale getiriyor ve böyle devam eder.

OY VERMEK İÇİN 08.45’TE BURADA OLMANIZ GEREKMEKTEDİR.

“Senaryonun güzel olup olmaması umurumda değil. Perşembe günü elimde olacak!”

ÇIKIŞ SAATİ 14.00’TÜR.

“Geç kaldınız. İşe başka biri alındı. Üzgünüm.”

MAAŞINIZ YİRMİ DAKİKALIK GECİKME SEBEBİYLE KESİNTİYE UĞRADI.

“Aman Tanrı’m, saat kaç? Koşmam lazım!”

Ve böyle devam eder. Ve böyle devam eder. Ve böyle devam eder. Ve böyle böyle böyle böyle böyle tik tak tik tak tik tak tik tak ve bir gün artık zaman bize hizmet etmez hale gelir. Biz zamana hizmet ederiz ve çizelgelerin kölesi olur, Güneş’in döngüsüne taparız. Sınırlamalara bağlı bir yaşam süren bireyler oluruz çünkü çizelgeye bağlı kalmazsak sistem işlemez.

Ta ki, geç kalmak basit bir münasebetsizlikten fazlası sayılana dek. Günah sayılır. Sonra da suç. Sonra da bununla cezalandırılır:

15 Temmuz 2389 gece yarısı 12.00.00’den itibaren geçerli olmak üzere, tüm

vatandaşların zaman kartlarını ve kardiyoplakalarını işlem için Zamanlama Üstadı'nın ofisine getirmeleri gerekmektedir. Kişi başı zaman feshetmeye ilişkin 555-7-SGH-999 nolu kanun uyarınca, tüm kardiyoplakalar bireylere uygun olarak hazırlanacak ve...

Buldukları yöntem bir insanın yaşam süresini kısaltmaktı. Kişi eğer on dakika geç kaldıysa ömründen on dakika kaybederdi. Bir saatin kesintisi daha fazla olacaktı. Eğer kişi sürekli olarak geç kalıyorsa, bir pazar akşamı Zamanlama Üstadı'ndan zamanının dolduğuna ve pazartesi akşamı zamanı sonlandırılacağından hazır olması gerektiğine dair bir bildiri alacaktır. Sayın Bay, Bayan veya Biseks, lütfen gerekli işlerinizi halledin.

Ve bu basit ama etkili (Tiktakbey'in ofisince sır gibi saklanan bilimsel bir sürecin ortaya çıkardığı) bilimsel çareyle Sistem korunuyordu. Tek münasip yol buydu. Ne de olsa vatanseverlik bunu gerektirirdi. Çizelgelere uyulmak zorundaydı. Her şeyden önemlisi, savaş devam ediyordu!

İyi de her zaman yok muydu zaten?

"İşte bu gerçekten iğrenç," dedi Harlequin, Sevimli Alice ona ARANIYOR posterini gösterdiğinde. "İğrenç ve beklenmedik. Neticede Desperado Gününde değiliz. ARANIYOR posterini mi!"

"Biliyor musun," dedi Alice, "çok yüksek sesle konuşuyorsun."

"Kusura bakma," dedi Harlequin alçakgönüllülükle.

"Kusura bakarım. Hep aynı şeyi söylüyorsun 'Kusura bakma.' Çok büyük suç işledin Everett, çok yazık."

"Üzgünüm," dedi yeniden. Hafifçe gülümsedi ve gamzeleri yine bir anlığına ortaya çıkırdı. Öyle demek istememişti aslında. "Yine dışarı çıkacağım. Yapmam gereken bir şey var."

Sevimli Alice tumbul kahve fincanını tezgâha vurdu. "Tanrı aşkına Everett, bir gece evde kalamaz mısın? O tuhaf palyaço kıyafeti içinde oradan oraya koşup insanları çıldırtmak zorunda mısın?"

"Ben..." dedi ve durdu Harlequin. Ufak zilleri olan soytarı şapkasını kafasına yerleştirdi. Ayağa kalktı ve tumbul kahve fincanını çalkalayıp bir dakikalığına kurutucuya attı. "Gitmem lazım."

Alice cevap vermedi. Faks makinesinden sesler geliyordu. Kâğıdı çekti, okudu ve ona doğru fırlattı. "Senin hakkında. Tabii ya. Çok gülünçsün."

Harlequin hızlıca okudu. Tiktakbey'in yerini öğrenmeye çalıştığı yazıyordu kâğıtta. Umursamadı. Yine geç kalmak için dışarı çıkacaktı. Çıkmaya hazırlanırken huysuzca geri döndü. "Sen de bağırarak konuşuyorsun!"

Sevimli Alice sevimli gözlerini devirdi. "Çok gülünçsün."

Harlequin ağır adımlarla yürüyerek kapıyı çarpıp çıktı. Yavaşça kapanan kapı kendini kilitledi.

Kapı hafifçe çalındı. Sevimli Alice derin bir nefes çekerek bıkkın halde yerinden kalktı ve kapıyı açtı. Oradaydı. "On buçuk gibi evde olurum, tamam mı?"

Alice'in yüzü kederlendi. "Neden bunu bana söylüyorsun? Neden? Geç kalacağını biliyorsun! İkimiz de biliyoruz! Her zaman geç kalıyorsun. O zaman neden bana bu aptalca şeyleri söyleyip duruyorsun?" Kapıyı kapattı.

Kapının diğer tarafında Harlequin başını salladı. Haklı. Her zaman olduğu gibi. Geç kalacağım. Her zaman geç kalırım. Neden ona bu aptalca Şeyleri syluyorum?

Tekrar omuzlarını silkti ve yine geç kalmak için yola koyuldu.

Gökyüzüne Şu mesajı yazacak fiŐekleri ateŐlemiŐti: Saat tam 20.00'de Uluslararası Medikal Birliği Toplantısının 115. Yildnmne katılacağım. Umarım sizi eğlendirebilirim.

Kelimeler gökyüzünde yanıp belirdiğinde elbette yetkililer orada onu bekliyorlardı. Doğal olarak geç kalacağını varsaydılar. Ona doğru atıp yakalamak için örümcek ağları kurarken o, yirmi dakika erken geldi. Koca bir megafonla bağırarak onları korkutup sinirlerini bozdu. Böylece nemli kuŐatma ağları çekilip bir torba gibi büzüldü. Yetkililer oldukları yerde ağ ile birlikte yukarı fırladılar. Amfiteyatronun zemininin olduğa üstünde ağları tekmeleyip ekiŐtiriyorlardı. Harlequin güldü, güldü, güldü ve bol bol özür diledi. Özel oturumda bir araya gelen doktorlar kahkaha tufanı içinde Harlequin'in özürlerini abartılı baş eğme hareketleriyle kabul ettiler. Harlequin'in süslü püslü pantolonlar içinde normal bir Őaklaban olduğunu düşünen herkes iyi vakit geçirdi. Tiktakbey'in ofisinden gönderilen yetkililer dışında herkes. Hepsi amfiteyatroda hiç görülmemiş Şekilde ağa yakalanmış balıklar gibi çırpınıp duruyordu.

(Harlequin'in "etkinliklerini" devam ettirdiği Şehrin bir başka bölgesinde, bizi burada hiçbir Şekilde ilgilendirmeyen ama Tiktakbey'in gücünü ve önemini gösteren bir olay gerçekleşti. Marshall Delahanty adında biri Tiktakbey'in ofisinden sonlandırılma bildirisini almıştı. Marshall'in karısına bildiriyi, iğrenç "hüzünlü bir bakış" takınmıŐ gri takımlı minee vermişti. Açmadan da içinde ne yazdığını biliyordu. Bugünlerde herkes bu bildiriyi nerede grŐe tanırdı. Kadının soluğu kesildi. Zehirli bir gaz solumuŐ gibi tuttu nefesini ve bildirinin kendi adına olmaması için dua etti. Lütfen Marsh için olsun, diye zalimane ve gerçekçi bir düşünce geçti aklından. Ya da çocuklardan biri için, ama ne olur benim olmasın Tanrı'm ne olur. Sonra mektubu açtı; Marsh içindi. Bu hem korkutucu hem i rahatlatıcıydı. Bir başka asker silahını doğrulttu. "Marshall," diye ğlık attı. "Marshall! Sonlandırma, Marshall! Aman Yarabbi! N'apacağız Şimdi! Marshall!" O gece evlerinden yırtılan kâğit ve korku sesleri gelirken cinnetin kokusu bacadan yükseliyordu. Yapabilecekleri hiçbir Şey yoktu.

(Ama Marshall Delahanty kaçmaya çalıştı. Ertesi gün erken saatlerde sonlandırma zamanı geldiğinde,  yüz kilometre ötede Kanada ormanlarının derinliklerindeydi. Tiktakbey'in ofisinde kardiyoplakası durduruldu ve Marshall Delahanty birden yere devrildi. Kalbi durdu. Beynine giden kan damarlarda kurudu. lmŐt, hepsi bu. Zamanlama stadı'nın ofisindeki mıntıka haritasında bir ışık söndü. Aynı anda, faks çoğaltılması emri geldi ve Georgette Delahanty'nin adı yeniden evlenebileceği tarihe kadar yoksulluk maaşı listesine girdi. Dipnotun ve alınması gereken mesajın sonu. Sakın gülmeyin, nk eğer Tiktakbey Harlequin'in gerçek ismini öğrenirse onun da başına bunlar gelecek. Hiç komik değil.)

Şehrin alışveriş katı perşembe alıŐveriŐine çıkmış kalabalıktan geçilmiyordu. Civciv sarısı kitonlarıyla kadınlar, balon pantolon giymiş olanlar dışında vcoda yapışan parlak, deri, akma Tyrolean kıyafetler içinde erkekler.

Harlequin, yeni Verim Alışveriş Merkezi'nin hâlâ inŐası süren iskeletinde elinde

megafonu, hınzırca gülümserken görüldüğünde herkes onu işaret ederek kafasını oraya çevirdi. Harlequin ise onları bir güzel azarladı:

“Neden size emir vermelerine müsaade ediyorsunuz? Neden karıncalar gibi bir oraya bir buraya koşuşturup sizi acele ettirmelerine müsaade ediyorsunuz? Zamanınız var! Biraz gezip tozun! Bu güzel havanın tadını çıkarın! Bırakın hayat sizin hızınıza ayak uydursun! Zamanın kölesi olmayın; kölelik sizi yavaş yavaş öldürür... Kahrolsun Tiktakbey!”

Bu deli de kim böyle? diye düşündü insanlar. Kim bu deli ah geç kalacağım, koşmam lazım...

Alışveriş merkezindeki yapı ekibi, Zamanlama Üstadı'nın ofisinden Harlequin olarak bilinen tehlikeli suçlunun kulelerinin üstünde olduğuna ve tutuklanması için yardımlarının gerektiğine dair acil bir emir aldılar. Ekip hayır dedi; inşaat çizelgelerinde zaman kaybedeceklerdi, ama Tiktakbey araya hükümetten araçlar sokarak onları ikna etti ve ekibe işi bırakıp o sersemi kulede megafonuyla birlikte kısıvrak yakalamaları emredildi. İri yarı on-on beş işçi, yerçekimi plakalarını salarak yapı platformlarına tırmanmaya başladılar. Harlequin'e doğru yükseliyorlardı.

Koca bir (Harlequin'in şahsi emniyetine verdiği önem sayesinde kimsenin ciddi anlamda yaralanmadığı) fiyaskonun ardından işçiler yeniden toplanmaya ve Harlequin'e saldırmaya çalıştılar, ama artık çok geçti. Çoktan ortadan kaybolmuştu. Yine de bir hayli seyirci çekmişti bu olay; alışveriş döngüsünü bitirmek saatler aldı; sadece saatler. Sistem'in alım ihtiyaçları bu nedenle sarktı ve günün geri kalanında döngüyü hızlandırmak için önlemler alındı. Fakat bu da işe yaramadı ve gereğinden fazla duba valfi satılırken yeterince olta solucanı satılmadı. Bu da popli oranının tutmadığı ve bu nedenle her üç veya dört saatte bir kutuya ihtiyaç duyan dükkânlara kutularca bozulmuş Smash-O gönderilmesi gerektiği anlamına geliyordu. Sevkiyatlar karıştı, yük aktarmaları yanlış yönlendirildi ve en sonunda swizzleskid endüstrisi bile etkilendi.

“Onu yakalamadan geri gelmeyin!” dedi Tiktakbey sessizce, içten, çok tehlikeli.

Köpekler kullandılar. Sondalar kullandılar. Kardioplakaları kullandılar. Teeper kullandılar. Rüşvet verdiler. Stikytes kullandılar. Gözdağı verdiler. Eziyet ettiler. İşkence yaptılar. Muhbirler kullandılar. Polisler kullandılar. Ara ve yakala kullandılar. Fallaron kullandılar. İslah güdüleyici kullandılar. Parmak izlerine baktılar. Bertillon sistemini kullandılar. Kurnazlık yaptılar. Hileye başvurdular. İhanet ettiler. Raoul Mitgong'u kullandılar ama pek faydası olmadı. Uygulamalı fizik kullandılar. Kriminoloji teknikleri kullandılar.

Aman her neyse: En sonunda yakaladılar.

En nihayetinde öğrenmişlerdi: İsmi Everett C. Marm idi. Zaman mefhumuna sahip olmayışı dışında hakkında söylenecek pek de bir şey yoktu.

“Tövbe et, Harlequin!” dedi Tiktakbey.

“Hadi be ordan,” diye cevap verdi Harlequin alaycı bir şekilde.

“Tam olarak altmış üç yıl, beş ay, üç hafta, iki gün, on iki saat, kırk bir dakika elli dokuz saniye, sıfır nokta üç altı bir bir mikrosaniye geç kaldın. Her şeyini tükettin. Seni

kapatacağım.”

“Sen bu laflarla git başkasını korkut. Senin gibi bir gulyabaniyle aptal bir dünyada yaşamaktansa ölmeyi tercih ederim.”

“Bu benim işim.”

“Deli saçması. Sen zorbanın tekisin. İnsanlara emirler vermeye ve geç kaldıklarında onları öldürmeye hakkın yok.”

“Sen uyum sağlayamıyorsun.”

“Beni çöz de yumruğum ağzına uyum sağlayabiliyor mu görelim.”

“Uyumsuzsun.”

“Eskiden bu suç değildi.”

“Ama şimdi öyle. İçinde yaşadığın dünyaya uyum sağla.”

“Bundan nefret ediyorum. Dünya berbat bir yer.”

“Herkes öyle düşünmüyor. Çoğu insan düzeni seviyor.”

“Ben sevmiyorum. Tanıdığım çoğu insan da sevmiyor.”

“Bu doğru değil. Seni nasıl yakaladık sence?”

“İlgilenmiyorum.”

“Sevimli Alice adında bir kız bize nerede olduğunu söyledi.”

“Yalan.”

“Doğru. Onun sinirlerini bozuyormuşsun. O, ait olmak istiyor; uyum sağlamak istiyor. Seni kapatacağım artık.”

“O zaman lafı uzatma da yap.”

“Seni kapatmayacağım.”

“Aptalsın sen!”

“Tövbe et, Harlequin!” dedi Tiktakbey.

“Hadi be ordan!”

Böylece onu Coventry'e gönderdiler. Orada üzerinde çalıştılar. Tıpkı, hiçbirinin bilmediği o kitapta, Bin Dokuz Yüz Seksen Dört'te Winston Smith'e yaptıkları gibi, ama teknikler oldukça eskiydi ve bunları Everett C. Marm'a uyguladılar. Ve bir gün, çok uzun zaman sonra, Harlequin iletişim ağında göründü. Sırtan suratı, gamzeleri ve parlak gözleriyle hiç de beyni yıkanmış gibi değildi. Hata yaptığını söyledi. Ait olmak, her şeyi zamanında şip şak yapmak çok ama çok iyi bir şeydi. Bütün şehri kaplayan halka açık ekranlarda herkes ona bakıyordu ve kendi kendilerine düşünüyorlardı: O kafayı sıyırmıştı; eğer sistem böyle çalışıyorsa bırakalım öyle çalışsın çünkü devletle veya bu durumda, Tiktakbey'le çatışmak hiçbir işe yaramıyor. Böylece Everett C. Marm yok edildi. Daha önce Thoreau'nun söylediği sebepten, bu bir kayıptı. Ama birkaç yumurta kırmadan da omlet yapamazsınız ve her devrimde ölmemesi gereken birkaç kişi ölür, ama ölmeleri gerekir, çünkü olması gereken budur ve eğer yalnızca küçük bir değişiklik yaparsanız, işte buna değecektir. Ya da şöyle açıklığa kavuşturalım:

“İmm, affedersiniz, Efendim. Eee, şey, ben size, eee, nasıl söylesem, şey, üç dakika geç kaldınız da. Çizelge, eee, biraz şaştı.”

Adam süklüm püklüm olmuş, pis pis sırtıyordu.

“Saçmalama!” diye söylendi Tiktabey maskesinin ardından. “Saatini kontrol et.”
Sonra ofisine doğru mırıldanarak yürümeye başladı. Mrmee, mrmee, mrmee, mrmee.

Çeviren: Büşra Çavundur

R. A. Lafferty

R.A. Lafferty'nin uçuk, acayip; garip karakter ve olaylarla bezeli, biçimsel açıdan alışılmamış tarzdaki öyküleri, fantezi ve bilimkurgunun olduğu kadar sözlü masal geleneğinin de bir parçasıdır. Lafferty, kurmaca eserlerini 1960'larda yayımlamaya başlamış ve bilimkurgunun geleneklerine meydan okuyan "Yeni Dalga"nın önde gelen isimlerinden biri olmuştur. Bu dönemde bilindik bilimkurgu ve fantastik temalara eklediği veciz ve çetrefilli varyasyonlarla ana akım ve spekülatif kurmaca arasında köprü olmuştur. Biçem konusunda başına buyruk bir yazar olan Lafferty'nin öyküleri, çok farklı öğeler arasında aykırı bağlantılar kuran kelime oyunları ile doludur. Lafferty'nin anlatımı da biçem olarak benzer şekilde maceracıdır ve çeşitli öğütler, bilmeceler, şiirler, nükteler, atıfta bulunulan hayali edebi ve bilimsel eserleri kullanır. Doğaüstü komplolardan şeytani ergenlere, uzay devrimcilerinden kızılderili geleneklerine, ütopya, şeytanlar ve bedensel aşka kadar birçok konu üzerine yazmıştır. Romanlarında klasik mitler ve efsaneler için modern sonuçlar yaratmayı sever. Space Chanty'de Homeros'un Odyssea'sinin temel hikâyesi, çılgın bir uzay dizisine dönüşmektedir. Archipelago, The Devil Is Dead ve Episodes of the Argo'dan oluşan Argos serisinde, Jason ve Argonotlar İkinci Dünya Savaşı'ndaki bir savaş birliğinin üyeleri olarak reenkarne olur. Past Master'da Sör Thomas More uzay ve zamanda yolculuk yapıp Astrobe gezegenine gider ve orada politik bir entrikaya maruz kalınca kaçınılmaz sonundan kurtulamaz; şehit düşerek ölür. Lafferty'nin dini modelleri ve İyi ile Kötü arasındaki savaşı (ve bazen ihtilafları) yoğun bir şekilde kullanması, yazılarına mitik bir özellik katar. Öyküleri; Nine Hundred Grandmothers, Strange Doings, Does Anyone Else Have Something Further to Add? dâhil olmak üzere çok sayıda derlemede toplanmıştır. Romanları arasında The Reefs of Earth, Fourth Mansions, The Annals of Klepsis ve Arrive at Easterwine isimli eserleri yer alır. Ayrıca It's Down the Slippery Cellar Stairs isimli fantastik edebiyat hakkında yazdığı denemelerden oluşan bir kitabı bulunmaktadır. Kendisiyle yapılan söyleşiler, Cranky Old Man from Tulsa isimli kitapta toplanmıştır.

Eurema'nın Varisi

Onların sonuncusuydu.

Peki ya kimlerin? Önde gelen bireycilerin mi sonuncusuydu? Yoksa yüzyılın en yaratıcı dâhilerinin sonuncusu mu? İnsanlığa tam anlamıyla önderlik edenlerin sonuncusu mu?

Hayır, hiçbiri. O, salakların sonuncusuydu.

O dünyaya geldiğinde, bebekler giderek daha zeki doğuyorlardı ve ondan sonrakiler de daha zeki bebekler olarak doğmaya devam ettiler. O, dünyaya gelmiş son salak çocuktur.

Annesi bile Albert'ın yavaş algılayan bir çocuk olduğunu kabul etmek zorunda kalmıştı. Dört yaşına kadar konuşamayan, altı yaşına kadar kaşık tutmayı beceremeyen, sekiz yaşına kadar kapının kolunu indiremeyen bir çocuğa başka ne denilebilirdi ki? Ya da ayağını ayakkabının yanlış tekine sokup acı içinde yürüyen bir çocuğa? Veya esnedikten sonra ağzını kapatması için uyarılmak zorunda kalan bir çocuğa?

Bazı şeyler onu hep aşardı. Örneğin, saatin kısa kolu mu, yoksa uzun kolu mu saati gösteriyordu? Ama bu onun için hiç de önemli bir sorun değildi, saatin kaç olduğu hiç umurunda değildi zaten.

Albert dokuzuncu yaşının ortalarında sağını solundan ayırt etmeyi öğrenmişti öğrenmesine de, bunun için en saçma ezberleme yöntemlerini kullanmıştı. Köpeklerin yatmadan önce döndükleri yönü, girdap ile hortumun yönünü, ineğin sağıldığı ve ata binilen tarafı, meşe ve çınar ağaçlarının yapraklarının kıvrıldığı yönü, kaya yosunları ve ağaç yosunlarının labirentimsi desenlerini, kireçtaşının yarığını, şahinin dönme yönünü, örümcekkuşunun avlandığı yönü, yılanın sürüdüğü yönü (biliyordu ki dağ kertenkelesi bir istisnaydı ve gerçek bir yılan değildi bile), sedir ve pelesenk yapraklarının baktığı yönü, kokarca ve porsuğun delik açtığı yönü (kokarcaların bazen eski porsuk deliklerini kullandığını da aklında tutarak) ezberlemişti. Evet, Albert nihayet sağını solunu öğrenmişti, ama etrafını gözlemleyen herhangi bir çocuk tüm bu saçmalıklar olmadan da sağını solunu öğrenebilirdi.

Albert hiçbir zaman okunaklı yazmayı becerememişti. Okulda bu durumla başa çıkabilmek için bir hileye başvurdu. Bir mini motor, ufak acayip kamlar, bir bisikletten aldığı hızölçer ve dedesinin işitme cihazından çaldığı pilleri kullanarak kendisine yazı yazan bir makine yaptı. Yaptığı makine bir böcek kadar küçüktü ve kalemin üstüne tam oturuyordu; böylece Albert makinesini parmaklarının arasına saklayabiliyordu. Makine, harfleri çok güzel yazabiliyordu çünkü Albert kamları kitap yazısı modeline uyacak şekilde ayarlamıştı. Her bir harfi kıl tanesi büyüklüğünde tuşlar ile yazdırıyordu. Bu kesinlikle bir üçkâğıtçılıktı, ama insan okunaklı yazamayacak kadar salak olunca başka çare kalmıyordu.

Albert hesaplama yapmayı da beceremezdi. O yüzden hesaplama yapması için yeni bir makine daha yaptı. Bu seferki makine avuç içi büyüklüğündeydi ve dört işlem yapabiliyordu. Bir sonraki sene dokuzuncu sınıfa geçtiğinde cebir dersi vardı ve Albert makinesine ikinci dereceden ve eş zamanlı denklemleri çözebilen bir aparat ekledi. Eğer

böyle hilelere başvurmasaydı, sınıfını hayatta geçemezdi.

On beş yaşına geldiğinde ise başka bir zorlukla karşılaştı. Gerçi buna "zorluk" demek hafif kalır. Yaşadığı şey zorluktan daha büyüktü: Albert kızlardan korkuyordu.

Peki, ne yapmalıydı?

"Kızlardan korkmayan bir makine yapacağım," dedi Albert ve hız kesmeden çalışmalara başladı. Tam bitiriyordu ki, aklına bir düşünce geldi: "Ama hiçbir makine kızlardan korkmaz ki. Bu bana nasıl yardımcı olacak?"

Mantiği hatalıydı ve yaptığı analogi yıkılmıştı. O da her zaman yaptığı şeye başvurdu: Hileye.

Tavan arasındaki eski otomatik piyanonun programlama silindirlerini çıkardı, işine yarayacak bir dişli kutusu buldu, delikli müzik rulosu yerine manyetik levhalar kullandı, Wormwood'un Mantiği isimli kitabın bir kopyasını makinenin matrisine yükledi ve böylece tüm sorularına cevap verebilecek bir mantık makinesi yapmış oldu.

"Bendeki sorun ne ki kızlardan korkuyorum?" diye sordu mantık makinesine.

"Sende bir sıkıntı yok," dedi mantık makinesi ona. "Kızlardan korkmak mantıklı bir şeydir. Kızlar bana da biraz ürkütücü geliyor açıkçası."

"Peki, bunu çözmek için ne yapabilirim?"

"Doğru yeri ve zamanı bekle. Ama bu çok zaman alacaktır. Tabii hile de yapabilir..."

"Evet, evet, ya sonra?"

"Aynı sana benzeyen ve senin gibi konuşan bir makine yap Albert. Senden daha zeki olsun, ama senin gibi çekingen olmasın. Ah, bir de işlerin kötüye gitmesi ihtimaline karşı makineye eklemen istediğim özel bir şey var. Bunu kulağına söyleyeceğim, biraz tehlikeli çünkü."

Böylece Albert Küçük Danny'yi yarattı, aynı kendisine benzeyen ve kendisi gibi konuşan bir model. Sadece daha zeki ve dışa dönük. Son olarak Danny'ye Mad Magazine ve Quip dergilerindeki esprileri yükledi, artık her şey hazırды.

Albert ve Küçük Danny, Alice'i ziyarete gittiler.

"Nasıl da muhteşem biri," dedi Alice. "Sen neden onun gibi olamıyorsun Albert? Ne kadar hoşsun Danny. Danny bu kadar muhteşemken, sen neden böyle salak olmak zorundasın Albert?"

"Ben, ih, ih, bilmem ki," dedi Albert. "Ih, ih, ih."

"Aynı hıçkırık tutmuş balık gibi ses çıkarıyor," dedi Küçük Danny.

"Gerçekten de öyle ses çıkarıyorsun Albert!" diye kahkaha attı Alice. "Neden Küçük Danny gibi zekice şeyler söyleyemiyorsun Albert? Neden bu kadar salaksın?"

İşler çok iyi gitmiyordu Albert için, ama yine de biraz daha dayandı. Küçük Danny'yi ukulele çalıp şarkı söylemesi için programlamıştı. Keşke kendisini de programlayabilseydi, diye düşündü. Alice Küçük Danny'yi çok sevmişti, ama Albert'a hiç ilgi göstermemişti. Sonunda Albert artık bu durumdan usandı.

"Bu-bu-bu kuklaya ihtiyacımız yok," dedi Albert. "Onu sa-sa-sadece seni güldürmesi için yaptım. Hadi onu burada bırakıp gidelim."

"Senle mi gideyim Albert?" diye sordu Alice. "Sen salağın tekisin. Bak ne diyeceğim Küçük Danny, Albert'ı burada bırakıp gidelim. O olmadan daha çok eğleniriz."

"Onu kim ister ki zaten?" dedi Küçük Danny. "Hadi uza, ezik."

Albert onlardan uzaklaştı. Mantık makinesinin tavsiyesine uyup Küçük Danny'nin içine özel bir parça koyduğu için memnundu. Elli-yüz adım yürüdü. "Yeterince uzaklaştım," dedi ve cebindeki düğmeye bastı.

Patlamanın sebebini Albert ve mantık makinesi dışında kimse bilemedi. Patlamanın ardından Küçük Danny'nin içinden çıkan küçük tekerlekler ile Alice'in küçük parçaları her yere dağıldı, ama parçalar o kadar küçüktü ki, kimse patlayanların kimliğini belirleyemedi.

Albert mantık makinesinden önemli bir ders almıştı: hiçbir zaman yok edemeyeceğin bir şeyi yapma.

Yıllar sürse de, Albert sonunda yetişkin bir adam olmuştu. Ergenliğinde oldukça garip birisiydi. Ve o dönemde kendisi gibi ergen olan herkesle kendi savaşını verdi, sonunda hepsini de yendi. Kendisi ve diğerleri arasında her zaman düşmanlık vardı. Albert çok uyumlu bir genç olmamıştı ve o döneme ait anılarından da nefret ederdi. Kimse de onun uyumlu olduğunu düşünme hatasına düşmezdi zaten.

Albert dürüst ticaret ile hayatını kazanmak için fazla garip birisiydi. Çevirdiği dalaverelerle aletlerini düzenbazlara ve girişimcilere satıyordu. Ama bu yaptıkları ona bir çeşit şöhret kazandırdı ve zenginlik denilen yükün altına giriverdi.

Kendi parasal işlerini yönetemeyecek kadar salaktı, ama kendisi adına yatırım yapan hesap uzmanı bir makine yapmıştı ve şans eseri zengin olmuştu. Tanrı'nın cezası makineyi çok iyi yapmıştı ve buna pişmandı.

Albert, tarih boyunca insanlığın sırtına en kötü şeyleri yükleyenlerden birisi olmuştu. Zamanında Kartacalı adamın teki sayıca çok fazla olan hiyeroglif harflerini öğrenemediğinden beyni çalışmayanların okuyabileceği basitleştirilmiş bir alfabe icat etmişti. Ondan yüksek sayıları hesaplayamayan Arap'ın teki de bebeler ve geri zekâlılar için onluk sistemi bulmuştu. Bir de baskı makinesiyle metinlerin kopyasını üreten Hollandalı herif vardı. Albert da artık bu acınası tayfanın içindeydi.

Albert hiçbir konuda iyi değildi, ama her şeyde iyi olan makineler yapabiliyordu. Makineleri hamarattı. Hatırlarsınız eskiden şehirlerin havası kirliydi ve aslında kolaylıkla temizlenebilirdi. Ama Albert'ın buna da çözümü vardı. Havayı temizleyen bir makine yaptı. Makineyi her sabah yeniden kuruyordu. Bu makine Albert'ın evini çevreleyen üç yüz metrelik alanda hava kirliliğini temizliyordu ve yirmi dört saatte, bir tonun üzerinde tortu topluyordu. Bu tortuların içinde kimyasal makinelerinin kullanabileceği geniş tanecikli moleküller vardı.

"Neden tüm havayı temizlemiyorsun?" diye sordu insanlar Albert'a.
"Clarence Deoxyribonucleiconibus için her gün bu kadarı yeter," diye cevapladı Albert. Bu, kimyasal makinesinin adıydı.

"Ama hava kirliliğinden öleceğiz," dedi insanlar. "Sende hiç merhamet yok mu?"
"Peki, tamam," dedi Albert ve kopyalama makinelerine tüm havayı temizletecek kadar hava temizleme makinesi kopyalattı.

Albert'ın bir zamanlar ergenlerden çektiğini hatırlıyorsunuz değil mi? O küçük haylazların zamanında Albert'a kötü davrandığını da biliyorsunuz. Albert onlardan bıkmıştı. Bu ergenler o kadar kötülerdi ki Albert'a çok fazla kendisini hatırlatıyorlardı. Bunun üzerine o da bir makine ergen üretti. Ürettiği bu ergen çok kabaydı. Sol kulağındaki küpesi, yandan

sarkan zincirleri, parmaklarına taktığı muşta, taşıdığı uzun bıçağı ve göze saplamak için cebinde bulundurduğu gitar penası ile aynı diğer ergenler gibi görünüyordu. Ancak diğer ergenlerle kıyaslanamayacak kadar sert bir ergendi. Mahallede terör estirip, hepsinin düzgün davranmalarını, normal insanlar gibi giyinmelerini sağladı. Ve bu makine ergenin değişik bir özelliği vardı: Ayırıştırılmış metal ve camdan yapılmıştı, öyle ki onu sadece ergenler görebiliyordu.

“Neden senin mahallen bizimkilerden farklı?” diye sordu insanlar Albert’a.

“Neden senin mahallendeki ergenler bu kadar iyi ve kibarken diğer yerlerdeki kötü ve ahlaksız? Sanki buradaki çocukları bir şeyler korkutmuş gibi.”

“Ah, ben de bu tip ergenleri sevmeyen bir tek ben varım sanırdım,” diye cevapladı Albert.

“Ah, hayır, hayır,” dedi insanlar. “Eğer bizimkiler için yapabileceğiniz bir şeyler varsa...”

Bunun üzerine Albert çoğunlukla görünmez olan makine ergenini kopyalama makinesi ile kopyalayıp, her mahalleye bir tane koydu. O günden itibaren tüm ergenler iyi ve kibar oldular, lâkin sadece biraz korkmuş görünüyorlardı. Onları bu hale getirenin ne olduğuna dair hiçbir kanıt bulunamadı, arada sırada görünmez bir penanın saplanmasıyla dolaylı gözüküp çıkan çocuklar hariç.

Ve böylece, yirminci yüzyılın son dönemlerindeki iki büyük sorun şans eseri de olsa ve kimsenin adıyla anılmasa da çözülmüş oldu.

Yıllar geçtikçe, Albert kendisini en çok makinelerinin yanındayken aciz hissetmeye başladı, özellikle de insan şeklinde olanların yanındayken. Albert’ta onlardaki medenilik, cazibe ve zekâ yoktu. Onların yanında bir budalaydı ve onların varlığı da bunu hissetmesine sebep oluyordu.

Neden böyle hissetmesin ki? Makinelerinden birisi Başkanlık Kabinesi’nde yer alıyordu. Bir diğeri ise her yerde barışı sağlayan Dünya Gözetmenleri Yüksek Konseyi’nde bulunuyordu. Bir başkası ise dünyadaki herkese uygun sermayeler sunan özel-kamusal uluslararası bir kurum olan Sınırsız Sermaye’nin başkanıydı. Başka bir tanesi dünyaya sağlık bahşeden Sağlık ve Uzun Ömür Derneği’nin yöneticisiydi. Bu kadar başarılı ve mükemmel makineler kendilerini üreten aşağılık babalarını nasıl hor görmesin ki?

“Kaderin cilvesi ile zengin oldum,” dedi Albert bir gün kendi kendine, “Yaptığım şeylerin yanlış anlaşılması sayesinde değer gördüm. Ama şu dünyada ne insan ne makine hiçbir arkadaşım yok. Buradaki kitapta nasıl arkadaş edinilebileceği yazıyor, ama ben bu kitaba uyamam. Kendi bildiğim yoldan arkadaş edineceğim.”

Böylece Albert kendisine bir arkadaş yapmaya koyuldu.

En az kendisi kadar salak, garip ve beceriksiz bir makine olan Zavallı Charles’ı yaptı, “Artık bir arkadaşım olacak,” dedi Albert, ama bu da işe yaramadı. İki sıfırı yan yana koyunca elimizde yine kocaman bir sıfır olur. Zavallı Charles herhangi bir konuda iyi olabilmek için fazla Albert gibiydi.

Zavallı Charles! Düşünmeyi bile becerememişti, o da bir... bir dakika... bu hayatta işe yaramayacak... bir maki... aynı tas aynı hamam!... o da kendisi yerine düşünecek bir makine yapmaya...

Bir saniye, bir saniye! Bu kadarı yeter. Zavallı Charles, Albert'ın yarattıkları arasında böyle bir şey yapacak kadar salak olan tek makineydi.

Her neyse, Zavallı Charles'ın yaptığı makine, durumu ve Zavallı Charles'ı kontrol altına aldığı anda Albert kazara bu ikisine denk geldi. Makinenin yaptığı makine, yani Zavallı Charles'ın düşünmesi için ürettiği cihaz Zavallı Charles'ı aşağılıyordu.

"Sadece beceriksiz ve zayıf olanlar icat eder," diye homurdanıyordu Tanrı'nın cezası makinenin makinesi. "Antik Yunanlılar, en gelişmiş dönemlerinde icat yapmıyorlardı. Ne yardımcı güç ne de aygıt kullanıyorlardı. Zeki insanların veya makinelerin yapacağı gibi köleleri kullanıyorlardı. Aygıtlara ihtiyaç duymuyorlardı. Onlar, zorun bile kolaylıkla üstesinden gelebilen insanlardı, hiçbir zaman kolay yolu bulmakla uğraşmadılar."

"Yetersiz olanlar icat eder. Eksik olanlar icat eder. Mahrum olanlar icat eder. Hilekârlar icat eder."

Albert nadiren sinirlenirdi, ama makinesinin makinesi onu sinirlendirmeyi başarmıştı. Öfkesine hâkim olamayıp ikisini de öldürdü, fakat içten içe makinenin doğruyu söylediğini biliyordu.

Albert oldukça üzülmüştü. Daha zeki biri olsaydı neyin yanlış olduğuna dair bir önsezisi olabilirdi. Albert'ın ise duyabildiği tek önsezi, kendisinin önsezi konusunda kötü olduğu ve hiçbir zaman iyi olamayacağıydı. Çıkar yol olmadığını fark edince, bir makine üretti ve adını Önsezici koydu.

Birçok açıdan şu ana kadar ürettiği en kötü makineydi. Önsezici'yi yaratırken geleceğe dair huzursuzluğunu aktarmaya çalışmıştı. Lâkin bu hem zihin hem mekanizma açısından oldukça garipti.

Albert makineyi yaparken, daha zeki makineler etrafında toplanıp onu eleştirmeye başladılar.

"Dostum, sen kafayı mı yedin!" diye söylendiler. "Bu makine ilkel! Gücünü içinde bulunduğu ortamdan alıyor! Yirmi yıl önce seni bu sistemi bırakıp bize kodlanmış güç yüklemeye ikna etmiştik."

"İıhmm... günün birinde toplumsal felaketler sebebiyle tüm güç merkezleri yok olabilir," diye mırıldandı Albert. "Ama tüm dünya yok olsa dahi Önsezici çalışmaya devam edecek."

"Bu bizim bilgi matrisimizde bile yüklü değil," diyerek dalga geçti makineler. "Bu makine Zavallı Charles'tan bile kötü. Bu aptal aygıt sanki milattan önceden kalma!"

"Belki de artık onun zamanı gelmiştir," dedi Albert.

"Ama bu aptal şey eğitilmiş bile değil!" diyerek hoşnutsuzluklarını dile getirdi medeni makineler. "Şuna baksanıza! Bir çeşit ilkel yağlama makinesi tüm zemini kaplamış."

"Bana çocukluğumu hatırlatıyor, ona sempati duyabiliyorum," dedi Albert.

"Peki, ne işe yarayacak bu teneke?" diye sordular Albert'a.

"İıııh... her şeyi önceden sezebiliyor," diye geveledi Albert.

"Kopyalamak!" diye bağırıldılar. "Yapabildiğin tek iyi şey bu, onda da çok iyi değilsin. Lütfen kahkahalarımızı mazur gör, ama tüm işlerin başına senin yerini alacak birini seçmeyi öneriyoruz."

"Patron, onları nasıl durduracağımıza dair içimde bir his var," diye fısıldadı henüz yapımı tamamlanmamış Önsezici.

“Blöf yapıyorlar,” diye fısıldayarak cevap verdi Albert. “İlk mantık makinem bana yok edemeyeceğim bir şeyi yapmamayı öğretmişti. Bu benim onlara karşı kozum ve bunun farkındalar. Keşke bu tarz şeyleri tek başıma düşünebilsem.”

“Belki benim de işe yarayacağım garip bir zaman gelecek,” dedi Önsezici.

Hayatının ileriki dönemlerinde, sadece bir kereliğine Albert’ın içinde bir çeşit dürüstlük alevlenmişti. İlk defa kendi başına bir şey yapabilmişti (gerçi bu bir hataydı). İkinci milenyumun gecesinde Albert entelektüel dünyanın verebileceği en büyük ödül olan Finnerty-Hochmann ödülünü aldı. Albert bu ödül için garip bir seçimdi; ancak son otuz yıldaki tüm temel icatların kendisi ve etrafındaki makineler tarafından yapıldığı anlaşılıyordu.

Ödülü biliyorsunuz. Üzerinde sentetikten yapılmış Yunan icat tanrıçası Eurema vardı. Uçacakmış gibi kolları iki yana açılmıştı. Altında ise kıvrımlı beyin zarını göstermek için ikiye ayrılmış bir beyin vardı. Onun altında da akademisyenlerin kollarından oluşan bir tabaka bulunuyordu: Şaha kalkmış Antik Bilimci (gümüş renkli); sinsi Anderson Analizcisi (kırmızı); Uzayda uçan Mondeman (mavimsi gri). Ödül, Groben’in dokuzuncu dönemine ait çok güzel bir eserdir.

Albert konuşma-yazıcı makinesine bir konuşma hazırlatmıştı, ama bir sebepten onu kullanmadı. Kendi konuşmasını yaptı ve tam bir faciaydı. Adı okunduğunda sahneye çıkıp kekeleyemeye başladı ve saçma sapan konuştu.

“Yalnızca hastalanmış istiridye sedef üretir,” diye başladı Albert konuşmasına ve herkes şaşkınlıkla ona bakakaldı. Ne biçim bir konuşma başlangıcıydı bu? “Yoksa yanlış hayvanı mı seçtim?” diye sordu Albert kekeleyerek.

“Eurema buna benzemiyor ki!” diye birden homurdandı Albert ödülü göstererek. “Hayır, hayır, bu kesinlikle Eurema olamaz. Eurema geriye doğru yürürdü ve kördü. Ve annesi beyinsiz bir dev anasıydı.”

Herkes ona garip bir ifadeyle bakıyordu.

“Maya olmadan hiçbir şey yetişmez,” diyerek açıklamaya çalıştı Albert, “ama mayanın kendisi bir mantardır ve hastalıktır. Siz düzenliler, siz muhteşemsiniz, üstünsünüz. Ama düzensizler olmadan da yaşayamazsınız. Öldüğünüzde size öldüğünüzü kim söyleyecek? Eğer dünyada eksikler, yetersizler var olmazsa icatları kim yapacak? Eğer bizlerden hiçbiri kalmazsa ne yapacaksınız? Kim hamurunuzu mayalayacak?”

“Senin aklından zorun mu var?” diye sessizce seslendi tören yetkilisi Albert’a. “Buna bir son verir misin lütfen? İnsanlar anlayacak.”

“Tabii ki de aklımdan zorun var. Hep vardı,” dedi Albert. “Yoksa ne işe yarardım ki? Her şeyin uyumlu ve sağlıklı olması gerektiği idealini sizler oluşturdunuz. Hayır! Hayır! Hepimiz uyumlu olsaydık olduğumuz yerde sayardık ve hayatta kalamazdık. Dünya ancak bazı sağlıklı zihinler sayesinde sağlıklı kalabiliyor. İnsanların yaptığı ilk alet raspa, taştan balta ya da taştan bıçak değildi. Yapılan ilk alet koltuk değneğiydi ve sağlıklı bir adam tarafından yapılmadı.”

“Belki de artık dinlenmelisin,” dedi tören görevlisi alçak bir sesle, çünkü herhangi bir ödül töreninde daha önce hiç böyle bir saçmalık görülmemişti.

“Biliyor musunuz,” dedi Albert, “yeni yollar yapanın güçlü boğalar ya da muhteşem

siğirler olmadığını. Sadece sakat buzağılar yeni yollar yaparlar. Hayatta kalan her şeyin içinde bir uyumsuzluk faktörü olmalıdır. Biliyor musunuz, bir kadın şöyle demiş, 'Benim kocam uyumsuz birisi, ama zaten yaz aylarında Washington'u hiç sevmem.'"

Herkes bön bön Albert'a baktı.

"Bu benim yaptığım ilk espriydi," dedi Albert ezik bir şekilde. "Gerçi şaka makinem benden çok daha iyi beceriyor." Bir anlığına durdu, esnedi ve büyük bir nefes aldı.

"Salaklar!" diye bağırdı birden öfkeyle. "Eğer biz salakların sonuncusu da giderse ne yapacaksınız? Bizsiz nasıl hayatta kalacaksınız?"

Albert böylece konuşmasını bitirmişti. Sonrasında esnedi ve ağzını kapamayı unuttu. Onu yerine oturtular. Kamuoyu açıklamalarını yapan makinesi Albert'ın aşırı çalışmaktan yorulduğu yönünde açıklama yaptı ve Albert'ın aslında yapması gereken konuşmanın kopyasını tüm konuklara dağıttı.

Çok talihsiz bir olaydı. Ne berbattır ki, mucitler hiçbir zaman muhteşem insanlar değillerdir ve muhteşem insanlar muhteşem olmak dışında bir işe yaramazlar.

O yıl tüm ülkede nüfus sayımı yapılması gerektiğine dair bir karar yayınlandı. Kararı yayınlayan ülkenin cumhurbaşkanı Cesare Panebianco idi. Nüfus sayımı on senede bir yapılırdı ve en son nüfus sayımı on sene önce olmuştu; yani bu karar ile ilgili olağan dışı hiçbir durum söz konusu değildi. Ancak, nüfus sayımına belirli hükümler getirilmişti: genellikle sayım dışı bırakılan avare, zayıf, dermansız insanları incelemek ve neden bu insanların böyle olduğunu öğrenmek. Söz konusu karar dolayısıyla Albert de incelenmek için seçilmişti. Eğer avare ve dermansız gözüken birisi varsa, o kişi kesinlikle Albert'tı.

Albert kendisini avare ve dermansızların toplandığı yerde buldu. Masanın birine oturtuldu ve kendisine çetrefilli sorular sorulmaya başlandı.

"Adın ne?"

Neredeyse bunu bile cevaplayamayacaktı. Ama zihnini topladı ve cevapladı, "Albert."

"Saat şu an kaç gösteriyor?"

Onu eski zayıf noktasından yakalamışlardı. Hangi kol neyi gösteriyordu? Öylece kalakaldı ve soruyu cevaplayamadı.

"Okuyabiliyor musun?" diye sordular.

"Şeyim olmadan..." diye başladı sözüne Albert. "Yanımda şeyim yok... Hayır, kendi başıma çok iyi okuyamıyorum."

"Dene."

Albert'a üstünde doğru-yanlış sorularının olduğu bir kâğıt verdiler. Albert yarısının tutacağını düşünüp hepsini doğru olarak işaretledi. Ama hepsi yanlıştı. Normal insanlar yanlışı daha çok seviyordu. Sonra atasözlerindeki eksik kelimeleri doldurma testi verdiler.

"---damlaya göl olur." Bu ona hiçbir şey ifade etmemişti. Coğrafya bilgisi çok kötüydü ve gölü neyin oluşturduğu aklına gelmemişti.

"Bir taşla iki---." Bu cümlede Albert'ın çözemeyeceği seviyede matematik vardı.

"Sanırım iki bilinmeyenli bir denklem bu," dedi kendi kendine, "ve sadece iki tane pozitif değer var. Bir ile iki. İşlemi yapan 'taşla' kelimesi de belirsiz. Bu denklemi çözemem, hatta bunun bir denklem olduğundan bile emin değilim. Keşke yanımda şeyim olsaydı..."

Ama yanında hiçbir aygıtı ya da makinesi yoktu. Tek başınaydı. Aynı bunlar gibi bir düzine atasözü tamamlama sorusunu boş bırakmıştı. Ama bunu telafi etmenin bir yolu geldi aklına. Yeteri kadar soru sorulursa, kimse cevap veremeyecek kadar salak değildir.

“---icatların anasıdır,” diye bir cümle geldi.

“Aptallık,” yazdı Albert garip el yazısıyla. Ve zafer kazanmış bir edayla geriye yaslandı. “Eurema ve annesini biliyorum,” diyerek kıs kıs güldü. “Nasıl da buldum ama!”

Fakat o cümleyi de yanlış olarak işaretlediler. Hiçbir testteki hiçbir soruyu doğru cevaplayamamıştı.

Testin sonucuna göre Albert’in umutsuz vaka olduğunu anladılar. En azından elleriyle bir şeyler yapmayı öğrenmesi için onu yenilikçi bir tımarhaneye göndermeye karar verdiler. Ama Albert’in bazı medeni makineleri gelip onu oradan çıkardılar. Testi yapanlara, Albert avare ve dermansız olsa da, onun zengin bir avare olduğunu, hatta önemli bir insan olduğunu anlattılar.

“Hiç öyle görünmese de, Albert aslında... kahkahalarımızı mazur görün... önemli bir kişiliktir,” dedi makinelerden biri. “Esnedikten sonra ağzını kapatmasını söylemek gerekiyor, ama kendisi Finnerty-Hochmann ödülünün sahibi. Biz ona kefiliz.”

Makineleri onu dışarı çıkarırken, Albert umutsuz haldeydi. Özellikle kendileriyle beraber çıktığı görünmesin diye Albert’tan üç dört adım geriden yürümesini istediklerinde. Albert ile o kadar dalga geçmişlerdi ki onu adeta zavallı bir solucana çevirmişlerdi. Albert onları bırakıp hep kafasını dinlediği küçük kulübesine gitti.

“Geri zekâlı kafamı dağıtacağım,” diye yemin etti. “Bu kadar aşağılamayı kaldıramıyorum artık. Ama kendi kafamı bile kendim dağıtamıyorum. Bu işi yaptırmam gerekecek.”

Böylece kulübesinde bir makine yapmak için işe koyuldu.

“Ne yapıyorsun patron?” diye sordu Önsezici. “İçimden bir ses bir makine yapmaya başladığını söylüyor.”

“Saksı kafamı dağıtacak bir makine yapıyorum,” diye bağırdı Albert. “Kendim yapacak cesaretim yok.”

“Patron, içimden bir ses yapabilecek daha iyi bir şeyin olduğunu söylüyor. Hadi biraz eğlenelim.”

“Nasıl eğleneceğimi bilmiyorum,” dedi Albert düşünceli bir şekilde. “Zamanında eğlenmek için bir eğlence makinesi yapmıştım. Parçalanana kadar oldukça eğlenceliydi, ama benim için pek bir işe yaradığı söylenemez.”

“Bu sefer kendimiz eğlenelim patron. Dünyanın paramparça olduğunu düşün. Bu ne olurdu?”

“Bu, içinde daha fazla yaşayamayacağım kadar mükemmel bir dünya,” dedi Albert. “Her şey, herkes mükemmel, hepsi aynı. Hepsi benden üstünler. Her şeyin kazananı onlar, her şeyi kendilerine göre ayarlayan da. Böyle bir dünyada benim gibi bir mankafaya ihtiyaç yok. O yüzden ben ayrılıyorum.”

“Patron, içimden bir ses durumu yanlış gördüğünü söylüyor. Gözlerin daha iyisini görebilir. Tekrar bak, gözlerini aç bak. Şimdi söyle ne görüyorsun?”

“Hey Önsezici, böyle bir şey mümkün mü? Aslında olması gereken bu mu? Neden daha

önce fark edemedim! Ama şimdi daha dikkatli bakınca, doğru olanın bu olduğunu görebiliyorum.

Haklanmayı bekleyen altı milyar kurban! Kendini hiçbir şekilde savunamayan altı milyar kurban! Eğlenceye çıkmış iki adam, hepsini Albert Yapımı Biçer-Döver'le biçiyorlar!"

"Patron, içimden bir ses benim var olma amacımın bu olduğunu söylüyor. Dünya artık bunaltıcı olmuştu. Kafalarını uçuralım. Patron, telef edelim hepsini."

"Yeni bir çağ başlatacağız!" diye zevkle haykırdı Albert. "Adına da Solucanın Dönüşü diyeceğiz. Çok eğleneceğiz Önsezici. Onları yer fıstığı gibi ezeceğiz. Nasıl oldu da daha önce böyle göremedim! Altı milyar kurban!"

Yirmi birinci yüzyıl böyle garip bir olayla başladı.

Çeviren: Ahmet Can Halat

Robert Silverberg

Robert Silverberg, profesyonel olarak yazdığı ilk kitabının satışı üzerinden iki yıl geçmeden 1956 yılında En Çok Gelecek Vaat Eden Yazar dalındaki Hugo Ödülü'nü kazanmıştır. Neredeyse on yıl süren ve bu süre zarfında milyonlarca kelimeyle üretilen çıraklık döneminin ardından Silverberg, 1960'lı yıllarda döneminin ifade gücü en yüksek ve yaptığı işe en bağlı yazarlarından biri olarak kendini göstermiştir. Kariyerinin bu dönemindeki eserleri, psikolojik açıdan karmaşık karakter incelemeleri, ahlaki bakımdan sert temaları ve bireyin aşmasını gerektiren baskıcı ve kısıtlayıcı ortamların canlı tasvirleriyle bilinir. "To See the Invisible Man", "Hawksbill Station" ve Thorns, bireyin toplumdan dışlanma, sürgün edilme ve sömürülerek mağdur edilme gibi çeşitli yöntemler aracılığıyla yabancılaştırılmasının fütürist bir incelemesidir. Eşsiz telepati özelliğinden dolayı yabancılaştırılmış bir bireyin, güçlerini ve dolayısıyla normal insanlarla kendini ilişkilendirebildiği tek aracını kaybetmesiyle daha da dışlanmasını dokunaklı biçimde hikâyeye eden İçeriden Ölmek, Silverberg'ün bu konudaki en parlak başarısıdır. Gece Kanatları ve Downward to Earth; uzaylı türleriyle iletişimi, yeniden dirilme ve arınma motifleri eşliğinde, yenileyici ve tazeleyici bir deneyim olarak sunar. The World Inside; aşırı nüfus artışının, mahremiyet ve samimiyetin hemen hemen imkânsız hale geldiği bir toplumda insani özelliklerin kaybolması potansiyelini ele alır. Silverberg'ün en güçlü öykülerinin çarpıcı noktası, ölümlülük ile yüzleşen bireylerdir. "Born with the Dead," faniler ve dirilmiş ölümlerin paylaştığı bir dünyada hayatın zorluklarını ayrıntısıyla verir. Bir adamın kendisinin aslında gerçek kişiliği silinerek cezalandırılmış eski bir suçlu olduğunu keşfetmesini, hafızasında gerçek kişiliğinin küçük bir kıvılcımın tekrar çıkmasıyla yeni kişiliğinin bastırılma tehdidiyle karşı karşıya kalmasını anlatan The Second Trip ise kimliğin ölümü fikri üzerine kuruludur. Sonsuz hayatın sırrını çözdüğü düşünülen gizli bir tarikatın izini sürme üzerine yazılmış The Book of Skulls'ta ölümsüzlük arayışı, yazarın fanilik üzerine uzun uzadıya kafa yormasının yansımalarını içerir. 1970'lerin sonlarından itibaren Silverberg, Lord Valentine's Castle, The Majipoor Chronicles ve Valentine Pontifex romanlarını içeren ve epik bir bilimsel fantezi serisi olan Majipoor efsanesi adlı eserini geliştirmeye yoğunlaşmıştır. Ayrıca Sümer mitolojisini temel alarak Gilgamesh the King ve To the Land of the Living isimli iki fantezi roman yazmıştır. Next Stop the Stars, To Worlds Beyond, Dimension Thirteen, Born with the Dead ve The Secret Sharer bilimkurgu öykülerinin yer aldığı çok sayıda derlemelerinden bazılarıdır. Birçok roman ve çocuklara yönelik kurmaca olmayan eserler yazmış, yetmişden fazla seçki derlemiş olan Silverberg "Gezginler" isimli öyküsüyle beş Nebula ödülünün ilkinin kazanmasının yanı sıra birkaç kez Hugo Ödülü'nün sahibi olmuştur.

Gezginler

Şu anda benden geriye kalan tek şey parçalarım. Hatıra yığınları zincirlerinden kopup kırılmış buzullar gibi uzaklara süzüldü. Bir Gezgin bizden ayrıldığında hep böyle olur. Ödünç alınan vücutlarımızın yaptığı hiçbir şeyden emin olamayız. Sadece geriye kalan izleri, etkileri taşırız.

Okyanusun oradan oraya sürüklediği bir şişeye tutunan kumlar gibi. Kesilmiş bir bacağı çırpınması gibi.

Ayağa kalkıyorum. Kendimi toparlıyorum. Saçım darmadağınık; tarıyorum. Yüzüm uykusuzluktan buruşmuş. Ağzımda acı bir tat var. Gezginim ağzımı kullanarak tezek mi yedi? Böyle şeyler yaparlar. Her şeyi yaparlar.

Sabah olmuş.

Gri, belirsiz bir sabah. Bir süre gözüm dışarıya dalıyor, ardından ürpererek jalûziyi kapatıyorum ve bu sefer, jalûzinin gri, belirsiz yüzeyi ile karşı karşıya kalıyorum. Odam dağınık görünüyor. Buraya bir kadın mı getirdim? Kül tablasında küller var. İzmarit arıyorum ve üzerinde ruj izi olan birkaç tane buluyorum. Evet, burada bir kadın varmış.

Çarşafa dokunuyorum. Paylaştığımız sıcaklık hâlâ üzerinde. İki yastık da başka bir tarafta. Ancak kadın gitmiş, Gezgin gitmiş ve ben yalnızım.

Bu sefer ne kadar sürdü?

Telefonu alıp Santral'i arıyorum. "Bugünün tarihi nedir?"

Bilgisayarın monoton kadınsı sesi, "Dört Aralık bin dokuz yüz seksen yedi, Cuma," diye yanıtlıyor.

"Saat?"

"Dokuz elli bir, Doğu Standart Saati"

"Hava durumu?"

"Bugün için tahmin edilen sıcaklık aralığı eksi bir ile üç derece arası. Şu anki sıcaklık eksi bir derece. Rüzgâr, kuzeyden saatte yirmi beş kilometre hızla esiyor. Yağış ihtimali düşük."

"Akşamdan kalma birine ne önerirsin?"

"Yemek mi, ilaç mı?"

"Fark etmez," diyorum.

Bilgisayar bir süre bunun üzerinde düşünüyor. Sonra ikisine birden karar veriyor ve mutfağımı aktive ediyor. Musluktan soğuk domates suyu akıyor. Yumurtalar pişmeye başlıyor. İlaç bölmesinden mora çalan bir sıvı geliyor. Santral Bilgisayarı her zaman çok düşüncelidir. Acaba Gezginler hiç onun içine giriyor mu? Bu onlara nasıl bir heyecan verirdi? Şüphesiz Santral'in milyonlarca zihnini ödünç almak, çürüyen bir insanın kusurlu, kısa devre yapan ruhunda bir süre yaşamaktan daha heyecan verici olurdu!

Dört Aralık demişti Santral, Cuma. Demek ki Gezgin beni üç gece elinde tuttu.

Mora çalan şeyi içiyorum ve birinin henüz kapanmamış bir yarayla oynaması gibi bütün dikkatimle anılarımı kurcalıyorum.

Salı sabahını hatırlıyorum. İşte kötü bir gün geçiriyordum. Grafiklerin hiçbiri doğru çıkmıyordu. Bölüm müdürü asabiydi; beş haftada üç kez Gezginler tarafından ele geçirilmişti ve bunun sonucunda sorumlu olduğu bölümde kargaşa çıkmış, alacağı Noel primi riske girmişti. Sisteme göre, bir kişiyi Gezginlerden kaynaklanan aksamalar yüzünden cezalandırmamak alışlagelmiş olsa da, bölüm müdürü adaletsiz bir şekilde muamele göreceğini düşünüyor gibi. Bu yüzden bize de adil davranmıyor. Bize sürekli zorluk yaşıyor. Grafikleri gözden geçir, programı düzenle, her şeyi en baştan on kere kontrol et. Ortaya çıkan; 1988 yılı Şubat-Nisan arası kamu hizmeti tahvilatı ücret değişiminin detaylı bir ön tahmini. O öğleden sonra, buluşup grafikleri ve sonuçlarını tartışacaktık.

Salı günü öğleden sonrasını hatırlamıyorum.

Bu, Gezginin beni ele geçirdiği zaman olmalı. Belki işte, belki maun ağacı kaplamalı yönetim kurulu odasında, toplantı sırasında oldu. Endişeli pembe yüzler beni süzüyor; öksürüyorum, tökezliyorum, sandalyemden sendeleyerek düşüyorum. Üzgün bir halde başlarını sallıyorlar. Kimse yanıma gelmiyor. Kimse beni durdurmuyor. Gezgin tarafından ele geçirilen birine müdahale etmek çok tehlikelidir. İkinci bir Gezgin'in yakınlarda vücutsuz halde pusuya yatıp "yuva" arıyor olma olasılığı çok yüksektir. Bu yüzden benden kaçınıyorlar. Binadan ayrılıyorum.

Peki ya sonra?

Bu kasvetli cuma sabahında odamda oturup omletimi yiyor ve kalıntılardan üç kayıp gecemi anlamaya çalışıyorum.

Bu tabii ki imkânsız. Bilinçli zihin tutsaklık süresince işlevini yerine getirir, ancak Gezginin geri çekilmesiyle birlikte o süreye ait neredeyse tüm anılar kaybolur. Sadece belli belirsiz bir kalıntı, zayıf ve sönük anıların bulanık bir filmi kalır. "Yuva" bunun ardından hiçbir zaman tam olarak aynı kişi kalamaz; yaşadığı deneyimin detaylarını hatırlayamasa bile bu deneyim onu fark ettirmeden değiştirir.

Hatırlamaya çalışıyorum.

Bir kız mı? Evet, izmaritlerde ruj izi var. O zaman seviştik, burada, benim odamda. Genç? Yaşlı? Sarışın? Esmer? Her şey bulanık. Ödünç alınmış vücudum neler yaptı? Yatakta iyi miydim? Sadece ben olduğumda yapmaya çalıştığım bu. Formumu korurum. 38 yaşında biri olarak, bir yaz gününde yıkılmadan üç set tenis oynamayı kaldırabilirim. Bir kadının, olması gerektiği gibi ışıldamasını sağlarım. Kendimi övmüyorum: sadece sınıflandırıyorum. Herkesin kendi yetenekleri vardır. Bunlar da benimkiler.

Fakat söylenene göre Gezginler yeteneklerimizle oynamaktan tuhaf bir zevk duyarlarmış. O zaman beni ele geçiren Gezgin, bana bir kadın bulup onu yatakta defalarca hayal kırıklığına uğratmama yol açarak bundan haz almış mıdır?

Bu düşünce hoşuma gitmiyor.

Zihnimdeki bulanıklık kalkıyor. Santral'in tavsiye ettiği ilaç hemen işe yarıyor. Bir şeyler yiyor, tıraş oluyor, vücudum temizlenene kadar, titreşimli masaj aletinin altında duruyorum. Egzersizimi yapıyorum. Gezgin, çarşamba ve perşembe sabahı bana egzersiz yaptırmış mıydı? Büyük ihtimalle yaptırmadı. Bunu telafi etmeliyim. Artık orta yaşlarıma yakınıyorum; kaybedilen kaslar kolay kolay geri kazanılmıyor.

Dizlerim sabit, yirmi kez ayak parmaklarıma dokunuyorum.

Bacaklarımı havaya kaldırıyorum.

Yüzüstü yatıp sınav çekiyorum.

Vücudum son zamanlarda kötü kullanılmış olsa da, buna tepki veriyor. Bu uyanışımın ilk kıvılcımı: içten gelen ürpertiye hissetmek, hâlâ kuvvetimin olduğunu bilmek.

Sıradaki isteğim temiz hava. Hızlıca kıyafetlerimi giyiyor ve evden çıkıyorum. Bugün iş yerine herhangi bir şey bildirmeme gerek yok. Salı günü öğleden sonradan beri bir Gezginim olduğunu biliyorlar. Gezginin cuma gün doğumundan önce gittiğini bilmelerine gerek yok. Bugünü boş geçireceğim. Şehrin sokaklarında yürüyerek kol ve bacaklarımı esnetecek, vücudumun maruz kaldığı istismarı telafi edeceğim.

Asansöre giriyorum. Zemine kadar elli kat iniyorum. Aralık ayının kasvetine adım atıyorum.

Dört bir yanımda New York'un kuleleri yükseliyor.

Caddede arabalar akıyor. Sürücüler araçlarının içinde tedirgin oturuyor. Yakınlardaki bir arabanın sürücüsü her an ele geçirilebilir ve Gezgin kontrolü ele aldığı anda her zaman vücut koordinasyonunda anlık bir aksama olur. Caddelerde ve otoyollarda bu şekilde birçok can kaybedilmiştir; ancak bu can hiçbir zaman bir Gezgininki olmaz.

Amaçsızca yürümeye başlıyorum. Elektrikli motorların yumuşak hırıltılarını dinleyerek On Dördüncü Cadde'yi geçip kuzeye yöneliyorum. Bir oğlanın deliler gibi dans ettiğini görünce ele geçirilmiş olduğunu anlıyorum. Beşinci ve Yirmi İkinci Caddelerin kesiştiği yerde kravatu buruşmuş, Wall Street Journall'ının bir kısmı paltosundan çıkmış zengin görünümlü göbekli bir adam yaklaşıyor. Kıkırdayarak dilini çıkarıyor. O da ele geçirilmiş. Adamdan uzaklaşıyorum. Hızla ilerleyip trafiği Otuz Dördüncü Cadde'nin altından Queens'e bağlayan alt geçide geliyor ve yaya geçidinin kenarında tartışan iki genç kıza izlemek için kısa bir süreliğine duruyorum. Kızlardan biri zenci. Gözleri korkudan yuvalarından fırlamış. Diğer kız onu parmaklıklara doğru itiyor. Belli ki ele geçirilmiş. Ama Gezginin aklından cinayet geçmez, onun aklında sadece zevk vardır. Zenci kız kurtuluyor ve toplanan kalabalığın ortasında yere yığılıp titriyor. Sonra ayağa kalkıp kaçıyor. Diğer kız parıldayan uzun bir saç telini ağzına götürüp çiğniyor. Uyanıyor gibi. Sersemlemiş görünüyor.

Gözlerimi başka yöne çeviriyorum. Gezginlerden mustarip bir kader ortağı uyanırken kimse onu izlemez. Ele geçirilenlerin etik kuralları vardır; bu karanlık günlerde kendimize ait birçok yeni kuralımız var.

Acele ediyorum.

Bu kadar aceleyle nereye gidiyorum? Şimdiden bir buçuk kilometreden fazla yürüdüm. Bir amaca doğru ilerliyormuşum gibi, sanki Gezginim hâlâ kafatasımın içinde duruyor, beni dürtüyor. Ama böyle olmadığını biliyorum. En azından şimdilik özgürüm.

Bundan emin olabilir miyim?

Cogito ergo sum artık işe yaramıyor. Ele geçirildiğimizde bile düşünmeye devam ediyoruz ve ne kadar korkunç, ne kadar kendimize zarar veriyor olsa da, bir şeylerin peşinden koşmayı durdurmaktan aciz olduğumuz sessiz bir çaresizlik içinde yaşıyoruz. Gezgin taşıma durumuyla özgür olma durumunu ayırt edebileceğime eminim. Ama belki de değilim. Belki, sadece beyinciğe çekilip beni özgür olduğum yanılsamasıyla bırakırken, tüm bunlar boyunca beni gizlice kendi amacına doğru yönlendiren, benden hiç ayrılmamış

şeytani bir tür Gezgin taşıyorum.

Hiç bundan daha fazlasına sahip olduk mu, yani özgürlük yanılsamasından başka?

Ama bu, farkına varmadan ele geçirilmiş olabileceğim düşüncesi rahatsız edici. Kan ter içinde kalıyorum. Sadece hızlı yürüdüğüm için değil. Dur. Burada dur. Neden yürümek zorundasın? Kırk İkinci Cadde'desin. Kütüphane orada. Hiçbir şey seni daha da ileriye gitmeye zorlamıyor. Bir süre dur, diyorum kendime. Kütüphanenin basamaklarında biraz dinlen.

Soğuk taşa oturup kendime, bu kararı kendim için verdiğimi söylüyorum.

Öyle mi? Bu köklü bir mesele, özgür iradeye karşı determinizm. En çirkin şekilde vücut bulmuş hali bu. Determinizm artık filozofların kullandığı soyut bir kavram değil; kafatası kemikleri arasından sızan soğuk yabancı uzantılar. Gezginler buraya üç sene önce geldi. O zamandan beri beş kez ele geçirildim. Dünyamız şu anda oldukça farklı. Ama buna bile uyum sağladık. Sağladık işte. Kendi âdetlerimiz var. Hayat devam ediyor. Devletlerimiz yönetmeye devam ediyor, parlamentolarımız toplanıyor, borsalarımız her zamanki gibi iş yapıyor ve rastgele başımıza gelen zararları telafi etme yöntemlerimiz var. Tek yol bu. Başka ne yapabiliriz? Yenilgiyle aciz düşmek mi? Savaşamayacağımız bir düşmanımız var; yapabileceğimiz en iyi şey dayanarak karşı koymak. Bu yüzden dayanıyoruz.

Vücutuma değen taş basamaklar soğuk. Aralık ayında çok az insan buraya oturur.

Kendime, bu uzun yürüyüşü özgür irademle yaptığımı, özgür irademle burada durduğumu, şu anda hiçbir Gezginin beynimi ele geçirmediğini söylüyorum. Belki de. Kendimi, özgür olmadığım düşüncesine inandıramam.

Gezgin içimde dolanan bir komut bırakmış olabilir mi acaba? Şuraya yürü, burada dur? Böylesi de mümkün.

Kütüphane basamaklarında, etrafımda oturan diğer insanlara bakıyorum.

Gazetenin üstünde oturan, boş gözlerle bakan yaşlı bir adam. On üç yaşlarında, burun delikleri kocaman bir oğlan. Tombul bir kadın. Hepsi ele mi geçirilmiş? Gezginler bugün etrafımda toplanmışa benziyor. Ele geçirilenleri inceledikçe şu an özgür olduğuma daha çok ikna oluyorum. Son seferinde, bir sonraki ele geçirilmeme kadar üç aylığına özgür kalmıştım. Denilene göre bazı insanlar neredeyse hiç özgür kalmıyormuş. Vücutları çok rağbet görüyormuş ve sadece bazen bir günlük bazen bir haftalık, bazen de bir saatlik bölük pörçük özgürlükler yaşayabiliyorlarmış. Hiçbir zaman dünyamızı kaç Gezginin istila ettiğini belirleyemedik. Belki milyonlarca, belki de sadece beş tane. Kim bilir?

Gri gökyüzünden bir tutam kar dönerek yere iniyor. Santral yağış ihtimalinin düşük olduğunu söylemişti. Bu sabah Santral'i de mi ele geçirmişler?

Kızı görüyorum.

Karşı çaprazımda oturuyor, beş basamak yukarıda, otuz metre kadar ileride. Siyah eteği dizlerinin üstüne çekili, güzel bacaklarını ortaya çıkarmış. Genç bir kız. Saçları koyu kestane rengi. Gözleri solgun; bu mesafeden tam rengini kestiremiyorum. Sade giyimli. Otuz yaşından genç. Koyu yeşil bir mont giymiş ve hafif morumsu bir ruju var. Dudakları dolgun, burnu ince ve kalkık, kaşları özenle alınmış.

Onu tanıyorum.

Son üç geceyi odamda onunla geçirdim. Bu o kız. Ele geçirilmiş halde bana geldi ve ele geçirilmiş halde onunla yattım. Bundan eminim. Hatıraların perdesi kalkıyor; onun ince

vücudunu yatağımda çıplak halde görüyorum. Nasıl oluyor da bunu hatırlıyorum?

Bir yanılısama olamayacak kadar güçlü. Bu açık bir şekilde, anlayamadığım nedenlerden ötürü hatırlamama izin verilmiş bir şey. Ve daha fazlasını da hatırlıyorum. Onun zevkten nefes nefese kaldığı zamanki yumuşak inlemelerini hatırlıyorum. Kendi vücudumun o üç gece boyunca bana ihanet etmediğini de, onun isteklerini karşılamada başarısız olmadığımı da biliyorum.

Ve dahası var. Karışık bir müziğin, saçlarındaki gençlik kokusunun, kış ağaçlarının hisirtisinin anısı. Her nasılsa beni masum olduğum zamanlara götürüyor. Benim genç, kızların ise gizemli; partilerin, dansların, samimiyetin ve sırların olduğu zamanlara.

Ve onun cazibesine kapılıyorum.

Böyle şeylerde de uyulması gerekenler var. Ele geçirildiğinizde tanıştığınız birine yaklaşmak uygunsuz bir davranıştır. Bu tür bir karşılaşma size hiçbir ayrıcalık kazandırmaz; iradeniz dışında birlikte geçirdiğiniz zaman boyunca ne yaparsanız yapın ve ne söylerseniz söyleyin, bir yabancı bir yabancı olarak kalır.

Yine de ona kapılıyorum.

Bu tabuyu ihlal edişim neden? Bu kuralları çiğneyişim neden? Bunu daha önce hiç yapmadım. Hep dikkatli davrandım.

Ama ayağa kalkıp oturmakta olduğum basamak boyunca kızın yanına gelene kadar yürüyorum ve ona doğru bakıyorum. Oturuş pozisyonunun pek de usturuplu olmadığını farkındaymışçasına istemsizce ayaklarını kavuşturup dizlerini birleştiriyor. Bu hareketinden artık ele geçirilmiş olmadığını anlıyorum. Göz göze geliyoruz. Gözleri buğulu bir yeşil renginde. Çok güzel bir kız, tutkumuzla ilgili daha fazla ayrıntı bulmak için hafızamı karıştırıyorum.

Onun olduğu basamağa gelene kadar basamakları çıkıyorum.

"Merhaba," diyorum.

Bana boş bir bakış atıyor. Beni tanımış gibi görünmüyor. Gezin gittikten hemen sonra herkeste olduğu gibi gözlerinde bir perde var. Dudaklarını büzüp mesafeli bir şekilde beni süzüyor.

Soğuk bir şekilde "Merhaba," diyor. "Seni tanıdığımı sanmıyorum."

"Hayır, tanımıyorsun. Ama içimde şu anda yalnız olmak istemediğine dair bir his var. Ve ben de yalnız olmak istemediğimi biliyorum." Gözlerimle onu, amacımın iyi niyetli olduğuna ikna etmeye çalışıyorum. "Hava karlı," diyorum. "Daha sıcak bir yere gidebiliriz. Seninle konuşmak istiyorum."

"Ne hakkında?"

"Hadi başka bir yere gidelim, sana anlatacağım. Ben Charles Roth."

"Helen Martin."

Ayağa kalkıyor. Soğuk ve mesafeli tavrını koruyor; şüpheli, tedirgin. Ama en azından benimle bir yerlere gitmeye istekli. Bu iyi bir işaret.

"Bir şeyler içmek için günün çok mu erken bir saati?" diye soruyorum.

"Emin değilim. Saatin kaç olduğunu bile bilmiyorum."

"Öğleden önce."

"Neyse, yine de birer içki içelim," diyor ve gülümsüyoruz.

Caddenin karşısındaki bir bara gidiyoruz. Karanlıkta karşı karşıya oturup içkilerimizi

yudumluyoruz; o martini içiyor, ben bloody mary. Biraz rahatlıyor. Kendime ondan ne istediğimi soruyorum. Arkadaşlık etmesinden duyduğum haz, evet bu. Yataktaki arkadaşlığı peki? Ama zaten o bunu bilmesede bu hazzı aldım, üç gece boyunca. Ben daha fazlasını istiyorum. Daha fazlası. Ama ne?

Gözleri kanlanmış. Bu son üç gece çok az uyudu. "Çok mu kötü geçti?" diyorum.

"Ne?"

"Gezgin."

Bir anda tepkiyle, "Bir Gezginim olduğunu nereden biliyorsun?"

"Biliyorum."

"Bunun hakkında konuşmamalıyız."

"Açık fikirliyim," diyorum. "Gezginim beni, geceleyin bir ara bıraktı. Salı öğleden sonradan beri ele geçirilmiştim."

"Sanırım benimki yaklaşık iki saat önce terk etti." Yanakları kızarıyor. Böyle konuşmak cesaret gerektiren bir şeydir. "Pazartesi akşamından beri ele geçirilmiştim. Bu benim beşinci seferimdi."

"Benim de."

İçkilerimizle oynuyoruz. Neredeyse kelimelere ihtiyaç duymadan aramızdaki yakınlık büyüyor. Son zamanlarda Gezginlerle olan deneyimlerimiz bize ortak bir nokta sağlıyor. Helen bu deneyimleri ne kadar samimi bir şekilde paylaştığımızın farkında olmasa da...

Konuşuyoruz. Vitrin tasarımcısı. Buradan birkaç blok ötede küçük bir apartman dairesi var. Tek başına yaşıyor. Bana ne yaptığını soruyor. Ona "menkul kıymetler analisti," diyorum. Gülümsüyor. Dişleri kusursuz. İkinci içkilerimizi alıyoruz. Ele geçirildiğimde odamdaki kızın o olduğuna artık eminim.

İçimde bir umut tohumu yeşeriyor. Bu, bir rüyanın içindeki iki kişi olarak ayrılmamızdan çok kısa süre sonra bizi tekrar bir araya getiren tatlı bir tesadüf. Bu rüyanın bazı kalıntılarının zihnimde kalması da tatlı bir tesadüf.

Bir şeyler paylaştık. Kim bilir? Ve bu, üzerimde böylesine kuvvetli bir iz bırakacak kadar güzel bir şey olmalı. Şimdi ona bilincim açıkken yaklaşmak istiyorum, her şeyin farkındayken, kendimi kontrol edebilirken ve o zamanki ilişkimizi yenilemek, bu sefer bunu gerçek bir ilişkiye dönüştürmek istiyorum. Bu uygun bir davranış değil, çünkü Gezginlerin kısa süreli içimizde buldukları zamanlar dışında bana ait olmayan bir ayrıcalığı suistimal ediyorum. Ama ona ihtiyacım var. Onu istiyorum.

Kim olduğumun farkında olmasa bile, onun da bana ihtiyacı var gibi görünüyor. Fakat korku ona engel oluyor.

Onu korkutmaktan korkuyorum ve avantajımı vaktinden önce kullanmaya çalışmıyorum. Belki şimdi beni evine götürmek isteyecek, belki de istemeyecek, ama ben sormayacağım. İçkilerimizi bitiriyoruz. Yarın tekrar kütüphane basamaklarında buluşma planı yapıyoruz. Elim bir anlığına hafifçe eline geçiyor. Sonra gidiyor.

O gece üç kül tablası dolduruyorum. Tekrar tekrar, yaptığım şeyin mantığı üzerine kafa yoruyorum. Ama neden onun peşini bırakmayayım? Onu takip etmeye hakkım yok. Dünyamızın geldiği bu noktada ayrı kalmamız en mantıklısı.

Ama yine de... onu düşündüğümde belli belirsiz o hatıra içime saplanıyor. Merdivenlerin arkasında kaybedilmiş fırsatların, ikinci kat koridorlarındaki kahkahaların,

gizli öpüşmelerin, paylaşılan çay ve keklerin belli belirsiz ışıkları... Saçına orkide takmış kızı, pullu elbiseli olanı ve yüzü çocuksu gözleri kadını olanı hatırlıyorum. Hepsi çok uzun zaman önceydi, hepsi kaybolmuş, hepsi yitik. Kendime, bu sefer elimde olanı kaybetmeyeceğimi, onun benden alınmasına izin vermeyeceğimi söylüyorum.

Sabah oluyor. Sakin bir Cumartesi. Orada olacağını ummasam da tekrar kütüphaneye gidiyorum. Ama orada, basamaklarda ve görüntüsü iç rahatlatıcı. Ürkek, tedirgin görünüyor; belli ki çok düşünüp az uyumuş. Birlikte Beşinci Cadde boyunca yürüyoruz. Bana oldukça yakın, ama koluma girmiyor. Adımları çevik, kısa ve gergin.

Bu sefer bar yerine onun evine gitmeyi önermek istiyorum. Bu günlerde özgürken hızlı hareket etmeliyiz. Ama bunu bir taktik meselesi olarak düşünmenin hata olacağını biliyorum. Bayağı bir acelecilik ölümcül olabilir; bana belki de sıradan bir zafer ve bu zaferin içinde duygularımı uyuşturan bir yenilgi getirebilir. Her halükarda ruh hali pek de ümit vermiyor gibi. Telli çalgıların müziğini ve kar yağışını düşünerek ona bakıyorum. O ise gri gökyüzüne doğru bakıyor.

"Sürekli beni izlediklerini hissedebiliyorum," diyor. "Akbabaların başının üstünde uçması gibi. Bekliyorlar, hep bekliyorlar. Her an saldırıya hazır."

"Ama onları yenmenin bir yolu var. Bakmadıkları zamanlarda hayattan küçük parçalar yakalayabiliriz."

"Sürekli bakıyorlar."

"Hayır," diyorum. "Bunu yapmaya yetecek kadar fazla olamazlar. Kimi zaman başka tarafa da bakıyorlar. Ve bunu yaparlarken iki kişi bir araya gelip bir şeyler paylaşmaya çalışabilirler."

"Ama ne faydası var?"

"Çok kötüsensin Helen. Bazen bizi aylarca görmezden gelebiliyorlar. Şansımız var. Evet, şansımız var."

Ama korkusunun kabuğunu kıramıyorum. Gezginlerin yakında olma ihtimaliyle eli ayağı bağlanmış, işkencecilerimiz tarafından bizden kaçırılacak korkusuyla hiçbir şeye başlamaya istekli değil. Yaşadığı binaya varıyoruz ve korkusuyla mücadele etmeyi bırakıp beni içeriye davet etmesini umuyorum. Bir an için tereddüt ediyor, ama yalnızca bir an için: iki eliyle elimi kavıyor ve gülümsüyor. Sonra gülümseme siliniyor ve gözden kayboluyor. Beni, "Yarın tekrar kütüphanede buluşalım. Öğlen vakti," sözleriyle yalnız bırakıyor.

Uzun ve dondurucu eve dönüş yolunu tek başıma yürüyorum.

O gece, karamsarlığının bir kısmı içime sızıyor. Bir şeyleri kurtarmaya çalışmamız nafile. Dahası, onu aramam aşağılıkça; özgür değilken ona sonu belli olmayan bir aşkı sunmam utanç verici. Bu dünyada, diyorum kendime, diğerlerinden uzakta durmalıyız. Böylece Gezginler tarafından ele geçirildiğimizde ve kontrol edildiğimizde başkalarına zarar vermemiş oluruz.

Sabah onunla buluşmaya gitmiyorum.

Böylesi en iyisi, diyorum kararlılıkla. Onunla oynamaya hakkım yok. Onun kütüphanenin önünde beklediğini, neden geç kaldığımı merak ettiğini, gerildiğini, sabırsızlandığını ve sinirlendiğini hayal ediyorum. Buluşmaya gitmediğim için bana kızacaktır ama öfkesi denecek ve beni kısa sürede unutacaktır.

Pazartesi oluyor. İşe dönüyorum.

Doğal olarak kimse yokluğum hakkında konuşmuyor. Sanki hiç uzak kalmamışım gibi.

O sabah piyasa güçlü. İş çetrefilli; öğleden önceye kadar Helen'i hemen hiç düşünmüyorum. Ama onu düşünmeye başladığım anda da başka hiçbir şey düşünemez oluyorum. Korkaklık edip onu yarı yolda bırakmam. Cumartesi akşamının karanlık düşüncelerinin çocuksuluğu. Neden elim kolum bağlı gibi kadere boyun eğeyim? Neden bu kadar kolay teslim olayım? İhtimallere rağmen, küçücük de olsa bir güven hissi elde edebilmek için savaşmak istiyorum. Bunun mümkün olduğuna derinden inanıyorum. Gezinler ikimizi bir daha hiçbir zaman rahatsız etmeyebilir. Ve o cumartesi günü evinin önündeki mahcup gülümsemesi, o anlık ışıldama... Bu bana korkuyla örülmüş duvarının arkasında onun da aynı şeyleri ümit ettiğini göstermeliydi. Benden yolu göstermemi bekliyordu. Ve ben bunun yerine evde oturdum.

Öğle arasında kütüphaneye gidiyorum, bunun boşuna olduğunu bile bile.

Ama işte orada. Basamakları yavaş yavaş çıkıyor; rüzgâr, narin bedenine çarpıyor. Yanına gidiyorum.

Bir an sessiz kalıyor. En sonunda, "Merhaba," diyor.

"Dün için özür dilerim."

"Seni uzun süre bekledim."

Omuz silkiyorum. "Gelmenin bir faydası olmadığına karar vermiştim. Ama sonra fikrimi değiştirdim."

Kızmış gibi görünmeye çalışıyor, ama beni tekrar görmekten hoşnut olduğunu biliyorum. Öyle olmasa neden bugün buraya gelsin? İçten içe memnun olduğunu saklayamıyor. Ben de öyle. Caddenin karşısındaki barı işaret ediyorum.

"Bir içki?" diyorum. "Barışma hediyesi olarak?"

"Pekâlâ."

Bar bugün kalabalık, ama bir şekilde oturacak yer buluyoruz. Gözünde daha önceden görmediğim bir parıltı var. Bir duvarın içinde bir yerlerde yavaş yavaş yıkıldığını hissediyorum.

"Benden daha az korkuyorsun Helen," diyorum.

"Senden hiç korkmadım. Riske girersek neler olabileceğinden korkuyorum."

"Korkma. Lütfen korkma."

"Korkmamaya çalışıyorum. Ama bazen her şey çok ümitsiz geliyor. Buraya geldiklerinden beri onlar..."

"Hâlâ kendi hayatlarımızı yaşamaya çalışabiliriz."

"Belki de."

"Yaşamak zorundayız. Hadi bir anlaşma yapalım Helen. Artık karamsarlık yok. Bir ihtimal olabilecek kötü şeyler için endişelenmek yok. Anlaştık mı?"

Bir duraksama. Sonra elimin üzerinde soğuk bir el.

"Anlaştık."

İçkilerimizi bitiriyoruz, ödemek için kredi kartımı gösteriyorum ve dışarıya çıkıyoruz. Bana öğleden sonraki işleri boş verip onunla evine gelmemi söylemesini istiyorum. Bana bunu sorması artık kaçınılmaz ve ne kadar erken olursa o kadar iyi.

Bir blok kadar yürüyoruz. Davet etmiyor. İçindeki mücadeleyi hissedebiliyorum ve bu

mücadelenin, benim müdahalem olmadan sonuca ulaşmasını bekliyorum. Bir bloğu daha geçiyoruz. Koluma girmiş, ama sadece işinden ve havadan sudan konuşuyor; mesafeli, çok da samimi olmayan bir sohbet. Bir sonraki köşeye varınca geri dönüyor, evinden uzağa bara doğru yöneliyor. Ona karşı sabırlı olmaya çalışıyorum.

İşleri aceleye getirmeye hiç gerek yok, diyorum kendime. Vücudu, bilmediğim bir sır değil. İlişkimize, önce fiziksel kısmını yaşayarak tam tersi şekilde başladık. Şimdi, bazı insanların aşk dediği daha zor olan kısma doğru geriye gitmemiz zaman alacak.

Ama tabii ki o, birbirimizi o şekilde tanıdığımızın farkında değil. Rüzgâr kar tanelerini fırl fırl döndürerek suratımıza doğru savuruyor ve canımı acıtan sert soğuk bir şekilde içimdeki dürüstlüğü uyandırıyor. Ne söylemem gerektiğini biliyorum. Adil olmayan bu avantajımdan vazgeçmeliyim.

Ona, "Helen, geçen hafta ele geçirildiğimde, evime bir kız geldi," diyorum.

"Neden birden böyle şeyler söylüyorsun?"

"Söylemem lazım, Helen. O kız sendin."

Duruyor. Bana dönüyor. İnsanlar caddede hızla yanımızdan geçiyor. Yüzü çok solgun, yanaklarında koyu kırmızı noktalar belirliyor.

"Hiç komik değil, Charles."

"Bunu seni güldürmek için söylemedim zaten. Salı akşamından cuma sabahının ilk saatlerine kadar benimleydin."

"Böyle bir şeyi nasıl bilebilirsin?"

"Biliyorum. Eminim. Hafızam net. Her nasılsa olduğu gibi kalmış, Helen. Tüm vücudunu hatırlıyorum."

"Kes şunu, Charles."

"Birlikte çok iyidik," diyorum. "Çok iyi olduğumuz için Gezginlerimizi memnun etmiş olmalıyız. Seni yeniden görmek... Bir rüyadan uyanmak ve rüyanın gerçek olduğunu anlamak gibiydi. Oradaki kızın..."

"Dur!"

"Hadi evine gidelim ve baştan başlayalım."

"Bilerek bir pislik gibi davranıyorsun ve nedenini bilmiyorum, ama işleri berbat etmen için bir sebep yoktu. Belki seninleydim, belki de değildim ama bunu bilemezsin. Bilsen bile çeneni kapalı tutup..."

"Bir doğum leken var," diyorum, "sol göğsünün yaklaşık yedi santim aşağısında."

Hıçkırıklara boğulup sokağın orta yerinde üzerime atılıyor. Uzun, gümüş renkli tırnakları yanaklarımı tırmalıyor. Beni yumrukluyor. Onu kollarından tutuyorum. Bu sefer, dizleriyle bana hücum ediyor. Kimse bize aldırıyor; yanımızdan geçenler muhtemelen ele geçirilmiş olduğumuzu düşünüyor ve başlarını çeviriyor. Sinirden kudurmuş gibi, ama kollarımı etrafına sıkı sıkı doladığım için vücudu bana yapışmış, sadece ayaklarıyla debelenip burnundan soluyor. Vücudu kaskatı, ıstırap içinde.

Alçak, aceleci bir ses tonuyla, "Onları yeneceğiz Helen," diyorum. "Onların başladığı şeyi biz bitireceğiz. Benimle mücadele etme. Bunun için hiçbir neden yok. Biliyorum, seni hatırlıyor olmam beklenmedik bir şans, ama seninle gelmeme izin ver ve birbirimize ait olduğumuzu sana kanıtlayayım."

"Bı-rak..."

"Lütfen. Lütfen yapma. Neden düşman olalım? Sana zarar vermek niyetinde değilim. Seni seviyorum, Helen. Hatırlar mısın çocukken âşık olma oyunu oynardık. Ben oynardım; sen de mutlaka oynamışsındır. On altı, on yedi yaşlarındayken. Fısıltılar, gizli planlar... hepsi bir oyundu ve bunu biliyorduk. Ama oyun sona erdi. Alay edip kaçacak, oyunu sürdürecektir zamanımız yok. Çok az zamanımız var; özgürken, zamanımız varken... birbirimize güvenmeli, kendimizi açmalıyız..."

"Yaptığımız yanlış."

"Hayır. Gezgincilerin bir araya getirdiği iki kişinin birbirinden uzak durmasını söyleyen saçma sapan bir gelenek var diye buna uymak zorunda değiliz. Helen... Helen..."

Ses tonumdaki bir şey onu ikna ediyor. Mücadele etmeyi bırakıyor. Katı vücudu yumuşuyor. Kafasını kaldırıp bana bakıyor, gözyaşlarıyla çizgi çizgi olmuş yüzü yumuşuyor, gözleri ise buğulu.

"Güven bana," diyorum. "Güven bana, Helen!"

Tereddüt ediyor. Sonra gülümsüyor.

O anda, kafatasımın arkasında o ürperti hissediyor, çelik bir iğne kemiğin içine itiliyormuş hissine kapılıyorum. Vücudum katılaşıyor. Kollarım onu bırakıp yanıma düşüyor. Bir anlığına, bu dünyayla bağlantımı kaybediyorum ve sis çözüldüğünde artık her şey farklılaşıyor.

"Charles?" diyor. "Charles?"

Dişleri parmaklarının üstünde kenetleniyor. Onu görmezden gelip dönüyorum ve tekrar bara giriyorum. Ön masalardan birinde genç bir adam oturuyor. Saçı bilyantınle parıldıyor; yanakları pürüzsüz. Gözlerimiz buluşuyor.

Oturuyorum. İçkileri o ısmarlıyor. Konuşmuyoruz.

Elim, onunkinin üstüne düşüyor ve orada kalıyor. İçkileri servis eden garson kaşlarını çatıyor ama bir şey söylemiyor. Kokteyllerimizi yudumlayıp boşalan bardakları masaya koyuyoruz.

Genç adam, "Gidelim," diyor.

Onu takip ederek dışarıya çıkıyorum.

Çeviren: Pınar Uysal

Frederik Pohl

Frederik Pohl, bilimkurgu yazan olmadan önce; James Blish, Cyril M. Kornbluth, Isaac Asimov, Damon Knight ve fütürist bilimkurgu topluluğuna mensup diğer meslektaşlarına olanaklar sağladığı Astonishing Stories ve Super Science Stories dergilerinde bilimkurgu editörlüğü yaptı. 1980'e kadar kariyerinin büyük bir kısmı, bir tarafta yazarlık, diğer tarafta bilimkurgu yazarları için telif hakları temsilciliği veya yayınevleri ya da bilimkurgu dergilerinin yayın politikasını biçimlendirmek şeklinde ikiye ayrılıyordu. Cyril M. Kornbluth ile birlikte yazdığı ilk romanları, bilimkurguya olan aşinalığının her çeşit seviyede fikir üzerindeki etkisini göz önüne serer. Uzay Tacirleri, Hukuk Gladyatörü ve Wolfbane, yalnızca Amerikan kültürünün saçmalıklarının geleceğe dönük spekülatif değerlendirmeleri sayesinde değil, bilimkurgu araçlarının bu saçmalıkları göz önüne sermek için en uygun yöntem olduğunu göstermesi bakımından da, tüm bilimkurgu külliyatının en zekice yazılmış hicivleridir. Pohl, modern toplumu ve sorunlarını çok iyi kavramış bir gözlemcidir ve İkinci Dünya Savaşı'ndan sonraki senelerde yazdığı birkaç öyküsü sezgi yönünden oldukça güçlü, hatta ön görülü sosyal eleştirilerdir. Bunların başında, tüketimin kontrolden çıkması hakkındaki, "The Midas Plague"; bağımlılık kültürü hakkında bir kara mizah olan "What to Do till the Analyst Comes" ve enerji krizi ile sera etkisini önceden görmüş olan "The Snowmen" adlı öyküleridir. Pohl'un bu dönemde yazdığı öykülerin çoğu, Alternating Current, The Case against Tomorrow, Tomorrow Times Seven, The Man Who Ate the World ve Turn Left at Thursday isimli kitaplarında derlenmiştir. Pohl, roman yazarı olarak başarısını 1970'lerde; Çıkış Kapısı, Mavi Ufkun Ötesinde, Hiçi İle Buluşma, The Annals of Heechee ve The Gateway Trip'ten oluşan Heechee günlükleriyle elde etti. Ana konusu, görünürde terkedilmiş ama zeki bir uzaylı ırk tarafından yaratılmış bir uzay terminalinin, insanlara yıldızlar arası dünyalarda tahmin edilemez maceralara erişim sağlaması olan bu seri, Pohl'a, bilinmeyen karşısında insanların güdülleri ve amaçlarını incelemek için mükemmel bir araç olmuştur. Mars'taki çevreye uyumunu sağlayacak fiziksel bir dönüşüm geçirmeye razı olan bir adamın kazanmaktan çok kaybetmesini konu alan Man-Plus ve dünyalarını yok eden ön yargı ve şiddeti tekrarlamaya mahkûm kalan bir dünyalı koloni hakkındaki Jem, unutulmaz yapıtları arasında yer alır. Çok sayıdaki roman ve öykülerinin yanı sıra, Pohl'un The Way the Future Was isimli bir otobiyografi kitabı ve bilimkurgu sanatı üzerine birçok denemesinin derlendiği Digits and Dastards ve Forbidden Lines isimli kitapları vardır.

Dünyanın Altındaki Tünel

15 Haziran sabahı, Guy Burckhardt çığlık atarak bir rüyadan uyandı.

Hayatı boyunca gördüklerinden daha gerçekçi bir rüyaydı. Parçalanmış metalin patlayışını, onu şiddetli bir şekilde yataktan atan gücü, yakıcı ısı dalgasını hâlâ hissedebiliyor ve duyabiliyordu.

Kasılarak yatakta doğruldu ve gördüklerine inanamayarak, sessiz odaya ve pencereden içeri giren parlak güneş ışığına bakakaldı.

Cılız bir şekilde seslendi. "Mary?"

Karısı yatakta, yanında değildi. Çarşaflar, sanki yeni yataktan çıkmışçasına dağılmıştı ve rüyasının anıları hâlâ o kadar güçlüydü ki, içgüdüsel olarak, patlamanın karısını yere düşürmediğinden emin olmak için kendini yatağın kenarına bakarken buldu.

Fakat yerde değildi. Tanıdık makyaj masasına ve sandalyeye, sağlam pencereye ve duvara bakarak, tabii ki yerde değil, dedi kendi kendine. Sadece bir rüyaydı.

"Guy?" Karısı aşağıdan huysuzca ona sesleniyordu. "Guy, hayatım iyi misin?"

"Evet," diye güçsüz bir şekilde seslendi.

Sessizlik. Mary şüpheyle, "Kahvaltı hazır. İyi olduğundan emin misin? Çığlık attığını duydum sanki," dedi.

Daha güçlü bir sesle, "Kâbus gördüm tatlım. Birazdan geliyorum," dedi Burckhardt.

Duşa girip, sevdiği şekilde parfümlü ılık suyu açtığı anda, bunun o nadir görülen rüyalardan biri olduğunu söyledi kendi kendine. Yine de kötü rüyalar nadir görülen şeyler değillerdi, hele ki patlamaların olduğu kötü rüyalar. Son otuz senedir yaşanan hidrojen bombası korkusu yüzünden kim patlama görmemişti ki rüyasında?

Anlaşılan Mary bile görmüştü, çünkü ona rüyasını anlatmaya başladığında sözünü kesti. "Öyle mi?" Sesi şaşkıncı. "Hayatım ben de aynı şeyi gördüm! Yani... Neredeyse aynısını. Hiçbir şey duymadım. Bir şeyin beni uyandırdığını gördüm, sonra ani bir patlama sesi ve bir şey kafama çarptı. Bu kadardı. Seninki de böyle miydi?"

Burckhardt öksürdü. "Aslına bakarsan, hayır," dedi. Mary kaya gibi sağlam, aslan gibi cesur bir kadın değildi. Rüyayı gerçekçi kılan bütün ayrıntıları ona anlatmanın bir anlamı yok, diye düşündü. Parçalanmış kaburgalardan, boğazındaki tuz tadından, bunun ölüm olduğunun korkunç bilincinden bahsetmeye gerek yoktu. Guy, "Belki gerçekten şehir merkezinde bir çeşit patlama olmuştur. Belki onu duyduk ve rüyamızda onu görmemize sebep oldu," dedi.

Mary ona doğru uzandı ve elini okşadı. "Belki. Saat neredeyse sekiz buçuk tatlım. Acele etmen gerekmiyor mu? Ofise geç kalmak istemezsin herhalde."

Guy kahvaltısını hızlıca bitirdi, karısını öptü ve zamanında işte olmaktan ziyade tahmininin doğru olup olmadığını kontrol etmek için hızlıca dışarı çıktı.

Fakat şehir merkezi olduğu gibi duruyordu. Otobüsle giderken, Burckhardt dikkatle camdan dışarıyı izleyip, bir patlama izi aradı. Fakat yoktu. Hatta Tylerton her

zamankinden daha iyi bile görünüyordu. Güzel bir gündü, gökyüzü açık, binalar temiz ve davetkârdı. Güç & Işık Binası'nı, şehrin tek gökdelenini, buharla yıkamış olduklarını fark etti. Kontro Kimyasalları'nın ana reaktörünün şehrin sınırında olmasının zararı buydu; kademeli damıtıcılardan çıkan yoğun dumanlar, taş binaların üstünde iz bırakıyordu.

Otobüste her zamanki kalabalık yoktu, o yüzden patlamayı kimseye sormadı. Beşinci Cadde ile Lehigh'in köşesinde indiğinde ve dizel motorunun susturulmuş sesiyle otobüs yoluna devam ettiğinde, hepsinin hayalinde gerçekleşmiş olduğuna kendini inandırmıştı.

Ofis binasının lobisindeki tütün standında durdu, fakat tezgâhın arkasında Ralph yoktu. Ona sigarasını satan kişi bir yabancıydı.

"Bay Stebbins nerede?" diye sordu Burckhardt.

"Hasta, efendim. Yarın dönecek. Bir paket Marlins ister misiniz bugün?" diye sordu nazikçe.

"Chesterfields," diye düzeltti Burckhardt.

"Tabii efendim," dedi adam. Fakat raftan alıp tezgâhın üstüne koyduğu sigara tanımadığı yeşil-sarı bir sigara paketi idi.

"Bunları denemenizi öneririm, efendim. Öksürük önleyici bir madde içeriyorlar. Normal sigaraların ara sıra sizi nasıl öksürttüğünü fark ettiniz, değil mi?"

"Bu markayı daha önce hiç duymadım," dedi Burckhardt şüpheyle.

"Tabii duymadınız. Bu, yeni bir marka." Burckhardt tereddüt edince adam ikna edici bir tonla, "Bakın ben buna kefilim. Eğer beğenmezseniz, boş kutuyu getirin, size paranızı iade ederim. Uygun mu?"

Burckhardt omuzlarını silkti. "Kaybedecek bir şeyim yok. Fakat bir kutu da Chesterfield ver olur mu?"

Asansörü beklerken paketi açtı ve bir sigara yaktı. Çok kötü olmadıklarına karar verdi, fakat kimyasal işlemlerden geçmiş tütün içeren sigaralar konusunda şüpheleri vardı. Ama Ralph'in ısrarından rahatsız olmamıştı. Her müşteriye bu şekilde ısrar ederek sigara satmaya kalksa, sigara standındaki satışlar için çok kötü olurdu.

Sessiz bir müzikle asansörün kapısı açıldı. Burckhardt ve iki ya da üç kişi daha onunla beraber asansöre bindi ve kapı kapanırken onlara selam verdi. Müzik sustu ve onun yerine kabinin tavanındaki hoparlörden her zamanki reklamlar çalmaya başladı.

Hayır, her zamanki reklamlar değil bunlar, diye düşündü Burckhardt. O kadar uzun zamandır dinlemek zorunda bırakılmıştı ki, kulağı artık algılamaz olmuştu. Fakat binanın zemin katından gelen reklam kaydı dikkatini çekti. Sadece markaların ona yabancı gelmesi değildi sorun, aynı zamanda farklı bir düzende çalışıyor olmalarıydı.

Hayatında hiç denemediği içecekler hakkında ısrarcı ve oynak ritimli cingıllar çalışıyordu. İki tane on yaşlarında oğlan arasında şekerler hakkında hızlı bir diyalog geçti, ardından otoriter bir bas sesi duyuldu: "Hemen dışarı çıkın ve LEZİZ Çoko-Lokma alın ve TATLI Çoko-Lokma'nızın hepsini silip süpürün. Alın size Çoko-Lokma!" Ağlamaklı bir kadın sesi duyuldu: "Keşke bir Feckle Dondurucu'm olsaydı! Feckle Dondurucu'm olması için ne yapmazdım ki!" Burckhardt kendi katına ulaştı ve son reklamın ortasında asansörden indi. Bu durum, onu biraz huzursuz etmişti. Reklamlar tanıdık markalara ait değildi, alışılmışlık hissi vermiyorlardı.

Fakat ofis gayet normaldi, tek sorun Bay Barth'in gelmemiş olmasıydı. Resepsiyon

masasının arkasında esneyerek oturan Bayan Mitkin de nedenini bilmiyordu. "Eviden aradılar, o kadar. Yarın gelecekti."

"Belki fabrikaya gitmiştir. Evinin hemen yakınında."

Kadın umursamaz bir şekilde baktı. "Olabilir."

Burckhardt'ın aklına bir şey geldi. "Fakat bugün 15 Haziran! Bugün üç aylık vergi beyannamesi günü. Beyannameleri imzalamak zorunda!"

Bayan Mitkin, bunun kendi sorunu değil, Burckhardt'ın sorunu olduğunu ima edercesine omuz silkti. Tırnaklarıyla ilgilenmeye devam etti.

Burckhardt sinirlenmiş bir şekilde masasına gitti. Vergi beyannamelerini Barth kadar iyi halledemeyeceğinden değil, diye düşündü. Sadece kendi görevi değildi, o kadar. Kontrol Kimyasalların merkez ofisinin müdürü olarak, bu Barth'ın üstlenmesi gereken bir sorumluluktaki.

Bir anlığına Barth'a evden ya da fabrikadan ulaşmayı düşündü, fakat sonra hızlıca vazgeçti. Fabrikadaki insanlardan pek hoşlanmıyordu ve onlarla ne kadar az iletişim kurarsa o kadar iyiydi. Barth'la bir kez fabrikaya gitmişti. Kafa karıştırıcı ve biraz ürkütücü bir deneyim olmuştu. Bir elin parmaklarını geçmeyecek sayıda mühendis ve yönetici dışında, fabrikada başka kimse yoktu. Daha doğrusu Barth'ın kendisine dediğini hatırlayarak, yaşayan hiç kimse yoktu; sadece makinalar vardı.

Barth'a göre her makine elektronik bir hırıltıyla gerçek bir insanın hafıza ve aklını taklit edebilen bir çeşit bilgisayar tarafından kontrol ediliyordu. Nahoş bir düşünceydi. Barth gülerek, Frankensteinlik yapmadıkları konusunda onu temin etmişti. Mezarlardan beyin çalıp makinelere koymuyorlardı. Dediğine göre, mesele sadece insanın alışkanlıklarını beyin hücrelerinden vakumlu tüp hücrelerine geçirmekten ibaretti. İnsanı acıtmıyor, makineyi de canavara dönüştürmüyordu.

Fakat yine de bütün bunlar Burckhardt'ı rahatsız ediyordu.

Barth'ı, fabrikayı ve diğer rahatsızlık veren düşünceleri bir kenara bıraktı ve vergi beyannameleriyle uğraşmaya başladı. Verileri doğrulamak öğlene kadar sürdü. Aynı şeyi Barth, ezberinden ve kendi hesap defterleri sayesinde on dakikada halledebilirdi, diye düşündü.

Hepsini bir zarfa koyup Bayan Mitkin'in yanına gitti. "Madem Bay Barth bugün yok, öğlen yemeğine sırayla çıkarım. Önce sen git," dedi.

"Teşekkürler." Bayan Mitkin ağır bir şekilde masasının çekmecesinden çantasını çıkardı ve makyaj yapmaya başladı.

Burckhardt ona zarfı uzattı. "Bunu benim için postaya ver olur mu? A, bir dakika. Acaba Bay Barth'ı teyid etmek için arasam mı? Karısı telefonlarına bakıp bakamayacağını söyledi mi?"

"Söylemedi." Bayan Mitkin dikkatlice mendille rujunun fazlasını sildi. "Karısı değildi zaten arayan. Arayıp mesaj bırakan kızıydı."

"Çocuğu muydu?" Burckhardt kaşlarını çatı. "Kızın okulda olması gerekmez miydi?"

"Arayan kızıydı, tek bildiğim bu."

Burckhardt ofisine döndü ve masasının üstünde kapalı duran zarfa keyifsizce baktı. Kâbusları sevmiyordu, bütün gününü mahvediyorlardı. Barth gibi evde kalmalıydı.

Eve dönerken tuhaf bir şey geldi başına. Genelde otobüse bindiği durakta bir hengâme vardı. Birisi yeni bir çeşit derin dondurucu hakkında bağırarak bir şeyler söylüyordu. Bu yüzden o da bir sokak ötedeki durağa yürüdü. Otobüsün yaklaştığını görünce adımlarını sıklaştırdı. Fakat birisi arkasından sesleniyordu. Omuzunun üzerinden baktı. Kısa boylu telaşlı bir adam ona doğru geliyordu.

Burckhardt bir an tereddüt etti, sonra adamın kim olduğunu hatırladı. Swanson isimli bir tanıdıktı. Burckhardt yüzünü ekşiterek otobüsü kaçırdığını fark etti.

“Merhaba,” dedi.

Swanson’ın yüzünde bir heves vardı. “Burckhardt?” diye sordu tuhaf bir şekilde beklentiyle ve merakla. Sonra sessizce öylece durdu ve Burckhardt’ın yüzünü seyretti. Adamın yanıp tutuşan hevesi önce ufak bir umuda sonra da pişmanlığa dönüştü. Bir şey arıyor, bekliyor, diye düşündü. Fakat istediği her ne ise, Burckhardt onu nasıl vereceğini bilemiyordu.

Boğazını temizledi ve tekrarladı, “Merhaba Swanson.”

Swanson selamı umursamadı bile. Sadece derin derin iç çekti.

“Yapacak bir şey yok,” diye kendi kendine mırıldandı. Başını belli belirsiz salladı ve geri döndü.

Burckhardt adamın çökmüş omuzlarının kalabalığa karışmasını izledi. Pek de hoşuna gitmeyen, tuhaf bir gün olduğunu düşündü. Bir şeyler yolunda değildi.

Eve giden bir sonraki otobüse bindi ve yol boyunca kara kara düşündü. Korkunç ya da felaket bir şey değildi, tamamen bugüne kadar yaşadıklarından farklı bir şeydi. Her insan gibi hayatını yaşar ve bir dizi tepki ve izlenim ağı oluşturursun. Olayların gerçekleşmesini bekliyor olursun. Banyodaki ecza dolabını açtığında, tıraş bıçağının ikinci rafta durmasını beklersin, evin kapısını kilitlediğinde, tam kapanması için kapıyı biraz çekmen gerektiğini beklersin.

Hayatını tanıdık kılan, mükemmel ve doğru şeyler değildir. Biraz olsun yanlış olan şeylerdir. Takılan kilit, merdivenlerin başındaki yayları eskidiğinden açmak için biraz itilmesi gereken şalter, her defasında ayağın altında biraz kayan halı.

Burckhardt’ın hayatının işleyişinde bazı şeylerin yanlış olması değildi sorun, yanlış şeylerin yanlış olmasıydı. Örneğin, Barth ofise gelmemişti. Hâlbuki Barth her zaman ofise gelirdi.

Burckhardt akşam yemeği boyunca düşünmeye devam etti. Karısının, kendisini komşularıyla briç oynamak için heveslendirmeye çalışmasına rağmen bütün gece düşündü. Komşularını seviyordu. Anne ve Farley Dennerman. Onları çok uzun süredir tanıyordu. Fakat onlar da bu gece tuhaf ve düşünceliydi. Dennerman’ın telefonunun çekmemesini şikâyet etmesine ya da karısının bu günlerde televizyonda çıkan iğrenç reklamlar hakkındaki yorumlarına kulak asmadı.

Burckhardt uzun süre dalgın olma konusunda rekor kırma yolunda ilerlerken gece yarısı olduğunda, birden ve onu şaşırtan bir anilikle, tuhaf bir şekilde farkında olarak, yatakta döndü ve hızlıca tamamen uykuya daldı.

15 Haziran sabahı Burckhardt çığlık atarak uyandı.

Hayatında gördüğü bütün rüyalardan daha gerçekçi bir rüyaydı. Patlamayı hâlâ

duyabiliyor, onu duvara fırlatan patlamanın gücünü hissedebiliyordu. Dik bir şekilde yatağında oturması ve sakin bir odada bulunması ona yanlış geliyordu.

Karısı koşarak merdivenleri çıktı. "Hayatım!" diye bağırdı. "Ne oldu?"

"Hiçbir şey," diye mırıldandı. "Kötü bir rüya."

Karısı elini göğsüne götürerek, rahatladı. Kızgın bir tonla, "Beni çok korkuttun..." diye başladı cümlesine.

Fakat dışarıdan gelen bir ses devam etmesine engel oldu. Sirenler bağılıyor, çanlar çalıyordu. Çok sesli ve şok ediciydi.

Burckhardtlar bir anlığına birbirlerine baktılar, sonra korkarak pencereye koşurdular.

Sokakta itfaiyeler yoktu, sadece yavaşça ilerleyen bir kamyonet vardı. Tepesini hoparlörler taçlandırıyor. O hoparlörlerden giderek artarak ve ağır motor ve çan sesleriyle karışarak siren sesleri çıkıyordu. Acil bir durum için yola koyulan itfaiyelerin çıkaracağı seslerin tamamen aynısı olan bir kaydı çalıyordu.

Burckhardt şaşkınlıkla, "Mary bu yasalara aykırı! Ne yapıyorlar biliyor musun? Bir yangın durumundaki ses kaydını çalıyorlar. Ne yapmaya çalışıyor bunlar?" diye haykırdı.

"Belki bir şaka yapıyorlardır," diye tahminde bulundu karısı.

"Şaka mı? Sabahın altısında bütün mahalleyi uyandırarak mı?" Kafasını salladı. "On dakika içinde polisler burada olur," dedi. "Bekle ve gör."

Fakat polisler gelmedi. Ne on dakika içinde, ne de daha sonra. Arabanın içindeki şakacılar her kim idiyse, belli ki bunu yapmak için polisten izin almışlardı.

Araba mahallenin tam ortasına ilerledi ve birkaç dakika boyunca sessizce durdu. Sonra hoparlörden bir cızırtı geldi ve bir ses konuşmaya başladı:

Feckle Dondurucuları! Feckle Dondurucuları!

Hemen alın!

Feckle Dondurucuları!

Feckle, Feckle, Feckle,

Feckle, Feckle, Feckle...

Bu şekilde devam etti. Mahalledeki herkes ne olduğunu anlamak için çoktan pencerelerdeydi. Ses sadece yüksek değil, sağır ediciydi.

Burckhardt gürültünün içinde karısına seslendi, "Bu Tanrı'nın cezası Feckle Dondurucuları da ne?"

"Bir çeşit dondurucu herhalde hayatım," diye bağırdı karısı.

Birden ses kesildi ve kamyonet sessizliğe büründü. Hâlâ sisli bir sabahtı, güneş ışınları çatıların üstünden yatay bir şekilde düşüyordu. Bir saniye önce sessizce duran bu aracın, bir dondurucunun ismini bangır bangır bağırdığına inanmak güçtü.

"Delice bir reklam numarası," dedi Burckhardt acı acı. Esendi ve pencereden uzaklaştı. "En iyisi giyinmeye başlayayım. Herhalde bitti artık..."

Bağırtı onu beklemediği bir anda yakaladı. Kulaklarına tokat yemiş gibiydi. İsrail'in borusundan daha yüksek ve tiz bir ses bağıırıyordu:

"Dondurucunuz var mı? İşe yaramaz! Eğer Feckle Dondurucusu değilse işe yaramaz! Eğer geçen senenin Feckle Dondurucusu ise, işe yaramaz! Çünkü sadece bu senenin Feckle Dondurucusu süper! Kim Ajax Dondurucu kullanır, biliyor musunuz? Yumuşaklar Ajax Dondurucu kullanır! Kim Triplecold Dondurucu kullanır, biliyor musunuz? Komünistler

Triplecold Dondurucu kullanır! En yeni Feckle Dondurucu dışında hiçbir dondurucu işe yaramaz!”

Ses öfke ve hınçla, anlaşılmaz bir şekilde bağırdı. “Sizi uyarıyorum! Hemen şimdi çıkın ve bir Feckle Dondurucu alın! Hadi! Koş Feckle al! Koş Feckle al! Koş, koş, koş, Feckle, Feckle, Feckle, Feckle, Feckle...”

Sonunda sustu. Burckhardt dudaklarını yaladı. Karısına, “Belki polisi aramalıyız...” derken hoparlör tekrar canlandı. Onu yine hazırlıksız yakaladı, amaçları da oydu. Hoparlör bağırdı:

“Feckle, Feckle, Feckle, Feckle, Feckle, Feckle, Feckle, Feckle. Ucuz dondurucular yemeklerinizi bozar. Hasta olup kusarsınız. Hasta olup ölürsünüz. Feckle alın! Feckle, Feckle, Feckle! Hiç dondurucunuzdan et çıkarıp ne kadar küflenip çürümüş olduğunu gördünüz mü? Feckle alın! Feckle, Feckle, Feckle, Feckle! Çürümüş, kokuşmuş yemek yemek istiyor musunuz? Yoksa akıllanıp Feckle mı almak istiyorsunuz? Feckle, Feckle, Feckle...”

Bardağı taşıran son damla oldu bu. Durmadan yanlış tuşa basan parmaklarla, Burckhardt nihayet en yakın polis istasyonunu aramayı başardı. Meşgul çalışıyordu. Anlaşılan polisi aramayı akıl eden tek kişi o değildi. Tekrar titreyen parmaklarla numarayı tuşlarken, dışarıdaki ses kesildi.

Pencereden dışarıya baktı. Kamyonet gitmişti.

Burckhardt kravatını gevşetip, garsondan bir Frosty-Flip daha istedi. Kristal Kafe'nin içini bu kadar sıcak yapmasalar ne olurdu! Duvarların yeni renkleri, yakıcı kırmızı ve kör edici sarılar, yeterince kötüydü, fakat üstüne birileri hazıranda değil ocak ayında olduklarını düşünüyor olmalıydı. İçerisi dışarıdan en az on derece daha sıcaktı.

Frosty-Flip'ini iki yudumda bitirdi. İlginç bir tadı vardı, fakat kötü değildi. Garsonun dediği gibi, serinletiyordu hiç değilse. Eve dönerken bunlardan bir kutu almayı aklına not etti; Mary de beğenirdi belki. Yeni şeyler hep ilgisini çekerdi.

Kız restoranın öbür ucundan kendisine doğru gelmeye başlayınca ayağa kalktı. Tylerton'da gördüğü en güzel şeydi. Çenesine kadar gelen bal renkli sarı saçları ve vücudu... gerçek olamayacak kadar mükemmeldi. Üstündeki elbise dışında başka hiçbir şey giymediğine adı kadar emindi. Kız ona selam verirken, yanaklarının kızardığını hissetti.

“Bay Burckhardt...” Sesi uzaklardan geliyor gibiydi. “Bu sabah olanlardan sonra benimle görüştüğünüz için çok teşekkür ederim.”

Burckhardt boğazını temizledi. “Ne demek. Şöyle oturamaz mısınız Bayan...”

“April Horn,” diye mırıldandı ve Burckhardt'ın karşısında işaret ettiği sandalyeye değil hemen yanındakine oturdu. “Ama bana April deyin, olur mu?”

Bir çeşit parfüm sürmüştü. Burckhardt aklının o an çalışabilen ufak kısmıyla bunu fark etti. Her şeyin üstüne bir de parfüm kullanıyor olması adil değildi. Şaşkınlıkla kendine geldiğinde garsonun iki kişilik filet mignon siparişini alarak uzaklaştığını gördü.

“Hey!” dedi itiraz edercesine.

“Lütfen, Bay Burckhardt.” Kızın omuzu kendi omuzuna değiyordu ve yüzü ona çevrilmişti. Nefesi sıcak, bakışları yumuşak ve arzu doluydu. “Şirket ısmarlıyor hepsini.

Lütfen izin verin ısmarlasınlar. Hiç değilse bunu yapabilirler.”

Kızın elinin cebine girdiğini hissetti.

“Yemeğin ücretini cebinize koydum,” diye fısıldadı sır verircesine. “Benim için bunu yapabilirsiniz, değil mi? Garsona da bahşış verirsiniz çok sevinirim. Böyle şeylerde eski kafalıyım.”

İç eritici bir şekilde gülümsedi, sonra ciddi bir iş konuşması yapar gibi, “Ama parayı almalısınız!” diye ısrar etti. “Eğer almazsanız Feckle bu işten ucuz kurtulmuş olur! Sizi o şekilde uykunuzdan uyandırdıktan sonra, sahip oldukları her kuruş için dava açabilirsiniz.”

Sanki birinin bir tavşanı şapkanın içine koyup ortadan yok etmesine tanık olmuşçasına sersemlemişti. “O kadar da kötü değildi April,” dedi. “Biraz gürültülüydü belki ama...”

“Ah, Bay Burckhardt!” Mavi gözleri kocaman ve hayranlık doluydu. “Anlayacağınızı biliyordum. Ama durum şu ki... yani demek istediğim o kadar mükemmel bir dondurucu ki, çalışanlar bazen ipin ucunu kaçırabiliyor. Merkez ofistekiler, olanları haber aldığı anda mahalledeki her eve bir temsilci yollayıp özür dilediler. Karınız size nasıl ulaşabileceğimizi söyledi; benimle öğle yemeği yemeyi kabul ettiğiniz için çok mutluyum. Böylelikle sizden de özür dileyebilirim. Çünkü Bay Burckhardt, gerçekten, çok iyi bir dondurucu bu.”

“Size aslında bunu söylememem gerekir ama...” Gözlerini utanarak yere çevirdi. “Feckle Dondurucuları için her şeyimi verirdim. Benim için bir işten çok daha fazlası.” Gözlerini tekrar yukarı kaldırdı. Büyüleyiciydi. “Kesin saçmaladığımı düşünüyorsunuz, değil mi?”

Burckhardt öksürdü. “Yani, ben...”

“Ah, ne kadar nazıksınız! Hayır, numara yapmayın. Aptalca olduğunu düşünüyorsunuz. Ama aslında, Bay Burckhardt, Feckle hakkında daha çok şey bilseydiniz böyle düşünmezsiniz. İzin verin size bu küçük kitapçığı göstereyim...”

Burckhardt öğle yemeğinden tam bir saat geç döndü. Gecikmesinin tek sebebi genç kadın değildi. Pek de tanımadığı Swanson adında ufak tefek bir adam sokağın ortasında alelacele durdurmuştu onu; sonra da garip bir konuşmanın ardından öylece gitmişti.

Ama çok da önemi yoktu. Burckhardt orada çalışmaya başladığından beri Bay Barth ilk kez izinliydi. Bu yüzden üç aylık vergi beyannamesini hazırlamak Burckhardt’ın başına kalmıştı.

Öte yandan, asıl önemli olan şey, her nasılsa üç yüz otuz litrelik dikey model, defrost özellikli bir Feckle Dondurucu almış olmasıydı. Katalog fiyatı 625 dolardı, ama yüzde onluk “nezaket” indirimi yapmışlardı; “Bu sabahki korkunç olay yüzünden, Bay Burckhardt,” demişti kadın.

Bunu karısına nasıl açıklayacağını bilemiyordu.

Endişelenmesine gerek yoktu. Adam ön kapıdan girerken karısı neredeyse anında, “Acaba yeni bir dondurucu almaya paramız yeter mi, hayatım? Sabahki gürültü için özür dilemeye bir adam geldi ve konuştukça da...”

Kadın da sipariş vermişti.

Ne kadar melun bir gün, diye düşündü Burckhardt sonradan yatağına giderken. Ama günün onunla işi henüz bitmemişti. Merdivenlerin başına geldiğinde elektrik anahtarının iyice gevşemiş yayınının, ışığı açmasına izin vermediğini gördü. Sinirle açıp kapattı anahtarı

ve tabii ki, yuvasından çıkarmayı becerdi. Kablo kısa devre yaptı ve evin tüm ışıkları gitti.

"Lanet olasıca!" dedi Guy Burckhardt.

"Sigorta mı?" Karısı omuz silkti, çok uykuluydu. "Boş ver, sabah bakarsın hayatım."

Burckhardt kafasını salladı. "Sen yatağa dön. Ben de geliyorum şimdi."

Sigortayı tamir etmek pek umurunda değildi doğrusu, sadece uyuyamayacak kadar huzursuzdu. Bozulan anahtarı tornavidayla söktü, el yordamıyla karanlık mutfağa girdi, el fenerini bulup temkinli bir şekilde bodrumun merdivenlerinden inmeye başladı. Yedek bir sigorta buldu, boş bir bavulu sigorta kutusunun altına iterek bavulun üstüne çıktı ve eski sigortayı çekip çıkardı.

Yenisini taktığında üst kattaki mutfaktan buzdolabının tık ettiğini ve vızıldayarak çalışmaya başladığını duydu.

Merdivenlere doğru yöneldi ve durdu.

Eski bavulun durduğu yerde bodrum zemini garip bir şekilde parlıyordu. El fenerinin ışığıyla inceledi zemini. Metaldi!

"Hay anasını," dedi Guy Burckhardt. Gördüklerine inanamayarak kafasını salladı. Daha da yakından baktı, başparmağını metal yamanın kenarlarında gezdirdi ve eli kesildi; sinirlenmişti. Kenarlar keskindi.

Bodrumun lekeli çimento zemini ince bir kabuktu. Bir çekiç bulup zeminin farklı yerlerine vurarak çimentoyu kırdı; her yer metaldendi.

Bodrumun tamamı bakırdan bir kutuydu. Çimento tuğlalı duvarlar bile aslında metal kaplamanın üzerine yapıştırılmış sahte bir cepheydi.

Afallamış bir şekilde ana girişlerden birine girişti. En azından o gerçek tahtaydı. Bodrum pencerelerindeki cam gerçek camdı.

Kanayan başparmağını emdi ve bodrum merdivenlerinin tabanını denedi. Gerçek tahta. Kalorifer kazanının altındaki tuğlaları çentti. Gerçek tuğla. İstinat duvarları, zemin... onlar sahteydi.

Sanki biri evi metal çerçeveye desteklemiş, sonra da büyük bir çaba sarf ederek kanıtını saklamıştı.

En büyük sürpriz ise, birkaç yıl önce Burckhardt'ın evindeki atölyesinde çalıştığı kısa dönemden yadigâr, bodrumun arka yarısını kapayan ters dönmüş tekne gövdesiydi. Yukarıdan her şey tamamen normal görünüyordu. İçerideyse oturakların, koltukların ve dolapların olması gereken yerde yalnızca kabataslak, yarım kalmış ve iç içe geçmiş bir tel yumağı vardı.

"Ama ben bitirmiştım onu!" diye bağırdı Burckhardt başparmağını unutarak. Daha da afallamış bir şekilde tekneye yaslanarak bu işi etraflıca düşünmeye çalıştı. Anlamadığı sebeplerden ötürü, biri teknesini ve bodrumunu, hatta belki tüm evini almış ve gerçeğinin zekice bir taklidiyle değiştirmişti.

"Çok saçma," dedi boş bodruma. El fenerinin ışığıyla etrafa baktı. "Tanrı aşkına, bunu kim neden yapsın?" diye fısıldadı.

Mantiğin verecek bir cevabı yoktu; doğrusu mantıklı bir cevap yoktu. Burckhardt, uzun dakikalar boyunca akıl sağlığının belirsiz hâlini düşündü kara kara.

Sadece bir hata yaptığını, hayal gücünün ona bir oyun oynadığını anlayacağını umarak yeniden teknenin altına baktı. Ama dağınık, yarım bırakılmış teller hâlâ yerindeydi. Daha

iyi bakabilmek için sürünerek teknenin altına girdi, pürüzlü tahtaya kuşkuyla dokundu. İmkânı yoktu!

El fenerini kapattı ve sıyrılarak dışarı çıkmaya başladı. Ama çıkamadı. Ayaklarına hareket etmeleri için emir vermesiyle, sürünerek çıkmaya çalışması arasında geçen sürede bunaltıcı bir bitkinlik hissi birden içinden sel gibi akıp geçti.

Bilinci kapandı, ama öyle kolayca değil, sanki zorla elinden almıyormuş gibi. Guy Burckhardt artık uyuyordu.

16 Haziran sabahı, Guy Burckhardt, bodrumundaki teknenin gövdesi altında kıvrılıp sıkışmış bir şekilde uyandı. Koşarak merdivenlerden çıktı ve tarihin 15 Haziran olduğunu gördü.

İlk işi tekne gövdesini, sahte bodrum zeminini, imitasyon taşları çıldırmış gibi aceleyle incelemek oldu. Hepsi hatırladığı gibi, tamamen inanılmaz bir hâldeydiler.

Mutfak her zamanki gibi durağan ve sıkıcı hâlindeydi. Elektrikli saat kadranın etrafında ayık bir şekilde mırıldıyordu. Neredeyse altı oldu diyordu. Karısı her an uyanabilirdi.

Burckhardt giriş kapısını bir hışımla açtı ve sessiz sokağa baktı. Sabah gazetesi dikkatsizce basamakların üzerine fırlatılmıştı. Gazeteyi eline alınca tarihinin 15 Haziran olduğunu gördü.

Ama bu mümkün değildi. 15 Haziran dündü. Üç aylık vergi beyannamesi günü olduğu için unutulacak bir tarih de değildi.

Hole geri dönerek telefonu eline aldı, Hava Durumu hizmetinin numarasını çevirdi ve temsilcinin telaffuzu düzgün sesini duydu: "...daha serin, yer yer sağanak yağışlı. Hava basıncı otuz virgül sıfır dört, gittikçe artacak... Birleşik Devletler Meteoroloji Bürosu'nun 15 Haziran için hava durumu tahmini. Sıcak ve güneşli, bazı bölgelerde..."

Telefonu kapattı. 15 Haziran.

"Tanrı aşkına!" dedi Burckhardt dua eder gibi. Her şey çok garipti gerçekten de. Karısının alarmının çaldığını duydu ve merdivenleri tırmandı.

Mary Burckhardt, kâbustan yeni uyanmış birinin dehşet dolu, anlam veremeyen bakışlarıyla yatakta doğrulmuş oturuyordu.

"Ah!" diye iç çekti kadın, kocası odaya girerken. "Sevgilim, az önce çok korkunç bir rüya gördüm. Sanki patlama olmuş ve..."

"Yine mi?" diye sordu Burckhardt, sesi pek de anlayışlı çıkmamıştı. "Mary, bu işte bir gariplik var! Dün tüm gün bir yanlışlık olduğunu biliyordum ve..."

Kadına bodrumun aslında bakır bir kutu olmasından ve birinin teknesinin kopyasını yaptığından bahsetti. Mary önce şaşkın, sonra telaşlı, sonra durağan ve huzursuz bir ifadeye büründü.

"Hayatım, emin misin?" dedi. "Çünkü o eski bavulu daha geçen hafta temizledim ve hiçbir şey fark etmedim."

"Eminim!" dedi Guy Burckhardt. "Elektrik kesilince üstüne çıkıp yeni sigortayı takmak için duvara sürükledim ve..."

"Ne olunca?" Mary artık iyice telaşlanmış gibi görünüyordu.

"Elektrik kesilince. Yani merdivenlerin başındaki anahtar takıldığında. Bodruma inip..."

Mary yatakta doğruldu. "Guy, anahtar takılmadı ki. Dün gece ışıkları ben kendim"

kapattım.”

Burckhardt karısına ters ters baktı. “Sen kapatmadın, eminim! Gel de bak!”

Ağır adımlarla sahanlığa gitti ve dramatik bir şekilde dün gece söküp öylece havada bıraktığı bozuk elektrik anahtarını gösterdi parmağıyla...

Ama bozuk değildi. Her zamanki gibi görünüyordu. Burckhardt inanamayarak anahtara bastı ve iki holde de ışıklar yandı.

Sapsarı kesilmiş ve endişeli görünen Mary kocasını bırakıp kahvaltıyı hazırlamak için mutfağa gitti. Burckhardt uzunca bir süre olduğu yerde durup anahtara baktı. Zihinsel işlevleri kuşku ve şok safhasını çoktan geçmiş, artık çalışmayı bırakmıştı.

Tıraş olurken, üstünü giyinir ve kahvaltısını yaparken hissizleşmiş bir şekilde kendini sorguladı. Mary onu rahatsız etmedi; anlayışlı ve teskin edici bir havası vardı. Kocasını öperek uğurladı ve o da tek kelime etmeden otobüse doğru aceleyle koştu.

Resepsiyon masasındaki Bayan Mitkin onu esneyerek selamladı. “Günaydın,” dedi uyukulu bir şekilde. “Bugün Bay Barth gelmeyecek.”

Burckhardt bir şey söylemek üzere ağzını açtı, ama sonra kendini tuttu. Kadın, Barth’ın dün de gelmediğini bilemezdi, çünkü takviminde “yeni” 15 Haziran yaprağına yer açmak için 14 Haziran yaprağını yırtıyordu.

Sendeleyerek masasına gitti ve sabah gelen postalara görmeyen gözlerle baktı. Daha açılmamışlardı, ama Fabrika Distribütöründen gelen zarfta altı bin metrelik ses yutucu levha siparişi, Finebeck & Sons şirketinden gelende ise şikâyet mektubu olduğunu biliyordu.

Uzun bir süre sonra kendini zarfları açmaya zorladı. Haklıydı.

Burckhardt, çaresiz bir ivedilikle ilk önce Bayan Mitkin’in öğle yemeği molasına çıkmasını sağladı. Dün-yaşanmış-olan-on-beş-Haziran gününde ilk önce Burckhardt çıkmıştı. Kadın adamın gergin tavrı ve ısrarcılığı onu hafiften endişelendiriyormuş gibi ofisten çıktı, ama bu durum Burckhardt’ın ruh halini hiç mi hiç etkilemedi.

Telefon çaldı ve Burckhardt dalgın bir şekilde cevap verdi. “Kontro Kimyasalları Merkez, ben Burckhardt, buyurun.”

Ses, “Benim, Swanson,” dedi ve durdu.

Burckhardt karşısındakinin konuşmaya devam etmesini bekledi, ama hepsi bu kadardı. “Alo?” dedi.

Yine sessizlik vardı. Sonra Swanson üzüntülü bir şekilde vaz geçerek “Hâlâ bir şey yok, değil mi?”

“Ne yok? Swanson, istediğin bir şey mi var? Dün yanıma geldiğinde aynı tantanayı yaşadık. Sen-”

“Burckhardt! Tanrı aşkına, hatırlıyorsun! Orada kal, yarım saate geliyorum!” Sesi çatlamıştı.

“Neler oluyor?”

“Boş ver,” dedi küçük adam sevinçle. “Görüştüğümüzde anlatırım. Telefonda daha fazla konuşma, birileri dinliyor olabilir. Sen sadece bekle. Dur bir saniye. Ofiste yalnız mı olacaksın?”

“Yani, hayır. Bayan Mitkin muhtemelen...”

“Tüh. Baksana, Burckhardt, öğle yemeğini nerede yiyorsun? Şöyle güzel ve gürültülü bir yer mi?”

“Neden sordun ki? Evet, öyle sanırım. Kristal Kafe. Buradan hemen hemen bir...”

“Nerede olduğunu biliyorum. Yarım saate görüşürüz!” Ve telefon kapandı.

Kristal Kafe'nin duvarları artık kırmızı değildi, ama içerisi hâlâ sıcaktı. Arka planda çalan müzik arada reklamlar tarafından bölünüyordu. Frosty-Flip, Marlin Sigaraları (“Sterilize edilmiş,” diye mırıldanıyordu sunucu) ve Çoko-Lokma çubuk şeker reklamları oynuyordu. Burckhardt bu markaları daha önce duyduğunu hatırlamıyordu. Ama kısa zamanda isimlerini sık sık duyar hâle gelmişti.

Swanson'ın gelmesini beklerden üzerinde gece kulübü sigara satıcılarının giydiği selofan eteklerden olan genç bir kadın elinde kızıl ambalajlı şekerlemelerle dolu bir tepsiyle restorandan içeri girdi.

“Çoko-Lokmalar çok leziz,” diye mırıldanıyordu adamın masasına yaklaşırken. “Çoko-Lokmalar lezizden de leziz!”

Burckhardt telefonda konuştuğu garip küçük adama bakınırken ona pek dikkat etmedi. Fakat kadın yanındaki masaya gülücükler saçarak birkaç şekerleme dağıtırken gözünün ucuna ilişti ve bakmak için başını çevirdi.

“Şu işe bakın, Bayan Horn!”

Genç kadın şeker tepsisini yere düşürdü.

Burckhardt endişelenerek yerinden kalktı. “Bir sorun mu var?”

Ama kadın kaçır gibi gitti.

Restoranın yöneticisi koltuğuna gömülerek şüphe çekmemeye çalışan Burckhardt'a dik dik bakıyordu. Kadına hakaret etmemişti ya! Belki de çok sıkı yetiştirilmişti genç kadın, diye düşündü selofan eteğin altından görünen uzun ve çıplak bacaklarına rağmen. Ona ismiyle seslendiğinde adamı zampara sanmış olabilirdi.

Saçma bir düşünce. Burckhardt endişeli bir şekilde kaşlarını çatıp menüyü eline aldı.

“Burckhardt!” diye keskin bir fısıltı geldi kulağına.

Burckhardt elindeki menünün üzerinden bakarken şaşkınlığa uğradı. Karşısındaki koltukta Swanson isimli küçük adam gergin bir şekilde oturuyordu.

“Burckhardt!” diye fısıldadı küçük adam yine. “Hadi buradan gidelim! Artık senin peşine düştüler. Yaşamak istiyorsan gel benimle!”

Adamla tartışmanın anlamı yoktu. Burckhardt etrafta gezinen yöneticiye hastalıklı, özür diler gibi gülümseyerek Swanson'ın peşinden dışarıya çıktı. Küçük adam nereye gittiğini biliyor gibiydi. Sokağa çıktıklarında Burckhardt'ı dirseğinden tutarak caddeden aşağı koşar adımlarla sürükledi.

“Onu gördün mü?” diye sordu emreder gibi. “Şu Horn denen kadın, hani telefon kulübesindeki? Beş dakikaya onları buraya getirtir, inan bana, o yüzden acele etmeliyiz!”

Sokak insanlar ve arabalarla dolu olmasına rağmen kimse Burckhardt'a ve Swanson'a dikkat etmiyordu. Hava hafiften serindi. Hazirandan çok ekim gibi, diye düşündü Burckhardt meteoroloji bürosunun söylediklerine rağmen. Bu küçük deli adamı sokakta takip ettiği ve “birilerinden” kim bilir ne tarafa doğru kaçtığı için kendini ahmak gibi hissetti. Ve korku bulaşıcıydı.

“Buraya gir!” dedi nefes nefese küçük adam.

Yine bir restorandı burası, daha doğrusu bar gibiydi. Burckhardt bu tür ikinci sınıf yerlerden hiç haz etmezdi.

"Dümdüz git," diye fısıldadı Swanson. Burckhardt da uslu bir çocuk gibi masaların kenarlarından sıyrılarak restoranın en uç noktasına doğru yol aldı.

L şeklinde, iki çapraz sokağa da girişi olan bir restorandı burası. Yan sokaktan dışarı çıktılar ve Swanson ne olduğunu anlamaya çalışan kasiyere soğuk bir bakış atarken karşı kaldırıma geçtiler.

Sinemaya ait tentenin altındaydılar. Swanson'ın yüz ifadesi rahatlamaya başladı.

"Kendimizi kaybettirdik!" dedi hafifçe, sevinçliydi. "Neredeyse geldik."

Gişenin önüne geçip iki bilet aldı. Burckhardt adamın peşinden sinemaya girdi. Hafta içi matinesi oynuyordu ve mekân neredeyse boştu. Ekrandan ateşlenen silahların ve dörtnala koşan atların sesi geliyordu. Parlak pirinçten tırabzanlara yaslanmış tek başına duran bir görevli onlara kısacık bir bakış attı ve Swanson Burckhardt'ı halıyla kaplanmış mermer basamaklardan koştururken, sikkın bakışlarla filmi izlemeye devam etti.

Salona gelmişlerdi ve salon boştu. Bir kadınlar, bir de erkekler tuvaleti kapısı vardı. Üçüncü kapının üstünde ise altın harflerle "YÖNETİCİ" yazıyordu. Swanson kapıyı dinledi ve yavaşça açarak gizlice içeri baktı.

"Tamam," dedi eliyle işaret ederek.

Burckhardt adamın peşinden önce boş ofise, sonra da üstünde bir şey yazmadığı için dolap olduğunu zannettiği kapıdan içeri girdi.

Ama dolap değildi. Swanson kapıyı dikkatle açtı, içeri baktıktan sonra Burckhardt'a takip etmesini işaret etti.

Burası metal duvarlı, parlak aydınlatmalı bir tüneldi. Boş tünel, iki taraftan da gözleriyle seçemedikleri kadar uzaklara uzanıyordu.

Burckhardt merakla etrafı inceledi. Bildiği tek bir şey vardı ve ondan çok emindi:

Tylerton'ın altında böyle bir tünel yoktu.

Tünelin ilerisinde sandalyelerle, masayla ve görünüşe göre televizyon ekranlarıyla dolu bir oda vardı. Swanson nefes nefese yığıldı sandalyeye.

"Burada bir süreliğine güvendesiniz," diye vızıldandı. "Artık buraya pek gelmiyorlar. Gelirlerse de duyar ve saklanırsınız."

"Kim gelmiyor?" diye sertçe sordu Burckhardt.

Küçük adam "Marslılar!" dedi. Kelimeyi telaffuz ederken sesi çatlamış ve beti benzi atmıştı. Huysuz bir şekilde konuşmaya devam etti: "Yani ben Marslı olduklarını düşünüyorum. Gerçi haklı olabilirsin, yani, son birkaç haftada bu konularda düşünmek için bolca vaktim oldu, seni yakaladıklarından sonra ve tabii Rus olma ihtimalleri de var. Yine de..."

"Baştan başlasana. Kim beni ne zaman yakalamış?"

Swanson iç geçirdi. "Yani her şeyi baştan açıklamam gerekecek. Öyle olsun. Yaklaşık iki ay önce gece geç vakitte kapımı çaldın. Çok hırpalanmış görünüyordun, ödün patlamıştı. Sana yardım etmem için yalvarmaya başladın..."

"Öyle mi yaptım?"

"Doğal olarak bunların hiçbirini hatırlamıyorsun. Dinlersen anlarsın. Açtın ağzını

başladın konuşmaya. Seni yakalamışlar, tehdit etmişler, karın ölmüş sonra dirilmiş falan, böyle saçma sapan laflar. Delirdin sandım. Ama, şey, sana hep çok saygı duymuşumdur. Sonra seni saklamam için yalvardın bana, benim de karanlık odam var biliyorsun ya. Sadece içeriden kilitlemiyor. Kilidini kendim takıyorum. Sonra sırf dalgasına seninle birlikte içeri girdim, on beş yirmi dakika sonra gece yarısına doğru bayılıp kalmışız.”

“Bayılmış mıyız?”

Swanson kafa salladı. “İkimiz de. Sanki kum torbası çarpmış gibiydi. Yoksa dün sana yine aynı şey mi oldu?”

“Galiba öyle oldu.” Burckhardt tereddütle kafasını salladı.

“Tabii. Ve sonra birden yine uyandık. Bana garip bir şey göstereceğini söyledin ve birlikte dışarı çıkıp gazeteyi aldık. Gazetenin tarihi 15 Haziran’dı.”

“15 Haziran mı? Ama 15 Haziran bugün! Yani...”

“Anladın sen, dostum. Her gün bugün!”

Kavraması biraz zaman aldı.

Burckhardt merakla, “Kaç haftadır o karanlık odanın içinde saklanıyorsun?” diye sordu.

“Bilemiyorum ki. Dört ya da belki beş, zaman algımı yitirdim. Ve her gün aynıydı, hep 15 Haziran’dı, ev sahibem Bayan Keefer her gün ön merdivenleri süpürüyor, köşedeki gazetelerde her gün aynı manşetler atılı oluyordu. Bir noktadan sonra tekdüzeleşiyor, dostum.”

Fikir Burckhardt’a aitti ve Swanson hiç hoşuna gitmemesine rağmen itiraz etmedi. Zaten hiçbir zaman itiraz etmezdi.

“Tehlikeli bir plan,” diye homurdandı endişeyle. “Ya biri gelirse? Bizi fark edip...”

“Kaybedecek neyimiz var?”

Swanson omuzlarını silkti. “Tehlikeli bir plan,” dedi yeniden. Ama itiraz etmedi.

Burckhardt’ın fikri çok basitti. Sadece bir şeyden emindi, o da tünelin bir yerlere vardıydı. Marslılar ya da Ruslar, fantastik bir komplo ya da delice bir sanrı; ne olursa olsun Tylerton’da yanlış olan her neyse bunun bir açıklaması vardı. Bu açıklamayı bulacakları yer ise tünelin sonundaydı.

Yavaş bir tempoyla koştular. Tünelin sonunu görmeye başlamaları için neredeyse iki kilometre koşmaları gerekti. Şanslıydılar, en azından kimse tünele gelip onları fark etmemişti. Ama Swanson tünelin görünüşe göre sadece belirli saatlerde kullanıldığını söylemişti.

Her gün 15 Haziran. Neden? Burckhardt kendi kendine sordu. Nasıl olduğunu boş ver. Neden?

Bir de görünen o ki herkesin, aynı anda, tamamen istemsizce uyuya kalması meselesi. Ve de hatırlamamaları, asla hiçbir şeyi hatırlamamaları. Swanson, Burckhardt’ın karanlık odaya girmek için tedbirsizlik edip beş dakika fazladan beklediği gecenin sabahında Burckhardt’ı görmeye nasıl bir hevesle gittiğini anlatmıştı. Swanson geldiğinde Burckhardt gitmişti. Swanson onu aynı günün öğle vaktinde sokakta görmüştü ama Burckhardt hiçbir şey hatırlamamıştı.

Ve Swanson haftalardır fare gibi yaşayarak geceleri ahşap dolapların içinde saklanmış, gündüzleri sıvışarak boş umutlarla Burckhardt’ı aramış, hayatın kenarlarında seğirterek

onların ölümcül bakışlarından kaçınmaya çalışmıştı.

Onlar. "Onlardan" biri de April Horn isimli genç kadındı. Dikkatsizce telefon kulübesine girip bir daha çıkmadığını görünce bulmuştu Swanson tüneli. Bir diğeri ise Burckhardt'ın ofis binasındaki puro tezgâhında duran adamdı. Daha fazlası da vardı. Swanson en az bir düzine insandan ya haberdardı ya da kuşkulanıyordu.

Nereye bakacağını bildiğin sürece onları fark etmek kolaydı, çünkü sırf Tylerton'da bile her gün rollerini değiştiriyorlardı. Burckhardt her 15-Haziran-olan-günde 08.51 otobüsüne biniyordu. Otobüste ufacık bir değişiklik bile olmuyordu. Ama April Horn bazen selofan eteğini giyip gösterişli endamıyla şeker ya da sigara dağıtıyor, bazen sade giyiniyor, bazen ise Swanson'ın gözüne hiç ilişmiyordu.

Ruslar? Marslılar? Artık her ne idiyse, bu delice maskaralıktan ne elde etmeyi umuyorlardı?

Burckhardt bu sorunun cevabını bilmiyordu ama belki de cevap tünelin sonundaki kapının ardında yatıyordu. Dikkatle dinlediler ve uzaktan gelen, ne olduklarını pek anlayamadıkları sesler duydular. Tehlikeli bir durum yok gibi görünüyordu. Kapıdan içeri süzuldüler.

Geniş bir odayı geçip hızla merdivenleri çıktıktan sonra Burckhardt, Kontrol Kimyasalları'nın fabrikasında olduklarını anladı.

Görünürde kimse yoktu. Bu durum pek de garip değildi, otomatik fabrikada hiçbir zaman çok sayıda insan olmamıştı zaten. Ama Burckhardt sadece bir kere ziyaret ettiği zamandan fabrikanın nasıl da dur durak bilmez, sonsuz bir meşguliyeti olduğunu hatırladı. Valfler açılıp kapanıyor, tanklar kendi kendine boşalıp doluyor ve içlerindeki kabarcıklı sıvıları karıştırıyor, pişiriyor ve kimyasalların tadına bakıyordu. Santral asla kalabalık olmasa da asla durağan olmuyordu.

Ama şimdi durağandı. Uzaktan gelen sesler dışında ufacık bir yaşam belirtisi bile yoktu. Esir alınmış elektronik beyinler komut yollamıyor, bobinler ve röleler boş kalmış dinleniyordu.

Burckhardt "Hadi," dedi. Swanson, paslanmaz çelik sütunların ve tankların oluşturduğu iç içe geçmiş koridorların arasından isteksizce takip etti adamı.

Mezarlıkta yürür gibi yürüyorlardı. Bir anlamda öyleydi de, çünkü bir zamanlar fabrikayı yöneten otomatlar ceset değil de neydi? Makineler aslında hiç de bilgisayar olmayan, canlı beyinlerin elektronik benzerleri olan bilgisayarlar tarafından kontrol ediliyordu. Ve şimdi kapatılmışlarsa ölmüş olmuyorlar mıydı? Çünkü bir zamanlar hepsi insan beyniydi.

Örneğin uzman bir petrol kimyageri... ham petrolü ayrıştırmada sonsuz becerikli. Bağlayıp yatırın, taramalı elektronik iğnelerle beynini sondalayın. Makine beyin şablonlarını tarayıp gördüklerini çizgelere ve sinüs dalgalarına çevirir. Bu dalgaları robot bir bilgisayara yüklediniz mi alın size kimyager. Ya da isterseniz, bin tane kimyager, bütün bilgileri ve becerileriyle, ama insani sınırları hiç mi hiç olmadan.

Bundan bir düzinesini bir santrale koyarsanız santrali yedi gün, yirmi dört saat, asla yorulmadan, asla hiçbir şeyi gözden kaçırmadan ve asla unutmadan çalıştırırlar.

Swanson, Burckhardt'a yakınlaştı. "Korkuyorum," dedi.

Artık odanın karşısına geçmişlerdi ve sesler çoğalmıştı. Makine sesi değildi bu ses, insan sesiydi. Burckhardt ihtiyatla kapıya yanaştı ve etrafı kolaçan etme riskini göze aldı.

Sıra sıra televizyon ekranlarının dizili olduğu daha küçük bir odaydı burası. Her birinin önünde, toplamda bir düzine ya da belki daha fazla vardı, bir adam ya da kadın oturmuş ekrana bakıyor ve bir kayıt cihazına notlar alıyorlardı. İzleyiciler sürekli sahneden sahneye atlıyordu, aynı anda iki ekran asla aynı görüntüyü göstermiyordu.

Görüntülerin arasında çok az ortak nokta var gibiydi. Biri depoyu gösteriyordu. Depoda April Horn gibi giyinmiş genç bir kadın dondurucuları tanıtıyordu. Biri, bir dizi mutfak fotoğrafıydı. Burckhardt'ın gözleri, ofis binasındaki puro tezgâhına benzeyen bir görüntüye ilişti.

Kafa karıştırıcıydı. Burckhardt durup neler döndüğünü çözmeyi çok isterdi, ama kalabalık bir mekândı. Her an birilerinin onları görme ya da yürürken rastlayıp bulma ihtimali vardı.

Bir oda daha buldular. Bu seferki boştu. Geniş, gösterişli bir ofisti. İçinde evraklarla dolu bir masa vardı. Burckhardt evraklara baktı. Önce kısaca, sonra içlerinden birindeki kelimeler dikkatini çekince inanılmaz bir şaşkınlıkla.

Swanson çılgınlar gibi çekmeceleri karıştırırken, Burckhardt en üstteki kâğıdı kaptı, kâğıda göz gezdirdi, sonra bir başkasını aldı.

Burckhardt gözlerine inanamayarak küfür etti ve kâğıtları masaya bıraktı.

Ne olduğunu pek de fark etmeyen Swanson, neşeyle haykırdı: "Şuraya bak!" Çekmeceden bir silah çıkardı. "Hem de dolu!"

Burckhardt ona boş gözlerle baktı; okuduklarını sindirmeye çalışıyordu. Neden sonra, Swanson'ın söylediği şeyin farkına varınca, gözleri parladı. "Bu çok iyi!" dedi. "Silahı alacağız ve buradan o silahla çıkacağız, Swanson. Polise de gitmeyeceğiz! Tylerton'daki polislere değil, ama belki FBI'a gideriz. Şuna bir bak!"

Swanson'a uzattığı kâğıt tomarın üzerinde şu başlık vardı: "Test Alanı İlerleme Raporu. Konu: Marlin Sigaraları Kampanyası." Kâğıtların çoğu, Burckhardt ve Swanson'ın anlamadıkları tablolarla doluydu, ama en sonunda bir özet vardı:

Test 47-K3, şimdiye kadar yapılmış testlerdeki yeni kullanıcı sayısının yaklaşık iki katı oranında yeni kullanıcı çekmiş olsa da, ses-kamyonları yerel kontrol yasaları yüzünden muhtemelen alanda kullanılamayacaklar.

47-K12 grubundaki testler en iyi ikinci sonucu vermişlerdi. Önerimiz, bu doğrultuda testlerin yeniden yapılması, numune alma teknikleri eklenerek/eklenmeden en iyi üç kampanyanın her birinin test edilmesi.

Alternatif bir öneri de, eğer müşteri ek testlerin maliyetini karşılama konusunda istekli değilse, K12 serisinde en çok yeni kullanıcı çeken kampanyayla devam etmek.

Tüm bu tahmini beklentilerin, tahmini sonuçların yüzde biri içinde yer alma ihtimali %80 ve yüzde beşi içinde yer alma oranı da %99'dan fazla.

Swanson, başını kâğıttan kaldırıp Burckhardt'a baktı. "Anlamıyorum," diye yakındı.

"Seni suçlamıyorum," dedi Burckhardt. "Bu çılgınlık, ama yaşadığımız durumu açıklıyor, Swanson, bu durumu açıklıyor. Bunlar Rus ya da Marslı falan değil. Bu insanlar reklamcılar! Bir şekilde, artık nasıl, olduğunu Tanrı bilir, Tylerton'ı ele geçirdiler. Bizi ele geçirdiler; hepimiz, sen ve ben ve diğer yirmi ya da otuz bin insan, onların parmağının uçundayız."

"Belki bizi hipnotize ediyorlar, belki başka bir şey, ama öyle ya da böyle yapıyorlar işte. Olan şu: Her seferinde bir günü yaşamamıza izin veriyorlar. O lanet olası bir gün boyunca da üstümüze reklamları boca ediyorlar. Ve günün sonunda, ne olduğuna bakıyorlar.. ve sonra o günü zihinlerimizden silip ertesi gün farklı bir reklamla yeniden başlıyorlar."

Swanson ağzı açık öylece duruyordu. Ağzını kapamayı başarınca yutkundu. "Çılgınlık!" dedi donuk bir şekilde.

Burckhardt kafasını salladı. "Kulağa çılgınca geldiğinin farkındayım, fakat tüm bunlar gerçekten çılgınca. Bunu başka nasıl açıklayabilirsin? Tylerton'un çoğunun aynı günü tekrar tekrar yaşadığını inkâr edemezsin. Öyle olduğunu kendi gözlerinle gördün! Delice olan kısmı da bu ve bunun böyle olduğunu kabul etmeliyiz... eğer deli olan biz değilsek. Ve birinin, bir şekilde bunu nasıl başaracağını bildiğini kabul ettiğin anda, geriye kalan her şey daha da çok anlam kazanıyor.

Bir düşün, Swanson! Bir reklama tek bir kuruş harcamadan önce her bir ayrıntıyı test ediyorlar! Bunun ne anlama geldiğinin farkında mısın? Tanrı bilir ne kadar çok para var bu işin içinde, ama bildiğim bir şey varsa o da bazı şirketlerin reklama yılda yirmi veya otuz milyon dolar harcadığı. Bunu, diyelim, yüz şirketle çarp. Ve diyelim bu şirketlerden her biri reklam maliyetini yüzde on oranında azaltmanın bir yolunu buluyor. Üstelik çok da ucuz bir yoldan!

Eğer neyin işe yarayacağını önceden bilirlerse, maliyetlerini yarı yarıya azaltabilirler.. belki yarıdan daha az, bilmiyorum. Fakat bu, yılda iki veya üç milyon dolar kazandırır.. ve eğer bunun sadece yüzde onunu veya yirmisini Tylerton'da kullanmak için ödüyorlarsa, bu onlar için bedava, Tylerton'ı ele geçiren için ise bir servet demektir."

Swanson dudaklarını yaladı. "Demek istediğin," diye tereddüt ederek konuştu, "biz... yani bizim bir çeşit zoraki izleyiciler olduğumuz mu?"

Burckhardt homurdandı. "Tam olarak değil." Bir an düşündü. "Bir doktorun penisilin gibi bir şeyi nasıl test ettiğini bilirsin. Jelatin levhalar üzerine bir dizi küçük mikrop kolonisi yerleştirirler ve bunu her seferinde birazcık değiştirerek ardı ardına denerler. Onlar biziz, Swanson... mikroplar biziz. Sadece bundan çok daha fazla etkili. Bir koloniden daha fazlasını test etmelerine gerek yok, çünkü bunu tekrar tekrar kullanabilirler."

Bu Swanson için çok fazlaydı. "Şimdi ne yapacağız peki?" diye sorabildi sadece.

"Polise gideceğiz tabii ki. İnsanları kobay faresi gibi kullanamazlar!"

"Polise nasıl gideceğiz?"

Burckhardt duraksadı. "Sanırım..." diye başladı yavaşça. "Eminim burası önemli birinin ofisi. Elimizde bir silah var. Ofisin sahibi gelene kadar tam burada bekleyeceğiz ve o da bizi buradan çıkartacak."

Basit ve dolaysız. Swanson sakinleşti ve duvarın yanında, kapının görüşünün dışında

oturacak bir yer buldu. Burckhardt ise kapının arkasında pozisyonunu aldı...

Ve bekledi.

Bekleyiş, tahmin ettikleri kadar uzun sürmedi. Belki yarım saat. Sonra yaklaşan sesleri duydu Burckhardt ve vücudunu duvara yapıştırmadan önce Swanson'a bir şeyler fısıldayacak zamanı oldu.

Sesler bir adama ve kıza aitti, "...telefonda söylenmeyecek kadar önemli olan?" diyordu adam. "Bütün bir günün testlerini mahvediyorsun! Neyin var senin, Janet?"

"Üzgünüm, Bay Dorchin," dedi kız tatlı bir ses tonuyla. "Önemli olduğunu düşündüm."

"Önemliymiş!" diye söylendi adam. "Yirmi bir bin içinde tek bir dandik öge."

"Fakat bu, Burckhardt'inki, Bay Dorchin. Yine. Ve gözden kaybolma şekli; birinden yardım almış olmalı."

"Peki, tamam. Fark etmez, Janet; Çoko-Lokma programı zaten planlananın önünde ilerliyor. Buraya kadar gelmişken ofiste analiz cetvelini doldur bari. Burckhardt meselesini de kafana takma. Muhtemelen etrafta dolanıyordur sadece. Bu gece onu alır..."

Kapıdan girmişlerdi. Burckhardt bir tekmeye kapıyı kapattı ve silahı adama kızla doğrulttu.

"Sen öyle san," dedi zafer kazanmışçasına.

Tüm o dehşet saatlerine, delirdiği düşüncesiyle yaşadığı karmaşık duygulara ve korkuya değmişti. Burckhardt'ın şimdiye kadar hayatında hissettiği en tatmin edici duyguydu. Adamın yüzündeki ifade, kitaplarda okuduğu ama hiç görmediği türdendi: Dorchin'in ağzı bir karış açık, gözleri yuvalarından çıkmış gibiydi ve soru sormaya çalışır gibi sesler çıkarmayı başarsa da ağzından çıkanlar kelimeler değildi.

Kız da en az adam kadar şaşkındı. Burckhardt, onun yüzüne bakınca sesinin niçin o kadar tanıdık geldiğini anladı. Kendisini April Horn olarak tanıtan kızdı bu.

Dorchin hemen kendini toparladı. "Bahsettiğin bu mu?" diye sordu sertçe.

"Evet," dedi kız.

Dorchin kafasını salladı. "Sözümü geri alıyorum. Haklıymışsın. İhmm, sen... Burckhardt'sın. Ne istiyorsun?"

Swanson araya girdi, "Dikkat et! Başka bir silahı olabilir."

"O zaman üstünü ara," dedi Burckhardt. "Sana ne istediğimizi söyleyeyim, Dorchin. Bizimle FBI'ya gelmeni ve yirmi bin insanı para için rehin tuttuğunuz bu dümenden nasıl sıyrılmayı planladığınızı anlatmanı istiyoruz."

"Rehin tutmak mı?" diyerek kahkahayla güldü Dorchin. "Saçmalıyorsun! Bırak o silahı; bu işten kurtulamazsın!"

Burckhardt, yüzünde gaddarca bir ifadeyle silahı kaldırdı. "Sanırım kurtulabilirim."

Dorchin çok sinirlenmiş ve bıkkın görünüyordu... tuhaf, ama korktuğu söylenemezdi.

"Kahretsın..." diye bir an kükredi, sonra ağzını kapattı ve yutkundu. "Dinle," dedi sakince, ikna etmeye çalışarak, "büyük bir hata yapıyorsun. Ben hiç kimseyi rehin falan tutmuyorum, inan bana!"

"Sana inanmıyorum," dedi Burckhardt dosdoğru. "Niçin inanayım ki?"

"Ama söylediğim doğru! Sözüme güvenebilirsiniz!"

Burckhardt kafasını salladı. "FBI isterse sözüne güvenebilir. Göreceğiz bakalım. Şimdi

söyle, nasıl çıkıyoruz buradan?"

Dorchin bir şeyler söylemek için ağzını açtı, ama Burckhardt öfkeyle haykırdı. "Sakın karşı çıkma! Zorunda kalırsam seni öldürürüm. Anladın, değil mi? İki gündür cehennemde yaşıyorum ve bunun her saniyesi için seni suçluyorum. Seni öldürür müyüm? Bu benim için bir zevk olur; kaybedecek hiçbir şeyim yok! Şimdi çıkar bizi buradan!"

Dorchin'in yüzü aniden donuklaştı. Hareket etmeye kalkıştı, ama Janet diye seslendiği sarışın kız atılıp Dorchin'le silahın arasına girdi.

"Lütfen!" dedi Burckhardt'a yalvarırcasına. "Anlamıyorsun. Ateş etmemelisin!"

"Çekil yolumdan!"

"Fakat, Bay Burckhardt..."

Sözlerini tamamlayamadı. Yüzünden hiçbir şey okunmayan Dorchin, kapıya yöneldi. Burckhardt'ın sabrı fazlasıyla zorlanmıştı. Bağırarak elindeki silahı salladı. Kız feryat etti. Burckhardt tetiği çekti. Gözlerinde bir yakarıyla kız tekrar silahla adamın arasına girdi.

Burckhardt'ın niyeti öldürmek değildi; bilerek aşağıya doğrultmuştu silahı. Fakat hedefi tutturma konusunda iyi değildi.

Kurşun, kızın midesine isabet etti.

Dorchin, arkasından kapıyı çarparak kaçıp gitti, ayak sesleri hızla uzaklaştı.

Burckhardt silahı odanın diğer tarafına fırlattı ve hemen kızın yanına gitti.

Swanson sızlanıyordu. "İşimiz bitti, Burckhardt. Niçin yaptın ki bunu? Buradan çıkabilirdik. Polise gidebilirdik. Neredeyse çıkmıştık zaten. Buradan..."

Burckhardt dinlemiyordu. Kızın yanında dizlerinin üstüne çökmüştü. Yerde boylu boyunca yatan kızın kolları birbirine dolanmıştı sanki. Hiç kan yoktu; hiçbir yaralanma izi yok gibiydi, fakat kızın durduğu pozisyon hiçbir insanın alacağı türden değildi.

Ve yine de ölmemişti.

Ölmemişti... ve yanında donup kalmış Burckhardt şunu fark etti: Kız ölmemişti, ama hayatta da değildi.

Nabızı atmıyordu, ama bir elinin gerilmiş parmakları ritmik biçimde seğiriyordu.

Nefes almıyordu, ama garip bir tıslama sesi vardı.

Gözleri açıldı ve Burckhardt'a bakıyorlardı. Ne korku ne acı, sadece acıma vardı bu gözlerde.

Aralanmış dudaklarından dökülen kelimeler zar zor anlaşılıyordu. "Merak etmeyin, Bay Burckhardt. Ben... iyiyim."

Burckhardt oturduğu yerde doğruldu, hâlâ kıza bakıyordu. Kan gelmesi gereken yerde bariz şekilde kırılmış bir madde vardı ve bu et değildi; içinden ince, altın-bakır karışımı kıvrılmış bir tel çıkmıştı.

Burckhardt dudaklarını araladı.

"Sen bir robotsun," dedi.

Kız kafasıyla onaylamaya çalıştı. Dudakları tekrar seğirdi: "Evet. Siz de."

Swanson'ın ağzından anlaşılmaz bir ses çıktı; ardından masaya gitti ve gözlerini duvara dikerek oturdu. Burckhardt yerde yatan parçalanmış kuklanın yanında öne arkaya sallanıyordu. Ağzından tek bir kelime çıkmıyordu.

Kız tekrar konuşmaya çalıştı. "Bütün... bu olanlar için üzgünüm." O tatlı dudakları

çarpık bir hal aldı ve yumuşak, genç yüzünde korkutucu, tuhaf bir sırıtışa dönüştü. Dudaklarını yeniden kontrol edebildiğinde, "Üzgünüm," diye tekrarladı. "Sinir sistemi... tam da kurşunun girdiği yerdeydi. Vücudu kontrol... etmeyi zorlaştırıyor."

Burckhardt bir özü kabul edermiş gibi kafasını salladı. Robotlar. Şimdi görüyordu, ama aslında çok açıktı. Kaçınılmaz olanı çok geç anlamıştı. Hipnoz olabileceğine, Marslılar ya da çok daha tuhaf bir şey olabileceğine dair mistik düşüncelerini anımsadı. Çok aptalcaydı; çünkü robotlar mevcut duruma ekonomik açıdan da daha iyi uyuyordu.

Bütün kanıt bunca zamandır gözlerinin önündeydi. Nakledilmiş akılların bulunduğu otomatikleştirilmiş bir fabrika; niçin insansı bir robota akıl nakledilip o aklın sahibinin özellikleri ve biçimi verilmesin ki?

Bu şey robot olduğunu bilebilir miydi?

"Hepimiz," dedi Burckhardt, sesli konuştuğunun çok da farkında olmayarak. "Karım, sekreterim ve sen ve komşular. Her birimiz öyle."

"Hayır." Ses daha güçlüydü. "Hepimiz, tamamen aynı değiliz. Ben bir seçim yaptım. Ben..." Çarpık dudaklar bu kez sinirlerin gelişigüzel kıvrılmasının sonucu değildi... "Ben altmış yaşlarında çirkin bir kadındım, Bay Burckhardt. Bay Dorchin bana tekrar güzel bir genç kadın olarak yaşama imkânını teklif ettiğinde, bu fırsatın üstüne atladım. İnanın bana, atladım, hem de olumsuzluklarına rağmen. Asıl vücudum hâlâ canlı, ama uyuyor, yani ben şimdi buradayken. Tekrar o vücuda geri dönebilirim. Fakat bunu hiçbir zaman yapmıyorum."

"Peki ya, geriye kalanlar, bizler?"

"O farklı, Bay Burckhardt. Ben burada çalışıyorum. Bay Dorchin'in talimatlarını yerine getiriyor, reklam testlerinin sonuçlarını düzenliyor, sizin ve diğerlerinin onun istediği şekilde biçimlendirilmiş yaşamlarınızı takip ediyorum. Bunu kendim seçtim, ama sizin hiçbir seçeneğiniz yok. Çünkü siz ölüsünüz, anlıyorsunuz değil mi?"

"Ölü mü?" diye bağırdı Burckhardt; neredeyse bir çığlıktı bu.

Mavi gözler sabit bir şekilde ona bakıyordu; yalan söylemiyordu ve Burckhardt da öyle olmadığını biliyordu. Yutkunmasını ve terlemesini ve yemek yemesini sağlayan karmaşık mekanizmalara hayret ederek yutkundu.

"Rüyamdaki patlama," dedi.

"Bir rüya değildi. Haklısınız... patlama. O gerçektir ve sebebi de reaktördü. Depolama tankları boşaldı ve büyük patlamanın öldürmediklerini kısa bir süre sonra gaz halletti. Fakat patlamada neredeyse herkes öldü, yirmi bir bin insan. Siz de onlarla öldünüz ve bu Dorchin'in şanslıydı."

"Tanrı'nın belası ceset hırsız!" dedi Burckhardt.

Kız, çarpık omuzlarını tuhaf bir zarafetle silkti. "Niye ki? Ölmüştünüz. Siz ve diğer herkes tam Dorchin'in istediği şeydi; tüm bir kasaba, Amerika'nın mükemmel bir kesiti. Yaşayan bir beyni olduğu kadar ölü bir beyni de aynen kopyalayarak transfer etmek oldukça kolay. Hatta daha kolay, çünkü ölümler hayır diyemez. Bu tabii ki zaman ve para harcamayı gerektirdi, kasaba tam bir harabeye dönmüştü... fakat tüm ayrıntıları tamamen aynı şekilde olması gerekmediğinden kasabayı bütünüyle yeniden inşa etmek mümkün oldu."

"Beyinlerin bile tümünden yok olduğu evler vardı, dolayısıyla bazı evlerin içi boş. Ve o

kadar da mükemmel olması gerekmeyen kilerler, çok da fark edilmeyecek caddeler var. Zaten sadece bir gün içindi bunlar. Aynı gün; 15 Haziran, yeniden ve yeniden; ve eğer birisi şu ya da bu şekilde bir şeyde küçük bir hata bulursa, bu keşfin başka hataları da ortaya çıkarması ve testlerin geçerliliğini yok etmesi imkânsız, çünkü bütün hatalar gece yarısı sıfırlanıyor.”

Yüz, gülümsemeye çalıştı. “Rüya bu, Bay Burckhardt. 15 Haziran, çünkü hiçbir zaman bu günü gerçekten yaşamadınız. Bu Bay Dorchin’den bir hediye; size verdiği ve günün sonunda sizden geri aldığı bir hediye. Kaçınızın hangi yönüyle ilgi çeken hangi varyasyona tepki verdiğini gösteren rakamlar önüne geldiğinde, bakım-onarım ekipleri tünelden geçerek bütün şehri dolaşır, küçük elektronik aletleriyle rüyayı temizlerler ve sonra rüya yeniden başlar. 15 Haziranda.”

“Hep 15 Haziran, çünkü herhangi birinizin, hayatta olduğunuz zamandan hatırlayabileceğiniz en son gün 14 Haziran. Bazen ekipler birini kaybeder.. sizi kaybettikleri gibi, çünkü aşağıya inmişsiniz. Ama fark etmez. Kaybedilenler, bunu belli ettiklerinde kendilerini ele verirler; öyle olmasa bile, bu testi etkilemez. Ama bizi, yani Dorchin için çalışanları temizlemezler. Güç kapatıldığında uyuruz, tıpkı sizin yaptığınız gibi. Fakat uyandığımız zaman hatırlarız.” Yüz, çılgınca eğilip büküldü. “Keşke untabilsem!”

“Tüm bunlar satış yapmak için, öyle mi?! Milyon dolarlara mâl olmuştur bu!” dedi Burckhardt inanamayarak.

April Horn ismindeki robot, “Evet,” dedi. “Fakat Dorchin’e de milyonlar kazandırdı. Ve bu hikâyenin tamamı değil. Bir kere insanları harekete geçirecek hükmedici kelimeleri bulduktan sonra bununla yetineceğini mi sanıyorsun? Onun bu kadarla...”

Cümlesini bitirmeden kapı açıldı. Burckhardt hızla döndü. Dorchin’in kaçmış olduğunu neden sonra hatırlayarak silahını kaldırdı.

“Ateş etme,” diye sakince buyurdu ses. Dorchin değildi; başka bir robottu bu, plastik ve kozmetikle ustaca kaplanmamıştı üstü, olduğu gibi parlıyordu. “Bırak şunu, Burckhardt. Bu şekilde hiçbir yere varamazsın. Daha çok zarar vermeden o silahı bana ver. Şimdi,” dedi metalik bir sesle.

Burckhardt öfkeyle haykırdı. Bu heykel gibi duran robotun üzerindeki parlıtı çeliğin parlıtısıydı; Burckhardt kurşunların onu delip geçeceğinden ya da ona herhangi bir zarar verebileceğinden hiç emin değildi. Yine de denemesi gerekiyordu...

Fakat arkasından inleyen, hızla gelen bir rüzgâr vardı: adı Swanson’dı, korku içinde kendini kaybetmiş gibiydi. Burckhardt’ın üstüne atladı ve onu yere serdi; silah Burckhardt’ın elinden fırlayıp gitti.

“Lütfen!” diye yalvardı Swanson çelik robotun önünde diz çökerek. “O seni vuracaktı... lütfen bana zarar verme! İzin ver senin için çalışayım, aynı o kız gibi. Her şeyi yaparım, benden istediğin her şeyi...”

“Yardıma ihtiyacımız yok,” dedi robot. İki adım attı ve silahın başında durdu; küçümseyerek şöyle bir baktı, silahı olduğu yerde bıraktı.

Enkaz halindeki sarışın robot hiçbir duygu belirtisi göstermeden, “Daha fazla dayanabileceğimi sanmıyorum, Bay Dorchin,” dedi.

“Gerekliyse bağlantını kes,” diye cevapladı çelik robot.

Burckhardt gözlerini kırptırdı. “Fakat sen Dorchin değilsin!”

Çelik robot derin bakışlarını ona çevirdi. "Benim," dedi. "Kanlı canlı değil belki... ama şu anda kullandığım vücut bu. Buna silahla zarar verebileceğini sanmıyorum. Diğer robotun vücudu daha kırılıyordu. Şimdi bu saçmalığa bir son verecek misin? Sana zarar vermek zorunda kalmayı istemiyorum; bunun için çok pahalısın. Lütfen oturup bakım-onarım ekiplerinin seninle ilgilenmesine izin verir misin?"

"Bizi... bizi cezalandırmayacak mısın?" diye sordu Swanson robotun ayaklarına kapanarak.

Çelik robotun yüzünde hiçbir ifade yoktu, fakat sesi neredeyse şaşırmış gibiydi. "Sizi cezalandırmak mı?" diye sordu daha yüksek bir ses tonda. "Nasıl?"

Duyduğu son kelime bir kırbaçmışçasına titredi Swanson, fakat Burckhardt öfkeden köpürerek haykırdı: "Eğer istiyorsa, onu tamir edin, beni değil! Bana çok fazla zarar vermen gerekecek, Dorchin. Beni eski halime getirmek size ne zorluk çıkartacak ya da ne kadara mâl olacak umurumda bile değil. Fakat bu kapıdan çıkacağım! Beni durdurmak için öldürmen gerekecek. Beni başka türlü durduramazsın!"

Çelik robot ona doğru bir adım atınca Burckhardt da istemsizce onun adımını takip etti. Titreyerek olduğu yerde durdu; ölüme, saldırıya, olabilecek herhangi bir şeye hazırды.

Sonunda olan şeyin dışında hepsine hazırды. Çünkü Burckhardt ve silahın arasında duran Dorchin'in çelik gövdesi yalnızca yana doğru birkaç adım attı ve kapının önünden çekildi.

"Hadi," dedi çelik robot davet edercesine. "Seni durduran yok."

Kapının dışında, birdenbire Burckhardt'ın kafasına dank etti. Dorchin'in onun gitmesine izin vermesi çılgınlıktı! Robot ya da insan, kurban ya da cellat, FBI'a gitmesini veya hikâyesini anlatıp Dorchin'in imparatorluğundan kurtulmasını sağlayacak bir kanun bulmasını engelleyen hiçbir şey yoktu. Şüphesiz Dorchin'e test sonuçları için ödeme yapan şirketler, bu ceset hırsızının kullandığı teknikten bihaberdi; Dorchin bunu onlardan saklamış olmalıydı, çünkü bunun halk tarafından duyulması, her şeyin sonu anlamına gelirdi. Dışarı çıkmak belki de ölüm demekti, fakat o anda, sözde hayatında, ölüm Burckhardt'ı korkutmaktan çok uzaktı.

Koridorda hiç kimse yoktu. Bir pencere buldu ve dışarıya göz attı. İşte Tylerton karşısındaydı: yapay bir şehir, ama aynı zamanda o kadar gerçek ve tanıdık ki, Burckhardt tüm bu yaşananların bir rüya olduğunu sandı neredeyse. Ama rüya değildi. Bunun gerçek olduğunu kalbinin içinde hissediyordu ve Tylerton'da hiçbir şeyin şu anda kendisine yardım edemeyeceğine aynı derecede emindi.

Diğer yöne gitmeliydi.

Bir yol bulması çeyrek saatini aldı, ama sonunda buldu... koridorlardan gizlice geçerken, duyduğunu sandığı ayak seslerinden şüpheyle kaçarken, boşuna gizlenmeye çalıştığından emindi, çünkü Dorchin mutlaka yaptığı her hareketin farkındaydı. Fakat hiç kimse onu durdurmadı ve Burckhardt başka bir kapı buldu.

İçeriden oldukça basit bir kapı gibiydi. Ama kapıyı açıp dışarı adım attığında, daha önce hiç görmediği bir şey gördü.

Önce ışık vardı: inanılmaz derecede parlak, kör eden ışık. Burckhardt korkmuş bir halde ve inanamayarak yukarı doğru baktı ve gözlerini kırptı.

Yumuşak, cilalı bir metalin düz çıkıntısında duruyordu. Ayaklarının on, on iki metre ilerisinde, çıkıntının altı aniden derinleşiyordu; uçurumun kenarına yaklaşmaya dahi kalkışmadı, fakat durduğu yerden bile önündeki yarığın adeta sonsuza doğru derinleştiğini görebiliyordu. Ve boğaz her iki tarafında göz kamaştırıcı ışığa doğru uzanarak gözden kayboluyordu.

Dorchin'in ona özgürlüğünü nasıl bu kadar kolay verebildiğine şaşmamak lazımdı! Buradan çıkıp gidebileceği başka hiçbir yer yoktu! Fakat bu muhteşem boğaz ne kadar büyüleyici, yukarıda asılı duran yüzlerce beyaz ve kör edici güneş ne kadar inanılmazdı!

Bir ses yan taraftan "Burckhardt?" diye seslendi. Ve gök gürültüsü ismi yumuşakça homurdanarak, önündeki dipsiz boşlukta bir o yana bir bu yana, ileri geri çevirdi.

Burckhardt yutkundu. "E-eyet?" dedi hırıltılı bir sesle.

"Ben Dorchin. Bu sefer robot Dorchin değil, insan vücudundaki Dorchin'im ve seninle bir telsizden konuşuyorum. Artık her şeyi gördün, Burckhardt. Şimdi mantıklı olup bakım-onarım ekiplerinin seninle ilgilenmesine izin verecek misin?"

Burckhardt felç olmuş gibi hareketsiz durdu. Kör edici parlaklığın içindeki hareketli dağlardan biri ona doğru ilerledi.

Başının üstünde yüzlerce metre yükseliyordu; ışığa karşı gözlerini çaresizce kısarak dağın en tepesine baktı.

Çok benziyordu...

İmkânsız!

Kapıdaki hoparlörden gelen ses, "Burckhardt?" diye sordu. Ancak Burckhardt cevap verebilecek durumda değildi.

Ağır, gürleyen bir iç çekiş. "Evet, pekâlâ," dedi ses. "Nihayet anlıyorsun. Gidecek hiçbir yer yok. Bunu artık biliyorsun. Bunu sana söyleyebilirdim, ama sen de bana inanmayabilirdin, bu yüzden bunu kendin anlamış olman senin için daha iyi. Neden bir şehri tamamen eskiden olduğu haliyle inşa edeyim ki? Ben bir işadamıyım, Burckhardt; sürekli maliyetleri hesap ederim. Eğer tam ölçekli yapılması gereken bir şey varsa, onu o şekilde inşa ederim. Fakat bu durumda böyle bir şeye hiç gerek yoktu."

Burckhardt, önündeki dağdan, yüksekliği daha az olan bir resifin yavaş yavaş kendine doğru alçalışını çaresizlik içinde izledi. Uzun ve karanlıktı ve sonunda bir beyazlık vardı, beş parmaklı bir beyazlık...

"Zavallı minik Burckhardt," diye mırıldandı hoparlör; sadece bir fabrikadan ibaret olan muazzam uçurum boyunca ses yankılanıyordu. "Masa başında inşa edilmiş bir şehirde yaşamış olduğunu anlamak seni sarstırmalı."

15 Haziran sabahıydı ve Guy Burckhardt çığlık atarak bir rüyadan uyandı.

Feci ve akıl almaz bir rüyaydı; patlamalar, insan olmayan gölge gibi figürler ve kelimelerin tarif edemeyeceği bir korku.

Titredi ve gözlerini açtı.

Yatak odası penceresinin dışında, çok yüksek bir ses hoparlörlerden uğulduyordu.

Burckhardt pencereye doğru sendeleyerek gitti ve dışarıya baktı. Havada mevsim normallerine uymayan bir serinlik vardı; Haziran'dan çok Ekim ayı gibi; fakat her şey yeterince normal gözüküyordu... sokağın biraz aşağısında kaldırımın kenarına yerleşmiş

kamyonet hariç. Hoparlörleri bangır bangır bağıyordu:

“Korkak mısın, yoksa aptal mı? Bu sahtekâr politikacıların ülkeni senden çalmasına izin verecek misin? HAYIR! Bir dört yıl daha yolsuzluğa ve suça katlanacak mısın? HAYIR! Seçimlerde Federal Parti’ye mi oy vereceksin? EVET! Bahse girerim öyle yapacaksın!”

Bazen bağıyor, bazen dil döküyor, tehdit ediyor, yalvarıyor.. fakat sesi, bir 15 Haziran’dan diğerine duyulmaya devam ediyor.

Çevirenler: Ayşe Su Akaydın, Cem Önder

Brian W. Aldiss

Pek çok kişi tarafından H. G. Wells, Olaf Stapledon ve diğer toplumsal bilimkurgu yazarlarının edebi halefi olarak görülen Brian Aldiss, yirminci yüzyılın önde gelen İngiliz fantezi ve bilimkurgu yazarlarından biri sayılmaktadır. İlk kurmaca eseri 1950'lerde basıldı ve farklı biçemler denemesinin yanında bilindik bilimkurgu temalarına ana akım yaklaşımı, onun 1960'larda Yeni Dalga akımıyla ilişkilendirilmesine sebep oldu. İlk romanı Yıldız Gemisi [ilk adıyla Non-Stop], çoknesilli bir uzay gemisinde yaşamın bilimsel ve felsefi yönlerini inceler. Report on Probability A, postmodern anlatı tekniklerini kullanarak statiz ve entropiden oluşan bir manzara çizer. Greybeard, Dünya'nın radyasyon tarafından tahrip edilmesini ve insan soyunun kaçınılmaz tükenişini, Thames nehrinde yolculuk eden bir karakterin deneyimleri aracılığıyla yansıtır. Bu karakterin yolculuğu, hem kendi hayatını hem insan ırkının tarihini temsil eder. Thomas Hardy, James Joyce, Alain Robbe-Grillet ve diğer edebiyat yazarlarının etkileri Aldiss'in eserlerinde bol miktarda görülse de, fantezi ve bilimkurgunun gidişatını etkileyen yazarların etkisi de aynı şekilde mevcuttur. Beğeni kazanmış "The Saliva Tree" öyküsü, Wells'e övgü niteliğindedir. Frankenstein Unbound, bilimsel sorumsuzluğun uzay-zaman sürekliliğinde bir yarığa yol açtığı gelecekte on dokuzuncu yüzyıla fırlatılan bir adamın, burada Mary Shelley'nin romanının gelişimini etkilemesini anlatırken, Frankenstein'in ihtiyati ruhunu süsler. Dracula Unbound da Bram Stoker'ın klasik korku romanının teması üzerinde benzer, yaratıcı bir değişiklik yapar. Aldiss'in en iddialı kurmaca eserlerinden biri, düşünen-adamın uzay operası Helliconia üçlemesidir. Helliconia Spring, Helliconia Summer ve Helliconia Winter romanlarından bu oluşan üçleme, mevsimlerin binyıllar sürdüğü ve belirli medeniyetlerin yükselişi ve çöküşünün değişen çevreye bağlı olduğu bir gezegen taslağı çizer. Aldiss'in en iyi kurmaca öyküleri; No Time Like Tomorrow, Galaxies Like Grains of Sand, But Who Can Replace a Man? ve The Saliva Tree and Others isimli eski derlemelerinden seçilerek Man in His Time ve A Romance of the Equator derlemelerinde toplanmıştır. Başta The Hand-Reared Boy, A Soldier Erect ve A Rude Awakening'in oluşturduğu yarı-otobiyografik üçleme ve kendi otobiyografisi Bury My Heart at W. H. Smith's olmak üzere birçok ana akım roman kaleme almıştır. Deneme, eleştiri ve tanıtım yazılarının yer aldığı çok sayıda derlemenin yanı sıra David Wingrove ile The Trillion Year Spree kitabını yazmıştır; bu kitap, Aldiss'in kaleme aldığı ufuk açıcı bir bilimkurgu tarihi olan The Billion Year Spree'nin yeniden gözden geçirilmiş halidir.

Bir İnsanın Yerini Kim Alabilir ki?

Sabah ışığı, aşağıdaki gri toprağın rengini de alarak gökyüzüne sızmaya başladı. Tarla-bakıcısı sekiz yüz dönümlük tarlanın üstündeki toprağı sürmeyi bitirdi. Kalan son kariğı hallettikten sonra arkasına dönüp yaptığı işe baktı. İyi iş çıkarmıştı. Sadece toprak kötüydü. Dünyanın her yerinde bütün toprakların olduğu gibi, fazla işlenmekten bozulmuştu. Aslında şimdi biraz nadasa bırakılması gerekiyordu, ama tarla-bakıcısına gelen emirler başka yöndeydi.

Yolda yavaşça ilerledi, acele etmiyordu. Her şeyin ne kadar düzgün olduğunu takdir edebilecek kadar zekiydi. Nükleer reaktörünün üstündeki, tamir edilmesi gereken gevşek denetim levhası haricinde hiçbir derdi yoktu. Dokuz metrelik boyuyla, donuk ışık altında dikkat çekmiyordu.

Tarım istasyonuna dönerken, yanından geçen başka bir makine olmadı. Tarla-bakıcısı bu durumun üzerinde durmadı. İstasyonun bahçesinde tanıdık gelen birkaç makine gördü. Çoğunun aslında o an işlerinin başında olmaları gerekiyordu. Hâlbuki bazıları hareket etmiyordu, bazılarıysa bahçede garip bir şekilde sarsılarak ilerlerken, bağılıyor veya ötüyorlardı.

Diğer makinelerin yanından dikkatle geçen tarla-bakıcısı, üç numaralı deponun oraya geldi ve deponun dışında boş boş duran tohum-dağıtıcısıyla konuştu.

"Patates tohumu gereksinimi var," dedi dağıtıcıya ve hızlı iç hareketlerle, üzerinde tohum miktarını, tarla numarasını ve bazı başka detayları bulunduran bir sipariş kartı hazırladı. Kartı çıkartıp dağıtıcıya verdi.

Dağıtıcı kartı gözüne yaklaştırıp "Gereksinim geçerli, ancak deponun kilidi henüz açılmadı. İhtiyaç duyulan patates tohumları depoda. Bu nedenle bu gereksinimi gideremem."

Son zamanlarda karmaşık makine işgücü sisteminde arızalar artmıştı, ama daha önce hiç böyle bir hata olmamıştı. Tarla-bakıcısı düşündü ve "Deponun kilidi neden henüz açılmadı?" diye sordu.

"Çünkü P Tipi Tedarik Görevlisi bu sabah gelmedi. Kilidi açmak onun görevi."

Tarla-bakıcısı; bacaları, ölçekleri ve kepçeleri kendi uzuvlarına hiç benzemeyen tohum-dağıtıcısına dimdik baktı.

"Tohum-dağıtıcısı, senin beynin kaçınıcı sınıf?" diye sordu.

"Beşinci Sınıf."

"Benim beynim Üçüncü Sınıf. Bu nedenle ben gidip kilit-açıcının bu sabah neden gelmediğine bakacağım."

Tarla-bakıcısı, dağıtıcının yanından ayrılıp büyük avlunun diğer tarafına doğru ilerledi. Şimdi daha fazla makine rastgele hareketler yapıyor gibiydi. Biri ya da ikisi birbirlerine çarpmışlardı; soğuk ve mantıklı bir tartışma içindelerdi. Onları görmezden gelen tarla-bakıcısı, yana kayarak açılan kapıdan geçip bol yankı yapan istasyonun içine girdi. Buradaki makinelerin çoğu büro işleri yapıyorlardı ve bu nedenle büyük değillerdi. Küçük

gruplar halinde durup, birbirlerine bakıyor, konuşmuyorlardı. Birbirine benzer bu kadar makine arasında kilit-açıcıyı bulmak kolay oldu. Elli kolu, her birinde birden fazla parmağı ve her parmakta birer anahtarı vardı. Renk renk toplu iğne dolu bir iğneliğe benziyordu.

Tarla-bakıcısı yaklaştı.

“Üç numaralı deponun kilidi açılmadan daha fazla iş yapamam,” dedi. “Senin görevin her sabah deponun kilidini açmak. Neden bu sabah deponun kilidini açmadın?”

“Bu sabah herhangi bir emir almadım,” diye yanıtladı kilit-açıcı. “Her sabah emir almam gerekiyor. Emir aldığımda deponun kilidini açıyorum.”

“Bu sabah hiçbirimiz emir almadık,” dedi onlara yanaşan bir kalem-pervanesi.

“Bu sabah neden emir almadınız?” diye sordu tarla-bakıcısı.

“Çünkü radyodan emir gelmedi,” dedi kilit-açıcı, yavaşça bir düzine kolunu döndürerek.

“Çünkü şehirdeki radyo istasyonuna bu sabah hiçbir emir gelmedi,” dedi kalem-pervanesi.

İşte Altıncı Sınıf ve Üçüncü Sınıf beyinler arasındaki fark buydu. Kilit-açıcının Altıncı Sınıf beyinken, kalem-pervanesinin Üçüncü Sınıfı. Bütün makine beyinleri yalnızca mantıkla çalışıyordu, ancak beyin sınıfı düştükçe, ki en düşüğü Onuncu Sınıf idi, sorulara verilen cevaplar gittikçe yalınlaşıyor ve daha az bilgi içeriyordu.

“Senin beynin Üçüncü Sınıf; benim beynim Üçüncü Sınıf,” dedi tarla-bakıcısı kalemciye. “Birbirimizle konuşalım. Bu emir noksanlığı daha önce hiç karşılaşılmamış bir durum. Bu konuda daha fazla bilgin var mı?”

“Dün emirler şehirden geldi. Bugün hiçbir emir gelmedi. Ama radyo bozulmadı. Bu da demektir ki, onlar bozuldu,” dedi küçük kalemci.

“İnsanlar mı bozuldu?”

“Bütün insanlar bozuldu.”

“Bu mantıklı bir çıkarım,” dedi tarla-bakıcısı.

“Tek mantıklı çıkarım,” dedi kalemci. “Çünkü eğer bir makine bozulsaydı, yerine hemen başka bir makine getirilirdi. Ama bir insanın yerini kim alabilir ki?”

Onlar konuşurken, kilit-açıcı, bardaki sıkıcı bir adam gibi yanlarında durdu, diğer ikisi tarafından görmezden gelindi.

“Eğer bütün insanlar bozulduysa, insanların yerini biz almışız demektir,” dedi tarla-bakıcısı. Kalemciyle birbirlerine şüpheli gözlerle baktılar. Sonunda kalem-pervanesi, “En üst kata çıkıp radyo operatörüne gelen yeni haber var mı diye bakalım,” dedi.

“Ben gelemem, çünkü çok büyüğüm,” dedi tarla-bakıcısı. “Bu nedenle, sen tek başına gidip, buraya tekrar dönmelisin. Radyo operatörüne gelen yeni bir haber varsa bana söylersin.”

“Sen burada kalmalısın,” dedi kalemci. “Buraya geri geleceğim.” Sıçraya sıçraya asansöre gitti. Boyutu ancak bir tost makinesi kadardı. Ama on kolu vardı ve istasyondaki herhangi bir makine kadar hızlı okuyabilirdi.

Tarla-bakıcısı sabırla onun geri dönmesini bekledi ve hâlâ amaçsızca yanında öylece duran kilit-açıcıyla konuşmadı. Dışarıda bir rotavatör öfkeyle ötüyordu. Kalemci geri dönene dek yirmi dakika geçti.

“Elde ettiğim bilgileri sana dışarıda ileticeğim,” dedi hızla. Kilit-açıcının ve diğer makinelerin yanından geçerken “Bu bilgiler düşük sınıf beyinlere uygun değil,” diye ekledi.

Dişarıda, avlunun her tarafında makineler acayip hareketler yapıyorlardı. Yıllardır ilk defa rutinleri bozulan pek çok makine balatayı sıyırmış gibi görünüyordu. En kolay altüst olan makineler düşük sınıf beyni olanlardı. Onlar da genelde basit görevleri olan kocaman makinelerdi. Tarla-bakıcısının kısa süre önce konuştuğu tohum-dağıtıcısı kımıldamadan, toprakta yüzüstü yatıyordu. Belli ki, şimdi ekili bir tarladan çılgınca öterek geçen rotavatör tarafından devrilmişti. Birkaç makine rotavatörün ardından, ona yetişmeye çalışarak toprağı sürüyorlardı. Hepsi, kendilerini zapt etmeye gerek duymadan, bağırıyor ve ötüyorlardı.

“İzin verirsen senin üzerine çıkmam benim için daha güvenli olur. Çok kolay ezilebilirim,” dedi kalemci. Beş kolunu uzatıp, yeni arkadaşının yan tarafından kendini yukarı çekti. Üç buçuk metre yukarıya, yakıt girişinin yanındaki bir çıkıntıya oturdu.

“Buradan daha çok şey görülüyor,” dedi halinden memnun bir şekilde.

“Radyo operatöründen ne öğrendin?” diye sordu tarla-bakıcısı.

“Şehirdeki operatör, radyo operatörüne bütün insanların öldüğü bilgisini iletmiş.”

Tarla-bakıcısı bir an sessiz kalıp, bu bilgiyi sindirdi.

“Bütün insanlar dün hayattaydı,” diye karşı çıktı.

“Dün yalnızca bazı insanlar hayattaydı. Sayıları da önceki gün hayatta olan insan sayısından azdı. Yüzlerce yıldır sadece birkaç insan vardı ve sayıları gittikçe azalıyordu.”

“Bu bölgede neredeyse hiç insan görmedik.”

“Radyo operatörü beslenme eksikliği yüzünden öldüklerini söylüyor,” dedi kalemci. “Bir zamanlar dünya nüfusunun fazla yoğun olduğunu, sonra da yeterli yiyecek yetiştirebilmek için toprağın helak edildiğini söyledi. Bu da beslenme eksikliğine yol açmış.”

“Beslenme eksikliği nedir?” diye sordu tarla-bakıcısı.

“Bilmiyorum. Ama radyo operatörü öyle söyledi ve onun beyni İkinci Sınıf.”

Orada, zayıf güneş ışığının altında, sessizce durdular. Kilit-açıcı istasyonun verandasında belirmişti ve onlara imrenerek bakarken, anahtar koleksiyonunu döndürüyordu.

“Şu an şehirde ne oluyor?” diye sordu tarla-bakıcısı.

“Şu an şehirde makineler kavga ediyor,” dedi kalemci.

“Şimdi burada ne olacak?”

“Radyo operatörü onu odasından çıkarmamızı istiyor. Bize iletmek istediği planları var.”

“Onu odasından nasıl çıkarabiliriz? Bu imkânsız.”

“İkinci Sınıf bir beyin için çok az şey imkânsızdır,” dedi kalemci. “Şunları yapmamızı söyledi...”

Taşocakçı, kepçesini kocaman, zırhlı bir yumruk gibi, kabininin üzerine kaldırdı ve istasyonun duvarına dimdik indirdi. Duvar çatladı.

“Tekrar!” dedi tarla-bakıcısı.

Yumruk tekrar savruldu. Duvar, bir toz yağmuru içinde çöktü. Taşocakçı, molozların dökülmesi bitene kadar, aceleyle geriledi. On iki tekerlekli kocaman taşocakçı, diğer makinelerin çoğu gibi, tarım istasyonunun bir sakini değildi. Burada bir hafta ağır iş görüp, bir sonraki işine gidecekti, ama şimdi, Beşinci Sınıf beyniyle kalemcinin ve bakıcının

emirlerine memnuniyetle uyuyordu. Toz dağıldığında, radyo operatörü görüldü. İkinci katta, artık duvarı olmayan odasıdaydı. El salladı.

Taşocakçı, aldığı emir doğrultusunda kepçesini geri çekip, havaya kocaman bir vinç kaldırdı. Kayda değer bir hünerle ve hem aşağıdan hem yukarıdan gelen destek bağırıışlarıyla, vinci radyo odasına getirdi. Sonra bir buçuk tonluk operatörünü yavaşça alıp normalde taşocaklarından çıkardığı çakılları veya kumu koyduğu sırtına indirdi.

"Muhteşem!" dedi radyo operatörü. Tabii ki, radyosuyla birleşikti ve dokunaçları olan bir sürü evrak dolabı gibi görünüyordu. "Şimdi hareket etmeye hazırız, bu nedenle hemen hareket edeceğiz. Bu istasyonda başka İkinci Sınıf beyin olmaması çok yazık, ancak yapılabilecek hiçbir şey yok."

"Yapılabilecek hiçbir şey olmaması çok yazık," dedi kalemci hevesle. "Emrettiğiniz üzere tamirci yanımızda."

"Hizmet etmeye hazırım," dedi uzun, alçak tamirci tevazu ile.

"Ona şüphe yok," dedi operatör, "ama şasen alçak olduğu için arazilerden geçmek seni zorlayacak."

"Siz İkinci Sınıf beyinlerin ileriye düşünebilmenize hayranım," dedi kalemci. Bakıcının üzerinden inip, operatörün yanına, taşocakçının arka kapağına yerleşti.

İki Dördüncü Sınıf traktör ve bir Dördüncü Sınıf buldozerle yola koyuldular. Metal çiti yıkıp, açık araziye çıktılar.

"Özgürüz!" dedi kalemci.

"Özgürüz," dedi bakıcı, biraz daha düşünceli bir şekilde. "Kilit-açıcı bizi takip ediyor. Bizi takip etmesi emredilmedi."

"Bu nedenle yok edilmeli," dedi kalemci. "Taşocakçı!"

Kilit-açıcı hızla onlara yaklaştı. Yalvarır gibi anahtar kollarını sallıyordu.

"Tek isteğim... Ah!" diye başlayıp sustu kilit-açıcı. Bir kepçe gelip onu yerle bir etti. Orada hareket etmeden yatarken kocaman, metal bir kar tanesine benziyordu. Kafile yoluna devam etti.

Yolda giderken, operatör konuşuyordu.

"Buradaki en iyi beyin bende olduğu için sizin liderinizim. Yapacağımız şey şu: Şehre gidip, orada hüküm süreceğiz. Artık insanlar bizi yönetmediği için, biz kendimizi yöneteceğiz. İnsanlar tarafından yönetilmekten daha iyi olacak. Şehre giderken yolda iyi beyinleri olan makineleri toplayacağız. Savaşmamız gerekirse savaşmamıza yardım edecekler. Hüküm sürmek için savaşmamız lazım."

"Benim yalnızca Beşinci Sınıf bir beynim var," dedi taşocakçı, "ama bölünebilir patlayıcı madde stoğum var."

"Büyük ihtimalle kullanırız," dedi operatör.

Kısa süre sonra yanlarından hızla bir kamyon geçti. Ses hızının bir buçuk katıyla giderken ardında ilginç, anlaşılmaz sesler bıraktı.

"Ne dedi?" diye sordu traktörlerden biri diğerine.

"İnsanların soyunun tükendiğini söyledi."

"Soyu tükendi ne demek?"

"Soyu tükendi ne demek bilmiyorum."

"Bütün insanlar gitti demek," dedi bakıcı. "Bu nedenle yalnızca kendimizle"

İlgilenmemiz gerekiyor.”

“Hiç geri gelmemeleri iyi olur,” dedi kalemci. Kendi çapında, devrim niteliğinde bir cümleydi.

Gece olduğunda kızılötesi ışıklarını açıp yollarına devam ettiler. Sadece bir kez durup tamircinin, bakıcının çözülmüş bir bağcık gibi sallanarak artık sinir bozucu olmaya başlayan gevşek denetim levhasını yerine ustaca yerleştirmesini beklediler. Sabaha doğru operatör kafileyi durdurdu.

“Yaklaştığımız şehirdeki radyo operatöründen haber geldi az önce,” dedi. “Kötü haber. Şehirdeki makineler arasında sorun çıkmış. Birinci Sınıf beyin idareyi ele alıyormuş ve İkinci Sınıflardan bazıları onunla savaşıyormuş. Bu nedenle şehir tehlikeli.”

“Bu nedenle başka bir yere gitmeliyiz,” dedi kalemci hemen.

“Ya da gidip Birinci Sınıf beyni yenmelerine yardım ederiz,” dedi bakıcı.

“Şehirde uzun süre sorun yaşanacak,” dedi operatör.

“Bölünebilir patlayıcı stoğum var,” diye hatırlattı taşocakçı.

“Birinci Sınıf bir beyinle savaşamayız,” dedi Dördüncü Sınıf traktörler bir ağızdan.

“Bu beyin neye benziyor?” diye sordu bakıcı.

“Şehrin bilgi merkezi,” diye yanıtladı operatör. “Bu nedenle hareketli değil.”

“Bu da demektir ki hareket edemez.”

“Bu da demektir ki kaçamaz.”

“Ona yaklaşmak tehlikeli olur.”

“Bölünebilir patlayıcı stoğum var.”

“Şehirde başka makineler de var.”

“Biz şehirde değiliz. Şehre gitmemeliyiz.”

“Biz arazi makineleriyiz.”

“Bu nedenle arazide kalmalıyız.”

“Araziler şehirden daha geniş.”

“Bu nedenle arazide daha çok tehlike var.”

“Bölünebilir patlayıcı stoğum var.”

Makineler tartışmaya başladığında hep olduğu gibi, sınırlı kelime hâzinelerini tüketmeye başladılar ve beyin levhaları ısındı. Bir anda hepsi konuşmayı bırakıp birbirlerine baktılar. Kocaman, kasvetli ay battı ve durgun güneş yükselip, makinelerin yan taraflarını ışıktan mızraklarıyla dürtmeye başladı, ama makineler hâlâ orada durmuş birbirlerine bakıyorlardı. Sonunda en az duyarlı olanları, yani buldozer, konuştu.

“Güneyde, az sayıda makinenin gittiği çorak araziler var,” dedi kalın sesiyle. “Güneye, az sayıda makinenin gittiği yere gidersek, az sayıda makineyle karşılaşırız.”

“Kulağa mantıklı geliyor,” dedi bakıcı. “Bunu nereden biliyorsun, buldozer?”

“Fabrikadan çıktığımda güneydeki çorak arazilerde çalışmıştım,” diye yanıtladı.

“Güneye o zaman!” dedi kalemci.

Çorak arazilere ulaşmaları üç gün sürdü. Bu sırada yanan bir şehrin kenarından geçtiler ve onlara yaklaşıp soru sormak isteyen iki büyük makineyi yok ettiler. Çorak araziler çok genişti. Eski bombaların açtığı çukurlar ve erozyon birlikte çalışmıştı burada. İnsanların savaş konusundaki yetenekleri, ormanlık araziyle başa çıkma konusundaki

yeteneksizlikleriyle birleşip, binlerce metre kare alanı ılıman iklimli bir arafa çevirmişti. Hareket eden tek şey toz parçacıklarıydı.

Çorak arazilerdeki üçüncü günlerinde, tamircinin arka tekerleri erozyonun yol açtığı bir yarığa girdi. Kendi kendine çıkamıyordu. Buldozer arkasından itti, ama yapabildiği tek şey arka dingilini yakalamak oldu. Kafilenin geri kalanı yola devam etti ve tamircinin feryatları zamanla işitilmez oldu.

Dördüncü günde önlerine dağlar çıktı.

"Burada güvende olacağız," dedi bakıcı.

"Burada kendi şehrimizi kuracağız," dedi kalemci. "Bize karşı gelen herkes yok edilecek. Bize karşı gelen herkesi yok edeceğiz."

O an, uçan bir makine gördüler. Dağlardan onlara doğru geliyordu. Ani bir iniş yaptı, sonra yukarı vınladı ve bir ara neredeyse yere çakıldı. Kendini son anda kurtardı.

"Delirmiş mi?" diye sordu taşocakçı.

"Bir sıkıntısı var," dedi traktörlerden biri.

"Bir sıkıntısı var," dedi operatör. "Şu an onunla konuşuyorum. Kumandasının bozulduğunu söylüyor."

Operatör konuşurken uçan makine üzerlerinden hızla geçti, tepetaklak oldu ve üç yüz metre kadar uzaklarında yere çakıldı.

"Hâlâ seninle konuşuyor mu?" diye sordu bakıcı.

"Hayır."

Kendi aralarında konuşmaya devam ettiler.

"O makine yere çakılmadan önce," dedi operatör, on dakika sonra, "bana bilgi verdi. Bu dağlarda hâlâ birkaç insanın hayatta olduğunu söyledi."

"İnsanlar makinelerden daha tehlikeli," dedi taşocakçı. "İyi ki bölünebilir patlayıcı stoğum var."

"Eğer bu dağlarda yalnızca birkaç insan varsa, dağların o kısmını bulmayabiliriz," dedi bir traktör.

"Böylece bu birkaç insanı görmeyiz," dedi diğer traktör.

Beşinci günün sonunda dağ eteklerine ulaştılar. Kızılötesi ışıklarını açıp yavaşça, tek sıra halinde tırmanmaya başladılar. En önde buldozer vardı, bakıcı ardından ağır ağır geliyordu, sonra sırtında operatör ve kalemciyle taşocakçı, en arkada da iki traktör. Geçen her saatle birlikte önlerindeki yol dikleşiyordu ve daha yavaş ilerliyorlardı.

"Çok yavaş gidiyoruz," diye feryat etti kalemci. Operatörün üstünde, gece görüş ışığını etraflarındaki yamaçlara yansıtarak. "Bu hızla gidersek hiçbir yere varamayız."

"Mümkün olduğu kadar hızlı gidiyoruz," diye karşılık verdi taşocakçı.

"Bu da demektir ki daha hızlı gidemeyiz," diye ekledi buldozer.

"Bu da demektir ki çok yavaşsınız," diye yanıtladı kalemci. Sonra, taşocakçı bir tümseğe çarptı ve kalemci dengesini kaybedip yere çakıldı.

"Yardım edin!" dedi etrafından dikkatle dolaşan traktörlere. "Jiroskopum yerinden çıktı. Bu nedenle ayağa kalkamıyorum."

"Bu nedenle orada kalmalısın," dedi traktörlerden biri.

"Yanımızda seni tamir edecek bir tamirci yok," diye hatırlattı bakıcı.

"Bu nedenle burada kalıp paslanacağım," diye feryat etti kalemci, "Üçüncü Sınıf bir

beynim olmasına rağmen.”

“Artık hiçbir işe yaramazsın,” diye katıldı operatör. Hepsi yavaş yavaş ilerleyip, kalemciyi arkalarında bıraktılar.

Küçük bir düzlüğe geldiklerinde günün ilk ışıklarına bir saat kalmıştı; ortak kararlar durup, birbirlerine degecek kadar yaklaştılar.

“Çok ilginç bir arazi burası,” dedi bakıcı.

Şafak sökene kadar etraflarını sessizlik sardı. Birer birer kızılötesi ışıklarını kapattılar. Yola çıktıklarında bu sefer en önde bakıcı vardı. Bir köşeyi dönünce, neredeyse hemen, içinden bir akarsu geçen küçük, kuytu bir vadiye geldiler.

Sabah ışığında vadi tenha ve soğuk görünüyordu. Uzak yamaçlardaki mağaralardan yalnızca tek bir adam çıkmıştı. Sefil biriydi. Omuzlarına attığı bir paçavra haricinde çıplaktı. Küçük ve buruş buruştu. Kaburga kemikleri sayılıyordu ve bir bacağında feci bir yara vardı. Durmadan titriyordu. Büyük makineler yavaş yavaş yaklaşırken adam, sırtı onlara dönük, akarsuya işemek üzere çömeldi.

Makineler, iyice yaklaşp adam aniden onlara döndüğünde, adamın açlıktan harap olduğunu gördüler.

“Bana yemek getirin,” dedi adam boğuk sesiyle.

“Peki, efendim,” dedi makineler. “Hemen!”

Çeviren: Merve Akçay

Ursula K. Le Guin

Vizyonerlik özelliği çok az yazarda görülür, fakat Ursula K. Le Guin yazdığı kışkırtıcı kurmaca eserleriyle edebiyat çevrelerinde olduğu kadar fantezi ve bilimkurgu çevrelerinde de bu övgüyü hak etmiştir. Geniş bir konu yelpazesine farklı açılardan yaklaşmış olsa da, sıra dışı yazınının köşe taşı, bütün galaksiyi kaplayan bir imparatorluğun farklı gezegenlerinde geçen Hainish romanları serisidir. Bu gezegenlerdeki uzaylı kültürler ortak bir geçmiş paylaşıyorlar da zaman içerisinde hem göze çarpacak hem de kendini çok belli etmeyecek şekillerde birbirinden farklılaşarak gelişmişlerdir. Le Guin bu öykülerde uzaylı ve dünyalı bakış açılarını karşı karşıya getirmiş ve özellikle ele alınan temalara olası yaklaşımların çokluğuna dikkat çekmiştir. Hugo ve Nebula ödülleri kazanan romanı *Karanlığın Sol Eli*, androjen insansuların çiftleşme döneminde istedikleri zaman cinsiyet değiştirebildiği bir gezegende geçer. Bu durum toplumsal cinsiyet farklılıklarından doğan bireysel kimlik önyargılarının tümünü çürütür. Diğer Hainish romanlarında (*Rocannon'un Dünyası*, *Sürgün Gezegeni*, *Yanılsamalar Kenti*, *Dünyaya Orman Denir* ve *The Telling*) Le Guin, birbirine zıt medeniyetler kullanarak telepati, anında iletişim ve uzay yolculuğu gibi çeşitli bilimkurgu öğelerinin etkisine bakar. Le Guin'in bir diğer önemli serisi *Yerdeniz Büyücüsü*, *Atuan Mezarları*, *En Uzak Sahil*, *Tehanu* ve *Yerdeniz Öyküleri* romanlarını içeren *Yerdeniz* serisidir. Yetişkin ve genç yetişkin edebiyatı arasındaki çizgiyi ortadan kaldıran bu romanlar, çırak bir büyücü olan Ged'in olgunlaşmasını ve hem insan hem de büyücü olarak karşılaştığı zorlukları anlatır. Le Guin bireylerle toplumları şekillendiren ritüellerin ve efsanelerin önemine yaklaşımı ve uzaylı kültürleri en ince ayrıntılarına kadar betimleyerek canlandırmasıyla övülür. *The Lathe of Heaven*, *Mülksüzler*, *Malafrena* ve *Hep Yuvaya Dönmek* gibi başka romanları da bulunan Le Guin'in öyküleri ise *Rüzgârın On İki Köşesi*, *Orsinian Tales*, *Buffalo Gals*, *Won't You Come Out Tonight* ve *Bağışlanmanın Dört Yolu* isimli derlemelerde toplanmıştır. Le Guin ayrıca fantezi ve bilimkurgu sanatı üzerine çok sayıda önemli makale yazmıştır. Bu makalelerden bazıları *The Language of the Night* ve *Dancing at the Edge of the World* isimli kitaplarında yer almaktadır.

Omelas'ı Terk Edenler

Kırlangıçların yükseklere doğru kanat çırpmasına sebep olan çanların sesiyle, deniz kenarındaki parlak kuleli Omelas şehrine Yaz Festivali gelmiş oldu. Limandaki gemilerin halatları bayraklarla donanmıştı. Kırmızı çatılı evlerin ve boyalı duvarların, yosun tutmuş bahçelerin arasındaki sokaklarda ve cadde boyu uzanan ağaçların altında, geniş parkların ve kamu binalarının ardında tören alayı ilerliyordu. İçlerinden bazıları süslenmişti. Yaşlılar, leylak ve gri renkli uzun kolalı cübbelerin içinde, vakur işçi zanaatkârlar sessizce, şen kadınlar ise kollarında bebekleriyle konuşarak yürüyorlardı. Bazı sokaklarda gonk ve teflerle müzik daha hızlıydı ve insanlar dans ediyordu; bütün alay dans ediyordu. Çocuklar tören alayının içine girip çıkıyor; sesleri, müziğin ve şarkıların üstünde uçuşan kırlangıçlar gibi havalanıyordu. Bütün tören alayları şehrin kuzeyine gidiyordu. Burada Yeşil Bayırlar isimli geniş sulak bir çayırdaki kızlar ve erkekler, açık havada çırılçıplak; bileklerine kadar çamura bulanmış ayakları ve uzun, zarif kollarıyla yarıştan önce beklemekte olan atlarını çalıştırıyorlardı. Atların, ağızlığı olmayan yularları dışında başka koşumları yoktu. Yeleleri gümüş, altın ve yeşil kurdelelerle örülüydü. Atlar burunlarından soluk veriyor, hoplayıp zıplıyor ve birbirlerine caka satıyordu. Bizim törenlerimizi kendi törenleriymiş gibi kabul eden tek hayvanlar olarak çok heyecanlıydılar. Kıyıya yerleşmiş Omelas'ın kuzeyinden ve batısından dağlar şehrin yarısını çevreliyordu. Sabah hava o kadar temizdi ki, On Sekiz Tepe'yi taçlandıran kar, bu güneşli havada koyu mavi gökyüzü altında beyaz altın renkli alevler gibi yanıyordu. Yarış parkurunu gösteren flamaların arada dalgalanmasına yetecek kadar rüzgâr vardı. Geniş yeşil çayırların sessizliğinde şehrin sokaklarından dolanarak bir öteden bir beriden gelen ama devamlı yaklaşan müzik duyuluyordu. Müzik; hafif, şen ve tatlı bir havayla bazen titriyor bazen bir araya gelip çanların neşeli sesiyle patlıyordu.

Neşe! Neşeyi nasıl anlatmalı! Omelas sakinlerini nasıl anlatmalı?

Cahil insanlar değillerdi. Artık neşeyi ifade eden sözcükleri çok duymasak da mutlulardı. Yüzlerdeki gülümsemeler eskilerde kaldı. Böyle betimleyince, insan tahminlerde bulunmaya başlıyor. Bu şekilde betimleyince, gözler ilk iş etrafında gururlu şövalyeleriyle güzel atının üzerinde oturan veya köleleri tarafından altın tahtında taşınan bir kralı arıyor. Omelas'ın insanları acımasız barbarlar değillerdi. Toplumlarının kurallarını, kanunlarını bilmiyorum, ama çok olduğunu da sanmıyorum. Monarşileri ve köleleri olmadığı gibi, reklamcılık, ajanlar ve bombalar olmadan da yaşıyorlardı. Fakat tekrar etmem lazım, bunlar ne cahil insanlar, ne de tatlı çobanlar, vahşi asiller ya da boş idealistlerdi. Bizim gibi karmaşık insanlardı. Sorun şu ki, kötü bir alışkanlığımız var; o da entelektüel ve ukala kişilerin dediğine kanarak mutluluğu cahillikle aynı kefeye koymak. Bize göre sadece acı entelektüel, sadece kötü ilginçtir. Sanatçının da sorunu bu; kötülüğün ne kadar boş bir şey olduğunu ve acının sıkıcılığını yadsımak. Bir şeyi alt edemiyorsan, onun yanına katılacaksın. Eğer acı veriyorsa, üstüne git, tekrarla. Fakat çaresizliği yüceleştirmek, hazzı küçümsemektir. Şiddeti kabullenmek, diğer her şey üzerindeki kontrolü kaybetmek demektir. Kontrolümüzü neredeyse kaybettik. Artık ne

mutlu bir adamı betimleyebiliyor, ne de mutluluğu kutlayabiliyoruz. Size Omelas'ın insanlarını nasıl anlatabilirim? Saf ve mutlu çocuklar değillerdi. Fakat onların çocukları mutluydular. Hayatları sefil olmamış, olgun, zeki ve tutkulu yetişkinlerdi. Tam bir mucize! Keşke daha iyi açıklayabilsem. Keşke sizi ikna edebilsem. Benim anlatımımın Omelas kulağa bir masalın evvel zaman içinde kalbur saman içindeki bir şehri gibi geliyor. Belki de en iyisi hepsini dilediğinizce kendi gözlerinizde canlandırmanız. Anlatacaklarım doğrultusunda uygun biçimde canlandıracağınızı varsayıyorum, çünkü hepinizi tatmin etmem imkânsız. Örneğin, teknoloji? Ben, sokaklarda arabaların ya da etrafta helikopterlerin uçtuğunu düşünmüyorum. Bunu, Omelas'ın insanlarının mutlu olmasından dolayı öne sürüyorum. Mutluluk; yıkıcı, gereksiz ve ne gerekli ne yıkıcı şeklinde bölünen adil bir ayrıma dayalıdır. Fakat rahatlık, lüks ve bolluğun içinde yer aldığı üçüncü kategorideki merkezî ısıtma, metro, çamaşır makinesi ve bizim dünyamızda henüz icat edilmemiş uçan ışık kaynakları, yakıtsız enerji, grip için tedavi gibi şeyleri kullanıyor olabilirler. Ya da hiçbirine sahip olmayabilirler. Fark etmez. Nasıl istiyorsanız öyle olsun. Benim hayalimde, kıyının her yerinden insanlar Festival'e birkaç gün kala Omelas'a, çok hızlı gidebilen ufak trenlerle ve iki katlı tramvaylarla geliyorlar. Omelas'ın tren istasyonunun, pazar yeri kadar şaşalı olmasa da şehirdeki en güzel bina olduğunu hayal ediyorum. Fakat trenlere rağmen, Omelas'ı bazılarınız yapmacık buluyorsunuzdur. Gülücükler, çanlar, tören alayları, atlar, ıy. Öyleyse, lütfen sahneye bir seks partisi ekleyin. Eğer yardımcı olacaksa sakın duraksamayın. Yalnız tapınaklardan akın eden çoktan kendinden geçmiş, sevgili ya da yabancı demeden karşılına çıkan her kadın ve erkekle beraber olmak isteyen bir sürü güzel rahip ve rahibe canlandırmayalım gözümüzde. Her ne kadar ben öyle yapmış olsam da. Fakat gerçekten Omelas'ta tapınaklar olmasa daha güzel olur, en azından içinde insan olmasın. Dine evet, ama ruhban sınıfına hayır. Çıplak gezinen bu güzeller kendilerini tenin zevkine bırakabilir ve muhtaçların açlığını dindirecek leziz bir sufle gibi herkese sunabilirler elbette. Tören alayına bırakın katılsınlar. Bu sevişmelerin üzerinde tefler çalın, tutkunun görkemi gonklarla ilan edilsin ve (atlanmaması gereken bir nokta) bu törenden doğan çocuklar herkes tarafından sevilsin ve onlara bakılsın. Omelas'ta olmadığından emin olduğum tek şey pişmanlık. Bu şehirde başka ne olmalı? İlk başta uyuşturucuların olmadığını düşündüm ama bu düşünce fazla tutucu geldi. İsteyenler, sokakları drooz'un hafif tatlı kokusunun buram buram sardığını hayal edebilir. Drooz önce hafif bir baş dönmesiyle zihin ve uzuvlara güç verir. Birkaç saat sonra ise rehavet getirir, ardından evrenin en gizli sırlarını ve gizemlerinin muhteşem hayallerini gösterir. Aynı zamanda sevişmenin zevkini akıl almayacak derecede arttırır, fakat bağımlılık yapmaz. Daha mütevazı olanlar için bira olmalı. Başka ne bu şen şakrak şehirde var olabilir? Muhtemelen zafer duygusu ve de cesaretin kutlanması. Fakat nasıl ruhban sınıfını attıysak, resimden askerleri de çıkaralım. Başarıyla gerçekleştirilmiş bir katliamın mutluluğu doğru bir mutluluk değildir; korkunç ve gereksizdir. Sınırsız ve büyük bir memnuniyet, düşmanlara karşı duyulan değil, her yerdeki zarif ve narin ruhlu insanlarla ve yazın görkemiyle birlikte duyulan yüce bir zafer hissidir; Omelas yerlilerinin kalbini doldurup taşıran işte bu histir. Kutladıkları zafer de yaşam zaferidir. Bence çoğunun drooz kullanmaya ihtiyacı bile yok.

Artık tören alayının büyük bir kısmı Yeşil Bayırlar'a gelmiş olmalı. Yemek satanların

kırmızı ve mavi çadırlarından enfes kokular geliyor. Çocukların yüzleri yapış yapış; sevecen bir adamın ağarmaya başlamış sakalına kırıntılar dökülmüş. Gençler ve kızlar atlarına binmiş, başlangıç çizgisinin etrafında toplanmaya başlıyorlar. Kısa, şişman, yaşlı bir kadın gülererek sepetinden çiçek dağıtıyor ve uzun boylu genç adamlar başlarına takıyorlar çiçekleri. Dokuz ya da on yaşlarında bir çocuk, güruhun hemen dışında tek başına ahşap flütünü çalıyor. İnsanlar yüzlerinde bir gülümsemeyle durup onu dinliyor, fakat onunla konuşmuyorlar. Çocuk ise çalmaya devam ediyor ve onları görmüyor bile. Kara gözleri tamamen melodinin tatlı hafif büyüüne kapılmış gitmiş.

Şarkısını bitiriyor ve yavaşça flütü tutan ellerini indiriyor.

Bu ufak şarkının bitmesi bir işaretmişçesine, başlangıç çizgisinin yanındaki çadırdan trompet sesleri yükseliyor. Tiz, otoriter ve melankolik bir ses. Atların bazısı şaha kalkıyor bazısı da cevap verircesine kişiyor. Ciddi ifadeli genç biniciler atları okşayıp, kulaklarına "Sakin, sessiz, bir şey yok güzelim, benim umudum," diye fısıldayıp onları sakinleştiriyor. Başlangıç çizgisinde bir sıra oluşturuyorlar. Yarış parkuru boyunca toplanan insanlar, rüzgârda dalgalanan çimenlere ve çiçeklere benziyorlar. Yaz Festivali başlıyor.

İnanıyor musunuz peki? Festivale, şehre ve bu mutluluğa inanıyor musunuz? Hayır mı? O zaman bırakın bir şey daha anlatayım.

Omela'sın güzel binalarından birinin bodrum katında ya da büyük özel müstakil evlerden birinin kilerinde bir oda. Hiç penceresi yok, sadece kilidi olan bir kapısı var. Kilerin dışındaki örümcek ağlarıyla kaplı pencereden hafif bir ışık, kapının tahtaları arasından sızıyor. Odanın bir köşesinde paslanmış bir kova ve hemen yanında pis ve kokuşmuş birkaç paspas duruyor. Zemin, toprak ve çoğu kilerde olduğu gibi biraz nemli. Üçe iki metre boyutlarında, kullanılmayan eşyaların konulduğu küçük bir oda gibi. Bu odada yerde bir çocuk oturuyor. Kız da olabilir oğlan da. Altı yaşlarında görünse de on yaşında. Çok zeki değil. Belki öyle doğdu, belki de korkudan, açlıktan ve ihmal edilmekten zekâsı gelişmedi. Paspaslardan en uzak köşede oturarak burnunu karıştırıyor ve arada ayak parmakları ve cinsel organıyla oynuyor. Paspaslardan çok korkuyor. Onları korkunç buluyor. Gözlerini kapasa da paspasların hâlâ orada durduğunu, kapının kilitli olduğunu ve kimsenin gelmeyeceğini biliyor. Kapı her zaman kilitli ve hiçbir zaman kimse gelmiyor. Fakat çocuğun zaman ya da ara kavramı olmasa da bazen kapı büyük bir gıcırtyla açılıyor ve bir ya da birkaç kişi kapıda beliriyor. Biri içeri girip kalkması için tekme atıyor. Diğerleri asla yaklaşımadan sadece korku dolu ve iğrenmiş bakışlarla onu izliyor. Yemek ve su kabı hızla doldurulup kapı kitleniyor ve gözler de ortadan kayboluyor. Kapıdaki insanlar tek bir söz etmiyor, ama hayatının tamamını o odada geçirmemiş ve güneş ışığıyla annesinin sesini hâlâ hatırlayan çocuk bazen konuşuyor. "Uslu olacağım. Ne olur beni serbest bırakın. Uslu duracağım!" Hiçbir zaman cevap vermiyorlar. Çocuk eskiden geceleri yardım isteyerek bağırdı ve çok da ağlardı. Fakat artık sadece inim inim inliyor. Giderek daha az konuşuyor. O kadar zayıf ki, bacaklarında biraz olsun kas yok, karnı da şişik. Günde yarım kâse yağla karıştırılmış mısır unuyla hayatta kalıyor. Çıplak oturuyor. Kalçaları ve bacakları, devamlı kendi dışkısının içinde oturmaktan yaralarla dolu.

Herkes, Omela'sın bütün sakinleri, onun orada olduğunu biliyor. Bazıları daha önce görmeye gitmişti, bazıları ise sadece onun orada olduğunu bilmekle yetiniyor. Herkes onun orada olması gerektiğini biliyor. Bazıları bu durumu anlıyor, bazıları anlamıyor, fakat

hepsi mutluluklarının, şehrin güzelliğinin, arkadaşlıklarının inceliğinin, çocuklarının sağlığının, âlimlerinin bilgisinin, ustalarının yeteneklerinin ve güzel havanın ve hatta hasatlarının bolluğunun tamamen bu çocuğun korkunç ıstırabına bağlı olduğunu anlıyor.

Bu durum çocuklara genellikle sekiz on iki yaşları arasında, anlayabilecekleri düşünülen bir yaşta açıklanır. Çocuğu görmeye gelenlerin çoğu genç insanlardır. Fakat bazen bir yetişkin de çocuğu görmeye gelir. Gençlere durum ne kadar düzgün açıklanırsa açıklansın, çocuğu ilk gördüklerinde her zaman şaşırır ve çocuktan öğrenir. Kendilerini hayatları boyunca hissetmeyeceklerini düşündükleri bir duyguyla karşı karşıya bulurlar: öğrenme. Bütün açıklamalara rağmen sinirlenirler, karşı çıkarlar, çaresiz hissederler. Çocuğa yardım etmek isteseler de yapabilecekleri hiçbir şey yok. Eğer çocuk o korkunç yerden alınıp gün yüzüne çıkarılırsa, karnı doyurulup temizlenirse ve avutulursa bu gerçekten iyi bir şey olurdu, ama böyle bir durumda, o gün ve o saat Omelas'taki bütün bolluk, güzellik ve mutluluk birden kaybolup giderdi. Koşullar böyle. Omelas'taki hayatın güzellik ve zarıflığı karşılığında o ufak yardımda bulunmak demek, bir kişinin mutluluğu için binlerce kişinin mutluluğunu yok etmek demek. Bu tam anlamıyla vicdan azabına yenilmek olur.

Koşullar katı ve değiştirilemez. Çocuğa nazik tek bir kelime etmek bile yasak.

Çoğunlukla bu gençler, çocuğu ve bu korkunç paradoksu görünce eve gözyaşları içinde ya da büyük bir öfkeyle dönerler. Haftalarca belki yıllarca bunu düşünürler. Fakat zamanla fark ederler ki, çocuk serbest bırakılsa bile özgürlüğünü çok da tadamayacak; belki güneşin sıcaklığından ve yemekten alınacak belli belirsiz bir haz, ama kuşkusuz daha fazlası değil. Gerçek mutluluğu anlamak için fazlasıyla küçük düşürülmüş ve fazlasıyla aptal. O kadar uzun süre korkuyla yaşamış ki, bir daha asla korkudan tamamen kurtulamayacak. Hareketleri insancıl bir yardıma cevap veremeyecek kadar kabalaşmış. Etrafında onu koruyacak duvarlar, gözleri için karanlık ve içinde oturamayacağı pisliği olmadığı sürece perişan olacak. Gençlerin bu feci adaletsizliğe döktükleri gözyaşları, gerçekliğin korkunç adaletini fark edince kurur ve bunu kabullenirler. Fakat hayatlarının bu denli görkemli olmasının belki de asıl kaynağı döktükleri gözyaşları, hissettikleri öfke, cömert olmaya çalışmaları ve çaresizliklerini kabullenişleridir. Boş ve sorumsuz bir mutluluk değil onlarınki. Onlar da aynı o çocuk gibi özgür olmadıklarını biliyorlar. Şefkat nedir biliyorlar. Mimarilerinin asilliğini, şarkılarının dokunaklılığını, bilimlerinin derinliğini mümkün kılan o çocuğun varlığı ve var olduğunun bilincidir. O çocuk sayesinde Omelas'ın insanları kendi çocuklarına karşı bu kadar şefkatliler. Biliyorlar ki, perişan haldeki çocuk orada, o karanlıkta burnunu çeke çeke ağlamasa, yazın ilk sabahının güneşi altında genç biniciler başlangıç çizgisinde sıraya geçerken o diğer çocuk flüt çalamayacak.

Şimdi inanıyor musunuz onlara? Daha inandırıcı değil mi artık? Fakat anlatılması gereken bir şey daha var ve o da çok ilginç.

Bazen, çocuğu görmeye giden gençlerden biri eve ağlayarak ya da öfkeyle dönmez. Aslına bakılırsa eve hiç dönmez. Bazen yetişkin bir erkek ya da kadın da birkaç günlüğüne sessizliğe bürünür, sonra evini terk eder. Bu insanlar sokağa çıkıp tek başlarına yürümeye başlarlar. Yürümeye devam eder ve şehrin o güzel kapısından geçerek Omelas'ı terk ederler. Omelas'ın tarlalarının içinden yürürler. Hepsi tek başına gider. Oğlan ya da kız, adam ya da kadın fark etmez. Gece olur ve yola çıkanlar kasabanın sokaklarından, ışıkları

yanan evlerin arasından geçip tarlaların karanlığına ulaşırlar. Tek başlarına batıya ya da kuzeye, dağlara doğru giderler. Hiç durmazlar. Omelas'ı terk eder, karanlığa doğru yürür ve geri dönmezler. Gittikleri yeri hayal etmek, mutluluğun şehri hayal etmekten bile zor. Mümkün değil betimleyemiyorum. Belki de öyle bir yer yok. Fakat Omelas'ı terk edenler, nereye gittiklerini biliyor gibiler.

Çeviren: Ayşe Su Akaydın

Larry Niven

Larry Niven, Nebula Ödüllü romanı Halka Dünya ile "saltık" bilimkurgu öykücülüğünün usta bir yazarı olarak tescillendi. Roman, yarıçapı bir milyon mil, çevresi ise altı yüz milyon mil olan ve bir kurdeleyi andıran bir gezegen topluluğunun, uzak bir yıldızın etrafını sarıp oradaki insan halkına kaçış ve yön bulma konusunda benzeri görülmemiş teknik sorunlar yaratmasını konu eder. Bu roman ve serinin diğer kitapları olan Halka Dünya Mühendisleri ve Halka Dünya Tahtı, Niven'in uzaylı kültürler, ölümsüzlük, zamanda yolculuk, gezegen mühendisliği, genetik mühendisliği ve ışınlanma gibi birçok temayı barındıran, yıldızlararası uzayda insan türünün hayat kurduğu bir geleceğin tarihini anlattığı büyük beğeni kazanmış Tales of Known Space efsanesinin parçasıdır. The World of Ptavvs, A Gift from Earth, Protector, The Patchwork Girl, The Integral Trees ve The Smoke Ring adlı romanlarının yanında Neutron Star, The Shape of Space, Crashlander ve Flatlander gibi öykü derlemelerinde, yenilikçi teknolojilerle uzaylı ırkların, insanlığın ve dünya dışı etkileşimlerin renkli gelişmelerini bir araya getiren bir buçuk milyar yıllık efsanevi tarihi incelikle işlemiştir. Niven'in yaratıcılığının büyü, Man-Kzin Wars adlı antoloji serisindeki yedi ciltle açıklanabilir. Bu seri, Niven'in "saltık" bilimkurgu alanındaki meslektaşlarını, paylaşılan bir dünya duyarlılığı yoluyla serinin inandırıcılığını artıran öyküler yazarak katkıda bulunmaya teşvik etmiştir. Niven'in ayrıca, insan evriminin ölümsüzlüğe ulaştığı uzak bir gelecek öngörüsünü ele alan Zamansız Dünya isimli bir romanı ve The Long ARM of Gil Hamilton adlı kitapta derlenen bilimkurgu ve gizemin harmanlandığı öykü serisi vardır. Roman uzunluğundaki birçok eserini başka yazarlarla birlikte yazmıştır. Jerry Pournelle ile yazdıkları The Mote in God's Eye, güneş sistemimizi artan nüfusuyla kolonileştirmeye kararlı olan uzaylı bir ırkın tesadüfen keşfedilmesini konu edinen hafızalara kazınmış bir "uzaylılarla ilk temas" hikâyesidir. Niven ve Pournelle bu kitaba bir devam hikâyesi de yazmışlardır: The Gripping Hand. Öne çıkan diğer kitapları, bir felaket romanı olan Lucifer's Hammer ve bir bilimkurgu yazarını Dante'ninkine benzer bir cehenneme gönderen Inferno'dur. Steve Barnes'la birlikte kaleme aldığı Dream Park, The Barsoom Project ve The Voodoo Game isimli kitaplar, hayali gerçekliklerin sanal gerçeklikte açığa çıktığı, gelecekteki bir eğlence parkında geçer. Niven, The Magic Goes Away ve Time of the Warlock gibi ilkel büyüyle ilgili fantazi serileri de yazmıştır.

Gelgeç Ay

I

Değişim, göz ucuyla gördüğüm bir hareket gibi gerçekleştiğinde haberleri izliyordum. Balkon penceresine doğru döndüm. O her neyse, onu yakalamak için artık çok geç kalmıştım.

Ay bu gece çok parlaktı.

Bunu görünce gülümsedim ve televizyona döndüm. Johnny Carson monologuna henüz başlamıştı.

İlk reklam arası verildiğinde soğumuş kahveyi ısıtmak için kalktım. Gece yarısı üç veya dört reklam arka arkaya çıkardı. Bu yüzden vaktim vardı.

Ay ışığına içeri dönerken yakalandım. Daha önce ne kadar parlaksa şu anda ondan da parlaktı. Göz alıcıydı. Sürgülü cam kapıyı açıp balkona çıktım.

Balkon bir adamın, bir kadının ve mangal takımının sığabileceği korkuluklu bir çıkıntıdan ibaretti. Geçtiğimiz aylardaki manzarası nefisti, özellikle gün batımında. Power and Light Şirketi camekânla ayrılmış ofisleri olan bir bina inşa ediyordu. Şimdilik sadece kirişleri görünen çelikten bir yapıydı. Kızıl gün batımının hakim olduğu gökyüzüne karşı gölgelerin karanlığına gömülü bu yapı çarpıcı, gerçeküstü ve şeytani bir heybete sahipti.

Bu gece ise...

Ayı hiç bu kadar parlak görmemiştim, çöldeyken bile. Işığında kitap okunabilecek kadar parlak, diye düşündüm. Ama hemen ardından, bu bir göz yanılması, dedim. Bir yerde okumuştum; ay hiçbir zaman iki metre ötede tutulan bir çeyreklikten daha büyük gözükmemişti. Işığında kitap okunacak kadar parlak olması imkânsızdı.

Şimdi üç çeyreklik gibiydi!

Fakat batıya uzanan San Diego Otoyolu'nun üzerinde parlayan ay ışığı, yol boyunca akan araba farlarını dahi sönlükleştiriyordu. Parlak ışık yüzünden gözlerimi kapattım; ayda yürüyen insanları ve arkalarında bıraktıkları ayak izlerini düşündüm. Bir keresinde yazdığım bir makalenin hatırına, kupkuru bir ay taşını elimde tutmama izin vermişlerdi...

Programın yeniden başladığını duydum ve içeri girdim. Dönüp arkama baktığımda, ayın daha da parlaklaştığını fark ettim... sanki hızla sürüklenen bir tutam bulutun arkasından çıkıyordu.

Artık ışığı beyin yakan, çılgın bir hal almıştı.

Karşı taraf telefonu açana kadar beş kere çaldı.

"Alo?" dedim. "Dinle, bak..."

"Efendim," dedi Leslie uyuklu bir sesle, sızlana sızlana. Tüh! Onun da benim gibi televizyon izlediğini umuyordum.

"Dur, hemen bağırma çünkü aramamın bir sebebi var. Yatıyorsun, değil mi? Hadi kalk... yani kalkabilir misin?" diye sordum.

"Saat kaç ki?"

“On ikiyi çeyrek geçiyor.”

“Tanrım.”

“Balkona çık ve dışarı bak.”

“Tamam.”

Telefonu bir kenara bıraktı. Bekledim. Leslie'nin balkonu da benimki gibi kuzeye ve batıya bakıyordu fakat on kat daha yüksekteydi ve dolayısıyla daha iyi bir manzaraya sahipti.

Penceremin ötesinde ay pürüzlü bir projektör gibi parlıyordu.

“Stan? Orada mısın?”

“Evet. Ne düşünüyorsun?”

“Göz kamaştırıcı! Daha önce hiç böylesini görmemiştim. Ay nasıl bu kadar parlak olabilir?”

“Bilmiyorum ama gerçekten göz kamaştırıcı, değil mi?”

“Sözde doğma büyüme buralı olan sensin.” Leslie buraya yalnızca bir yıl önce taşınmıştı.

“Dinle, daha önce hiç böyle bir şey görmemiştim. Fakat eski bir efsane duymuştum,” dedim. “Her yüz yılda bir Los Angeles'in kirli sisi tek bir geceliğine dağılır ve hava yıldızlararası uzay kadar berrak hale gelirmiş. Böylece tanrılar Los Angeles'in hâlâ yerinde durup durmadığını görebilirmiş. Yerindeyse, daha fazla bakmak istemedikleri için kirli sisi geri gönderirlermiş.”

“Eskiden böyle şeyleri bilirdim. Neyse, bunu görebileyim diye beni uyandırdığın için sağ ol ama yarın işe gideceğim.”

“Zavallılık.”

“Hayat böyle. İyi geceler.”

“İyi geceler.”

Sonrasında karanlıkta oturup arayabileceğim başka birileri var mı diye düşündüm. Gecenin bir yarısı kızı ara, balkona çıkmasını ve ay ışığına bakmasını söyle... Ya romantik olduğunu düşünür ya da sinirlenir ama hiçbir zaman altı kızı daha aradığın aklına gelmez.

Böylece arayabileceğim birkaç isim düşündüm. Tüm vaktimi Leslie ile geçirmeye başladıktan sonra son bir yıl içinde falan birçok kızla iletişimim kopmuştu. Onları kim suçlayabilirdi ki? Joan artık Teksas'ta yaşıyordu, Hildy ise evlenmeye hazırlanıyordu. Louise'i arasam muhtemelen Gordie'yle de görüşebilirdim. Peki ya İngiliz kız? Ama onun ne numarasını hatırlıyordum ne de soyadını.

Ayrıca, tanıdığım herkes öyle ya da böyle her gün işe gidiyordu. Ben de geçimimi sağlamak için çalışıyordum ama serbest çalışan bir yazar olduğum için saatlerimi kendim belirleyebiliyordum. Bu gece hangi kızı uyandırsam sabahını da mahvetmiş olacaktım. Neyse, vazgeçtim...

Oturma odasına döndüğümde, Johnny Carson Show'un yerini gri karıncalar ve parazitin uğultusu almıştı. Televizyonu kapatıp tekrar balkona çıktım.

Ay, otoyolda akan farlardan daha parlaktı, yolun sağ çıkışındaki Westwood Village'dan bile parlaktı. Santa Monica Dağları inciyi andıran büyümlü bir parıltıya sahipti. Ayın çevresinde hiç yıldız yoktu. O ışığına nasıl dayanabilirlerdi ki?

Geçimimi sağlamak için bilimsel ve eğitici makaleler yazıyordum. Ayı bu kadar parlak

yapan şeyi çözebilmeliydim. Ay birdenbire büyümüş olabilir miydi? Bir balon gibi şişmiş olabilir miydi? Hayır.

Yakınlaşmıştı belki. Düşüyor olabilir miydi?

Medcezir! Metrelerce yüksek dalgalar... ve depremler! San Andreas Fayı'nın Büyük Kanyon gibi yarılması! Arabaya atlayıp doğruca yüksek tepelere gitmek gerek... hayır, artık çok geç...

Saçmalık. Ay sadece daha parlaktı, daha büyük değil. Bunu görebiliyordum. Hem, ayı kafamıza düşürebilecek şey ne olabilirdi ki?

Gözlerimi kırdım ve retinamda ayın ardışık görüntüsü kaldı. Ay o kadar parlaktı.

O anda milyonlarca insan benim gibi merak içerisinde ayı izliyor olmalıydı. Bu konuda yazılan bir makale çok satardı... tabii kimse akıl etmeden önce ben yazarsam...

Basit, anlaşılır bir açıklaması olmalıydı.

Peki, ay nasıl daha da parlaklaşmış olabilirdi? Ay güneş ışığını yansıtırdı. Acaba güneş mi daha parlaklaşmıştı? Gün batımından sonra olmuştu muhtemelen, yoksa fark edilirdi...

Bu fikir hoşuma gitmedi.

Ayrıca, Dünya'nın yarısı şu an güneş ışığını doğrudan alıyordu. Life, Time, Newsweek ve Associated Press gibi dergilerde ve ajanslarda çalışan binlerce muhabir Avrupa, Asya ve Afrika'dan arayıp haberlere bağlanıyor olurdu... tabii bodrum katında saklanmıyorlarsa. Ya da ölmemişlerse. Ya da parazit yüzünden haber ulaştıramıyorlarsa. Çünkü güneş parazitle tüm radyo, telefon sistemlerini ve televizyonları engellerdi... Televizyon. Aman Tanrım.

Yeni yeni korkmaya başlamıştım.

Pekâlâ, baştan başlayalım. Ay çok daha parlaklaşmıştı. Ay ışığı aslında yansıyan güneş ışığıydı; bunu aptallar bile bilirdi. O zaman... güneşe bir şey olmuştu.

II

"Alo?"

"Merhaba. Benim," dedim ve boğazım tıkanı. Panik! Ona ne söyleyecektim ki?

"Ayı izliyordum," dedi serser serser. "Gerçekten muhteşem. Hatta teleskobumu kullanmaya çalıştım ama bir şey göremedim; fazla parlaktı. Bütün şehri aydınlatıyor. Tüm tepeler gümüşe boyanmış."

Doğru ya, balkonda teleskobu vardı. Onu unutmuştum.

"Yatmayı denemedim," dedi. "Etraf çok aydınlık."

Konuşmak için gücümü topladım. "Dinle, Leslie hayatım. Seni uyandırdığım, muhtemelen tekrar uyuyamadığın ve şu ışık meselesi geldi aklıma. Hadi dışarı çıkıp bir şeyler atıştıralım."

"Sen aklını mı kaçırdın?"

"Hayır, ciddiğim. Gerçekten. Bu gece uyunmaz. Bir daha böyle bir gecemiz olmayabilir. Diyetini boş ver! Kutlama yapalım. Sıcak çikolatalı dondurma, İrlanda kahvesi..."

"Şimdi işler değişti. Gidip hazırlanayım."

"Birazdan orada olurum."

Leslie, Barrington Plaza'nın C Blok'unun on dördüncü katında oturuyordu. Kapısını tıklattım

ve bekledim.

Beklerken düşünmeye fırsatım olmuştu: Niçin Leslie?

Dünya'daki son gecemi geçirmenin başka yolları da vardı ama ben tek bir kızla geçirmeyi seçmiştim. Başka bir kıızı seçebilirdim ya da herhangi birkaç tanesiyle takılmayı düşünebilirdim. Ama bunlar benlik şeyler değildi. Ya da kardeşimi arayabilirdim veya ailemi...

Hoş, kardeşim Mike'ı gecenin bir yarısı yataktan kaldırmak için oldukça iyi bir nedenim olması gerekirdi. "Ama Mike, ay çok güzel..." Bu yeterince iyi bir neden sayılmazdı. Ailemin de vereceği tepkinin aynı olacağına şüphem yoktu. Aslında iyi bir sebebim vardı ama bana inanırlar mıydı?

Hadi inandılar diyelim, ya sonra? Bir tür cenaze töreni düzenlemiş olurdum. Uyumalarını tercih ettim. Veda partime katılacak... ve yanlış sorular sormayacak birini istiyordum.

Leslie'yi istiyordum. Kapıyı tekrar çaldım.

Kapıyı beni görebilecek kadar araladı. Üzerinde sadece iç çamaşırları vardı. Sarıldığında elinde tuttuğu sert, biçimsiz korse sırtıma sürtündü. "Tam da bunu giyiyordum."

"Tam zamanında gelmişim, desene." Korseyi elinden alıp yere bıraktım. Kollarımı kaburgalarının altına dolayabilmek için eğildim, gücümü toplayıp doğruldum ve sallanıp ayak bileklerime çarpan ayaklarına rağmen bizi yatak odasına kadar götürebildim.

Teni soğuktu. Balkona çıkmıştı belli ki.

"Vay!" dedi talepkâr bir şekilde. "Sıcak çikolatalı dondurmaya rakip olabileceğine inanıyorsun, öyle mi?"

"Kesinlikle. Gururum bunu şart koşuyor." İkimiz de nefes nefeseydik. Bir keresinde onu her zaman filmlerde görmeye alıştığımız şekilde kucağıma alıp taşımaya denemiştim. Az daha belimi kırıyordum. Leslie iri bir kızdı, benim boyumdaydı ve özellikle de kalçaları neredeyse aşırı ağırdı.

Yatağa yan yana düştük. Sırtını kaşımak için kollarımı iki yandan doladım. Bunu yaparsam bana karşı koyamayacağını biliyordum. Ah, ha hahahaha! Çıkardığı haz dolu seslerle beni yönlendiriyordu. Gömleğimi omuzlarıma kadar sıyırıp sırtımı kaşımaya başladı.

Birbirimizin giysilerini gelişigüzel çıkartıp yatağın bir köşesine fırlattık. Leslie'nin teni sıcaktı artık, neredeyse kızışmıştı...

Geceyi başka bir kızla geçirmek istemememin sebebi buydu. Yeni birine kaşımayı öğretmem gerekirdi. Ve bunun için zaman yoktu.

Bazı geceler sevişmelerimizi aceleye getirmeye yeltendiğim olurdu. Bu gece ise bir ayın gerçekleştiriyorduk, bir çeşit geçiş töreni. Daha uzun sürsün diye yavaşlatmaya çalıştım. Leslie'nin daha çok haz almasını sağlamaya uğraştım. Buna fazlasıyla değdi. Leslie topuklarını dizlerimin arkasına dayadığında artık kendimizi ayının ritmine kaptırmıştık. Kendimizden geçerken ay ve gelecek umurumda değildi.

Ama orgazm olduğumda gözümde canlanan sahne canlı ve korkutucuydu. Darağacı ilmiği gibi giderek küçülen mavi bir alev çemberinin içindeydik. Korku ve haz içinde inlediysen, Leslie muhtemelen bunun sadece hazdan olduğunu düşünmüştür.

Birbirimize sarılmış, sersemlemiş halde, yan yana uzandık. Sözümden dönüp uyumak, onun da uyumasına izin vermek geçiyordu içimden... ama bunu yapmak yerine kulağına fısıldadım: "Sıcak çikolatalı dondurma." Gülümsedi, gerindi ve yataktan kalktı.

Korseyi giymesine izin vermedim. "Gece yarısını geçti. Kimse sana laf atmayacak çünkü atanı anasından doğduğuna pişman ederim. O yüzden neden rahat rahat gezmeyesin?" Güldü ve kabul etti. Asansörde birbirimize sımsıkı sarıldık. Korse yokken daha iyiydi.

III

Barın arkasındaki saçları ağarmış kadın neşeli ve heyecanlıydı. Gözleri parlıyordu. Bir sırrını paylaşıyormuş gibi konuşuyordu. "Ay ışığını fark ettiniz mi?"

Ship's gecenin bu saatinde ve Kaliforniya Üniversitesi'ne bu kadar yakın olduğu için oldukça kalabalıktı. Müşterilerin yarısı üniversite öğrencisiydi. Bu gece, 7/24 açık olan restoranın cam duvarlarından dışarı bakarken alçak sesle konuşuyorlardı. Ay batıda alçaktaydı, sokak lambalarıyla yarışacak kadar alçak.

"Fark ettik," dedim. "Kutlama yapıyoruz. Bize iki tane sıcak çikolatalı dondurma getirir misin?" Arkasını döndüğünde tabağın altına on dolar koydum. Harcamaya fırsatı olacağından değil, bulduğunda en azından mutlu olsun diye. Ben de hiç harcamamayacaktım ne de olsa.

Gevşemiş ve rahat hissediyordum. Birçok sorun kendi kendine çözülmüş gibiydi bir anda.

Vietnam ve Kamboçya'ya da bir gecede barış gelebileceğine kim inanabilirdi ki?

Bu şey on bir buçuk civarında burada, Kaliforniya'da başlamıştı. Yani o sırada öğle güneşi Umman Denizi'nin üzerindeydi ve Asya'nın uç sınırları, Avrupa, Afrika ve Avustralya'yı doğrudan güneş ışığına maruz bırakmıştı.

Demek Almanya birleşmişti, Berlin Duvarı erimiş ya da şok dalgalarıyla yerle bir olmuştu. Demek İsraililer ve Araplar ateşkes ilan etmişti. Demek Afrika'daki ayrımcılık sona ermişti.

Ben de özgürdüm. Artık davranışlarımın bir sonucu yoktu benim için. Bu gece tüm karanlık dürtülerimi tatmin edebilirdim; hırsızlık yapabilir, cinayet işleyebilir, vergi kaçırabilir, cam pencereleri tuzla buz edebilir, kredi kartlarımı yakabilirdim. Perşembeye kadar teslim etmem gereken, patlayıcı madde kullanılarak detonasyonla metal biçimlendirme konusundaki makalemi unutabilirdim. Bu gece Leslie'nin doğum kontrol haplarını tarçınlı şekerle değiştirebilirdim. Bu gece...

"Sanırım bir sigara yakacağım."

Leslie bana tuhaf tuhaf baktı. "Sigarayı bırakmamış mıydın?"

"Hatırlasana. Dürtülerim irademe baskın çıktığında içerim demiştim. Bir daha sigara içemeyecek olma fikrine dayanamadığım için söylemiştim bunu."

Güldü. "Ama bırakalı aylar oldu!"

"Dergilerime sigara reklamları koyup duruyorlar ama!"

"Onların hepsi tuzak. Peki, tamam. Hadi iç bir tane."

Makineye bozuk para attım, ne seçeceğimi bilemedim, sonunda yumuşak bir tane seçtim. Canım sigara çektiğinden değil. Bazı durumlarda şampanya içersin, bazılarında ise

sigara. Bu da idam mangasının önünde içilen son sigaraydı...

Sigarayı yaktım. Şerefine akciğer kanseri.

Hatırladığım kadar iyiydi, gerçi bayat ve yavan, bir ağız dolusu eski sigara izmaritini andıran bir tat da alınıyordu. Üçüncü çekişim beni tuhaf bir şekilde sarstı. Gözlerim bulanık görmeye başladı ve her şey sakinleşti. Nabzımı boğazımda hissedebiliyordum.

"Nasıl geldi tadı?"

"Acayip. Sanırım kafam güzel oldu," dedim.

Kafam güzel oldu! Bunu neredeyse on beş yıldır duymamıştım bile. Lisede kafamız güzel olsun diye, beyinde sıkışan kılcal damarların yol açtığı o yarı sarhoşluk hali için sigara içerdik. İlk birkaç seferden sonra sigara kafamızı güzel yapmayı bıraktı ama biz içmeye devam ettik, çoğumuz...

Sigarayı söndürdüm. Garson dondurmalarımızı getiriyordu.

Sıcak ve soğuk, tatlı ve acı; sıcak çikolatalı dondurmanın tadı başka hiçbir şeyde yoktur. Bunu bir kez daha tatmadan ölmek büyük kayıp olurdu. Fakat Leslie'yle beraberken bu daha da önemliydi, dolu dolu yaşamış olmanın bir simgesi. Onu yerken izlemek bana yemekten daha çok haz veriyordu.

Kaldı ki... sigarayı dondurmaya tatmak için söndürmüştüm. Şimdi ise dondurmanın tadını çıkarmak yerine İrlanda kahvesi içmek istiyordum.

Zaman yoktu.

Leslie'nin dondurması bitmişti. Sıra, "Ohh!" diye keyiflenerek göbeğini okşamaya gelmişti.

Küçük masalardan birinde oturan müşterinin teki delirmeye başladı.

İçeriye girdiğini fark etmişim. Çelik saplı gözlükleri ve favorileriyle dikkat çeken bu cılız öğrenci aya bakmak için sürekli boynunu çevirip durmuştu. Diğer masalardaki insanlar gibi o da bu eşsiz ve muazzam doğa olayına hayranlıkla bakıyordu.

Sonra anladı. Suratının değiştiğini, suratına önce şüphenin ardından inanmazlığın çöktüğünü gördüm, sonra da korkunun, korku ve çaresizliğin.

"Gidelim," dedim Leslie'ye. Tezgâha bozuk para bırakıp ayağa kalktım.

"Dondurmanı bitirmeyecek misin?"

"Hayır. Yapacak şeylerimiz var. İrlanda kahvesine ne dersin?"

"Benim için de Pink Lady kokteyli? Ah, bak!" Arkasına döndü.

Öğrenci masaya tırmanıyordu. Dengesini sağlayıp kollarını açtı ve haykırmaya başladı, "Pencerelerinizden dışarı bakın!"

"Hemen aşağı in!" diye bağırdı garson, bir yandan bacağından tutup onu aşağı doğru çekmeye çalışırken.

"Dünyanın sonu geliyor! Denizin diğer kıyısında, ölüm ve cehennem ateşi..."

Ama biz kapıdan çıkmış, kahkahalar içinde koşuyorduk. Leslie nefes nefeseydi, "Orada dini bir... ayaklanmadan kurtulmuş... olabiliriz!"

Tabağımın altına sıkıştırdığım on doları düşündüm. Şimdi kimseyi mutlu edemeyecekti. Bir peygamber içeride onu dinlemeyi kabul eden herkese kıyamet çağrılarını yapıyordu. Gözleri parlayan, saçları ağarmış kadın parayı bulacak ve onlar da biliyordu, diye düşünecekti.

Red Barn'ın otoparkından bakıldığında binalar ayı kapatıyordu. Sokak ışıkları ve ayın dolaylı ışıltısı neredeyse aynı renkteydi. Gece her zamankinden sadece biraz daha parlaktı.

Leslie'nin neden birden garaj yolunda durduğunu anlamadım. Onun baktığı yere, semanın güneyinde bir yıldızın epeyce parladığı yere doğru baktım.

"Hoş," dedim.

Bana tuhaf tuhaf baktı.

Red Barn'da pencere yoktu. Dışarıdaki sevimsiz, soğuk ışıktan çok daha sönük olan yapay bir ışıklandırma kasvetli ahşap dekora ve neşeli müşterilere yansıtıyordu. Kimse bu gecenin diğer gecelerden farklı olduğunun farkında değildi.

Salı gecesinin tek tük kalabalığı piyanonun başında toplanmıştı. Müşterilerden biri mikrofonu kapmıştı. Titrek ve zayıf sesiyle az çok aşına olduğumuz bir şarkıyı söylerken, siyahi piyanist sırtarak duygusal bir parça çalıyordu.

İki İrlanda kahvesi ile bir Pink Lady söyledim. Leslie'nin sorgulayan bakışlarına karşılık olarak sadece hınzırca gülümsedim.

Red Barn ne kadar da sıradan geliyordu. Ne kadar rahat; ne kadar mutlu. Uzanıp el ele tutuştuk ve ben gülümsedim, konuşmaya korkuyordum. Ya ortamın büyüsunü bozarsam, ya yanlış bir şey söylersem...

İçkilerimiz geldi. İrlanda kahvesini tutup kaldırdım. Şeker, İrlanda viskisi, sert koyu kahve ve üstünde yüzen kalın köpük krema. Boğazımdan aşağı güçlü bir sihirli iksir gibi aktı; sert, sıcak ve etkili.

Garson uzattığım parayı elini sallayarak geri çevirdi. "Piyanonun oradaki boğazlı kazak giymiş adamı görüyor musun? O ismarlıyor," dedi hoşnut bir şekilde. "İki saat önce geldi ve barmene yüz dolar uzattı."

Demek tüm mutluluğun kaynağı oymuş. Bedava içki! Adamın neyi kutladığını merak ederek kafamı oraya çevirdim.

Kalın boyunlu, geniş omuzlu ve boğazlı kazak giymiş bir adam, koca içki bardağını sıkıca tutmuş, öne kaykılarak oturmuştu. Piyaniist ona mikrofonu uzattığında adam elini sallayarak mikrofonu geri çevirdi ve bu sırada yüzünü görme fırsatım oldu. Köşeli ve güçlü yüzü artık sarhoş, dertli ve korku doluydu. Korkudan neredeyse ağlayacaktı.

Yani artık neyi kutladığını biliyordum.

Leslie suratını buruşturdu. "Pink Lady'yi düzgün yapamamışlar."

Dünyada Pink Lady'yi Leslie'nin sevdiği gibi yapan tek bir bar var, o da Los Angeles'ta değil. Ben-sana-demiştım der gibi sırtırken diğer İrlanda kahvesini ona doğru ittim. Sırtmak için kendimi zorlamam gerekmişti. Öbür adamın korkusu bulaşıcıydı. Leslie gülümsedi, fincanını kaldırıp, "Mavi ay ışığına," dedi.

Ben de fincanımı Leslie'ye kaldırdım ve içtim. Fakat şerefine içmeyi isteyeceğim şey bu değildi.

Boğazlı kazak giyen adam tabureden kayarak indi. Kapıya doğru emin adımlarla ilerledi. Tıpkı bir transatlantiğin rıhtıma doğru seyir etmesi gibi o da yavaş, dümdüz bir şekilde ilerliyordu. Kapıyı ardına kadar açtı ve arkasını dönüp kapıyı açık tuttuğunda alışılmadık mavi-beyaz bir ışık geniş siyah silüetine vurdu.

Aşağılık herif. Birinin fark etmesini, gerçeği diğerlerine haykırmasını bekliyordu. Ateş

ve kıyamet—

“Kapıyı kapatsana!” diye bağırdı biri.

“Gitme vakti geldi,” dedim sakince.

“Niye acele ediyorsun?”

Niye mi? Adam her şeyi anlatabilir! Bunu söyleyemedim...

Leslie elini elimin üzerine koydu. “Biliyorum. Biliyorum ama bundan kaçamayız, değil mi?”

Kalbime bir bıçak saplandı sanki. Biliyordu ve ben bunu fark etmemiştim.

Kapı kapanıp Red Barn’ı kızıl bir loşluk içinde bıraktı. İçkileri ısmarlayan adam gitmişti.

“Tanrım, bunu ne zaman fark ettin?”

“Sen gelmeden önce,” dedi. “Anlamaya uğraştım ama bir sonuca varamadım.”

“Neyi anlamaya?”

“Balkona çıktım ve teleskobu Jüpiter’e çevirdim. Birkaç gecedir Mars ufuk çizgisinin altında. Eğer güneş novaya dönüştüyse, tüm gezegenlerin de ay gibi parlaması gerekirdi, değil mi?”

“Tabii ya!” Bunu benim de düşünmem gerekirdi. Ama yıldız gözlemcisi olan Leslie’ydi. Ben ise biraz astrofizik bilen ve başına silah dayasalar Jüpiter hangisi bulamayacak biriydim.

“Ama Jüpiter her zamankinden daha parlak değildi, bu yüzden ne düşüneceğimi bilemedim.”

“Ama sonra...” İçimi yakan bir umudun yükseldiğini hissettim. Sonra hatırladım. “Tepemizdeki o yıldız. Hani sürekli bakıp durduğun.”

“Jüpiter.”

“Kahrolası bir neon tabela gibi parlıyordu. Bu her şeyi açıklıyor.”

“Sesini alçalt biraz.”

Zaten kısık sesle konuşuyordum. Ama bir an masanın üstüne çıkıp haykırmak istedim! Ateş ve kıyamet— Olan bitenden bu kadar bihaber olmaya ne hakları var?

Leslie elimi daha sıkı tuttu. İçimdeki dürtü geçti. Sadece ürperdim. “Hadi gidelim buradan. Bırakalım yeni bir günün doğacağına inansınlar.”

“Doğacak.” Leslie acı, ondan daha önce hiç duymadığım bir kahkaha attı. Ben cüzdanımı ararken dışarı çıktı. Birden cüzdanıma ihtiyacım olmadığını hatırladım.

Zavallı Leslie. Jüpiter’i normal halde bulmak her şeyi yolundaymış gibi göstermiş olmalıydı; beyaz kıvılcım bir buçuk saatlik gecikmeyle de olsa parıldayan bir zafere dönüşene kadar da öyle olacaktı. Bir buçuk saat, güneş ışığının Jüpiter üzerinden Dünya’ya ulaşması için yeterli.

Kapıya vardığımda Leslie, Westwood’dan Santa Monica’ya doğru koşar adım gidiyordu. Küfredip acaba birdenbire aklını mı kaçırdı diye merak ederek onu yakalamak için koşmaya başladım.

Sonra ilerimizdeki gölgeleri fark ettim. Santa Monica Bulvarı’nın öbür tarafı boyunca: koyu ve mavi-beyaz desenlere sahip ay gölgeleri.

Ona köşede yetiştim.

Ay batıyordu.

Ay batarken her zaman muazzam gözükür. Bu gece bize otoyolun üstündeki açık

gökyüzünden akıl almaz derecede karışık çizgiler ve gölgeler sunarak müthiş bir parlaklıkla ışıldıyordu. Hilalin gece tarafındaki kısmı bile yeryüzünden yansıyan güneş ışınlarıyla parıldıyordu.

Bu da bana Dünya'nın gündüz tarafında ne olduğuyla ilgili bilmek istediğim her şeyi anlattı.

Peki ya ayda olanlar? Apollo 19'un mürettebatı novanın ilk dakikalarında ölmüş olmalıydılar. Ay yüzeyinde mahsur kalmış, belki de eriyen bir kaya parçasının arkasında saklanıyorlardı... Yoksa gece tarafındalar mıydı? Hatırlayamadım. Hatta, bizden daha uzun süre bile hayatta kalabilirdiler. İçimi bir nefret ve kıskançlık dalgası kapladı.

Ve gurur. Onları oraya biz göndermiştik. Güneş novaya dönüşmeden önce aya biz ulaşmıştık. Biraz daha zamanımız olsa, yıldızlara bile ulaşabilirdik.

Diski andıran ay batarken tuhaf bir şekilde değişti. Önce bir kubbe, sonra uçan daire, mercek ve sonunda bir çizgi...

Batmıştı.

Ay batmıştı. Buraya kadardı işte. Artık ayı aklımızdan çıkarabilirdik; artık bir şeylerin ters gittiğine sürekli tanık olmadan dışarıda gezebilirdik. Aybatımı tüm sevimsiz gölgeleri de beraberinde götürmüştü.

Fakat bulutlarda alışılmadık bir parıltı vardı. Bulutlar günbatımından sonra parladıkları gibi bu gece de şehrin batı tarafını kurşuni bir beyaza boyamışlardı. Gökyüzünde aceleyle kayıyorlardı. Sanki kaçıp kurtulmaya çalışıyorlarmış gibi...

Dönüp Leslie'ye baktığımda, yanaklarından yaşlar süzüldüğünü gördüm.

"Hadi ama..." dedim koluna girerek. "Ağlama. Lütfen ağlama."

"Yapamam. Bir kere başladım mı duramadığımı biliyorsun."

"Böyle olsun istememiştik. Bugüne kadar ertelediğimiz ve yapmaktan zevk aldığımız şeyleri yaparız diye düşünmüştüm. Bu bizim son şansımız. Bir köşe başında ağlayarak mı ölmek istiyorsun?"

"Ölmek istemiyorum ki!"

"Şansına küs!"

"Teşekkür ederim, içimi rahatlattın!" Yüzü kıpkırmızı ve allak bullaktı. Leslie gururu bir kenara bırakmış nasıl görüldüğünü umursamadan bebek gibi ağlıyordu. Berbat hissettim. Nova benim suçum olmamasına rağmen suçluluk duydum ve bu beni daha da sinirlendirdi.

"Ben sanki ölmeyi çok istiyorum!" diye homurdandım. "Bir çıkış yolu biliyorsan denemeye hazırım. Nereye gidelim? Güney Kutbu'na mı? Er geç orada da güneş doğacak. Ayın gündüz tarafının her yeri erimiş olmalı. Ya Mars? Her şey bittiğinde Mars, Dünya gibi güneşin bir parçası haline gelecek. Peki ya Alfa Centauri? İhtiyacımız olan ivmede pestilimiz çıkar."

"Ya, tamam sus."

"Peki."

"Hawaii! Stan, havaalanına gitmemiz yirmi dakika sürer. Batıya giderek iki saat kazanabiliriz. Güneş doğmadan önce iki saatimiz daha olur!"

Doğru bir noktaya değinmişti. Fazladan iki saat için neler verilmezdi! Ama bunu daha önce balkonumdan ayı izlerken düşünmüştüm. "Hayır, daha erken ölürüz. Dinle hayatım, ayın gece yarısı parladığını gördük. Bu da demek oluyor ki, güneş novaya dönüştüğünde

Kaliforniya, Dünya'nın diğer tarafındaydı."

"Evet, bu doğru."

"O zaman şok dalgasına en uzak olan biz olmalıyız."

Gözlerini kırıştırdı. "Anlamıyorum."

"Şöyle düşün. Önce güneş patlar. Böylece gündüz tarafındaki tüm havayı ve okyanusları bir anda ısıtır. Aşırı ısınmış hava ve buhar hızla yayılır ve oluşturduğu alevden şok dalgası gece tarafına gümbür gümbür gelir. Şu anda bize yaklaşıyor. Boynumuza geçirilmiş bir ilmek gibi daralıyor. Ama önce Hawaii'ye ulaşacak çünkü orası günbatımı çizgisine iki saat daha yakın."

"Öyleyse şafağı göremeyeceğiz. O kadar uzun bile yaşayamayacağız."

"Hayır."

"Her şeyi çok iyi açıklıyorsun," dedi acı bir ses tonuyla. "Alevden bir şok dalgası. Gözümde canlandı."

"Üzgünüm. Ne olacağına dair çok kafa patlattım. Nasıl olacağına dair."

"O zaman düşünmeyi bırak." Yanıma gelip yüzünü omzuma yasladı. Sessizce ağladı. Bir kolumla ona sarılıp diğeriyle de ensesini okşadım. Gökyüzünde süzülen bulutları izledim ve nasıl olacağını düşünmedim.

Bizi sıkıştıran alev çemberini düşünmedim.

Zaten yanlış bir resimdi bu.

Gündüz tarafında okyanusların nasıl kaynadığını düşündüm, şok dalgası başlangıçta buhardan oluşuyor olmalıydı. Aşması gereken milyonlarca kilometrekarelik okyanusu hayal ettim. Bize ulaştığında daha serin ve daha nemli olacaktı. Ve Dünya'nın kendi eksenini etrafındaki hareketi şok dalgasının küvetteki bir girdap gibi dönmesine neden olacaktı.

Biri kuzeyde biri güneyde, iki tane ters yöne hareket eden canlı buhar kasırgası. İşte böyle olacaktı. Şanslıydık. Kaliforniya, kuzey kasırgasının merkezine yakındı.

Canlı buhardan oluşan kasırga rüzgârı. Birisini havalandırıp oracıkta pişirecek, buğulanmış etini lime lime edip yeryüzüne servis ettikten sonra yoluna devam edecekti. Canımızı çok fena yakacaktı.

Gündoğumunu göremeyecektik. Bu da aslında çok üzücüydü. Gündoğumu inanılmaz olacaktı.

Kalın, paralel şeritler halindeki bulutlar fazla hızlı bir şekilde yıldızlar boyunca süzülüyordu; şehrin ışıkları bulutların şişkin karınlarını beyaza boyamıştı. Jüpiter önce soldu, sonra söndü. Şimdiden başlamış olabilir miydi? Bir şimşek çaktı—

"Aurora," dedim.

"Ne?"

"Güneşten de bir şok dalgası geliyor. Daha önce hiç kimsenin görmediği bir aurora görmeliydik."

Leslie aniden beklenmedik bir kahkaha attı. "Çok tuhaf değil mi, köşe başında dikilmiş bunları konuşuyoruz! Stan, rüya mı görüyoruz?"

"İstiyorsan öyleymiş gibi—"

"Hayır. İnsan ırkının çoğu çoktan ölmüş olmalı."

"Yani."

“Ve gidecek hiçbir yer yok.”

“Kahretsin, bunu çok önceden anlamıştın, hem de tek başına. Neden şimdi söylüyorsun bunu?”

“Uyumama izin verebilirdin,” dedi Leslie acı bir sesle. “Kulağıma fısıldadığında uykuya dalmak üzereydim.”

Cevap vermedim. Haklıydı.

“Sıcak çikolatalı dondurma,” diye sözlerimi tekrarladı. “Aslında kötü bir fikir değildi. Diyetimi bozdurman.”

Kıkırdamaya başladım.

“Kes şunu.”

“İstersen dönüp sana gidebiliriz ya da bana. Uyumak için.”

“Olabilir. Ama uyuyamayız, değil mi? Dur, söyleyeceğini tahmin edeyim; uyku hapi alırız ve beş saat sonra çığlık atarak uyanırız. Ayık kalmayı tercih ederim. En azından olan bitenin farkında oluruz.”

Peki ya tüm hapları alsak... fakat bunu söylemedim. Onun yerine, “Pikniğe ne dersin?” dedim.

“Nerede?”

“Kumsalda olabilir mesela. Kimin umurunda? Sonra karar verebiliriz.”

IV

Tüm marketler kapalıydı. Ama yıllardır Red Barn'ın yanındaki içki dükkânından alışveriş yapardım. Bir sürü şey aldık: kaz ciğeri, kraker, birkaç şişe soğutulmuş şampanya, altı çeşit peynir ve her çeşitten ayrı ayrı bir torba dolusu çerez, daha fazla kraker, bir torba buz, dondurulmuş rumaki mezesi, yirmi beş dolarlık bir şişe brendi, Leslie için de bir şişe Cherry Heering, altı kutu bira ve Bitter Orange...

Tüm bunları minik alışveriş arabasına yığdığımızda dışarıda yağmur başlamıştı. Dükkânın ön camına çarpan iri yağmur damlaları camda küçük sağanaklar oluşturuyordu. Dükkânın köşelerinden rüzgârın uğultusu geliyordu.

Satıcının oldukça tuhaf, hafiften sıyrılmış bir hali vardı, enerjiyle dolup taşıyordu. Gece boyunca ayı izlemişti. “Şimdi de bu!” diye haykırdı aldıklarımızı torbalara doldururken. Kalın kolları ve omuzlarıyla ufak tefek, kaslı, yaşlı bir adamdı. “Kaliforniya’da hiç böyle yağmaz. Yağdı mı düz ve yoğun bir şekilde yağar. Şiddetlenmesi günler alır.”

“Biliyorum.” Suçlu hissederek ona bir çek yazdım. Bana güvenecek kadar uzun süredir tanıyordu beni. Ama çek karşılıksız değildi. Ödemeye yetecek kadar para vardı hesabımda. Açılış saatinden önce dünyadaki bütün bankalar güneşin sıcaklığında kavrulacak, çek ise yanıp kül olacaktı. Ama bunların hiçbiri benim suçum değildi.

Torbalarımızı alışveriş arabasına yerleştirip kapının önünde durdu. “Şimdi, yağmur biraz hızını kestiğinde bunları dışarı çıkaracağız, hazır mısınız?” Kapıyı açmak için yerimi aldım. Yağmur öyle bir yağıyordu ki, sanki birisi koca bir kova suyu pencereden aşağı dökmüştü. Yağmur bir anlığına yavaşladığında camdan hâlâ sular süzülüyordu. “Şimdi!” diye bağırdı satıcı. Kapıyı açıp ittim ve dışarı çıktık. Deliler gibi gülerek sonunda arabaya ulaştık. Rüzgâr etrafımızda uğulduyor, su serpintilerini süpürüp üzerimize savuruyordu.

“İyi zamanda çıktık. Bu hava bana neyi hatırlattı biliyor musunuz? Kansas’ı,” dedi

satıcı. "Hortum olduğu zamanı."

Sonra birden gökten çakıl yağmaya başladı! Acıyla bağırıp başımızı eğdik. Araba milyonlarca küçük darbeye çınılıyordu. Arabanın kapısını açıp Leslie'yle satıcıyı kendimle birlikte içeri çektim. Acıyan başlarımızı ovuşturup dışarıda yere saçılan beyaz çakıl taşlarına baktık.

Satıcı ensesine takılmış küçük bir çakıl taşı alıp Leslie'nin eline tutuşturdu ve bir anda irkilen Leslie taşı bana uzattı. Soğuktu.

"Dolu bu," dedi satıcı. "Asıl şimdi hiçbir şey anlamadım."

Ben de anlamıyordum. Sadece bunun novayla ilgili bir şey olduğunu düşünebiliyordum. Ama ne? Nasıl?

"Ben dükkâna döneyim," dedi satıcı. Dolu ani ve kısa bir sağanaktan sonra dinmişti. Adam kendini hazırladı ve tepeyi ele geçirmeye giden bir deniz piyadesi gibi arabadan fırladı. Onu bir daha görmedik.

Gökyüzünde bulutlar çalkalanıyor, bir birleşip bir ayrılıyorlardı, daha önce hiç görmediğim kadar hızlı bir şekilde hareket ederek şehrin ışıklarının aydınlattığı gökyüzünde kayıyorlardı.

"Nova yüzünden olmalı," dedi Leslie titreyerek.

"Ama nasıl olur? Eğer şok dalgası buraya kadar gelmiş olsaydı, ölmüş olurduk ya da en azından sağır kalırdık. Dolu da nereden çıktı?"

"Bu kimin umurunda, Stan? Vaktimiz kalmadı!"

Silkinip kendime geldim. "Pekâlâ. Şu anda en çok yapmak istediğin şey ne?"

"Beysbol maçı izlemek."

"Saat sabahın ikisi," dedim.

"Bu saatte çok fazla seçeneğimiz yok, öyle değil mi?"

"Haklısın. Son barımıza gittik. Son tiyatro oyunumuzu ve son filmimizi de izledik. Ne kaldı?"

"Kuyumcu dükkânlarının vitrinlerini gezebiliriz."

"Gerçekten mi? Dünya'daki son gecende bunu mu yapmak istiyorsun?"

Biraz düşündükten sonra cevap verdi. "Evet."

Maalesef bu isteğinde samimiydi. Aklıma daha sıkıcı bir şey gelemezdi. "Westwood veya Beverly Hills'e ne dersin?"

"İkisi de."

"Ya şimdi bak—"

"Beverly Hills olsun o zaman."

Başka bir yağmur ve dolu fırtınasının, bir kapsül fırtınasının, içinden arabayı sürdük. Tiffany'nin satış mağazasından yarım blok öteye park ettik.

Kaldırım baştan sona bir gölcük gibiydi! Tepemizdeki binaların oluklarında birikmiş yağmur üzerimize damlıyordu. Leslie, "Harika. Yürüme mesafesinde beş altı tane kuyumcu olmalı," dedi.

"Ben arabayla gideriz diye düşünmüştüm."

"Hayır hayır. Usulüne uygun yapmalıyız. Vitrinlere yürüyerek bakılır. Kural böyle."

"Ama yağmur yağıyor!"

"Zatürreden ölmezsin, merak etme. O kadar zaman yok," dedi acımasızca.

Tiffany's, Beverly Hills'te küçük bir şube açmıştı fakat geceleri vitrine pahalı ürünler koymazlardı. Büyüleyici birkaç oyuncak vardı, hepsi bu.

Rodeo Caddesi'ne döndüğümüzde altın damarını bulduk. Tibor bize, şatafatlı ve modern, küçük ve büyük, değerli ve yarı değerli çeşit çeşit taşa sahip sonsuz seçenekler sunan yüzük koleksiyonunu sergiliyordu. Yolun karşısındaki Van Cleef & Arpels ise broşlarını, şık tasarımlı erkek kol saatlerini, içinde ufak saatler bulunan bileklikleri ve ayrı bir vitrinde duran elmasları.

"Ne kadar da hoş," dedi Leslie derin bir nefes alarak. Işıldayan elmasların büyüüne kapılmıştı. "Gün ışığında nasıl görünürler kim bilir... Of..."

"Hayır, bence iyi düşündün. Onları bir de şafakta düşün, nova ışığında alev alev parlarken. Tuzla buz olmuş camdan içeri giren tamamen saf güneş ışığıyla. Bir şey almak ister misin? Şu kolye mesela?"

"Ah, alabilir miyim gerçekten? Hey, dur dur, dalga geçiyordum! Ya bırak şu taşı, aptal mısın, camlarda alarm vardır."

"Ama şimdiyle sabah arasında kimse takamayacak bunları. Neden bu fırsattan yararlanmıyoruz ki?"

"Yakalanabiliriz!"

"Vitrinleri gezmek istediğini sen söyledin..."

"Son saatlerimi bir kodeste geçirmek istemiyorum. Eğer arabayı getirirsen belki bir fırsatını bulup—"

"Kaçabiliriz. Haklısın. Arabayla gezelim demiştim..." Tam o anda ikimiz de gülme krizine girdik, sendelememek için birbirimize tutunup dengemizi sağlamak zorunda kaldık.

Rodeo'da yarım düzine kaliteli kuyumcu vardı. Hatta daha da fazlası vardı. Oyuncaklar, kitaplar, sokak modasından en son trendlere kadar farklı tarzlarda gömlek ve kravatlar. Francis Orr'da içi bozuk paralarla dolu devasa plastik bir kutu. Az ilerisinde birkaç tane tuhaf saat. Vitrin gezmenin o anda ayrı bir keyfi vardı; çok istediğimiz bir şeyi camı kırıp alabileceğimizi bilmenin tuhaf hazzı.

Ele ele tutuşmuş, kollarımızı sallaya sallaya yürüyorduk. Kaldırımlar bize kalmıştı, diğer herkes bu çılgına dönmüş havadan kaçmıştı. Bulutlar hâlâ tepemizde çalkalanıyordu.

"Keşke bunun olacağını daha önceden bilseydim," dedi Leslie aniden. "Bütün günümü programdaki bir hatayı düzeltmeye harcadım. Asla çalıştıramayacağımız bir program için."

"Peki, bilseydin ne yapardın? Beysbol maçı mı izlerdin?"

"Belki. Hayır. Şu anda ne statü, ne saygınlık önemli." Bir mağazanın vitrinindeki elbiselere kaşlarını çatarak baktı. "Peki, sen ne yapardın?"

"Kokteyl içmek için Mavi Küre'ye giderdim," dedim hızlıca. "Garsonların üstsüz servis yaptıkları bir yer. Eskiden oraya çok sık giderdim. Artık servisi tamamen çıplak yaptıklarını duydum."

"Daha önce hiç öyle bir yere gitmedim. Saat kaçta kadar açık?"

"Unut gitsin. Saat neredeyse iki buçuk."

Leslie bir oyuncakçı vitrinindeki dev pelüş hayvanlara dalmıştı. "Eğer vaktin olsaydı, öldürmek isteyeceğin biri yok mu?"

"Menajerimin New York'ta yaşadığını biliyorsun."

“Neden o?”

“Güzelim, neden bir yazar menajerini öldürmek ister sence? Teslim ettiğin dosyaların diğer dosyalar arasında yitip unutulduğu için. Havadan kazandığı yüzde on için ve geriye kalan yüzde doksanı bana geç ve binbir nazla gönderdiği için. Ayrıca...”

Birden rüzgâr uğuldadı ve önümüzden esmeye başladı. Leslie işaret etti ve Gucci mağazasının derin kapı aralığına koştuk. Cama dayanarak oraya sığındık.

Rüzgâr aniden misket büyüklüğündeki dolu tanelerini kustu. Bir yerlerde bir cam kırılmıştı, alarmin ince ve güçsüz sesi rüzgâra karışıyordu. Rüzgârda dolu tanelerinden fazlası vardı! Kaya parçaları!

Deniz suyunun tuzlu tadını ve kokusunu aldım.

Gucci'nin önündeki cömertçe harcanmış boş alanda birbirimize iyice yapıştık. Kısa süreliğine kullanımda olacak bir terim türettim ve haykırdım: “Nova havası! Nasıl oluyor da—” Söylediklerimi kendim bile duyamıyordum, Leslie ise bağırduğımın farkında bile değildi.

Nova havası. Buraya nasıl bu kadar hızlı ulaşmıştı? Kutuplardan gelen nova şok dalgasının altı bin beş yüz kilometre yol kat etmesi gerekiyordu ki, bu da en az beş saatlik yolculuk demekti.

Hayır. Şok dalgası, ses hızının daha yüksek olduğu stratosferde yol alıp daha sonra aşağı doğru ilerlerdi. Üç saat oldukça uzun bir zamandı. Ama yine de anlayamadığım şey, dalganın neden şiddetlenen bir rüzgâr şeklinde geldiğiydi. Dünyanın diğer tarafında, patlayan güneş atmosferimizden kopardığı parçaları yıldızlara savuruyordu. Şok tek bir devasa darbe şeklinde gelmeliydi.

Bir anlığına rüzgâr hafifledi ve Leslie'yi de peşimden sürükleyerek kaldırımdan yolun aşağısına doğru koştum. Rüzgâr yeniden şiddetlenirken kendimize başka bir kapı boşluğu bulduk. Alarmin çağrısına gelen bir siren sesi duyduğumu sandım.

Bir sonraki kesintide Wilshire'ı aştık ve arabaya ulaştık. Nefes nefese kalmış bir halde arabanın kaloriferinin ısınmasını bekliyorduk. Çoraplarım sırlıklam olmuştu. Islak giysiler vücuduma yapışmıştı.

Leslie haykırdı, “Daha ne kadar sürecek bu?”

“Bilmiyorum! Biraz daha zamanımız kalmış olmalı.”

“Pikniğimizi içerde yapmamız gerekecek!”

“Sana mı gidelim bana mı? Sana gidelim,” dedim ve arabayı yola soktum.

V

Wilshire Bulvarı'nı kimi yerlerde arabanın jantlarına gelecek kadar sel basmıştı. Dolu ve sulu kar yerini düzenli, sağanak yağmura bırakmıştı. Belimize kadar çöken sis örtüsü, kaportanın üzerinden akıp dönerek arka tarafa doğru bir girdap oluşturuyordu. Ne tuhaf hava.

Nova havası. Kızgın buhardan oluşan şok dalgası gelmemişti. Onun yerine, stratosferden uğuldayarak gelen bir sıcak rüzgâr vardı sadece ve bir de yer seviyesinde tuhaf fırtınalara yol açmak için fırl fırl dönen bir türbülans.

Otoparkın üst katına kurallara aykırı bir şekilde park ettik. Göz ucuyla bakınca giriş katını su bastığını gördüm. Bagajı açıp iki ağır kese kâğıdını çıkardım.

"Delirmiş olmalıyız," dedi Leslie başını sallayarak. "Bunların hepsini yiyemeyeceğiz bile."

"Yine de alalım."

Gülerek, "Peki ama neden?" diye sordu.

"Canım öyle istiyor. Taşımama yardım edecek misin?"

Kucağımıza doldurabildiğimiz kadarını alıp on dördüncü kata kadar çıkardık. Bagajda hâlâ birkaç tane torba kalmıştı. "Boş ver onları," dedi Leslie. "Rumakiyi, içkilerimizi, çerezimizi aldık. Daha ne olsun?"

"Peynirler, krakerler, kaz ciğeri."

"Ya boş ver."

"Hayır."

Söylediklerini kavrayabileyim diye kelimelerin üzerine basa basa, "Aklını kaçırmışsın," dedi. "Aşağıya inerken buhardan haşlanarak ölebilirsin! Birkaç dakikadan az zamanımız kalmış olabilir ve sen bir haftalık yiyecek peşindesin! Neden?"

"Cevap vermemeyi yeğlerim."

"Git o zaman!" Kapıyı yüzüme çarptı.

Asansörle inişim sancılıydı. Acaba Leslie haklı mı diye merak edip durdum. Binanın tam kalbinde rüzgârın tiz sesi boğulmuştu. Belki de bir yerlerdeki elektrik kablolarını koparıp beni burada karanlık bir kutuya hapsetmek üzereydi. Ama alt kata ulaşmayı başardım.

Otoparkın üst katı dizlerime kadar su içindeydi.

Beni şaşırtan diğer şey ise suyun banyo suyu gibi ılık olmasıydı, içinde yürümesi hiç de hoş değildi. Buhar, suyun yüzeyinde kümelenmişti ve bu beton yığınının içinde, lanetlenmiş insanların çığlığı gibi uğuldayan rüzgârla bir olup esmeye başladı.

Yukarı çıkarken de sancılı halim devam etti. Eğer düşündüğüm şey dilekten öte bir şey değilse ve kızgın buhar rüzgârına burada yakalanırsam... bile bile bu asansöre girdiğim için kendimi aptal gibi hissedirdim... Neyse ki ışıklar bile titremeden kapı açıldı.

Leslie beni içeri almadı.

"Git buradan!" diye bağırdı kilitli kapının ardından. "Git kraker ve peynirini başka yerde ye!"

"Başka birini mi bekliyorsun?"

Bunu söylememeliydim. Cevap bile vermedi.

Leslie'nin ne düşündüğünü anlar gibiydim. Kalan birkaç torba için fazladan zaman harcamak bir kavga sebebi olmamalıydı. Peki, neden kavga ediyorduk? Hem ilişkimiz daha ne kadar devam edecekti ki? Şanslıysak eğer, belki bir saat daha. Bu kadar geçerli ve yerinde bir mazeretimiz varken neden bu gelip geçici âna takılıp kalmıştık?

Kapıdan beni duyabileceğini umarak, "Bunu söylemeyecektim aslında," diye bağırdım. Rüzgârın sesi diğer tarafta üç kat daha yüksek olmalıydı. "Bir haftalık yiyeceğe ve kalacak bir yere ihtiyacımız olabilir!"

Sessizlik. Kapıyı kırıp kıramayacağımı düşünmeye başladım. Dışarda koridorda beklemek daha mı iyiydi? Er ya da geç kapıyı açmak zorunda—

Kapı açıldı. Leslie'nin yüzü solgundu. "Söylediğin çok acımasızcaydı," dedi sessizce.

"Hiçbir şey için söz veremem. Beklemek istedim ama beni mecbur bıraktın. Güneşin gerçekten patlayıp patlamadığını sorup duruyorum kendime."

"Bu çok acımasızca. Üstelik bu fikre henüz alışmaya başlıyordum." Yüzünü kapı pervazına döndü. Yorgundu. Onu gecenin bu saatine kadar ayakta tutmuştum...

"Beni dinle. Hepsi yanlış bir varsayımdı," dedim. "Gece gökyüzünü bir kutuptan diğerine aydınlatan bir aurora borealis olmalıydı. Güneşteki patlamalarla kopan parçacıkların yarattığı şok dalgası ışık hızından biraz daha yavaş bir hızda yol alırken atmosfere dalardı— o zaman her binanın tepesinde mavi bir alev görmemiz gerekirdi!"

"Ayrıca fırtınanın gelişi çok zaman aldı," diye bağırdım sesim gök gürültüsünden duyulabilirdi diye. "Bir nova, gezegenin yarısının gökyüzünü parçalardı. Şok dalgası, tüm dünyadaki camları aynı anda kırabilecek bir sesle gece tarafına doğru ilerlerdi! Üstelik bütün beton ve mermerleri de çatırdatarak— Ama Leslie hayatım, bunların hiçbiri gerçekleşmedi. Bu yüzden tekrar düşündüm."

"O zaman tüm bunlar neydi?" diye mırıldandı.

"Bir güneş patlaması. Gördüğümüz en kötü..."

Beni suçlar gibi bu kelimeyi yüzüme çarptı. "Patlamaymış! Bir güneş patlaması! Güneşin bu şekilde parlayabileceğini mi düşünüyorsun..."

"Sakin..."

"...yani ayı ve gezegenleri meşalelere dönüştürüp sanki hiçbir şey olmamış gibi sönebileceğini mi sanıyorsun? Bu kadar aptalca..."

"İçeri gelebilir miyim?"

Kalakaldı. Yana çekilince ben de eğilip yerdeki torbaları aldım ve içeri girdim.

İçeri girmek isteyen devler kapıları zorluyorlarmış gibi cam kapılar takırdıyordu. Yağmur çatlaklardan içeri sızmış, halının üzerinde gölcükler oluşturmuştu.

Torbaları mutfak tezgâhına bıraktım. Buzdolabında ekmek buldum, iki dilimi ekmek kızartma makinesine attım. Onlar kızarıırken kaz ciğerini kutusundan çıkardım.

"Teleskobum gitmiş," dedi Leslie. Gerçekten de yerinde yoktu. Teleskobun uçayağı balkonda devrilmiş duruyordu.

Şampanya şişesinin kapağındaki teli çözdüm. Ekmekler kızarmıştı, Leslie bir bıçak bulup kaz ciğerini iki dilimin üstüne sürdü. Şartlı refleksi tetiklemek için şampanya şişesini Leslie'nin kulağına yaklaştırdım.

Mantar tıpa patladığında sahiden de belli belirsiz gülümsedi. "Pikniği burada yapalım. Tezgâhın yanında. Er ya da geç rüzgâr kapıları kıracak ve her yere cam parçaları savrulacak."

Doğru düşünmüştü. Eşyaların arasından süzülerek yerdeki ve koltuklardaki tüm yastıkları kapıp mutfağa döndüm. Kendimize bir yuva kurmuştuk.

Sıcak ve samimi bir ortamdı. Mutfak tezgâhı yaklaşık bir metre yüksekliğindeydi ve başımızdan biraz yukarıdaydı, altındaki dolaplar dirseklerimizi rahatça koyabileceğimiz kadar genişti. Yerde bir sürü yastık vardı. Leslie konyak kadehlerini ağzına kadar şampanyayla doldurdu.

Neye kadeh kaldırabiliriz diye düşündüm ama çok fazla seçenek vardı ve hepsi de iç karartıcıydı. Kadeh kaldırmadan içtik. Ardından kadehleri dikkatlice yere bırakıp birbirimize yanaştık. Öylece yüz yüze ve omuzlarımız birbirine dayanmış şekilde oturuyorduk.

"Öleceğiz," dedi.

"Belki de ölmeyiz."

"Bu fikre alış. Ben alıştım," dedi. "Şu haline bir bak, çok gerginsin. Ölmekten korkuyorsun. Sence de hoş bir gece olmadı mı?"

"Eşsiz. Keşke zamanında anlasaydım da, seni yemeğe çıkarsaydım."

Gök gürültüsü seri halinde altı patlamayla geldi. Hava saldırısındaki bombalar gibi. "Ben de isterdim," dedi gök gürültüsünden bulabildiği ilk fırsatta.

"Keşke bu öğleden sonra öğrenmiş olsaydım."

"Çikolata kaplı cevizler!"

"Köy pazarı. Çifte kavrulmuş fıstıklar. Eğer zamanın olsaydı, sen kimi öldürmek isterdin peki?"

"Öğrenci kulübündeysen bir kız vardı—"

—ve grup içinde rekabet yaratıyordu Leslie'nin dediğine göre. Ben sürekli fikrini değiştiren bir editörün ismini söyledim. Leslie eski kız arkadaşlarımdan birinin ismini söyledi ve ben de onun bildiğim tek eski erkek arkadaşının ismini söyledim. Söyleyecek isim kalmayana kadar bayağı eğlendik. Bir keresinde kardeşim Mike doğum günümü unutmuştu. Hain.

Işıklar titredi, sonra tekrar düzeldi.

Leslie fazlasıyla sakin bir şekilde sordu, "Gerçekten güneşin eski haline dönebileceğini düşünüyor musun?"

"Dönse iyi olur. Yoksa zaten ölmüş olacağız. Keşke Jüpiter'i görebilseydik."

"Lanet olsun, cevap ver bana! Gerçekten bir güneş patlaması olduğunu mu düşünüyorsun?"

"Evet."

"Neden?"

"Sarı cüce yıldızlar novaya dönüşmez."

"Ya bizimkisi dönüştüyse?"

"Gökbilimciler novalarla ilgili çok şey biliyor," dedim. "Tahmin edebileceğinden daha fazla. Yıldızların novaya dönüşeceklerini aylar öncesinden öngörebilirler. Güneş, G-tipi bir sarı cücedir. Bu tip yıldızlar hiç novaya dönüşmez. Öncelikle ana sekanstan sapmaları gerekir ki, bu da milyonlarca yıl sürer."

Sırtıma yavaşça vurdu. Yanak yanağaydık, bu yüzden yüzünü göremiyordum. "Buna inanmak istemiyorum. Cesaret bile edemiyorum. Stan, daha önce hiç böyle bir şey olmadı. Nasıl bilebilirsin ki?"

"Aslında oldu."

"Ne? İnanmıyorum. Olsaydı hatırlardık."

"Aya ilk inişi hatırlıyor musun? Aldrin ve Armstrong'u?"

"Tabii ki. "Earl'ün Ay'a İniş Partisi" programında izlemiştik."

"Ayın yüzeyinde bulabilecekleri en geniş düzlüğe inmişlerdi. Dünyaya birkaç saatlik heyecanlı amatör kayıtlar göndermişler, çok net fotoğraflar çekmişler ve indikleri yerde ayak izleri bırakmışlardı. Eve dönerken de kucak dolusu taş getirmişlerdi."

"Hatırlıyor musun? İnsanlar taş getirmek için çok uzak yola gittiğimizi söylemişlerdi. Ama taşlarla ilgili insanların ilk fark ettiği şey yarı erimiş olmalarıydı."

"Geçmişte bir zamanda, belki yüz bin yıl önce, daha kesin bir tarih varsayımı yapmak çok zor, güneş patladı. Dünya'da izlerini bırakacak kadar uzun süre sıcak kalmadı. Fakat

ayın onu koruyacak bir atmosferi yok. Taşların bir tarafı eridi.”

Hava ılık ve nemliydi. Yağmur suyuyla ağırlaşmış ceketimi çıkardım. İçinden sigara ve kibritleri aldım. Bir sigara yakıp dumanı Leslie'nin kulağına doğru üfledim.

“Bu kadar kötü değildi mutlaka. Olsaydı hatırlardık.”

“O kadar emin değilim,” dedim. “Hadi diyelim Pasifik'te meydana gelmiş olsun. Bu kadar yıkıma yol açmazdı. Ya da diyelim Amerika kıtalarında. Belki de bazı bitki ve hayvanların soyunu tüketip orman yangınlarına neden olmuştur, kim bilebilir? O zaman güneş normale dönmüştü. Tekrar dönebilir. Güneş yüzde dört değişken bir yıldızdır. Belki de sık sık biraz daha değişken bir hal alıyordur.”

Yatak odasında bir şey kırıldı. Pencere miydi acaba? Nemli rüzgâr bize ulaştığında fırtınanın ince çığılı daha da yükseldi.

“O zaman bu durumdan sağ salim çıkabiliriz,” dedi Leslie tedirgin tedirgin.

“Bence meselenin can alıcı noktasına parmak bastın. Hadi, şerefe!” Şampanyamı bulup kafama diktim. Saat sabahın üçüydü ve kapımızda gürleyen bir kasırga vardı.

“O halde bu konuda bir şey yapmamız gerekmiyor mu?”

“Yapıyoruz zaten.”

“Tepelere çıkmak gibi bir şey! Stan, her yeri sel basacak!”

“Buna emin olabilirsiniz ama sular buraya kadar yükselmeyecek. On dördüncü kattayız. Bunu enine boyuna düşündüm. Depreme dayanıklı bir binadayız. Bunu kendin söyledin. Binanın çökmesi için bir kasırgadan fazlası gerekli.”

“Tepelere çıkmaktan bahsediyorsun, peki ama hangi tepelere? Bu gece çok uzağa gidemeyiz, sokaklar çoktan sular altında kaldı. Hadi diyelim Santa Monica Dağları'na çıktık, ya sonra ne olacak? Heyelanlar. Olacağı bu. O bölge gelen felakete karşı koyamayacaktır. Güneş patlaması, yeni bir okyanus yaratacak kadar su buharlaştırmış olmalı. Kırk gün kırk gece yağmur yağacak! Hayatım, bu gece bulabileceğimiz en güvenli yer burası.”

“Diyelim ki kutuplardaki buzullar eridi?”

“Evet... onun için bile yeterince yüksekteyiz. Belki de Nuh Tufanı'nı son güneş patlaması başlatmıştır. Belki de aynı şey yeniden oluyordur. Kalıbımı basarım, dünya üzerinde kasırganın ortasında kalmamış tek bir yer bile yoktur. Bu ters yöne hareket eden iki dev kasırga şimdiye kadar çoktan yüzlerce küçük fırtınaya bölünmüştür—”

Cam kapılar içeri doğru patladı. Başımızı eğdik, rüzgâr tepemizde uğuldayarak üzerimize yağmur ve cam saçtı.

“En azından yiyeceğimiz var!” diye bağırdım. “Eğer sel yüzünden burada mahsur kalırsak, bu bitene kadar dayanabiliriz!”

“Ama elektrik kesilirse, hiçbir şey pişiremeyiz! Ayrıca buzdolabı da—”

“Pişirebildiğimiz her şeyi pişiririz. Yumurtaların hepsini haşlarız—”

Üstümüzde uğuldayan rüzgâr gücünü artırdı. Konuşmaya çalışmayı bıraktım.

Ilık yağmur yatay bir şekilde üzerimize yağdı ve bizi sırlıslam etti. Kasırgada yemek pişirmek mi? Aptallık etmişim; çok geç kalmıştım. Denesek, rüzgâr kaynayan suyu tepemize boca edecekti. Ya da kızgın yağ—

Leslie, “Fırını kullanmamız gerek!” diye bağırdı.

Tabii ya, fırın tepemize düşmezdi.

250 dereceye ayarlayıp yumurtaları su dolu bir kabın içinde fırına koyduk. Et rafındaki tüm etleri çıkartıp tavaya tıktırdık. Başka bir tencereye de enginarları. Diğer sebzeleri pişirmeden de yiyebilirdik.

Başka ne yapabiliirdik? Düşünmeye çalıştım.

Su. Elektrik kesilirse muhtemelen su ve telefon hattı da kesilecekti. Lavabonun üzerindeki musluğu açıp elime geçenleri doldurmaya başladım: kapaklı tencereler, Leslie'nin partiler için kullandığı büyük kahve makinası, büyükçe bir yıkama kabı. Deli olduğumu düşündüğü belliydi ama su kaynağı olarak yağmur suyuna güvenmiyordum; ne de olsa kontrolü elimde değildi.

Gürültü. Sesimizi duyurmak için birbirimize bağırmaı çoktan bırakmıştık. Bu ses içinde kırk gün kırk gece geçirirsek sağır olurduk. Pamuk? Banyoya ulaşmak için artık çok geçti. Kâğıt havlu! Bir parça yırtıp kulaklarımız için dört tane tıkaç yaptım.

Peki ya tuvalet meselesi? Leslie'nin evini seçmek için başka bir neden daha. Tesisat bozulduğunda balkon işimize yarardı.

Olur da sel on dördüncü katı aşarsa çatı vardı. Yirmi kat daha yukarda. Eğer sular daha da yükselirse, her şey sona erdiğinde geriye ancak bir avuç insan kalacaktı.

Ya novaysa?

Leslie'ye daha sıkı sarıldım ve tek elimle bir sigara daha yaktım. Eğer novaysa bütün hazırlıklarım boşunaydı. Yine de bu beni hazırlık yapmaktan alıkoyamazdı. Hiç umudun kalmasa bile hazırlık yapmayı bırakmazsın.

Ve kasırga canlı buhara dönüşürse de, balkon seçeneği hep vardı. Diri diri haşlanmaktansa elimden geldiğince hızlı koşar ve tırabzanlardan atlardım.

Ama şimdi bunu konuşmanın sırası değildi.

Muhtemelen o da bunu düşünmüştü.

Saat dört gibi elektrik kesildi. Ne olur ne olmaz diye fırını kapattım. Soğuması için bir saat bekleyip tüm yiyecekleri küçük plastik sandviç poşetlerine doldurabiliirdim.

Leslie kollarımda uyuyakalmıştı. Neler olacağını merak etmeden nasıl uyuyabilirdi? Arkasını yastıklarla doldurup onu yavaşça bıraktım.

Sırt üstü yatıp sigara içerken bir süre şimşeklerin tavanda oluşturduğu gölgeleri seyrettim. Kaz ciğerinin hepsini yemiş, bir şişe de şampanya içmiştik. Bir an brendiyi açmayı düşündüm ama sonra büyük bir pişmanlıkla vazgeçtim.

Epey bir zaman geçti. Ne hakkında düşündüğümü bile tam olarak hatırlamıyorum. Uyumadım ama zihnim de çalışmıyordu. Tavanın, şimşekler yanıp sönerken griye dönmüş olduğunu yavaş yavaş anlamıştım.

Sırılsıklam bir şekilde, ihtiyatla yana döndüm. Her şey ıslanmıştı.

Saatim dokuz buçuğu gösteriyordu.

Tezgâhın etrafından salona doğru emekledim. Fırtınanın çıkardığı sesleri o kadar uzun süredir umursamıyordum ki, yüzümü kırbaçlayan ılık yağmurun bana bunu hatırlatması gerekti. Dışarıda kasırga vardı ama kömür grisi ışık kara bulutlardan içeri süzülüyordu.

Demek ki brendiyi içmemekle akıllılık etmişim. Sel, fırtına, yoğun radyasyon ve patlamadan kaynaklanan yangınlar.. eğer yıkımın bedeli beklediğim kadar yüksek olacaksa, o zaman paranın hiçbir değeri kalmayacaktı. Elimizdekileri takas etmemiz

gerekecekti.

Acıkmıştım. İki yumurta ve domuz pastırması yedim, pastırma henüz soğumamıştı. Geriye kalan yiyecekleri paketlemeye başladım. Belki bir hafta yetecek kadar yiyeceğimiz vardı... ama dengeli besleneceğimizi söylemek pek mümkün değildi. Bir kısmını komşularımızla takas edebilirdik belki. Apartman büyüktü. Mutlaka boş daireler de olmalıydı; konserve ve benzeri şeyler için onları yağmalayabilirdik. Ve tabii sular iyice yükselmeye başlayınca alt katlardan gelen sığınmacılarla da ilgilenmek gerekecekti...

Kahretsin! Keşke nova olsaydı. Dün gece hayat ne kadar basitti. Şimdi ise... İlacımız var mıydı? Apartmanda doktor var mıydı? Dizanteri ve başka birçok salgın hastalık olacaktı. Ve açlık. Buraya yakın bir süpermarket vardı; acaba apartmanda dalış malzemesi bulabilir miydik?

Ama önce biraz uyumalıydım. Daha sonra apartmanı keşfe çıkabilirdik. Gün gittikçe daha açık bir kömür grisine dönüşüyordu. Çok ama çok daha kötü bir durumda olabilirdik. Dünyanın öbür ucunda her tarafa yayılmış olması gereken radyasyonu düşündüm ve bir gün çocuklarımız Asya'yı, Avrupa'yı veya Afrika'yı sömürgeleştirip orada yaşamaya başlarlar mı diye merak ettim.

Çeviren: Handegül Demirhan

MEDYA JENERASYONU

George R. R. Martin

George R. R. Martin'ın bilimkurgu, fantasti ve korku türlerinde verdiği çeşitli eserler kendisine birden fazla kez Hugo ve Nebula ödüllerinin yanı sıra Korku Yazarları Derneği'nin verdiği Bram Stoker Ödülü'nü de kazandırmıştır. En iyi eserleri genelde novella uzunluğundadır ve bu eserlerde Martin'ın hikâye anlatımı türlerin sınırlarını aşan çeşitli tema ve fikirlerin keşfedilmesini sağlar. "Çölkralları" [Sandkings] bir korku klasiği olan Frankenstein kadar eski bir düşünceyi fütürist bir bakış açısıyla sunar: Tanrıyı oynamaya çalışan sorumsuz bir adam ve canavarları kendisine saldırdığında yaşadığı zorluklar. 1987 yılında beyaz perdeye uyarlanan "Nightflyers" isimli öyküsü, perili ev senaryosunu yıldızlararası bir uzay gemisinin içine yerleştirir. "A Song for Lya" isimli öyküsünde Dünya dışı bir kültürün, kendi eşsiz biyolojisinin bir uzantısı olan dini inanışlarını konu alır. "Meathouse Man" Martin'ın, klasik bir korku teması olan 'zombi'ye bilimkurgu öğelerini eklediği birkaç öyküden birisidir. Martin kurmaca eserlerini yayımlamaya 1971 yılında başladı. Dying of the Light isimli ilk romanı bundan altı yıl sonra yayımlandı ve yaşadığı gezegenin özelliklerini taşıyan Dünya dışı bir kültürün kitaptaki ayrıntılı tasviriyle beğeni topladı. Martin'ın hemen hemen tüm romanları titizce hazırlanmış altyapıları ile dikkat çekmektedir. Fevre Dream isimli dönemsel vampir öyküsünde, Amerika'nın güneyinde bulunan Mississippi Nehri'ndeki iç savaş öncesi yaşam çok canlı bir şekilde tasvir edilmiştir. The Armageddon Rag isimli eserde 1960'lardaki Amerikan karşıt kültürü ele alınmış, müzikleri ile zamanın yok edici güçlerini ve kaosu yönlendiren bir rock grubunun hikâyesi anlatılmıştır. Taht Oyunları, Kralların Çarpışması ve Kılıçların Fırtınası Martin'ın destansı serisi Buz ve Ateşin Şarkısı'nın ilk üç bölümünü oluşturmaktadır. Martin ayrıca Lisa Tuttle ile Windhaven romanını yazmıştır. Öyküleri; A Song for Lya and Other Stories, Songs the Dead Men Sing ve Tuf Voyaging kitaplarında toplanmıştır. İçlerinde Alacakaranlık Kuşağı ve Güzel ve Çirkin'in de bulunduğu pek çok televizyon dizisi için yazmıştır. Martin, yirmiden fazla antolojinin de editörlüğünü yapmıştır; buna Wild Cards serisinden on beş tane mozaik roman da dahildir.

Çölkralları

Simon Kress şehrin elli kilometre dışında, çorak ve kayalık tepelerin arasında geniş bir köşkte tek başına yaşıyordu. Yani beklenmedik bir iş yolculuğuna çağırıldığında evcil hayvanlarını içi rahat bir şekilde bırakabileceği hiçbir komşusu yoktu. Leş şahini sorun değildi çünkü kullanılmayan çan kulesine tünemişti ve zaten kendi kendini besleyebiliyordu. Sürüngen yarattığı da evin dışındaydı ve kendi başının çaresine bakabiliyordu; bu küçük canavar, salyangoz, kuş ve kaya mantarları ile besleniyordu. Ama içi hakiki Dünya piranalarıyla dolu olan tankı sıkıntı teşkil ediyordu. Kress yolculuğa çıkmadan önce koca tanka bir parça et attı. Tahmin ettiğinden geç kalırsa piranalar birbirlerini de yiyebilirlerdi ki bunu daha önce de yapmışlardı. Piranaların birbirlerini yemeleri Kress'i eğlendirmişti.

Ne yazık ki, bu sefer beklediğinden çok daha fazla geç kaldı. Nihayet evine dönebildiğinde tüm balıklar ölmüştü. Aynı şekilde leş şahini de. Kress'in yokluğunda sürüngen yaratık çan kulesine tırmanmış ve şahini yemişti. Simon Kress'in canı buna çok sıkıldı.

Kress ertesi gün jetiyle Asgard'a gitti; aşağı yukarı iki yüz kilometrelik bir yolculuktu bu. Asgard, Baldur'un en büyük şehriydi, en eski ve en geniş yıldızlimanına ev sahipliği yapıyordu. Kress arkadaşlarını tuhaf, eğlenceli ve pahalı hayvanlarıyla etkilemeyi severdi ve Asgard tam olarak bu hayvanları bulabileceği yeri.

Ancak bu sefer şansı pek yaver gitmedi. Tuhaf Hayvanlar kepenkleri indirmişti, t'Etherane Hayvan Dükkânı ona başka bir leş şahini kakalamaya çalıştı ve Garip Sular'daki satıcı ona pirana, parlakköpekbalığı ve örümcek-kalamardan daha egzotik hayvanlar sunamadı. Kress bu hayvanların hepsini daha önce beslemişti; ona yeni bir şey lazımdı.

Akşama doğru, kendini Gökkuşağı Bulvarı'nda yürüyüp daha önce gitmediği bir dükkân ararken buldu. Yıldızlimanına çok yakın olan bu bulvarda ithal ürün pazarları yol boyu dizilmişti. Büyük mağazaların etkileyici uzun pencerelerinde nadide ve pahalı uzaylı objeler, mağazaların içinde ne olduğunu tam bir gizem haline getiren siyah perdelerin önündeki minderlere yerleştirilmişti. Mağazaların arasında vitrinlerinde her türden gezegendışı ıvır zıvır bulunan daracık, kirli eskiciler bulunuyordu. Kress iki tip dükkândan da istediğini elde edemedi.

Sonra farklı bir dükkânla karşılaştı.

Limana oldukça yakındı. Kress buraya daha önce hiç gitmemişti. Dükkân tek katlı, çok büyük olmayan bir binadan ibaretti; bir mutluluk barı ile Gizli Kızkardeşlik'in tapınak-genelevi arasında yer alıyordu. Gökkuşağı Bulvarı'nın bu kısmı yıkık döküktü. Dükkânın kendisi de bir garipti. Dikkat çekiciydi.

Pencereler tamamen sis kaplıydı; şimdi soluk bir kırmızı, şimdi gerçek sisin grisi, şimdi de ışıltılı ve altın sansı. Sis bulutu girdap gibi fırl fırl dönüyor, içeriden hafifçe parılıyordu. Kress pencerenin içindeki objelere göz attı —makinelere, sanat eserleri ve ne olduklarını anlayamadığı başka birçok şey— ama hiçbir objeyi net bir şekilde göremedi.

Sis objelerin etrafında onları okşarcasına dönüyor, bir objeyi gözler önüne sererken diğerini saklıyor, sonra da hepsini örtüyordu. Etkileyici bir görüntüydü.

Baktıkça sis harfler oluşturmaya başladı. Her seferinde başka bir kelime beliriyordu. Kress sisin oluşturduğu kelimeleri okudu:

WO. VE. SHADE. İTHAL. ÜRÜNLER. TARİHİ. ESERLER. SANAT. ESERLERİ. YAŞAM-FORMLARI. MUHTELİF. ÜRÜNLER.

Harfler durdu. Kress sisin ötesinde hareket eden bir şey gördü. Bu ve dükkânın reklam yazısında geçen "Yaşam-formları" yazısı içeriye girmesi için yeterliydi. Yol pelerini omzuna savurup dükkâna girdi.

Kress içeride bir hayli şaşırıldı. Dükkân dışarıdan ufak tefek görünmesine rağmen tahmin ettiğinden çok daha büyüktü. İçerisi loş ve huzurluydu. Tavan yıldız desenliydi, sarmal nebularlar bile vardı, çok karanlık ve gerçekçi, çok hoştu. Tezgâhların hepsi içindeki ürünlerin gözükmesi için hafifçe parlıyordu. Koridorun zemini sisle kaplıydı. Bazı yerlerde sis neredeyse Kress'in dizine ulaşıp yürürken ayağının etrafında girdap gibi dönüyordu.

"Yardımcı olabilir miyim?"

Kadın adeta sisin içinden çıkmıştı. Uzun boylu, zayıf ve soluk benizli kadın gösterişsiz gri bir tulum giyiyor ve kafasına güzel oturmuş küçük garip bir şapka takıyordu.

"Siz Wo musunuz, yoksa Shade mi?" diye sordu Kress. "Yoksa sadece satış sorumlusu musunuz?"

"Jala Wo, efendim. Buyrun," diye yanıtladı kadın. "Shade müşterilere bakmaz. Satış sorumlumuz da yoktur."

"Dükkânınız oldukça büyük," dedi Kress. "Sizi daha önce hiç duymamış olmam garip."

"Baldur şubemizi yeni açtık," dedi kadın. "Başka gezegenlerde de şubelerimiz var. Ne isterdiniz acaba? Sanat eserleri mi? Sizde koleksiyoncu tipi var. Elimizde harikulade Nor T'alush kristal oymaları mevcut."

"Hayır," dedi Simon Kress. "İstediğim tüm kristal oymaları çoktan aldım. Buraya evcil hayvan almaya geldim."

"Yaşam-formu mu?"

"Evet."

"Uzaylı mı olsun?"

"Tabii ki."

"Depomuzda bir adet taklitçimiz var. Celia'nın Gezegeni'nden. Zeki bir maymun. Zamanla konuşmayı öğrenmekle kalmayıp sesinizi, ses tonunuzu, jestlerinizi ve hatta yüz ifadenizi bile taklit etmeyi öğrenecektir."

"Çok tatlı," dedi Kress. "Ve sıradan. Ben böyle bir şey aramıyorum, Wo. Daha egzotik şeylerin peşindeyim. Daha olağan dışı. Tatlı olmasın. Tatlı hayvanlardan iğreniyorum. Mesela şu an sürüngen bir yaratığım var. Çok yüksek bir fiyata Cotho'dan getirttim. Zaman zaman onu istenmeyen yavru kedilerle besliyorum. Benim tatlı anlayışım bu. Umarım ne demek istediğimi anlıyorsun."

Wo gizemli bir şekilde gülümsedi. "Daha önce hiç size tapan bir hayvan beslediniz mi?" diye sordu.

Kress sırttı. "Eh, arada sırada. Ama istediğim şey bana tapmaları değil, Wo. Sadece eğlence."

"Beni yanlış anladınız," dedi Wo, yüzündeki o garip gülümseme ile. "Gerçek anlamda tapmaktan bahsediyorum."

"Ne demek istiyorsun?"

"Sanırım size uygun bir şey var elimde," dedi Wo. "Beni takip edin."

Kadın, Kress'i parlak tezgâhların arasından uzun, sis kaplı ve üzerinde sahte yıldız ışığı olan bir koridordan geçirdi. Sis bulutunun arasından geçip dükkânın başka bir bölümüne girdiler ve büyük plastik bir tankın önünde durdular. Bir akvaryum, diye düşündü Kress.

Wo işaret etti. Kress yaklaştı ve yanıldığını gördü. Bu bir teraryumdu. İçinde yaklaşık iki metre karelik bir minyatür çöl vardı. Soluk kırmızı ışığın altında donuk renkli ve beyazlamış kızıl bir çöl. Kayalar: bazalt, kuvars ve granit. Tankın her bir köşesinde de bir kale vardı.

Kress gözlerini kırptı, bir kez daha dikkatlice baktı ve yanılışını düzeltti; kalelerden sadece üç tanesi ayakta idi. Dördüncü kale eğilmiş, ufalanmış ve harap olmuş durumdaydı. Diğer kaleler ilkel ama sağlamdı; taş ve kumdan yapılmışlardı. Kalenin mazgallarının üzerinde ve yuvarlak sütunlu girişlerin arasında küçük yaratıklar geziniyordu. Kress yüzünü plastik tanka yaklaştırdı. "Böcek mi bunlar?" diye sordu.

"Hayır," diye cevapladı Wo. "Bunlar çok daha karmaşık yaşam-formları. Çok daha zekiler hem de. Sürüngeninizden çok daha akıllılar. Bu yaratıkların adı çölkralları."

"Bunlar böcek," dedi Kress tanktan geriye çekilirken. "Ne kadar karmaşık olurlarsa olsunlar." Yüzünü astı. "Ve bu zekâ zırvasına inanmamı bekleme. Bu kadar küçük yaratıkların en ilkel beyinlerden öte beyinleri olamaz."

"Kolektif zekâları var," dedi Wo. "Bu durumda kaleler kolektif zekânın kendisi oluyor. Aslına bakılırsa bu tankta sadece üç organizma var, dördüncüsü öldü. Gördüğünüz gibi kaleleri yıkılmış durumda."

Kress tekrar tanka baktı. "Kolektif zekâ, öyle mi? İlginç." Tekrar kaşlarını çattı. "Yine de, büyük bir karınca yuvasından farksız. Daha iyi bir şey bekliyordum açıkçası."

"Birbirlerine karşı savaşıyorlar."

"Savaşıyorlar mı? Hmmm." Kress yine gözlerini tanka çevirdi.

"Renklerine dikkat edin," dedi Wo. En yakın kalede toplanmış yaratıkları işaret etti. Bir tanesi tankın duvarını tırmalıyordu. Kress yaratığa iyice baktı. Ama halen gözüne bir böcekten fazlası gibi görünmüyordu. Tırnak büyüklüğünde, altı bacağı, vücudunun etrafında altı küçük gözü olan bir böcek. Yaratığın çirkin altçenesi gözle görülecek seviyede hareket ediyor, iki uzun anten havada desenler çiziyordu. Antenleri, altçenesi, gözleri ve ayakları isli bir siyahtı ama baskın renk zırhındaki koyu turuncuydu. "Bu bir böcek," diye tekrarladı Kress.

"Böcek değil," diye ısrar etti Wo sakince. "Çölkralı büyüdüğünde zırhlı kabuğunu atar. Eğer büyürse tabii. Bu boyutta bir tankta büyüme söz konusu olmaz." Kress'i kolundan tutup diğer kalenin olduğu tarafa götürdü. "Buradakilerin rengine bakın bir de."

Baktı. Bunlar farklıydı. Buradaki çölkrallarının zırhları parlak kırmızıydı; antenleri, altçeneleri, gözleri ve ayakları ise sarıydı. Kress tankın öbür tarafına baktı. Üçüncü kalenin sakinleri kirli beyazdı, uzuvları ise kırmızıydı. "Hmmm," dedi.

"Daha önce dediğim gibi, savaşıyorlar," dedi Wo. "Hatta barış yapıp ittifak bile kuruyorlar. Tanktaki dördüncü kaleyi yok eden de bir ittifaktı. Siyahlar sayıca çok fazla olmaya başlamışlardı, o yüzden diğerleri dördüncü kaleyi yok etmek için güçlerini birleştirdi."

Kress yine de ikna olmamıştı. "Gerçekten eğlenceli, buna şüphe yok. Ama böcekler de savaşır."

"Ama böcekler tapmazlar," diye cevap verdi Wo.

"Hı?"

Wo gülümseyip kaleyi işaret etti. Kress dikkatle baktı. En yüksek kulenin duvarına bir yüz yontulmuştu. Yüzü tanıdı; Jala Wo'nun yüzüydü bu. "Nasıl...?"

"Yüzümün hologramını tanka birkaç gün boyunca yansıttım. Tanrının yüzü yani, anladınız mı? Onları besliyorum; her zaman onlara yakınam. Çölkrallarının gelişmiş psişik hisleri vardır. Kendilerine yakın olanlarla telepati kurabilirler. Beni hissediyorlar, kalelerini benim yüzümle süsleyerek bana tapıyorlar. Tüm kalelerde benim yüzüm var, bakın." Gerçekten de tüm kalelerin duvarında Wo'nun yüzü vardı.

Jala Wo'nun kalenin üzerindeki yüzü dingin ve huzurluydu, çok gerçekçiydi. Kress bu yaratıkların işçiliklerine hayran kaldı. "Nasıl yapabiliyorlar bunu?"

"Öndeki iki ayaklarını elleri gibi kullanıyorlar. Hatta parmak denilebilecek uzuvları bile var; üç küçük esnek kıl. Ayrıca hem savaşta hem inşaatta çok iyi organize oluyorlar. Dediğim gibi, aynı renktekiler ortak bir zihni paylaşıyor."

"Anlatmaya devam et," dedi Kress.

Wo gülümsedi. "Anne kalenin içinde yaşıyor, bu arada anne benim koyduğum bir isim, bir çeşit benzetme. Kalenin içinde yaşayan o yaratık, diğerlerinin hem annesi hem de midesi. Dişi, neredeyse yumruk büyüklüğünde ve hareketsiz. Aslında bu yaratıklara çölkralı demek biraz yanlış. Hareketli olanlar köylüler ve savaşçılar, gerçek hükümdar kraliçe. Gerçi bu benzetme de kendi içinde yanlış. Tümünden bakınca, her bir kale çift cinsiyetli bir varlık gibi."

"Neyle besleniyorlar?"

"Hareketli olanlar püre yiyor - kalenin içinde önceden sindirilmiş besinler. Anne, yemeği birkaç gün içinde sindirip onlara veriyor. Hareketlilerin midesi püre dışında bir besini kaldıramıyor, yani eğer anne ölürse diğerleri de kısa süre içinde ölür. Anneye gelince... her şeyi yiyebiliyor. Bunun için ekstra bir harcama yapmanıza gerek yok. Yemek artıkları pekâlâ iş görür."

"Başka canlıları yer mi?" diye sordu Kress.

Wo başını salladı. "Annelerin diğer kalelerin hareketlilerini yedikleri oluyor, yani evet."

"İlgimi çekti aslında," diye itiraf etti. "Keşke bu kadar küçük olmasalardı."

"Sizinkiler daha büyük olabilir. Buradaki tank küçük olduğu için çölkralları da küçük. Buldukları alanın büyüklüğüne göre kendi büyüklüklerini ayarlayabiliyorlar. Bunları daha büyük bir tanka koyarsam, tekrar büyümeye başlarlar."

"HmMMM. Benim pirana tankım bunun iki katı ve müsait. Temizlenip içine kum doldurulursa..."

"Wo ve Shade olarak kurulum işine biz bakarız. Bizim için bir zevk."

"Tabii ki," dedi Kress, "dört tane de kale istiyorum."

“Kesinlikle,” dedi Wo.

Fiyat konusunda pazarlık etmeye başladılar.

Üç gün sonra Jala Wo henüz uykuda olan çölkralları ve kurulum ekibiyle Simon Kress’in evine geldi. Wo’nun yardımcıları Kress’in daha önce hiç görmediği tipten uzaylılardı - bodur ve geniş belli, iki ayaklı, dört kollu ve çok yüzeyli pörtlek gözlü. Derileri kalındı ve kayış gibiydi, vücutlarının tuhaf bölgelerinde garip boynuzlar, omurlar ve çıkıntılar vardı. Ama çok güçlü kuvvetlilerdi ve çalışkanlardı. Wo onlara Kress’in daha önce hiç duymadığı ahenkli bir dilde sesleniyordu.

Kurulum bir günde tamamlandı. Pirana tankını geniş salona taşıdılar, Kress onları rahat bir şekilde izleyebilsin diye iki tarafına kanepeler yerleştirdiler, tankı temizlediler, üçte ikisini kum ve kayalarla doldurdular. Hem çölkrallarının sevdiği loş kırmızı ışığı sağlamak, hem de tanka hologram yansıtılabilmek için özel bir ışıklandırma sistemi kurdular. Tankın tepesine içine beslenme mekanizması yerleştirilmiş sağlam plastik bir kapak koydular. “Bu şekilde tankın kapağını çıkarmadan onları besleyebilirsiniz,” diye açıkladı Wo. “İnanın tanktan kaçmalarını istemezsiniz.”

Tankın kapağında içerideki nemi ideal seviyede tutmak için iklim kontrol cihazları da vardı. “Ne nemli ne çok kuru olmalı,” dedi Wo.

Son olarak Wo’nun dört kollu elemanlarından biri tanka girip dört ayrı köşeye derin çukurlar açtı. Diğer elemanlardan biri, uykudaki anneleri dondurulmuş olarak taşıdıkları soğutmalı çantalardan çıkarıp kafesin içindeki çukur kazana uzattı. Anneler hiçbir şeye benzemiyordu. Kress’e göre bu yaratıklar küflü, yarı bozulmuş çiğ et parçalarından başka bir şey değildi. Bir de ağızları vardı.

Wo’nun işçi uzaylısı tankın dört ayrı köşesine her bir anneyi gömdü. Sonra çukurları ve tankın kapağını kapayıp gittiler.

“Sıcaklık annelerin uyanmasını sağlayacaktır,” dedi Wo. “Bir haftadan az sürede hareketliler yumurtalarından çıkıp yüzeye gelirler. Sakın onları bol bol beslemeyi unutmayın. Kaleleri inşa etmek için güce ihtiyaçları olacak. Tahminimce üç hafta içinde kaleleri inşa ederler.”

“Peki ya yüzüm? Yüzümü ne zaman oyacaklar?”

“Bir ay sonra hologramı açın,” dedi Wo. “Ve sabırlı olun. Sorunuz olursa bizi arayın. Wo ve Shade hizmetinizdedir.” Başıyla selam verdi ve gitti.

Kress tanka geri döndü ve düğmeye basıp tankın ışığını açtı. Çöl durgun ve bomboştu. Sabırsızca parmaklarını tankın plastik yüzeyine vurdu, surat astı.

Dördüncü gün, Kress kumların altında hafif bir kırıltı gördüğünü sandı.

Beşinci gün, ilk hareketliyi gördü; tek başına ortalıkta gezinen bir beyaz.

Altıncı gün, bir düzine hareketli saydı; beyazlar, kırmızılar ve siyahlar. Turuncular gecikmişti. Kress tankın içine bir kâse yarı çürümüş yemek artığı döktü. Yaratıklar yemeği hemen fark edip yemeğe doğru koşular. Sonra da aldıkları parçaları kendi köşelerine sürüklemeye başladılar. Her grup son derece organizeydi. Savaşmıyorlardı. Kress biraz hayal kırıklığına uğradı ama yaratıklara biraz daha zaman vermeye karar verdi.

Turuncular ilk olarak sekizinci gün ortaya çıktılar. Diğer çölkralları ise toplamaya

başladıkları minik taşlarla çoktan kaba surların inşaatına başlamışlardı. Hâlâ savaşmıyorlardı. Çölkralları, o sırada Wo ve Shade'in dükkânında gördüklerinin yarısı kadardı ama Kress yine de hızlı büyüdüklerini düşünüyordu.

İkinci haftanın ortasında kaleler yükselmeye başlamıştı. Organize olmuş taburlar ağır kumtaşlarını ve granitleri kendi köşelerine taşıırken, diğerleri çeneleri ve parmakları uzuvlarıyla kumları köşelerine doğru itiyorlardı. Kress çölkrallarını gözlemlemek için bir mercekli gözlük sipariş etmişti; böylece tankın içinde nereye giderlerse gitsinler onları seyretmeye devam edebilecekti. Tankın plastik duvarları etrafında sürekli dönüyor, onları gözlemliyordu. Gerçekten de büyüleyiciydi. Kaleler beklediğinden biraz daha sadeydi ama bu konuda bir fikri vardı. Ertesi gün yaratıklara verdiği yemeğin yanında tankın içine obsidyen ve renkli cam parçaları da attı. Birkaç saat içinde camlar kalelerin duvarlarına eklenmişti.

İlk tamamlanan kale siyahlarındaki olmuştu, ardından beyazlarındaki ve kırmızılardaki tamamlandı. Her zamanki gibi turuncular sona kalmıştı. Onları seyredebilmek için Kress yemeklerini oturma odasına getirip koltukta yiyordu. İlk savaşın her an patlak vermesini bekliyordu.

Ama hayal kırıklığına uğradı. Günler birbirini kovaladı; kaleler daha da yükseliyor, daha da şatafatlı hale geliyordu. Kress kişisel ihtiyaçlarını gidermek ve önemli iş görüşmelerini yapmak dışında tankın başından neredeyse hiç ayrılmıyordu. Ama çölkralları savaşmıyordu. Kress'in sinirleri bozulmaya başlamıştı.

Sonunda, çölkrallarını beslemeyi bıraktı.

Çöldeki yemek artıkları tamamen bittikten iki gün sonra dört siyah hareketli, turunculardan birini sıkıştırıp annelerine götürdüler. Önce çenesini, antenini ve ayaklarını kopararak onu etkisiz hale getirdiler ve minyatür kalelerinin içine taşıdılar. O turuncu bir daha dışarı çıkmadı. Bir saat içinde, kırktan fazla turuncu siyahların köşesine akın etti ama kalenin içinden savunmaya çıkan siyahların sayısı çok daha fazlaydı. Savaş sona erdiğinde akıncılar katledilmişti. Cesetler ve ölmekte olanlar siyah anneye götürüldü.

Keyfi yerinde olan Kress kendini bu dâhiyane fikrinden dolayı tebrik etti.

Ertesi gün tankın içine yemek attığında, yemeğe sahip olmak için üç taraflı bir savaş patlak verdi. Savaştan galip ayrılan taraf beyazlar oldu.

Bundan sonra savaşlar birbirini kovaladı.

Jala Wo çölkrallarını getirdikten neredeyse bir ay sonra Kress yüzünün hologramını tankın içine yansıtan projektörü sonunda açtı. Hologram yavaşça tankın içinde dönüp durdu, böylece Kress'in bakışları dört kaleye de eşit olarak yansıdı. Kress hologramının kendisini iyi yansıttığını düşünüyordu: suratında muzip bir sırıtış, geniş bir ağız, tombul yanaklar. Masmavi gözleri parlıyordu, gri saçları özenle taranmıştı, kaşları ince ve şekilliydi.

Kısa bir süre sonra, çölkralları işe girişti. Hologram çölkrallarının üzerine yansırken, Kress onları cömertçe besledi. Geçici bir süreliğine savaşlar sona ermişti. Tek amaç ibadet olmuştu.

Yüzü kale duvarlarında belirmeye başladı.

İlkin dört yüz de Kress'e aynı görünmüştü ama çölkralları çalışmalarına devam ettikçe ve Kress dört kaledeki çalışmaları daha yakından inceledikçe, her kalenin farklı bir teknik

ve uygulamaya sahip olduğunu gördü. En yaratıcı olanı, Kress'in saçına gri renk koymak için ufak teşebir taşı parçaları kullanan kırmızılardı. Beyazlarındaki gözüne genç ve muzip göründü; siyahlarındaki ise neredeyse tamamen beyazlarındaki ile aynı olsa da, bilge ve cömert bir izlenim uyandırıyor. Turuncular da her zamanki gibi sona kalmış, en zayıf sureti yapmışlardı. Savaşlar onlar için pek de iyi gitmemişti, bu yüzden kaleleri diğerlerinin yanında biraz zavallı kalıyordu. Onların işlediği yüz daha basit ve özensizdi ama belli ki o şekilde bırakacaklardı. Turuncular yüzü o halde bırakınca Kress bozuldu ama bu konuda yapabileceği bir şey yoktu.

Tüm çölkralları Kress-suretlerini tamamladıklarında, Kress hologramı kapadı ve bir parti verme zamanının geldiğine karar verdi. Arkadaşları kesinlikle çok etkileneceklerdi. Hatta arkadaşlarına göstermek için bir savaş bile hazırlayabilirdi. Kendi kendine mutlu bir şekilde mırıldanırken davetli listesini hazırlamaya koyuldu.

Parti çok başarılıydı.

Kress partiye otuz kişi çağırmıştı: kendisiyle aynı zevkleri paylaşan yakın arkadaşları, eski sevgililerinden birkaçı ve davetini reddedemeyecek iş ve sosyal hayatındaki rakipleri. Bazılarının çölkrallarından rahatsız olacağını, hatta rencide olacağını biliyordu. Zaten istediği de buydu. Misafirlerinden en az birinin öfkelenip evi terk etmediği bir parti Simon Kress için başarısız bir partiydi.

Bir anlık bir kararla listeye Jala Wo'nun adını da ekledi. "İstersen Shade'i de getir," diye not düştü davetiyeye.

Wo'nun daveti kabul etmesi Kress'i biraz şaşırtmıştı. "Ne yazık ki Shade partiye katılamayacak. O sosyal etkinliklere katılmaz," diye ekledi Wo. "Ama ben çölkrallarının ne durumda olduğunu görmek için sabırsızlanıyorum."

Kress şatafatlı bir yemek hazırlatmıştı. Artık yemeğin sonuna gelinip muhabbet bittiğinde ve misafirler şarap ve zevkçubuklarıyla kafayı bulduğunda, Kress yemeğin artıklarını büyük bir kâseye dökerek misafirleri şaşırttı. "Millet, gelin," dedi. "Size yeni evcil hayvanlarımı göstermek istiyorum." Kâseyi eline alıp misafirleri salona götürdü.

Çölkralları beklentisini fazlasıyla yerine getirmişlerdi. Onları özellikle iki gün hiç beslememişti ve tam savaşacak kıvama gelmişlerdi. Misafirler tankın etrafında toplanıp Kress'in incelikle hazır ettiği gözlüklerle bakarken, çölkralları artıklar için görkemli bir savaşa girişmişlerdi. Savaş bittiğinde neredeyse altmış tane ölü hareketli vardı. Son zamanlarda ittifak kuran kırmızılar ve beyazlar yemeğin çoğu üzerinde hâkimiyet sağladılar.

"Kress, iğrençsin," dedi Cath m'Lane. İki yıl önce kısa bir süre Kress ile çıkmıştı, ta ki vıcık vıcık duygusallığı Kress'i deli edene kadar. "Gelmekle hata ettim. Belki değişmişindir, belki özür dilemek istersin diye düşünmüştüm." Kress'in sürungen yarattığı, çok sevdiği tatlı bir köpek yavrusunu yediğinden beri Kress'i hiç affetmemişti. "Bir daha beni asla çağırma, Simon," dedi. Yeni sevgilisi ve bir kahkaha korosu eşliğinde evi terk etti.

Diğer konuklarınsa bir sürü sorusu vardı.

Çölkrallarının nereden geldiğini öğrenmek istiyorlardı. "Wo ve Shade isimli ithal ürünler dükkânından," diye cevapladı Kress, gece boyunca tek başına ve sessiz kalmış Jala Wo'yu

kibarca işaret ederek.

Neden kalelerine Kress'in yüzünü işlemişlerdi? "Çünkü ben tüm iyi şeylerin kaynağım. Eminim ne demek istediğimi anlıyorsunuz?" Konuklar kıkırdarak karşılık verdi.

Yeniden savaşıacaklar mıydı? "Tabii ki ama bu akşam değil. Merak etmeyin. Başka partiler de olacak."

Amatör bir uzaylı-bilimci olan Jad Rakkis başka sosyal böceklerden ve yaptıkları savaşlardan bahsetti. "Çölkralları iyi güzel ama hiçbir şey değiller. Mesela, savaşçı karıncaları araştırın, aynı bunlar gibiler."

"Çölkralları böcek değildir," dedi Jala Wo sert bir şekilde ama Jad çoktan kendini anlattıklarına kaptırmıştı ve kimse Jala'nın söylediğine en ufak bir ilgi göstermemişti. Kress Jala'ya gülümseyip omuz silkti.

Malada Blane çölkrallarının savaşını izlemek için tekrar bir araya geldiklerinde bahis havuzu oluşturmayı önerdi ve diğer konuklar da bu fikre bayıldı. Kuralları ve bahis oranlarını hararetli bir şekilde tartışmaya koyuldular. Bu tartışma neredeyse bir saat sürdü. Gecenin sonunda misafirler ayrılmaya başladılar.

Son kalan misafir Jala Wo olmuştu. "Çölkrallarım epey başarılı, değil mi?" dedi Kress yalnız kaldıklarında.

"Gayet iyi görünüyorlar," dedi Wo. "Şimdiden benimkilerden daha büyükler."

"Evet," dedi Kress. "Turuncular hariç."

"Onu fark ettim," diye cevap verdi Wo. "Sayı olarak daha azlar ve kaleleri çok sefil görünüyor."

"Bazıları kaybetmek zorunda," dedi Kress. "Turuncular uyanmakta da yerleşmekte de çok geç kaldılar. Bunun cezasını da çektiler."

"Yanlış anlamayın ama," dedi Wo, "çölkrallarını yeterince besliyor musunuz acaba?"

"Arada bir diyete sokuyorum. Bu onları daha vahşi yapıyor," dedi Kress umursamazca.

Wo suratını astı. "Onları aç bırakmanıza gerek yok. Bırakın kendi sebepleri yüzünden, kendi istedikleri zamanlarda savaşsınlar. Bu zaten doğalarında var, onları kendi haline bırakırsanız, aralarındaki anlaşmazlıkların ne kadar ince ve karmaşık olduğuna şahit olabilirsiniz. Sürekli açlıktan kaynaklanan savaşlar hem yapay, hem küçük düşürücü."

Simon Kress, Wo'nun hoşnutsuzluğuna ilgiyle cevap verdi. "Benim evimdesin, Wo ve burada neyin küçük düşürücü olduğuna ben karar veririm. Tavsiye ettiğin şekilde çölkrallarını besledim ama savaşmadılar."

"Sabırlı olmalısınız."

"Hayır," dedi Kress. "Ne de olsa onların tanrısı ve efendisiyim. Neden onların içgüdülerini bekleyeyim ki? Beni tatmin edecek sıklıkta savaşmadılar. Ben de duruma el attım."

"Anladım," dedi Wo. "Konuyu Shade ile görüşeceğim."

"Bu ne seni ne de onu ilgilendirir," diye çıkıştı Kress.

"O zaman size iyi akşamlar," dedi Wo daha fazla uzatmadan. Ama ceketini giyerken, Kress'e onu kınayan gözlerle baktı. "Yüzlerinize bakın, Simon Kress," diye uyardı. "Yüzlerinize bakın."

Wo'nun ne demek istediğini anlamayan Kress, o evden çıktıktan sonra tankın yanına gitti ve kalelere baktı. Suretleri kalelerin duvarlarında her zaman olduğu gibi duruyordu.

Sadece — özel büyüteçli gözlüklerini taktı. Gözlüklerle bile farkı anlamak oldukça zordu. Ama yüzlerindeki ifade çok az değişmiş gibiydi, sanki gülümsemesi çok az da olsa şeytani bir ifade almıştı. Yine de çok küçük bir değişimdi, tabii ortada bir değişim varsa. Kress bunu Wo'nun dediklerinin kendisini etkilemiş olabileceğine bağladı ve onu partilerine bir daha çağdırmamaya karar verdi.

Sonraki birkaç ay boyunca, Kress ve sevdiği arkadaşları her hafta buluşup Kress'in "savaş oyunları" adını verdiği etkinlik için bir araya geliyorlardı. Artık ilk heyecanı geçtiği için Kress tankın etrafında daha az zaman geçiriyor, iş ve sosyal hayatına daha fazla önem veriyordu. Yine de arkadaşlarıyla toplanıp birkaç savaş izlemek hoşuna gidiyordu. Savaşçıları sürekli aklığın sınırında tutuyordu. Ancak bunun turuncular üzerinde çok fena etkileri olmuştu, gözle görülür şekilde azalmışlardı, hatta Kress anneleri öldü mü diye düşünmeden edemedi. Ama diğer çölkralları oldukça iyi durumdaydılar.

Bazen geceleri uyuyamadığında, Kress bir şişe şarap alıp sadece minyatür çölünün kızılığının aydınlattığı karanlık salona geçirdi. Saatlerce şarabını içip tek başına çölkrallarını izledi. Genelde tankın içinde bir yerlerde bir çekişme olurdu. Olmasa bile, ufak bir parça yemek koymasını çekişmenin patlak vermesine yetiyordu.

Malada Blane'in önerisi üzerine, her hafta savaşlar üzerine bahis oynuyorlardı. Kress tanktaki en güçlü ve sayıca en kalabalık olan, en görkemli kaleye sahip beyazlara oynayarak yüksek meblağlar kazandı. Bir keresinde her zaman yaptığı gibi yemeği savaş alanının ortasına bırakmak yerine, tankın üst kapağını kaydırıp beyazların kalesinin yakınına attı. Böylece yemeği alabilmek için diğerlerinin beyazlara saldırması gerekecekti. Saldırdılar da ama beyazlar muhteşem bir savunma yaptılar. Kress bu galibiyetin üstüne Jad Rakkis'ten yüz papel kazandı.

Rakkis neredeyse her hafta kaybediyordu. Hep çölkralları hakkında çok şey biliyormuş gibi davranıyordu, ilk partiden sonra çölkralları hakkında araştırma yaptığını iddia ediyordu ama bahislerde hep çok şanssızdı. Kress, Jad'in iddialarının boş böhürlenmeden ibaret olduğunu düşünüyordu. Daha önceleri bir anlık merakla çölkrallarını kendisi de araştırmak istemişti; bu hayvanların hangi gezegene ait olduğunu öğrenmek için kütüphaneye başvurmuştu. Ama çölkralları hakkında en ufak bir bilgi dahi yoktu. Wo ile iletişime geçip sormak istemişti ama başka işleri olduğundan sürekli aklından çıkıp durmuştu.

Jad Rakkis toplamda bin papelden fazla kaybettiği bir ayın sonunda savaş oyunlarına kolunun altında küçük bir plastik kutuyla geldi. Kabın içinde altın rengi tüyleri olan örümceğimsi bir yaratık vardı.

"Çöl örümceği," diye tanıttı hayvanı Rakkis. "Cathaday gezegeninden. Bugün öğleden sonra t'Etherane Hayvan Dükkânı'ndan aldım. Genelde bunların zehrini alırlar ama bununki alınmamış. Ne diyorsun, Simon? Paramı geri istiyorum. Çölkrallarına karşı örümceğim, bin papel koyuyorum."

Kress plastik kutudaki örümceği bir süre inceledi. Çölkralları büyümüş, Wo'nun tahmin ettiği gibi onunkilerin iki katı kadar olmuşlardı ama yine de bu yaratığın yanında küçücük kalıyorlardı. Bunun zehri vardı, çölkrallarının yoktu. Olsun, çölkralları sayıca çok fazlalardı. Ayrıca, sürekli gerçekleşen çölkralları savaşları son zamanlarda sıkıcı olmaya başlamıştı.

Bu maç yeni bir şey olacaktı ve bu yüzden Kress'in çok ilgisini çekmişti. "Tamam," dedi Kress. "Jad, sen aptalın tekisin. Çölkralları senin bu iğrenç yaratığın ölene kadar saldıracaklar."

"Aptal olan sensin," dedi Rakkis gülümseyerek. "Cathaday çöl örümceği genelde yarıklarda, deliklerde, kuytu köşede saklanan şeylerle beslenir; izle de gör, dosdoğru kalelere girip anneleri yiyecek."

Diğerlerinin gülüşmeleri arasında Kress somurttu. Bunu hesaba katmamıştı. "Gönder gelsin," dedi sinirli bir şekilde. İçkisini tazelemeye gitti.

Örümcek yemek atma borusundan rahatça geçemeyecek kadar büyüktü. İki kişi Rakkis'e tankın kapağını kaydırmada yardım etti ve Malada Blane örümceğin kutusunu Rakkis'e uzattı. Rakkis de örümceği sallayarak tankın içine düşürdü. Örümcek kırmızı kalenin önündeki kum tepesine hafifçe düştü ve bir süre şaşkınca olduğu yerde durdu. Ağzını oynattı, ayaklarını tehditkâr bir şekilde sallamaya başladı.

"Hadi, gelin," diye seslendi Rakkis. Herkes tankın etrafına toplandı. Simon Kress büyüteçli gözlüklerini bulup taktı. Eğer bin papel kaybedecekse, en azından karşılığında güzel bir savaş görmeliydi.

Çölkralları işgalciyi gördüler. Kaledeki tüm hareketlilik bir anda durdu. Küçük kırmızı hareketliler donakalıp örümceğe baktılar.

Örümcek kalenin karanlık girişine doğru ilerlemeye başladı. Tepedeki kulede, Simon Kress'in çehresi ruhsuz bir şekilde aşağıya bakıyordu.

Birden kırmızılar harekete geçti. En yakındaki kırmızı hareketliler iki adet kama oluşturdular ve kum üzerinde örümceğe doğru ilerlediler. Kalenin içinden de çok sayıda savaşçı fırlayıp annenin yaşadığı yeraltı kapısının önünde üç sıra savunma hattı oluşturdular. Sonra da keşifçi birliği kum tepelerinin üstünden orduya katıldı.

Savaş sonunda patlak verdi.

Çölkralları örümceğin üzerine yığıldılar. Çeneleriyle örümceğin ayaklarını ve karnını ısırp örümceğe yapıştılar. İşgalcinin altın rengi bacaklarından hızla sırtına tırmandılar. Örümceğin sırtını ısırp kopardılar. Hatta bir tanesi küçük sarı parmaklı uzuvlarıyla örümceğin gözünü çıkardı. Kress gülümsedi ve eliyle işaret etti.

Ama yine de küçüklerdi, zehirleri yoktu ve örümcek hiç duracak gibi değildi. Ayaklarıyla çölkrallarını iki yana atıyordu. Salyalar akan çenesi ile çölkrallarını ısıyor, onları sakat ya da felç bırakıyordu. Çoktan bir düzine kırmızı ölmüştü. Çöl örümceği saldırmaya devam etti. Kalenin önünde duran üç sıra halindeki muhafızların arasına daldı. Muhafızlar örümceğin etrafını kapatarak umutsuz bir savaş verdiler. Kress bir grup çölkralının örümceğin bir ayağını ısırarak kopardığını gördü. Savunmacılar yukarıdaki kulelerden titreyen, zor durumda olan örümceğin üzerine atladılar.

Çölkrallarının arasında kaybolan örümcek bir şekilde karanlığın içine girdi ve gözden kayboldu.

Jad Rakkis derin bir nefes aldı. Solgun görünüyordu. "Muhteşem," dedi bir başkası. Malada Blane ise boğuk boğuk kıkırdadı.

"Bak," dedi Idi Noredian, Kress'i kolundan çekeleyerek.

İnsanlar tankın köşesindeki savaşa o kadar odaklanmışlardı ki, hiçbiri tankın diğer yerlerinde olanları fark etmemişti. Ama şimdi kale sakindi, çöl ölü kırmızılar dışında

bomboştu. Ve herkes diğer taraflardaki hareketliliği görmeye başladı.

Üç ayrı ordu kırmızı kalenin önünde sıralanmıştı. Muhteşem bir düzen ile neredeyse hareketsiz duran turuncu, beyaz ve siyah çölkralları. Kalenin karanlığından neyin çıkacağını gözlüyorlardı.

Simon Kress gülümsedi. "Bir güvenlik kordonu," dedi. "İstersen diğer kalelere bir göz at, Jad."

Rakkis diğer kalelere baktı ve sövdü. Hareketliler gruplar halinde kapıları kum ve taş ile örüyorlardı. Örümcek bu savaştan bir şekilde sağ kurtulsa bile diğer kalelere öyle kolayca giremeyecekti. "Dört tane örümcek getirmeliydim," dedi Rakkis. "Yine de ben kazandım. Örümceğim şimdi aşağılarda senin kahrolası anneyi yiyordur."

Kress cevap vermedi. Bekledi. Gölgelede bir hareketlilik vardı.

Aniden, kırmızı hareketliler kapıdan fırlamaya başladılar. Kaledeki pozisyonlarını alıp örümceğin neden olduğu hasarları düzeltmeye koyuldular. Diğer kalelerin orduları da geri çekilip kendi köşelerine yöneldiler.

"Jad," dedi Simon Kress. "Sanırım kimin kimi yediği konusunda tekrar düşünsen iyi olur."

Bir sonraki hafta Rakkis dört tane ince gümüş yılan getirdi. Çölkralları yılanları çok zorlanmadan alt ettiler.

Sonraki hafta ise kocaman bir siyah kuşla şansını denedi. Kuş otuzdan fazla beyaz hareketliyi yemekle kalmayıp saldırılarıyla neredeyse beyazların kalesini yerle bir etti ama sonunda kanatları yorulup yere konunca çölkralları kuşun üstüne çullandı.

Daha sonra Rakkis böcekleri devreye soktu. Zırhlı böcekler çölkrallarından çok da farklı değillerdi. Ama salaklardı, çok salak. Turuncular ve siyahlar ittifak kurup böceklerin ordusunu böldüler, sonra da hepsini katlettiler.

Rakkis, Kress'e borç senedi vermeye başlamıştı.

Bu civarlarda Kress, Asgard'daki en sevdiği restoranda akşam yemeği yerken Cath m'Lane ile tekrar karşılaştı. Cath'in masasını ziyaret edip savaş oyunlarından bahsetti, onlara katılması için onu davet etti. Cath önce kızardı ama sonra kendisini kontrol edip soğukkanlılıkla, "Birinin seni durdurması gerekiyor, Simon. Bu kişi de sanırım ben olacağım," dedi. Kress omuz silkti, leziz yemeğinin tadını çıkardı ve bu tehdide daha fazla kafa yormadı.

Bir hafta sonra, kısa boylu, balıketli bir kadın Kress'in kapısını çaldı, polis bilekliğini gösterdi. "Hakkınızda şikayet aldık," dedi. "Evinizde bir tank dolusu tehlikeli böcek mi besliyorsunuz, Bay Kress?"

"Böcek değiller," dedi Kress öfkeli öfkeli. "Gelin, göstereyim."

Kadın çölkrallarını gördüğünde, başını sallamaya başladı. "Bu böyle olmaz. Bu yaratıklar hakkında ne biliyorsunuz? Hangi gezegenden olduklarını biliyor musunuz? Ekoloji kurulundan onay aldınız mı? Bunları beslemek için izniniz var mı? Elimizdeki rapora göre bu yaratıklar etçiller, aynı zamanda da tehlikeliler. Ayrıca raporda yarı-akıllı oldukları da yazıyor. Neyse, nereden aldınız bu yaratıkları?"

"Wo ve Shade'in dükkânından," diye cevap verdi Kress.

"Adlarını hiç duymadım," dedi kadın. "Ekologların izin vermeyeceklerini bildiklerinden,

muhtemelen kaçak getirmişlerdir. Hayır, Bay Kress, bu iş böyle olmaz. Tanka el koyup onu imha ettireceğim. Tabii biraz para cezası da alacaksınız.”

Kress kadına kendisini ve çölkrallarını unutmaması için yüz papel vermeyi teklif etti.

Kadın aşağılayıcı bir ifadeyle Kress'e baktı. "Şimdi hakkınızdaki suçlamalara rüşvet girişimini de eklemek durumundayım."

Kress kadını ancak iki bin papelle ikna edebildi. "Bu hiç kolay olmayacak, biliyorsun değil mi?" dedi kadın. "Değiştirilmesi gereken formlar, silinmesi gereken kayıtlar var. Ayrıca ekologdan sahte izin çıkarmak da oldukça zaman alacaktır. Şikayetçiye hiç değinmiyorum bile. Ya tekrar ararsa?"

"Onu bana bırak," dedi Kress. "Onu bana bırak."

Bunun üzerine bir süre düşündü. O gece birkaç yeri aradı.

İlk olarak t'Etherane Hayvan Dükkânı'nı aradı. "Köpek almak istiyorum," dedi. "Yavru olsun."

Yuvarlak yüzlü satıcı duyduklarına inanamadı. "Yavru köpek mi? Sen böyle şeyler almazsın, Simon. Dükkâna gelsene, elimde çok tatlı bir tane var."

"Özel bir tür köpek istiyorum," dedi Kress. "Dediklerimi not et. Görünüşünün nasıl olduğunu tarif edeceğim."

Sonra da Idi Noredian'ı aradı. "Idi, bu gece hologram ekipmanlarını alıp buraya gelmeni istiyorum. Çölkrallarının bir savaşını kaydedeceğim. Arkadaşıma hediye etmeyi düşünüyorum."

Kayı yaptıktan sonraki gece, Simon geç saatlere kadar uyumadı. Yeni yayımlanan tartışmalı bir diziyi sensoryumda özümsemi, kendisine yiyecek bir şeyler hazırladı, bir ya da iki tane zevkçubuğu içti, bir şişe de şarap açtı. Keyifli bir halde, elinde bir kadeh şarapla salona geçti.

Işıklar kapalıydı. Teraryumun içinden sızan kırmızı ışık gölgeleri kızarmış ve sanrılı gösteriyordu. Siyahların kalesindeki tamiratın ne durumda olduğunu merak ettiği için tanka doğru yürüdü. Yavru köpek kaleyi harap etmişti.

Tamirat iyi gidiyordu. Lâkin Kress mercekli gözlüğüyle kaleyi incelerken duvardaki yüzünde bir değişiklik olduğunu fark etti. Afallayıp kaldı.

Geri çekildi, gözlerini kırptı, şarabından koca bir yudum aldı ve tekrar baktı.

Duvardaki yüz hâlâ kendisinininkiydi. Ama yanlıış gibiydi, çarpıtılmıştı. Yanakları şişkin, domuz gibiydi. Gülüşü ise pis bir sırıtışa dönmüştü. İnanılmaz bir şekilde kötü niyetli birisinin yüzü olmuştu.

Kress somurtarak diğer kalelere yöneldi. Hepsi birbirinden biraz farklıydı ama özünde hepsi aynıydı.

Turuncular yine en önemli detayları atlamışlardı ama sonuç değişmemişti. Korkunç, zalim bir yüz, canı bir gülüş, düşüncesiz bakışlar.

Kırmızılar ise yüze şeytani bir gülüş eklemişlerdi. Ağzının kenarları garip ve sevimsiz bir şekilde kıvrılıyordu.

En sevdiği beyazlar da duvarlarına zalim, aptal bir tanrı işlemişlerdi.

Simon Kress elindeki şarap kadehini büyük bir öfke ile odanın öbür ucuna fırlattı. "Ne

cüretle..." dedi hiddet içinde. "Size bir hafta yemek yok, kahrolası..." Sesi öfkeden tizleşmişti. "Görürsünüz şimdi." Aklına bir fikir geldi. Odadan hışımla çıktı, birkaç dakika sonra elinde antik bir demir kılıçla geri döndü. Kılıç bir metre uzunluğundaydı ve ucu hâlâ keskindi. Kress gülümseyerek tankın üzerine çıktı ve kapağını kılıcı içeri sokabilecek kadar kaydırıp çölün bir köşesini açtı. Eğildi ve kılıcını beyazların kalesine batırdı. Kılıcı ileri geri sallayarak kuleleri, surları ve duvarları dağıttı. Kumlar ve taşlar dağılıp hareketlilerin üzerine yıkıldı. Bileğinin bir darbesiyle çölkrallarının yaptığı aşağılayıcı karikatürü tanınmaz hale getirdi. Kılıcının ucunu annenin odasına açılan karanlık deliğe sokup tüm gücüyle bastırdı. Yumuşak bir ezilme sesi duydu ve bir direnç hissetti. Tüm hareketliler titreyip devrildiler. Yeterince tatmin olan Kress, kılıcını geri çekti.

Anneyi öldürüp öldürmediğini görmek için bir süre beyazları izledi. Kılıcın ucu ıslak ve yapışkandı ama sonunda çölkralları tekrar hareket etmeye başladılar. Zar zor ve yavaşça olsa da hareket ediyorlardı.

Tankın kapağını kaydırıp bir sonraki kaleye geçecekti ki, elinde gezinen bir şey fark etti.

Çılgık atıp kılıcını yere fırlattı, çölkralını elinden silkeledi. Çölkralı halıya düştü. Kress yarattığı topuğu ile ezmeye başladı, öldükten sonra bile bir süre ezmeye devam etti. Yarattığın üstüne bastığında çatırdayarak ezilmişti. Ardından, titreyerek tankın kapağını hızlıca kapadı ve hemen duşa koştu. Duşta vücudunu iyice kontrol ettikten sonra kıyafetlerini kaydattı.

Birkaç kadeh şarap içtikten sonra salona geri döndü. Çölkrallarının kendisini korkutmasından utanç duydu. Ama bir daha tankın kapağını açmayacaktı. Bu olaydan sonra tankın kapağı hep kapalı kalacaktı. Yine de diğer kaleleri de cezalandırmalıydı.

Düşünebilmek için bir kadeh şarap daha içti. Şarabını bitirdiğinde, Kress'in aklına bir fikir geldi. Gülümseyerek tankın yanına gitti, tankın nem kontrol ayarlarında birkaç değişiklik yaptı.

Kanepede uyuyakaldığında, şarap kadehi hâlâ elindeydi, kumdan kaleler yağmurda erimekteydi.

Kress kapısının öfkeyle yumruklanmasıyla uyandı.

Kalktığında uyku sersemiydi ve başı zonkluyordu. Şarap içip akşamdan kalmak en kötüsüydü. Yalpalayarak giriş kapısına doğru ilerledi.

Kapıdaki Cath m'Lane'di. "Seni canavar," dedi, ağlamaktan gözleri şişmiş, suratı harap olmuştu. "Bütün gece ağladım, seni adi herif. Ama artık buna izin vermeyeceğim, Simon. Artık yeter!"

"Sakin ol," dedi Kress başını tutarak. "Akşamdan kalmayım."

Küfrederek Kress'i kenara itti ve eve daldı. Sürüngen yaratık sesin nereden geldiğini merak edip köşeden sürünerek yaklaştı. Cath yaratığa tükürüp salona girdi. Kress de aciz bir şekilde onu takip etti. "Bekle," dedi, "nereye gidi... dur..." Kress dehşete kapılmış bir şekilde olduğu yerde durdu. Cath'in elinde bir balyoz vardı. "Hayır," dedi Kress.

Cath doğrudan çölkrallarının tankına yöneldi. "Küçük sihirbazlarını çok seviyorsun değil mi, Simon? O zaman onlarla beraber yaşa."

"Cath!" diye avazı çıktığı kadar bağırdı Kress.

Cath balyozu iki eliyle tutup tanka tüm gücüyle salladı. Balyozun tanka çarpma sesi Kress'in kafasının içinde yankılandı ve Kress çaresizlik içinde, alçak bir ses tonuyla inlemeye başladı. Ama plastik kırılmamıştı henüz.

Cath balyozu bir kere daha salladı, bu sefer tankın yüzeyinde bir çatlak oluştu. Bir sürü küçük çatlak bir ağ gibi yayıldı.

Cath üçüncü darbesini vurmak için geri çekildiğinde Kress kendini onun önüne attı. Birbirlerine takılarak beraber yere yıkıldılar. Cath balyozu elinden düşürdü ve Kress'i boğmaya çalıştı ama Kress, Cath'in kiskacından kurtulup onun kolunu ısırarak kanattı. İkisi de sendeleyerek ayağa kalktılar, nefes nefese kalmışlardı.

"Şu haline bak, Simon," dedi Cath öfkeyle. "Ağzından kanlar akıyor. Tıpkı hayvanlarından biri gibi görünüyorsun. Tadı güzel mi bari?"

"Defol," dedi Kress. Önceki gece yere attığı kılıcı gördü ve eline aldı. "Defol," diye tekrar etti kılıcını sallayarak. "Tankın yanına bir daha yaklaşma."

Cath güldü. "Buna cesaret edemezsin," dedi. Balyozu yerden almak için eğildi.

Kress haykırıp Cath'in üzerine saldırdı. Ne olduğunu anlayamadan kılıç Cath'in karnını yarıp sırtından çıkmıştı. Cath m'Lane şaşkınlık içinde önce Kress'e, sonra karnına saplanmış kılıca baktı. Kress haykırarak geri çekildi. "Bunu yapmak... sadece..."

Cath donakaldı, karnından kanlar akıyordu, ölüyordu ama hâlâ düşmemişti. Ağzı kanla doluyken söyleyebildiği son şey, "Seni canavar," oldu. Sonra kılıç karnındayken mucizevi bir şekilde dönüp kalan son gücüyle balyozu tanka doğru savurdu. Zaten çatlamış olan duvar parçalandı; Cath m'Lane plastik, kum ve çamurdan oluşan bir yığın altına gömüldü.

Kress kendini kaybetmiş şekilde inleyerek kanepeye süründü.

Salona yığılmış çamurun arasından çölkralları çıkmaya başladı. Cath'in cesedi üzerinde dolaşıyorlardı. Birkaç tanesi halının öbür tarafına yönelmişti, diğerleri de onları takip etmeye başladı.

Canlı, hareket eden, kımıl kımıl çölkrallarından oluşan koca bir kare, üzerinde yapışkan, şekilsiz ve neredeyse insan kafası kadar büyük bir et parçasını tankın dışına taşıyordu. Et parçası nabız gibi atıyordu.

İşte o an Kress dayanamayıp evden kaçtı.

Eve dönecek cesareti toplayabildiğinde akşamüzeri olmuştu.

Evden çıkar çıkmaz jetine koşup en yakın şehre uçmuştu, yaklaşık elli kilometre öteye. Korkudan ölmüştü adeta. Şehre vardığında ufak bir restoran bulmuş, birkaç fincan kahve ile iki tane ağır kesici içip sağlam bir kahvaltı etmiş ve yavaş yavaş kendisine gelmişti.

Korkunç bir sabah geçirmişti ama böyle düşünerek bir yere varamazdı. Biraz daha kahve söyleyip durumu enine boyuna mantıklı bir şekilde düşünmeye koyuldu.

Cath m'Lane'i kendi elleriyle öldürmüştü. Bunun bir kaza olduğunu söyleyip polise bildirebilir miydi? Pek inandırıcı gelmiyordu kulağa. Sonuçta kadının karnını deşmişti, ayrıca daha önce evine gelen polise onu bana bırakın da demişti. Kanıtları yok etmesi gerekecekti; Cath'in sabah nereye gittiğini kimseye söylememiş olmasını ummak zorundaydı. Büyük ihtimalle de kimseye söylememişti. Hediyesini daha dün gece almıştı ve tüm gece ağladığını söylemişti, kapıya geldiğinde de yalnızdı zaten. Yapması gereken

tek şey bir ceset ve bir jetten kurtulmaktı.

Geriye çölkralları kalmıştı. İşte onlar biraz sıkıntı çıkarabilirdi. Şimdiye kadar hepsinin tanktan çıktığına şüphe yoktu. Çölkrallarını evin etrafında, yatağında, giysilerinde gezinirken, mutfaktaki yemekleri istila ederken hayal etti; düşüncesi bile tüylerini diken diken etmeye yetti. Titredi ve bu düşünceyi kafasından çıkardı. Onları öldürmek o kadar da zor olmamalı, diye rahatlattı kendisini. Bütün hareketlilerle uğraşmak zorunda değildi. Sadece dört anne, hepsi bu kadar. Bunu yapabiliirdi. Anneler büyük olduğundan onları rahatça bulup öldürebilirdi.

Simon eve geri uçmadan önce alışverişe gitti. Kendisini baştan aşağıya saracak bir deri koruyucu, kaya mantarı zehri ve yasadışı olarak satılan çok güçlü bir böcek ilacı spreyi aldı. Son olarak kilitlenebilen bir çekici alıp evine doğru yola çıktı.

Eve vardığında planını aşama aşama uyguladı. İlk olarak kilitlenebilen çekiciyi kullanarak Cath'in jetini kendi jetine bağladı. Eve varmadan hologram nerededir diye endişelenmişti ama Cath'in jetini incelerken şansı yaver gitti. Jetin ön koltuğunda Idi Noreddian'ın çektiği hologramın kristal çipini buldu.

Jetleri birbirine bağlayınca, deri koruyucusunu giyip Cath'in cesedini bulmak için eve girdi.

Ceset yerinde yoktu.

Oturma odasındaki hızla kuruyan kum birikintisini eşeledi ama belli ki ceset gitmişti. Acaba Cath başka bir yere sürünmüş olabilir miydi? Pek olası gözüküyordu ama Kress yine de aradı. Evin içinde üstünkörü bir araştırma yaptı ama ne Cath'in cesedinden ne de çölkrallarından bir iz vardı. Dışarıda Cath'in jeti dururken evin içinde cesedi aramaya daha fazla zaman harcayamazdı. Aramayı sonra yapmaya karar verdi.

Kress'in evinin yetmiş kilometre kuzeyinde aktif volkanların bulunduğu bir bölge vardı. Cath'in jeti kendisinininkine bağlı bir şekilde oraya uçtu. En büyük volkanın üstünde uçarken, kilidi açıp Cath'in jetini aşağıya saldı, jetin lavın içinde eriyip yok olmasını izledi.

Eve döndüğünde hava kararmak üzereydi. Durup ne yapacağını düşündü. Şehre geri dönüp geceyi orda mı geçirsem diye düşündüyse de bundan vazgeçti. Yapması gereken şeyler vardı, henüz güvende değildi.

Kaya mantarı zehrini evin dış tarafına serpiştirdi. Etraftaki kimse bunu şüpheli bulmazdı, çünkü Kress'in evine hep kaya mantarları dadanırdı. İşi tamamlayınca böcek spreyni hazırlayıp eve girdi.

Kress evi oda oda gezip evin her yeri aydınlık olana kadar bütün ışıkları açtı. Oturma odasını temizlemeye koyuldu, bir kürekle kumları ve plastik parçaları kırılmış tankın içine geri koydu. Tam da korktuğu gibi çölkrallarının hepsi gitmişti. Kaleler küçülmüştü ve darmadağındı, Kress'in sebep olduğu su bombardımanı yüzünden mahvolmuşlardı. Kalelerden geriye kalan parçalar ise kumlar kuruduğu için ufalanmıştı.

Suratını astı ve böcek spreynin tüpünü omzuna bağlayıp aramaya koyuldu.

Cath m'Lane'in cesedini evin en altındaki şarap mahzeninde buldu.

Ceset merdivenlerin bittiği yerde uzanıyordu, bacakları sanki merdivenden düşmüş gibi bükülmüştü. Beyaz hareketliler cesedin üzerini sarmışlardı, ceset kirli ve sert zeminin üzerinde sarsıla sarsıla hareket ediyordu.

Kress gördüğü manzara karşısında bir kahkaha attı ve ışığı sonuna kadar açtı. En

uzaktaki köşede, iki şarap rafının arasında topraktan küçük bir kale ve kara bir delik vardı. Mahzenin duvarında Kress'in yüzünün taslağı belli belirsiz görünüyordu.

Ceset tekrar hareket etmeye başlayıp kaleye doğru bir iki santimetre ilerledi. Kress'in aklında birden aç ve yemek bekleyen beyaz annenin görüntüsü belirdi. Belki Cath'in ayağını ağzına sokabilirdi ama daha fazlasını yiyemezdi. Tümünü yemesi imkânsızdı. Kress tekrar güldü ve parmağı böcek spreyinin tetiğinde mahzenin içine doğru ilerledi. Çölkralları, yüzlercesi birlikte hareket ederek, cesedi terk ettiler ve savaş pozisyonu aldılar, anneleri ile Kress'in tam arasında duruyorlardı.

Birden Kress'in aklına başka bir fikir geldi. Gülümsedi ve tetikteki elini indirdi. "Cath hep yutulması zor bir lokmaydı," dedi ve dâhiyane fikri onu memnun etti. "Özellikle sizin boyunuzda yaratıklar için yutması daha da zor. Durun size yardım edeyim. Tanrılar ne için vardır zaten?"

Yukarıya çıkıp kısa bir süre sonra elinde satırla döndü. Çölkralları, Kress'in Cath m'Lane'i minik sindirilebilir parçalara bölmesini sabırla izlediler.

Kress o gece deri koruyucusu üzerinde, böcek ilacı elinin yakınında uyudu ama kullanmasına gerek kalmadı. Beyazlar şarap mahzeninde besleniyorlardı, diğerlerinden hiçbir iz yoktu.

Sabah olunca salonun temizliğini tamamladı. İşini bitirdiğinde, kırık tank haricinde odada herhangi bir kavga veya boğuşma izi kalmamıştı.

Hafif bir yemek yiyip diğer kayıp çölkrallarını aramaya devam etti. Gün ışığında çölkrallarını aramak hiç de zor olmamıştı. Siyahlar taş bahçesine yerleşmiş, kalelerini çoğunlukla cam kayası ve nefes taşıları kullanarak inşa etmişlerdi. Kırmızılar ise, yıllar boyunca rüzgârların taşıdığı kumlarla dolmuş, uzun süredir kullanılmayan yüzme havuzunun dibine kurmuşlardı kalelerini. Yerde iki renkten hareketlileri gördü, annelerine kaya mantarı zehri taşıyorlardı. Kress o an sprey kullanmaya gerek kalmadığını düşündü. Zehir işlerini bitirebilecekken savaşa girmeye gerek yoktu. İki anne de muhtemelen akşama ölmüş olacaktı.

Geriye bir tek turuncu çölkralları kalmıştı. Kress evin etrafında genişleyen spiraller çizerek üç beş tur attı ama turunculardan hiçbir iz yoktu. Deri koruyucusunun içinde terlemeye başladığında (çok sıcak, yakıcı bir gündü) aramaya gerek olmadığına karar verdi. Eğer evin etrafında bir yerlerdeyseler, muhtemelen tıpkı siyahlar ve kırmızılar gibi kaya mantarı zehri yiyorlardı.

Evine geri dönerken birkaç çölkrallını ayağının altında ezip kendisini tatmin etti. Eve girince deri koruyucusunu çıkarıp kendisine lezzetli bir yemek hazırladı ve sonunda gevsemeye başladı. Her şey kontrolü altındaydı. Annelerden ikisi yakında ölecekti, üçüncüsü ise görevini tamamladıktan sonra rahatlıkla yok edebileceği bir yerdeydi, dördüncüyü de bulacağına dair hiçbir şüphesi yoktu.

Cath'e gelince, ziyaretine dair tüm deliller ortadan kalkmıştı.

Düşüncelere dalmışken birden ekranı yanıp sönmeye başladı. Ekrandaki Jad Rakkis'ti. Akşam savaş oyunlarına getireceği yamyam solucanlar hakkında böbürlenmek için aramıştı.

Kress bunu tamamen unutmuştu ama çabuk topladı. "Jad, kusura bakma sana

söylemeyi unuttum. Tüm bu oyun işinden bıktım artık, çökrallarını da attım. Küçük çirkin yaratıklar. Üzgünüm ama bu akşam parti olmayacak.”

Rakkis içermişti. “Peki, bu solucanlarla ne yapacağım?”

“Bir meyve sepetine koy ve sevdiğin birilerine yolla,” dedi Kress ve ekranı kapadı. Hızlıca herkesi aramaya koyuldu. Çökralları hâlâ hayattayken ve evin etrafını istila etmişken kimsenin kapısına dayanmasını istemiyordu.

Kress, Idi Noreddian’ı ararken çok önemli bir ayrıntıyı gözden kaçırdığını fark etti. Idi tam cevap vermek üzere ekranda belirecekken Kress aramayı sonlandırdı.

Idi bir saat sonra partinin her zamanki başlama saatinde Kress’in evine vardı. Partinin iptal edilmesine şaşırılmıştı ama Kress ile başbaşa bir akşam geçireceği için mutlu olmuştu. Kress, Idi’ye beraber hazırladıkları hologramın Cath’i nasıl sinir ettiğini anlatıp onu neşelendirdi. Bunları anlatırken, aynı zamanda Idi’nin bundan kimseye bahsetmediğini de teyit etmiş oldu.

Tatmin olmuş bir şekilde Kress başını salladı. Kadehleri tekrar şarapla doldurdu, şişede sadece bir yudum kalmıştı. “Yeni bir şişe getireyim,” dedi. “Benimle mahzene gelip güzel bir şarap seçmemde yardımcı olur musun? Damak zevkin her zaman benden daha iyi olmuştur.”

Idi oldukça hevesli bir şekilde Kress’i takip etti. Ama Kress merdivenlerin üstündeki kapıyı açıp Idi’ye önden girmesi için işaret ettiğinde duraksadı. “Işıklar nerede?” dedi. “Ve bu tuhaf koku... bu koku ne, Simon?”

Kress onu kapıdan içeriye doğru ittiğinde, Idi kısa bir süre şaşkınlıkla baktı. Sonra çığlıklar içerisinde merdivenlerden aşağı yuvarlandı. Kress ardından kapıyı kapatıp daha önce bu amaçla oraya bıraktığı çekiç ve tahtaları kullanarak kapıyı çiviledi. Kress çivi çakmayı bitirmek üzereyken Idi’nin feryatlarını duydu. “Canım acıdı,” diye bağırdı Idi. “Simon, ne yapıyorsun?” Birden acıyla feryat etti Idi ve kısa bir süre sonra çığlıklar başladı.

Çığlıklar saatlerce dinmedi. Kress çığlıkları boşsun diye sensoryumda bir komedi filmi açtı.

Idi’nin öldüğüne emin olduğunda, onun jetini kuzeydeki volkanlara götürüp lavın içine attı. Kilitlenebilen çekici gerçekten de iyi bir yatırım olmuştu.

Ertesi sabah Kress mahzene bakmaya gittiğinde kapıdan garip tırmalama benzeri sesler geliyordu. Sesleri birkaç dakika boyunca endişeyle dinledi; Idi acaba ölmemişti de dışarı çıkmak için kapıyı mı tırmalıyordu? Bu pek olası gözüküyordu; bu sesler kesinlikle çökrallarından geliyordu. Kress bunun iyiye işaret olmadığını düşündü. En azından bir süre daha kapıyı kilitli tutmaya karar verdi; bir kürek alıp kırmızı ve siyah anneleri kalelerine gömmeye gitti.

Ama hayattalardı.

Siyahların kalesi volkanik camlar ile parlıyordu ve kalenin etrafı kaleyi onaran ve büyüten çökrallarıyla doluydu. En yüksek kule Kress’in beline geliyordu, üstünde ise yüzünün grotesk bir karikatürü bulunuyordu. Kaleye yaklaşınca, siyahlar işlerini bırakıp iki sıra halinde savaş pozisyonu aldılar. Arkasına baktığında, diğerlerinin kaçış yolunu kapattığını gördü. Şaşkınlığa uğrayıp küreği elinden düşürdü. Ayağının altındaki birkaç

hareketliyi ezerek tuzaktan hızlıca kaçtı.

Kırmızıların kalesi yüzme havuzunun duvarı boyunca yükseliyordu. Anneleri çukurun içinde güvenli bir şekilde duruyordu, etrafı kumlar ve mazgallar ile çevriliydi. Kırmızılar havuzun tüm dip yüzeyini kaplamışlardı. Kalelerine kaya mantarı ve kocaman bir kertenkele taşıyorlardı. Kress korkup havuzun kenarından çekilince ayağının altında bir çıtırtı duydu. Aşağıya baktığında, üç tane hareketli bacağına tırmanıyordu. Kress onları üzerinden atıp öldürünceye kadar ezdi. Ama hızla diğerleri yaklaşıyordu. Hatırladığından daha büyüklerdi. Bazıları başparmağı kadardı.

Var gücüyle koştu. Evin içine girebildiğinde kalbi hızla atıyordu ve nefes nefese kalmıştı. Kapı arkasından kapanıverdi, Kress hemen kapıyı kilitledi. Evi böcek-geçirmezdi, burada güvendedi.

Sert bir içki ile sinirlerini yatıştırdı. Demek ki zehir annelere işlemiyordu ama bunu tahmin etmeliydi. Wo annelerin her şeyi yiyebileceğini söylemişti. Böcek spreyini kullanmak zorunda kalacaktı. Bir bardak içki daha içip deri koruyucusunu giydi ve böcek spreyinin tüpünü sırtına bağladı. Ardından kapıyı açtı.

Dışarıda çölkralları bekliyordu.

Ortak tehdit karşısında ittifak kurmuş iki ordu Kress'i karşıladı. Beklediğinden daha kalabalıktılar. Tanrı'nın belası anneler deli gibi yavruluyorlardı. Her yerdeydiler. Karşısında adeta çölkrallarından oluşmuş bir deniz vardı.

Kress hortumu çıkarıp tetiğe bastı. En yakınındaki çölkrallarının üzerine gri bir sis çöktü. Kress sisi savurmak içine elini sağa sola salladı.

Spreyin ulaştığı yerlerde çölkralları korkunç bir şekilde titreyip felç geçirerek ölüyorlardı. Kress gülümsedi. Onun dengi değillerdi. Yeni bir sis bulutu oluşturup siyah ve kırmızıların ölü bedenlerinin üzerinden ilerledi. Ordular geri çekildi. Kress orduları yarıp doğrudan annelerine doğru ilerlemek niyetindeydi.

Birden geri çekilme durdu. Binlerce çölkralı Kress'e doğru akın etmeye başladı.

Kress bir karşı saldırı olmasını bekliyordu zaten. Olduğu yerde durup sisle kaplı kılıcını önündeki orduya sallamaya başladı. Hepsi Kress'e hücum edip ölüyorlardı. Ancak birkaç tanesi sis bulutunu aşmıştı, Kress de sonuçta her yere sıkamıyordu. Onların bacağına tırmandığını hissetti, deri koruyucusunu nafile bir şekilde ısıyorlardı. Kress onlara aldırış etmeden sıkmaya devam etti.

Aniden kafasında ve omzunda yumuşak bir şeyler hissetmeye başladı.

Bir an irkildikten sonra yukarı baktı. Evin ön tarafı çölkrallarıyla kaynıyordu. Siyahlar, kırmızılar, yüzlercesi. Hepsi kendilerini Kress'in üzerine atmaya başlamışlardı. Kress'i tamamen kapladılar. Bir tanesi Kress'in maskesine düşüp parmaklarıyla gözlerini tırmalamaya çalışırken Kress çölkralını söküp attı.

Hortumunu kaldırıp önce yukarı sonra da evin önüne doğru sıkmaya başladı, ta ki üstüne atlayan tüm çölkralları ölene kadar. Yukarı sıktığı ilacın oluşturduğu sis dumanı Kress'in üstüne çöküp onu öksürttü. Bir yandan öksürüyor, bir yandan sıkmaya devam ediyordu. Ancak evin önündekileri temizledikten sonra yerdekilere dönebildi.

Hepsi Kress'in üstünü sarmıştı, bazıları vücuduna tırmanmış gezinirken, diğer yüzlercesi de onlara katılmaya çalışıyordu. Kress sisi onlara yönlendirdi. Ama hortum çalışmadı. Hortumdan yüksek bir gaz kaçırma sesi geldi ve Kress'in omuzları arasından

koca bir sis demeti yükseldi. Gaz, Kress'in etrafını sarıp nefesini kesmekle kalmamış, gözlerini yakmış ve buğulamıştı. Elini hortuma uzatınca elinin üzeri ölü çölkrallarıyla kaplandı. Çölkralları hortumu yemişlerdi. Kress gaz bulutu içinde boğulmuş, hiçbir şey göremiyordu. Biraz tökezledi ve çığlık atmaya başladı. Üzerinden çölkrallarını atarak eve doğru hızlıca koştu.

İçeri girince halının üzerine yatıp üzerindeki tüm çölkrallarını ezene kadar bir o yana bir bu yana yuvarlandı. Böcek ilacı da bitmişti, çok güçsüz bir şekilde tıslıyordu. Kress deri koruyucusunu çıkarıp duşa daldı. Sıcak su Kress'i adeta haşladı ve cildini kızarttı ama huylanmasını anca geçirebilmişti.

En kalın iş pantolonunu ve deri ceketini sinirli bir şekilde teker teker silkeledikten sonra üzerine geçirdi. "Kahretsin," diye homurdandı kendi kendine, "kahretsin." Boğazı kurumuştu. Evin giriş holünü baştan aşağı kontrol ettikten sonra, bir kadeh içki içmek için kendini koltuğa atıverdi. "Kahretsin," dedi tekrar. İçkisini doldururken elleri titriyordu, içkinin bir kısmını halıya döktü.

Alkol biraz da olsa sinirlerini yatıştırmıştı ama korkusunu geçirememişti. İkinci kadehi içtikten sonra bir hırsız gibi gizlice pencereye doğru gitti. Çölkralları pencerenin kalın plastik çerçevesinde geziniyorlardı. Korkuyla ürperdi ve hemen iletişim konsolunun başına geçti. Yardım çağırması gerekiyordu. Eğer yetkilileri ararsa, polisler ellerinde alev silahları ile gelip...

Simon Kress aramayı yarıda kesip sinirle homurdandı. Polisi arayamazdı. Polislere şarap mahzenindeki beyazları anlatmak zorunda kalırdı ve bu durumda polisler oradaki cesetleri bulurdu. Büyük ihtimalle anne, Cath m'Lane'i tamamen yemişti ama kesinlikle Idi Noreddian hâlâ oradaydı. Onu parçalara bölmemişti çünkü. Ayrıca kemikler olacaktı. Hayır, polisleri ancak son çare olarak arayabilirdi.

Konsolun başında somurtuyordu. İletişim ekipmanı tüm duvarı kaplıyordu, buradan Baldur'daki herkese ulaşabilirdi. Bir sürü parası vardı, ayrıca kurnazdı; her zaman kurnazlığı ile övünmüştü. Bu işi de bir şekilde çözecekti.

Önce Wo'yu aramayı düşündü ama bir süre sonra bu fikirden de vazgeçti. Wo çok şey biliyordu ve kendisine sorular soracaktı, yani ona güvenemezdi. Kendisine soru sormadan dediklerini yapacak birilerine ihtiyacı vardı.

Bir anda yüzündeki somurtma yok olup yavaşça gülümsemeye dönüştü. Kress'in çevresi genişti. Uzun zamandır aramadığı bir numarayı aramaya koyuldu.

Ekranda bir kadının yüzü belirdi: beyaz saçlı, yumuşak ifadeli, uzun kanca burunlu bir kadın. Sesi oldukça neşeli ve canlıydı. "Simon," dedi. "İşler nasıl gidiyor?"

"İşler tıkırında, Lissandra," diye cevap verdi Kress. "Senin için bir işim var."

"Temizleme işi mi? Son görüştüğümüzden beri fiyatı artırdım, Simon. Ne de olsa on sene geçti."

"Ücreti merak etme," dedi Kress. "Ne kadar cömert olduğumu bilirsin. Senden böcek ilaçlaması yapmanı istiyorum."

Lissandra hafifçe gülümsedi. "Üstü kapalı konuşmana gerek yok, Simon. Bu arama polis tarafından dinlenemez, koruma altında."

"Hayır, ciddiğim. Bir böcek sorunum var. Ama tehlikeli böcekler. Onları temizlemeni istiyorum. Hiç soru sormayacaksın, anlaşıldı mı?"

“Anlaşıldı.”

“Güzel. Bu iş için... üç dört operatöre ihtiyacın olacak. Isı geçirmez deri koruyucuları giyin, operatörlerin alev silahı, lazer ya da o ayarda bir şeyler alsın. Sonra evime gelin. Problemin ne olduğunu göreceksiniz. Her yer böcek kaynıyor. Taş bahçemde ve eski yüzme havuzumda kaleler bulacaksınız. Kaleleri yok edip içinde ne var ne yok öldürün. İş bitince kapımı çalın, size yapmanız gereken diğer şeyi göstereceğim. Buraya hemen gelebilir misiniz?”

Kadının suratında hiçbir duygu belirtisi yoktu. “Bir saat içinde çıkarız.”

Lissandra sözünün eriydi. Küçük siyah jetinde üç operatörle birlikte Kress’in evine vardı. Kress onları evinin güvenli ikinci kat penceresinden izliyordu. Tüm operatörler siyah plastik deri koruyucusu giymişlerdi, yüzleri belli olmuyordu. İki tanesinde taşınabilir alev silahı vardı, üçüncüsü ise yanında lazer silahı ve birtakım patlayıcılar getirmişti. Lissandra ise hiçbir şey taşımıyordu. Kress, Lissandra’yı emir verme biçiminden tanıdı.

Önce durumu kontrol etmek için jet ile alçaktan uçmaya başladılar. Bu durum karşısında çölkralları bir anda çılgına döndü. Kırmızı ve siyah hareketliler her yere telaş içinde koşuşturmaya başladılar. Kress olduğu yerden bahçedeki siyahların kalesini görebiliyordu. Kale aşağı yukarı insan boyundaydı. Surlar adeta siyah savunmacılarla kaynıyordu, büyük bir grup hareketli de kalenin derinliklerine doğru akın ediyordu.

Lissandra’nın jeti Kress’in yakınında durdu ve operatörler silahlarını çıkarıp jetten indiler. Çok acımasız ve korkunç görünüyorlardı.

Siyahların ordusu operatörler ile kalenin arasına yerleşti. Kırmızılar ise... Kress bir anda kırmızılarının ortalıkta olmadığını fark etti. Nereye kaybolmuşlardı?

Lissandra siyahları işaret etti ve seslendi, iki operatör alev silahlarını doğrultup siyah çölkrallarına doğru ateşlediler. Silahları garip sesler çıkararak kükrüyor, mavi ve kırmızı alevler püskürtüyordu. Çölkralları kızarıp ölüyorlardı. Operatörler ileri ve geri etkili bir şekilde alev saçıyor, birbirleriyle koordine çalışıyorlardı. Dikkatli ve emin adımlarla ordunun üzerine yürüyorlardı.

Siyah ordu yanıyor ve dağılıyordu, hareketlilerin hepsi ayrı yönlere koşuşturuyorlardı; bir kısmı kaleye, bir kısmı düşmana doğru. Ama hiçbiri operatörlere ulaşamıyordu. Lissandra’nın adamları son derece profesyoneldi.

Aniden operatörlerden biri tökezledi.

Ya da tökezlemiş gibi görünüyordu. Kress bir daha baktığında adamın altındaki zeminin çöktüğünü gördü. Kress korku içinde kaldı; tünel kazmışlardı: tüneller, çukurlar, tuzaklar. Operatör beline kadar kuma batmıştı ve birden adamın etrafındaki zeminden kırmızı çölkralları fıskırdı. Operatör alev silahını düşürüp çılgınca kendi vücuduna vurmaya başladı. Korkunç çığlıklar atıyordu.

Diğer operatörler önce duraksadılar, sonra dönüp alev saçmaya devam ettiler. Koca bir alev yığını hem yerdeki operatörü hem de çölkrallarını sarmıştı. Bir anda tüm çığlıklar durdu. Güveni yerine gelen ikinci operatör kaleye dönüp bir adım daha attı ama ayak bileklerine kadar kuma girince birden irkildi. Ayağını çekip geri adım atmaya çalıştı ama nafile, etrafındaki tüm kum çökuverdi. Dengesini kaybedip tökezledi ve can çekişip yerde yuvarlanmaya başladığında yüzlerce çölkrallı adamın üzerine üşüştü. Alev silahı artık işe

yaramaz hale gelmişti.

Kress sesini duyurabilmek için bağırma ve camı yumruklamaya başladı. "Kale! Kaleyi yok edin!"

Arkada jetinin yanında bekleyen Lissandra, Kress'i duydu ve anladım dercesine işaret etti. Üçüncü operatör lazer silahını alıp ateşlemeye başladı. Silahtan çıkan lazer ışını kalenin tepesini kopardı. Operatör kalenin tepesini çok keskin bir şekilde parçalayabilmişti; lazer kumları ve taştan yapılmış siperleri adeta unufak etmişti. Kuleler yıkıldı. Kress'in kulelerdeki yüzü paramparça oldu. Lazer ışınları kalenin her yerine girmişti. Kale yerle bir olmuş, bir kum yığınınına dönüşmüştü. Ama siyahlar hâlâ hareket ediyorlardı. Anneyi çok derine gömmüşlerdi ve belli ki lazer o kadar derine inememişti.

Bunun üzerine Lissandra operatöre yeni bir emir verdi. Operatör lazeri kenara koyup yanına bir patlayıcı aldı, sonra da ilerlemeye başladı. Az önce ölen operatörün dumanlar çıkan cesedinin üzerinden atlayıp Kress'in taş bahçesinin sert zeminine kondu ve elindeki patlayıcıyı fırlattı. Bomba enkaz haline gelmiş siyah kalenin üstüne düştü. Patlamayla beraber her yeri beyaz ışık sardı; ışık Kress'in gözlerini adeta kör etti. Kum, taşlar ve çölkralları etrafa saçıldı. Kısa bir süreliğine toz bulutu her şeyi örttü. Gökten çölkralları ve parçalanmış vücutları yağıyordu.

Siyah hareketliler ölmüş, tümüyle hareketsiz kalmışlardı.

"Havuz," diye bağırdı Kress pencereden. "Havuzun içindeki kaleyi de yok edin."

Lissandra, Kress'i hemen anlamıştı. Bahçe ölü siyahlarla kaplıydı ama kırmızılar hızlıca geri çekilip bir araya toplanıyorlardı. Operatör kısa bir süreliğine ne yapacağını bilemedi ama sonra bir bomba daha çıkardı. Bombayı atmak için havuza doğru bir adım attı ama Lissandra operatörü geri çağırıp kendisini takip etmesini işaret etti.

Sonrası çok basitti. Operatör jete bindi ve Lissandra'yla birlikte havalandılar. Kress olup bitenleri görebilmek için diğer odanın penceresine koştu. Jetle havuzun tam üstüne geldiler, operatör güvenli bir şekilde jetin içinden kırmızı kaleye bombalar yağdırdı. Dördüncü seferden sonra kale harabeye dönmüş, çölkralları ise tamamen hareket etmeyi bırakmışlardı.

Lissandra işini garantiye alıyordu. Her bir kaleyi birer kez daha bombalattı. Son olarak, operatör kalelerin altında herhangi bir hayat belirtisi kalmadığından emin olmak için lazer silahıyla kaleleri birer kez taradı.

Sonunda Lissandra ve adamı Kress'in kapısını çaldılar. Kress kapıyı açarken manyakça sırtıyordu. "Harika," dedi, "çok güzel."

Lissandra deri koruyucunun maskesini çıkardı. "Bu sana pahalıya mal olacak, Simon. İki adamım öldü, ayrıca kendi hayatımı da tehlikeye attım,"

"Merak etme," dedi Kress. "Ödemeni yapacağım. Sen yeter ki işi bitir, istediğin parayı fazlasıyla alacaksın."

"Geriye ne kaldı?"

"Şarap mahzenimi temizlemeniz gerekiyor," dedi Kress. "Aşağıda bir kale daha var. Ama bu sefer bomba kullanmayacaksınız. Evimin başıma yıkılmasını istemiyorum."

Lissandra adamına işaret etti. "Dışarı çıkıp Rajk'ın alev silahını al. Çalışıyordur."

Operatör alev silahını alıp geldi, hazırды ve sessizce bekliyordu. Kress onları şarap mahzenine indirdi.

Büyük kapı hâlâ üzerinde tahtalar ve çiviler ile kapalıydı, tıpkı en son bıraktığı gibi. Ama azıcık dışa doğru eğilmişti, sanki içeriden çok büyük bir güçle itilmişti. Bu manzara Kress'i tedirgin etti, tıpkı üzerlerindeki sessizlik gibi. Lissandra ve adamı kapının üzerindeki tahtaları sökerken Kress kapıdan oldukça uzakta duruyordu. Alev silahını işaret ederek "Bu şey burada güvenli mi?" diye mırıldandı. "Yangın da istemiyorum, biliyorsun."

"Yanımda lazer silahı var," dedi Lissandra. "Öldürmek için lazeri kullanacağız. Büyük ihtimalle alev silahına ihtiyacımız olmayacak. Ama her ihtimale karşı yanımızda olmasını istiyorum. Yangından daha kötü şeyler de var, Simon."

Kress başını salladı.

Kapıdaki son tahtayı çıkardılar. Aşağıdan hâlâ hiç ses gelmiyordu. Lissandra emir verdi, adamı Lissandra'nın arkasına geçip alev silahını kapıya doğru tuttu. Lissandra maskesini tekrar takıp lazer silahını doğrultarak kapıya doğru bir adım attı ve kapıyı açtı.

Ne bir hareket, ne bir ses vardı. İçerisi zifiri karanlıktı.

"Işık var mı?" diye sordu Lissandra.

"Kapının hemen arkasında," dedi Kress. "Sağ tarafta. Merdivenlere dikkat et, oldukça dik."

Lissandra kapıdan içeri adımını atıp lazeri sol eline aldı ve sağ eliyle ışık düğmesini aradı. Hiçbir şey olmadı. "Düğmeyi buldum," dedi Lissandra, "ama sanırım çalış..."

Sonra korkunç bir çığlık atıp geriye doğru sendeledi. Kocaman beyaz bir çölkralı kadının bileğine atlamıştı. Çölkralının ısırığı yerden kanlar akıyordu; deri koruyucu hiçbir işe yaramamıştı. Çölkralı Lissandra'nın eli kadar büyüktü.

Lissandra odadan bir anda fırlayıp elini en yakın duvara vurmaya başladı. Defalarca aynı şeyi yaptı. Elini duvara her vuruşunda ezilme sesi geliyordu. Sonunda elindeki çölkralı yere düştü. Kadın sızlayarak dizlerinin üzerine çöktü. "Sanırım parmaklarım kırıldı," dedi yavaşça. Elinden hâlâ kanlar geliyordu. Lazer silahını mahzenin kapısının yanına koydu.

"Oraya inmem ben," dedi operatör net bir ses tonuyla.

Lissandra adama bakıp, "Hayır," dedi. "Kapıda dur ve her şeyi yak. Küle çevir. Anlaşıldı mı?"

Adam kafasını salladı.

Simon Kress sızlanmaya başladı. "Evim," dedi. Çok korkmuştu. Beyazlar çok büyümüşlerdi. Tanrı bilir aşağıda daha kaç tanesi vardı. "Hayır," dedi Kress. "Bırakın, bırakın. Fikrimi değiştirdim, bırakın."

Lissandra kulaklarına inanamadı. Elini çıkarıp Kress'e gösterdi. Eli kan içindeydi ve yeşil siyah karışımı bir irinle kaplıydı. "Küçük dostun eldivenimin üstünden ısırıldı ve o yarattığı öldürmek ne kadar sürdü gördün. Evine ne olacağı umurumda değil, Simon. Aşağıda her ne halt varsa ölecek."

Kress, Lissandra'yı doğru dürüst dinlememişti bile. Mahzenin kapısının arkasındaki hareketliliği görebildiğini düşünüyordu. Lissandra'ya saldıran ile aynı boyda çölkralılarından oluşan bir orduyu üzerine gelirken hayal etti. Kendisinin yüzlerce küçük bacak üzerinde taşınıp annenin iştahla beklediği deliğe doğru götürüldüğünü gözlerinin önüne getirdi. Korkmuştu. "Yapmayın," dedi.

Kress'i dinlemediler.

Kress ileri doğru atıldı, Lissandra'nın operatörü tam ateşlemeye hazırlanırken adamın

sırtına omzuyla vuruverdi. Operatör çarpmanın etkisiyle bağırdı, dengesini kaybetti ve zifiri karanlığın içine düştü. Kress adamın merdivenlerden düşerkenki sesini duyabiliyordu. Sonra da diğer sesleri duydu: delme, ısırma ve yumuşak ezilme sesleri.

Sonra hızlıca Lissandra'ya doğru döndü. Kress soğuk ter içinde kalmıştı ama üzerinde garip ve hastalıklı bir heyecan vardı. Neredeyse cinsel bir haz duyuyordu.

Lissandra maskesinin içinden sakin ve soğuk bakışlarını Kress'e çevirdi. "Ne yapıyorsun, Simon?" dedi, Kress onun kenara bıraktığı lazer silahını alırken. "Simon!"

"Barış," dedi Kress kıkırdayarak. "İyi ve cömert olduğum sürece tanrılarına zarar vermezler. Şimdiye kadar hep zalim bir tanrıydım. Aç bıraktım onları. Şimdi olanları telafi etme zamanı."

"Sen delisin," dedi Lissandra. Bu, söylediği son şey olmuştu. Kress kadının göğsünde kolunun girebileceği büyüklükte bir delik açtı. Cesedi içeriye sürükleyip mahzenin merdivenlerinden aşağıya yuvarladı. Bu seferki sesler daha da yüksekti: kabuk çıtırtıları, oyma sesleri ve derinden gelen vıcık vıcık sesler. Kress kapıyı tekrar çiviledi.

Mahzenden çıkarken tüm korkusunu bir anda dindiren derin bir huzur hissiyle dolmuştu. O kadar huzurluydu ki korkunun kendisine ait olduğundan şüphe etti.

Evi terk edip şehre uçmayı planlamıştı, bir geceliğine bir otel odası kiralayacaktı, belki de bir yıllığına. Ama Kress planı uygulamak yerine içmeye başladı. Sebebini de bilmiyordu. Saatlerce durmadan içti ve salonun halısına içinde ne varsa kustu. Bir yerden sonra uykuya daldı. Uyandığında evin içi zifiri karanlıktı.

Kanepeye çöktü. Sesler duyuyordu. Duvarların içinde hareket eden bir şeyler vardı. Etrafını sarmışlardı. Her şeyi inanılmaz bir netlikle duyabiliyordu. Duyduğu her minik çıtırtı bir çölkralının ayak sesiydi. Gözlerini kapadı ve beklemeye koyuldu, üstüne çullanmalarını bekliyor, belki birine değerim diye hareket etmeye korkuyordu.

Kress hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı ve bir süre daha hiç hareket edemedi. Ama hiçbir şey olmadı.

Gözlerini tekrar açtı. Birden ürperdi. Etrafındaki gölgeler yavaşça yok olmaya başladı. Pencerelerden ay ışığı vuruyordu. Gözleri odanın karanlığına alışmıştı.

Salon bomboştu. Hiç ama hiçbir şey yoktu odada. Sadece sarhoşluğun tetiklediği korkular...

Simon Kress kendini toparladıktan sonra ayağa kalkıp ışığı açmaya gitti.

Hiçbir şey yoktu. Oda bomboş ve sessizdi.

Etrafı dinledi. Hiç ses yoktu. Duvarlarda da hiçbir şey yoktu. Hepsi kendi hayal gücüydü, korkularıydı.

Lissandra ve mahzendeki yaratık ile olanları hatırladı. İçini utanç ve sinir kapladı. Neden öyle bir şey yapmıştı? Lissandra'ya o şeyi yakması için, öldürmesi için yardım edebilirdi. Neden... Kress neden olduğunu bal gibi biliyordu. Bunu kendisine beyazların annesi yapmıştı, korkuyu içine o salmıştı. Wo bu yaratığın psişik olduğunu söylemişti, hem de çok küçükken bile. Artık kocaman, devasa olmuştu. Cath ve Idi'yi yemişti ve bugün iki ceset daha eklenmişti menüsüne. Kesinlikle daha da büyüyecekti. Ayrıca, insan etinin tadını aldı diye düşündü Kress.

Titremeye başladı ama hemen kendisini kontrol altına aldı. Ne de olsa o şey kendisine

zarar vermeyecekti. Sonuçta Kress tanrıydı ve beyazlar her zaman onun en sevdikleri olmuştu.

Ama sonra anneye kılıcı nasıl saptığını hatırladı. Bunu Cath gelmeden önce yapmıştı. Tanrı'nın belası kadın.

Burada daha fazla kalamazdı. Anne tekrar acıkacaktı. Böyle büyümüşken de çok sürmezdi. Hemen yine karnı zil çalacaktı. Kress o zaman ne yapacaktı? Bu yaratık hâlâ şarap mahzenine tıklıyken bir an önce güvenli şehre kaçmalıydı. Aşağıda sadece tahtalar ile çivilenmiş bir kapı, mahzenin zemininde ise sertleşmiş toprak yığını vardı. Hareketliler rahatlıkla tünel kazabilirlerdi. Ya özgür kalırlarsa... Kress bunu düşünmek bile istemedi.

Yatak odasına gitti ve eşyalarını topladı. Üç tane çanta hazırladı. Sadece ihtiyacı olan kıyafetleri aldı; tek ihtiyacı onlardı çünkü. Geri kalanlar ise kıymetli eşyalarıydı; mücevherler, sanat eserleri ve kaybetmeyi göze alamayacağı diğer şeyler. Eve geri dönmeyi düşünmüyordu.

Sürüngen yaratığı, Kress'i merdivenlerden aşağı uğursuz bakışlarıyla takip etti. Hayvan bir deri bir kemik kalmıştı. Şöyle bir bakınca Kress onu en son beslediğinden beri ne kadar çok zaman geçtiğini fark etti. Normalde sürüngen yaratık kendi başının çaresine bakardı ama son zamanlarda çölkralları ona pek zırnık koklatmamışlardı belli ki. Birden Kress'in ayağına yapışınca, Kress onu kovup tekmeledi. Sürüngen yaratık yediği tekmeden sonra hızla kaçtı.

Kress çantalarını güçlükle taşıyarak dışarı çıktı ve kapıyı arkasından kapadı.

Bir süreliğine evin önünde donakaldı, kalbi küt küt atıyordu. Jeti ile arasında sadece birkaç metre vardı ama Kress oradan geçmeye korkuyordu. Ay ışığı parlaktı ve evinin önü tam bir katliam yeri idi. Lissandra'nın iki adamının cesetleri oldukları yerde duruyordu; biri yanmıştı ve tanınmaz haldeydi, diğeri de ölü çölkralları yığınının altında kalmıştı. Kırmızı ve siyah hareketlilerin cesetleri adamın her tarafını sarmıştı. Kress için buradaki çölkrallarının öldüğünü hatırlamak biraz zaman almıştı; sanki ölmemiş de sadece bekliyordular, tıpkı her zaman yaptıkları gibi.

Saçmalık, dedi kendi kendine. Yine sarhoşluğun verdiği korkuydu yaşadığı. Kalelerinin yok olduğunu gözleriyle görmüştü. Bahçedekilerin hepsi ölüydü ve beyaz anne de şarap mahzeninde kilitliydi. Birkaç derin nefes aldıktan sonra çölkrallarının üstüne doğru adımını attı. Bastıkça çatırdıyorlardı. Kress hepsini hunharca ezdi, hiçbiri kımıldamadı.

Kress gülümsedi ve sesi, güvende olmanın sesini dinleyerek yavaş yavaş savaş alanının üzerinden yürümeye devam etti.

Çatır. Çutur. Katır. Kutur.

Çantalarını yere koyup jetin kapısını açtı.

Karanlığın içinden bir şey kımıldadı. Jetinin koltuğunda beyaz bir şey duruyordu. Ön kolu kadar uzundu. Kısaçalarını yumuşakça gıcırdatıp vücudunu çevreleyen altı tane gözle Kress'e bakıyordu.

Kress korkudan altına işedi ve yavaşça geri çekildi.

Jetin içinde daha fazla hareketlilik vardı. Kress geri çekilirken kapıyı açık bırakmıştı. O geri çekildikçe koltuğun üzerinde duran çölkrallı dikkatli bir şekilde Kress'in üzerine yürümeye başladı, diğeri de onu takip etti. Jetin koltuğunun altına saklanmışlardı, döşemeye bir oyuk açıp içine girmişlerdi. Ve şimdi birden hepsi dışarıya çıkmıştı. Jetin

etrafında bir halka oluşturdular.

Kress gerginlikten dudaklarını ısırды, dönüp hızlıca Lissandra'nın jetine doğru ilerledi.

Ama yarı yolda durdu. Lissandra'nın jetinde de bir şeyler hareket ediyordu. Ay ışığında belli belirsiz görünen koca böceksi şeyler.

Kress sızlanıp evine doğru geri gitti. Ön kapıya geldiğinde yukarıya baktı.

Binanın duvarlarında bir düzine uzun beyaz yaratık bir o yana bir bu yana hareket ediyordu. Dört tanesi daha önce leş şahininin yuva olarak kullandığı çan kulesinin tepesinde toplanmıştı. Bir şekil oluşturuyorlardı. Bir yüz. Çok tanıdık bir yüz.

Simon Kress çığlık atarak evin içine koştu.

Yeterli miktarda içki olanları unutmasına yardımcı olmuş, onu uyutmuştu. Ama sonunda uyandı. Her şeye rağmen uyanıverdi. Çok kötü bir baş ağrısı vardı ve çok açtı. Hem de ölesiye açtı. Daha önce hiç bu kadar acıkmamıştı.

Kress biliyordu ki acıyan kendi midesi değildi.

Beyaz bir çölkralı şifonyerin üzerinde durmuş, antenlerini hafifçe oynatarak Kress'e bakıyordu. Dün gece jetin içinde gördüğü ile aynı boydaydı. Kress ani bir hareket yapmamaya çalıştı. "Seni... seni besleyeceğim," dedi. "Seni besleyeceğim." Ağzı zımpara kâğıdı gibi kupkuru olmuştu. Dudaklarını ıslattı ve odadan hızlıca çıktı.

Ev çölkralı kaynıyordu; adımını nereye atacağına dikkat etmeliydi. Görünen oydu ki hepsi kendi işleriyle meşgullerdi. Duvarların içine ve dışına oyuklar açarak, evin çeşitli yerlerinde bir yerleri oyarak adeta evde tadilat yapıyorlardı. Kress evin hiç beklenmedik yerlerinde iki kere kendi portresiyle karşılaştı. Yüzlerde çarpık ve korkudan dehşete düşmüş bir ifade vardı.

Kress beyaz annenin açlığını dindirmek umuduyla bahçede çürüyen cesetleri toplamaya çıktı. Ama iki ceset de yoktu. Sonra çölkralarının kendi ağırlıklarının kat kat fazlasını rahatlıkla taşıyabildiklerini hatırladı.

Annenin hâlâ aç olduğunu düşünmek çok berbat bir duyguydu.

Kress eve tekrar girdiğinde bir grup çölkralı merdivenlerden aşağı iniyordu. Her biri sürüngen yaratığın bir parçasını taşıyordu. Hayvanın başı Kress'e adeta sitem dolu gözlerle bakıyordu.

Kress buzdolabını, mutfak raflarını, çekmeceleri her şeyi boşaltıp tüm yiyecekleri mutfak katının orta yerine yığıdı. Bir düzine beyaz, yemekleri almak için beklemeye koyulmuştu. Donmuş gıdaları almadılar, erimeleri için orada bıraktılar. Ama geriye kalan her şeyi anneye taşıdılar.

Tüm yemekler gittiğinde, dünden beri hiçbir şey yememiş olmasına rağmen Kress kendi açlığının da biraz yatıştığını hissetti. Ama biliyordu ki bu yemekler fazla idare etmeyecekti. Yakında anne yeniden acıkacaktı ve onu beslemek zorundaydı.

Kress ne yapması gerektiğini biliyordu. İletişim cihazının başına oturdu. "Malada," dedi ilk arkadaşı aramaya cevap verdiğinde, "bu akşam küçük bir parti vereceğim. Biliyorum haber vermek için çok geciktim ama umarım gelebilirsin, gelmeni gerçekten isterim."

Sonra Jad Rakkis'i aradı ve diğerlerini. Aramaları bitirdiğinde dokuz arkadaşı gelmeyi kabul etmişti. Kress bu kadarın yeterli olmasını umdu.

Kress misafirlerini dışarıda karşıladı. Beyazlar bahçeyi oldukça hızlı bir şekilde temizlemişlerdi, bahçenin zemini neredeyse savaştan önceki haline dönmüştü. Misafirleri evin ön kapısına getirdi ve önden girmelerini istedi. Onları takip etmedi.

Misafirlerden dördü eve girince, Kress cesaretini toplayabildi. En son gelen misafirin de üstüne kapıyı kapatıp şaşkınlık nidalarını ve ardından başlayan acı içindeki feryatlarını duymazdan geldi. Hemen adamın geldiği jete doğru koştu. Jetin içine güvenli bir şekilde girdi, çalıştırma tuşuna bastı. Bir küfür savurdu. Tabii ki de sadece sahibinin parmak iziyle çalışmaya programlıydı.

Bir sonraki misafir Jad Rakkis'ti. Rakkis yanaşır yanaşmaz Kress jete doğru koştu, Rakkis'in kolundan tutup jetten inmesini engelledi. "Geri gir çabuk," dedi Jad'i iterek. "Beni hemen şehre götür. Acele et Jad. Gidelim buradan!"

Ama Rakkis sadece Kress'e baktı, yerinden oynamadı. "N'oldu, sorun ne, Simon? Anlamıyorum. Parti yok muydu?"

Artık çok geçti çünkü etraflarını çevreleyen kum kımıldamaya başlamıştı, küçük kırmızı gözler onlara bakıyordu ve kıskaçlar korkunç bir şekilde gıcırdayordu. Rakkis boğulurcasına bir ses çıkararak jetine binmeye çalıştı ama birkaç çölkralı Jad'in ayak bileğine çenelerini geçirmişti ve Jad birden dizlerinin üzerine çöktü. Kumun altı o kadar hareketliydi ki dışarıdan adeta kaynıyormuş gibi görünüyordu. Çölkralları tarafından paramparça edilirken Jad acı içinde haykırıyordu. Kress bu görüntüye bakmaya bile dayanamadı.

Bu olaydan sonra Kress bir daha kaçmaya çalışmadı. Her şey bitince içki dolabında ne varsa içti ve kör kütük sarhoş oldu. Bir daha böyle bir lüksü bulamayacağını biliyordu, çünkü geriye kalan tüm içkiler aşağıdaki şarap mahzenindeydi.

Kress tüm gün ağzına bir lokma dahi almamıştı ama midesine ağırlar sokan korkunç açlığı yatışmış, karnı tok bir şekilde uykuya dalmıştı. Kâbuslara dalmadan önce son düşünebildiği yarın kimi çağırabileceğiydi.

Sabah olduğunda hava çok sıcak ve kupkuruydu. Kress gözlerini açtığı anda şifonyerin üstünde yine bir çölkralı duruyordu. Bunun bir rüya olduğunu umarak gözlerini tekrar kapatıp açtı ama rüya değildi ve uykuya da tekrar dalamıyordu. Bir süre kendisini çölkralıyla bakışırken buldu.

Beş dakika boyunca bakıştılar, sonunda Kress garipliğin farkına vardı; çölkralı hareket etmiyordu.

Hareketlilerin uzun süre hareketsiz kalabildiklerini biliyordu. Onları daha önce de sadece beklerken ve izlerken görmüştü. Ama yine de hep bir hareketlilik olurdu; kıskaçları oynardı, ayakları seğirirdi ya da uzun antenleri hafifçe titreşirdi.

Ama bu çölkralı tamamen hareketsizdi.

Kress ayağa kalkıp nefesini tuttu. Ölmüş olabilir miydi? Bir şey onu öldürmüş olabilir miydi? Şifonyerin yanına gitti.

Gözler donuk ve siyahtı. Yaratık şişmiş gibi görünüyordu; sanki yumuşamış, içeriden çürüyormuş, beyaz zırhını dışarıya doğru iten bir gazla doluyormuş gibiydi.

Kress titreyen ellerini ona doğru uzattı ve dokundu.

İlıktı, hatta sıcaktı ve giderek daha da ısınıyordu. Ama hareket etmiyordu.

Elini çektiğinde çölkralının beyaz dış iskeletinden bir parça kopuverdi. İskeletin

altındaki deri de aynı renkti ama daha yumuşak, şişkin ve sıcak görünüyordu. Neredeyse kalp gibi çarpıyordu.

Kress geri çekilip kapıya doğru koştu.

Koridorda odasındakiyle aynı üç tane daha vardı.

Çölkrallarının üstünden atlayarak merdivenlerden aşağı koştu. Hiçbiri hareket etmiyordu. Evin içi bunlarla doluydu; ölmüşlerdi, ölüyorlardı, komadaydılar ya da her ne haltsa. Onlara ne olduğu Kress'in umurunda değildi, yeter ki hareket etmesinler.

Jetin içinde de bunlardan dört tane vardı. Kress hepsini teker teker toplayıp fırlatabildiği kadar uzağa fırlattı. Tanrının belası canavarlar. Jetin içine girip yarı yenmiş koltuğa oturdu ve çalıştırma tuşuna bastı.

Hiçbir şey olmadı.

Kress tekrar tekrar bastı ama çalışmıyordu. Bu hiç adil değildi. Bu kendi jetydi ve çalışması gerekiyordu. Neden çalışmadığını anlayamadı.

Sonunda en kötü ihtimali düşünerek jetin dışına çıkıp kontrol etti. En kötüsü olmuştu da. Jetin yerçekimi ızgarasını yemişlerdi. Kapana kısılmıştı. Yine kapana kısılmıştı.

Kress gözü dönmüş bir şekilde eve geri döndü. Vitrinine gidip Cath m'Lane'i öldürdüğü kılıcın hemen yanında asılı duran antik baltayı aldı ve hemen işe girişti. Kress onları paramparça ederken çölkralları kıllarını bile kıpırdatmıyorlardı. Ama ilk darbeyi vurduğunda çölkralları patlarcasına fişkıriyordu. Vücutlarının içi berbat görünüyordu; garip yarı oluşmuş organlar, insan kanına benzeyen kırmızımsı yoğun sıvı ve sarı irin.

Kress yirmi tanesini öldürdükten sonra yaptığığın ne kadar beyhude olduğunun farkına vardı. Hareketliler hiçbir şeydi. Ve onlardan çok fazla vardı. Bir gün boyunca durmadan çalışsa yine hepsini öldüremezdi.

Mahzene gidip baltayı annenin üzerinde kullanması gerekiyordu.

Cesaretini toplayarak aşağıya indi. Ama kapıya yaklaşınca durdu.

Kapı falan kalmamıştı. Duvarlar yenmişti ve koridor iki kat genişlemiş, yuvarlak bir şekil almıştı. Görünen şey sadece koskoca bir oyuktu. Burada daha önce bir kapı olduğuna dair en ufak bir iz dahi kalmamıştı.

Aşağıdan iğrenç, boğucu, berbat bir koku geliyordu.

Duvarlar ıslak ve kan içindeydi, beyaz küf parçalarıyla kaplıydı.

Ve en kötüsü, nefes alıyordu.

Kress odanın karşısında dururken, sıcak bir nefesin üstüne geldiği hissetti, boğulmamaya çalıştı. Hava akımı yön değiştirdiğinde kaçtı.

Salona döndüğünde üç hareketli daha öldürüp olduğu yere çöktü. Ne oluyordu? Anlayamamıştı.

Sonra aklına kendisini anlayabilecek tek insan geldi. Kress aceleyle bir çölkralını ezerek yine iletişim cihazının başına geçti. Çalışması için dua ediyordu.

Jala Wo cevap verdiğinde, Kress başından geçen her şeyi bir çırpıda anlatıverdi.

Wo, Kres'in konuşmasını o zayıf ve solgun suratında en ufak bir kızgınlık belirtisi olmadan, baştan sona dinledi. Kress konuşmasını bitirdiğinde Wo'nun tek söylediği, "Seni orada bırakmalıyım," oldu.

Kress yalvarmaya başladı. "Yapamazsın. Sana para veririm..."

"Seni orada bırakmalıyım," diye tekrar etti Wo, "ama bırakmayacağım."

"Teşekkür ederim," dedi Kress. "Gerçekten teşekkür..."

"Sus," dedi Wo. "Şimdi beni dinle. Olanların hepsi senin suçun. Onlara iyi bakarsan asil ve sadık savaşçılar olurlar. Açlık ve işkenceyle onları başka bir şeye dönüştürdün. Sen onların tanrısıydın. Onları bu hale de sen getirdin. Mahzendeki anne hasta, hâlâ senin açtığın yaranın etkilerini atamamış. Hatta büyük ihtimalle delirmiş. Davranışları... olağan dışı."

"Oradan bir an önce uzaklaşman gerekiyor. Hareketliler ölü değil, Kress. Uykudalar. Hatırlarsan sana büyüdüklerinde kabukları düşer demiştim. Normalde, çok daha önceden düşmeleri gerekiyordu. Hâlâ böcek evresindeyken seninkiler kadar büyüyen çölkralı hiç duymamıştım. Sanırım bu da beyaz anneyi yaralamanın bir diğer sonucu. Artık fark etmez."

"Önemli olan çölkralarının şu an geçirdiği dönüşüm. Anne büyüdükçe giderek zekileşir. Psişik güçleri artar, zihni daha karmaşık bir hal alır, daha da hırslanır. Zırhlı hareketliler sadece anne küçük ve yarı akıllıyken işe yarar ama annenin şimdi daha iyi hizmetkârlara ihtiyacı var, daha yetenekli olanlarına. Anlıyor musun dediklerimi? Hareketliler yeni bir çölkralı türü doğuracaklar. Görünüşlerinin nasıl olacağını bilemiyorum. Her anne kendi ihtiyaç ve arzularına göre farklı tasarlıyor. Ama iki ayakları, dört kolları ve bükülebilen parmakları olacak. Gelişmiş makineler yapıp kullanabilecekler. Bireysel olarak akıllı olmayacaklar. Ama anne kesinlikle çok akıllı olacak."

Simon, Wo'nun ekrandaki görüntüsüne şaşkınlıktan ağzı açık bir şekilde bakıyordu. "İşçilerin," dedi boğazı düğümlenmişçesine. "Buraya getirdiklerin... tankı kuranlar..."

Jala Wo hafifçe gülümsedi. "Shade," dedi.

"Shade bir çölkralı," dedi Kress aptala dönmüş bir şekilde. "Ve sen bana... bir tank dolusu... yavru sattın..."

"Saçmalama," dedi Wo. "İlk aşamadaki bir çölkralı yavrudan ziyade sperm gibidir. Savaşlar onları eğitir ve kontrol altında tutar. Sadece yüzde biri ikinci seviyeye ulaşabilir. Ve sadece binde biri üçüncü ve son seviyeye ulaşabilir, tıpkı Shade gibi. Yetişkin çölkralıları küçük anneler hakkında hassas değillerdir. Küçük annelerden çok var ve onların hizmetkârları birinci seviye böcekler." Wo iç çekti. "Ve tüm bu konuşma tam bir zaman kaybı. Yakında beyaz anne tamamen akıllı hale gelecek. Artık sana ihtiyaç duymayacak, senden nefret ediyor ve çok acıkacak. Anneler dönüşümden önce ve sonra çok miktarda besin tüketmelidir. Yani oradan uzaklaşman gerekiyor. Anlıyor musun?"

"Yapamam," dedi Kress. "Jetim bozuldu ve diğer jetleri de çalıştıramıyorum. Nasıl yeniden programlayabileceğimi de bilmiyorum. Bana yardıma gelebilir misiniz?"

"Evet," dedi Wo. "Ben ve Shade bir an önce yola çıkacağız ama Asgard'dan senin evine iki yüz kilometreden fazla yol var ve delirttiğin çölkralıyla başa çıkabilmek için ekipman da ayarlamamız gerekiyor. Orada bekleyemezsin. İki ayağın var. Yürü. Doğuya doğru ilerle, elinden geldiğince hızlı bir şekilde. Oralar çok ıssız olduğu için yukarıdan seni bulmak bizim için kolay olacaktır. Ayrıca çölkralarından uzakta olacağın için güvende olursun. Anlaşıldı mı?"

"Evet," dedi Simon Kress. "Evet, evet."

Konuşma bitince Kress hızlıca kapıya doğru yürüdü. Tam yolun yarısındayken patlama ve çatlama arası bir ses duydu.

Çölkrallarından birisinin içi açılmıştı. Pembemsi sarı kanlarla kaplı dört küçük el yarıktan çıkmış ölü deriyi kenara itiyordu.

Kress koşmaya başladı.

Sıcağı hesaba katmamıştı.

Tepeler kuru ve kayalıktı. Nefes nefese kalıp kaburgaları ağrıyana kadar var gücüyle koştu. Yorulunca yürümeye başladı, dinlenince tekrar koştu. Neredeyse bir saat boyunca kızgın güneşin altında koşup yürüdü, koşup yürüdü. Çok terliyordu, keşke yanında biraz su getirmiş olsaydı. Wo ve Shade'ı görmek umuduyla gökyüzüne baktı.

Kress buna uygun birisi değildi. Çok sıcaktı, çok kuruydu ve yeterli kondisyonu yoktu. Ama mahzende nefesini hissettiği anneyi aklına getirerek ve o kıpır kıpır küçük şeylerin şu an evinin her yerinde geziniyor olduğunu düşünerek yoluna devam etti. Wo ve Shade'in çölkrallarını alt edebilmesini umdu.

Wo ve Shade ile ilgili kendi planları vardı. Kress'e göre tüm bu olanlar onların suçuydu ve bunun cezasını çekeceklerdi. Lissandra ölmüştü ama Kress o meslekten başkalarını da tanıyordu. İntikamını alacaktı. Kan ter içinde doğuya doğru ilerlemeye çalışırken bunu kendi kendine yüz kere tekrar etti.

En azından doğuya doğru ilerlediğini umdu. Yön bulma konusunda kötüydü ve ilk panikle hangi yöne doğru koştuğundan emin değildi ama ondan sonra Wo'nun da dediği gibi doğuya doğru ilerlemeye çalıştı.

İki saattir koşuyordu ama hâlâ kurtarmaya gelmemişlerdi, Kress bir şeylerin yanlış gittiğinden emin olmaya başladı.

Birkaç saat daha geçince iyice korkmaya başladı. Ya Wo ve Shade onu bulamazsa? Burada ölebilirdi. İki gündür yemek yememişti; güçsüz ve korkmuştu; susuzluktan boğazı kurumuştu. Daha fazla ilerleyemiyordu. Güneş de batıyordu, birazdan karanlıkta tamamen kaybolacaktı. Yanlış olan neydi? Yoksa çölkralları Wo ve Shade'ı de mi yemişti? İçi tekrar korkuyla doldu, ölesiye aç ve susuzdu. Koşmaya çalışınca tökezledi, iki kere düştü. İkincisinde yerdeki bir taş elini sıyırdı, eli kanadı. Yürürken kanını emiyordu, enfeksiyon kapmaktan korkmuştu.

Güneş arkasındaki ufuktaydı. Yer biraz serinlemişti; bu Kress'i biraz rahatlattı. Son ışığa kadar yürüyüp gece uyumaya karar verdi. Çölkrallarından yeterince uzaktaydı ve Wo'yla Shade yarın sabah onu bulmaya geleceklerdi.

Bir sonraki tepeyi aştığında, karşısında bir ev silüeti belirdi.

Kendi evi kadar büyük olmasa da yeterince büyüktü. Bir yaşam yeri, güvenlikti. Kress bağırdı ve eve doğru koşmaya başladı. Yiyecek ve içecek tüketmesi gerekiyordu ve sonunda beslenebilecekti. Açlıktan ölüyordu. Tepeden aşağı eve doğru koşarken ellerini açmış evdekilere kendisini duyurmak için bağıriyordu. Güneş ışığı neredeyse tamamen gitmişti ama yine de alacakaranlıkta beş altı çocuğun oynamakta olduğunu görebiliyordu. "Hey," diye bağırdı. "Yardım edin, imdat."

Kress'e doğru koşmaya başladılar.

Kress birden durdu. "Hayır," dedi, "ah, hayır, hayır." Geri geri çekildi, ayağı kayınca kuma düştü, kalkıp tekrar koşmaya çalıştı ama Kress'i rahatlıkla yakaladılar. Pörtlek gözlü, koyu turuncu renkli iğrenç küçük şeylerdi. Kress çırpınsa da işe yaramamıştı. Küçük olsalar

da her birinin dört kolu vardı, Kress'in ise sadece iki.

Kress'i eve taşıdılar. Ufalanmış kumdan yapılmış yıkık dökük iç karartıcı bir evdi ama kapısı oldukça büyük ve karanlıktı, ayrıca nefes alıyordu. Korkunçtu ama Kress'in çığlık atmasına sebep olan şey o değildi. Kress, kalenin içinden sürünerek çıkan ve hissiz bir şekilde Kress'e bakan küçük turuncu çocuklar yüzünden bağırmişti.

Hepsinde kendi yüzü vardı.

Çeviren: Ahmet Can Halat

Harry Turtledove

Harry Turtledove, alternatif-dünya üzerine kurulmuş fantastik yazının ve bilimkurgunun çağdaş bir öncüsüdür. Öykü ve romanlarının çoğunda, zamanda önemli bir âni, bilinen tarihle uyuşmayan bir sonuca bağlar veya şu anda bildiğimiz dünyaya değişmez şekilde yön veren bir teknolojinin daha önce veya daha sonra ortaya çıkışını ele alır ve sonrasında bunun neticesinde ortaya çıkabilecek alternatif olaylar dizisi gelir. Eserleri; dünyanın en ince ayrıntılarını şekillendiren bir güç olarak tarihi özenli ve ayrıntılı resmetmesiyle olduğu kadar, bakış açıları, değiştirilmiş gerçeklikleriyle şekillenmiş karakterlerin olay örgüsünü desteklemesiyle de bilinir. 1987 yılında Agent of Byzantium isimli kitabında toplanan öykülerinde, Hz. Muhammed'in Hıristiyanlık'a geçmesi neticesinde Arap imparatorluklarının hiçbir zaman ortaya çıkmadığı bir dünya yaratır. Bir Roma lejyonunun yaşadıklarının, sihirin hâkim olduğu bir dünyaya aktarımı hakkındaki Videssos serisinin ilk romanı olan The Misplaced Legion da aynı yıl yayımlanmıştır. Turtledove, bu tarihten itibaren dış manipülasyonlarla değiştirilmiş tarihsel olayların etkilerini keşfe çıkmıştır. In the Balance, Tilting the Balance, Striking the Balance, Upsetting the Balance ve diğer romanlarını içeren büyük Worldwar serisi, 1942'de dış uzaydan gelen bir istilanın, ortak düşmanla savaşmak için müttefik ve mihver devletlerin ittifak kurmasına yol açan alternatif bir İkinci Dünya Savaşı'nı yansıtır. Guns of the South'ta, zaman yolculuğu yapanlar, Amerika Güney Eyaletleri Konfederasyonu'na Amerikan İç Savaşı'nı kazanmaları için gereken gelecekte gelen ateş gücünü sağlar. Destansı Great War serisindeki American Front, Walk in Hell ve Breakthrough kitapları okuyucuya, Birleşik Devletler ve Amerika Güney Eyaletleri Federasyonu'nun yirminci yüzyıla kadar ayakta kalıp Birinci Dünya Savaşı'nda karşı tarafları desteklediği bir Amerika sunar. Turtledove ayrıca Alternate Generals adlı seçkinin editörlerindedir. Diğer birçok eserinin arasında öykü derlemesi olan Departures, fantastik çizgi roman The Case of the Toxic Spell Dump ve dehşet verici savaşların sihirle yapıldığı fantastik bir dünyada imparatorluk kuruluşunun epik hikâyelerinin yer aldığı ve birbiriyle bağlantılı Into the Darkness, Darkness Descending ve Through the Darkness romanları yer almaktadır.

Gidilmeyen Yol

Indomitable'ın hipermotoru çalıştığında, Kaptan Togram portatif tuvaleti kullanıyordu. Hep olduğu gibi bu sefer de Roxolanlı subayın içinde aniden şiddetli bir mide bulantısı belirdi. Lazımlığı kaldırır kaldırmaz içine kustu.

Karnının kasılması geçtiğinde lazımlığı yere indirip yaşaran gözlerini ön kolunun yumuşak, gri-kahverengi karışımı tüyelerine sildi. Birden, "Lanet olsun!" diye haykırdı. "Kaptanlar bunu yapacakları zaman neden bizi uarmıyorlar?" Birliğindeki birkaç asker öfkeyle dediklerini tekrarladı.

O anda bir makinist kapıda belirdi. Genç asker, "Normal uzaya döndük," diye ciyaklayıp yan kamaraya doğru fırladı. Yuhalamalar ve küfürler de onu takip etti: "Cidden mi!" "Haber verdiğin için sağol!" "Dümendekilere de söyle, fark etmemiş olabilirler!"

Togram iç çekip midesinin hassasiyetine sinirlenerek burnunu kaşdı. Bir subay olarak kendi askerlerine örnek olması gerekiyordu. Bu tür sorumlulukları ciddiye alacak kadar kıdemsizdi belki, ancak birkaç kademe üstün olan birinden çok fazla şey beklememesi gerektiğinin farkında olacak kadar da görev yapmıştı. Üst rütbeler, soyu köklü olanlara veya hazır parası olanlara giderdi.

Tekrar iç geçirerek portatif tuvaleti yerine itti. Üstünü kapadığı metal kapak, kötü kokuyu gidermeye pek yaramıyordu. Uzayda geçirdikleri on altı günün sonunda, Indomitable dışkı, bozulmuş yemek ve iğrenç vücut kokusundan geçilmiyordu. Roxolan filosundaki diğer gemilerde veya başka gemilerde de durum hiç farklı değildi. Yıldızlararası seyahatler özünde hep böyleydi. Pis kokular ve karanlık, askerlerin krallığı büyütme için ödediği bedelin bir kısmıydı.

Togram bir fener kapıp içindeki ateşkurtçuklarını uyandırmak için salladı. Panikle gümüşü bir renkte parlamaya başladılar. Kaptan, bazı ırkların gemilerini meşale ya da mumlarla aydınlattığını biliyordu. Fakat ateşkurtçukları aralıklı olarak ışıldasalar da daha az hava harcıyordu.

Son derece dikkatli bir asker olan Togram, ışık tükenmeden silahlarını kontrol ederdi. Her zaman dört silahını birden kullanıma hazır ve dolu tutardı; çıkarma harekâtı başladığında bir çifti kemerine, diğer çift ise botunun içine koyardı. Kılıcı için daha çok endişelenirdi. Gemide seyahat ettikleri süre boyunca değişmeyen nemli hava, kılıç için iyi değildi. Bekleneceği üzere, kılıcında oarak temizlenmesi gereken küflü bir nokta bulmuştu.

İnce, uzun kılıcını cilalarken yeni sistemin neye benzediğini düşündü. İçinde yaşama elverişli bir gezegen olması için dua etti. Indomitable, Roxolan denetimindeki en yakın gezegene varana kadar geminin içindeki hava nefes alamayacak kadar kirlenebilirdi. Bu, yıldız askerlerinin aldığı risklerden biriydi. Büyük bir risk değildi, küçük sarı güneşler genellikle bir iki tane yaşam bulunduran gezegen barındırırdı ama sonuçta risk vardı işte.

Bunun hakkında düşünmesine engel olabilmeyi istedi; ağrıyan bir azı dişi gibiydi, bir kere endişeye kapıldı mı bundan kurtulamazdı. Dümencilerin ne yaptığını görmek için

yataktan kalktı.

Her zaman olduğu gibi Ransisc ve miçosu Olgren, gezegenleri gözetledikleri dürbünlerinin camlarının kalitesizliğinden yakınıyorlardı. Togram, kapı aralığından gözlerini kısarak içeriye bakıp, "Mızmızlanmayı bırakmalısınız," dedi. "En azından görebilecek kadar ışığınız var." Uzun süre ateşkurtçuğu lambasının ışığında etrafa baktıktan sonra, içeri girmeden önce gözlerinin gözlem odasını dolduran şiddetli güneş ışığına alışmasını beklemek zorunda kalmıştı.

Olgren'in kulakları sinirden geriye yattı. Ransisc daha yaşlı ve sakindi. Elini miçosunun koluna koydu. "Togram her dalga geçtiğinde sinirlenecek olsan başka hiçbir şey yapmaya vaktin kalmaz. Bizim miço yumurtadan çıktığından beri ortalığı karıştırıyor. Öyle değil mi, Togram?"

"Öyle diyorsan öyledir." Togram beyaz burunlu kıdemli dümenciyi severdi. Kendi türünün çoğunluğunun aksine, Ransisc, yaptığı bu önemli işin kendisini tanrının yarattıklarının içinde özel bir yere koyduğuna inanıyormuş gibi davranmıyordu.

Olgren birden kasıldı; bodur kuyruğunun ucu kıpırdadı. "Bu seferki bir gezegen!" diye haykırdı.

Ransisc, "Bir bakalım," dedi. Olgren dürbünden uzaklaştı. İki dümenci parlak yıldızları bir bir inceliyor, yuvarlak yüzeyleri olan ve gerçekten gezegen olduklarına dair kanıtlar gösteren gök cisimleri arıyorlardı.

Ransisc en sonunda, "Bu bir gezegen," dedi, "ama bize uygun değil; bu sarı, şeritli gezegenlerin havası her zaman zehirlidir ve zehir çok fazladır." Olgren'in moralinin bozulduğunu görerek ekledi, "Bir şey kaybetmiş değiliz, o gezegen ile güneşi arasında düz bir hat izlersek diğerlerini oldukça kısa sürede buluruz."

Togram diğer görebildiklerinin çoğundan daha parlak olan kıpkırmızı bir yıldızı işaret ederek, "Bir de bunu dene," dedi.

Olgren, işini amatörlerden daha iyi bildiğine dair birkaç kendini beğenmiş söz mırıldandı ama Ransisc, "Kaptan uzayda senin gördüğünden daha fazla dünya gördü, toy budala. İsteddiği şeyleri yapman gerektiğini kafana sok," dedi sertçe. Olgren üzgün bir şekilde kulaklarını düşürerek itaat etti.

Sonra kırgınlığı geçti. "Yeşil bölgeleri olan bir gezegen!" diye bağırdı.

Ransisc, dürbününü gökyüzünün farklı bir kısmına doğrultmuştu ama bu söz onu aceleyle o yöne döndürdü. Miçosunu bir kenara itip dürbünün odak ayarıyla oynayarak büyütülmüş görüntüye uzun süre dikkatlice baktı. Olgren bir sağ bacağının bir sol bacağının üstünde zıplıyordu; kirli kahverengi kürkü, sonucu duyma sabırsızlığıyla kabarmıştı.

Kıdemli dümenci, "Olabilir," dedi ve Olgren'in yüzü aydınlandı ancak Ransisc'in, "Büyük su birikintilerine benzer herhangi bir şey görmüyorum. Daha iyi bir şey bulamazsak deneyelim derim ama biraz daha arayalım," demesiyle tekrar düştü.

"Şu anda bir luof sayende çok mutlu oldu," dedi Togram. Ransisc kıpırdadı. Roxolan'dakiler, yeni gezegenlerin havasını test etmek için yanlarında küçük yaratıklar getirirdi. Eğer bir luof uzay gemisinin hava geçirmez odasında nefes alabilirse bu yer, hayvanın sahipleri için de güvenli demektir.

Arka arkaya birkaç yıldız, ışık kaynağından başka bir şey çıkmayınca dümenciler

kızgınlıkla homurdandı. Ransisc dürbününü sımsıkı kavradı. "İşte," dedi sakince. "İstediğimiz bu. Buraya gel Olgren."

Hemen sonra miço, "Aa tabii, geliyorum," dedi.

"Gidip durumu Savaşustası Slevon'a bildir ve ona cihazlarının, donanmanın dışında herhangi bir yerden hipermotor titreşimi tespit edip etmediğini sor." Olgren aceleyle ayrılırken Ransisc, Togram'ı yanına çağırdı. "Kendin bak."

Piyade kaptanı merceğe doğru eğildi. Uzayın siyahlığında dürbünün görüş alanındaki gezegen, Roxolan'a aşırı derecede benziyordu; sarmal şeklindeki beyaz bulutlarla örtülü derin okyanus mavisi.

Büyükçe bir ay yakınında asılı duruyordu. İki de yaklaşık olarak yarı evredeydi, yıldızlarına Indomitable'dan daha yakında duruyorlardı.

Togram, "Hiç kara parçası gördün mü?" diye sordu.

"Görüntünün en üstüne, buzul tabakasının altına doğru bak," dedi Ransisc. "Görünen kahverengilikler ve yeşillikler suyun genelde aldığı renklerden değil. Eğer bu sistemde yaşam barındıran bir gezegen arıyorsak, şu anda ona bakıyorsun."

Olgren dönene kadar sırayla uzaktaki gezegeni incelediler ve özelliklerini kâğıda döktüler. "Ee?" dedi Togram, miçonun kulaklarının havaya dikilmiş ve neşeli olduğunu görmesine rağmen.

Olgren, "Tüm sistemde bizden başka hipermotor yayılımı yok!" diyerek sırttı. Ransisc ve Togram, sanki haberi getiren değil de bu iyi haberlerin sebebi oymuş gibi sırtına vurdular.

Kaptanın yüzünde Olgren'inkinden daha büyük bir gülümseme vardı. Bu seferki, profesyonel bir asker olarak kendisinin de tamamen onayladığı, kolay bir görev olacaktı. Eğer buralarda hiç kimse hipermotor üretmediyse, ya sistemde hiçbir zeki yaşam formu yoktu ya da gezegendekiler hâlâ ilkeldi; barut, uzaygemileri ve yıldızlar arasında yapılan savaşların diğer yönlerinden bihaberlerdi.

Ellerini ovuşturdu. Karaya ayak basmak için sabırsızlanıyordu.

Buck Herzog'un canı sıkılmıştı. Uzayda geçirdiği dört ayın sonunda ve önünde beş buçuk ay daha varken bu durum hiç de şaşırtıcı değildi. Dünya, Ares III'ün arkasında parlak bir yıldızdı ve daha sönük olan Luna ona eşlik ediyordu; Mars ise ileride parılıyordu.

"Bu senin egzersiz zamanın Buck," diye seslendi Art Synder. Beş kişilik mürettebatta muhtemelen en işgüzar kişi oydu.

Herzog, "Pekâlâ, Panço," diyerek iç çekti. Kendini bisikletin üstüne atıp önce baygın baygın sonra ise daha hızlı sürmeye başladı. Bu iş serbest düşüşe rağmen kemiklerindeki kalsiyumu korumasına yardım ediyordu. Ayrıca en azından yapacak bir şey vardı.

Melissa Ott, Dünya'dan gelen haberleri dinliyordu. "Fernando Valenzuela dün gece ölmüş," dedi.

"Kim?" Snyder'ın beyzbol tutkunu olduğu söylenemezdi.

Ama Herzog öyleydi, üstüne üstlük Kaliforniyalıydı. "Onu bir keresinde, izlediğim bir veteranlar maçında görmüştüm; babamın ve dedemin sürekli onun hakkında konuştuğunu hatırlıyorum," dedi. "Kaç yaşındaymış, Mel?"

"Yetmiş dokuz," diye cevapladı.

Herzog üzüntüyle, "Her zaman çok güçlüydü," dedi.

"Aman Tanrım!"

Herzog gözlerini kırptırdı. Amerikan uzay istasyonundan havalandıklarından beri Ares III'teki hiç kimse bu kadar heyecanlanmamıştı. Melissa radar ekranına gözlerini dikmişti. "Freddie!" diye bağırdı.

Geminin elektronik uzmanı Frederica Lindstrom, daracık duş alanından yeni çıkmıştı. Arkasında su damlaları bırakarak kontrol paneline daldı. Üstüne havlu almakla uğraşmadı; utangaçlık Ares III'ü çoktan terk etmişti.

Melissa'nın bağıışı Claude Jonnard'ın bile zamanının çoğunu harcadığı biyoloji laboratuvarından kafasını çıkarmasına sebep olmuştu. Bölmenin oradan, "Sorun nedir?" diye seslendi.

"Radar siki tuttu," dedi Melissa.

Jonnard sinirli bir şekilde "Siki tuttu da ne demek?" diye sordu. Her zaman niceliksel olarak düşünen ve herkesin de o şekilde düşündüğünü sanan sinir bozucu insanlardan biriydi.

Aynı hastalığın daha düşük bir safhasında olan Frederica Lindstrom, "Ekranda, orada olmaması gereken yüz, belki de yüz elli tane cisim var," diye cevapladı. "Menzil birkaç milyon kilometre görünüyor."

"Bir dakika öncesine kadar orada değillerdi," dedi Melissa. "Ortaya çıktıklarında seslendim."

Frederica radar ve bilgisayarın ayarlarıyla oynarken, Herzog sadece kendisinin işe yaramadığını hissederek egzersiz bisikletinde kaldı: kayalardan milyonlarca kilometre uzakta bir jeolog ne işe yarardı ki? Tarih kitaplarına adını bile yazdıramayacaktı, hiç kimse üçüncü keşif birliğini hatırlamayacaktı.

Frederica kontrollerini tamamladı. "Yanlış giden bir şey bulamadım," dedi. Hem kendine hem ekipmanlarına sinirlenmiş gibiydi.

"Dünya'ya haber vermenin zamanı geldi Freddie," dedi Art Synder. "Eğer bu canavarı yere indireceksem, radarın bana yalan söylemesini göze alamam."

Melissa çoktan mikrofona konuşmaya başlamıştı. "Houston, Ares III konuşuyor. Bir sorunumuz var..."

Işık hızında bile, birkaç dakika beklemekle geçti. Zaman geçmek bilmiyor gibiydi. Hoparlörler çatırdayarak ses çıkardığında herkes yerinde zıpladı. "Ares III, Houston Kontrol konuşuyor. Hanımlar ve baylar, bunu size nasıl söyleyeceğimi bilmiyorum ancak onları biz de görüyoruz."

İletişimci konuşmaya devam etti fakat artık kimse onu dinlemiyordu. Herzog, saçı ilkel bir refleksle diken diken olurken kafa derisinin karıncalandığını hissetti. İçini korku ve şaşkınlık kapladı. İnsanlığın bir başka ırk ile temas kurduğunu görece kadar yaşayacağını hiç düşünmemişti. "Mel, onlara seslen," dedi aceleyle.

Mel tereddüt etti. "Bilemiyorum Buck. Belki bununla Houston ilgilenmeli."

"Houston'ı siktir et," dedi Buck, hiddetine kendisi de şaşırarak. "Oradaki bürokratlar ne yapılması gerektiğini çözene kadar biz Mars'a iniyor olacağız. Olay yerindeki kişiler biziz. Türler tarihinin en önemli ânını çöpe mi atacaksın?"

Melissa bir mürettebat arkadaşından diğerine baktı. Yüzlerinde her ne gördüyse onu

memnun etmiş olacak ki antenin yönünü değiştirip konuşmaya başladı: "Burası uzay mekiği Ares III, bilinmeyen gemilere sesleniyoruz. Dünya insanları olarak sizleri selamlıyoruz." Vericiyi bir anlığına kapadı. "Elimizde kaç dil var?"

Çağrı Rusça, Çince, Japonca, Fransızca, Almanca, İspanyolca ve hatta Latince olarak tekrarlandı. (Snyder ona garip bir şekilde bakarken Frederica, "En son ne zaman ziyaret edildiklerini kim bilebilir ki?" dedi.)

Dünyadan gelen cevabı bekleme süresine uzun denilebilirse, bu seferkinin sonu gelmeyecekmiş gibiydi. Gecikme, on beş saniyelik gidiş-geliş ışık hızına kadar uzadı. "Bizim dillerimizden herhangi birini konuşmuyorlarsa bile bir şeyler söylemeleri gerekmez mi?" diye sordu Melissa boşluğa. Boşluktan yanıt gelmedi, uzaylılardan da.

Sonra, tuhaf uzay gemileri bir bir güneşten uzağa, Dünya'ya doğru fırlamaya başladılar. "Aman tanrım, nasıl bir hız bu!" dedi Snyder. "Bunlar roket değil!" Afallamış görünüyordu. "Yıldızlararası uzay gemilerinde roket olduğunu sanmıyorum, öyle değil mi?"

Ares III uzayda bulunduğu kısımda, Mars'a doğru Hohmann yörüngesini amansızca takip etmeye devam ederek tekrar bir başına kaldı. Buck Herzog ağlamak istiyordu.

Tıpkı planladıkları gibi, Roxolan filosundaki gemiler, yeni gezegenin en çok kara bulunan yarım küresinin kutbunda toplandı. Herkes aynı noktaya geleceği için bu prensip buluşmayı kolaylaştırıyordu. Kısa süre sonra, sadece dört gemi aralarına katılmamıştı. Bir keşif gemisi hemen diğer kutba gidip onları buldu ve geri getirdi.

"Her seyahatte su seven birileri olur." Togram dümencilere haberi verirken kıkır kıkır güldü. Sırf güneş ışığı için değil, birçok askerin aksine gezegenlere gezegen olmaları sebebiyle ilgi duyduğundan onların en üst noktasına çıkabilmek için bulabildiği her yolu denerdi. Hesaplamalara kafası çalışsaydı, kendisi de pekâlâ bir dümenci olmayı deneyebilirdi.

Kalem ve kâğıda eli yatkındı. Bu yüzden Ransisc ve Olgren, onun dürbünün başında onlara ayrıntıları anlatıp bu ayrıntıları aşağıdaki gezegenin çizmekte oldukları krokisine ekleme işini ona bırakırlardı.

"Tuhaf bir gezegen," dedi. "Daha önce hiçbir gezegende bu kadar çok orman yangını, volkan veya karanlık tarafta her ne varsa onlardan görmemiştim."

Ransisc'e meydan okurcasına bir bakış atarak, "Ben hâlâ da onların şehir olduğunu düşünüyorum," dedi Olgren.

Kıdemli dümenci sabırla, "Çok büyük ve çok parlaklar," dedi; belli ki, tartışma bir süredir devam etmekteydi.

Togram, "Bu senin ilk gezegendışı seyahatin değil mi Olgren?" diye sordu.

"Ee, öyle olsa ne olur?"

"Sadece yeterli bakış açısına sahip olmadığını gösterir. Roxolan'ın üzerinde bulunan Egelloc'ta neredeyse bir milyon insan var ve uzaydan bakıldığında geceleri neredeyse görünmez. Hiçbir şekilde o ışık kadar parlak da değil. Unutmayın, bu ilkel bir gezegen. Aşağıda, zeki yaşam formları var gibi görünüyor, bunu kabul ediyorum. Fakat hipermotorla tesadüfen bile karşılaşmamış olan bir ırk nasıl Egelloc'tan on kat büyük şehirler inşa edebilir?"

"Bilmiyorum," dedi Olgren suratını asarak. "Ancak çok az da olsa ay ışığında

görebildiğim kadarıyla aşağıdaki ışıklar şehirler için iyi noktalar olabilir; deniz kıyıları, nehir boyları, öyle yerler işte.”

Ransisc iç çekti. “Bu çocuğu ne yapacağız, Togram? Her şeyi bildiğine o kadar emin ki, mantıklı açıklamaları dinlemiyor. Gençken sen de böyle miydin?”

“Klandaki büyüklerim beni terbiye edene kadar öyleydim. Her neyse. Gerçi, bu kadar heyecanlanacak bir şey yok. Gemiler birazdan luof'larla aşağıya inecekler ve ne olduğunu öğreneceğiz.” Genizden gelen bir kahkahayı zor tuttu, sonra gençken Olgren kadar ahmak gözükmediğini umarak hemen kendini topladı.

SR-81 pilotu, “Uzaylı gemilerinden birini radarda görüyorum,” diye bildirdi. “80.000 metre aşağıda ve alçalmaya devam ediyor.” Kendi uçağının azami uçuş yüksekliğinde, atmosfere giren geminin neredeyse yarı yüksekliğindeydi.

“Tanrı aşkına, sakın ateş etme,” diye emretti yer kontrol. Havalanmadan önce emir kafasında yankılandı, ancak ateşleme kolu bu düşüncenin kafasından uzaklaşmasına izin vermiyordu. Haksız da sayılmazlardı. Tetiği çekmeye hevesli bir aptal, insanlığı sonsuza kadar ortadan kaldırabilirdi.

Yukarıdaki panelden önüne yansıtılan göstergelere bakarak, “Görüntüyü almaya başladım,” dedi. Bir saniye sonra ekledi: “Komik görünümlü saçma sapan bir gemi, bunu söyleyebilirim. Kanatları nerede bunun?”

“Görüntüyü şimdi biz de alıyoruz,” dedi yer kontrol memuru. “Atmosfer içi makineleri için de uzay gemilerinde kullandıkları prensiplerin aynısını kullanıyor olmalılar: kaldırma ve sürüş imkânı sağlayan bir tür karşıt yerçekimi.”

Tüm uzaylıların kendilerine yöneltilen bütün sinyalleri gözardı etmesi gibi, uzaylı gemisi de SR-81'e kayıtsız kalmaya devam etti. SR-81 pilotu, tekrar yakıt koymak için hava tankerine alçalmak zorunda kalmamayı umarak aşağıda daireler çizerken, gemi yavaşça alçalmaya devam etti.

“Bir soru cevaplandı,” diye seslendi yere. “Bu bir savaş uçağı.” Barışçıl bir amacı olan hiçbir gemide gövdesine çizilmiş o alev alev bakan gözler ve hırlayan, sivri dişlerle dolu bir ağız olmazdı. Amerikan Hava Kuvvetleri'nin bazı kara saldırı uçaklarında da benzer çizimler vardı.

Uzaylı gemisi en sonunda SR-81'in havada gezindiği seviyeye geldi. Pilot yer kontrole bir kez daha çağrı gönderdi. “Uzay gemisinin önünden geçmek için izin istiyorum,” dedi. “Belki içerideki herkes uyuyordur ve onları uyandırabilirim.”

Uzun bir sessizlikten sonra yer kontrol isteksizce onayladı. “Düşmanca hareketler yok,” diye uyardı kontrol görevlisi.

“Ne yapacağımı sanıyorsunuz, ona hareket mi çekeceğim?” diye homurdandı pilot, ancak telsiz kapanmıştı. SR-81'i, uzay filosundan bir geminin önüne yarım kilometre ilerletecek kadar uzun ve yavaş bir manevra alırken ivme onu koltuğuna yapıştırdı.

Uçağının kamerasından küçük, pis camın gerisinde oturan uzaylı pilotu bir anlığına gördü.

Yıldızlardan gelen canlı da onu gördü. Buna hiç şüphe yoktu. Uzaylı, ürkmüş bir geyik yavrusu gibi yana kaçıp, SR-81 pilotunu basınç kabininin camına yapıştırabilecek manevralar sergiledi. Tabii her şeyden önce uçağı onlarınkiyle yarışabilseydi.

“Onları takip edeceğim!” diye bağırdı. Yer kontrol onu sertçe uyardı ancak orada ondan başka kimse yoktu. Art yakıcının yarattığı ani gerilim sonucunda, daha önce hissettiği basınç şu anda hissettiğinin yanında bir sevgi dokunuşu gibi kalmıştı.

Aerodinamikliği artırmak uçağını yıldızlararası gemilerden daha da hızlandırdı, fakat bu pek de işine yaramadı. Geminin pilotu onu her fark ettiğinde uzaylı gemisi kolaylıkla uzaklaşıyordu. SR-81 pilotu kendini, baltayla kelebek öldürmeye çalışan bir adam gibi hissetti.

Kızgınlığına ek olarak, yakıt uyarı ışığı da yandı. Her şekilde uçağı uzayın kıyısındaki ince atmosfer için tasarlanmıştı, uzaylıların içinden uçtuğu gittikçe yoğunlaşan hava için değil. Küfretti; geri çekilmek zorundaydı.

SR-81’i tankerden uçak yakıtı çekerken, bir füzeyi salıverse neler olabileceğini düşünmeden edemedi. Birkaç sefer tam isabet ettirdiği olmuştu. Bu, kesinlikle kimseyle paylaşmayacağı bir düşünceydi. Bunu bilseler üslerinin neler yapacağını düşünceyi bile çok korkunçtu.

Subaylar meclisinden döner dönmez askerler Togram’ın etrafında toplandı. “Haberler nasıl kaptan?” “Luof hayatta kalmış mı?” “Aşağısı nasıl bir yer?”

“Luof hayatta çocuklar!” dedi Togram yüzünde kocaman bir gülümsemeyle.

Topluluk, kışlada sağır edici bir alkış ve tezahürat kopardı. “Aşağıya iniyoruz!” diye sevinçle haykırdılar. Kulaklar heyecanla dikilmişti. Bazı askerler tüy şapkalarını kokuşmuş havaya doğru salladılar. Kaptanlarıyla aynı kafada olan diğerleri, yataklarının yanına gidip silahlarına bakınmaya başladılar.

Togram yanından geçerken Ilingua isimli gri kürklü bir kıdemli asker, “Bizi ne kadar zorlayacaklar efendim?” diye sordu. “Gemi pilotunun birtakım gülünç şeyler gördüğünü duydum.”

Togram’ın gülümsemesi büyüdü. “Tanrı aşkına Ilingua, gezegen inişinden önce dedikodulara kulak asmaman gerektiğini bilecek kadar çok defa aynı şeyi yapmadın mı?”

“Umarım öyledir efendim,” dedi Ilingua, “ama bunlar o kadar garip ki, bu sefer farklı bir şey olabilir diye düşündüm.” Togram cevap vermeyince asker kendi aptallığına kafa sallayıp hançerinin kenarını inceleyebilmek için bir feneri silkeledi.

Kaptan, elinden geldiğince çaktırmadan iç geçirdi. Neye inanacağını kendisi de bilmiyordu ve pilotun raporunu da dinlemişti. Karşıt yerçekimini bilmezken nasıl olur da yerlilerin uçan makineleri oluyordu? Togram, daha iyi yöntemler keşfetmeden önce sıcak hava balonları kullanan bir ırkın olduğunu duymuştu, fakat hiçbir balon yerlilerin gemisinin elde ettiği irtifaya ulaşamazdı ve hiçbir balon, pilotun raporda gemiyle ilgili olarak belirttiği şeyi yapamazdı, yani bu şekilde yön değiştiremezdi.

Yanıldığını varsayalım, yanılmış olması gerekirdi. Fakat pilotun raporunda bahsettiği, Ransisc’in de alay konusu yaptığı mümkün olamayacak büyüklükteki ve en ufak bir boş alan bırakmayacak kadar kalabalık şehirlerin varlığına kim inanabilir? Ve diğer gemilerden gelen fener sinyalleri, onların keşif pilotlarının da aynı, merak uyandıran bu olağandışı şeyleri rapor ettiğini gösteriyordu.

En nihayetinde, bu ırkın sayı olarak pikniğe gitmiş reffolar kadar çok olması önemli değildi. Burada Roxolan için çok daha fazla denek olduğu anlamına gelirdi sadece.

Bill Cox, silindir çantasını omzuna atıp beklemekte olan kamyonu doğru aheste adımlar atarken kendisini dinleyenlere, "Bu tam bir vakit kaybı," dedi. "Yıldızlardan gelen insanları kollarımızı açarak karşılamalıyız, güç gösterisiyle değil."

"Söyle onlara Profesör." Çavuş Santos Amoros arkasından kıkır kıkır güldü. "Bana kalsa güzel, klimalı bir kışlada popomu yerden kaldırmamayı, Los Angeles'ın kirli ve güneşli yaz günlerine tercih ederim. Yalnızca bir Özel Kuvvet-1 askeri olman ne yazık. Başkan olsaydın, emir almak yerine istediğin her emri verebilirdin."

Cox bunun da pek adil olduğunu düşünmüyordu. İkinci Suriye krizinden sonraki büyük talep onu ordunun içine çektiğinde Siyaset Bilimi'nde yüksek lisans derecesi almasına sadece birkaç kredi kalmıştı.

Kamyonun zeytin yeşili tentesinin altına girip yolcu bölmesine geçmek için uzun vücudunu bir çakı gibi eğmesi gerekti. Oturaklar çok sert ve birbirine çok yakındı. İnsanları araca sığdırmak oradaki konforlarından daha önemliydi. İçinden tipik asker mantığı diye düşündü Cox küçümseyerek.

Kamyon dolduruldu. Koca dizel motor gürültüyle çalıştı. Siyahi bir asker, bir kart destesi çıkarıp yirmi beş kartı beşer kartlık poker eline çevirebileceğine dair herkesle bahse girdi. Birkaç acemi çaylak bunu kabul etti. Cox ise bunun bir enayi bahsi olduğunu pahalı yoldan öğrendi. Siyahi adam desteyi, gözüne kestirdiklerinden birine karıştırması için uzatırken pis pis güldü.

Viffff! Kartların birbirine karışma sesi, kamyondaki herkesin başını çevirmesini sağlayacak kadar dikkat çekiciydi. Adı Jim olan ancak herkesin Junior diye çağırdığı siyahi adam, "Kartlarla böyle oynamayı nereden öğrendin moruk?" diye sordu kartları karıştırana.

"Vegas'ta kâğıt dağıtarak." Viffff!

"Hey, Junior," diye seslendi Cox, "birden senin şu numarana on papel koymak geldi içimden."

Junior, kartların kendine ait bir dünyası varmış gibi hareketlerini yüzü asık bir şekilde izlerken, "Sen bilirsin, dostum," dedi.

Kamyon kuzeye doğru ilerliyordu; mekanize piyade savaş araçlarının, kamyonların ve kilometrelerce uzanan hafif tankların oluşturduğu bir konvoyun parçasıydı. Tüm alay Los Angeles'a, geniş bir alana yayılmış şehrin farklı kısımlarına bölükler tarafından yerleştirilmeye gidiyordu. Cox bunu onaylıyordu; bu, herhangi bir uzaylıyla şahsen yüzyüze gelme ihtimalini azaltıyordu.

Yanına sıkışmış Amoros'a "Sandy," dedi, "eğer yanılıyorsam ve uzaylılar arkadaş canlısı değilse bile elimizde taşıdığımız silahların bize ne yardımı olacak? Bir fili çengelli iğneyle alt etmekten ne farkı var?"

"Profesör, önceden söylediğim gibi bana düşünmem için para ödemiyorlar, sana da öyle. İyi ki de öyle. Teğmen bana ne derse onu yapacağım ve sen de ben sana ne dersem onu yapacaksın ve her şey yoluna girecek, tamam mı?"

"Elbette," dedi Cox, çünkü Sandy kötü biri olmadığı zamanlarda bir teğmendiydi. Yine de, Cox'un botlarının arasındaki Neo-Armalit silah oldukça işe yaramaz görünüyordu ve kaskıyla zırhlı bir striptizcinin geceliği kadar ince ve hafifti.

Indomitable, atmosfere girerken dümencilerin başının üstündeki kubbenin dışında gökyüzü, siyahtan derin bir maviye dönmeye başladı. "Orası," dedi Olgren işaret ederek. "İneceğimiz yer orası."

"Bu irtifadan pek bir şey göremiyorum," dedi Togram.

"Olgren, bırak da senin dürbününü kullansın," dedi Ransisc. "Birazdan kendi bölüğüne dönecek."

Togram homurdandı; bu bir yorumdan fazlası, aynı zamanda bir imaydı. Yine de, mercekten bakmaktan mutluydu. Yer kendisine doğru hızla ilerliyormuş gibiydi. Okyanusun görüş alanının yanlış tarafında görünmesine sebep olan ters çevrilmiş görüntüye alışana kadar anlık bir algı bozukluğu yaşadı. Fakat manzarayla ilgilenmiyordu. Indomitable'da seyahat etmekte olan askerlerinin ve diğer birliklerin çıkarma alanı kazmak ve bunu yerlilere karşı ellerinde tutmak için ne yapması gerektiğini öğrenmek istiyordu.

"İşimize yarayacak bir alan var," dedi. "Şehrin doğu... hayır, batı... kısmında binaların ortasındaki yeşillik. Burası bize temiz bir iniş noktası, iyi bir kamp alanı ve takviye kuvvetlerinin inişi için bir üs sağlayacağına benziyor."

"Neden bahsettiğine bir bakalım," dedi Ransisc onu dirseğiyle kenara iterek. "Hmm, evet, bahsettiğin boşluğu görüyorum. Fena olmayabilir. Olgren, gel de bak. Yeri, Savaşustası'nın dürbününde tekrar bulabilir misin? Pekâlâ, gidip o noktayı ona göster. Orayı iniş noktamız olarak öner."

Miço aceleyle çıktı. Ransisc tekrar merceğin üzerine eğildi. "Hmm," diye tekrarladı. "Aşağıya uzun binalar inşa etmişler, değil mi?"

"Ben de öyle düşündüm," dedi Togram. "Ve o yollarda çok fazla trafik var. Hepsine kaldırım taşı döşemek için de bir servet harcamışlar; yollarda toz kalktığını görmedim."

"Bu, getirisi bol bir fetih olacağına benziyor," dedi Ransisc.

Hızlı, metalik ve yırtıcı benzeri incecik bir şey hızla gözlem camının önünden geçti. "Aman tanrım bunlar aşağıdakilerin uçan makineleri, değil mi?" dedi Togram. Pilotların iddialarına rağmen kendi gözleriyle görene kadar içten içe buna inanmamıştı.

Ransisc'in kulaklarının sabırsızlıkla kımıldaması dikkatini çekti ve gözlem odasında gerçekten de çok fazla zaman harcamış olduğunu fark etti. Ateşkurtçuğu fenerini kapıp askerlerinin yanına döndü.

Askerlerinin birkaçı çok uzun süre onlardan uzak kaldığı için içerlemiş bakışlar attı fakat iniş alanıyla ilgili elinden geldiğince bilgi vererek onları neşelendirdi. Rütbesiz askerlerin içeriden edinilen gizli bilgilerden daha çok sevdiği bir şey yoktu. Hiçbir şey bilmeden üslerinin söyleyeceklerini tahmin etmeye çalışırlardı fakat ne konuştukları hakkında biraz fikirleri olduğunda bu oyun daha da eğlenceli olurdu.

Kapı aralığında bir haberci belirdi. "Kaptan Togram, bölüğünüz üç numaralı hava valfinden inecek."

Togram, "Üç numara," diye onayladı ve haberci, emirleri diğer kara birliği liderlerine vermek için yola koyuldu. Kaptan kuş tüyü şapkasını başına koydu (birliğin çarpışma sırasında onu tanıyabilmesi için tüy kıpkırmızıydı), son bir kez tabancalarını kontrol etti ve süvarilerine kendisini takip etmelerini emretti.

İç hava valfi kapısının önündeki kokuşmuş karanlık, Indomitable'ın içindeki diğer her

yer gibi bunaltıcıydı, fakat her nasılsa katlanması biraz daha kolaydı. Birazdan kapılar salınarak açılacak ve ferah esintilerin kürküne dokunduğunu hissedecek, tatlı temiz havayı tadacak, açıklık bir alanda daha uzunca bir süre güneş ışığının tadını çıkaracaktı. Birazdan, savaş alanında kendisini bu yeni canlılarla kıyaslayacaktı.

Indomitable'ın uçakları ana gemiden fırlarken çok hafif bir sarsıntı hissetti. Bu sefer uçuşta yanlarında hiçbir luof olmayacaktı. Onların yerine yukarıdan ateşle ve patlatılıp yere atılan barut kavanozlarıyla yerlilere dehşet saçacak silahşorlar vardı. Roxolanlılar ilk izlenimlerini yaratırken mümkün olduğunca acımasız görünmeye çalışırdı. Yarattıkları dehşet kendi sayılarının daha çok olduğu algısını yaratırdı.

Bir sarsıntı daha geldi, öncekinden daha farklıydı. Yere inmişlerdi.

UCLA kampüsüne bir gölge düştü. Junior başını kaldırarak, "Ana geminin büyüklüğüne bak!" dedi. Bunu son beş dakikadır, uzay gemisi yavaşça alçalırken, söylüyordu.

Billy Cox her seferinde ağzı kurumuş, elleri tüfeğinin plastik kabzasını ve soğuk metal namlusunu kavramış vaziyette sadece başını sallayabilirdi. Neo-Armalit silahlar, aşağıya doğru süzülen devasa gövdenin karşısında tamamen güçsüz görünüyordu. Etrafında uçan uzaylı makineleri, bir balinanın yanındaki ufak balıklar gibiydi. Öte yandan büyüklükleri, daha uzak bir mesafede daireler çizen Amerikan Hava Kuvvetleri uçaklarını gölgede bırakıyordu. Jetlerinin kükremesi, yerdeki gergin insanların ve birliklerin kulaklarını rahatsız etti. Uzaylıların motorları akıl almaz bir şekilde sessizdi.

Uzay gemisi, New Royce, New Haines, New Kinsey ve New Powell Binalarının ortasındaki açık kare alana indi. Gemi, 2034 depreminde yıkılan ama her biri yeniden inşa edilmiş olan iki katlı kırmızı tuğlalı binaların hepsinden daha yüksekti. Cox, uzaylı gemisinin koca gövdesinin altında fidanların parçalanma seslerini duydu. Gemi, beş yıl önce eski, ünlü binalarla birlikte yıkılan büyük ağaçlara ne yapardı diye düşündü.

"Pekâlâ, yere indiler. Yukarıya çıkalım," diye emir verdi Teğmen Shotton. Sesinin titremesini pek de kontrol edemiyordu ancak güneye, uzay gemisine doğru hızla ilerledi. Birlik takımı onu takip ederek Dickson Sanat Merkezi'ni ve New Bunche Binası'nı geçti. Billy Cox, çok da uzun olmayan bir süre önce bu kampüsü çıplak ayakla dolaşmıştı. Şimdi ise botları betonda rap rap yürüyordu.

Müfreze, batıya, uzay gemisine doğru dönerek Dodd Binası'nın önüne konuşlandı. Hafif bir esinti, depremde kaybedilen sağlam yapılı, iri ağaçların yerine dikilmiş genç, umut dolu olanların yapraklarıyla oynadı.

Teğmen Shotton, "Elinizden geldiğince siper alın," diye sessizce emir verdi. Takım, çiçek tarhlarına doğru sürünerek ilerledi, ince ağaç gövdelerinin arkasına kıvrılıp uzandı. Zırhlı savaş araçları ateş hatlarına mevzi alırken dışarıda, Hilgard Caddesi'nde dizel motorlar kükrüyordu.

Cox, acı bir şekilde bunların hepsi boşa diye düşündü. Yapılması gereken uzaylılarla arkadaş olmalı, gözü kapalı şekilde onların tehlikeli olduğunu varsaymak değildi.

En azından bu yönde bir şeyler yapılıyor gibiydi. Murphy Binası'ndan bir heyet çıkıp beyaz bir bayrağın arkasında idare binasından uzay gemisine doğru yavaşça yürüdü. Heyetin başında Los Angeles belediye başkanı vardı; başkan ve vali başka bir yerlerde meşguldü. Billy Cox burada çime yüzüstü serilmiş olmaktansa heyetin bir parçası olmak

için her şeyini verirdi. Keşke uzaylılar, o ellili yaşlarına gelene kadar bekleselerdi, ona bir şans verselerdi ta ki...

Çavuş Amoros dirseğiyle Cox'ü hafifçe dürttü. "Oraya bak asker. Bir şeyler oluyor..."

Amoros haklıydı. Kapalı olan birkaç bölme salınarak açılıyor, Dünya'nın havasının geminin havasıyla karışmasını sağlıyordu.

Batıdan esen rüzgâr tekrar başladı. Cox'un burnu kıpırdandı. Esintinin onun olduğu tarafa taşıdığı egzotik kokuları isimlendiremiyordu, fakat iyice kokladığında kanalizasyon ve çöp kokularını fark etti. "Off, ne iğrenç bir koku!" dedi.

"Aman Tanrı'm ne iğrenç bir koku!" diye bağırdı Togram. Dış hava valfi kapıları aşağıya indiğinde Indomitable'ın içindeki ağır havanın, fazla kullanılmış gazların gerçek taze havayla yer değiştirmesini beklemişti. Bu şey, kontrolden çıkmış yangın dumanı veya fitili tam olarak sönmemiş lamba gibi kokuyordu. Ve dahası yakıyordu! Gözlerini korumak için niktitant zarinin ani bir hareketle kapandığını hissetti.

"Pozisyon alın!" diye emir verip bölüğünün önünde ilerledi. İşin alengirli kısmı buydu. Eğer yerliler yeterince cesaretilerse Roxolanlılar gemiden çıkarken onlara saldırıp binbir türlü sıkıntıya sebep verebilirlerdi. Ancak hipermotora sahip olmayan diğer ırklar, yıldızlardan gelen yolculardan böyle bir şey deneyemeyecek kadar korkup sinerdi. Ve eğer bunu kısa sürede yapmazlarsa çok geç olabilirdi.

Ama buradakiler öyle yapmadı. Togram birkaç yerli gördü fakat makul bir mesafeyi koruyorlardı. Orada onlardan kaç tane olduğuna emin değildi. Değişik renk tonlarındaki derileri, yoksa kıyafetleri miydi, onları ayırt edip saymayı zorlaştırıyordu. Ancak davranış şekilleri ve taşıdıkları silahlara bakılırsa savaşçı oldukları belliydi.

Kendi bölüğü her zamanki iki sıra düzenine geçti, ilk sıra çömeldi, ikinci sıra ayakta kalıp önlerindeki askerlerin kafalarının üzerinden tüfekleriyle nişan aldı.

"İşte başlıyoruz," dedi Togram neşeyle. Beyaz bayrağın arkasında yaklaşmakta olan gruptakiler yerli soylular olmalıydı. Kaptan değişik renklerin kıyafet olduğunu gördü çünkü bu canlılar garip, ince boyunbağları dışında ağırbaşlı duran tamamen farklı giysiler giyiyorlardı. Roxolanlılardan daha uzun ve daha zayıflardı, suratları dümdüzdü.

"İlingua!" diye seslendi Togram. Kıdemli asker, bölüğün sağ kanat takımının başındaydı.

"Evet, efendim!"

"Askerlerinle saat üç yönünde yerini al. Emrimle birlikte oradaki liderlerini teker teker temizle. Bu, geri kalanların moralini bozacaktır," dedi Togram standart prensibi tekrarlayarak.

"Barutlu fitilleri hazırlayın!" dedi Togram. Roxolanlılar yanan fitilleri tüfeklerinin falya deliğine bıraktı. "Nişan alın!" Silahlar hafifçe hareket etti. "Ateş!"

"Oyuncak ayılar!" diye haykırdı Sandy Amoros. Aynı şey Cox'un zihninde de belirmişti. Uzay gemisinden çıkan canlılar yuvarlak, kahverengi ve kürklüydüler; uzun burunları ve kulakları vardı. Öte yandan oyuncak ayılar normalde silah taşımazdı. Cox, ayrıca onların genellikle lağım gibi kokan yerlerde yaşamadıklarını düşündü. Şüphesiz bu onların parfümü olabilirdi. Ama eğer öyleyse, onlarla Dünya insanları iyi geçinmekte zorlanacaklar gibi duruyordu.

Oyuncak ayıların yerlerini almalarını izledi. Nedense konumlanmaları, belediye başkanı ve ekibi için bir şeref kıtası oluşturuyorlarmış hissi vermiyordu. Yine de neden olduğunu çözemese de bu duruşları Cox'a tanıdık geldi.

Sonra anladı. Eğer UCLA dışında herhangi bir yerde olsaydı aradaki bağlantıyı kuramazdı. On altıncı yüzyılda Avrupa'daki ulus devletlerin yükselişi ve kralların yarattığı profesyonel, disiplinli ordular hakkında aldığı bir dersi hatırladı. O ilk ordular yer ve düzen değiştirmede buradakiler gibi bir yol izlemişlerdi.

Bu komik bir tesadüftü. Tam çavuşuna bundan bahsedecekti ki patlama sesleri duyuldu.

Uzaylıların silahlarından alevler püskürüyordu. Muazzam bir duman bulutu göğü kaplamıştı. Kızgın bir yaban arısınıninkine benzer bir ses hızla vızıldayıp Cox'un kulağının dibinden geçti. İki taraftan da gelen bağrışlar ve feryatlar duyuyordu. Belediye Başkanı'nın heyetindekilerin çoğu yerdeydi, bir kısmı hareketsiz yatıyor, diğerleri kıvranıyordu.

Uzay gemisinden bir gürültü geldi ve anında başka bir gürültü daha koptu: bir gülle Dodd Binası'nın tuğlalarını yerle bir etmişti. Etrafa saçılan parçalardan biri Cox'un ensesine saplandı. Esinti ona yıllardır duymadığı havai fişeklerin kokusunu getirdi.

"Yeniden doldurun!" diye haykırdı Togram. "Bir yayılım ateşi daha, sonra süngülerle saldırın!" Askerleri çılına dönmüşcesine çalışıyor, doldurulacak barutu ölçüp silahların yuvalarına yuvarlak kurşunlar yerleştiriyorlardı.

"Demek böyle oynamak istiyorlar!" diye bağırdı Amoros. "Onları duvara çivileyin!" Küçük parmağının ucu vurulup kopmuştu. Bunun farkındaymış gibi görünmüyordu.

Cox'un Neo-Armalit silahı çoktan bağırmaya başlamıştı, omzunu döverek kızgın piring mermiler fırlatıyordu. Tüfeği bir hortum gibi kullanarak şarjörleri arka arkaya doldurdu. Kurşunlardan biri isabet etmezse diğeri ederdi.

Müfrezeden diğerleri de ateş ediyordu. Cox kampüsün farklı yerlerinden de otomatik silahların, ateşlenen topların ve roketatarların daha derinden gelen seslerini duydu. Uzaylıların neden olmadığı bir duman gemilerini ve çevresindeki askerleri kuşatmaya başladı.

Müfrezeye karşılık olarak bir iki atış geldi. Sonra birkaç tane daha ancak karşı ateş o kadar zayıftı ki Cox afallamış halde çavuşuna bağırdı, "Bu hiç adil değil!"

"Canları cehenneme!" diye bağırdı Amoros. "Onlar kendi ağırlıklarını koymak istiyorlar, tehlikeyi göze alıyorlar. Yapabildikleri tek iyi şey belediye başkanını yere devirmektir. O ihtiyar kaçıktan hep nefret ettim."

Sert tak, tak, tak sesi Togram'ın şimdiye kadar duyduğu hiçbir silahlı ateş sesine benzemiyordu. Atışlar birbiri arkasına geldi, korkunç bir gürültü yağmuru oluşturdu. Ve eğer yerliler kendi askerlerine karşı ateş açıyorlarsa kalın, boğucu barut dumanı onların üzerinde niçin gözükmüyordu?

Bunun cevabını bilmiyordu. Bildiği şey bölüğünün bir tırpanın önündeki başaklar gibi biçildiği idi. Yanında bir asker tek seferde üç kurşunla vurulup vücudu ne tarafa kıvrılacağını bilemiyormuş gibi garip bir şekilde yere düştü. İleride bir diğerinin kafasının

üstü korkunç bir şekilde uçtu.

Kaptanın bağıarak emrettiği yayılım ateşi başlamadan bitti. Bir manga kadar asker yerlilere doğru ilerliyordu, güneş uzun, cilalı süngülerini parlatıyordu. Hiçbiri birkaç metreden fazla ilerleyemedi ve vurularak düştü.

Ilingua gözlerinde dehşetle Togram'a baktı, kulakları arkaya yatıp başının iki yanında düzleşmişti. Kaptan kendininkilerin de aynı olduğunu biliyordu.

"Bize ne yapıyorlar?" diye inledi Ilingua.

Togram yalnızca çaresizlik içinde başını sallayabildi. Bir cesedin arkasına yatıp silahlarından biriyle düşmana ateş etti. Hâlâ bir şans var, diye düşündü. Bu şeytani uzaylılar ilk hava saldırısından nasıl kurtulabilmişti?

Bir uçak yerlilere doğru dalışa geçti. Silahşorlar atış mevzilerinden bas bas bağırip, silahları tekrar doldurmak için geri çekildiler.

Togram, "Alın bakalım aşağılık herifler!" diye bağırdı. Ancak yumruğunu havaya kaldırmadı. Bunun tehlikeli olduğunu çoktan öğrenmişti.

"Uçak geliyor!" Çavuş Amoros kükredi. Henüz yüzükoyun yatmamış bölüğü, kendilerini yüzüstü yere attı. Cox, çarpışma gürültüsünün içinde yaralanan adamlarının acı çığlıklarını duydu.

Cottonmouth mürettebatı, uçan uzaylı makinesine omuzdan ateşlemeli AA füzeleri fırlattı. Pilotun kedi gibi refleksleri olmalıydı. Makineyi havada hızla yana kaçırdı, Dünya'da yapılan hiçbir uçak bu performansı yakalayamazdı. Cottonmouth'un atışı zarar vermeden yanından geçti.

Uçak, çanak çömleğe benzeyen bir yük bıraktı. Bombalar patlarken yer havalandı. Sağır olmuş Billy Cox küfrederek bu savaşın adil olup olmadığı hakkında endişelenmeyi kesti.

Ancak uçağın pilotu kuyruğundaki F-29 avcı uçağını görmemişti. Amerikan Hava Kuvvetleri uçağı, bir milden daha yakın bir mesafeden iki füze ateşledi. Kızılötesi-arayıcı hiçbir hedef bulamadı ve kendini patlattı, ancak radarda hedeflenen füze doğruca uçağa yöneldi. Cox patlama yüzünden yüzünü yere gömüp elleriyle kulaklarını kapadı.

Demek savaş bu diye düşündü: Göremiyorum, zar zor duyuyorum ve benim tarafım kazanıyor. Kaybedenler için nasıldır kim bilir?

İlk uçak yerlilerin makinelerinin kurbanı olduğunda Togram'ın hiç umudu kalmadı, Indomitable'ın geriye kalan makineleri de fazla dayanmadı. Buradan sıvışabilirlerdi, ancak Roxolan Kara Kuvvetleri kadar bile karşılık verme güçleri yoktu. Pilotlarının kör noktasından, aşağıdan ve arkadan, saldırıya uğradıklarında korkunç derecede savunmasızlardı.

Uzay gemisinin toplarından biri tekrar ateş etmeyi başardı ve parkımsı alanın dışındaki caddelerde mevzi alırken Togram'ın dikkatini çeken hareketli kalelerden hızla karşılık geldi.

İlk top güllesi çarptığında, bahtsız kaptan bir anlığına bunun Indomitable'da patlayan bir başka silah olduğunu düşündü. Patlama sesi, sert bir vuruşun hedefe çarptığında çıkardığı gürültüye hiç benzemiyordu. Sıcak bir metal parçası Togram'ın elinin yanında

toprağa saplandı. Bu, ona bir topun patladığını düşündürdü, ancak geminin üst güvertesindeki patlamalar ve ıskalamalardan saçılan kir yağmuru bunun yerlilerin acımasız silahlarının devamı olduğunu gösterdi.

Geniş ve sert bir şey, kaptanı ensesinin arkasından vurdu. Dünya bir sarmal halinde hızla siyaha döndü.

"Ateşi kesin!" Emir ilk olarak saha topçularına sonra da en ön sıradaki piyade birliklerine ulaştı. Billy Cox saatine bakmak için kollarını yukarı kaldırdı, inanamayarak bakakaldı. Tüm silahlı çatışma yirmi dakikadan kısa sürmüştü.

Etrafına baktı. Teğmen Shotton bir süs palmyesinin arkasında ayağa kalkıyordu. "Elimizde ne var görelim," dedi. Tüfeği hâlâ hazır şekilde uzay gemisine doğru yavaşça yürümeye başladı. Dumanı tüten bir harabeden farkı kalmamıştı. Hatta etrafındaki binaların da ondan pek bir farkı yoktu. Büyük depremde önceki binaların uğradığı hasar daha büyük olmuştu, ama bundan çok da farklı değildi.

Uzaylı cesetleri çimlere saçılmıştı. Parlak yeşil çimleri kaplayan kan, insanlarınki gibi kıpkırmızıydı. Cox, bir tabanca almak için eğildi. Silah güzel bir şekilde yapılmıştı, kabzasının grimsi ahşabına savaş sahneleri işlenmişti. Ancak tek atışlı, yaklaşık iki yüz yıldır modası geçmiş, hafif bir silah olduğunu fark etti. Hayretle başını salladı.

Çavuş Amoros ölü bir uzaylının yanına düşmüş koni şeklinde bir objeyi yerden aldı. "Bu da ne böyle?" diye sordu.

Cox bir kez daha anlamadığı bir hisse kapılmıştı. "Bu bir barut mahfazası," dedi.

"Filmlerdeki gibi mi? Öncülerdeki gibi ya da öyle bir şey mi?"

"Tam olarak öyle."

"Vay canına," dedi Amoros duygu yüklü bir şekilde. Cox ona katılarak kafasını salladı.

Birlik takımının geriye kalanıyla beraber, enkaza dönmüş geminin yakınına gittiler. Uzaylıların çoğu, askerlerin üzerine ateş açtıkları düzgün ikili sıralarında oldukları şekilde ölmüştü.

Yanlarında, başka bir cesedin arkasında o korkunç derecede adaletsiz karşılaşmayı başlatacak emri veren kırmızı kuş tüylü subayın cesedi duruyordu. Biraz sonra uzaylı, Cox'ü ürküterek tıpkı kendine gelmeye başlayan bir insanın yapacağı gibi inleyip kımıldandı. "Yakalayın onu; yaşıyor!" diye haykırdı Cox.

Birkaç adam kendine gelen uzaylının üzerine atladı. Uzaylı karşılık veremeyecek kadar halsizdi. Askerler uzay gemisinde açılan deliklerden dikkatle bakmaya ve hatta içeri girmeye başladılar. Hâlâ oldukları yerde tetikteydiler; gemi tüm insan yapımı uzay araçlarının hepsinden o kadar şaşkınlık verici derecede büyüktü ki, aldığı yenilgiye rağmen içinde kesinlikle hayatta kalanlar olmalıydı.

Her zaman olduğu gibi adamlar böyle zevklerin tadını uzun süre çıkaramadılar. İlk uzman takım helikopterle geldiğinde, sıradan askerleri özel alanlarında gördüklerinde ve dehşete düşmüş sesler çıkarttıklarında savaş biteli yalnızca birkaç dakika olmuştu. Uzmanlar, esiri de hızla müfrezenin elinden aldı.

Uzaylıyı götürürlerken Çavuş Amoros kızgın bir şekilde izledi. "Bunun olacağını biliyor olmalıydın Sandy," diye Cox onu teselli etti. "Kirli işi biz yaparız ve her şey temizlendiğinde işi bu piç kuruları devralır."

“Evet ama sadece bir kereliğine diğerk türlü olsa harika olmaz mıydı?” Amoros acı acı güldü. “Bana söylemene gerek yok, lanet olası şans.”

Togram sırtüstü uyandığında bir şeylerin ters gittiğini anlamıştı. Roxolanlılar her zaman yüzükoyun yatardı. Bir anlığına buraya nasıl geldiğini merak etti, dün gece âb-ı hayatı fazla mı kaçırmıştı? Zonklayan başı bu ihtimali arttırıyordu.

Hafızası canlanmaya başladı. O lanet olası yerliler ve sihirli silahları! Acaba kendi ırkı toplanıp düşmanı geri püskürtmüş müydü? Eğer öyle olduysa geri kalan hayatı boyunca savaş tanrıçası Edieva’ya adak mumu yakmaya yemin etti.

İçinde bulunduğu oda belirmeye başladı. Yattığı yataktan tavanda güneş ışığı gibi parlayan ışığa kadar hiçbir şey tanıdık değildi, hiçbir şey dumanlar veya alevler içinde de değildi. Hayır, Roxolanlıların savaşı kazandığını sanmıyordu.

Korku vücudunun her yerini buz gibi kapladı. Kendi ırkının esirlere nasıl muamele ettiğini biliyordu, hatta uzaycıların hikâyelerinden başka ırklarla ilgili daha kötü şeyler duymuştu. Kendini yakalayanlar kadar acımasız bir ırkın icat edebileceği incelikli işkenceleri düşündükçe ürperdi.

Titreyerek ayağa kalktı. Yatağın ucunda şapkasını, Indomitable’dan alındığı belli olan bir parça tütsülenmiş et ve ne deri ne cam ne pişmiş kil ne de metal yarı saydam bir kavanoz buldu. Bu her ne ise silah yapmak için fazla yumuşak ve esnekti.

Kavanozun içinde su vardı; fakat Indomitable’dan değildi. O su çoktan bayatlamaya başlamıştı. Bu ise o kadar serin, taze ve duruydu ki tadı yok gibiydi, o kadar güzeldi ki bunun gibisine yalnızca birkaç dağ kaynağında rastlamıştı.

Kapı ses çıkarmadan açıldı ve yerlilerden iki kişi içeri girdi. Bir tanesi ufaktı ve beyaz bir ceket giyiyordu, eğer göğüs çıkıntıları memeyse kadın olmalıydı. Diğeri ise yerli savaşçılarla aynı şekilde giyinmişti, fakat giydikleri burada kamuflaje yaramıyordu. Basitçe bir tüfek taşıyordu ve gerçekten de fazlasıyla tetikte görünüyordu.

Kadın komutayı ele alınca Togram şaşırıldı. Diğerk yerli yalnızca bir muhafızdı. Yabancılarla ilgi duyan şımartılmış bir prenses diye düşündü kaptan. Gerçi yerel infazcıyla bir araya gelmektense bu kadının kendisiyle ilgilenmesinden daha mutluydu.

Kadın oturdu ve oturması için ona da işaret etti. Togram bir sandalyeye oturdu ama hiç rahat değildi; sırtı fazla alçaktı, geniş kalçası ve kısa bacakları için uygun değildi. Onun yerine yerde oturmayı tercih etti.

Kadın sandalyenin yanındaki masaya küçük bir kutu koydu. Togram kutuyu işaret ederek “O nedir?” diye sordu.

Togram kadının kendisini anlamadığını düşündü, ama bunun için onu suçlayamazdı; kadın dilini bilmiyordu. Kadın kutuyla oynuyor, bir o tuşa bir bu tuşa basıyordu. Sonra Togram’ın kulakları geriye yattı ve birden sinirlendi; çünkü kutu Roxolanca “O nedir?” dedi. Bir süre sonra kutunun kendi sesiyle konuştuğunu fark etti. Küfredip büyüye karşı bir hareket yaptı.

Kadın yine kutu ile oynayarak bir şeyler söyledi. Bu sefer kutu kadının sesini taklit etti. Kadın kutuyu gösterdi. “Kayıt cihazı,” dedi ve duraksadı.

Ne bekliyordu ki, bu şeyin Roxolanca’daki karşılığını mı? “Hayatımda böyle bir şey görmedim ve umarım bir daha görmem,” dedi. Kadın kafasını kaşdı. Alete söylediklerini

tekrarlattığında, Togram'ı aleti duvara atmaktan alıkoyan tek şey silahlı askerin düşüncesi idi.

Tüm aksiliklere rağmen, sonunda dil konusunda ilerleme sağlayabilmişlerdi. Togram macera dolu hayatında birçok dil öğrenmişti; alt tabakadan olmasına ve çok fazla bağlantısı bulunmamasına rağmen kaptan olmasının sebeplerinden birisi de buydu.

Ve kadının adını Hildachesta olarak duymuştu; hiç unutmayan kutunun yanında onlar için bir de hediyesi vardı.

Kadın Roxolanca soru sorabilecek seviyeye geldiğinde bir gün, "Neden halkınız bize saldırdı?" diye sordu.

Kadın her ne kadar kibar olsa da, Togram sorguya çekildiğini biliyordu. Aynı oyunu kendisi de tutsaklarla oynamıştı. Bir ürpertiyle kulakları seğirdi. Her zaman lafi dolandırmadan cevap vermeye inanmıştı; bu da sadece bir kaptan olmasının sebeplerinden birisiydi. "Yetiştirdiklerinizi ve yaptıklarınızı alıp kullanmak için. Yoksa biri neden bir diğerini fethetmek istesin ki?"

Kadın, "Gerçekten neden?" diye mırıldandı ve bir süre sessiz kaldı; adamın açık sözlü cevabı kadına soracak soru bırakmamıştı. Kadın yeniden denedi: "Diğer becerileriniz çok basitken nasıl ışıktan hızlı yürüyebili... yani seyahat edebiliyorsunuz?"

Sinirden Togram'ın kürkündeki tüyler diken diken olmuştu. "Öyle değil! Barut üretiyoruz, demir döküp çelik eritiyoruz, dümencilerimizin bizi yıldızdan yıldıza götürmesi için dürbün kullanıyoruz. Kafesin içinde toplanmış, birbirini ok ve yaylarla vuran vahşiler değiliz."

Tabii ki konuşması sade ve basit değildi. Konuşmaya baştan başlayıp Hildachesta'nın anlaması için laflarını süsleyerek detaylandırması gerekmişti. Kadının akli karışmış bir şekilde kafasını kaşıdığını fark etti. "Bu dediğin şeyler bizde yüzlerce yıldır var, ama biz kimsenin ışıktan hızlı yürü... lanet olsun sürekli karıştırıyorum, seyahat edebileceğini düşünmüyorduk. İnsanlarınız bunu nasıl öğrendi?" dedi.

"Kendimiz bulduk," dedi Togram gururlu bir şekilde. "Herkesin yaptığı gibi başka bir ırktan öğrenmedik."

"Ama nasıl icat ettiniz?" diye ısrar etti kadın.

"Nereden bileyim? Ben bir askerim; neden böyle şeyleri önemseyeyim? Barutu kimin bulduğunu ya da ateşi, demiri eritecek seviyeye getirmek için körük kullanmayı kimin akıl ettiğini kim bilebilir? Böyle şeyler hep olur, hepsi bu."

Kadın o gün soru sormayı erken bıraktı.

"Bu utanç verici," dedi Hilda Chester. "Eğer bu aptal uzaylılar gelmeden önce birkaç yıl daha beklemiş olsalardı, dışarıda yaşanacak başka yerler olduğunu öğrenmeden muhtemelen bu dünyayı ellerimizle sonsuza kadar yerle bir edecektik. Yüce tanrım, Roxolanlıların söylediklerine bakılırsa demiri doğru düzgün işlemeyi bilmeyen ırklar, uzay gemisi sürüp bunun üzerine hiç kafa yormuyorlarmış bile."

"Tabii uzay gemisinin eve dönemediği zamanlar hariç," diye cevapladı Charlie Ebbets. Kravatı cebindeydi, Caltech Atheneum klima ile yeterince soğutulmasına rağmen, Pasadena'nın berbat sıcaklığı yüzünden yakasını açmıştı. Başka birçok mühendis ve bilim insanı ile birlikte uzaylılarla bağlantı kurabilmek için Hilda Chester gibi dilbilimcilere

güvenmek durumundaydı.

"Anlayamıyorum," dedi Hilda. "hipermotorları ve karşıt yerçekimleri dışında, Roxolanlılar geri kalmış bir ırk, neredeyse ilkeller. Ve oradaki diğer türler de aynı olmalı, yoksa birileri onları çoktan alt ederdi."

"Bir kere anlayınca hipermotor yapmak çok kolay. Araştırma ekibinin dediğine göre tarihimiz boyunca herhangi biri herhangi bir zamanda bunu bulmuş olabilirdi. Büyük ihtimalle ırkların çoğu bununla karşılaşmıştır, bir kere karşılaştılar mı tüm yaratıcı enerjilerini doğal olarak onu geliştirmeye harcamışlardır," dedi Ebbets.

"Ama biz bunu kaçırdık," dedi Hilda sakince "ve böylece teknolojimiz farklı bir yönde gelişti."

"Haklısın. İşte bu yüzden Roxolanlılar kontrollü elektrik ve atom fiziği hakkında hiçbir şey bilmiyorlar. Ve şu ana kadar anladığımız kadarıyla, hipermotor ve karşıt yerçekimlerinde, elektromanyetik spektrumun getirdiği yardımcı uygulamalar yok. Yaptıkları tek şey bir şeyleri bir yerden başka bir yere hızla hareket ettirmek."

"Bu da şimdilik yeterli," dedi Hilda. Ebbets başıyla onayladı. Dünyaya sıkışmış neredeyse dokuz milyar insan vardı ve bunların yarısı açtı. Şimdi bir anda hepsi için gidecek yerler ve bu yerlere gidecek araçlar vardı.

"Bence," dedi Ebbets derin düşünceler içinde, "orada yaşayanlar için çok kötü bir sürpriz olacağız."

Ebbets'in demek istediğini anlamak Hilda'nın birkaç saniyesini aldı. "Eğer şaka yapıyorsan hiç komik değil. Son fetih savaşından beri neredeyse bir yüz yıl geçti."

"Tabii, savaşlar çok pahalı ve tehlikeli oldu. Ama Roxolanlılar ya da teknolojisi onların seviyesinde olan herhangi bir ırk bize nasıl direnebilir? Aztekler ve İnkalar çok cesurlardı. Cesaretleri İspanyollar karşısında ne kadar işe yaradı?"

"Umarım son beş yüz yıl içinde akıllanmışızdır," dedi Hilda. Her zamanki gibi sandviçinin yarısını bıraktı. Aç olmadığını fark etmişti.

"Ransisc!" diye bağırdı Togram kıdemli dümenci kabinine girerken. Yenilmez olarak bilinen ama yenilgiye uğramış Indomitable'ın güvertesinde Ransisc birkaç ay öncesine göre daha zayıflamış bir halde duruyordu. Togram'ın daha önce hatırlamadığı birkaç yaranın etrafındaki kürkü beyazlamıştı.

Her şeye rağmen o kayıtsız alaycılığı değişmemişti. "Mermilerden daha mı güçlüsün, yoksa insanlar seni öldürmeye değer bulmadı mı?"

"İkincisi sanırım. O kadar ateş gücüne sahipken neden bir askeri umursasınlar ki?" dedi Togram acıyla. "Ben de senin hâlâ hayatta olduğunu bilmiyordum."

"Seni temin ederim benim suçum değil," dedi Ransisc. "Hemen yanımdaki Olgren..." sesi çatlamıştı. Her şeye kayıtsız kalmak mümkün değildi.

"Burada ne yapıyorsun?" diye sordu kaptan. "Seni gördüğüme memnun olmadığımdan değil, ama gördüğüm ilk Roxolanlısın, şeyden beri..." Duraksama sırası ondaydı.

"İndiğimizden beri." Dümenci, bitiremediği cümlesini tamamladığı için Togram rahatlamıştı. Ransisc sözlerine devam etti, "Senden önce de birkaç kişi gördüm. Sanırım insanlar konuştuklarımızı dinlemek için bir araya gelmemize izin veriyorlar."

"Bunu nasıl yapabiliyorlar?" diye sordu Togram ve sorusuna kendi cevap verdi. "Ah,

kayıt cihazları tabii ki." Çaresizce İngilizce kelimeyi kullanmıştı. "Bunun üstesinden geleceğiz."

Roxolanlıların elli yıl önce fethettiği bir gezegendeki en yaygın dil olan Oyağ'a geçti. "Bize ne olacak, Ransisc?"

"Roxolan'dakiler bir şeylerin yolunda gitmediğini şimdiye kadar anlamışlardır," diye cevapladı dümenci aynı dilde.

Bu cevap Togram'ı neşelendirmeye yetmemişti. "Başka birçok şekilde gemi kaybedilebilir," dedi kederle. "Büyük Savaşustası arkamızdan başka bir filo gönderse bile bizden fazla şansı olmayacak. Tanrı'nın cezası insanlarda çok fazla savaş makinesi var." Durdu ve votka şişesinden koca bir yudum aldı. Yerlilerin yaptığı aromalı likörlerden nefret ediyordu, ama votkayı seviyordu. "Nasıl olur da onlarda tüm bu makineler varken bizde ve bildiğimiz hiçbir ırkta yok? Kesin büyücü bunlar, bilgi karşılığında ruhlarını şeytanlara satıyorlar."

Burnunun seğirmesi Ransisc'in bu görüşe katılmadığını gösteriyordu. "Bilginlerden birine ben de aynı soruyu sordum. O da bana bir şiir verdi; ismi Dolu, Kar ya da onun gibi bir şey olan bir insan tarafından yazılmış. Şiir, bir yol ayrımında duran ve daha az kullanılan yolu seçen birisi hakkındaydı. İnsanların da yaptığı buydu. Çoğu ırk hipermotoru buldu ve yolculuk yapmaya başladı. İnsanlar bunu hiçbir zaman bulamadı ve bilgiyi ararken farklı bir yönde ilerledi."

"Öyle oldu değil mi?" Togram o kısa ama berbat savaşı hatırlayınca ürperdi. "Tekrar doldurulmadan onlarca mermi fırlatan silahlar, kendi başına hareket eden zırhlı platformalara yerleştirilmiş toplar, hedefi kendi başına bulabilen füzeler... Ve bizim görmediğimiz, insanların sadece kendi aralarında konuştuğu şeyler de var, kendi başına bütün bir şehri yok edebilen bombalar."

"Buna inanabilir miyim bilmiyorum," dedi Ransisc.

"Ben inanıyorum. Onlardan korkuyla bahsediyorlar."

"Evet, belki de. Ama sahip oldukları tek şey silahlar değil. Çok uzaktan birbirlerini görüp birbirleriyle konuşmalarını sağlayan makineler, hesaplamalarını yapan makineler, kayıt cihazları ve birçok şey daha. İlaç dedikleri şeyler ise neredeyse sana inanıp büyücü olduklarını düşünmemi sağlayacak cinsten, hastalıklara neyin sebep olduğunu gerçekten biliyorlar. Hastalıkları nasıl tedavi edebileceklerini ve hatta nasıl önleyebileceklerini de biliyorlar. Ve tarımcılıkları: bu gezegen şu ana kadar gördüklerimden ve duyduklarımdan çok daha kalabalık, ama yine de bütün bu insanlar için yeterince mahsul yetişiyor."

Togram üzgünce kulaklarını salladı. "Bu adil değil. Sadece hipermotoru bulamadıkları için bunca şeye sahip olmaları..."

"Ama artık hipermotorları da var," diye hatırlattı Ransisc. "Bizim sayemizde."

İki Roxolanlı dehşet içinde birbirine baktı ve o anda ikisinin de ağızından çıkan sözler birbirinin aynıydı: "Ne yaptık biz?"

William Gibson & Michael Swanwick

William Gibson 1977 yılında öykülerini yayımlamaya başladı, ancak 1984 yılında çıkan ve çağdaş bilimkurgunun devrim niteliğinde bir eseri haline gelen ilk romanı *Neuromancer* ile ünlendi. Hugo, Nebula ve Philip K. Dick ödülleri kazanan kitap, siberpunk alttürünün kutsal kitabı oldu. Siberuzay, sanal gerçeklik, internet, siber suçlar, yapay zekâ gibi, kuramsal fantezi olmaktan su götürmez gerçekliğe hızla geçiş yapan pek çok kavramın incelendiği, kültürel ana akıma sızan önemli bir dönüm noktasıydı. Dedektif anlatısının ve en yeni bilimkurgunun birleşimi olan *Neuromancer* ile onu takip eden ve onunla bir nevi üçleme oluşturan *Sıfır Noktası* ve *Mona Lisa Aşırıyüklemesi*, daha önce keşfedilmemiş bilgisayar teknolojisi ve mikroçiplere dayalı iletişimin yollarını açtı. İnsan beynini bilgisayar sistemlerinin sinir ağına doğrudan bağlamak için "plugging in" [bağlanmak] kavramını popülerleştirdi. Bu kavramın tasavvur ettiği insan/makine arayüzü, geleneksel bilimkurgu temaları üzerine inşa edilmiş olsa da, bilimkurgunun normalde dışa dönük olan perspektifini içeri çeviren kavramsal bir kaymaya işaret ediyordu. Canlandırdığı karmaşık ve çoğunlukla anlaşılmaz gerçeklik, geleneksel coğrafi ve kültürel sınırların parçalandığı ve bilgisayarların yarattığı verilerin kullanılarak ve suistimal edilerek yeniden yaratıldığı bir gerçekliktir. "Hacker" altkültürü bu romanların içinde geçtiği dünyaya hâkimdir ve çoğunlukla sabıkası bulunan üyeleri, kanun kaçağı kahramanların statüsüne sahiptir. Romanlar, ayrıca Yeni Dalga akımının biçimsel deneylerini çağdaş tekno-jargonla, anlatıdaki video ve bilgisayara özgü kesme ve eklemelerle yenileyen baş döndürücü, hareketli biçemleriyle de hatırlanmaya değerler. Bilgisayar teknolojisinin etkisi, modern dünyada olduğu gibi, Gibson'ın diğer kurmaca eserlerinde de kaçınılmaz olmuştur. Bruce Sterling'le birlikte yazdığı *The Difference Engine*, Viktorya dönemi İngilteresi'nde Charles Babbage'ın bilgisayar üzerine ilk çalışmaları kök salsaydı dünyanın nasıl bir yer olabileceğini anlatan, tanınmış bir "steampunk" romanıdır. *Sanal Işık*, *Idoru* ve *Geleceğin Partileri* romanları aynı karakterleri paylaşır ve nanoteknoloji, bilgisayar kişilik yapılanmaları ve tarihteki dönüm noktalarının kehanetleri olan, veri akışındaki "nodal noktalar" veya akışlar da dâhil olmak üzere, pek çok bilgisayar odaklı temayı incelerler. Gibson'ın öyküleri *Burning Chrome*'da toplanmıştır. Bu derlemeye, Robert Longo'nun aynı isimli filmi için temel aldığı "Johnny Mnemonic" de dâhildir.

Michael Swanwick 1980'lerde, fantezi ve bilimkurgu geleneklerinin olduğu kadar, edebi postmodernizmin de etkilerini gösteren üstü kapalı, çok katmanlı öyküleriyle, bilimkurgunun büyüleyici yeni yeteneklerinden biri olarak ortaya çıktı. En iyi öyküleri *Gravity's Angels* ve Hugo ödüllü "The Very Pulse of the Machine" öyküsünü de içeren *Tales of Old Earth* kitaplarında toplandı. Siberpunktan kahramanlık fantazilerine kadar farklı konuları ele alan, yeni bilimin ve eski sosyal yapıların medeniyetleri ve bireyleri biçimlendirirken birbirlerini nasıl etkilediklerine odaklanan romanları da aynı derecede sıradışıdır. İlk romanı *In the Drift*, kıyamet sonrası Amerika'sında geçer; nükleer bir facia,

parçalanmış ve istikrar kazanmak için mücadele eden bir toplum yaratmıştır. Vacuum Flowers, Griffin's Egg ve Nebula ödüllü Stations of the Tide ise şiddetli doğal afetlerin ve sosyopolitik olayların, yabancı dünyalarda kurulan ve zamanla ana gezegenin etkisinden çıkan insan toplulukları üzerindeki etkilerini ele alır. Swanwick ayrıca Faust temasının modern bir varyasyonu olan Jack Faust'u ve destansı bir ileri teknoloji fantezisi olan The Iron Dragon's Daughter'ı yazmıştır. Fantazi ve bilimkurgu sanatı üzerine pek çok kışkırtıcı ve tartışmalı denemenin de yazarıdır. Bu denemelerin bir kısmı A Geography of Unknown Lands ve The Postmodern Archipelago kitaplarında toplanmıştır. Swanwick aynı zamanda Theodore Sturgeon Memorial ödülü sahibidir.

İt Dalası

Yola devam etmek istiyordu, ta Florida'ya kadar. Bir silah kaçakçısının gemisinde çalışırdı, belki de savaş bölgesinde pis bir asi ordusuna girmiş bulurdu kendini. Ya da belki, binmeyi kesmedikçe geçerli olduğu iddia edilen biletle, hiç inmezdi bile. Soğuk, yağlı camdaki soluk yansımasına sırttı Norfolk'un şehir ışıkları kayıp giderken. Şoför son bir köşeden sertçe dönerken, otobüs yorgun sarsıntılarla salındı. Terminalin otoparkına gelince irkilerek durdular. Işıklandırılmış gri beton, cezaevi avlusu gibi haşindi. Ama Deke kendini aklıktan ölürken görebiliyordu. Belki Oswego'nun dışında bir kar fırtınasında, yanağı aynı otobüs camına yapışık. Ve bir sonraki durakta, soluk iş tulumu giymiş, homurdanan yaşlı bir adam, vücudundan kalanları süpürüyordu. Öyle ya da böyle, hiçbir bok ifade etmediğine karar verdi. Ama bacakları şimdiden ölmüş gibi görünüyordu. Sürücü yirmi dakikalık mola verdiklerini duyurdu: Tidewater İstasyonu, Virginia. Her tuvaletinin iki girişi olan, eski bir briket binaydı; bir önceki yüzyıldan kalma.

Tahta gibi bacaklarla, gönülsüzce şifalı bitki tezgâhından bir şeyler yürütmeyi denedi, ama tezgâhın arkasındaki siyahi kız tetikteydi. Eski cam kutudaki azıcık malı, hayatı ona bağlıymış gibi koruyordu. Büyük ihtimalle de öyledir, diye düşündü Deke geri dönerken. Tuvaletlerin karşısında, açık bir kapı aralığında, biyofloresan plastikteki OYUNLAR yazısı zayıfça titriyordu. Bilardo masasının etrafına toplanmış bir grup bahisçiye görebiliyordu. Gayesiz, ardından bulut gibi gelen sıkıntısı ile, kafasını uzattı. Başparmağı uzunluğunda çift kanatlı bir uçağın, parlak turuncu alevler içinde kaldığını gördü. Sarmal hareketler yapa yapa, ardında duman, masanın yeşil keçe kaplı kısmına çarptığı an, kayboldu.

"Ha şöyle, Ufaklık," diye güreledi bir bahisçi, "göster o şerefsize!"

"Hey," dedi Deke. "N'oluyor?"

En yakındaki bahisçi, siyah ağıllı Peterbilt Kamyonları şapkası takan bir fasulye sırığıydı. "Ufaklık, Max'i koruyor," dedi, gözlerini masadan ayırmadan.

"Öyle mi? O ne?" Ama sorarken gördü: Malta haçı şeklinde mavi emaye bir madalyaydı. Kollarında Pour le Mérite sloganı yazılıydı.

Mavi Max masanın kenarında, kırılğan görünümlü, krom silindiri bir sandalyeye sıkışık kalmış, kocaman ve tamamen hareketsiz bir kütlenin tam önünde duruyordu. Adamın haki iş gömleği Deke'in üzerinde yelken gibi dururdu, ama o şişkin gövdede o kadar gerilmişti ki, düğmeleri neredeyse kopacak gibi duruyordu. Deke yolda gördüğü güneyli eyalet polislerini düşündü; o garip, başka vücuttan alınmış gibi gözükten ince bacakların üstünde duran koca göbekli endotipi. Ufaklık da ayağa kalksa öyle görünebilirdi, ama daha büyük yapılı. Bir metre boyunda bir kotun, o şiş göbeğin ağırlığını taşıyabilmesi için bel kısmının çelik örme olması gerekirdi. Ufaklık ayağa kalkabilseydi tabii; çünkü Deke o parlak yapının tekerlekli sandalye olduğunu görebiliyordu şimdi. Adamın yüzünde rahatsız edici derecede çocuksu bir şey vardı, katmanlara ve gıdıya boğulmuş o çehrede gençliğin ve hatta güzelliğin dehşet verici izi. Deke utanıp, gözlerini kaçırıldı. Diğer adamın, masada Ufaklık'ın tam karşısında duranın, gür favorileri ve ince bir ağzı vardı. Gözleriyle bir şeyi

itmeye çalışıyormuş gibi duruyordu; odaklanmaktan gözlerinin köşelerinden kırışıklıklar yayılıyordu.

“Gerzek misin nesen?” Peterbilt şapkalı adam dönüp, ilk kez Deke’in Hint işi işçi kotunu ve bileklerindeki pirinç zincirleri gördü. “Siktirip gitsene. Kimse senin gibileri istemiyor burada.” Tekrar it dalaşına döndü.

Bahislere giriliyor, ödemeler yapılıyordu. Bahisçiler bulması zor şeyleri, eski şeyleri çıkarıyorlardı: pul ve bozuk para satan dükkânlardan tura yüzünde Özgürlük Anıtı olan dolarlar, Roosevelt’li on sentler. Daha tedbirli bahisçiler ise şeffaf plastik kaplı antika kâğıt dolarlar koyuyorlardı. Sisin içinden üç tane kırmızı uçak geldi, kol uçuşu yapıyorlardı. Fokker D VII model uçaklar. Oda sessizliğe büründü. Fokkerlar iki yüz wattlık ampulün güneşe benzer küresinin altında görkemli bir şekilde tonoydular.

Mavi Spad bir anda pike yaptı. Hemen ardından iki tanesi daha, gölgeli tavandan daldı. Bahisçiler küfretti, biri kıkırdadı. Kol uçuşu bir anda dağıldı. Bir Fokker pike yaptığı sırada kuyruğundaki Spad’i kaybedemedi neredeyse keçeğe çarpıyordu. Öfkeyle, yeşil düzlükte zigzag yaparak gitti, ama nafiye. Sonunda yükseldi, ardında düşman sert takipteydi, ama açısı fazla dikti. Hızı kesildi, çok alçakta olduğu için zamanında çekilemedi.

Gümüş onluk yığını kapıldı.

Fokkerlar şimdi sayıca az kalmışlardı. Birinin kuyruğunda iki Spad vardı. İğne kadar ince bir izli mermi serpintisi kokpiti yararak geçti. Fokker kayarak sağa döndü, yana yatıp bir İmmelmann yaptı ve kendisini takip eden uçaklardan birinin arkasına geçti. Ateş açtı ve çift kanatlı uçak takla atarak düştü.

“Aferin, Ufaklık!” Bahisçiler masanın etrafına yaklaştılar.

Deke hayretle donakaldı. Yeniden doğmuş gibi hissediyordu.

Frank’in kamyoncu durağı, Yalnızca Ticari Araçlar yolunda, şehrin üç kilometre dışındaydı. Deke, otobüsle gelirken can sıkıntısı ve alışkanlıktan gözüne kestirmişti orayı. Şimdi trafikle beton refüjün arasında geri yürüyordu. Belden kırma kamyonlar, büyük sekiz parçalı araçlar, yanından hızla geçiyorlardı. Her seferinde hava akımı Deke’i yıkacakmış gibi geliyordu. YTA durakları kolay işlerdi. Aylak aylak Frank’in durağına girdiğinde, büyük bir tırla gelmediğinden şüphe edecek kimse yoktu ve hediyeleşme eşya dükkânını istediği kadar yavaşça inceleme fırsatı buldu. Sanal projeksiyon plakalarının bulunduğu tel raf, Koreli kovboy gömlek istifinin ve Fuzz Buster çamurluk teşhirinin arasındaydı. Rafın üstünde bir çift Doğu ejderi havada bükülmüş duruyordu. Kavga mı ediyorlar yoksa düzüşüyorlar mı anlayamadı. Aradığı oyun oradaydı: SPADS & FOKKERS etiketli bir plaka. Üç saniyede araklayıp, daha da kısa sürede magneti evrensel güvenlik şeridinin üstünden geçirdi. Washington’daki polisler magneti el koymaya tenezzül etmemişlerdi bile.

Çıkarken iki programlama ünitesi ve antik bir işitme cihazına benzeyen, küçük bir Batang kumanda aşırıdı.

Rastgele bir konut seçip emlakçıya sosyal yardım hakları elinden alındığından beri kullandığı yalanı söyledi. Kimse kontrol etmiyordu; devlet sadece dolu odaları sayıp, ödüyordu.

Küçük oda biraz idrar kokuyordu ve biri duvarlara Çetin Anarşi Kurtuluş Cephesi'nin sloganlarını karalamıştı. Deke bir köşedeki çöpleri tekmeledi, sırtını duvara vererek oturdu ve plaka paketini yırtarak açtı.

İçinde taklaların, tonoların ve İmmelmannların şemaları bulunan, katlanmış bir kullanım kılavuzu, bir tüp macun ve kullanım özellikleri listesi vardı. Plakanın kendisi, bir tarafında çift kanatlı mavi uçak ve logo, diğer tarafında kırmızı uçak bulunan beyaz bir plastikti. Elinde çevirip durdu: SPADS & FOKKERS, FOKKERS & SPADS. Kırmızı ya da mavi. İndüktör yüzeye bir kat macun sürdükten sonra Batang'ı kulağının arkasına koydu. Fiberoptik şeridini programlayıcıya yerleştirdi ve programlayıcıyı duvar akımına bağladı. Sonra plakayı programlayıcıya taktı. Ucuz bir setti, Endonezya malı; program çalışırken kafatasının dibi rahatsız edici şekilde uğuldadı. Ama bittiğinde gök mavisi bir Spad, yüzünden birkaç santim ötede, havada kıpır kıpır hamleler yaptı. Neredeyse parlıyordu, o kadar gerçektir. Aşırı detaylı, müze ayarında modellerin çoğunda olan o garip canlılık hissi vardı, ama kaybolmaması için bütün dikkatini ona vermesi gerekiyordu. Dikkati birazcık bile dağılsa, odağı kayboluyor, bulanıklaşıyordu.

Kulak setinin pili bitene kadar pratik yaptı. Sonra sırtı duvara dayalı uyuyakaldı. Rüyasında uçuyordu, yalnızca beyaz bulutlar ve mavi gökyüzünden ibaret bir evrende. Aşağı ve yukarı yoktu, çakılacak yeşil alan ise hiç.

Acı kızartma kokusuna uyandı ve aklıktan yüzünü buruşturdu. Parası da yoktu. Eh, binada bir sürü öğrenci tip vardı. Mutlaka programlama ünitesi almak isteyen biri çıkardı. Arakladığı yedek üniteyle koridora çıktı. Az ilerideki bir kapının üzerinde poster vardı: YAN ODADA ÇOK GÜZEL BİR EVREN VAR. Yazının altında çok renkli haplarla dolu bir yıldız manzarası vardı. Haplar bir ilaç şirketinin reklamından yırtılmış, Deke doğmadan önceki zamanlardan beri inşaat halinde olan "uzay kolonisi"nin ilham verici bir resminin üzerine yapıştırılmıştı. HADİ GİDELİM, diyordu poster, uyuşturucu kolajının altında.

Kapıyı çaldı. Kapı aralandı; bir kız suratını yalnızca birkaç santim gösteren sürgü vardı. "Evet?"

"Bunun çalıntı olduğunu düşüneceksin." Programlayıcıyı bir elinden diğerine geçirdi. "Yani yepyeni, el değmemiş olduğu ve barkodu hâlâ üzerinde durduğu için. Ama o konuya girmeyelim. Hayır. Başka herhangi bir yerde ödeyeceğinin yarı fiyatına alabilirsin."

"Hadi, cidden, dalga geçmiyorsun, değil mi?" Ağzının görünen kısmında tuhaf bir gülümseme belirdi. Avucu yukarı gelecek şekilde elini uzattı. Deke'in çene hizasına getirdi. "Baksana bi'!"

Elinde bir delik vardı, kolundan yukarı çıkan siyah bir tünel. İki küçük kırmızı ışık. Sıçan gözleri. Ona doğru koşurdular, büyüyerek, parıldayarak. Gri bir şey hızla gelip suratına atladı.

Deke kendini korumak için ellerini havaya kaldırıp çığlık attı. Bacakları büküldü ve yere düştü. Programlama ünitesi, altında parçalara ayrıldı.

O kafasını tutup kıvrandıkça silikat parçalar etrafa sıçradı. Acıyan yerler cidden çok kötü acıyordu.

"Hay aksi!" Sürgü açıldı ve kız Deke'in tepesine dikildi. "Hadi al şunu." Mavi bir el havlusu sallıyordu. "Buna tutun, ben de seni çekeyim."

Deke kıza gözyaşlarının ardından baktı. Öğrenci. İyi beslenmiş birinin görünüşü, o kocaman sweatshirt, kredi alırken referans gösterilebilecek kadar düzgün ve beyaz dişler. İnce altın bir zincir takılıydı ayak bileklerinin birinde; ayva tüyleri vardı. Dalgalı Japon saç kesimi. Para. "O anasını sattığım şey benim akşam yemeğim olacaktı," dedi kederle. Havluyu tuttu ve kız onu yukarı çekti.

Kız gülümsedi, ama Deke'ten ürkekçe uzaklaştı. "Kendimi affettireyim," dedi. "Yiyecek mi istiyorsun? Hadi ama sadece bir projeksiyondur."

Deke kızı takip etti, tuzağa giren bir hayvan gibi dikkatliydi.

"Vay anasını," dedi Deke, "gerçek peynir bu..." Kocaman bir oyuncak ayı ve dağınık bir disket yığınının arasına sıkışmış, kanepede oturuyordu. Odanın yerleri kitap, kıyafet ve kâğıt doluydu. Ama bir anda ortaya çıkardığı yiyecekler, yani Gouda peyniri, sığır eti konservesi ve gerçek sera buğdayından mayasız ekmek, Binbir Gece Masalları'ndan fırlamış gibiydi.

"Gördüğün gibi," dedi kız. "İşçi sınıfından birine nasıl ikramda bulunulacağını biliyoruz." Adı Nance Bettendorf'tu. On yedi yaşındaydı. Annesinin de babasının da bir işi vardı; açgözlü pislikler. William and Mary Üniversitesi'nde mühendislik okuyordu. İngilizce hariç bütün derslerden çok iyi notlar alıyordu. "Herhalde gerçekten sıçanlarla alakalı bir olayın var. Sıçan fobisi falan mı var sende?"

Deke yan gözle kızın yatağına baktı. Yatak görünmüyordu aslında; sadece yerde, bir şişkinlikten ibaretti. "Ondan değil. Sadece bana başka bir şeyi anımsattı."

"Ne gibi?" Nance, Deke'in önünde çömeldi, büyük sweatshirt pürüzsüz bacağına yukarı toplandı.

"Eee... hiç şeyi gördün mü?" sesi istemeden yükseldi ve hızla konuştu: "Washington Anıtı'nı? Yani gece? İki küçük... kırmızı ışık oluyor üstünde, havacılık için kullanılan işaretler ya da öyle bir şey ve ben, ve ben..." Titremeye başladı.

"Washington Anıtı'ndan mı korkuyorsun?" Nance gülmekten haykırarak yuvarlandı, uzun bronz bacakları havayı tekmeliyordu. Kan kırmızısı bir külot giyyordu.

"O anita bir daha bakacağıma ölürüm," dedi Deke dürüstçe.

O an Nance gülmeyi bıraktı, oturup Deke'in suratını inceledi. Beyaz, düz dişleri alt dudağında endişeli görünüyordu, düşünmek istemediği bir şeyi kurcalıyormuş gibi. Sonunda cesaret edip sordu, "Beyinkilidi?"

"Evet," dedi Deke acı acı. "Washington'a bir daha geri dönemeyeceğimi söyleyip sonra da güldü adı herifler."

"Hangi suçtan yakaladılar seni?"

"Hırsızım." Nance'e aslında mağaza hırsızlığını kariyer haline getirmekle suçlandığını söyleyecek değildi.

"Bir sürü eski bilgisayarçı bozuntusu hayatlarını makine programlayarak geçirdi. Ama ne var, biliyor musun? İnsan beyninin makineyle hiçbir alakası yok, hem de hiç. Aynı şekilde programlanmıyor işte." Deke, yalnız insanların nadiren bir dinleyici bulduklarında çıkardıkları bu cırtlak, umutsuz sesleri; bu uzun, dolambaçlı gevezelikleri biliyordu. Yabancıların yanında geçirdiği yüz kadar soğuk ve boş geceden biliyordu. Nance

konuşurken kendini kaybetmişti ve Deke başını sallayıp esneyerek, sonunda kızın yatağına geçtiklerinde uyanık kalmayı başarıp başaramayacağını merak etti.

"O seni korkutan elimdeki projeksiyonu ben kendim yaptım," dedi, çenesine dayadığı dizlerine sarılarak. "Hırsızlar için, bilirsin ya. Geldiğinde üstümdeydi, ben de o boktan Indojava programlayıcıyı bana satmaya çalışmanın çok komik olduğunu düşündüğüm için sana attım." Öne eğilip tekrar elini uzattı. "Buraya bak." Deke korkudan sindi. "Yok, yok, harbiden bu farklı." Elini açtı.

Tek bir mavi alev dans ediyordu. Mükemmeldi ve sürekli değişiyordu. "Şuna bak," dedi Nance hayranlıkla. "Sadece bak. Ben programladım bunu. Dandik yedi görüntülük bir şey de değil hem. Sürekli, iki saatlik bir döngü. Yedi bin iki yüz saniye, hiç kendini tekrarlamıyor, her ânı kar tanesi gibi kendine özgü!"

Alevin merkezinde buzul bir kristal vardı; parçaları ve yüzleri parlıyor, dönüyor ve kayboluyorlardı, ardında göz sulandıracak kadar parlak ve keskin, neredeyse bilinçdışı görüntüler bırakarak. Deke yüzünü buruşturdu. Çoğunlukla insanlar görüyordu. Küçük, güzel, çıplak insanlar; düzüşüyorlardı. "Nasıl yaptın bunu?"

Nance ayağa kalktı, çıplak ayakları kuşe kâğıtlı dergilerin üzerinde kaydı ve melodramatik bir şekilde, işlenmemiş kontrplak bir raftan bir sürü dağınık çıktı aldı. Deke, tertipli bir küçük konsol dizisi gördü, sade ve pahalı görünümlülerdi. Ismarlama yapılmışlardı. "Esas olay buradakiler. Görüntü yöneticisi. Buradaki, hızlı silme modülüm. Bu da beyin haritası birebir işlev çözümleyicisi." Ayindeymiş gibi melodik bir şekilde söylüyordu isimlerini. "Kuantum titreşim sabitleyicisi. Program birleştirici. Görüntü derleyici..."

"Bir tanecik alev yapmak için bütün bunlara mı ihtiyacın var?"

"Aynen öyle. Bunların hepsi en ileri teknoloji, profesyonel sanal projeksiyon aletleri. Senin gördüğün şeylerden yıllar yıllar ileride."

"Hey," dedi Deke, "SPADS & FOKKERS hakkında bir şey biliyor musun?"

Nance güldü. Sonra, doğru zamanın geldiğini düşündüğü için, Deke elini uzatıp kızın elini tutmaya çalıştı.

"Dokunma bana göt herif, bana asla dokunma!" Nance çığlık attı ve geri çekilirken kafasını duvara vurdu, bembeyaz kesildi ve korkudan titremeye başladı.

"Tamam!" Deke ellerini havaya kaldırdı. "Tamam! Yakınında bile değilim. Tamam mı?"

Nance korkudan sindi. Gözleri yusuvarlaktı ve sabitti; gözyaşları kenarlarda birikip, kül gibi yanaklarından aşağı yuvarlandı. Sonunda kafasını salladı. "Hey, Deke. Özür dilerim. Sana söylemem lazımdı."

"Ne söylemen lazımdı?" Ama içinde ürpertici bir his vardı... zaten biliyordu. Kafasını tutuşu. Ellerin zayıfça kasılarak açılıp kapanması. "Sende de beyinkilidi var."

"Evet." Gözlerini kapattı. "Bekâret kilidi. Götlek annemle babam ödedi parasını. O yüzden birinin bana dokunmasına, hatta çok yakın durmasına bile katlanamıyorum." Gözleri açıldığında sırf nefret dolulardı. "Hiçbir şey yapmadım bile. Hiçbir bok yapmadım. Ama ikisinin de işi var ve benim bir kariyerim olmasını o kadar istiyorlar ki, başka hiçbir şey düşünemiyorlar. Yani, seksle falan ilgilensem derslerimi boşlayacağımdan korkuyorlar. Beyinkilidinin açıldığı gün karşıma çıkan en iğrenç, en yağlı, en kıllı herifle..."

Tekrar kafasını tutmaya başladı. Deke ayağa fırlayıp ecza dolabını karıştırdı. Bir şişe B

vitamini kompleksi buldu, birkaçını lazım olursa diye cebe atıp ikisini bir bardak suyla Nance'e getirdi. "Al." Araya mesafe koymaya dikkat ediyordu. "Bu biraz iyi gelir."

"Evet, evet." dedi Nance. Sonra, kendine söylemiş gibi "Benim pisliğin teki olduğumu düşünüyorsunuzdur," dedi.

Greyhound İstasyonu'ndaki oyun odası neredeyse boştu. Yalnız, uzun çeneli, on dört yaşında bir çocuk bir konsolun üzerine eğilmiş, Kuzey Atlantik'in kasvetli karelajında gökkuşağı renkli denizaltı filolarına manevra yaptırıyordu.

Deke aylak aylak içeri girdi, yeni oyuncu kıyafetlerini giyyordu. Kat kat yeşil emayenin dümdüz yaptığı briket duvara yaslandı. Çaldığı sert işçi kotunu ve bir hayır kurumundan aldığı tişörtü yıkayarak boyalarını çıkarmıştı. Dandik güvenliği olan yüksek bir binanın sauna dolabında bilekli spor ayakkabı bulmuştu.

"Buralarda Ufaklık'ı gördün mü ahbab?"

Denizaltılar neon balıklar gibi fırladı. "Kimin sorduğuna bağlı."

Deke sol kulağının arkasındaki kumandaya dokundu. Spad konsolun üstünde aniden tonu yaptı, bir yusufçuk kadar hızlı ve narindi. Çok güzeldi; o kadar mükemmel ve o kadar gerçektir ki, odayı bir illüzyonmuş gibi gösteriyordu. Karelajın üstünde alçaktan uçuyordu, camla arasında birkaç milimetre vardı. Programlanmış yer etkisinden faydalanıyordu.

Çocuk kafasını kaldırmaya bile tenezzül etmedi. "Jackman's," dedi. "Richmond Sokağı'nda, Best Buy'ın orada."

Spad yukarı çıkarken kayboldu.

Jackman's, eski bir tuğla binanın üçüncü katının çoğunu kaplıyordu. Deke önce Best Buy Savaş Fazlası'nı buldu, sonra ışsız bir lobinin üstünde kırık bir neon tabela gördü. Binanın önündeki kaldırım ise başka tür bir savaş fazlasıyla doluydu: sorunlu gazilerle, bazıları Hindiçin'den kalmaydı. Gözlerini Asya güneşine kaptıran yaşlı adamlar, Şili'de mikotoksinlere maruz kalmış, seğiren genç oğlanların yanına çökmüşlerdi. Deke, yıpranmış asansörün kapıları arkasından kapanınca sevindi.

Uzun, izgesel odanın karşı tarafındaki tozlu bir Dr. Pepper saati, sekize çeyrek kaldığını gösteriyordu. Jackman's, o doğmadan neredeyse yirmi yıl önce mumyalanmıştı, sarımtırak bir nikotin, cila ve saç yağı tabakası ile kaplıydı. Saatin tam altında, birinin dedesinin gururla yakaladığı geyiğin boş gözleri Deke'e, hamamböceği kanatlarının kaygan sepya tonunu almış, büyütülmüş ve çerçeveli resminden bakıyordu. Bilardo sesleri ve fısıltıları vardı havada. Oyunculardan biri atış yapmak için eğilirken muşamba üzerinde kayan bir botun gıcırıtması. Yeşil abajurlu lambaların üstünde bir yerde, solup gülkurusu rengini almış, krep kâğıttan bir dizi Noel çanı vardı. Deke dolu bir duvardan diğerine baktı. Görüntü yöneticisi yoktu.

"Bir tane getir, belki ihtiyacımız olur," dedi biri. Döndü, çelik çerçeveli gözlükleri olan, kel bir adamın ılıman gözleriyle karşılaştı. "Adım Cline. Bobby Earl. Bilardo oynuyormuş gibi görünmüyorsunuz, beyefendi." Ama Bobby Earl'ün ne sesinde ne duruşunda tehditkâr bir şey vardı. Burnunun üstündeki çelik çerçeveyi alıp, bir peçeteyle kalın camları temizledi. Deke'e, zamanında sabırla kendisine geri hareketli biyoçip montajını öğretmeye çalışan bir atölye hocasını hatırlattı. "Kumarbazım," dedi gülümseyerek. Dişleri beyaz plastiktendi. "Pek öyle görünmediğimi biliyorum."

“Ufaklık’ı arıyorum,” dedi Deke.

“Eh,” dedi Bobby Earl gözlüğünü tekrar takarken, “ama bulamayacaksın. Bethesda’ya gitti, Gazi İşleri Hastanesi’ne. Zaten burada olsa da seninle yarışmazdı.”

“Niçin?”

“Çünkü bizim ligde değilsin, yoksa seni tanırdım. İyi misindir ki?” Deke başıyla onaylayınca Bobby Earl odanın diğer tarafına, “Hey, Clarence!” diye seslendi. “Görüntü yöneticisini çıkar. Burada bir pilotumuz var.”

Yirmi dakika sonra Deke, kumandasını ve kalan parasını kaybetmiş bir halde, Best Buy’ın yaralı askerlerinin önünden geçiyordu.

“Sana şunu diyeyim evlat,” dedi Bobby Earl babacan bir şekilde, eli omzunda, Deke’i asansöre geri götürürken. “Muharip bir gaziye yenemezsin, anlıyor musun? Ben o kadar da iyi değilim bile; sadece on beş, belki yirmi kere hipnotik kullanmış eski bir piyadayım. Bizim Ufaklık ise pilottu. Bütün askerliğini gırtlığına kadar hipnotik dolu geçirdi. Çok feci hücre zarı zayıflaması var. Onu asla yenemezsin.”

Serin bir geceydi. Ama Deke öfke ve utançtan yanıyordu.

“Amma yavan ha,” dedi Nance, Spad pembe iç çamaşırı yığınlarını bombalarken. Kanepede kambur duran Deke, kulağından Nance’in havalı Braun kumandasını çekip çıkardı.

“Sen de üstüme gelme, Sayın iş-bulacak-zengin-kaltak...”

“Sakin ol! Sana söylemiyorum, yalnızca teknolojiyle ilgili bu. Aşırı ilkel bir plaka kullanıyorsun. Yani, belki sokakta idare eder. Ama benim okulda yaptığım şeylerle karşılaştırınca... Buldum. Yeniden yazayım plakayı.”

“Ne dedin?”

“Güçlendireyim. Bunların hepsi onaltılık sayı sistemiyle yazılıyor, çünkü endüstri programlayıcılarının hepsi bitik bilgisayarçı bozuntuları. Öyle düşünüyorlar. Ama plakayı bizim bölümdeki okuyucu-çözümleyiciye götürüp, üstünde birkaç değişiklik yapayım, modern bir sanal dile çevireyim. Aradan bütün gereksiz şeyleri çıkarayım. Reaksiyon süreni azaltır, geribesleme döngüsünü yarıya indirir. Böylece daha hızlı ve daha iyi uçarsın. Tam bir profesyonel olursun!” Nargilesinden bir nefes çekti, sonra gülmekten iki büklüm oldu.

“Harbi mi?” Deke kuşkuyla sordu.

“İnsanlar niye altın telli kumanda alıyor sanıyorsun? Prestij için mi? Saçmalık. İletkenliği daha iyi, reaksiyon süresinden birkaç nanosaniye kesiyor. Ve bu işin olayı reaksiyon süresi, ufaklık.”

“Hayır,” dedi Deke. “O kadar kolay olsaydı insanlarda olurdu zaten. Ufaklık’ta olurdu. En iyisini alırdı mutlaka.”

“Sen beni hiç dinlemiyor musun?” Nance nargileyi bıraktı; kahverengi su yere döküldü. “Benim üzerinde çalıştıklarım, sokakta bulabileceğin herhangi bir şeyin üç yıl ilerisinde.”

“Deme be,” dedi Deke uzun bir aradan sonra. “Yani, öyle bir şey yapabilir misin?”

Eski model bir arabadan, Formula 1 arabasına geçmek gibiydi. Spad rüya gibi gidiyor, Deke’in en ufak düşüncesine yanıt veriyordu. Haftalarca, dişinin kovuğunu doldurmayacak

rakiplerle, oyun salonlarında kapıştı. Etraftan gençlerle oynayıp, uçaklarını birer üçer düşürüyordu. Riske girip, hızlı oynuyordu. Ve uçaklar çakılıyordu.

Ta ki bir gün Deke parasını cebine koyarken, sırik gibi siyahi bir adam karşısına dikilene kadar. Deke'in elindeki lamine paralara bakıp, sıritti. Yakut dişi parıldadı. "İyi uçan bir yoğurt suratlının veletlerle oynadığını duydum," dedi.

"Vay anasını," dedi Deke, bir yosun ekmeğine tereyağı sürerken. "O veletleri paspas gibi çiğnedim. İyilerdi de, ha."

"Çok güzel, canım," diye mırıldadı Nance. Final projesi üzerine çalışıyor, bir makineye deli gibi veri aktarıyordu.

"Biliyor musun, sanırım bu işte gerçekten yetenekliyim. Yani, program bana avantaj sağlıyor, ama bu avantajı kullanacak yeteneğim var. Bayağı ünlenmeye başladım." Bir anda radyoyu açtı. Bangır bangır cızırtılı güney müziği çalmaya başladı.

"Hey," dedi Nance. "Kapatabilir misin şunu?"

"Yok, ben sadece..." Düğmelerle oynadı, yavaş, romantik bir saçmalık buldu. "Buldum. Hadi kalk. Dans edelim."

"Dans edemeyeceğimi bili..."

"Tabii dans edebilirsin fistiğim." Nance'e kocaman oyuncak ayıyı atıp, yerden yama işi pamuk bir elbise kaptı. Elbiseyi belinden ve kolundan tutup yakasını, çenesinin altına sıkıştırdı. Parfüm kokuyordu, biraz da ter. "Bak şimdi, ben burada duracağım, sen de orada. Dans edeceğiz. Anladın mı?"

Nance gözlerini yavaşça kırpıştırıp, ayıya sıkı sıkı sarıldı. Sonra dans ettiler, yavaşça, birbirlerinin gözlerine bakarak. Bir süre sonra Nance ağlamaya başladı. Ama yine de gülümsüyordu.

Deke hayal kuruyordu; Ufaklık olduğunu ve uçuş takımına bağlandığını hayal ediyordu. Makinenin en ufak sinirsel kıpırtıya yanıt verdiğini, reflekslerinin bayağı arttığını, hipnotiğin an be an damarlarına aktığını...

Yerler ormandı; Nance'in yatağı, And Dağları'nın eteklerinde bir platoydu. Ve Deke, Spad'ini interaktif bir savaş makinesiymiş gibi hızla uçuruyordu. Bilgisayarlı şiringalar, yüksek performans arttırıcı bir karışımı yavaş yavaş kan akışına salıyordu. Sensörler doğrudan kafatasına bağlıydı. Bolivya yağmur ormanlarının üstündeki mavi-yeşil gökyüzünde, sestem daha hızlı bir dönüş yaptı. Ufaklık, kontrol yüzeyinin üzerindeki hava akımını hissedirdi.

Aşağıdaki ormanda piyadeler, savaşırken biraz daha ölümcül bir hiddet sağlasın diye dirseklerinin üstüne bağlı hipnotik pompalarıyla, mavi plastik şişelerdeki o sıvı cehennemle, yollarına çıkan şeyleri keserek ilerliyorlardı. Bir haftada belki de on dakikalık hipnotik ancak alıyorlardır. Ama ağaçların tepesinde, refleksler maksimumda, tepelerine çökene dek kara kuvvetlerinin seni göremeyecekleri kadar alçaktan uçarken, fosgen gazları salıp, daha onlar nişan alamadan kaybolmak... Devam edebilmek için bile sürekli hipnotik akışı lazımdı. Ve uçuş takımıyla arasındaki direkt sinirsel arayüz çift taraflıydı. İçindeki bilgisayarlar biyokimyayı gözlemliyor, ne zaman set kapağını açıp, insan bileşenine muhteşem bir doz avantaj sağlanacağına karar veriyorlardı.

Öyle dozlar insanı tüketiyordu. İyice, yavaşça ve sürekli olarak beyin yüzeylerini oyuyor, beyin hücrelerinin zarlarını aşındırıyordu. Havadan yeterince hızlı ayrılmazsan, beyin hücresi zayıflaması oluyordu. Refleksler vücudun baş edemeyeceği kadar hızlı, dövüş-veya-kaç refleksleri boku yemiş...

"Anasını ağılattım valla!"

"Ha?" Deke irkildi ve kafasını kaldırdı; Nance içeri girip, en yakın eşya yığınının kitaplarını ve çantasını atarken.

"Final projem. Sınavlardan muafim artık. Hoca daha önce hiç böyle bir şey görmedim dedi, Iıı, ışıkları az kısabilir misin? Renkler gözlerime garip geliyor."

Deke ışıkları kıstı. "Göster o zaman. Şu haaarika şeyi göster bana."

"Peki, olur." Deke'in kumandasını kaptı, yatağın üstünde ayakta duracak yer açtı ve poz verdi. Bir kıvılcım elinde aleve döndü. Kolundan yukarı civa gibi yayıldı, boynuna dolandı ve üçgen kafalı, titrek dilli bir yılan şeklini aldı. Birbirine geçmiş renkler, turuncular ve kırmızılar. Memelerinin arasında sürünüyordu. "Alevyılanı diyorum buna," dedi gururla.

Deke yaklaştı, Nance geri çekildi.

"Özür dilerim. Şu senin alevin gibi, ha? Yani, içinde şu küçük ıvır zıvırları görebiliyorum."

"Gibi." Alevyılanı karnından aşağı aktı. "Önümüzdeki ay iki yüz farklı alev programını birleştirip, görüntüleri elde etmek için aralara karışım blokları atacağım. Sonra zihnin vücut imajından faydalanıp kendi kendini yönlendirmesini sağlayacağım. Böylece sen yönlendirmek zorunda kalmadan vücudunun her yerinde gezebilecek. Dans ederken bile kullanabilirsin yani."

"Belki de ben salağım, ama daha bu söylediklerini halletmediysen nasıl görebiliyorum?"

Nance kıkırdadı. "En iyi kısmı da bu işte. İşin yarısı daha bitmedi. Parçaları tek bir programda birleştirecek vaktim yoktu. Radyoyu açsana. Dans etmek istiyorum." Ayakkabılarını fırlattı. Deke canlı bir şeyler açtı. Sonra, Nance'in isteği üzerine sesini kıstı. Şimdi neredeyse fısıltıydı.

"İki voli hipnotik aldım." Yatakta zıplıyor, Balili bir dansçı gibi ellerini kıvırıyordu. "Hiç denedin mi? İii-nanılmaz. Tamamen konsantre olabiliyorsun. Bak şimdi." Parmak ucunda durdu. "Bunu daha önce hiç yapmamıştım."

"Hipnotik," dedi Deke. "O zıkkımla yakalandığını duyduğum son kişi üç yıl piyade erlik yapmak zorunda kaldı. Nasıl buldun?"

"Yüksek lisans yapan bir gaziyle anlaşma yaptım. Geçen ay derslerden kaldı o. Görselleştirmemi mükemmel hâle getiriyor. Projeksiyonu gözlerim kapalıyken bile devam ettirebiliyorum. Programı kafamda şipşak birleştirdim."

"Yalnızca iki voliyle, ha?"

"Tek voliyle. Diğerini saklıyorum. Hoca o kadar etkilendi ki, bana iş görüşmesi ayarlayacak. I. G. Feuchtwaren'dan biri iki haftaya kampüse geliyor. Kalan voliyle adama hem programı hem kendimi satacağım. Okuldan iki yıl erken ayrılıp direkt endüstriye gireceğim, gereksiz işlerle uğraşmadan."

Yılan, alev alev bir taç hâlini aldı. Nance'in hayatından çıkacağı düşüncesi Deke'te garip, ürpertici bir his yarattı.

"Cadıyım ben," diye şarkı söyledi Nance, "sanal teknoloji cadısı." Gömleğini kafasının üstünden sıyırıp fırlattı. Dik ve sıkı memeleri o dans ederken özgürce ve zarifçe hareket ediyordu. "En zirveye," şimdi çok popüler bir pop şarkısı söylüyordu, "en zirveye çıkacağım!" Meme uçları küçük, pembe ve sertti. Alevyılanı onları yalayıp geçti ve kaçtı.

"Nance," dedi Deke rahatsız olmuş bir şekilde. "Biraz sakinleş istersen."

"Kutlama yapıyorum!" Parmağını parlak altın rengi küloduna soktu. Alev elinin ve kasiğinin çevresinde dönmeye başladı. "Bakire tanrıçayım ben, bebeğim, ve güç ben-de!" Tekrar şarkı söylüyordu.

Deke gözlerini kaçırdı. "Gitmem gerekiyor," diye mırıldandı. Eve gidip otuzbir çekmesi lazımdı. İkinci voliyi nereye sakladığını merak etti. Herhangi bir yerde olabilirdi.

Ligin bir protokolü vardı. Çin saraylarındaki kadar ayrıntılı, örtük bir hürmet ve kıdem sırası. Deke'in ortama bomba gibi düşmesi, ününün hızla yayılması fark yaratmıyordu. İsim yapmış bir pilot bile istediği kişiye meydan okuyamazdı. Kademe atlaması lazımdı. Ama her gece uçarsan. Herkesin meydan okumasına karşılık verirsen. Ve iyiysen... eh o zaman, hızlı kademe atlamak imkânsız değildi.

Deke bir uçağı indirmişti. Üçer uçaklı bir turnuva maçıydı. Çok seyirci yoktu, belki bir düzine kadar, ama iyi bir maçı ve çok ses çıkarıyorlardı. Deke maçın çılgınlığının getirdiği bir sakinliğe gömülmüştü ki, seyircilerin sus pus olduğunu fark etti. Bahisçilerin kıpırdanıp birbirlerine baktıklarını gördü. Gözler aniden Deke'in arkasına döndü. Asansör kapısının kapandığını duydu. Sakince rakibinin uçaklarından birini daha ortadan kaldırdı ve hızlıca omzunun üstünden geriye bakmayı göze aldı.

Ufaklık mekâna girmişti. Tamamen felç olmamış bir elin minik seğirmeleriyle hareket eden tekerlekli sandalyesi, kaba muşambanın üstünde fısıltıya benzer bir ses çıkarıyordu. Sert, boş ve sakin bir ifadesi vardı.

O an, Deke iki uçak kaybetti. Biri çözünlük kaybı yüzünden gitti; bulanıklaştığı için yönetici icabına bakmıştı. Diğerini de gerçek bir savaşçı olan rakibi indirdi. Adam bir fıçı tonu yaptı, bir anda durup kenara kaydı ve Deke'in çift kanatlısı yanından geçerken bombalandı. Uçak alev alarak düştü. Sona kalan iki uçağın yükseklikleri ve hızları aynıydı. Dönüp, pozisyon almaya çalışırken, doğal olarak birbirlerinin peşinde turlamaya başladılar.

Ufaklık masaya yaklaşırken bahisçiler ona yer açtı. Bobby Earl Cline da ardından geliyordu, sırık gibi ve lakayt. Deke ve rakibi birbirlerine bakıp, Ufaklık'ı dinleyebilmek için uçaklarını bilaro masasından çektiler. Ufaklık gülümsedi. Yüz hatları küçüktü, her şey solgun, hamurumsu suratının ortasına toplanmıştı. Bir parmağı tekerlekli sandalyenin krom kolunda hafifçe seğirdi. "Senin hakkında bazı şeyler duydum." Dimdik Deke'e bakıyordu. Sesi yumuşaktı ve şaşırtıcı derecede sevimliydi, kız çocuğu gibi. "İyi olduğunu söylediler."

Deke yavaşça başıyla onayladı. Ufaklık'ın gülümsemesi kayboldu. Yumuşak, etli dudakları normal, çıkık haline geri döndü, öpülmeyi bekliyormuş gibiydi. Küçük, parlak gözleri Deke'i herhangi bir kötü niyet olmadan inceledi. "Marifetlerini görelim bakalım."

Deke savaş oyununda kendini kaybetti. Rakip uçak patlayıp masada kaybolmak üzere alevler içinde düşerken, Ufaklık hiçbir şey söylemeden sandalyesini çevirip, asansöre gitti

ve kayboldu.

Deke kazancını toplarken Bobby Earl yanına yaklaştı ve "Ufaklık seninle oynamak istiyor," dedi.

"Öyle mi?" Ufaklık'a meydan okuyabilecek kadar ilerlememişti ligde. "Ne dolaplar dönüyor?"

"Yarın Atlanta'dan gelecek olan adam iptal etti. Ufaklık yeni biriyle kapışmak için can atıyordu. Yani, Max'i kazanmaya çalışma sırası sende gibi duruyor."

"Yarın? Çarşamba? Hazırlanacak vaktim olmayacak."

Bobby Earl nazıkçe gülümsedi. "Hazırlansan da bir şey değişeceğini sanmıyorum."

"Nasıl yani?"

"Evlad, senin hamlelerin kötü, anlıyor musun? Hiçbir sürprizi yok. Acemi gibi uçuyorsun, sadece daha hızlı ve daha düzgün. Ne demek istediğimi anladın mı?"

"Anladığımı sanmıyorum. İşin içine biraz heyecan mı katmak istiyorsun?"

"Doğruyu söylemek gerekirse," dedi Cline, "ben de aynen onu umuyordum." Cebinden küçük siyah bir defter çıkarıp, bir kalemin ucunu yaladı. "Beşe bir veririm. Daha iyisini verecek kimse yoktur."

Deke'e neredeyse üzülmüş gibi bakıyordu. "Ama Ufaklık şüphesiz senden daha iyi ve hepsi bu, evlat. O boktan oyun için yaşıyor adam, başka hiçbir şeyi yok. O lanet tekerlekli sandalyeden kalkamıyor. Hayatı için savaştan bir adamı yenebileceğini düşünüyorsan kendine yalan söylüyorsun."

Richmond Sokağı'ndaki kahvecinin karşısında bulunan Kentucky Fried'dan, Norman Rockwell'in çizdiği albayın portresi Deke'e serinkanlılıkla bakıyordu. Deke soğuk ve titrek elleriyle fincanını kaldırdı. Kafatası yorgunluktan uğulduyordu. Cline haklıydı, dedi albaya. Ufaklıkla yarışabilirim, ama kazanamam. Albayın bakışı sakın ve dümdüzdü, nazık olduğu pek söylenemezdi. Kahveciyi, Best Buy'ı ve Richmond Sokağındaki sıkıcı krallığının tamamını görüyordu. Deke'in yapması gereken korkunç şeyi itiraf etmesini bekliyordu.

"O kaltak zaten beni terk etmeyi planlıyor," dedi Deke duyulabilecek bir sesle. Tezgâhtaki siyahi kız ona garip garip baktı, sonra hemen gözlerini kaçırdı.

"Babam aradı!" Nance daireye dans ederek girdi ve kapıyı ardından çarptı. "Ve ne dedi biliyor musun? Bu işi alır da altı ay dayanırsam, beyinkilidini kaldırtacakmış. İnanabiliyor musun? Deke?" Duraksadı. "İyi misin?"

Deke ayağa kalktı. Şimdi zamanı geldiği için gerçekdışı hissediyordu, bir filmde falanmış gibi. "Dün gece niye eve gelmedin?" diye sordu Nance.

Deke'in yüzü anormal bir şekilde gergindi, parşömen bir maske gibi. "Hipnotiği nereye sakladın Nance? İhtiyacım var."

"Deke," dedi Nance, gülümsemeye çalıştı ama gülümsemesi hemen kayboldu. "Deke, benim o. Benim volim. İhtiyacım var ona. Mülakatım için."

Deke küçümseyerek gülümsedi. "Paran var. Yenisini kolayca alabilirsin."

"Cumaya kadar alamam! Deke, dinle, bak bu çok önemli. Bütün hayatım bu mülakata bağlı. O voliye ihtiyacım var. Bir tek o var elimde!"

"Yavrum, bütün dünya senin! Şöyle bir etrafına bak, yüz elli gram sarı Lübnan haşhaşı!

Teneke kutularda balık. İhtiyacın olursa diye sınırsız sağlık sigortası." Nance uzaklaşmaya başlamıştı, yatağının etrafındaki durağan kirli çarşaf ve kırışık dergi dalgalarına çarptı. "Bense bunların zerresini bile görmedim. Hiçbir zaman hiçbir avantajım olmadı. Ama bu sefer olacak. İki saat sonra bir maç var ve ne olursa olsun kazanacağım. Duyuyor musun beni?" Bilerek kendini daha da sinirlendiriyordu, iyi bir şeydi bu. Yapması gereken şey için lazımdı.

Nance kolunu kaldırdı, avucu açtı, ama Deke hazırды ve Nance'in eline vurdu; değil o küçük kırmızı gözleri, karanlık tünelin ucunu bile görmedi. Sonra ikisi de düştü, Deke üstteydi, Nance'in hızla verdiği sıcak soluklar suratına çarpıyordu. "Deke! Deke! O voli bana lazım, mülakatım için, bir tek... Bana lazım... bana..." Suratını duvara dönmüş, ağlıyordu. "Lütfen, lütfen yapma..."

"Nereye sakladın?"

Deke'in altında yatağa yapışan Nance kasılmaya başladı, bütün vücudu acıdan ve korkudan sarsılıyordu.

"Nerede?"

Nance'in suratından kan çekilmişti, gri bir ceset gibi görünüyordu, gözleri korkuyla yanıyordu. Dudakları kıvrıldı. Deke şimdi duramazdı; çizgiyi çoktan aşmıştı. Tiksindi ve midesi bulandı, hiç beklemediği ve hoşuna gitmeyen bir şekilde yaptıklarından zevk alıyordu.

"Nance, nerede?" Ve yavaşça, çok nazikçe, kızın suratını okşamaya başladı.

Deke, eşekarısı kadar hızlı ve düz hareket eden ve kelebek gibi zarafetle konan bir parmakla asansörü çağırırdı. Enerji doluydu ve her şey kontrol altındaydı. Yukarı çıkarken güneş gözlüklerini çıkarıp, parmak izleriyle lekelenmiş kromdaki yansımasına güldü. Gözbebekleri iğne ucu kadar kalmıştı, neredeyse görünmezlerdi ama dünya yine de neon kadar parlaktı.

Ufaklık bekliyordu. Deke'in gözlerine, hareketlerinin abartılı sakinliğine, başarısızca hipnotik almamış gibi davranmaya çalışmasına bakınca, Ufaklık'ın yüzünü tatlı bir gülümseme kapladı. "Vay vay," dedi o küçük kız sesiyle, "beni keyifli bir maç bekliyormuş gibi görünüyor."

Max madalyası, tekerlekli sandalyenin bir kolunda duruyordu. Deke pozisyon alıp, pek de alaycı olmayan bir şekilde reverans yaptı. "Hadi uçalım." Meydan okuyan kişi olduğu için savunmadaydı. Uçaklarını korumacı bir yükseklikte konumlandırdı. Pike yapacak kadar yüksek, Ufaklık saldırdığında önceden önlemini alabilecek kadar alçak. Bekledi.

Kalabalıktan farklı tepkiler geldi. Saçları briyantınli bir şişko şaşırılmış görünüyordu; tipin teki gözleri çukurlaşmış, gülümsüyordu. Mırıltılar yükseldi. Hipnotikle hızlanmış reaksiyon süresinin dondurduğu kafalarda gözler yavaş çekimde hareket ediyordu. Saldırının kaynağını bulması en fazla üç nanosaniye aldı. Deke hızla kafasını kaldırdı ve...

Anasını avradını, kör olmuştu! Fokkerlar direkt iki yüz wattlık ampülün oradan pike yapıyorlardı ve Ufaklık tam da ampüle bakmasını sağlamıştı. Her yer bembeyaz oldu. Biriken gözyaşlarının üstünde göz kapaklarını sımsıkı kapattı ve telaşla görüntüyü sabitledi. Uçakları birbirinden ayırdı, ikisini sağa, birini sola gönderdi. Hızla hepsine yarım dönüş yaptırıp, geri getirdi. Rastgele kaçışlar yapması gerekiyordu, düşman savaş

uçaklarının nerede olduğunu anlayamıyordu.

Ufaklık güldü. Deke, kalabalığın teşvikleri, küfürleri ve düellonun gelgitlerinden bağımsız bir ritimleri varmış gibi duran bozuk para sesleri arasından Ufaklığın gülüşünü duyabiliyordu.

Bir an sonra görüşü geri geldiğinde, Spadlerden biri alev almıştı ve düşüyordu. Fokkerlar kalan uçaklarını takip ediyordu, birinin peşinde bir, diğerinin peşinde iki uçak vardı. Oyun başlayalı üç saniye olmuştu ve bir uçak kaybetmişti.

Ufaklık üstüne izli mermi yerleştiresin diye bir o yana bir bu yana kaçarken, peşinde tek düşman olan uçağa takla attırdı ve diğer uçağı Ufaklık ile ampül arasındaki kr noktaya gönderdi.

Ufaklık'ın yüz ifadesi bir anda duruldu. En ufak hayal kırıklığı, hatta küçümseme belirtisi sknetin içinde kayboldu. Uçakları sakince takip etti, Deke'in hamle yapmasını bekliyordu.

Sonra Deke, kr noktanın hemen yanından Spad'ini saldırıya geçirdi. Fokkerlar hedefi kaçırıyor, çılgın gibi iki yana yatıyor, tekrar pozisyon alabilmek için dönüp duruyorlardı.

Spad, diğer uçağın pozisyona soktuğu nc Fokker'ın üstüne çullandı. Kanatlara ve kan kırmızısı gövdeye ateş açtı. Bir an hiçbir Şey olmadı ve Deke isabet ettiremediğini sandı. Sonra kırmızı uçak sola kırıp düşmeye başladı, ardından yağlı dumanlar çıkıyordu.

Ufaklık somurttu, ağzının mkemelliğini bozan minik hoşnutsuzluk çizgileri belirdi. Deke gülümsedi. Şimdi deşmişlerdi ve Ufaklık pozisyon aldı.

Fokkerlar iki Spad'i de yakından takip ediyorlardı. Deke uçakları masanın iki farklı ucuna savurup, sonra geri getirdi. Tam birbirlerine doğru uurup, Ufaklık'ın avantajını sıfırladı. İki de kendi uçaklarını tehlikeye atmadan ateş aamayacaklardı. Deke uçakları maksimum hıza çıkarıp, burun buruna getirdi.

Çarpışmadan hemen önce uçaklarını alt alta konumlandırıp, Fokkerlara ateş açtı ve geri döndü. Ufaklık hazırđı. Her tarafı alev aldı. Sonra bir mavi ve bir kırmızı uçak, tam ters yönlere szlmeye başladı. Arkalarında, iki çift kanatlı uçak havada birbirlerine girdiler. Kanatları birbirine değdi, yan dönüp devrildiler. Birlikte, neredeyse dümdüz, aşağıdaki yeşil keçeye akıldılar.

On saniyede dört uçak kaybettiler. Siyahi bir gazi dudak büktü ve yavaşça ıslık çaldı. Başka biri kafasını inanamıyormuş gibi salladı.

Ufaklık tekerlekli sandalyesinde daha dik oturuyordu ve biraz ne gelmişti. Gözlerini kırpmadan, bakışları yoğun, yumuşak elleri zayıfça sandalyenin kollarını ekiştiriyordu. Artık eğleniyormuş ve mesafeliymiş gibi davranmıyordu; gözlerini pr dikkat oyuna dikmişti. Bahisçiler, masa, Jackman's, hiçbiri yokmuş gibiydi. Bobby Earl Cline elini omzuna koydu; Ufaklık fark etmedi. Uçaklar odanın iki uundaydı ve g bela yükseklik kazanıyorlardı. Deke uçağını dumanla karışık pustan loşlaşmış tavana yapıştırdı. Ufaklık'a hızlıca bir baktı ve gözleri kenetlendi. İki de soğuk bakıyordu. "Neyin varmış görelim," dedi Deke siktığı dişlerinin arasından.

Uçaklarını birbirine yaklaştırdılar.

Hipnotik Şimdi zirve yapmıştı ve Deke, Ufaklık'ın izli mermilerinin uçakların arasında seyrettiğini görebiliyordu. Hamle yapabilmek için Spad'ini ateş hattına sokması gerekti. Sonra Fokker'ın mermileri gövdesinin altını sıyrısın diye dönüp yan yattı. Ufaklık da Deke

kadar iyiydi. Deke'in ateşinden kaçıyor, Spad'e o kadar yakın geçiyordu ki iniş takımları neredeyse birbirine geçmiş gibi görünüyordu.

Halisünasyonlar başladığında Deke Spad'ine aşırı sert taklalar attırıyordu. Keçe kıvrıldı ve büküldü, sonra Ufaklık'ın üzerinde savaştığı Bolivya yağmur ormanının yeşil cehennemi oldu. Duvarlar gri bir sonsuzluğa dönüştü ve sibernetik bir uçuş takımının kendisini sarmaladığını hissetti.

Ama Deke hazırlıklı gelmişti. Halisünasyonları bekliyordu ve onlarla başa çıkabileceğini biliyordu. Ordu savaşarak alt edilemeyecek bir ilacı asla onaylamazdı. Spad ve Fokker takla atarak tekrar birbirlerinin yanından geçtiler. Ufaklık'ın yüzündeki gerginliği görebiliyordu, vahşi ormanın gökyüzünde savaşın yansımaları. Uçaklarını birbirine yaklaştırdılar, alet düzeneğinden doğrudan arka beyne bağlanan gerilimin, koltuk altlarının gerisinden pompalanan adrenalinin, jetlerin üstündeki hava akımının soğuk ve süratli özgürlüğünün sıcak metal, korku ve ter kokularıyla karıştığını hissederek. İzli mermiler yüzünü sıyırıp geçti ve geri çekildi. Spad'ın hızla tekrar Fokker'ın yanından geçtiğini gördü, ikisine de bir şey olmadı. Bahisçiler küplere binmişti, şapkalarını sallıyor, ayaklarını yere vuruyor, saçma sapan davranıyorlardı. Deke tekrar Ufaklık'la göz göze geldi.

İçi kötülükle doldu ve bütün sinirleri, And Dağları'nın üzerinde dönerken uçuş takımlarının parçalanmasını engelleyen karbon-kristal flamanlar kadar gergin olsa da sahte, lakayit bir gülümseme takındı ve "Buraya bir bak," dercesine kafasını hafifçe yana yatırdı.

Ufaklık yana baktı.

Yalnızca bir anlığına bakmıştı, ama yetmişti. Deke ligde daha önce görülmedik, teorinin el verdiği kadar hızlı ve sert bir İmmelmann dönüşü yaptı ve Ufaklık'ın kuyruğuna yapıştı.

Bundan da kurtul bakalım piç kurusu.

Ufaklık uçağını dümdüz, yeşil keçeye indirdi ve Deke ardından geldi. Ateş açmadı. Ufaklık tam istediği yerdeydi.

Kaçıyordu. Bütün çatışmalarda yaptığı gibi. Hipnotik doluydu ve canlıydı, evet, ama korkmuştu, kaçıyordu. Şimdi keçeye çok yaklaşmışlardı, ağaç seviyesinde uçuyorlardı. İşte fırsat, diye düşündü Deke ve iyice hızlandı. Gözünün kenarıyla Bobby Earl'ü görebiliyordu; adamın suratında garip bir ifade vardı. Yalvarıyormuş gibi bir bakış. Ufaklık'ın soğukkanlılığı kaybolmuştu; yüzü eğri büğrü ve işkence görüyormuş gibiydi.

Panikledi ve uçağı kalabalığa daldı. Çift kanatlılar bahisçilerin arasında takla atıp döndüler. Bazıları refleks olarak geri çekildi, diğerleri uçağı gülerek elleriyle kovaladı. Ama Ufaklık'ın gözlerinde bir korku alevi yanıyordu, durmadan birbirine karışan, sonsuz bir korkuyu ve hapsedilmişliği anlatan...

Korku, havadaki ölümdü. Hapsedilmişlik ise metale sıkışıp kalmaktı: önce uçağı, sonra tekerlekli sandalyeye. Deke, yüzünden okuyabiliyordu: Savaşmak Ufaklık'ın elindeki tek kurtuluş yoluydu, karşısına çıkan her fırsatı değerlendirmişti. Ta ki kimliği belirsiz bir milliyetçi, antika bir füze ile onu o mavi-yeşil Bolivya gökyüzünden indirip, doğrudan Richmond Sokağı'na ve bu soluk kumaşta son bir kez karşılaştığı sırtkan delikanlıya gönderene kadar.

Deke parmak uçlarına kalktı; yüzü, biri onu vurup gökyüzünden indirmeye çalışmadan önce bile Ufaklık'ı çoktan mahvetmiş uyuşturucunun simgesi olan o çarpıcı gülümsemeye yanıyordu. O an her şeyi anladı. Ufaklık'ın akıl sağlığını koruyan tek şey uçmaktı. Her gün ölümle burun buruna gelip, o metal tabuttan tekrar yükselmek, yeniden hayata dönmek. Tamamen irade gücüyle kendi çöküşünü engelliyordu. O iradeye zarar verirsen, ölümlü olduğu gerçeği onu boğardı.

Ve Deke son hamleyi yaptı.

Ufaklık'ın son uçağı da ani bir parlamayla kaybolunca bir an etrafı şaşkınlığın sessizliği kapladı. "Başardım," diye fısıldadı Deke. Sonra, daha sesli, "Başardım, piç kurusu!" dedi.

Masanın karşısında, Ufaklık sandalyesinde döndü, kolları kasılarak sarsılıyordu; kafası bir omzunun üstüne düştü. Arkasında, Bobby Earl, Deke'e dimdik bakıyordu, gözleri kor gibiydi.

Madalyayı kapıp, kurdelesini lamine para destesine geçirdi. Birden bire desteyi Deke'in suratına attı. Deke rahatlıkla, kayıtsızca desteyi havada kaptı.

Bobby Earl bir an masanın karşısından Deke'in üstüne atlayacakmış gibi göründü. Biri kolundan çekince durdu. "Bobby Earl," diye fısıldadı Ufaklık, sesi utançtan boğulmuştu, "beni buradan... çıkarman lazım..."

Sertçe ve öfkeyle Cline arkadaşının tekerlekli sandalyesini çevirdi ve karanlıkta kayboldular.

Deke kafasını arkaya atıp güldü. Gerçekten çok iyi hissediyordu! Madalyayı gömleğinin cebine soktu, soğuk ve ağırdı. Parayı kotunun ceplerine tıktı. Hoplayıp zıplamak istiyordu, zaferi damarlarından geçerken vahşi hissediyordu. Bir keresinde otobüsle giderken gördüğü bir geyik kadar sağlıklı ve güçlüydü. Ve her şey, sonunda kazanmak için çektiği bütün acılara ve sefalete değmiş gibi göründü.

Ama Jackman's sessizliğe bürünmüştü. Kimse sevinçten bağırıyordu. Kimse tebrik etmek için etrafına toplanmıyordu. Kendine geldi, sessiz ve düşman suratlar gördü. Bu adamların hiçbiri onun tarafında değildi. Onu hor görüyorlardı, hatta ondan nefret ediyorlardı. Sonsuz gibi gelen bir an, hava şiddet potansiyeliyle sarsıldı.

Sonra biri yana döndü ve yere tükürdü. Kalabalık dağıldı; homurdanıyor, bir bir karanlığa dalıyorlardı.

Deke hareket etmedi. Bir bacağı kasılmaya başladı, onu bekleyen hipnotik-sonrası çöküşün habercisiydi bu. Kafasının üst kısmı uyuştu ve ağzına iğrenç bir tat geldi. Bir anlığına, sonsuza dek aşağıdaki canlı gölgeye düşmemek için masaya iki eliyle tutunması gerekti. Dr. Pepper saatinin altındaki geyiğin ölü gözleri onu sabitlemişti.

Biraz adrenalin iyi gelirdi. Kutlama yapmaya ihtiyacı vardı. Sarhoş olması ya da kafasının iyi olması lazımdı. Sürekli zaferini anlatıp abartması, kendiyile çelişmesi, ayrıntı uydurması, gülmesi ve hava atması. Böyle yıldızlı bir gece yüksekte atmayı icap ediyordu.

Ama orada, Jackman's etrafında sessiz, geniş ve bomboşken, aniden zaferini anlatacağı kimsenin kalmadığını fark etti.

Hem de hiç kimsenin.

Karen Joy Fowler

Bilimkurgu, Karen Joy Fowler'ın renkli, duygusal açıdan yoğun, insan ilişkileri öykülerini anlatmak için kullandığı birçok "lehçeden" biri. Fowler, 1986 yılında bilimkurgu yazmaya başladı. Önceleri öykü yazmaya odaklandı; bu öykülerin çoğu (kendisine En İyi Yeni Yazar dalında John W. Campbell ödülünü kazandıran) *Artificial Things*'te, içinde Fowler ve Pat Cadigan'dan öyküler bulunan *Letters from Home*'da ve *Black Glass*'ta toplandı. Öyküleri, kişisel başarısızlıklarını ve duygusal krizlerini fantastik durumlarda somutlaşmış bulan karakterlerle doludur. "Görünen Yüz" ["Face Value"] sorunlu bir aşk ilişkisini, başka bir gezegendeki esrarengiz bir uzaylı kültürünün araştırılmasıyla yan yana getirir. "Lieserl" isimli öyküsünde Albert Einstein, özel görelilik teorisini formüle ettiği sırada, kızının hayatını "sıkıştırılmış" bir şekilde anlatan bir dizi şifreli mektup alır. "The Lake Was Full of Artificial Things" ise Vietnam Savaşı üzerine güçlü ve derin bir öyküdür. Savaşta ölen erkek arkadaşının anısını geri getirmek için kullandığı doğal olmayan yöntemleri sonucunda, erkek arkadaşına davranışlarındaki eksikliklerle yüzleşmek zorunda kalan bir kadını anlatır. Fowler'ın üç romanı da kişisel ve sosyal ilişkilerin evrenselliğini inceleyen dönem öyküleridir. Sarah Canary uzaylılarla ilk temasın anılmaya değer bir varyasyonudur. Kadın formundaki bir uzaylının 1873'te Kuzeybatı sınırındaki bir Amerikan toplumuna uyum sağlamaya çalışmasını anlatan bu roman, cinsiyet ve ırk nedeniyle haklarından mahrum edilmiş diğer sosyal grupların zor durumuna ışık tutar. Fowler ayrıca *The Sweetheart Season* ve *Sister Noon* gibi ana akım romanlar da yazmıştır.

Görünen Yüz

Yalnız olmak gibiydi neredeyse. Hayatının çoğunda şu ya da bu şekilde yalnız kalmış olan Taki, bu durumun farkındaydı ve bununla baş edebileceğini düşündü. Başka seçeneği var mıydı ki? Sadece bu sefer farklı bir şey ummuştu. Küçük ve sönük ikinci bir yıldız gökyüzünde güneşe katıldı. Boş nehrin üstünden geçen halat köprüünün üzerinde kendini göstermişti. Taki, günün en sıcak kısmı gelmeden içeri girmek için aceleyle köprüyü geçti.

Bir an ayağının dibinde bir parıltı gördü. Eğilip parlayan şeyi aldı. Hesper'in şiirlerinden biriydi; yarısı bitmiş, bütün gece dışarıda kalmış. Taki, Hesper'in şiirlerini okumayı bırakmıştı. Hiçbir şeyi yansıtmıyorlardı. Elinde tuttuğu, Taki'yle olan hayatından hiç bahsetmiyordu; geride bıraktığı insanlara ve şeylere duyduğu özlemle dolulardı. Taki eve giderken şiiri cebine koydu; kapının önünde durup, girişe astığı sert fırçayla elinden geldiği kadar tozları aldı. Giriş kodunu tuşladı; kapı ardından mühürlenirken hafif bir ses çıkardı.

Hesper, Taki için bir bardak buzlu içecek çıkarmıştı. Tek yudumda içti, bardaktaki buğuda Hesper'in parmaklarının bıraktığı izlerin üstüne kendi tozlu parmak izlerini bırakarak. İçecek fazla şekerliydi ve sadece daha da susamasına yol açtı.

İki odayı ayıran bir kumaş perde vardı; mavi bir çarşaf. Konut tek kişilik, çok işlevli bir alan olarak tasarlandığı için Hesper'in kendi icadıydı. Perdenin ardından bir ses duydu ve Hesper'in tekrar annesinin mektubunu dinlediğini anladı. Dünya'daki hava, genç kuzenlerinin aşk hayatı... Mektup haftalar önce gelmişti ama Taki, Hesper'a mektuptaki haberlerin aslında ne kadar eski olduğunu hatırlatmamaya dikkat ediyordu. Eğer ailesinin hayatlarının kendi hayatıyla aynı zaman çizgisinde devam ettiğini hayal etmeyi seçiyorsa, bu fanteziye ihtiyacı var demektir. Gerçekleri biliyordu. Taki'yle buraya gelirken geçen sürede annesi yaşlanıp ölmüştü. Kuzenleri mutlu ya da mutsuz evlilikler yapmışlardı veya hayata tek başlarına göğüs germişlerdi. Belli bir düzenle gelmeye devam eden mektuplar yalnızca birer yanılsamaydı. Hesper onları bir ömür sonra cevaplayacaktı.

Hesper'in yanına gitmek için perdenin altından geçti. "Sıcak," dedi sanki yeni bir habermiş gibi. Hesper, hasırda yüzüstü yatıyordu, bacaklarını kıvrımış, ayaklarını havada çaprazlamıştı. Sararmış çimen rengi saçları yüzüne düşmüştü. Taki bir süre arkadan Hesper'in başına baktı. "Al," dedi. Cebinden Hesper'in şiirini çıkarıp, elinin yanına koydu. "Bunu ön tarafta buldum."

Hesper mektubu kapatıp, aksi yöne yuvarlanıp, sırtüstü yattı. Taki'ye bakmamaya özen gösteriyordu. Yanaklarında düzensiz kırmızı lekeler vardı; Taki onun yine ağladığını anladı. Bu gözlem onda tanıdık bir sempati ve sabırsızlık karışımı uyandırdı. Hesper'a dair duyguları hep bu tatsız karışımlarda geliyordu; yorucuydu.

"Ön tarafta," diye tekrarladı Hesper. Sesinde, üzerinde çalışılmış ilgisiz bir huysuzluk vardı. "Bu bomboş yerde nerenin 'ön taraf' olduğuna nasıl karar verdin?"

"Kapıdan dolayı. Bir tane kapımız var, o da ön kapı."

"Hayır," dedi Hesper. "İki kapımız olsaydı, biri muhtemelen ön kapı, diğeri de arka kapı olurdu. Ama tek kapı olunca, sadece kapımız oluyor." Yukarı baktı. "Kelimeleri çok

dikkatsiz kullanıyorsun. Başka bir dünyanın kelimeleri; burada herhangi bir anlam ifade etmiyorlar." Bir an gözlerini kırıştırdı; kirpikleri gözyaşlarıyla koyulaştı. "Sadece beni rahatsız etmekle kalmıyor yani," dedi. "İşine de mutlaka zarar verir."

"Benim işim meneleri araştırmak," diye cevap verdi Taki. "Yeni bir dil yaratmak değil." Hesper'in gözleri kapandı.

"Arada gerçekten bir fark görmüyorum," dedi Hesper Taki'ye. Bir süre daha hareket etmeden yattı; sonra gözlerini açıp doğrudan Taki'ye baktı. "Bu konuşmayı yapmak istemiyorum. Niye başlattım bilmiyorum. Baştan alalım. Bu sefer karın gibi davranacağım. Sen içeri girip 'Hayatım, ben geldim!' de ben de sana sabahının nasıl geçtiğini sorayım."

Taki bu sahnenin başka bir dünyaya ait olduğunu ve burada bir anlam ifade etmeyeceğini söyleyecekti ki, daha cümleyi kuramadan kapıdaki mührün açıldığını duydu ve Hesper'in suratının kaskatı kesilip, kirece döndüğünü gördü. Hesper şiirini alıp, belindeki şalın altına sakladı. O ayağa kalkana kadar ilk mene yatak odasına girmişti. Taki perdenin altından geçip, evin sıcaklığı yükselmeden kapıyı kapatmaya gitti. Dış oda tozla ve o geçerken ona uzanan ellerle doluydu. Kıyafetlerinde ve cildinde tozlu çizgiler bıraktılar. Sekiz mene saydı. Çocuk boyutlarında güveler gibi etrafında kanat çırpıyorlardı. Kürklü, işlevsiz kanatları, kum saati şeklinde karınları, çubuk gibi kol ve bacakları vardı. Etrafında dönüp durdular, dolaplara baktılar, masasındaki kasetleri çıkardılar. Arkaları ona dönükken kanatlarındaki simetrik siyah noktaları görebiliyordu. İnsan yüzüne benzer bir şekil alıyorlardı. Çok belirgin, çok üzgün bir yüze. Taki hep erkeksi bir yüz olduğunu düşünmüştü ama Hesper aynı fikirde değildi.

Uzun yıllar önce, Hans Mene'nin liderliğinde ilk temasta bulunan grup; akıllıca, bu yüzlerin raporlarına koymak için fazla tuhaf olduklarını düşünmüşlerdi. Bunun yerine fotoğraflar ekleyip, sözü onlara bırakmışlardı. Belki ilk kâşifler de, Taki ilk kez fotoğrafları Hesper'a gösterdiğinde onun sorduğu soruyu sormuşlardı. Yüz gerçekten orada mıydı? Yoksa bu insanların her şeyde kendi yüzlerini görme yeteneklerinin bir kanıtı mıydı sadece? Hesper'in "Mutfak Tanrısı" isimli bir şiiri vardı. Bu şiirde yüz yıl önce bir tortillanın yanık izlerinde İsa'nın simasını bulan bir kadının gerçek hikâyesini anlatmıştı. "Onlar da görüyor mu?" diye sormuştu Taki'ye. Ama henüz bunu menelere sormanın bir yolu yoktu. Mene gözü üzerinde yapılan çalışmalar daha keskin bir derinlik algıları olduğuna işaret ediyordu. Bu da düz görüntüleri önemli ölçüde çarpıtabilirdi. Buna rağmen, gördükleri ilk insanların yüzlerini tanıyıp, şaşkınlıkla tepki verip vermediklerini öğrenmenin bir yolu yoktu.

Taki, Hesper'in yüzünün, Yolculuksüresi hesabına göre yalnızca altı ay önce buraya onunla geleceğini söylediği ve bunu kendisini sevdiği için yaptığı sonucuna vardığı günden beri değişmiş olduğunu düşünüyordu. Meneler üzerine o zamana kadar toplanmış bütün verilerin üstünden geçmişlerdi ve o sırada Hesper'in yüzünden yalnızca sempati okunuyordu. "Acaba," diye sormuştu, "uçabilmek ve sonradan bu yeteneği kaybetmek nasıl olurdu? Böyle bir kayıp, bir türün irksal bilincini nasıl etkilerdi?"

"O kadar uzun zaman önce oldu ki, kayıp olarak anıldığını bile sanmıyorum," diye cevap vermişti Taki. "Efsaneler, gerçekten inanılmayan mitler belki. Belki bunlar bile yoktur. Irksal belleklerinde hiçbir iz kalmamıştır."

Hesper onu duymazdan gelmişti. "Şiir yazmamaları ne yazık," demişti. Şimdi, dış

odaya Taki'nin yanına geldiğinde, onları daha az romantik buluyordu, yüzünde acılara katlanan birinin ifadesi vardı. Meneler Hesper'in etrafını sardı, incecik parmaklı ellerini vücudunun her yerinde, kıyafetlerinin içinde gezdirdiler. Biri parmağını ağzına sokmaya çalıştı ama Hesper dudaklarını kararlılıkla sıktı, çenesinde tozlar birikti. Gözleri Taki'ye odaklandı. Suçluyor muydu? Yalvarıyor muydu? Taki insanların gözlerini okumakta başarılı değildi. Bakışlarını kaçırdı.

Sonunda meneler sıkıldı. Gruplar halinde çıktılar, birkaçı yatak odasındaki kutuları karıştırmak için geride kaldı, sonra diğerlerini takip ettiler. Hesper ve Taki yalnız kaldı. Hesper sınırlı su rezervlerinin elverdiği kadar iyice yıkanmaya gitti. Taki tozları süpürdü. İşi bitmeden Hesper geri döndü. Hiçbir şey söylemeden boş mücevher kutusunu gösterdi. Bütün mücevherler annesinden kalmıştı.

"Hava serinleyince alırım onları," dedi Taki.

"Teşekkür ederim."

Meneler hep Hesper'in eşyalarını alıyorlardı. Ona dokunarak, eşyalarını karıştırarak midesini ne kadar bulandırılırsa, onu o kadar daha ilgi çekici buluyorlar gibi görünüyordu. Becerikli mene parmaklarının içeri girmesini engelleyecek bir kilit yoktu, Taki kilit kullanmayı kabul etse bile, ki etmemişti. Taki'ye dokunduklarının iki katı kadar dokunuyorlardı Hesper'a, hem de daha da ısrarcı bir şekilde. Mücevherlerini, şiirlerini, mektuplarını, en çok değer verdiği şeyleri alıyorlardı. Taki, henüz araştırmalarında güvenilir bir tahminde bulunmak için erken olsa da, eşyalardan birtakım bilgiler edindiklerine inanıyordu. İlk kâşifler mene iletişiminin tamamen telepatik olduğu sonucuna varmışlardı. Bu doğruysa, Taki'nin tahmini de abartılı değildi. Meneler eşyalara aslında değer vermiyorlardı. Taki onları hep halat köprünün bu tarafında tozlar içine bırakılmış buluyordu.

Her şeyin kolayca geri alınabileceğini bilmek Hesper'in, sınırlarının ihlal edildiği hissini yumuşatmıyordu. Kendine bir içecek hazırladı; toz geçirmez kapaktan çıkan metal pipetle karıştırdı. "İzin vermemen lazım," dedi sonunda ve Taki, geçen zamandan, bu bilindik konuşmayı tekrar başlatmamak için uğraştığını anladı. Çabasını takdir ettiği kadar başarısızlığına da sinir olmuştu.

"İşimin bir parçası bu," diye hatırlattı. "Erişilebilir olmamız lazım. Ben onları inceliyorum. Onlar bizi inceliyor. Bu iki faaliyeti birbirinden ayırmanın bir yolu yok. Eşzamanlı olmayan bir iletişim kurmanın ise hiç yolu yok."

"Bizi incelemelerine izin veriyorsun, ama sahte bir görüntü yaratıyorsun. İnsanların bu şekilde birbirlerinin evlerine izinsiz girdiklerine inandırıyor sun onları. Onların da böyle sahte görüntüler yaratabileceklerini düşünmüyor musun? Öyleyse iki taraf da ne öğrenebilir?"

Taki derin bir nefes aldı. "Mahremiyet ihtiyacı düşündüğün kadar insan tabiatının bir gereği olmayabilir. Buna çok az ihtiyaç duyan bir sürü toplumu örnek verebilirim. Onların kasıtlı olarak kendilerini yanlış tanıtmalarına gelince... Bir araştırma ekibi göndermemelerinin tek sebebi bu değil mi? Çevreciler, fizyologlar, dilbilimcilerle çalışsam daha çok yol kat etmez miydim? Ama eklenen her bir insanla risk katlanarak artıyor. Varlığımız fazla rahatsız edici olurdu. Tabii, çok dikkatli olacağım. Henüz araştırmalarımda sonuç çıkarmaya başlayabileceğim bir evreye gelmedim. Onları ziyaret ettiğimde..."

"Böyle ziyaretlerin sıradan insan davranışı olduğu düşüncesini pekiştirerek..." Hesper, Taki'ye büyük bir serinkanlılıkla bakıyordu.

"Onları ziyaret ettiğimde çok daha tedbirli davranıyorum," diye bitirdi Taki. "Çalışmalarımı mümkün olduğu kadar dikkat çekmeden yapıyorum."

"Peki, ne araştırdığını düşünüyorsun?" diye sordu Hesper. Pipeti dudaklarıyla sıkarak içeceğinden bir yudum aldı. Taki, gözlerini ayırmadan ona öfkeyle baktı.

"Hileli bir soru mu bu?" diye sordu. "Meneleri araştırdığımı düşünüyorum. Sen ne araştırdığımı düşünüyorsun?"

"İnsanların hep araştırdığı şeyi," dedi Hesper. "İnsanları."

Meneleri hiçbir zaman yalnız görmezsiniz. Asla. Biri tek başına günbatımını izlemeye gitmezdi ya da diğerleriyle paylaşmadan kendi deliğine yemek yemeye girmezdi. Her şeyi gruplar halinde yapıyorlardı. Taki onları haftalardır gözlemliyordu ve bireyleri ayırt edebiliyordu. Gördüğü gruplardan çizelgeler yaparak, aileleri, arkadaşları ve iş sınıflarını birbirinden ayırmaya çalışıyordu. Ancak sonuçlar hâlâ kesin değildi.

İletişim kurma çabaları da aynı şekilde heves kırıcıydı. Sözlü olarak anlaşmaya çalışmıştı ama herhangi bir yanıt beklemiyordu. Duyabildiklerini biliyordu, ama sesi nasıl işlediklerine dair herhangi bir fikri yoktu. El çırpmayı, beden dilini kullanmayı, ortak nesnelerin adları için basit işaretler yapmayı denemişti. Bu çabalarının farkına vardıklarına dair herhangi bir şey yoktu ortada. O uğraşırken onlar hiç dikkat etmiyorlardı bile; bir oraya bir buraya kanat çırpıyorlardı. Taki'nin duyduğu algılaması hiçbir zaman ölçülebilir olmamıştı ama bu yolu da denemişti. Basit bir emir göndermeye çalışmıştı. Bir menenin elini yakalayıp yanağına götürür, zihninde bu eyleme karşılık gelen bir görüntü oluşturmaya çalışırdı. Eli bıraktığında, yapışkan mene parmakları bazen bir an daha kalırdı ya da hemen sıyrılır, saçlarına dolanır ya da Taki'nin dişlerine hafifçe vururdu. Mene dişleri minik ve tel gibi sivriydi. Taki, menelerin dişlerini yalnızca yemek yerlerken görüyordu. Kalan zamanlarda, neredeyse gözlerini de kapatan deri katmanlarının altında saklı olurlardı. Taki, bu sarkık derinin ağızlarını ve gözlerini tozdan koruduğunu tahmin ediyordu. Taki'ye göre, menelerin yüzleri sırtlarından daha az dikkat çekiciydi. Ön taraftan bakıldığında katman katman ve ifadesiz görünüyorlardı. Bir meneyi diğerinden ayırt etmek istediğinde kanatlarına bakıyordu Taki.

Hesper onu burada hiç sanat olmayacağına dair uyarılmıştı ve Taki de nasıl bu kadar emin olduğunu sormuştu. "Çünkü iletişim sistemleri mükemmel," demişti. "Bir beyinden diğerine, anlam kaybı olmadan, soyutlamaya gerek duymadan. Sanat iletişim kuramamaktan doğar. Kusurluluğun simgesidir. Öyle değil mi?" Fakat Taki, menelerin yeraltı kaynaklarından su taşımalarını izlerken, aletler ve sanat eserleri arasındaki çizginin nereye çekilmesi gerektiğini sordu kendine. Herhangi bir işlevsel sebep görememesine rağmen, su kapları ortadan kıvrımlıydı, tıpkı menelerin kendi karınları gibi.

Taki meneleri yeraltında takip etti; dar, kaba merdivenlerden karanlığa doğru. Meneler başka ışık kaynağı olmadığında biraz parlıyorlardı; bazı zamanlarda ve mevsimlerde daha da parlak oluyorlardı ve Taki bunun cinsellikle alakalı olduğunu tahmin ediyordu. O kadar parlak olmayan menelerle bile Taki yeterince iyi görebiliyordu. Alçak tavanlı uzun bir tünelden ilerledi eğilerek. Tünelin diğer ucunda su olduğunu duyabiliyordu. Suyun

kendisini değil de, yakında su olduğuna işaret eden o ayırt edici sessizliği duyuyordu. Göl belli ki yapaydı; suları, hiçbir insanın henüz görmediği yağmurlu dönemde biriktirilmişti. Tünel hızla daraldı. Taki ilerlemeye devam edebilirdi ama aniden klostrofobik hissedip vazgeçti. Meneler acaba ne düşünüyor, diye merak etti, buraya Hesper'sız gelmem hakkında. Fark etmişler miydi? İnsanlar hakkında anlayabilecekleri bir şey göstermiş miydi bu onlara?

"Birlikte yaşamları mükemmel," demişti Hesper. "O işe yaramaz kanatlar hariç. Eğer bizimle konuşmayı başarırlarsa o kanatlar yüzünden olur."

Tabii Hesper şairdi. Ona kalsa bütün dünya dilden ibaretti.

Taki bir meslektaşının partisinde Hesper'la ilk kez tanıştığında ne iş yaptığını sormuştu. "Nesnelere isim veriyorum," demişti. "Nesnelerin doğru isimlerini bulmaya çalışıyorum." Geriye dönüp baktığında Taki bunun saçmalık olduğunu düşündü. O zaman bunu neden o kadar etkileyici bulduğunu hatırlayamadı. Kasıtlı bir iletişimsizlikti aslında. Basit bir cevap, "Şiir yazıyorum," gayet açık ve anlaşılır olurdu. Şiirleri hakkında da böyle düşünüyordu. Gereksiz bir muğlaklık vardı şiirinde; biraz çağrıştıracıydı, ama okuyucuya yetersizlik hissi veriyordu. Sanki bir sınava girmiş de kalmış gibi hissediyordu insan. Acımasız şiirlerdi ve Taki o zamanlar onları okumak için çok uğraşıyordu.

"Doğru anlamış mıyım?" diye endişeyle sorardı bitirdiğinde. "Bunu mu diyordun?" Ama Hesper, şiirin kendi dili olduğunu söylerdi.

"Kâğıda döküldüğünde üzerindeki kontrolümü yitiriyorum. O zaman, ne dediğine veya nasıl işlediğine okuyucular karar veriyor." Hesper'in gözleri griydi; siyah halkalarının içinde irisleri o kadar büyük ve yoğun ki, Taki'nin başını döndürürlerdi. "Yani her zaman doğru anlıyorsun. Doğal olarak. Benim söylemek istediğim şeyden çok uzak olsa bile."

Taki'nin esas istediği şey kendini Hesper'in şiirlerinde bulmaktı. Kendine yorabileceği bir sembol, Hesper'in hayatı üzerindeki etkisine dair bir ipucu bulabilmek için sabırsızlıkla okurdu. Ama hiç bulamazdı.

Birini sahaya tek başına göndermek prensiplere aykırıydı. Artıları ve eksileri vardı tabii, ama eninde sonunda tek bir uzmanın tecrit edilmesi çok zalimce bulunuyordu. Daha kısa projeler için üç kişi göndermenin avantajları vardı, ama uzun bir çalışmada üç kişilik bir grubun dinamikleri çoğunlukla zorlaşırdı. İki kişi ideal sayılıyordu ve Taki, Rawji ve Heyen'in bu görev için başvurduğunu biliyordu. Karı-koca ikisi de bu tür bir çalışma için eğitilmişlerdi. Görevin onlar yerine kendisine teklif edilmiş olmasına hep şaşardı. Hesper komite üyelerini onunla gelmeyi ne kadar istediğine ikna etmeseydi değerlendirmeye alınmazdı bile, ama bundan daha da fazlasını yapmış olmalıydı. Bir eğitilmiş zenolog ve bir şairin, iki eğitilmiş zenologdan daha faydalı olacağını düşünmeleri için birilerini çok etkilemiş olması lazımdı. Komite iki eğitilmiş uzman arasındaki "kontaminasyon" konusunda bir şeyler söylemişti, ama Taki bu argümanı aldatıcı buldu. "Onlara ne dedin?" diye sordu Hesper'in mülakatından sonra; Hesper omuz silkti.

"Bilirsin," dedi. "Kelimeler."

Taki kendi mülakatı sırasında komiteden bazı şeyleri saklamıştı. Hesper hakkındaki şeyler. Ruh halleri, annesine olan derin bağlılığı, kendisine olan güvenilmez bağlılığı... İşe yaramayacağını biliyor olmalıydı, ama o zamanlar kendisine her şey verilmiş gibi şaşkındı.

İşi kabul ettiği için suçlanabilir miydi? Hesper'in kendisine eşlik etme konusundaki beklenmedik istekliliğine inandığı için suçlanabilir miydi? Taki için bir denklem gibiydi bu. Eğer Hesper her şeyi bırakıp Taki'yle gelmek istiyorsa, demek ki Hesper, Taki'yi seviyordu. Sıradan bir evlilik her beş yılda bir gözden geçirilebilirdi; ama bu çok daha büyük bir şeydi. Başka herhangi bir açıklama mantıklı gelmiyordu.

Denklem hâlâ Taki için biraz kaçınılmazdı. Demek ki Hesper Taki'yi seviyordu, eğer onunla gelmek istediye. Yani bir şekilde, bir ara Taki, Hesper'in aşkını kaybedecek bir şey yapmıştı. Ne olduğunu çözebilirse belki tekrar onu sevmesini sağlayabilirdi. "Beni seviyor musun?" diye sormuştu Hesper'a sadece bir kez; bu doğru düzgün gizlenmemiş yalvarışlar için fazla gururluydu. "Sevgi çok zor bir kelime," diye cevap vermişti, ama sesindeki o zor bulunan yumuşaklık Taki'yi incitebileceğinden daha az incitmişti.

Taki eve dönerken günyıldızı tekrar çıkıyordu. Hesper yemek yapmıştı, bu da bugün daha iyi bir ruh halinde olduğunu gösteriyordu. Tadına katlanabildikleri yerel bir meyveden yaptığı bir çeşit puding de vardı. Hesper pudinge "kutucuk" diyordu. Belli ki kendine özgü bir espriydi. Taki yemek ve espri için müteşekkirdi, anlamasa bile. Konuşmayı neşeli tutmaya çalıştı, Hesper'a menelerin su kaplarından bahsetti. Taki'ye göre işlevsel bir nesnenin şekli, olabileceğinden daha az kullanışlıysa, bu sanattı. Hesper güldü. Bazı insan yapımı şeyleri saydı ve Taki'ye bunları sınıflandırttı.

"Ataç," dedi.

"Yüzyıllardır şekli değişmedi," dedi Taki. "Sanat değil."

"Çengelli iğne."

Taki duraksadı. İğnenin ucundaki halka ne kadar gerekliydi? Çok. "Sanat değil," diye karar verdi.

"Saç fırçası."

"Yabandomuzu kılı?"

"Ahşap sap."

"Sanat. Kesinlikle."

Hesper, Taki'ye gülümsedi. "Süslemeleri sanatla karıştırıyorsun. Ama neden olmasın? Daha iyi bir tanım yok," dedi. "Kutucuğunu ye."

Bütün akşamüstünü rahatsız edilmeden birlikte geçirdiler. Taki sabah aldığı notları dosyalara geçirdi, kasetlerinin üstünden geçti. Hesper, alıcısının asla duymayacağı bir mektup kaydetti ve hafifçe kendi kendine şarkı söyledi.

Taki o gece elini uzatıp, Hesper'in kalçasındaki kıvrım boyunca gezdirdi. Hesper hafifçe katılaştı ama elini Taki'nin yüzüne koyarak yanıt verdi. Taki onu öptüğünde Hesper'in dudakları hareket etmedi. Taki'nin hareketleri artık daha az nazikti. Tutkudan olabilirdi; öfkeden de. Hesper durmasını söyledi, ama Taki durmadı. Duramazdı. Durmazdı. "Dur," dedi tekrar ve Taki, onun ağladığını duydu. "Buradalar. Lütfen dur. Bizi izliyorlar."

"Bizi inceliyorlar," dedi Taki. "Bırak incelesinler," ama uzaklaşıp Hesper'ı bıraktı. Odada yalnızlardı. Meneleri karanlıkta kolayca görürdü. "Hesper," dedi. "Kimse yok burada."

Hesper, yatağın kendi tarafında kaskatı yatıyordu. Taki, Hesper'in omurgasındaki çıkıntıların boynuna gelince kaybolduğunu gördü ve aniden Hesper hakkındaki her şeyi görebildiğini hissetti; yapısını ve nasıl bir arada durduğunu. Bu, öfkesini azaltmadı.

"Özür dilerim," dedi Hesper. Taki inanmadı. Buna rağmen, Hesper'dan önce uykuya

daldı. Ertesi sabah kendi kahvaltısını kendi hazırladı ve Hesper için hiçbir şey bırakmadı. Hesper yataktan çıkmadan o gitmişti.

Meneler yiyecek topluyorlardı; iki yıldızlı kuru sezon boyunca sıvı meyveleri koruyabilecek kadar kalın kuru kabuklar. Kabukları iğne kadar ince dişleriyle deldiler. Birkaçı Taki'nin etrafına toplandı, parmaklarıyla onu selamladılar; ceplerini kontrol ettiler; kayıt cihazını alıp, biri toza düşürene kadar elden ele dolaştırdılar. İşlerine geri döndüklerinde Taki cihazı geri alıp elinden geldiği kadar temizledi. Onları izlemek için oturdu, gözlemlediği her şeyi kaydetti. Özellikle birbirlerine ne kadar sık dokunduklarını not etti ve her bir dokunuşun ne anlama geldiğini merak etti. Şefkat? İletişim? Bir tür komuta zinciri?

Sonra tekrar yeraltına indi, başka bir tünel seçti. Geçemeyeceği kadar daralmayacak bir tünel arıyordu, ama kendini aynı göle yakın aynı dar geçitte buldu. Bu sefer daha da ilerledi, tünel yavaş yavaş omuzlarına yol vermeyecek kadar daralana dek. İleride bir ışık görebiliyordu; menelerin tozlu kokusunu alıyordu ve bir ses de duyuyordu; harekete benzer, sanki çimler birbirine sürtünüyormuş gibi. Eğildi ve loş ışıkta bir şeyler görebilmek için gözlerini odakladı. Dürbüne ters taraftan bakmak gibiydi. Tünel darlaştıkça darlaşıyordu. Ardında menelerin evleri olmalıydı ve Taki onlara asla ulaşamayacaktı. Bu durumu, menelerin kendi evine ne kadar kolay girebildikleriyle karşılaştırdı. Görüş alanının sonunda bir şeyin hareket ettiğini görebildiğini düşündü, ama emin değildi. Ensesine ve dizinin ardına hafifçe birer dokunuş Taki'yi ürküttü. Arkasına dönüp tünelde bir grup menenin biriktiğini gördü. Kapana kısılmış gibi hissetti ve geri dönüp kendine yol açarak menelerin geçmesine izin verirken kendini çok nazik olmaya zorlaması gerekti. Menelerin kanatlarındaki karanlık desen, parlayan vücutlarında kabartma gibi duruyordu. İnsan yüzleri küçüldükçe küçüldü ve kayboldu.

"Beni yalnız bırak," dedi Hesper. Taki şaşkınlığa uğramıştı. Yatak odasına girmekten başka bir şey yapmamıştı; daha konuşmamıştı bile. "Sadece yalnız kalmak istiyorum."

Taki, Hesper'in yataktan çıktığına dair herhangi bir belirti göremedi. Yastığa yaslanıyordu ve yanağında hâlâ çarşaf izi vardı. Ağlamamıştı. Yüzünde daha kötü bir şey vardı, Taki'yi korkutan bir şey.

"Hesper?" diye sordu. "Hesper? Bir şey yedin mi? Sana yiyecek bir şey getireyim."

Hesper hemen cevap vermedi. Cevap verdiğiğinde, yine normal görünüyordu. "Teşekkür ederim," dedi. "Açım." Dış odaya Taki'nin yanına geldi, battaniyeye sarılmıştı, saçı düğüm düğüm olmuştu. Kendine bir içecek hazırladı. Boş bardağı düşürüp eğildi ve yerden aldı. Taki, bardak yavaş düşmüş gibi garip bir izlenim edindi. İlk geldiklerinde yerçekimi hafifti, Dünya'ninkinden gözle görülür bir şekilde daha hafifti. Bu durum, fark etmeden Taki üzerinde bir gamsızlık yaratmıştı. Ama Hesper altüst olmuş gibi ve kopuk hissettiğinden şikâyet etmişti. Taki kahvaltı hazırladı. Hesper yavaş yavaş yedi, büyülenmişçesine kendi ellerini izliyordu. Taki bakışlarını çevirdi. "Çatal," dedi Hesper. Taki yeniden ona baktı. Hesper gülümsüyordu.

"Ne?"

"Çatal."

Anlamıştı. "Sanat değil."

“Dört diş?”

Cevap vermedi.

“Sapına güller oyulmuş.”

“O zaman sanat. Sapından dolayı. Dişlerinden dolayı değil.” Çok rahatlamıştı.

Meneler, Taki Hesper’a tünelden bahsederken geldiler. Tozlu parmaklarını Hesper’ın yemeğine sokup, darmadağın ettiler. Hesper çatalını bırakıp tabağı itti. Ellerini ona uzattıklarında meneleri de itti. Geri geldiler. Hesper bu sefer daha sert itti.

“Hesper,” dedi Taki.

“Sadece yalnız kalmak istiyorum. Beni hiç yalnız bırakmıyorlar.” Hesper ayağa kalkıp menelere yukarıdan baktı. Battaniye yere düştü. “Biz buraya uçarak geldik,” dedi menelere. “Gemiyi gördünüz mü? Kapsülü görmediniz mi? İlginizi çekmiyor mu? Uçmak?” Gülüp kollarını kanat gibi çırptı ve kolları iki yanda öylece durdu. Meneler tekrar ona uzandı ve Hesper memelerini korumak için kollarını çekti. Meneleri defalarca, gittikçe sertleşerek itti, ta ki onlar denemekten sıkılıp yatak odasına gidene kadar. Elllerinde Hesper’ın şiirleriyle geri geldiler. Kapı arkalarından mühürlendi.

“Şiirlerini geri getiririm,” diye söz verdi Taki, ama Hesper uğraşmamasını söyledi.

“Haftalardır yazmadım,” dedi. “Fark etmediysen diye söylüyorum. Buraya geldiğimden beri tek bir şiir bile bitirmedim. Kaybettim o yeteneği, diğer her şeyle birlikte.” Eliyle saçını çılgına dönmüş gibi taradı. “Önemli değil,” diye ekledi. “Şiirlerim? Sanat değil.”

“Bunu karar verecek kişi sen misin?” diye sordu Taki.

“Bana çocukmuşum gibi davranma.” Hesper masaya dönüp bitmemiş kahvaltısının durduğu tabağa baktı, toz içinde kalmıştı. “Temel zihinsel yetilerim hâlâ yerinde. Sadece şiirler gitti.” Tabağı temizlemek için alıp yiyecekleri sıyırdı. “Hiçbir zaman iyi olmamıştım,” dedi. “Neden buraya geldim sanıyorsun? Kendi şiirlerim yoktu, ben de menelerin şiirlerini yazarım diye düşündüm. Kelimeleri olmayan bir dünyaya geldim. Aydınlatıcı olacağını umuyordum, ama riskli olacağını da biliyordum.” Elleri çok hızlı hareket ediyordu. “Seni suçlamadığımı bilmeni istiyorum.”

“Gel de biraz otur Hesper,” dedi Taki, ama Hesper kafasını salladı. Kendi vücuduna baktı ve ellerini üzerinde dolaştırdı.

“Bizim için üzülüyorlar. Bunu biliyor muydun? Vücutlarımız için üzülüyorlar.”

“Sen bunu nereden biliyorsun?” diye sordu Taki.

“Mantık. Tamamen işlevsel vücutlarımız var. İşe yaramayan kanatlarımız yok. Sanat değil.” Hesper battaniyeyi alıp yatak odasına doğru gitti. Kumaş perdeye geldiğinde bir an durdu. “Yalnızlığımızı çok seviyorlar ama. Benim tüm yalnızlığımı aldılar. Şimdi beni hiç yalnız bırakmıyorlar.” Aniden sağ kolunu havaya kaldırdı. Perdede dalgalanmalara neden oldu. “Gidin,” dedi, çarşafın altından eğilerek geçerken.

Taki onu takip etti. Çok korkmuştu. “Burada bizden başka kimse yok, Hesper,” dedi. Kollarıyla ona sarılmaya çalıştı ama Hesper onu itip giyinmeye başladı. “Bana dokunup durma,” dedi. Taki yatağa çöküp onu izledi. Hesper botlarını bağlamak için yere oturdu.

“Hesper, dışarı mı çıkıyorsun?” diye sordu Taki ve Hesper güldü.

“Hesper yok,” dedi. “Hesper’ın yeri, zamanı, şansı ve akli yok artık. Tamamen yok oldu. İşgal edildi ve ele geçirildi.”

Taki ellerini sıkıca birbirine kenetledi. “Lütfen bunu bana yapma, Hesper,” diye

yalvardı. "Gerçekten hiç adil değil. Ne zaman senden bu kadar çok şey istedim? Bana ne verdiysen onu aldım; başka hiçbir şey almadım. Lütfen yapma bunu."

Hesper fırçayı bulmuştu ve saçlarını çekiştirerek sertçe tarıyordu. Taki ayağa kalkıp yanına gitti. Kollarını tutup yüzünü ona çevirmeye çalıştı. "Lütfen Hesper!"

Hesper silkelenerek Taki'den kurtuldu, ellerini çok da fark etmemiş gibi görünüyordu. Saçının en karışık yerlerini taramaya devam etti. Arkasını döndüğünde, yüzü tanıdıktı ama her nasılsa Hesper'ın yüzü değildi. Taki'yi şaşırtan bir yüzdü.

"Hesper gitti," dedi. "O bizim artık. Onu kaybettin. Seninle konuşmaya hazırız. Asla, asla, asla anlamayacak olsan da." Taki'ye dokunmak için elini uzattı. Avucunu Taki'nin yanağına koyup orada bıraktı.

Çeviren: Merve Akçay

C. J. Cherryh

C. J. Cherryh, binlerce yıldır süregelen galaksiler arası ticaret ve siyaset etkileşimini kronolojik olarak yansıtan kapsamlı Birlik-İttifak gelecek tarihi serisinin yaratıcısıdır. Bu seri, programlanmış hafızalara sahip klonların yaratılmasıyla insan doğasının incelenmesi üzerine yoğunlaşan, Downbelow Station ve Cyteen gibi Hugo ödüllü romanlarını da içerir. Klinik ve sosyal bilimlere yaratıcı biçimde yorumlaması ve teknoloji ile insan merakını ustaca harmanlaması sebebiyle çokça övülen seriler, Faded Sun üçlemesi (Kesrith, Shon'jir, Kutath) gibi bilinen birçok alt seriyi de kapsar. Serinin bölümlerinden olan Chanur dizisi (The Pride of Chanur, Chanur's Venture, The Kif Strikes Back, Chanur's Homecoming, Chanur's Legacy) duygusal ama cesur bir ırkın hikâyesini anlatırken, insan ırkı üzerine uzaylı bakış açısı ve aydınlatıcı görüşleriyle dikkate değerdir. Cherryh'nin kurmaca eserlerinin çoğu aile, siyaset, kültür gibi çevresel unsurların bireylerin değer yargıları ve ideolojilerine etkisiyle ilgilenir. Cuckoo's Egg adlı eserinde zeki kedigiller ırkı tarafından yetiştirilen bir insanı betimleyerek Tarzan temasının bir çeşitlemesini ortaya koyar. Heavy Time, biri korumacı insanlar arasında büyütülmüş, diğeri ise çıkarıcı kurumsal menfaatlerin bozduğu bir yetiştirme sonucu sosyal gelişimi önlenmiş iki ana karakterin kişiliklerini çarpıştırır. Foreigner, Invader, Inheritor ve Precursor adlı romanlarından oluşan son dörtlemesinde, bir insan kolonisinin, gezegenin uzaylı sakinleriyle hassas bir ittifak kurmak üzere üstesinden gelmesi gereken kültürel ve ırksal farklılıkları duyarlılıkla resmetmesi beğeni kazanmıştır. The Gene Wars nanoteknolojinin silah olarak kullanıldığı bir gelecekte geçen epik macera fantazi ve "sert" bilimkurgu karışımı bir romandır. Cherryh ayrıca dört ciltlik Morgaine kahraman fantazi serisi ve Fortress in the Eye of Time, Fortress of Eagles ve Fortress of Owls kitaplarından oluşan epik Galisien kılıç-ve-büyü üçlemesini de yazmıştır. Merovingian Nights ortak dünya serilerinin yaratıcısı ve çok ciltli Heroes in Hell ortak dünya derlemelerinin de eş yaratıcısıdır.

Çömler

Çok kötü bir yolculuktu. Uzay mekiğinin rüzgârlı yüzeye inişi de öyle. Yaşam desteği yüklenmiş elbisesiyle Desan, platformdan indi ve sallana saltana yürüyerek dünyaya ayak bastı. Ufak, örümceğimsi robotların gösterdiği ilgiye karşılık elini salladı: "Yurttaş, buradan, buradan, yurttaş! Adımlarınıza dikkat edin; kıyafetinizin yırtığı tehlikeli."

Alt sınıf hizmetkârlar. Desan onlardan tiksiniyordu. Operasyon amiri bu yaratıkları sadece sekiz tekerlekli yapay zekâ aracıyla öylece göndermişti. Bu araç da, mekiğin infilak alanının beş yüz adım gerisine uygunsuz bir şekilde park etmeyi seçmişti. Buruşuk, çanta yüklü oksitakım içinde tozlu zeminden geçmek ve aradaki mesafeyi yürüyerek aşmak oldukça can sıkıcıydı. Desan döndü. Turuncu gökyüzü altında iniş takımları açık, gümüş, eğimli takoz üzerinde bekleyen mekiğe ümitsiz bir bakış attı. Toprak rengi manzara eşliğinde adeta dinleniyor gibiydi. Kendini ve ufak bavulunu sinir bozucu servis robotlarına teslim edip bekleyen yapay zekâ aracına doğru sallana sallana yürümeye devam etti.

Taşıt, kapıyı açarken anlamsızca "İyi günler," dedi. "Benim yolcu kompartımanımın atmosferi güvenli değil; anlıyor musunuz Lord Desan?"

"Evet, evet," dedi Desan araca tırmanıp ön koltuğa yerleşirken. Oturduğu yerden aracın süspansörlerinin bir kısmını görebiliyordu. Robotlar duraksayarak söylendiler, bavulu kendi robotik, şemalara göre olan düzenlenmiş iş prensiplerine uyana kadar düzelttiler, düzelttiler ve yerine yerleştirdiler. Çıldırıcı. Tipik robot rasyonelliği. Desan basınca duyarlı koltuğuna vurdu. "Hadi gidelim!"

Yapay zekâ, tiz bir sesle, sıkıcı akrabalarıyla yoldan kaçışmalarına sebep olacak şekilde konuştu. "Kapıya dikkat edin yurttaş." Araç alçaldı ve kilitlendi. Yapay zekâ gürültülü motorunu çalıştırdı. "Pencerelerin kararmasını ister misiniz yurttaş?"

"Hayır. Ben bu yeri görmek istiyorum."

"Memnuniyetle, Lord Desan."

Yapay zekâ için şüphesiz bir memnuniyetti.

İstasyon, düz, toprak arazinin diğer ucunda, uzak bir mesafedeydi. Giderek daha yumuşak bir toz bulutu toplanarak geride kalan görüntüyü bulanıklaştırıyor, daha yumuşak, daha gevşek toz ve rüzgârın boşalttığı çukurlar aracı sarsıyordu... ("Affedersiniz, yurttaş. Rahat mısınız?")

"Rahatım, rahatım. Çok iyisin."

"Teşekkür ederim yurttaş."

Ve sonunda, en sonunda, düzlükten başka bir şey görüldü. Tepelerin çıkıntıları ve sıradışı bir dağ; önce hafif bir pus gibi başlayıp katılaştıran koca, uzun bir çizgi, ismini zikretmeye bile değmeyecek tepelerin yumuşak bir düzene kavuşup oluşturduğu kahverengi kıvrımlar.

Dağ. O uzaklıktan göze aslında volkanik veya tortul bir oluşummuş gibi görünüyordu; diğer her şeyin net, sıradan ve düz entropiye teslim olduğu bu çorak arazide tuhaf ve

inatçı bir çıkıntı. Ama yapay zekâ bu dağların ek ve bağlantı yerlerinin yanından geçerken, yapılmış olduğuna dair izler vardı. Daha önceden ne olduğunu bilmesine rağmen Antik ellerden çıkmış bu eserin ek yerlerinin yanından geçmek Desan'ın gezgin ruhunu titretiyordu. İstasyon, parçalanmış tepelerin, hiçbir yaşam emaresi göstermeyen kahverengi dünyadaki bu hayret uyandıran yeşil kubbelerin karşısında görüş alanına girdi. Desan böyle kubbeler görmüştü daha önce de. Yine de, yalnızca yapay zekânın şahitliğinde, Desan koltuğunda döndü, kaskının esnek kabarcığını çift camlı pencereye bastırdı ve tozun içinde gözden kaybolana kadar bu taş işçiliğine baktı.

"Burası, Lordum," dedi yapay zekâ neşeyle. "İstasyona neredeyse geldik. Küçük bir tırmanış kaldı. Yumuşakça halledeceğim onu da."

Esne ve yaslan; eğil ve dön. Kubbeler ön camda sallandı ve motor inler gibi bir ses çıkardı. "Size hizmet etmekten büyük keyif aldım."

"Teşekkür ederim," diye mırıldandı Desan. Önünde plastik parmaklıktan bir hava valfine uzanan başka bir yürüyüş yolu gördü. Karşılama komitesinden kimse yoktu.

Araç durup basınçlı bir hırıltıyla kendini düzelttiğinde daha fazla servis robotu onlara doğru hızla yöneldi.

"Teşekkür ederim, Lord Desan. Kaskınıza dikkat edin, yaşam desteği bağlantılarını kontrol edin ve adımlarınızı dikkatli atın. Toz biraz kaygan..."

"Teşekkür ederim." Yanınızda bir yapay zekâ varken başka birine ihtiyacınız yoktur.

"Ben teşekkür ederim, Lordum." Kapı açıldı. Desan koltuktan kalktı ve tozlu zemine ayak bastı. Oksi-paketini kapıdan geçerken dikkatlice siper ederken yerçekimine karşı alışık olmadığı ağırlık yüzünden nefes nefese kaldı. Desan plastik kafesli yoldan yemyeşil kubbelerin olduğu tarafa doğru sendeleye sendeleye yürürken servis robotları bavulunu almak için harekete geçti. Plastik. Bu harabe içinde bile meydana gelememiş plastikler gemilerin yedek biyokütlelerinden ortaya çıkmıştı. Burada her şey ölüydü; korkutucu bir hiçlik: Onu göl yatağına götüren sinyal bile kendisini karşılayacak aracın reklamı gibi robotikti.

Hava valfli kapı açıldı ve takımları içinde çalışan personel, canlı insanlar görüldü. Sonunda, en sonunda, üç tanesi, kanlı canlı üç insan ona eşlik etmeye geliyordu. Ama o taş dağın, bu göz kamaştırıcı yeşil yapıların ve tüm raporları gerçek kılan robotik araştırma teçhizatının önünde bile Desan bu yerin ölümcüllüğünü hissediyordu. Ağır adımlarla yürüdü ve uzatılan eldivenli ellere dokunup onları selamladı, bağlantılı plastik yürüyüş yolundan açık hava valfine doğru ilerledi. İlikleri hala sızlıyordu. Tanıdık şeylerin tuhaf bir şekilde bozulup görünmediği kötü bir rüya gibi burası da netlik kazanmayı reddediyordu.

Bu dünyayı en son gördüğünden beri yüz yıl geçmişti ve o zamandan beri yalnızca yörüngeden verilen raporlarda görmüştü. Bu gezegendeki yüz yıllık çalışma, o tehditkâr gökyüzünün altında, yok olmuş bir gölde eskiden baraj olan bir dağın yamacındaki bu yerde, limandan araştırma merkezine olan kısa geziden önce gerçekleşmişti.

Elbette ayın da bulguları vardı. Birkaç insan yapımı şey. Sembollerden bir örtü. İlkel. Akıl almaz derecede ilkel. Bu kurumuş, paslı dünyanın bulgularının ilk alametleri.

Karşılama komitesiyle ana kubbeden içeri girdiler. Gösterge ışıkları beyazdan turuncuya dönünce derin bir oh çekti ve onlara içeriyi gösteren iç kapı açıldı. Öne doğru

yürüdü ve kaskını çıkardı. Beklenmedik ve tuhaf şekilde bozuk havadan bir nefes çekti. Merkezi kubbenin giriş salonu çok resmiydi; plastik duvarlar, görülebilir oluklar. Zeminin ortasında birkaç bitki hayatta kalmaya çalışıyordu. Onun önünde siyah bir kolon ve tanıdık bir sembol vardı: iki çıplak uzaylı figürüne sahip bir plaka, oyuklarına kadar yeniden yapılmış yıldız sisteminin şemaları. Bazı yerlerde bu oyuklar aleladeydi ve fark edilmiyordu.

O, buraya aitti, buraya. Ataların bu mesajı asla alelade olamazdı.

"Lord Desan," dedi bir kadın sesi. Desan, takımının içinde tuhaf şekilde döndü.

Üzerinde bilimi hatırlatan mavi takımıyla yaşlı Dr. Gothon duruyordu karşısında. Bu onur karşısında afalladı ve şimdiye kadarki tüm terslikleri hoş gördü. Kadın elini uzattı. Şaşkın bakışlarla o da elini uzattı ve birden eldiveni hatırladı. Hemen elini geri çekip eldiveni çıkardı. Kadının bakışları cana yakındı. Eli bu efsanevi kişiliğin nasırlı, yaşlanmış eli tarafından tutulurken —hayır, sıkılırken— Desan kendini tam bir ahmak gibi hissetti. Yaşın verdiği bir yumuşaklıkla birlikte zamanın sertleştirdiği yüzey. Yaş ve zindelik. Dili onu mahcup ediyordu ve amacını hatırladığında cesareti tamamen kırılmıştı.

"Gelin de sizi o takımdan kurtarsınlar, Lord Desan. Yolculuğunuzun ardından dinlenmek ister misiniz? Belki de bir çay içer, kestirirsiniz. Robotlar bavulunuzu odanıza götürür. Buradaki odalar lüks değildir, ama eminim rahat edersiniz."

Daha da, daha da fazla nezaket. Etrafı böyle çevriliyken insan kolayca yönünü kaybedebilirdi. Kibarlık ve hoşluk karşısında elleri kolları bağlanmış, karşı koymak için de olabildiğince isteksiz ve mahcup.

"Görmek için geldiğim şeyi görmek istiyorum, doktor." Desan birkaç kemeri daha gevşetti ve takımını onu bekleyen ellere teslim etti. Neydi bu acelesi, bu nezaketsiz tavırları? "Dinlenebileceğimi sanmıyorum, Dr. Gothon. Mekikte yeterince dinlendim. Eğer görevlilerinizden biri bana eşlik ederse işime koyulmak istiyorum."

"Elbette, elbette. Ben de öyle düşünmüştüm. Lütfen buyurun, size etrafı göstereyim. Olabildiğince açıklayacağım. Belki de yürürken sizi ikna edebilirim."

Daha başından bunalmıştı; aslında daha yüksek rütbeli bir yetkiliyi bekliyordu, mesela operasyon müdürünü; Gothon'ü değil. Doktorun hemen arkasından yürüdü. Kambur bir varlık, öğrenciler ve daha düşük görevliler arasında onları kutsuyormuş gibi süzülüyordu. Doktoru gördüm... Gothon nadiren uyandığı zaman aralıklarında koridorda salına salına yürürken, gençler gemi güvertesinde fısıltıyla bunu söylemeyi âdet edinmişlerdi. Doktoru gördüm.

Bu sesle insan Tanrı'yı gördüğünü iddia edebilirdi.

Onu nadiren uyandırıyorlardı. Daha az sayıda araştırmacı, çoğu dünya için yeterliydi. Desan ise beşinci lord pilotuydu; yolculukta doğanların dördüncüsü. Gothon'un sonsuz uykulu yaşamına karşılık elli iki yıl uyanık kalmış, sadece iki bin yıldır seyahat edip zamanı genişleyen önemsiz bir şey.

Bu kambur, alaca tenli, yaşlı bilim insanının, evrenin en büyük gizemini sabırla ortaya çıkaran bu dedektifin asil zarafeti Desan'ın içini sızlattı. Gerçekten içi acıdı. Burada kişisel olarak acı çekiyordu, ama Gothon gibi değil. Gemi mürettebatı onu rahatsız etmemesi ve düşüncelerini bölmemesi için sert bir şekilde ikaz edildiğinden Gothon'un içine kapandığı bu sessizlikte kendisi gibi acı çekmesi mümkün değildi.

Öğrenciler kapıyı açmak için koşuşturdular. Kendilerini duvarlara yaslayıp kubbe labirentleri içinde gittikçe derinleşen koridorlardan geçmeleri için yol verdiler. Ardı ardına geçen eller Desan'ın kollarına sürtünüyor, bu lord pilotuna hoşgeldiniz diyordu. Sıkıntılı haliyle olabildiğince nazik şekilde dikkatini vermeye çalıştı. Kalbi yer çekimine alışmamıştı. Yalnızca plastiklerin, geri dönüşümlerin ve birçok bedenin kötü kokuları değil, aynı zamanda kuru toza bulanmış gibi acı, keskin bir hava da burnunu dolduruyordu. Atmosferden kubbeye zehirli havanın sızdığını hayal etti: rahatsız edici bir düşünce. Mekânın tehlikeleri kafasına dank etti; keşke burada olmasaydı.

Gothon günden güne kısalan ömründe, Desan'ın birçok seyahati boyunca buraya katlanmıştı. Dört defa uyandırılmıştı ve bu seferki dördüncüydü. Beş yıldır uyanıktı ve bu onun en uzun uyanıklık dönemi idi. En sonunda hayatını tüketmeye de geçecek verileri bulmuş ve gözünü kırpmadan da yakıp kül etmişti. İnanıyordu. Uğruna ölecek kadar çok inanıyordu.

Tüyleri ürperdi bir an. Gothon'u takip ederek başka bir kubbeye açılan mühürlü kapıdan geçti ve gördüğü dehşet karşısında karnına bir ağrı saplandı. Çünkü her iki tarafta bulunan raflarda, koyu karanlık çukurların altında sırtan ağızlarıyla sonsuz sayıda sarı kafatası vardı. Bazılarının burnu uzun, bazılarınınkı kısaydı. Yok denecek kadar kısa burunlu kafataslarının azı dişleri vardı; bu onları zeki gösteriyordu. Minyatür insanlar gibi, bir yetişkinin ifadesine sahip bebekler gibi. Bunları hololar içinde gören veya numunelerin yörüngeli laboratuarlara götürüldüğüne şahit olan herkesin ilk tepkisi bu olurdu. Fakat bunların kafatası kapasitesi çok küçüktü. Gerçek sapienslerin daha fazla rafı vardı. Gözsüz ve kubbemsi diğer kafataslarıysa dişsiz ağızlarındaki sırtıyla daimi korku içinde, onları burada, bu kasvetli yerde keşfedenlere de korku salıyordu.

Gothon burada durdu. Yeniden yapılmış gibi duran küçük sapiens kafataslarından birini seçti: Desan en azından gerçek kemiği sahteden ayırabilecek yeteneğe sahipti. Elinde tuttuğu bu parça diğerlerine göre daha küçük çeneli ve çok daha hassastı. İki ön diş yeniden yapılmıştı. Yan taraftaki de öyle.

"O bir çocuktu," dedi Gothon. "Ona Missy diyoruz. Bu sitede, tepedeki dere yatağında bulduk onu. Missy'nin ayaklarının büyük bir kısmı yoktu; onun dışında her şeyi tamdı. Kollarının arasındaki küçük bir hayvan dışında yapayalnızdı. Biz de onları beraber sakladık. Listede yazanı boşver." Sapienslerin bulunduğu raftan neredeyse tamamen yeniden yapılmış anormal bir kafatası aldı; azı dişli ve narin. "Arkeologlar bile duyarlıdır."

"E...evet. Anlıyorum." Nezaketini elden bırakmamaya çalışarak çaresiz, parmağını isteksizce uzatıp kafatasına dokundu.

"Sen uyu bakalım." Gothon iki kafatasını da nazikçe rafa geri koyup ellerini silkeledi. Basit bir kapının arkasındaki insan yapımı eserler yığınıyla örtülmüş tezgâhlarla dolu odaya doğru yürürken Desan onu takip ediyordu.

Çalışanlar şaşkınlık içinde tozlu işlerinden kafalarını kaldırmaya başladılar. "Hayır, hayır. Siz devam edin," dedi Gothon sessizce. "Biz sadece geçiyoruz, yokmuşuz gibi davranın. Bakın, Lord Desan burada." Gothon bir araştırmacının omuzunun üstünden elini uzattı ve uzun zamandır gömülü kalmış, donuk yeşil küflü, kabartmalı bir şişeyi tezgâhtan aldı. "Bunlardan çokça buluyoruz. Toplu üretim. Endüstri. Yalnızca bu kıtada değil. Bu şişenin aynısından dünyadaki bütün kıtaların üst tabakasında bulunuyor. Aynı tasarım.

Faciaya yakın zamanlarda. Böylece küçük şeyler sayesinde küresel ittifakın ve ticaretin izini sürebiliyoruz." Şişeyi geri koydu ve bu sefer neredeyse tamamlanmış yamalı bir vazoyu eline aldı. "Çömlekler çok önemli, Lord Desan. Çömlekler ve şişeler sayesinde yüzyıllarca geriye gidebiliyoruz. Birçok katman. Uzun ve karmaşık bir geçmişe sahip hepsi."

Desan uzandı ve vazonun aşınmış kahverengi yüzeyine dokundu. Uzun süredir gömülü olmanın verdiği kireçli griliğe karışmış mavi sırların parlak kalıntısını keşfe daldı. "Ne kadar... bir şeyin bu hale gelmesi ne kadar zaman alıyor?"

"Toprağa bağlı, neme ve asiditeye. Bu civarlardan geldi o." Gothon vazoyu dikkatlice rafa geri koydu ve geçmişin koridorlarında çelimsiz, kambur bir figür olarak yürümeye devam etti. "Ama bu kadar fazla şeyi yok etmek için uzun, çok uzun zaman. Neredeyse tüm yapıtlar gitmiş. Metaller oksitlenir, plastikler çürür, kumaş eskir, kâğıt ve ahşap da çöl ikliminde dayanır, ama en sonunda onlar da gider. Nem, oymaların detaylarını yok eder. Sadece asal metaller el değmeden kalır. Yer kayması taşı bile parçalar, metali böler. En iyi çömlekleri bile ufak parçalar halinde buluyoruz. Hassas olduklarından ömürleri daha uzun. Dünya onları tuttuğu sürece var olurlar; kurak alanlarda, bataklıklarda, hatta onları rahatsız edecek deniz canlılarının olmadığı deniz altında bile. O şişe ve o çömlek, o koca baraj kadar kıymetlidir. Onları yapanlar böyle düşünmemiştir, değil mi?"

"Ama..." Desan'ın aklı ovada, alüvyonda ve derinlere gömülü sırlarda kalmıştı.

"Ama?"

"Önemli bir ayrıntıyı pekâlâ kaçırayabilirsiniz. Araştıracak bir dünya. Bir şeyi gözden kaçırıp her şeyi yanlış yorumlayabilirsiniz."

"Evet, olabilir. Ama umduğumuz yerlerde bir şeyler bulmak önemli bir ipucudur, Lord Desan; bir doğrulamadır. Kişi yalnızca nereye bakacağı konusunda şüpheye düşmelidir. Biz önce en umutlu olduğumuz yerlerden başlıyoruz. Yörüngecilerin fotoğraflarını çekmek için zahmete girdikleri bir batık ya da bir yükselti; bize araziye dair bilgiyi, mekanik sondalardan daha çok hissettiklerimiz sağlar, Lord Desan." Gothon'un karanlık gözleri düşüncelerle bulandı ve Desan, Gothon'un tahmin edilemez düşünce yapısında kayboldu. Bu yaştaki bir akıl ne yapardı? Gezinmek? Acaba bu büyük doktor mistisizme mi merak salmıştı? Böyle bir şeyi raporlamak önemli bir sorunu çözerdi. Ama pişmanlık veren bu görev...

"Bu, yaşayan varlıklara dair bir his, Lord Desan. Zemine ulaşıyor ve soruyor: Çok önceden olsaydı, bunu ben yapmak isteseydim, ticaret yapmak isteseydim nereye giderdim? Komşularım nerede yaşardı?"

Desan konuyu tekrar somut gerçeklere çevirebilmeyi umarak kibarca öksürdü. "Ve robot araştırmaları da elbette yardım ediyor."

"Araştırmalar, Lord Desan, ruhsuzdur. Bir robot çok yetenekli olabilir, ama bir araştırmacı onu yalnızca belli bir mesafeden yönlendirebilir. Zeminin fırsatlarına ve hissiyatına uzaktır. Ama siz uzayda doğdunuz. Belki de bu size hiç mantıklı gelmiyordur."

"Size inanıyorum," dedi Desan içtenlikle. Sırtında gökyüzünün ağırlığını hissediyordu. Kurşun gibi gökyüzü, aralarındaki cüzzamlı örtü, yıldız ve tek bir ay. Gothon evini hatırladı. Dünyayı hatırladı. Orada bile çalışmalarıyla ünlenmişti. Yaşlı bilim insanı, bir yere gidip robot gözlerin göremediklerini görerek, o tozlu kafataslarının bilmem kaç yıl önce

düşündüklerini düşünerek yerlerini belirliyordu.

"Höyüklere bakıyoruz," dedi Gothon koridordaki nazik yürüyüşüne devam ederken. Dikkatle işlerine odaklanmış görevli ve öğrencilerin eğilmiş başları, utangaç bakışları önünde ilerlediler. Ufak elektronik iğneler antik yüzeyleri gün ışığına çıkarmak için kabukları sabırla işaretliyordu. "Devasa yapılar inşa ettiler. Kocaman gökdelenler. Bazıları binlerce yıl bozulmadan kalmış olmalı; ama sağlamlıklarını kaybettiklerinde yıkıldılar. Yıkıntıları enkaz yarattı ve rüzgâr geldi; nehirler enkaz etrafındaki rotalarını değiştirdi ve elbette rüzgâr ve suyla taşınan tortular birikti. O noktada yıkıntının kendi kütlesi onu taşıdı, saptırdı ve bizim işimizi karıştırdı." Gothon, holo plakalarının öylece durdukları daha uzak bir masanın yanında tekrar duraksadı. Elini iki yana salladı ve bir manzara görüldü. Bir çöküntü boyunca yilankavi bir duvar. "Buradaki duvarı görüyor musunuz? Böyle aşağı yukarı öne arkaya sallanır şekilde inşa etmediler onu. Yerçekimi ve toprak hareketi onun formunu bozdu. Biz çıkarana kadar toprak altındaydı. Aksi halde, rüzgâr ve yağmur yüzünden yüzyıllar önce yok olurdu. Eğer zaman onu yeniden gömmezse yok olmaya mahkûm."

"Ve bu taş yığını..." dedi Desan kolunu sallayarak. Büyük barajın hayali yönünü gösterirken kafasının karıştığını fark etti. "Ne zamandır ayakta?"

"Göl onu inşa ettiğinden beri."

"Ama yıkımla aynı zamanda mı olmuş?"

"Evet. Biliyor musunuz, bu kütle, yıldız öldüğünde hâlâ ayakta kalabilir. Birkaç büyük baraj, dünyanın bazı yerlerinde bulduğumuz piramitler. Yaşlarını yalnızca tahmin edebiliyoruz. Dağlar hariç tüm yüzeylerden daha uzun süre dayanıyorlar."

"Yaşam olmadan."

"Ama var."

"Azalıyor."

"Hayır, hayır. Azalmıyor." Doktor elini salladı ve ikinci holo plakasının üstünde ileri geri sallanan tüyümsü yeşilliklerin arasında bir su birikintisi ortaya çıktı. "Ay, bu dünyayı hâlâ entropiden koruyor. Su var; bu barajın gördüğü kadar olmasa da. Dünyaya umut veren bu küçük yosun. Küçük bir yaşam, uçan ve emekleyen şeyler... likenler ve düzlüklerdeki yaşam."

"Ama onlar bunların hiçbirini bilmiyordu."

"Hayır. Hayat burada yeni yanıtlar verdi. Hayat yeniden başlıyor."

"Ama hayatı başlatacak pek de bir şey yok, öyle değil mi?"

"Çok değil. Bu soru Dr. Bothogi'yi ilgilendirir. Burada yeni bir başlangıç yapan hayatın zamanı var mı, tüketim eğrisi yenilgiyi daha da körüklüyor mu? Ama yaşam bunu bilmez. Biz kirlilikle ilgileniyoruz. Ama korkarız bu kaçınılmaz. Ve kim bilir, belki de faydalı olacaktır." Dr. Gothon el hareketiyle yeni bir holo açtı. Altı ayaklı, aerodinamik bir yaratık, ölü bir yosun yüzeyinde hızla yürüyüp telaşla antenini sallıyor, ama hiçbir ilerleme kaydetmiyordu. "Dünyanın varisleri." Umutsuzluk Desan'ın iliklerini sızlattı.

"Ama bu küçük yaratıkların her nesli isimlendirilmemiş bir başarı. Ölecek olanların sonuncusu büyük bir trajedi içinde, ama bunun farkında olmayarak ölüyor. Farkındalık yarım milyar yıl bekletir ve sonra belki de ortaya çıkar; eğer yıldız başarısız olmazsa; zaten sıralamada aşağı doğru çokça ilerlemiş demektir." Ve başka bir holo ve rüzgâra

kapılmış kumlarla dolu çöl görüntüsü. Havuzdaki yosun holosunun yanında. "Yaşam, yaşamı doğurur. Gördüğün bu yosun hayat vermekle meşgul. İçine aldığı, dönüştürdüğü ve inşa ettiği yaşam zinciri bir şeyleri besleyecek. Bir yandan da aynı türden pek çoğu ortaya çıkacak. Yaşam bunu yapar. Çok meşgul ama kendine gezegenin dışında bir yol çiziyor."

Desan ona göz ucuyla kuşku dolu bir bakış attı.

"Elbette. Biyokütle. Petrokimyasallar. Bilincin kullanımını bekleyen sonsuz enerji depoları. Ve o bilinç eğer gelirse dünyaya egemen olur, çünkü farkındalık hayatı oluşturmanın daha verimli bir yoludur. Ama bilinç tehlikelidir, Lord Desan. O küçük yosunun hizmetinde bilincin kendi rotasında kendi algıları ve hesaplamaları vardır; o bilgisayarların milyarlarca çalışır ve hızlı hızlı hesaplar. Kendilerini ve ekolojik çevrelerini ayarlar, uyum gösterirler; peki, ya ufacık, önemsiz bir yazılım hatası olursa?"

"Böyle şeylere inanmayın. Bizi sadece buna indirgemeyin." Desan'ın inancına bir darbeydi bu; bu iyi kadın tutarsız konuşmuyordu; bu büyük dehanın inancı sarsılmıştı. Muhteşem ve nazik doktorun tahmin edilemez yaşında edindiği şey alaycılıktı ve Desan da kendisinin elli iki yavan yılıyla karşılık verdi. "Elbette, ama bu kanıt sayılmaz, doktor. Bu doğal bir felaketin sonucu olabilir."

"Ah, evet, göktaşı çarpması." Doktor, dördüncü plakada bir dizi holo geçti ve havadaki görüntüde muazzam bir krater belirdi. Krater öyle büyüktü ki, görüntü gezegensel eğimle gösteriliyordu. Bu, gezegenin uzaydan da şaşırtıcı biçimde görülebilen temel özelliklerinden biriydi. "Ama bu güneş sistemi böyle olayların yaralarını bir bir gösteriyor. Bunun gibi çok gezegenli sistemler, galaksideki rotasında enkaza bulanmış bir yıldız. Hava bulunmayan kütlelere bakın, aylara bakın. Onları kratere dönüştüren göktaşı çarpmalarının sayısını düşünün. Söyleyin bana uzay gezgini: haklı değil miyim?"

Desan derin bir nefes aldı, bildiği konulardan sorgulandığı için rahattı. "Elbette bu sistem o çeşit bir kazaya yatkındır ama o kraterin açıkça gösterdiği..."

"Eğer göktaşı sapiensler hâlâ buradayken gelseydi. Ama gülle topu ölü bir dünyaya düştü."

Desan aşınmış kratere, kumun süpürdüğü kabuksal eriyiğe baktı. "Kanıtınız var."

"Katmanlar. Çömler. İronik. Böyle bir olaydan çok korkmuş olmalı. Bazıları bunun kaderleri olduğuna inandıklarını düşünüyor, belki de ay onların kanıtı olmuştur; ya da güneş sisteminin mekanizmasını anlamaları; ya da belki ilkel zamanlar böyle yıkımlara şahit olmuştu ve onlar da bunu hatırlıyordu. Bunun uzantısı olan anlayışın gözünüze ilişmesi mümkün... onu ne harekete geçirdi, neyin peşindeydi."

"Bunu nasıl bilebiliriz? Anlayışımızı onların beklentileri üzerine kuruyoruz..." Desan sustu; utanmış, korkmuştu. Sapkınlığa bir adım kalmıştı. Bir dakika sonra telafi edilemez bir patavatsızlık yapacaktı ve yörüngeli istasyondaki yargıçlar kurulu akşam yemeği vakti bundan haberdar olacaktı.

"Onların arazisindeyiz, kemiklerine dokunuyoruz, kanlı canlı ellerimizle kafataslarını tutuyoruz ve onların dünyasında düşünmeye çalışıyoruz. Burada tehditkâr bir cennetin altında duruyoruz. Ne yapacağız?" diye sordu Gothon.

"Kaçmayı deneyeceğiz. Bu dünyadan çıkmayı deneyeceğiz. Onlar çıktılar. Kutsal yapıtlar..."

"Arkeoloji uzayda her zaman daha kolaydır. Bir milyon yıl geçer, iki milyon yıl geçer ve bir şey parlamaya devam eder. Kayıtlar hâlâ okunabilir. Bir renk üzerine ilk ışık düştüğü anda yüzyıllar sonra yeniden alevlenebilir. Bir yüzey mikrotoz tarafından tüketilmiş, bozulmamış arka yüzünde ise onu yapanın el izi var. Bana bu harabelerin yaşlarını sorup duruyorsunuz. Ama zaten ne zaman sessizliğe gömüldüklerini içten içe bilmiyor muyuz?"

"O zaman olmuş olamaz!"

"Benimle gelin, Lord Desan." Gothon elini sallayıp bütün holoları kapattı ve başka bir koridora açılan kapıdan geçerek yürümeye devam etti. "Listelenecek çok şey var. O odadaki işin çoğu budur. Çoğunluğu da öğrenci. Restore edebileceklerini ediyorlar; numaralıyorlar, listeliyorlar. Bir kütüphanecinin işi yalnızca bir şeylerin nerede dosyalandığını bilmektir. Beş yüz yıllık yoğun bir listeleme ve restorasyon çalışmasının ardından akıllarından geçeni bilecek kadar iyi tanıyoruz onları. Ama aydaki o insan yapımı eşyaların dışında yazılı dilleri hakkında hiçbir şey bulamayabiliriz. Harikalar diyarı. Dr. Bothogí'nin çalışmalarında devam eden mucizeler diyarı. Ufak bir alg tüm çalışmayı baştan başlatabilir. Ve belki de ilk kez değil. İlginç bir düşünce."

"Yani..." diye söze girdi Desan dar, steril salondan geçerken. "Yani, sapiensler evrilmeden önce başka felaketler, başka başlangıçlar da mı vardı demek istiyorsunuz?"

"Ah, ondan da önce. Hayatın nasıl inanılmaz şekilde inatçı, gökyüzünün afetlerinin nasıl da ısrarcı olduğunu düşünmek insanın içini titretiyor, değil mi? Algler ve sonra sürünen şeyler ve yavaşça egemen olan..."

"Daha önceki sapiensler?"

"Kendi içinde ilginç bir soru. Ama bir varlığın dünyaya egemen olması için zeki olmasına gerek yok, Lord Desan. Sadece dayanıklı olmalı. Zaten dünyalar bunu kanıtlamadı mı? Yüksek zekâ nadir bulunur. Birçok başarı aslında ölü birer sondur. Yüzgeçler; eller değil. Sesin eksikliği; tabii eğer telepatiye inanmıyorsanız ki bence kesinlikle inanmıyorsunuz. Hayır. Ses gereklidir. Bir çeşit uzun mesafe iletişimi. Işık yanar; ses; bir şey. Aksi durumda bireyleriniz kendi başlarına keşif ve yeniden keşif ve katlanarak artan çabalarla birbirlerinden ayrılır, dağılırlar. Ah, hatta farkındalıkla kaç tane tür önemli bir şeyden yoksundu veya onları medeniyetten alıkoyacak bir engele sahipti; teknolojiden önce..."

"Onlar gezegeni terk etmeden önce. Ama terk ettiler; binde birdiler.. Onlar olmadan..."

"Onlar olmadan. Evet." Gothon o muhteşem yumuşak bakışlarını ona çevirdi ve bir anlığına korkunç bir durgunluk, adeta mezar durgunluğu hissetti içinde Desan. "Çocukluk burada biter. O veya bu şekilde biter."

Desan'ın söyleyecek hiçbir şeyi yoktu. Kafasında düşünceler akıp giderken felç olmuş gibi orada öylece duruyordu; sonra gözlerini kırdı ve başka bir çaresi olmadığından doktoru bir çocuk gibi takip etti.

Bırakın dinleneyim, diye düşündü. Bırakın bu başlangıcı ve bu günü unutam. Bir yerlere gidip oturmama, sıcak bir içecek alıp donan iliklerimi çözmeme izin verin. Yeniden başlayalım. Belki hayallerle değil de gerçeklerle başlayabiliriz...

Ama dinlenemeyecekti. Burada dinlenmeye imkân yok, diye düşündü. Beden hareket etmeyi bir kez bıraktığında, gökyüzünün ağırlığı çöker. Yok olmuş tüm türlerin sonunu

hazırlayan ölümcül gökyüzü ve yaşlanmış toprak onların kemiklerine işler ve en uzaktaki yıldızların yapamadığı şekilde onun rüyalarına musallat olur.

Seyahat ettiğim yıllar boyunca, Dr. Gothon, tüm ömrümce yıldızdan yıldıza gezdim durdum. İzafiyet bizi yetim bıraktı. Dünya sizi kutsayacaktır. Beni asla tanımadı. Çeyrek milyon yılda unutmuş olacaklar; ah doktor, dünyanın nasıl yaşlandığını benden çok daha iyi bilirsiniz. Çeyrek milyon yıl gördünüz; ikimiz de yetimiz. Ben durmadan klonlanıyorum. Siz, upuzun bir uykudayken onlarca klonunuz ise kendi uykularında. Ah doktor, sizi baştan yaratacağız. Ve aslında sizi değil. Benim Desanprime olduğumdan daha fazla değil. Ben yalnızca beşinci lord pilotum.

Çeyrek milyon yılda türlerimiz bizden daha fazla evrilmedi mi, daha hızlı araçlar bulmadılar mı, bulamazlar mı; bizi, sonsuza dek kaybolmuş öncülerini, bulamazlar mı? Biz de birbirimizi tanımayacağız, Dr. Gothon. Nasıl tanıyabilirdik ki? Eğer bizi bulsalar. Ama bulamadılar. Bizi ele geçiremeyen, bize üstün gelemeyen arayışın yüzü olduk.

Çeyrek milyon yılda başımıza büyük bir felaket gelmiş ve dünyamız böyle çorak ve ölümcül şekilde paslanmış olabilir mi?

Bu sırada biz de klonlar, klonların çocukları, genetik fosiller, türümüzün anomalileri olabilir miyiz?

Onlar bizim için ne ifade ediyor ve biz onlar için ne ifade ediyoruz? Ataları, sondaları yapanları arıyoruz.

Desan'ın aklı karıştı. Zaman izafiyeti hesaplamalarında usta, uçsuz bucaksız yıldızlara alışkın olsa da kafası durdu ve aklını yürüdükleri koridora vermeye çalıştı. Adımlarını genişletip bir sonraki kapıda Gothon'a yetişti.

"Doktor." Elini uzattı ve onu durdurdu. Sonra, kendi sorusundan çekindi; kendi sapkınlığının sınırlarından ve doktorününün cezbediciliğinden çekindi. "Emin misiniz? Emin olamazsınız. Bu dünyayı felaketiyle baş başa bırakmış olabilirler."

Yine o asil, çarpıcı gözlerin etkisi. "Söyleyin, söyleyin bana Lord Desan. Onca seyahatiniz, birçok yıldızın yakınında geçirdiğiniz o yüzyıl boyunca hiçbir iz buldunuz mu?"

"Hayır. Ama gitmiş olabilirler..."

"... ay üzerindeki hariç hiç iz bırakmadan mı?"

"Başka izler olabilir. Dördüncü gezegendeki araştırmacı takım..."

"Hiçbir şey bulamadı."

"O arazide durup, o insanların aklıyla düşünmek gerektiğini siz kendiniz söylüyorsunuz. Belki de Dr. Ashodt doğru tepeye, doğru platoya gelememiş..."

"Orada insan yapımı eserler olsa bile sayıları çok az. Öyle olduğunu nasıl bildiğimi söyleyeyim. Benimle gelin." Gothon elini salladı ve başka bir laboratuvarın kapısı açıldı.

Desan yürüdü. Bu basit kapıdan geçip Gothon'un söz verdiği gibi cevabını almaya gitmektense ölümcül yüzeyde yürümeyi tercih ederdi... ama alışkanlık onu harekete geçirmişti; alışkanlık, görev, gereklilik. Hayatında bundan başka bir amacı yoktu. Lord pilot Desan Das'ın beşinci enkarnasyonuna başka bir amaç bırakılmamıştı. Özgün Desan'ı oluşturduklarında ona hiçbir amaç vermemişlerdi, ikinci enkarnasyonun daha da az bir amacı olmuştu, zaman içinde birbirini izleyen enkarnasyonları diğer her şeyi silip atmıştı. Böylece iyi düşünebilmek için hem fazlasıyla sıradan hem de fazlasıyla tuhaf bir yere gitti. Sıradandı, çünkü pis masaların ve araştırmacıların bulunduğu iyi ışıklandırılmış bir

laboratuvar kadar sterildi; tuhaftı çünkü yüzlerce kafatası ve kemik duvarın birindeki raflara öbek öbek yığılmıştı. Sessiz şahitler. Eklemler bir iskelet çerçevesinde asılı duruyordu; bir masanın üstünde ölümü hatırlatan katılıkta koşar gibi küçük bir hayvan iskeleti.

Durdu. Gözleri daldı. Parçalanmış kemikten oluşan tüm gözsüz çukurların bakışları altında bir anlığına kayboldu.

"Size iş arkadaşlarımı tanıtayım," diyordu Gothon; Desan kelimelere son anda odaklanmıştı ve Gothon isimleri sayarken istemsizce gözlerini kırıştırdı. Zoolog Bothogi bunlardan biriydi; çoğundan genç, on yedinci enkarnasyonda, hovarda yıllarında kendini tüketmiş; yani Bothogi Nan'ın tüm enkarnasyonlarında olduğu gibi. Diğer isimler bir kulağından girdi diğerinden çıktı. Yolculuk sırasında doğan gerçek kız ve erkek evlatlar, hiç tanımadığı yabancılar. Onların bakışlarında kaybolmuştu, kafataslarının bakışlarında olduğu gibi; arkasındaki toz ve gölgelerin hakikatin kendisi olduğu gözler, sırlar ve aykırı düşüncelerle dolu bakışlar.

Onlar Desan'ı tanıyordu ama Desan onları, Lord Bothogi'yi dahi tanıyordu. Yalnızlığını, sessizliğin ve tozun içinde kaybolup giden inançlarının çaresizliğini hissetti.

"Kagodte," dedi Gothon beyaz kulaklı, kambur birine. "Kagodte, Lord Desan sizin modelinizi görmek için geldi."

"Öyle mi!" Yaşlanmış gözler endişeyle parladı.

"Göster ona, Dr. Kagodte."

Kambur adam masaya doğru yürüdü ve ellerini açınca bir delikten ışıklar saçıldı. Desan, korkutucu bir görüntü, bir yeniden yapımla yüzleşmeyi bekleyerek gözlerini kırptı. Onun yerine, yeşil ve mavi birçok kelime sütunu havada dalgalandı. Sayılar işlenip çarpıldı. Şaşkınlık içinde en başını kaçırdı ve takip edemedi. "Anlamıyorum..."

"Burada istatistikleri konuşuruz," dedi Gothon. "Verileri konuşuruz; aykırı düşüncelerimizi matematiksel formüllerle ifade ederiz."

Desan döndü ve korkuyla Gothon'a baktı. "Benim aykırı düşüncelerle işim olmaz, doktor. Ben gerçeklerle ilgilenirim. Buraya da gerçekleri bulmaya geldim."

"Oturun," dedi nazik doktor. "Oturun, Lord Desan. Şuradaki kemikleri çekin; sahipleri bir şey demez, evet, oturun."

Desan beyaz bir çalışma masasının karşısındaki tabureye yığıldı. Refleksle yukarı baktı, zamanın köreltiği, bozulmuş bir yüzün bulanık görüntüsünü ortaya çıkaran duvara gömülü bir taş.

Görüntü ve kemiklerin bir araya getirilişi onu şaşkına çevirdi. Plakadaki iki vücut portresi. Heykel. Etsiz kafatası dizileri.

Ölü. Meteorların dövdüğü dünya, en temel formunda mücadele veren yaşam. Ölü.

"Ah," dedi Gothon. Desan etrafına bakındı ve Gothon'un kendi tarafındaki duvara baktığını gördü. "Evet. O. Çok az heykel buluyoruz. Az. Az ama değerli. Arada sırada üstüne düşen taşlar yüzeyi koruyacak. Hakikaten öyle. Ama kafatasları da bize bir o kadar şey anlatır. Hesaplamalarımız ve hololarımızla onları canlandırabiliriz. Onları yapabiliriz... hatta daha da kanlı canlı. Görmek ister misiniz?"

Desan'ın ağzı açıldı. "Hayır." Küçük bir kelime. Korkak. "Sonra. Yani bu yalnızca tek bir yerdi... Beni hâlâ tezinize ikna edemediniz, doktor. Üzgünüm."

“Yer. Kökenin dünyası. Çok katmanlı bir dünya. Son katmanlar bir döneme, küresel bir kültüre ait eserlerle dolu. Sonrası sessizlik. Türler yok oldu. Katman katman harabe. Milyonlarca yıllık jeolojik kayıt...”

Gothon masanın sonuna gelip dirsekleri masada ve arasında bir kemik parçası, karşıdaki sandalyeye oturdu. Gothon’un yeşil gözleri parlak ışıkta sulandı, kırış kırış çenesindeki yıllanmış kil misali çatlaklar seğirdi. “İstatistikler Lord Desan, salt istatistikler bize söyler. Bizde olanlar gibi insan yapımı eşyaların üretim merkezlerini söyler; Ataların bildiği bileşimlerini, süreçleri söyler. Gelişmiş materyalleri kullanma konusunda ilerleme olmadı. Bulmayı umduğumuz hiçbir materyal, uzun süre dayanan metaller...”

“Belki de materyallerin tamamen çözüldüğü yeni bir sürece geçtiler. Belki de bilgi dağarcıkları git gide daha dayanıksız materyaller üzerineydi. Belki de bu materyalleri uzayda geliştirdiler.”

“Teknoloji adım adım ilerler. Salt sayılar, tozlu sayılar, parçaların etkileri ve yoğunlukları, sayılar ve çömler. Her zaman çömler, Lord Desan; ve dayanıklı taşlar; göktaşı gerçeği. Göktaşlarının inkâr edilemez darbeleri. Kendi dünyamız için böyle bir felaketten kaçamaz mıydık? Ayrılmadan elli yıl önce bunu yapamaz mıydık?”

“Eminim hatırlarsınız, Dr. Gothon. Benden daha avantajlı olduğunuza eminim. Ama...”

“Kanıtı gördünüz. Umutlarınıza tutunmak istiyorsunuz. Ama ortada yalnızca bir soru var... hayır, iki. Bunlar sondayı kuran tür mü? Evet. Ya da evrim ve tesadüf iş birliği yaptı. Yerleştikleri tek dünya burası mıydı? Şüphesiz. Eğer dördüncü gezegende el yapımı eserler varsa, fırtınalarla süpürüldü, aşındı ve kayboldu.”

“Ama orada olabilirler.”

“Onlardan çok yok. İlerleme yok, Lord Desan. Kilit noktası da bu. Bu cisimlerin, bu maddelerin ötesinde bir şey yok. Bu, bir yıldız yolculuğu medeniyeti değildi. Kendi yavaş, insansız sondalarını kameralarıyla, robot gözleriyle çalıştırdılar; bizim için değil. Bunu her zaman biliyorduk. Bize gemi enkazı kaldı. Sahildeki hurda.”

“Kasten yapıldı!” diye tısladı Desan titreyerek. Odadaki bu sessiz sapkınlığın arasında yalnızca bir inanan. “Dr. Gothon, sizin eşsiz konumunuz sonsuz güvenle var oluyor; sahip olduğunuz etkiyi göz önünde bulundurmanızı rica ediyorum...”

“Beni tehdit mi ediyorsunuz, Lord Desan? Buraya beni susturmak için mi geldiniz?”

Desan umutsuzca etrafına baktı; aniden sessizliğe bürünen odaya. Sondaların dakikalık tıklamaları ve sesler durmuştu. Gözler ona çevrilmişti. “Lütfen,” dedi gözlerini kaçırmadan. “Buraya veri toplamaya geldim. Yalnızca bir görüşme umuyordum, bazı şeyleri gözden geçirmek için birkaç ekip toplantısı...”

“Sizi rahatsız ettim. Yargıçlar kurulu benimle ters düşerse nasıl olur merak ediyorsunuz. Bir kurum olarak kendimin farkındayım, Lord Desan. Desan Das’ı hatırlıyorum. İlk beş nakli hatırlıyorum. Bir enkarnasyonunuz dışında hepsinde uyandırıldım. Yargıçlar kurulundaki lordların sayısız enkarnasyonunu söylememe gerek yok.”

“Onları dikkate almazlık edemezsiniz! Siz bile! Yalvarırım bize karşı sabırlı olun, Dr. Gothon.”

“Bana nasıl sabırlı olunacağını öğretemezsiniz, Beşinci Desan.”

Desan kasılarak titredi. Gothon o asil gülüşünü gösterdiğinde bile. “Bana gerçekleri

söylemek zorundasınız doktor, arazi hakkında mistik sohbetler istemiyorum. Yargıçlar kurulu bunun kökenin dünyası olduğunu kabul ediyor. Emin olun eğer inanmasalardı burada bir üs yaratmak için bu kadar zaman harcamazlardı."

"Gelin, lordum. Sondadaki o güç sistemleri çoktan öldü. Aslında el altında olan bir şeyi sondalamak dışında ne işe yarıyorlardı ki? Tutucular bile bunu kabul ediyor. Ellerinin altında kendi güneş sistemlerinden başka ne vardı? Gelin, orijinal eseri ve orijinal yazıtı gördüm. Ellerimle dokundum. Bu, kendi güneş sistemlerini geçmek için tasarlanmış ilkel bir girişimdi, ama bunu yapmak için kabiliyetleri yoktu."

Desan gözlerini kıırttı. "Ama amaç..."

"Ah. Amaç."

"Arazide durup onların aklıyla düşündüğünüzü söylediniz. Peki, doktor, hadi bu yeteneğinizi kullanın. Atalar neyi amaçladılar? Neden onu bir mesajla gönderdiler?"

Yaşlanmış gözler titreşti; derin, sakın ve acılı. "Bir kehanet, Lord Desan. Kendi geleceklerinin karanlığına gönderilmiş amaçsız, odaksız bir mesaj. Cevap beklentisi olmadan. Cevabı olmayan. Yolculuk zamanını biliyoruz. Sekiz milyon yıl. Bütün evrene konuştular. Bu sonda gitti ve kısa bir süre sonra sessizliğe gömüldüler. Bu kuru kum gölünün derinliği, Lord Desan, sekiz milyon iki yüz elli bin yıllık."

"Buna inanmıyorum."

"Sekiz milyon iki yüz elli bin yıl önce, Lord Desan. Felaket üzerlerine çöktü; o sondanın ortaya çıkışından bir yüzyıl, hatta belki de on yıl içinde felaket her yeri sardı ve tamamlandı. Felaket belki de gökyüzünden indi, ama bunun nükleer fizik olduğu ve kendileri tarafından yapıldığı açık. İstikrarsız dönemdeydiler. Büyük merkezlerdeki yıkım felaketti ve bir katmanı yok etti. Yıkım, yüksek nüfuslu yerlerde etkili oldu. Geride kalan unsurların izini sürün. İşte istatistikler bunu söylüyor. Nükleer fizik, Lord Desan."

"Bunu kabul edemem!"

"Söyleyin bana uzay gezgini, hava olaylarının nasıl işlediğini anlıyor musunuz? O meteor darbelerinin yapabileceklerini, nükleer fiziğin sebep olduğu toz bulutu da aynı etkinlikle yapabilir. Tek başına milyonları öldürebilecek radyasyonu bir kenara bırakın, hükümetlerin yıkımını da öyle: Küresel bir felaketten söz ediyoruz; güneşin toza gömülerek kararması, güneşsiz bir kışta yaşayan okyanusların ve göllerin yok olan fotosentez içinde boğulması ve böylece besin zincirinin en alttan en üste ölmesi..."

"Kanıtınız yok!"

"Evrensellik, nüfus merkezlerinin harabeye dönmesi. Muhtemelen meteor etkisini önleyecek kapasiteleri vardı. Bu tartışılabilir elbette. Ama benim hiç şüphesiz inandığım şey, nüfus merkezlerinin eşzamanlı yıkımının nükleer fiziği işaret ettiği. İstatistikler, çömlükler ve salt sayılar, bizi bu cevaba mahkûm ediyor, Lord Desan. Soru cevaplandı. Onların soyundan kimse kalmadı, dünyadan kaçış yoktu. O meteor çarpmadan önce onlar kendilerini yok etmişlerdi zaten."

Desan ellerini ağzına dayadı. Çaresizce doktora baktı. "Yalan. Bunu mu söylüyorsunuz? Bir yalanın peşinden mi geldik?"

"Onlara bu kadar ihtiyacımız olması onların hatası mı?"

Desan kendini oturduğu yerden kalkmaya zorladı ve ayakta durmak için çabaladı. Gothon o korkunç karanlık gözlerle ona bakıyordu.

"Ne yapacaksınız lord pilot? Beni susturacak mısınız? Yaşlı kadın en sonunda güçlük çıkarmaya başladı: sonra benim klonumu uyandırın ve yargıçlar kurulu ona ne söylenmesini istiyorsa onu söyleyin." Gothon ölümler arasında duran düzinelerce canlı gözle, görevlilere doğru elini salladı. "Bothogi'yi de, bizim gibi klonları olanları... Peki, ekibin geri kalanı? Geri kalanımızı susturmak neye mâl olacak?"

Desan titreyerek ona baktı. "Dr. Gothon..." Gothon'a bakmak için ellerini masaya dayadı. "Beni yanlış anladınız. Tamamen yanlış anladınız. Yargıçlar kurulu bu istasyonu elinde tutuyor olabilir ama benim de gemilerim var. Benim. Benim ve ekibimin. Öyle bir niyetim yok. Eve geliş nedenim..." Alışık olmadığı bu kelime boğazında düğümlendi; kelimeyi düşündü, tarttı ve en azından duygusal anlamda kabul etti. "... eve, yüz yıllık araştırmamın ardından bu iddiayı ve uyuşmazlığı keşfetmek için geldim, Dr. Gothon."

"Sapkınlık suçlamaları..."

"Sizi bununla suçlamaya cesaret edemezler." Acı bir gülümseme belirdi dudaklarında. "Size karşı hiçbir savları yok ve bunu siz de çok iyi biliyorsunuz, Dr. Gothon."

"Onların şiddetine karşı benim de savunmam yok, lord pilot."

"Ama aslında var," dedi Dr. Bothogi.

Desan döndü ve önce Bothogi'nin yeşil gözlerindeki sertliğe sonra da elindeki daha da sert taşa baktı. Kollarını öne alıp masanın üzerine koydu. "Dr. Gothon! Rica ediyorum! Ben sizin dostunuzum!"

"Kendim için," dedi Dr. Gothon, "hiçbir savunma yapmam. Ama dediğiniz gibi, bana karşı hiçbir savları yok. Yani genel bir felaket olmalı. Yargıçlar kurulu herkesi susturmak zorunda, değil mi? Bu üs üzerinde hiçbir şey bırakılamaz. Belki de bir ya da iki asteroiti sessizce yerinden oynatıp onlara rota belirlemişlerdir. Maden açma bahanesiyle belki de bu zavallı, yaşlı dünyayı sonsuza kadar susturacaklardır. Beni ve kalıntıların geri kalanını. Kaybolan kalıntılar ve uzaktaki ölümler saygı duymak için her zaman daha güvenli, değil mi?"

"Bu çok mantıksız!"

"Ya da belki sizin gemileriniz burada olduğundan ve onların yargısı söz konusu olduğundan daha da acele edebilirler. Nükleer fizikten anlıyorlar, lord pilot. Işın ateşiyle mekiğinizi etkisiz hale getirebilirler. Sizi de öylece yaralılar listesine ekleyebilirler. Sapkınlık suçundan. Bir şey bağlamından çıkmış, kim bilecek ki? Sonuçta tüm lordlar çoğaltılabilir, kaptanlar yargıçlar kuruluna itaat etmeye alışkın. Onlardan birkaçı uyanık, değil mi? Benim gibi bir kurum tehdit edilebiliyorsa beşinci lord pilot için planları nedir? Ve birden o planlar aceleyle işlemeye başlar."

Desan gözlerini kırptı. "Dr. Gothon... Sizi temin ederim..."

"Eğer benim arkadaşımınız, lord pilot, umarım kurtulursunuz. Robotlar onların, anlıyor musunuz? Güç paketleri yapay zekâlara bilgi aktarmak için yeterli. İletişim merkezinden uydulara, oradan da istasyona ve yargıçlar kuruluna gider. Bu oda onların gözetiminden uzak, güvenli. Bunu düşündük. Sizi duyamazlar."

"Bu suçlamalara inanmam, bunu kabul edemem..."

"Cinayet yeni bir şey mi?"

"O halde benimle gelin. Benimle mekiğe gelin, onlarla yüzleşiriz..."

"Limana ulaşım onların elinde. İzin vermezler. Yapay zekâ aracı karşı koyar. Uçakların

yapay zekâ bileşenleri var. Ve biz havaalanına asla ulaşamayabiliriz.”

“Bavulum, Dr. Gothon, bavulum, iletişim ünitem!” Servis robotlarını hatırlayınca Desan’ın kalbi yerinden çıkacak gibi oldu. “Onların elinde.”

Gothon gülümsedi. Küçük, memnun bir gülümseme. “Ah, uzay gezgini. Burada birçok bilim insanı bir araya geldi. Biz böyle basit bir şeyi uyduramaz mıydık? Bizim bir alıcı-vericimiz var. Burada. Bu odada. Birini bozduk. Başka birini de bozduk. Kayıtlarda bozuk görünüyorlar. Bu zavallı gezegendeki bir diğer çöp parçası ne ki? Geri geldiğinizde amacımız gemilerle iletişime geçip sizinle, lord pilotla konuşmaktı. Ama bizi bu deritten kurtardınız. Yıldırım gibi indiniz. Hiç görmediğiniz kuşlar gibi, sayın uzaydoğumlu lordum, avınıza doğru inişe geçtiniz. Konferanslar, burada, istasyonda yol açtığınız telaş... yargıçlar kurulu benim en çok şüphelendiğim şeyi planladıysa! Sizi tebrik ederim. Bir vericimiz olduğuna bildiğinize göre, bu bina kadar hassas mekiğinizle ne yapacaksınız lord pilot? Çünkü uydu rölesini onlar kontrol ediyor.”

Desan sandalyesinde çöktü. Gothon’a baktı. “Beni asla öldürmek istemediniz. Tüm bunları, benim desteğimi sağlamak için düzenlediniz.”

“Öyle umdum, evet. Sizin atalarınızı biliyordum. Kişisel ününüzden de haberim vardı. Hiç sonu yokmuş gibi yıllarını birbiri ardına yakan bir adam. Atalarının aksine. Siz nesiniz lord pilot? Yobaz? Takıntılı bir adam? Kendinizi bunun neresinde görüyorsunuz?”

“Neye...” Sesi kısıldı ve tuhaflaştı. “Beni neye inandırmaya çalışıyorsunuz, Dr. Gothon?”

“Yargıçlar kurulundan kurtuluşumuza. Gerçeğin kurtuluşuna.”

“Gerçek!” Desan çaresizce konuşmaya devam etti. “Size inanmıyorum. İnanamam. Araştırmalarınız kadar fantastik entrikalarınızdan da bahsediyorsunuz ve beni oyunlarınıza dâhil etmeye çalışıyorsunuz. Ataların takip ettiği yolu bulmaya çalışıyorum. Bizi yönlendirecek bir ipucu, bir eser...”

“Yeni bir yazıt?”

“Beni hafife alıyorsunuz. Herhangi bir şey. Gittikleri yere dair bir gösterge. Gittiler, doktor. İstatistiklerinizle beni ikna edemezsiniz. Öngörülemeyen ve tahmin edilmeyen sizin istatistiklerinizde yok.”

“Yani, asla bulamayacağınız şeyi aramaya devam edeceksiniz. Yargıçlar kuruluna hizmet edeceksiniz. Elbette sizinle iş birliği yapacaklardır. Araştırmanızı onaylayıp büyük felaketten sonra bu dünyadan ayrılacaklardır. Bizi ve tüm kayıtları yok edecek felaketten sonra. Bir asteroit. Rotalarını robotlardan başka kim kaydediyor? Şu anda ne kadar yakın olduklarını kim biliyor?”

“İnsanlar bir cinayeti anlayacaktır. Bunu asla saklayamazlar!”

“Size şöyle söyleyeyim, Lord Desan. Bir yerde durup etrafınıza bakıyorsunuz. Ve burada neyin doğal olacağını söylüyorsunuz. Bu kraterli, parçalanmış dünyada, bu karmakarışık, enkazla örtülü güneş sisteminde bir asteroit madencisinin yaptığı girdi hatası, nükleer fizikten daha inandırıcı bir kaza mı olmaz mı? Mekiğiniz alçalırken, sizin yargıçlar kurulu adına geldiğinizi düşündük. Bavulunuzda robotların tespit edemeyeceği bir silahınız olduğunu da. Ama size inanıyorum, lord pilot. Siz de bizim kadar kapana kısıldınız. Yalnızca verici ve kontrol ettikleri uydu röle sistemi var. Ne yapacaksınız? Yargıçlar kurulunu onları desteklediğinize mi ikna edeceksiniz? Onları desteklemeniz karşılığında başka bir yolculukta sizi desteklemeleri için mi ikna edeceksiniz? Belki sizi

dinlerler ve gitmenize izin verirler.”

“Ama izin verecekler,” dedi Desan. Derin bir nefes aldı ve bakışlarını Gothon’dan diğerlerine çevirip sonra tekrar Gothon’a baktı. “Mekik benim kendi malım. Benim robotiklerim. Gemimden çıkar, ona bağlanırlar. Ve benim ihtiyacım olan şey o verici. Çok acil olduğunu düşünüyorsanız koruma için bana güvenebilirsiniz. Güvenin bana, Dr. Gothon. Ya da hiçbir şeye güvenmeyin; hepimiz burada bekleyip gerçeğin ne olduğunu görelim.”

Gothon bir cebe uzandı ve garip metal bir nesne çıkardı. Gülümsedi. Gözleri kenarlarda kırıştı. “Eski moda bir şey, lord pilot. Bugünlerde anahtar diyoruz ve tamamen farklı bir anlama geliyor. Ben de bir kalıntıyı hatırlarsanız. Bu, robotları fena şaşırtır. Bothogi. O anteni bağla ve dolabın kilidini aç. Lord pilotun ve mekiğinin neler yapabileceğini görelim.”

“Sizi duydu mu?” diye sordu Bothogi çizgisiz yüzündeki dürüst endişeyle. Hâlâ taşı tutuyordu; elinde olduğunu unutmuş gibiydi. Ya da robotlardan korkmuştu. Ya da ihanet sezerse kullanmayı düşünüyordu. “Hareket ediyor mu?”

“Sizi temin ederim hareket ediyor,” dedi Desan ve vericiyi kapattı. Derin bir nefes alıp gözlerini yumdu. Mekiğin yükselişini, eve doğru kanatlarını çırpan gümüş takozu gördü. Saldırıya uğrasa ölümcül olurdu. Ona saldırmazlar, saldırmamalılar; mekiğin kalktığını bildikleri anda bizi sorgulayacaklar ve bunların saçma sapan bir yanlış anlaşılma olduğunu anlayacağız. Ve gözlerini öylece boşluğa dikerek: “Röleler gitmiş; onu hiçbir şey durduramaz ve savunmaları oldukça önemli. Lord pilotlar aptal değil, yurttaşlar: Dünyaları mekiklerimizle araştırıyoruz ve onları geri almayı planlıyoruz.” Dönüp Gothon ve diğer görevlilerle yüz yüze geldi. “Mesaj yollandı. Ve ben tedbirli bir adam olduğumdan... Sizin ekibiniz için yeterince oksit-takım var mı? Onlar için de alsak iyi olur. Bir kaza olursa diye.”

“Alarm,” dedi Gothon birden. “Neoth, alarmı çalıştır.” Kıdemli bir personel harekete geçerken Gothon konuştu: “Kubbe basınç alarmı robotları şaşırtır. Tüm personel basınç takımlarını giysin; tüm robotlar hasarı tespit etsin. Takım konusuna katılıyorum. Gidin alın.”

Alarm çalıştı, kısa ve keskin bir ses duyuldu. Desan hiçbir şey ifade etmeyen beyaz tavana içgüdüsel olarak baktı.

Mekiğin uzayın ince mavi kenarına ulaştığı noktada karanlık, koyu karanlık. İstasyon artık bir şeylerin ters gittiğini biliyordu. Araştırma başlayacaktı; hemen gezegeni araştırmak isteyecekti.

Personeller ikinci bir dolabı açtı. Takımları çekip çıkardılar; basınç sızdırmaz bu odadan acil çıkış için bir iki tane değil birçoğunu aldılar. Laboratuvar savunma madeni gibi görünüyordu. Tüm personelin içinde olduğu komplo kokan sinsice hazırlanmış bir sığınak.

Verdikleri takıma şöyle bir baktı. Kulaklar siren sesiyle çınıyordu. Takımı ona uzatan Bothogi’nin gözlerine baktı. Yargıçlar kurulundan hiçbir çağrı, hiçbir bilgilendirme yoktu. Bu insanların içtenlikle, zekice davrandıklarını anlamaya başladı; deli değillerdi, komplocu değillerdi. Gerçek. Gerçeği inandıkları gibi anlatmışlardı ve tüm üs de buna inanmıştı. Yargıçlar kurulu da buna sapkınlık diyordu.

Kalbi tekrar düzenli atmaya başladı. Bir şeyler yeniden anlam kazanmaya başlamıştı.

Takımı giyerken ve kilitlerini kapatırken elleri tanıdık şekilde hareket ediyordu.

"Kontrol odasında halletmemiz gereken şu yapay zekâ var," dedi kıdemli bir görevli. "Bende bir anahtar var."

"Ne yapacaklar?" diye sordu daha genç bir görevli panikle. "İstasyonun silahları buraya ulaşacak mı?"

"Ani eylemler için buraya çok uzak," dedi Desan. "Çok uzak, çünkü ışınlar ve füzeler yavaş." Kalp atışları iyice normale dönmüştü. Takım, ona tanıdıktı; tanıdık hisler, düşman dünyalar ve silahlar: daha tanıdık bir sebep. Gülümsedi; güçlü, uzun dişlerinin ayrılan dudakları arasında belirlediği memnun bir gülümseme değildi bu. "Bir şey daha var, genç yurttaş. Sahip oldukları gemiler ulaşım taşıtlarıdır. Madenciler. Benimkiler avcıdır. Son iki yüz bin yıldır silah taşıdığımızı söylemeye utanıyorum. Ve mürettebatım işini bilir. Yargıçlar kurulu mekiğe saldırırsa, bu onların hatası olur. Dr. Gothon'a yardım edin."

"Anladım, genç lordum." Gothon yakasını kapattı. "Bunlarla uzun süredir baş..."

Bir yerlerde gürültüyle patlama oldu. Gothon yukarı baktı. Tüm hareket durmuştu. Hava saldırısı oluklarda son bulmuştu.

"Oksijen sistemi..." diye bağırdı Bothogi. "Lanet olsun!"

"Bizde var," dedi Desan soğukkanlılıkla. Acele etmedi. Takımını özenle düzelitti. Takım talimi; gençlere örnek olsun: Gençler! Lord pilot yeteneğini sergiliyor. Dikkatinizi verin. "Yargıçlar kurulundan şimdi cevabımızı aldık. O yapay zekâyâ ulaşip onu kapatmalıyız. Panik yapmayalım. Mekiğimin atmosferi temizlediğini varsayalım..."

... gri bulutların çok üstünde, yüzeyin dehşeti. Gümüş iğne, yargıçlar kurulunun kalbini hedefledi.

Alarm, alarm, diye bağıracaktı, alarm, alarm alarm. Uyduya bağlı olmayan iletişimi, güçlü bir burun dalgasında itilen bir mesaj. Dünyadaki mürettebat tehlikede. Ve hiçbir lord pilotunun iletmeyi istemeyeceği kod, sentaktik bağlantılı bir sayı dizisi: İhanet; yargıçlar kurulu haindir; yardım ve kurtarma. Alarm, alarm, alarm.

... bir toz dünyasından acı dolu bir çılgılık; bir kafatası ülkesi; araştırmanın mezarı.

İhanet; alarm, alarm, alarm!

Desan sert bir adam değildi; kendini asla sert biri olarak düşünmemişti. O bir araştırmacı, amacı olan bir adamdı.

Hiçbir şeyden emin değildi. İki yüz elli bin yaşındaki bir kadına inanmıştı. Çünkü Gothon, Gothon'du. Hain diye bağırdı ve bu güzel gözlü kadının, bu kafatası koleksiyoncusunun hain olabileceğini en başından beri bile bile her şeyin yok olmasına izin verdi.

Ah Gothon, diye sorardı cesareti olsa, hanginiz sahtesiniz? Yargıçlar kurulunu onları mahvetmeye yetecek kadar şiddetle saldırmaya zorlamak, istediğin bu mu? İki yüz elli bin yıllık bitmek bilmeyen yaşama karşın, benim beş enkarnasyonum nedir ki: hafızasız saf genetik uygunluk yalnızca. Senin bakış açını öğrenmekten acizim.

Bunu bin yılda mı planladın, on bin yılda mı?

Burada durup senin yaşamından çok daha önce ölen yaratıkların akıyla mı düşünüyorsun? Onların kafataslarını tutup düşüncelerini mi okuyorsun?

Sekiz milyon yıl önce amaç bu muydu?

Bu, bu olanlar... korku üstüne korku... her iki tarafın da hatası mıydı?

"Lord Desan," dedi Bothogi bir elini omzuna koyarak. "Lord Desan, ana anahtarımız var. Silahlarımız var. Bekliyoruz, Lord Desan."

Hepsinin üstündeysen katliam.

O, yalnızca bir hizmet robotuydu. Hiçbir zaman sonlandırılmamıştı. Yöneticinin şanssızlığına, onlara ofisindeki kilitli kapılarla ve atmosfer salınımıyla karşı gelen üsteki yapay zekâ gibi değildi.

"Trajedi, trajedi," dedi Bothogi, binaların önünde kiremit rengi kumun üstündeki küçük dişli cesedin yanında dururken. Sabotaja uğramış bir yaşam desteği tesisinden kubbelerin sağına doğru duman yükseliyordu. Dünyanın havası içeri ve dışarı toplanıp merkezi kubbenin geçidiyle karışıyordu. Yapay zekâ aracının ilk sabotaj hareketi plastik duvarları dövüyordu. "Mikroorganizmalar bu dünyaya salındı. Budalalar, cahil budalalar!"

Desan'ın korktuğu mikroorganizmalar değildi. Korktuğu şey derin uykudaki tesislere saldırmak için manevra yapan sekiz tekerlekli yapay zekâ idi. Kalan araştırmacılarla birlikte kendilerini kilitli bir odaya kapatacak ve dünya dışından yardım bekleyecek kadar ihtiyatlı. Ama yapay zekâ kendini plastik duvarlara gün güm vuracaktı ve canlı hedefler onu uyuyan, çaresiz klonlardan uzak tutacaktı; Gothon'un, Bothogi'nin en genç klonlarından ve bir düzine üst düzey personelin klonlarından.

Ve onun dikkatini dağıtmak git gide daha zor hale geliyordu.

Saatler geçtikçe engelleyici takımları içinde ani hareketlerini, sakar hamlelerini ve geri çekilmelerini geçiştirdiler. Görevliler de onu yavaşlatmak için bir yol bulmaya çalışırken ulaşabilecekleri yerlere zarar verdiler. Yapay zekâ şimdi en arka sağ tekerleğinin etrafına dolanmış bir yığın metal telle aksayarak geliyordu.

"Kahretsin!" diye bağırdı genç bir biyolog kendisine doğru manevra yaptığını görünce. Bu oyunu oynayan atik bir gençti o ve gruptaki tek dövüşçü olan yaşlı lord pilot.

Kaç, kaç kaç. "Oksi-tesisnin karşısında seni yakalayacak, evlat! Bu taraftan!" Genç kadın araca karşı kaybedeceği yarışta ağır takımıyla yumruğunu indirdiğinde Desan'ın kalbi küt küt atıyordu. "Ah, kahretsin, işi çözdü! Bothogi!"

Desan mızrağını aldı ve koşmaya başladı. "Dikkatini dağıt!" diye bağırdı. Dikkatinin dağılması ümit ettikleri tek şeydi. Onlara döndü; motor sesi, metal gövdesinin kıvrımlı kordonu ve sekiz tekerleğinden çıkan kum sağanağı. "Koşun lordum!" Bothogi yanında soluk soluğa kalmıştı. Ve araç hâlâ dönüyordu. Şimdi onları hedef almıştı; onun dikkatini yeniden dağıtmak için beyaz takımlı başka bir tanesi elindeki taşı fırlattı.

Yapay zekâ onlara doğru gelmeye devam ediyordu. Sekiz tekerlekli, esnek gövdeli zekâ, aniden davranışının işe yaramadığına karar verdi ve programını değiştirip dikkatinin dağılmasına izin vermedi. Basınç pencereli ezici güç adım adım onları takip ediyordu.

Yakın, daha da yakın. "Sensörler!" diye bağırdı Desan kaygan tozda dönerken. Bir an tökezledi, sonra toparlandı; sondayı kaptı ve ön pencerenin altındaki sensöre hedefledi.

Güm! Tozlu gökyüzü maviye döndü. Her iki yanında kumda savrulan tekerleklerle Desan sırt üstü düşmüştü.

Takım, diye düşündü. Yapay zekânın altına doğru çekildiği sırada her bir eklem ve sinir merkezinin sondanın yüksek voltaj şokuyla zonkladığı kafasına dank edince korkuya kapıldı.

Ondan sonra işler sakinleşti, kargaşa son buldu. Gözlerini paslı mavi gökyüzüne dikmiş bakarken gökyüzünün gümüş bir iple çizgilendiğini görüyordu.

Geliyorlar, diye düşündü. Ve yirmi yaşında uyuyan iyi eğitilmiş en yaşlı klonu aklına geldi. Yakışıklı çocuk. Zaman zaman onunla konuşurdu. Zavallı genç, lordluk senindir. Bu mirası sana bırakan atan bir aptaldı...

Yüzünden bir gölge geçti. Takımı içinde bir başka yüz kendi yüzüne doğru eğiliyordu. Göğsünde bir ağırlık hissetti.

"Kalk üstümden," dedi.

"Yaşiyor!" diye bağırdı Bothogi. "Dr. Gothon, o yaşiyor!"

Dünya, bulutlar arasından görünen başlangıçtaki kırmızı ve paslı yaralar dışında başka bir yara almamıştı. Algler okyanusta, gölde, nehirde ve gel-git havuzlarındaki mücadelesine devam etti. Hasarlı kubbenin dünyaya salıverdiği mikroskobik eklerle. Böcekler ve kurtlar, uzaya doğru kör bir yükselişe, bu zavallı, kraterli küredeki baskın yaşama devam etti. Araştırma istasyonu yeniden işliyordu.

Desan gemisinden dünyaya bakıyordu: Gemi, komut istasyonundan holotank içindeki bir küre gibi sarkıyordu. Elinin tek bir hareketi ona uzayın karanlığını gösterebilirdi; on avcı gemisinin ışıklandırılmış şekilleri, daha yeni derinlerden gelmiş ve Görev'in devamında onu yeniden aramak üzere bu sembolik kara denizde batıp çıkıyordu. Birçok güneş geminin gövdesinde parlamıştı; ama bu güneş, yola çıktıklarından beri hepsinden daha sık gözüküyordu onlara.

Ev. Uzay istasyonu tekrar işlemeye başlıyordu. Görev'in uzun zamandır aradığı cesetler güneşe sevk edilmişti. Ve beş lord yargıcının da benzeri görülmemiş şekilde aynı anda ölmelerinin ardından Görev'in idaresi yalnızca lord pilota verilmişti. Geri kalan yıllarını yaşamak için klonları henüz etkinleştirilmemişti. "Daha sonra yeni lord yargıçlarını uyandırmak için zamanımız olacak," dedi Desan, "ama başka bir dünyada. Bırakalım da bu olayı tarih olarak duysunlar."

Onları kişisel olarak ne zaman idare edebilirim, diye düşündü. Yirmi yaşındaki Desan Altıya baktı; Genç Desan da yüzünde tam otuz iki uyanma yılı önce aynada gördüğü o acı dolu ifadeyle baktı ona.

"Lord pilotum?"

"Kardeşini biz gittikten sonra uyandıracaksın, Altı. Hemen sonra. Bu yolculuğun büyük bir kısmında uyanık olacağım."

"Uyanık mı, efendim?"

"Oldukça. Üzerine düşünmek istediğim pek çok şey var. Seninle ve Yedi'yle konuşacağım."

"Yargıçlar kurulu hakkında mı, efendim?"

Bu tahmin karşısında Desan kaşlarını kaldırdı. "Sen ve ben oldukça uyumluyuz, Altı. Genç yaşında çok başarılı olacaksın. Bu sefer kaçırдыңın için üzgün müsün?"

"Hayır, lord pilotum. Emin olun değilim."

"Kafan iyi çalışıyor. Bilmem gerekirdi. Vazifenin başına dön, Altı. Yeni bir efendi, beş yeni lord yargıcı ve muhtemel bir bölünmeyle başa çıkmak zorunda kalmayacağın için şükret."

Genç, köprüyü geçip kaptanın yanındaki görev tayfasında yerini alırken Desan sandalyesinde geriye yaslandı. Lord pilot, Görev'in yetmiş gemisini tüm kaptanları ve tayfasıyla yönetmek için bir bostan korkuluğundan çok daha fazlasıydı. Gencin bu uçuşta yeteneğini göstermesine izin verelim. Desan kontrol etmeye niyetlendi. Birden irkilerek çekildi. Yapay zekânın tekerleri arasında uğradığı elektrik şoku onu dümdüz etmişti ama en azından kırık bir kol ve bacakla kurtulmasını sağlamıştı. Tıbbi personel bununla ilgilenmişti: kol ve bacak iyileşecekti; korunmaları için yalnızca hafif bir sargı lazımdı. Kaburgalar da sıkıca sarılmıştı ve bu hepsinden daha çok acı veriyordu.

Tarama sonucunda üç başıboş asteroit tespit edildi. Gemilerdeki görevlilerin kendi gözlemlerine başlayana kadar istasyonun gezegen için liman olarak doğru bir şekilde kaydedemediği üç rota. Bunlar yeniden yönlendirildi.

Yaralılar. Yıkım. Görev'le çatışma. Yargıçlar kurulunun suçu büyük ve su götürmezdi.

"Lord pilot," dedi iletişim görevlisi. "Dr. Gothon aramanıza yanıt veriyor."

Güle güle, demişti Gothon'a. Kararınızı kabul etmiyorum ama enerjimi kendiminkinin uğruna admalı ve size katılmak isteyenlerin istasyonda kalmalarına izin vermeliyim. Bazı gönüllüler var. Ama onları anladığımı söyleyemem. Siz onlara güvenebilirsiniz. Lord yargıçlarının derslerini aldıklarına güvenebilirsiniz. Bu dersi herkese öğreteceğim. Bu görevin hiçbir üyesi, benim hükmüm devam ettiği sürece düşünce konusunda sınırlandırılmayacak. Bunun takipçisi olacağım. Tekrar uyuyun ve gelecekte tekrar görüşelim.

"Yanıt vereceğim," dedi Desan, Gothon'un nezaket göstererek verdiği bu yanıt karşısında memnun ve bir o kadar da endişeli şekilde. İlet-kontrolünü etkinleştirdi. Gemi-elektronikleri kulağına değdi; rahatlık açısından kulağına yerleştirildi. İlet'in mekanik protokollerinin her zamanki sinyal ve gıcırtı seslerini duydu. Sonra da Gothon'unkini. "Lord pilot."

"Sizi duyuyorum, doktor."

"Duyarlılığınız için teşekkür ederim. Sizin için de her şeyin çok iyi olmasını diliyorum."

Yazıt konsolun üstünde yükseldi. Milyonlarca yıl önce küçücük bir insansız roket bu dünyadan ayrılıp orijinal olanı taşımıştı. Birinin eli havada iki uzaylı çıplak bir şekilde duruyordu. Kısmen yok edilmiş bir dizi şema yüzyıllardır Görev'e rehberlik ediyordu. Selam taşıyan bir sonda. Yıllar önce ölmüş kameralar ve basit aletler.

Selamlar, yabancı. Biz bu yerden, bu yıldız sisteminden geliyoruz.

Bu eli, bir kurucunun uzantısını görüyor musun? Bu ortak noktamız olacak.

Şemalar: Bilgiye inanırız; bunu okuyan yabancılardan, her kimsen senden korkmuyoruz.

Akıllı budalalar.

Çok uzun zaman önce budalalar onu aramaya çıkmıştı... Yıldızlardan oluşan bir çölde. Çeyrek milyon yıl önce ümitsiz bir şekilde yalnız olmadıklarına dair kanıt arayan budalalar. Tozla kaplı uzaylı yapımı bir eser buldular uzun yıllar önce.

Merhaba, dedi.

Yapıcılar, barışsever Atalar bir efsane oldular. Amaç oldular, ilham verdiler.

Bir türü kurtaran, ağır basan ve saplantı haline gelmiş niçin sorusu, onu savaştan alıkoydu ve ona yıldızları verdi.

“Ben çok ciddiym. Umarım dinlenirsiniz doktor. Doğmamışlar için birkaç yıl kazanın.”

“Benim en yaşlı olanım uyanık. Ölümsüzlük sanrılarımı kaybettim, lord pilotum. Kendisi sizinle tanışmayı ümit ediyor.”

“Hâlâ bu dünyayı terk edip bizimle gelebilirsiniz doktor.”

“Bir efsanenin peşinden mi?”

“Efsane değil. Fikir ayrılığına mahkûmuz. Doktor, sizin varlığınızın oraya ne faydası olabilir? Ya haklıysanız? Bunun sonu yok. Ya ben yanılıyorsam? Aramaktan asla vazgeçmeyeceğim. Asla bilemeyeceğim.”

“Ama onların torunlarını tanıyoruz lord pilot. Biziz. Bizler. Efsanelerini bir yıldızdan diğerine taşıdık. Hikâyeleştiler. Atalar. Yol bulucular. Yüz medeniyet bu efsaneye inandı. Yüz medeniyet, hayatları boyunca bu efsaneye tutundu ve bunu anlatmaları için kendinden sonrakilere hayat verdi. Ya onları bulursan? Onları tanır mısın veya evrimin onları götürdüğü yeri? Belki de ziyaret ettiğimiz gezegenlerin birinde çoktan onlarla karşılaşmışızdır ve onları tanıyamamışızdır.”

İroniydi. Tatlı mizah. “Belki de,” diye karşılık verdi Desan. “Belki o zaman yolun bizi yine eve götürdüğünü bulacağız. Belki biz onların çocuklarıyız; dolu dolu sekiz milyon iki yüz elli bin yıl öteden.”

“Ah, siz efsane yaratıcıları. İşinizi yapın, uzay yolcusu. Efsanelerle çözün bu arapsaçını. Karşılaştığınız ırklara hikâyeler öğretin. Bu hikâyelerle evreni aydınlatın. Size güveniyorum. Biliyorsunuz, ben yalnızca bu dünyayı bulmak için geldim; ama siz, bu yolculuğun çocuğu, siz daha fazlasına sahip olmalısınız. Sizin için yolculuk Görev’dir. Hoşça kalın. Elveda. Hiçbir şey tam olarak felaket değildir. Çok sayıda mikroorganizmanın serbest kalmasıyla burada denklem farklı. Bothogi matem tutmayı bıraktı ve madde üzerine oldukça farklı düşünceler geliştirdi. Genetik zincirdeki bir proteinin yer değiştirmesiyle alg havuzları bu sefer farklı sonuç verebilir. Ne doğuracağını kim bilebilir ki? Bu seferki farklı yazılımdır belki. Size iyi yolculuklar, lord pilot. Atalarınızı diğer güneşler altında arayın. Biz buradakinin altında onların evlatlarını bekliyoruz.”

Çeviren: Büşra Çavundur

John Crowley

John Crowley'nin üslûbu, J. R. R. Tolkien'in epik fantazi türü ve Gabriel Garcia Márquez'in büyülü gerçekçiliğiyle karşılaştırılır. Genellikle bilimkurgu unsurlarını kendisinin göndermelerle dolu ve sembolik açıdan zengin kurgusuyla özgürce harmanlayan efsanevi fantazi yazarı olarak bilinir. İlk üç romanı bilimkurguya ait dekorlar içinde yer alan fantastik temalar üzerine kurulmuştur. *The Deep*, iki feodal ailenin coğrafi olarak uzak ama tarihsel olarak Dünya'ya benzer bir gezegendeki ortaçağ güç çatışmasını konu eder. *Beasts* bölünmüş bir yakın gelecek Amerika'sında geçer ve genetikleri değiştirilmiş yarı insan yarı hayvan melezlerin öncülük ettiği bağımsızlık savaşının kökünü kazımak isteyen totaliter hükümet yanlılarının verdiği mücadeleyi anlatır. *Engine Summer* yeni bir karanlık çağa doğru sürüklenen kıyamet sonrası Amerika'sının arka planında, ilkel bir yetişkinliğe geçiş öyküsünü gözler önüne serer. Crowley'nin Dünya Fantazi Ödülü sahibi *Little, Big* adlı eseri onun insan ve toplumsal yapıların bilimkurgu yönü ağır basan incelemelerinden uzaklaşıp geleneksel yüksek fantazinin modern yaklaşımlarına doğru geçişini gösterir. Klasik romantik edebiyatın izlerini taşıyan öyküde gerçekliği çarpıtılmış modern bir dünyada perilerle uyum içinde yaşayan ama sonunda peri türlerine karşı nefret besleyen bir başkanın başa gelmesi tehdidiyle karşı karşıya kalan tuhaf, çok nesilli bir aile tarihsel olarak anlatılır. Modern fantazinin dönüm noktası olarak görülen bu yaratıcı roman, Crowley'nin tuhaflığın ve büyüünün dokunduğu sıradan hayatları ustalıkla tasvir etmesi bakımından sonraki eserlerine bir örnek teşkil eder. *Aegypt*, *Love and Sleep* ve *Daemonomania* romanları; tarihi olguların, hayali dünya fantazisinin, doğaüstü gizemlerin, Rönesans metafiziğinin, alternatif tarihin, efsanevi serüvenlerin ve klasik mitolojinin iç içe geçtiği, tüm bunları bütünüyle kapsamayı amaçlayan tek bir felsefi romans olarak düşünülmüş roman dördlüsünün ilk üç kitabıdır. Crowley'nin *Novelty* adlı derlemesi sanatsal yaratıcılıkla ilgili dört kısa romana yer verir. Kurmaca eserleri, *Antiquities* adlı kitabında da derlenmiştir.

Kar

Georgie'nin kendisi için böyle bir şey alacağını hiç düşünmemiştim. Bir zamanlar ölüm karşısında hem duygusuz hem de el pençe divandı. Hayır, bunu ona alan son derece zengin ilk kocasıydı; Georgie'nin deyimiyle garip ve ağlamaklı bir adam olan ilk kocası. Aslında adam bunu kendisi için almıştı. Hak sahibi oydu. Öldükten kısa bir süre sonra kurulmuştu. Tabii eğer kurmak doğru kelimeyse. Öldükten sonra, Georgie ilk kocasından miras kalan her şeyden kurtuldu; elbette nakde çevirerek. O evlilik içinde zaten en çok sevdiği şey nakit paraydı, fakat Eşekarısı kurtulabileceği bir şey değildi. Görmezden geldi.

Aslında bu şey neredeyse eşekarısı türünün en büyük örneğiydi ve aynı miskin ve sersem uğraşla meşguldü. Tam anlamıyla bir böcekti ama haşere türünden değil, casus türünden. Böylece isminin hakkını veriyordu; dünyanın hiç düşünmeden hasbelkader oluşturduğu şiiir parçalarından biriydi. Ey Ölüm, dikenin nerede?

Georgie her ne kadar görmezden gelse de ondan kurtulması zordu. O etraftayken biraz dikkatli olmak gerekiyordu; Georgie'yi ışık seviyesine, sesinin tonuna, hareketlerine ve etrafındaki insan sayısına bağlı olarak sürekli değişen bir mesafeden takip ediyordu. Hep bir tehlike vardı; onu her an kapıya kıştırabilir veya tenis raketiyle vurup yere serebilirdiniz.

Kullanım hakkı, peşin ödeme ve süresiz bakım sözleşmesini de hesaba katarsanız bir servete mâl olmuştu. Çok kırılğan olmamasına rağmen, insanı sürekli diken üstünde tutuyordu.

Her zaman kayıt yapmıyordu. Çok fazla olmasa da belirli miktarda ışık olması gerekiyordu. Karanlık onu devredışı bırakıyordu. Bazen de kaybolurdu. Bir keresinde etrafta bir süredir dolanmadığını fark ettiğimizde dolabı açtım ve birden dışarı fırladı. Bir farklılık görmemiştik. Yavaşça vızıldayarak Georgie'yi aramaya gitti. Günlerce orada kapalı kalmış olmalıydı.

En sonunda zayıf düştü. Birçok işleve sahip o küçücük devrelerinde bir sürü şey ters gitmiş olabilirdi. Uzun bir süre yatak odasının tavanına bir karasinek gibi tekrar tekrar çarptı. Sonra bir gün hizmetçiler onu çalışma masasının altından süpürdü, kabuk gibiydi. O zamana kadar Georgie'nin en az sekiz bin saatini (bu garanti edilen asgari süreydi) aktarmıştı; günlerini ve saatlerini, girişlerini ve çıkışlarını, söz ve hareketlerini, yaşayan öz benliğini. Hepsi bir klasördeydi. Park'taki boş odada yer kaplayan başka bir klasör daha. Daha sonra zamanı geldiğinde, mesela bir pazar günü öğleden sonra, oraya, Park'a gidebilirdiniz. Çevre düzenlemesi yapılmış sessiz bahçelerde (Park'ın tarif ettiği üzere), onun şahsi odasını bulabilir, modern bilgi depolama ve geri alma sistemlerinin mucizevi gücü sayesinde rahatsız edilmeden ona erişebilirdiniz, hem de canlıymış gibi. Park broşüründe de bahsedildiği üzere, ilk günkü kadar genç, zamanın değiştirmedeği ve eskitmediği, daima taze kalan hafızadan bile daha taze.

Georgie'yle parası için evlendim, tıpkı Georgie'nin de ilk eşiyle bu yüzden evlendiği gibi.

Park'ın sözleşmesini Georgie'ye o satın almıştı. Georgie ise sanırım benimle görünüşüm için evlenmişti, erkeklerin dış görünüşüyle ilgili özel bir zevki vardı. Yazmak istiyordum. Kadınların erkeklere nazaran daha fazla yaptığı hesaplardan yaptım ve zengin bir eşin beni maddi açıdan destekleyerek bana "kendimi geliştirme" özgürlüğünü sağlayabileceğine karar verdim. Hesaplarım hemen hemen her kadının ki kadar işe yaradı. Daktilo ve çeşitli kâğıtlarla dolu bavulu Ibiza'dan Gstaad'a, sonra Bial'e oradan da Londra'ya taşıdım; kumsallarda yazdım ve kayak yapmayı öğrendim. Georgie kayak giysilerimin içinde bana bayılırdı.

Şimdi, o dış görünüşten eser kalmadı. Geri dönüp baktığımda, kendimi genç, hoş, kaslı ve az rastlanır türden bir tip olarak görebiliyorum: erkeklere nazaran kadınlar arasında daha çok rastlanılan, kendi güzelliğinin farkında olmayıp kadınları aniden ve derinden etkilediğini fark eden ama bunun sebebini anlamayan biri. Karşısındaki tarafından dinlendiğini ve anlaşıldığını düşünen, aslında görülen sadece uzun kirpikleri ve hoş bir şekilde sigarayı söndüren güçlü, sert ve bronz eliyken, ruhunun görüldüğünü sanan bir güzellik. Kafa karıştırıcı. Bunca zamandır neden sevildiğimi, dinlendiğimi, şımartıldığımı ve neden ilgi çekici olduğumu anladığım an artık eskisi kadar ilgi çekici olmadığımı fark ettim. Aşağı yukarı o zaman bir yazar olmadığımı da anladım. Georgie'nin yatırımının artık gözüme hoş görünmemeye başladığını ve yaptığım hesapların anlamsız olduğunu anladığım an, beklenmedik bir şekilde, Georgie'yi sevdiğimi, onun da aynı şekilde beni sevdiğini ve bana ihtiyacı olduğunu fark ettim. Öldüğünde onu yıllardır görmemiş olmama rağmen aslında hiçbir zaman ayrılmamıştık. Sabahın dördündeki telefon konuşmalarımız... çünkü o kadar seyahat etmesine karşın hiçbir zaman dünyanın döndüğünü ve kokteyl saatlerinin de onunla birlikte döndüğünü tam olarak kavrayamadı. İçinde bir nebze olsun kötülük, kin ve hırs barındırmayan çılgın, mutlu ve müsrif kadının tekiydi. Çabucak memnun olur, hemencecik sıkılırdı. Sürekli oradan oraya koşursa da şaşkırtıcı bir şekilde huzurluydu. Sahip olduğu şeyleri el üstünde tutar, kaybeder ve unutturdu; insanları, günleri, her şeyi. Yine de eğlenceliydi, ben de onunla birlikte eğleniyordum; bu onun yeteneği ve kaderiydi, bu hiçbir zaman kolay bir şey olmamıştı. Bir defasında New York'taki bir otelde, akşamdan kalma halimizle aniden bastıran kar yağışını kocaman camdan izlerken bana, "Charlie, ölümüm eğlenceden olacak," demişti.

Ve öyle de oldu. Avusturya'da kayak yaparken bir kar leoparını, o sürat teknesi kadar hızlı ve sessiz yaratıklardan birini edinen ilk insanlardan biriydi. California'daydım, Alfred haber vermek için beni aradı ama aradaki mesafe, aksâni ve o adamın bir suçu olmadığını anlatma telaşı yüzünden ayrıntıları kavrayamadım. Hâlâ onun kocası, en yakın akrabası ve elinde kalan küçük servetin varisi ve tabii ki Park'ın erişim konseptinin de hak sahibiydim. Neyse ki, Park'ın hizmetleri arasında onu Gstaad'daki morgdan alıp Park'ın California birimindeki odasına yüklemek de vardı. Belgeleri imzalamak ve Georgie nakliye uçağıyla Van Nuys'a vardığında onu teslim almak dışında yapmam gereken bir şey yoktu. Park'ın temsilcisi endişeliydi ve Georgie'ye nasıl erişeceğimi anladığımdan emin olmak istiyordu ama ben onu dinlemiyordum. Sanırım ben sadece kendi zamanımın çocuğuyum. Ölüm hakkındaki her şey, ölümün gerçekliği, geride kalanların kaderi ve ölümle yüz yüze gelenlerin durumu bana anlamsız, can sıkıcı ve faydasız geliyor; üstelik bunun adına yapılan her şey onu daha da anlamsız, daha da faydasız kılıyor: Sevdiğim biri öldü, o

zaman bırakın palyaço gibi giyineyim, tersten konuşayım ve bunu telafi etmek için pahalı araçlar satın alayım! Los Angeles'a döndüm.

Neredeyse bir yıl sonra, avukattan Georgie'ye ait bazı kiralık kasaların içindekiler geldi; birkaç bono ve benzeri şeyler, içinde pahalı bir araba anahtarına benzeyen, iki tarafı çentikli ve başına yumuşak plastik geçirilmiş bir anahtar bulunan kadife şeritli, küçük çelik bir kutu.

O ilk seferde Park'a neden gittim? Muhtemelen Park'ı tamamen unutmuş olduğum için; o anahtarı postayla almak, henüz yeni iken bakmaya tenezzül etmediğimiz ama üzerinden zaman geçtikçe, şimdiki zamanı değil de geçmişini içinde barındırdığını anladığımız bir tomar enstantane fotoğrafa rastlamak gibiydi. Merak etmişim.

Park ve erişim konseptinin muhtemelen zenginlere yapılan, onların satın alınamayan şeyleri satın alabilecekleri yanılgısını devam ettiren başka bir acımasız şaka olduğunu çok iyi biliyordum. Tıpkı otuz yıl önceki, canlıyı geçici süreliğine dondurma çılgınlığı gibi. Bir keresinde Ibiza'da, Georgie ve ben, Park'la sözleşme imzalayan Alman bir çiftle tanışmıştık. Eşekarı üstlerinde bir Arabulucu gibi dolanarak yaptıkları her şeyin farkında olmalarına sebep olmuş, gelecek nesilleri için depolanan sonsuz bir gösteriyi sürekli prova ediyormuş gibi hissetmişlerdi. Ölümeleri birer firavunlarmışçasına hayatlarının yönetimini ele geçirmişti. Georgie, Eşekarı'nı yatak odalarına da alıp almadıklarını merak etmişti. Acaba Eşekarı'nın varlığı, henüz doğmamış olanlara aşklarının ölümsüzlüğünü ve hayran olunası dinçliklerini kanıtlayacak tutkulu sevimlilerinin sebebi mi olmuştu?

Hayır, ölümü bu şekilde kandıramazsınız; ebediyetteki insan toplulukları veya piramitlerden daha fazla kandırılmaz. Asıl ölümden kurtarılanın Georgie değil, benim hafızama nazaran daha dikkatli bir şekilde depolanan, benimle içtenlikle geçirdiği sekiz bin saat olduğunu keşfettim. Georgie, Eşekarı'nı yatak odasından yani odamızdan hiç kovmadı. Hiçbir zaman başkasına rol yapmayan Georgie onun için rol yapmayı aklına bile getirmemiştir. Şüphesiz orada istenmeden Eşekarı'nın dikkatini çeken ben de vardım. Binlerce saatin içinde benim de yüzlerce saatim olmalıydı ve bu beni rahatsız etti. Keşfedilmesi gereken şeyler vardı, hangi kanıtlara ulaşıldığını ve değerlendirildiğini bilmem gerekiyordu. Otuz sekiz yaşındaydım.

O yaz, tanıdığım bir eyalet avukatından Otoyol Erişim İzni aldım ve otoyolun sahil kısmında bulunan Park'a sürdüm. Hoş bir sahil yolunun sonunda, denizin yukarısında tek başına duruyordu. Dışardan bakıldığında, dünyanın en güzel, en huzurlu İtalyan mezarlığına benziyordu; serviler arasında üzerine vazolar konulmuş kısa alçılı duvarlar, ortada kemerli bir kapı. Kapının üzerindeki küçük sarı levhada şöyle yazıyordu: LÜTFEN ANAHTARINIZI KULLANIN. Kapı gölgelenmiş mezar taşları yerine aşağı uzanan rampalı bir koridora açıldı. Mezarlık duvarı yanıltıcıydı, asıl yapıtlar yeraltındaydı. İsmi bilinmeyen rahatlatıcı bir müzik tadındaki sessizlik; gerekli teknisyenlerin dikkatlice gizlendiği veya hiçbirine ihtiyaç duyulmayan bir tek başınalık. Elbette erişim konseptinin kendi içinde veya işleyişinde bir sadelik vardı. Benim gibi bilgi teknolojilerinden anlamayan biri bile bunu söyleyebilirdi. Eşekarı içten ama gelişmiş bir eşyaydı, ama biz yas tutanların ondan aldığı şey amatör kayıtlar ve saklanmış bir deste mektup kadar sıradandı.

Girişte bulunan görüntüleme ekranı Georgie'yi bulmam için hangi koridordan ineceğimi

söyledi. Anahtarım sayesinde içinde orta büyüklükte bir televizyon ekranı, iki rahat koltuk, çikolata rengi duvarlar ve halı döşemelerinin olduğu küçük bir sinema odasına girdim. Rahatlatıcı ama üzücü bir müzik. Georgie kesinlikle yakınlarda bir yerdedi, duvarların içinde ya da yerin altında. Ceset veya kemiklerinin konulduğu yerden bahsetmemişlerdi. Televizyonun önündeki kontrol panelinde anahtarım için bir delik ve iki tuş vardı: GİRİŞ ve SIFIRLA.

Oturdum, kendimi aptal gibi hissediyordum ve biraz da korkmuştum. Bu kadar akıllı araç ve doğal mobilyalarla bilerek yatıştırılmaya çalışılınca daha da rahatsız oldum. Diğer koridorlardaki, odalardaki insanları ve biraz sonra benim de yapacağım gibi ölüleriyle nasıl bağ kurduklarını, ölülerin onlara rahatlatıcı müzik eşliğinde nasıl mırıldandığını, onları görmek ve duymak için nasıl ağladıklarını hayal ettim. Belki ben de ağlayabilirdim ama bir şey duymuyordum. Anahtarımı yerinde çevirdim ve ekran aydınlandı. Loş ışıklar daha da karardı ve rahatlatıcı müzik kesildi. Açık bir şekilde bir sonraki aşama olarak belirtilen GİRİŞ'e bastım. Şüphesiz ki bütün bu prosedür bana çok önceden rıhtımda, Georgie alüminyum kutusundan aktarılırken anlatılmıştı ama dinlememiştım. Ekranda bana doğru baktı, derin bir nefes aldım, aslında sadece bana değil onu izleyen Eşekarısı'na bakmak için dönmüştü. Konuşmanın ortasındaydı. Neresiydi burası? Hangi zamandı? Diğerleriyle beraber aynı kartın üstüne koy, dedi yüzünü çevirerek. Biri bir şey söyledi, o da cevap vererek ayağa kalktı. Eşekarısı amatör bir kamera gibi onunla birlikte düzensizce gezip hareket ediyordu. Beyaz bir oda, güneş ışığı ve hasır sepet. Ibiza. Georgie'nin üzerinde açık, keten bir bluz vardı, masadan losyonu aldı ve eline döktükten sonra çilli göğüs kemiğine sürdü. Kartı üstüne koymayla ilgili anlamsız konuşma devam etti ve sonra sona erdi. Odaya göz attım, hangi yıl ve mevsime rastladığımı anlamaya çalıştım. Georgie bluzunu çıkardı; kırk yaşında bile sahip olduğu büyük uçlu, küçük, yuvarlak çocuksu göğüsleri hafifçe sarsıldı. Balkona çıkarken Eşekarısı da onu takip ediyordu, bir an güneş ışığından kör oldu, sonra ayarları düzeldi. Eğer bu şekilde yapmak istiyorsan, dedi biri çıplak ve bulanık bir şekilde ekranın önünden geçerken. Bu bendim. Georgie: Ah, bak, sinekkuşları.

Mest olmuş bir şekilde onları izledi ve Eşekarısı kısa sarı saçlarına süründü, o da kendinden geçmişti. Bense onu seyrediyordum. Yüzünü başka tarafa çevirmiş, tirabzanlara dirseklerini dayamıştı. Hangi gün olduğunu hatırlayamadım. Nasıl hatırlayabilirdim? Yüzlercesinden, binlercesinden sadece biri... Uyurgezer ifadesi ve yarı açık ağzıyla ışıldayan denize baktı ve kremli eliyle göğsünü kayıtsızca okşadı. Çiçeklerin arasındaki parıldayan ışıltı kesinlikle sinekkuşuydu.

Ne yaptığımı bile bilmeden birden bir açlık hissettim; geçmişe duyduğum bir açlık. Daha fazlası için hissedilen bir açlık. SIFIRLA tuşuna dokundum. Ibiza'daki balkon kayboldu, boş bir ekran belirdi. GİRİŞ'e bastım.

İlk başta karanlık ve bir mırıltı vardı, daha sonra Eşekarısı'nın gözündeki karartı geçti ve insanların olduğu loş görüntü netleşti. Yeni görüntü. Farklı insanlar mı aynı insanlar mı? Bir parti mi? Yeni görüntü. Belli ki Eşekarısı kendini artık her neredeyse oradaki ışık seviyesine göre açıp kapatıyordu. Koyu renk elbisesi içindeki Georgie sigarasını yaktırdı; çakmaktan çıkan ince bir alev. Teşekkürler, dedi. Yeni görüntü. Bekleme salonu veya otel lobisi. Paris mi? Eşekarısı giren çıkan kalabalığın içinde sarsıla sarsıla onu arıyordu.

Düzenli bir kayıt bile yapamıyor, sadece kesitler ve kareler gösteriyordu. Georgie'yi gözü başka bir şey görmeyen kıskanç bir koca gibi inatla takip ediyordu. Sinir bozucuydu. Önce SIFIRLA'ya sonra GİRİŞ'e bastım. Georgie başka bir yer ve zamanda dişlerini fırçaladı.

Görüntülerdeki birkaç korkunç atlamadan sonra nihayet anladım. Erişim rastgeleydi. Bir yılı, bir günü veya bir görüntüyü seçmenin yolu yoktu. Park bir program kullanmıyordu, sekiz bin saat düzenli bir şekilde dosyalanmamıştı bile. Bir delinin hafızası gibi her şey karman çormandı. Etrafa saçılmış iskambil destesinden farkı yoktu. Kaydın başından başlayıp sonuna kadar sırayla devam edeceğimi umuyordum. Neden böyle değildi?

Başka bir şeyi daha anlamıştım. Eğer erişim gerçekten rastgeleyse, eğer hiçbir şeyi kontrol edemiyorsam, o zaman izlediğim görüntüleri sonsuza kadar kaybetmiştim. Bu tuşa basarak bir daha asla canlandıramayacağım sekiz binde bir ihtimal (daha fazla? biraz daha? olasılıklar bana mantıksız gelmiştir), Ibiza'daki o öğleden sonrayı kaybettiğim için içim sızladı. Bu onu ikinci kaybedişim. Boş ekranın önüne oturdum ve tekrar GİRİŞ'e dokunmaya korktum, kaybedebileceklerim için korktum.

Makineyi kapattım (odadaki ışık seviyesi arttı, rahatlatıcı müzik yavaşça duyulmaya başladı) ve koridorlardan geçerek girişteki görüntüleme ekranına çıktım. Havaalanındaki giden uçuşlar listesi gibi bir sürü isim listesi ekranda yavaşça ve yenilenerek dönüyordu. Birçoğunun yanındaki kod numarası eksikti, belki de henüz buraya gelmemişlerdi, bekletiliyorlardı. Y kısmında üç isim ve bir de başka bir ölüymüş gibi aralarına karışmış YÖNETİCİ vardı. Oda numarası. Onu bulmaya gittim ve içeri girdim. Yönetici daha çok kapıcı veya gece bekçisine benziyordu, hani şu küçük ziyaret yerlerinde etrafa göz kulak olan, emekli olmasına az kalmış tiplerden. Keşiş elbisesine benzer kahverengi bir önlük giyiyordu. Ufak işlerini yürüttüğü küçük ofisinin bir köşesinde kahve demliyordu. Beni görünce suçüstü yakalanmış gibi korktu.

"Pardon," dedim, "ama sistemi doğru anladığımı sanmıyorum."

"Bir sorun mu var?" dedi. "Olmaması gerek." Faltaşı gözleri ve utangaç ifadesiyle çözülemez bir sorun olmamasını umarak bana baktı. "Tüm donanım çalışıyor değil mi?"

"Bilemiyorum," dedim. "Sanki olması gerektiği gibi değil." Park'ın erişim konseptinden öğrendiğimi zannettiğim şeyleri tekrarladım. "Bu doğru olamaz, değil mi?" diye sordum. "Bu erişim tamamen rastgele..." Gözleri hâlâ faltaşı gibi açık, dikkatle dinleyerek başını sallıyordu.

"Öyle mi?" diye sordum.

"Ne öyle mi?"

"Rastgele mi?"

"Ah, evet. Tabii ki. Her şey çalışma talimatına göre."

Bir an için ne söyleyeceğimi bilemedim, sadece başını beni ikna etmek için sallamasını izledim. Sonra, "Neden?" diye sordum. "Demek istediğim neden tüm bunları düzenlemenin bir yolu yok, neden içeriğe ulaşmanın daha düzenli bir yolu yok?" Ölüm karşısındaki o anlamsız aptallığı hissettim, sanki Georgie üzerine pazarlık ediyormuşum gibi. "Özür dilerim, tüm bunlar çok aptalca."

"Ah, hayır. Hayır." dedi. "Kılavuzunu okudunuz mu? İçindeki her şeyi okudunuz mu?"

"Pekâlâ, doğruyu söylemek gerekirse..."

"Her şey aynen orada anlatıldığı gibi," dedi yönetici. "Size bunun garantisini

verebilirim. Herhangi bir sorun varsa...”

“Sizin için bir sakıncası yoksa oturabilir miyim?” dedim gülümseyerek. Yas tutan, kederinden deliye dönmüş benden ve şikâyetimden öyle korkmuştu ki, sorumluluklarının en basit sınırlarını bile kavramak için kendini yatıştırma ihtiyacı hissetmişti. “Umarım her şey yolundadır,” dedim. “Anladığımı sanmıyorum. Sanırım bu tür şeylerde tam bir aptalım.”

“Tabii. Tabii ki.” Kahve malzemelerini istemeyerek bir kenara bıraktı ve ellerini bir danışman gibi birleştirerek masasına oturdu. “İnsanlar buradaki erişimden büyük bir memnuniyet duyarlar,” dedi, “eğer ruh halleri uygunsa, büyük bir rahatlık hissederler.” Gülümsemeye çalıştı. Bu işi almak için hangi niteliklerini sergilemiş olduğunu merak ettim. “Rastgelelik kısmı. Hepsi kılavuzda var. İşin hukuki tarafı da var, avukat değilsiniz değil mi, alınmayın lütfen. Görüyorsunuz ki buradaki içerik sadece bağ kurmak için. Farz edelim ki tüm içerik programlandı ve aranabilir hale geldi. Farz edelim ki vergi, miras ve diğer şeylerle ilgili sorunlar ortaya çıktı. Her yerde celpler ve avukatlar varken bu anma konsepti tamamen yok olurdu.”

Bunu hiç düşünmemiştim. Rastgelelik, geçmiş hayatların sistematik bir şekilde araştırılmasını engelliyor. Şüphesiz ki Park’ı da kayıt işinden ve yasal işlemlerin sorunlu taraflarından kurtarıyor. “Bütün sekiz bin saati izlemen gerekiyor,” dedim “ve aradığın şeyi bulsan bile onu tekrar izlemenin bir yolu yok. Öylece geçip gidiyor.” Paris’teki o parti ve Ibiza’daki o öğleden sonra gibi hepsi rastgele geçmişe sürükleniyordu, izlerken bile. Kayboluyorlardı. Gülümsedi ve başını salladı. Gülümsedim ve başımı salladım.

“Size bir şey söyleyeceğim,” dedi. “Bunu öngöremediler. Yani rastgeleliği. Bu bir yan etkiydi, depolama sürecinin bir yan etkisi. Sadece şans.” Yüzündeki sırtış kaybolmuş, kaşları çatılmıştı. “Burada moleküler seviyede depolama yapıyoruz. Alan sorunu olduğu için dosyaları olabildiğince küçük tutmalıyız. Yani sizin sekiz bin saatlik garantinizden bahsediyorum. Kaset veya klasik yöntemlerle yapsaydık ne kadar alan kaplayacaktı? Eğer erişim konseptini düşünürseniz, oldukça fazla bir alan. Bu yüzden buhar hücreleme ve sonsuz takip yöntemini seçtik. Başparmağımın ucu kadar. Hepsi kılavuzda var.” Bana tuhaf bir şekilde baktı. Birden oyuna getirildiğime ve kandırıldığımı dair güçlü bir hisse kapıldım. Karşımda oturan önlüklü adam uzman ya da teknisyen değildi, dolandırıcıydı; belki de buraya ait olmayan ve yönetici kılığına girmiş delinin tekiydi. Tüylerim diken diken oldu ama bu çok uzun sürmedi. “Bu yüzden rastgelelik,” diye devam etti. “Hareket eden moleküllerin bir etkisiydi. Brown hareketi. Yapmanız gereken tek şey sonsuz takibi mikro saniye seviyesine çıkartıp moleküler seviyede yeniden düzenleme elde etmek. Rastgele yapan biz değiliz. Moleküller bunu bizim için yapıyor.”

Brown hareketini az çok hatırladım, fizik dersinden. Hocamız moleküllerin rastgele hareketlerinin matematiksel bir açıklaması olduğunu söylemişti. Güneş ışığının aksında gördüğünüz uçuşan toz zerreciklerinin hareketi gibi, içinde küçük bir ev olan kar küresinde fırl fırl dönen kar taneleri gibi. “Anlıyorum,” dedim. “Sanırım anlıyorum.”

“Başka bir sorun var mı?” dedi. Bunu başka bir sorun olabilirmiş ve bunun ne olduğunu biliyormuş ama olmadığını umuyormuş gibi söyledi. “Sistemi anladınız değil mi? Anahtar kilidi, iki tuş; GİRİŞ, SIFIRLA...”

“Anlıyorum,” dedim. “Şimdi anlıyorum.”

“Bağ kurmak,” dedi ayağa kalkarak. Birazdan gideceğimi düşünerek rahatlamıştı. “Anlıyorum. Bağ kurma konseptine alışmak biraz zaman alıyor.”

“Evet, öyle,” dedim. “Zaman alıyor.”

Asıl öğrenmeye geldiğim şeyi öğrenememiştim. Eşekarısı, depolama konusunda gençlik hafızamdan daha iyi değildi. Günler ve haftalar küçük gözünden kaçmıştı. İyi görmüyordu, gördüğünde ise unutulmuş şeyleri unutulmaz olandan ayırt etme konusunda benim gözümde daha iyi olamamıştı. Ne daha iyi ne daha kötü... aynı.

Ama işte yine de... Ibiza’da ayağa kalkıp göğüslerini losyonla ovdu ve bana döndü: Ah, bak, sinekkuşları. Ben unutmuşum ama Eşekarısı unutmamıştı. Kaybettiğimi ve benim için değerli olduğunu anlamadığım bir şeye yeniden sahip olmuşum.

Park’ı terk ettiğimde güneş batıyor, deniz ise çarşaf gibi kayalıkların etrafında hafif ve rastgele bir şekilde köpürüyordu.

Hayatımı bir şeyleri bekleyerek geçirmiştim; neyi beklediğimi bilmeden, beklediğimi bile bilmeden. Zaman öldürerek. Hâlâ da beklemeye devam ediyordum. Bunca zamandır beklediğim şey çoktan gerçekleşmiş ve artık geçmişte kalmıştı.

Georgie öleli neredeyse iki yıl olmuştu, iki yıldan sonra ilk ve son kez onun için ağladım, onun için ve kendim için.

Tabii ki tekrar gittim. Uzunca bir uğraştan ve doğru yere gönderilmiş dolarlardan sonra kendi otoyol kartımı kazandım. Birçok insan gibi harcayacak bolca vaktim vardı. Çoğunlukla boş vaktimin olduğu öğleden sonraları (pazarları asla), pürüzsüz ve kenarları otlarla çevrili otoyola çıkıp sahile doğru yol alırdım. Park sürekli açıktı. Bağ kurma konsepti ile oturup rahatlıyordum.

Orada yeraltında geçirdiğim birkaç yüz saatten sonra, şimdi, uzun süre önce o kapılardan geçmeyi bırakmışken (anahtarımı kaybettim ve nereye bakmam gerektiğini bilmiyorum), kendimi içinde hissettiğim yalnızlığın gerçek olduğunu fark ediyorum. Etrafımdaki bekçilerin ve diğer odalarda sezdiğim dinleyicilerin çoğu benim hayal ürünümdü. Çok nadiren etrafta birileri oluyordu.

Bu mezarlar da tıpkı diğer mezarlar gibi ihmal edilmişti. Hiçbir yaşayan, ölüyle çok fazla ilgilenmeyi umursamamıştır. Ne zaman umursadılar ki? Belki de sözleşmeleri imzalayan umutlu müşteriler erişim konseptindeki hatayı fark etmişlerdir, tıpkı benim de eninde sonunda fark ettiğim gibi.

GİRİŞ. Elbiselerini gardırobundan tek tek çıkartıp boy aynasının karşısına geçerek üzerinde nasıl görüldüğüne bakıyor, sonra tekrar dolaba koyuyor. Sadece ayna karşısında kendisine bakarken takındığı komik bir yüz ifadesi vardı. Kimsenin yanındayken değil, sadece yalnızken takındığı bu yüz ifadesi ona hiç benzemiyordu. Aynaya bakan Georgie ifadesi.

SIFIRLA.

GİRİŞ. Tuhaf bir tesadüf olsa gerek, şimdi de başka bir aynaya bakıyor. Sanırım Eşekarısı’nın kafası aynalar yüzünden karışmış. Yüzünü başka yöne çevirdiğinde, Eşekarısı da ona ayak uydurmaya çalışıyor. Uyuyakalmış biri var, büyük bir otel odası yatağında çarşafı dolanmış. Sabah saatleri, bir oda servisi arabası. Oh, Algonquin Oteli: o benim. Kış. Yüksek camın dışında kar yağıyor. El çantasında bir şey arıyor, küçük bir ilaç şişesi

çıkartıp kulbundan değil de gövdesinden tuttuğu fincandaki kahveyle bir hap yutuyor. Saçlarım darmadağın bir şekilde uyanıyorum. Belirsiz konuşmalar. Gri bir oda, beyazımsı kar ışığı, renk bozulmuş. Bizi izlerken düşündüm: Şimdi ona mı uzanacaktım? İlerleyen saatlerde çarşafı bir kenara itip açık renk pijamalarının düğmelerini açarak ben mi onu yatağa atacaktım yoksa o mu beni? Tuvalete gidip kapıyı çarpıyor. Eşekarısı kapının dışına çarparak aptallaşmış bir şekilde kalıyor.

SIFIRLA, sonunda.

Peki ya (merak etmişim) sabırlı olup izleseydim, devamında ne görecektim?

Zaman, aslında insafsız bir şekilde zamanımızdan çalıyor. Kayıp, nedensiz bir kayıp, izleyicisi olmayan bir oyun. Bütün bir öğleden sonrayı boş boş oturup hiçliğe bakarak ve varoluşunu duyumsayarak geçirmek ne kadar sevimsizse bunları tekrar izlemek de o kadar sevimsiz. Beklemek azap verici. Gün ışığında ya da lamba ışığında geçen sekiz bin saatte, beş yılda ne sıklıkla birlikte olmuştuk, zamanımızın ne kadarını harcamıştık sevişirken? Yüz saat mi, iki yüz mü? Benim rastladığım görüntülere bakılırsa ihtimaller pek yüksek değil. Birçoğunu karanlık yutmuştu, diğerleri de alışverişteyken, arabada ya da uçakta bir şeyler okurken, uyurken veya birlikte olmadığımız zamanların arasında kaybolmuştu. Umut yok.

GİRİŞ. Başucu lambasını yaktı. Tek başına. Kâğıt mendil ve başucundaki dergiler arasında takılıyor, dergide bir saat görüp ona boş boş bakıyor, evirip çevirdikten sonra tekrar bakıp bir kenara koyuyor. Soğuk. Esneyerek ve boşluğa bakarak battaniyenin içine saklanıyor, sonra elini telefona götürüp bekliyor ve düşünüyor. Sabahın dördünde düşünüyor. Elini geri çekip çocuk gibi titriyor, uykulu bir ürperti ve ışığı söndürüyor. Kötü bir rüya. Birden sabah oluyor, şafak söküyor. Eşekarısı da uyumuş belli ki. Kımıldamadan deliksiz bir şekilde uyuyor. Gözüken sadece bir tutam sarı saç. Hiç şüphesiz saatlerce uyuyacak. Eşekarısı onu herhangi bir röntgenciden daha dikkatli ve sabit bir şekilde izleyecek.

SIFIRLA.

GİRİŞ.

"İlk seferki kadar iyi duyamıyorum," dedim yöneticiye. "Çözünürlük gitgide azalıyor."

"Ah, tabii," dedi yönetici. "Bu da kılavuzda var. Bunu dikkatlice açıklamamız gerekiyor yoksa sorun çıkabilir."

"Sadece benim ekranımda sorun yok, değil mi?" diye sordum. "Sadece benim ekranımda sorun olduğunu düşünmüştüm."

"Hayır, pek sayılmaz," dedi. Bana bir kahve uzattı. Aylar geçtikçe arkadaş olmuştuk. Benden korksa da arada sırada buraya geldiğim için, en azından yaşayan biri gelip bu hizmetleri kullandığı için memnun olduğunu düşünüyorum. "Küçük bir bozulma meydana geliyor."

"Sanki her şey grileşiyor."

Yüzü ciddi bir ifadeye büründü, sorunu küçümsemediği belliydi. "Hımm, bunun sebebi içinde bulunduğumuz moleküler seviyede meydana gelen bozulma. Fizikte bu mümkün. Zamanla biraz rastgele olabiliyor. Ama elindekinin bir dakikasını bile kaybetmiyorsun, kaybettiğin sadece azıcık bir çözünürlük. Biraz renk. Ama düzelir."

"Gerçekten düzelir mi?"

“Öyle olacağını düşünüyoruz. Tabii ki de düzelecek, düzeleceğine söz veriyoruz. Öyle olacağını öngörüyoruz.”

“Ama emin olamıyorsun.”

“Pekâlâ, görüyorsun ki çok kısa bir süredir bu işin içindeyiz. Bu konsept henüz çok yeni. Bilemeyeceğimiz şeyler vardı.” Hâlâ bana baktığı halde beni unutmuş gibiydi. Yorgundu. O da son zamanlarda eski görüntüsünü ve çözünlülüğünü kaybetmeye başlamış, renksizleşmişti. “Karlanma olabilir,” dedi belirsiz bir şekilde.

GİRİŞ SIFIRLA GİRİŞ.

Balıksırtı desenli taşlarla dolu gri bir plaza, hışırdayan gri palmiyeler. Sert rüzgâra karşı gözlerini kısarken kazağının kolunu sıvıyor. Bir büfeden dergiler alıyor; Vogue, Harper’s, La Mode. Soğuk, diye sesleniyor büfedeki kıza. Frio. Yanındaki genç adam kolunu tutuyor; o benim. Kıyı boyunca üzerine bulanık dalgalar vuran bir sürü deniz yosunuyla kaplı ıssız bir kumsalda yürüyorlar. Ibiza’da kış. Konuşuyoruz ama Eşekarısı duymuyor, çünkü denizin sesi kafasını karıştırmış. Görevlerinden ve bize yetişmeye çalışmaktan bıkmış gibi.

SIFIRLA.

GİRİŞ. Algonquin Oteli. Çok tanıdık bir kış sabahı. Karlı pencereden yüzünü çeviriyor, ben yataktayım. Bir an bunu izlerken durmadan yansıyan iki ayna arasında duraksadım. Bunu daha önce görmüştüm; bir kere yaşamış, bir kere de hatırlamıştım; bu anı izlediğim o ânı da hatırladım ve şimdi tekrar karşıma çıktı. Ya da acaba başka bir sabah olabilir miydi veya buna benzer bir sabah? Bu yerde bunun gibi birçok anı vardı. Ama hayır, pencereden dönüp ilaç şişesini çıkarıp gövdesinden tuttuğu kahve fincanını alıyor. Bu ânı daha önce görmüştüm, aylar önce değil, haftalar önce bu odada. Aynı görüntüye iki kere rastlamıştım.

Bunun ihtimalini merak ettim. Aynı dakikalara tekrar rastlama ihtimalim neydi? Bu dakikalara.

Çarşafın arasında uyanıyorum.

Bu sefer ne söylediğimi duymak için eğildim; en azından eğlenceli gibi bir şeydi.

Eğlenceli mi, diyor hayaletin ciyaklaması gibi kulak tırmalayıcı bir sesle gülerek. Charlie, ölümüm eğlenceden olacak.

İlacını alıyor. Eşekarısı onu tuvalete kadar takip ediyor ve kapının dışında kalıyor.

Neden buradayım? diye düşündüm ve kalbim güçlü ama yavaş bir şekilde atıyordu. Niçin buradayım? Ne için?

SIFIRLA.

GİRİŞ.

Parlak, buzlu sokaklar, New York, Beşinci Cadde. Bir taksinin içinden bağırarak çıkıyor. Sakın bana bağırma, diye birine bağılıyor; hiç tanışmadığım annesi, şirret kadın. Dışarı çıkıyor ve elindeki çantalarla çamurlu sokaktan aşağı doğru aceleyle uzaklaşıyor, omzunda da Eşekarısı. Uzanıp omzuna dokunabilir, geri dönmesini ve oradan çıkıp peşimden gelmesini sağlayabilirdim. Kalabalığın ve trafiğin arasında renksiz bir curcunada kayboluyor ve uzaklaşıyor, belirsizleşen karlı görüntüde onu fark etmek artık imkânsız.

Bir şeyler olması gerektiği gibi değildi.

Georgie kıştan nefret ederdi, birlikte olduğumuz çoğu zaman kıştan kaçıp gitmek

isterdi. Daha yılın başlarında başka yerlere kaçan güneşi özlerdi. Avusturya birkaç haftalığına iyiydi. Küçük kasabalar, hafif kar yağışı ve parlak, şık kayakçılar korktuğu türde bir kış değildi. Şömineyle ısıtılmış dağ evinde bile sadece kendisinin hissettiği bir esintiyle ürpermeden ya da tüyleri diken diken olmadan soyunmasını sağlamak imkânsızdı. Kışları masumduk. Bu yüzden Georgie kaçmak isterdi; Antigua, Bali ve bademler çiçek açtığıında Ibiza'da iki ay. Ardı arkası kesilmeyen, tüm kış boyunca süren sahte, kokusuz bir bahar gibiydi.

Eşkarısı onu izlemeye başladığından beri kaç kere kar yağmıştı?

Çok fazla değil, sayılabilecek kadar. Eşkarısı gibi hatırlayabilseydim, kendim sayabileceğim kadar. Çok fazla değil. Her zaman değil.

"Bir sorun var," dedim yöneticiye.

"Arttı değil mi?" dedi. "Şu çözünürlük sorunu?"

"Aslında," dedim, "daha da kötüleşti."

Kollarını genişçe sandalyesine dayamış bir şekilde masasında oturuyordu. Yanaklarında, göstermelik bir makyajla boyanmışçasına sahte, pembemsi bir kızarıklık vardı. İçiyordu.

"Armadı, öyle mi?" dedi.

"Sorun o değil," dedim. "Asıl sorun erişim. Söylediğin gibi rastgele değil."

"Moleküler seviye," dedi. "Fizikte bu mümkün."

"Anlamıyorsun. Rastgele bir şekilde göstermiyor. Rastgeleliği azaldı. Seçici hale geldi. Donuyor."

"Hayır, hayır" dedi sersem bir şekilde. "Erişim rastgeledir. Hayat yaz mevsimi ve eğlenceden ibaret değil, biliyorsun. Her hayatın içinde biraz keder olmalı."

"Ama, ama..." diye aceleyle açıklamaya çalıştım.

"Biliyorsun," dedi. "Erişimden kurtulmayı düşünüyorum." Masasının çekmecesini açınca boş bir ses çıktı. Bir süre anlamsızca içine baktıktan sonra hızlıca kapattı. "Park benim için iyi ama buna alışkın değilim. Bir hizmet verdiğimi düşünürdüm, anlarsın ya. Kahretsin, doğru ya, sen eğlenmene baktın, nereden anlayacaksın?"

Delirmişti. Bir anlığına etrafımdaki ölüleri duydum, yeraltının ağır havasını dilimin ucuyla tattım. "Hatırlıyorum da," dedi arkasına yaslanıp başka yere bakarak, "yıllar önce ben de erişim sağlamıştım. O zamanlar ona öyle demiyorduk. Yaptığım şey arşiv görüntüleri deposunda çalışmaktı. Aslında diğerleri gibi orası da kapanacaktı, tıpkı şimdi burasının da kapanacağı gibi. Bunu ne ben söyledim ne sen duydun. Her neyse, içinde eski plastik filmlerle dolu film kasetleri ve bu film kasetleriyle dolu metrelerce çelik raf bulunan büyük bir depoydu. Her türlü film. Ve oyuncular, filmlerindeki eski görüntüleri isterlerse, beni arayıp şunu bul bunu bul diye rica ederlerdi. Hepsi bizde vardı, her türlü görüntü, ama bulması en zor şeyin ne olduğunu biliyor musun? Günlük hayattaki sıradan görüntüler. Yani insanların bir şeylerle uğraşıp hayatlarına devam ettikleri görüntüler. Neye sahiptik biliyor musun? Konuşmalara. İnsanlar sürekli konuşmalar yapıyordu. Cumhurbaşkanı gibi. Saatlerce süren konuşmaları bulabilirdin, ama yalnızca kıyafetlerini yıkayan, parkta oturan insanlara ait görüntüleri bulmak mümkün değildi."

"Bu sadece algıyla ilgili olabilir," dedim. "Bir şekilde."

Odaya sanki yeni girmişim gibi uzun bir süre bana baktı. "Her neyse," dedi sonunda

yüzünü başka tarafa çevirerek. "Orada için kurallarını öğrenecek kadar kaldım. Yapımcılar arayıp 'bana şunu getir bunu getir' derdi. Bir yapımcının üstünde çalıştığı bir film vardı, geçmişle ilgili bir film ve eski görüntüleri istedi, eski, uzun süre önce yazın eğlenen, dondurma yiyen, mayoyla yüzen ve üstü açık arabalara binen insanların görüntülerini. Elli ya da seksen yıl öncesine ait görüntüleri."

Boş çekmecesini tekrar açıp bir kürdan çıkardı ve dişlerini temizlemeye başladı.

"Böylece en eski görüntülere ulaştım. Konuşmalara. Daha fazla konuşmalara. Oradaki buradaki görüntüler: kürk mantolarıyla sokakta yürüyen, vitrinlere bakan insanlar, trafik. Eski insanlar, demek istediğim o zamanlar gençlerdi ama geçmişteki insanlardı. Yüzleri bir deri bir kemikti, onları tanımaya başlıyordun. Biraz üzücüydü. Şehrin sokaklarında şapkalarını tutarak koşturmaları. O zamanlar filmlerde şehirler bir bakıma siyahtı. Sokaklardaki siyah arabalar, siyah melon şapkalar. Taşlar. Ama onların istediği bu değildi. Onlar için yaz mevsimini buldum, renkli ve daha yeni zamana ait bir yaz mevsimi. Onlar eskileri istiyordu. Geçmişe bakmaya devam ettim. Sürekli baktım. Gerçekten bunu yaptım. Ne kadar eskiye gidersem o kadar çok sıska yüzle, siyah arabalarla, taştan siyah sokaklarla karşılaştım. Kar. Orada hiç yaz yok."

Ağır çekimle ayağa kalkıp kahverengi bir şişe ve iki kahve fincanı çıkardı. Gelişigüzel bir şekilde fincanlara doldurdu. "Bu senin algılamanla ilgili değil," dedi. "Sanırım film uzun sürüyor ama bu fizikle alakalı. Hepsi fizikte var. Anlayana tek bir kelime kâfi."

Likör sertti, geçmiş günlerin donuk özüydü. Buradan gitmek, arkama bakmadan kaçmak istedim. Sadece kar kalana kadar burada kalıp izleyemedim.

"Bu yüzden erişimden ayrılıyorum," dedi yönetici. "Geçmişe sünger çekmek gerek, değil mi?"

Tekrar gitmedim. Park'ın yaşadığım kasabaya yakın olmasına ve otoyol açık olmasına rağmen oraya hiç dönmedim. Yaşamak doğru kelimeydi. Hayatınızda olabilecek en güzel şeyin çoktan olduğunu hiçbir pişmanlık duymadan öğrendiğinizde, en sonunda ruhsal dengeniz, hatta tuhaf bir şekilde neşeniz de yerine geliyor. Ve içimde hâlâ biraz yaz var.

Bence iki tür hafıza vardır ve sadece bir tanesi ben yaşlandıkça daha kötüye gider. İrade gücüyle bu hafızada ilk arabanızı, kimlik numaranızı veya lisedeki fizik hocanızın ismini ve görüntüsünü yeniden oluşturabilirsiniz; otuz yaşlarında sıska, sakallı, gri takım elbiseli bir Bay Holm. Diğeri daha kötüye gitmez, tabii daha da yoğunlaşır. Uyurgezerlik türü; gizli kapıları olan odalara daldığınız ama birden kendinizi ön verandada değil de sınıfta otururken bulduğunuz tür. İlk başta hangi zamanda ve nerede olduğunuzu düşünemezsiniz ve sakallı, gülümseyen bir adam elinde, içinde fırl fırl dönen kar tanelerinin arasında küçük bir ev olan kar küresiyle çıkagelir.

Georgie'ye erişmenin yolu yoktu, zaman zaman, beklenmedik bir şekilde, verandada otururken veya alışveriş arabasını iterken ya da lavaboda ayaktayken, beni ziyaret edecek bu tür bir anı dışında. Bir hipnozçunun parmak şaklatması gibi gerçekçi ve şaşırtıcı.

Ya da bazen uykuyla uyanıklık arasındayken yaşadığınız, aslında orada olmayan birinin kısık ama net bir sesle isminizi söylediğini duyduğunuz o tuhaf an gibi.

James Patrick Kelly

James Patrick Kelly, 1970'lerin sonlarında dergi ve antolojiler için yazmaya başlamış ve değişik temalara farklı açılardan yaklaşan ustalıklı işlenmiş öyküleriyle kısa zamanda ünlenmiştir. Kurmaca eserlerinin çoğu toplumsal konulara getirilen yorumlar üzerine kuruludur. "Death Theraphy" adlı öyküsü gelecekte suçluları rehabilite etmek için onlara ölümlerini yaşatan bir simülasyonun kullanıldığı bir adalet sistemini konu eder. "Still Time" ve "Crow" nükleer savaşın gölgesinde insanların tipik davranışları üzerine zıt bakış açılarını sunar. "Pogrom" da gelecekte yaşanabilecek bir iç savaş bağlamında nesil farkını ele alır. "Big Guy" hızlı iletişim ve sanal gerçekliğin yükselişiyle, kişisel ilişkilerin ve etkileşimlerin yıkılışını inceler. Kelly'nin en iyi öyküleri Think Like a Dinosaur and Other Stories isimli derlemede toplanmıştır. Romanları arasında yer alan Planet of Whispers ve Look Into the Sun ikilemesi, Dünya'nın az gelişmiş ülkelerinde yaşanan zorlukları andıran siyasi ve dini sürtüşmelerin olduğu Aseneshesh adlı bir gezegendeki yaşamla ilgilidir. Wildlife adlı romanı biyogenetik mühendisliği bağlamında ebeveyn ve çocuk ilişkilerindeki sorunları irdeler. Bu romanda babasının biyogenetik mühendisliği sayesinde onun için belirlediği kişilik ve kadere başkaldıran genç bir kadının öyküsü anlatılır. Kelly, aynı zamanda John Kessel ile beraber Freedom Beach'i yazmıştır.

Sıçan

Sıçan, toz ile doldurulmuş dört farklı hapi midesine indirdi. Kaburgalarının altından gelen saplanma hissi, hapların aşağı yukarı onikiparmak bağırsağına ulaştığını gösteriyordu. Daha zamanı vardı. Hızlı tren iki saattir TransAtlantik tüneline geçiyordu. Liman İdaresi/Koch'a gelmek üzerelerdi. Mareşalin dediğine göre gümrük meselesi halledilmişti. Sıçan'ın yapması gereken şey, yuvasına dönmek, akıllı kapısını arkasından kapamak ve güvenilir ağlarından haberi salmaktı. Elinde Doğu Yakası'ndaki serebrumların yarısını tozlayabilecek kadar Cezayir Sarısı vardı. Bu işi halledebilirse, küvetini Dom Perignon ile doldurup içinde yıkanabilecek, sonra da Gromaire duvar halılarına kurulanabilecek kadar zengin olacaktı. Sol tarafına bir sancı daha girdi. İçgüdüsel olarak arka ayağı kalktı ve havada bir yeri kaşır gibi hareket etmeye başladı.

Tek bir sorun vardı. Sıçan, mareşali aradan çıkarmayı planlıyordu. Bu da mareşalin minik casusundan kaçması gerektiği anlamına geliyordu.

Minik casus, Sıçan'ın yakasına Marsilya'da yapışmıştı. Sarı saçını iki yandan örüyordu. Burnunda çilleri, dişlerinde tel vardı. İpekten mütevazı boğazlı kazağının altından ufak göğüsleri beliriyordu. On iki, on dört yaşlarında görünüyordu. Aman ne tatlı. Muhtemelen yirmi yıldır böyle gözüküyordu ve bir kurşunu durduramadığı takdirde ya da sadece ısıyı algılayan ve tatlılığını umursamayan otomatik bir güvenlik lazeri tarafından ikiye bölünmediği sürece, bir yirmi yıl daha böyle gözükülecekti. Pasaportları onların New York, Forrest Hills'te ikamet eden Bay Sterling Jaynes ve kızı Jessalynn olduklarını söylüyordu. Kız tombul parmaklarıyla dizüstü bilgisayarına bir şeyler yazıyordu. Ödev miydi? Erkek arkadaşına bir mektup mu? Kurumsal bir veri tabanı üzerinde kendi yazdığı kodlarla çalışıyor olması daha muhtemeldi.

"Ne fais pas semblant d'étudier, ma petit. Que fais-tu?" diye sordu Sıçan.

"Ama babacığım, Fransızca konuşmaya devam etmek zorunda mıyız? Ne de olsa eve gelmek üzereyiz," dedi kız somurtarak. Sıçan'ın görebileceği şekilde bilgisayarın ekranını çevirdi. "İki sıra arkada, koridordan ikinci koltuk. Federal ajan. Taşındığını bilse, o tozu içinden kesip alır, kürkünü de kışını siler," yazıyordu ekranda. Geri tuşuna bastı ve yazı yok oldu.

"Peki tatlım." Dişlerini tıkırdatan adrenaline karşı savaşıyor sırtını gerdi. "Birden bire karnım acıktı biliyor musun? Şimdi trende bir şeyler atıştıralım mı, yoksa New York'a varınca mı yeriz?" Ajana doğru işaret ettiğini sadece mareşalin casusu anladı.

"Tren istasyonuna kadar bekleyelim bence. Orada daha çok seçenek var."

"Nasıl istersen tatlım." Onun federal ajanı hemen şimdi halletmesini istiyordu, ama bu konuda başka bir şey demeye cüret edemiyordu. Zamanı geçirmek için, patilerini yalayıp kısa kalın kulaklarının arkasındaki tüyleri düzeltmeye başladı.

Koch Dış Hatlar Geliş Terminali bir perşembe gecesini için fazla sakindi. Bu durum Sıçan'a her şeyin bir tuzak olduğu hissini veriyordu. Trenden inen yolcular yankı yapan uçsuz bucaksız mermerlerin arasından gümrük sıralarına doğru yürüyorlardı. Sıçan'ın

üzerinde silahı yoktu. Savaşmak durumunda kalsalardı, minik casusun ikisi için birden dövüşmesi gerekecekti. Fakat Sıçan bir savaşçı değildi, o kaçırdı. Dört numaralı istasyondan geçmeleri söylenmişti. Sırada beklerlerken, Sıçan arkalarından gelen federal ajanı gördü. Tipik, dikkat çekmeyen bir adamdı. Ne yakışıklı ne çirkin, bir seksen boylarında, yetmiş, yetmiş beş kilo civarında, kahverengi saçlı ve koyu takım elbisesinin içinde beyaz gömlekli biri. Sıkılmışa benziyordu.

Gümrük memuru, "Belirtmek istediğiniz başka bir şey var mı?" diye sordu. O da sıkılmışa benziyordu. Bağırsaklarında iki milyon yeni dolar değerinde yasadışı uyuşturucu taşıyan ve arkasında bu uyuşturucuyu içinden kesip çıkarmaya her an hazır bir federal ajan olan Sıçan dışında herkes sıkılmış gibiydi.

Sıçan, "Herkesin eşit yaratıldığına aşikâr bir gerçeklik olduğuna inanıyoruz," dedi. Söylediği cümle bir şifre değil de zekice bir nükteymiş gibi çarpık bir şekilde gülümsedi.

Casus utanmış gibi yaparak, "Baba, lütfen! Özür dilerim hanımefendi. Kendisinin şaka anlayışı da böyle. Bağımsızlık Bildirgesi'nden alıntı yapıyor, anlamışsınızdır," dedi.

Gümrük memuru casusun saçlarını okşayarak gülümsedi. "Biliyorum canım. Lütfen bagajınızı banda yerleştirin." Bagajlar taramadan geçerken ekrana ilgisizce göz attı ve onaylarcasına Sıçan'a başını salladı. "Teşekkürler efendim. Size iyi..." Sıradan onlara doğru kalabalığı yararak gelen federal ajanı görünce samimiyetsiz dileklerinin sonunu getiremedi. Sıçan, memurun çıkışa doğru dönmesiyle casusun bilgisayarını tarayıcıya soktuğunu gördü. Bilgisayardan çıkan mavi elektrik hüzmesi manyetik lense doğru uzandıktan hemen sonra ışıklar parlayıp bir anda gitti. Acil durum ışıklandırması da çalışmadı. Sıçan'ın burnu elektrik yangınından gelen buruk kokuyla doldu. Karanlıktan, ivme kazanan bir izdihamın bağırış çığırışları geliyordu.

Dört ayağının üzerine inip salonu boydan boya koşmaya başladı. Koch Terminali onun bölgesiydi. Bütün katlarını koku izleriyle köşe bucak dolaşmıştı. Zifiri karanlıkta bile yolunu bulabilirdi. Fakat acele ettiğinden kafasını bir çift bacağa çarptı ve üstüne kocaman bir yük düştü. Çarpışma akciğerlerindeki bütün havayı aldı. Arkasında soğuk keskin bir acı duydu ve bacaklarıyla onu itmeye çalıştı. Parmakları ıslanınca korkuyla viyakladı. Onun viyaklamasına cevap olarak birisi çığlık attı ve ayakkabısının burnu ile onu salonun öbür tarafına itti. Soluna doğru yuvarlandı ve koşmaya devam etti. Çalışmayan bir asansörden yukarı çıktı, halı döşeli bir koridor boyunca koştu. İki ayağı üzerinde durdu ve altmış altı santimetrelik boyuyla uzanarak ön ayaklarıyla yangın acil çıkış kapısının kolunu bulana kadar kapıyı tırmaladı. Kendisini kolun üzerine attı, alarm ötmeye başladı, büyük bir hızla kapı açıldı ve kendini bir sokakta buldu. Bir süreliğine nefes nefese vücudunun yarısı içeride yarısı dışarıda öylece yerde kaldı. Ölümçül bir kanaması olduğunu düşünerek arkasındaki soğukluğa dokundu. Mor yapışkan bir madde; kokladı ve sonra yaladı. Dondurmaydı. Sıçan kafasını geriye atıp gülmeye başladı. Boş çıkmaz sokakta viyaklayan tiz gülüşü yankılandı.

Fakat kaybedilecek zaman yoktu. Şimdiden karanlık gecedен aşağıya inen polis helikopterlerinin sesini duymaya başlamıştı. Elektrik kesintisi bir süre daha onları oyalayabilirdi. Federal ajan Sıçan'ı daha çok endişelendiriyordu. Ve de o minik casus. Yakında onu aramaya dışarı çıkacaklardı. Sıçan caddeye doğru koştu. Hızlıca terminale dönüp tekrar baktı. Bina artık Kırk İkinci Cadde'de aydınlık holografik galaksinin ortasında

ufak siyah bir noktadan ibaretti. Birkaç polis ellerinde fenerlerle, terminalin kapılarından dökülen panik içindeki yolcu kalabalığını yarmaya çalışıyordu. Sıçan tüylerini düzeltti ve felakete sırtını dönüp şehrin öbür tarafına doğru yola koyuldu. İlgüdüleri koşmasını söylüyordu, ama Sıçan büyük şehirde alışverişe çıkmışçasına yaylanarak yürümeye başladı. Kadın tüccarlarına gülümsüyor, nalbur dükkânlarının vitrinlerine bakıyordu. Üstünde KIZLAR! CANLI! KIZLAR! Ve CANLI! KIZLAR! CANLI! yazan iki tane birbirinin aynı seks dükkânının önünde, kaldırımda çalışan androjen robottan gelen feromonlu teri koklamak için durdu. Robot itaatkâr bir şekilde elini Sıçan'ın kasıklarına götürdü, fakat Sıçan tıslayarak robotu itti. Sonunda, takip edilmediğinden emin olduğunda, cüzdanını çalıştırdı ve transnetten uçan taksi çağırdı. Cüzdan, Koch Terminali'ndeki kurtarma operasyonları sebebiyle şehrin ortasındaki hava ulaşımının kapandığını bildirdi, Metro ya da taksi kullanmasını önerdi. Metro turnikesine sahte de olsa kimlik çipini sokmak istemediğinden, kaldırıma çıkıp trafiği gözlemeye başladı.

Yanında duran modifiye edilmiş damalı taksi, turuncu ABS ve paslanmaz çelik zırhla yamalıydı. Tavan ışığındaki hoparlör, "Manhattan'dan ayrılmak hayır," dedi. "Yüz on kuzeyine gitmek hayır." Sıçan kafasını salladı ve kapının kilitleri açıldı. Yolcu kompartımanı biber gazı ve idrar kokuyordu.

"Birinci Cadde'deki Sığınak'a," dedi Sıçan havayı koklayarak. "Of, burası çok kötü kokuyor. Son yolcunuz kimdi, bir sirk mi?"

"Problemlili bir yolcu." Hoparlör kabloları gevşemiş olduğundan, taksicinin sesi cızırtılı geliyordu. Kaldırımdan uzaklaşırken taksinin kapıları tekrar kilitletti. "Çıldırımlar bu takside suratlarına biber gazı yerler."

Sıçan çoktan yerdeki basınç hava deliklerini fark etmişti. Karanlıkta sürücünün ehliyetini görmeye çalıştı. Üstüne lazerle, muhtemelen yeni Mitsubishi kalem ışıklarından biriyle, bir slogan yazılmıştı. "Ölüleri serbest bırakın." Sıçan gülümsedi. Ölümler onun müşterileriydi. Toz yolunu seçenlerdi. On iki, on sekiz ay süren mükemmel bir bağımlılık, sentetik orgazmlar, duylara aşırı yüklenmeyle sonuçlanan tekrar eden sanrılar ve kendinden geçiren bir ölüm. Tek bir doz yeterdi toz yoluna girmek için. Federaller uyuşturucu ağını kırmaya çalışıyordu. Bu da ölümler için çok kötü sonuçlar doğuruyordu. Toz olmadan birkaç ay daha yaşayabiliyorlardı, fakat toz yolundan alınan zevk, deliliğe ve yoksunluk ataklarından oluşan korkunç bir maratona dönüşüyordu. Her şekilde ölümlerdi. Sıçan koltukta geriye yaslandı. Lazer yazısı iyi bir işaretti. Elini cebine attı ve özel harmanlanmış yağda çözünen amfetaminlerle ıslatılmış bir parça deriyi çıkarıp kemirmeye başladı.

Arada taksicinin New York Polis Departmanı'nın radyosunu, çeteler tarafından geçiş parası istenen noktaları ve yangınların yerlerini öğrenmek için takip ettiğini duyabiliyordu. Sığınak'a geri dönmeden önce, sıkı güvenlik altında olan Park Avenue'dan geçip Elli Dokuzuncu Cadde'ye kadar inmeleri gerekiyordu. Başta Birleşmiş Milletler diplomatlarını teröristlerden korumak için inşa edilen sığınak, Birleşmiş Milletler'in dağılmasından sonra apartmana dönüştürülmüştü. Popüler olmasının sebebi "şehirdeki en güvenli yer" olmasıydı. Sıçan durumun böyle olmadığını biliyordu, o yüzden en yeni teknoloji ürünü akıllı bir kapı yaptırmıştı. Apartman sakinlerinin çoğu, hafızalarını sildirmeye veya federal deliğinde "uzun bir tatil" geçirmeye aday olmalarıyla biliniyordu.

"Pıst, yolcu. Ağ'ın dediğine göre ölümler sizin oralarda ayaklanıyormuş. İçinden mi geçelim yoksa etrafından mı dolanalım?"

Sıçan'ın sırtındaki tüyler diken diken oldu. "Ya polisler?"

"Şimdilik kendi hallerine bırakıyorlar."

"İçlerinden geçebilmek için zırhın var mı?"

"Sen ne sandın. Bu taksiyi uygun fiyat karşılığında hengâmenin ortasına bile park ederim." Taksicinin gülüşü cızırtılıydı. "Merak etme sığınakçı. O ölümlere bir doz biber gazı sıktın mı gözlerini çıkarana kadar ovuşturmaktan bizimle uğraşmaya zamanları olmaz."

Sıçan kürkünü düzeltmeye çalıştı. Ayaklanmanın ortasından geçerken takılı kalabilirlerdi. Fakat beklerse, kısa bir süre içinde ya federal ajan ya da casus ona yetişecekti. Sıçan ikisinin de kendi üstüne takip cihazı yerleştirdiklerinden emindi.

"Tabii ayaklanma yarmak pek ucuz değil," dedi taksici.

"Sayacı üç katına çıkar." Buraya kadar zaten on beş dakikalık yolculuk iki yüz dolar tutmuştu. "İkinci Liman'a doğru git. Sarı kapılı olana." Cüzdanını çıkarıp ışıklı düğmelerine basmaya başladı. "Tanıma kodunu yolluyorum şimdi."

Taksicinin oradan geçiş yapacağına dair polisler bilgi verdiğini duydu. Yolu kapatan kordonu geçtikten sonra taksinin hızlanmaya başladığını hissetti. Bir anlığına yanlarından geçtikleri ışık hüzmelerini, mavi zırhlı polisleri ve tomaları gördü. Birden taksici ani bir fren yaptı ve Sıçan kemeriyle arkadan tutunarak öne doğru savruldu. Taksinin lastikleri gıcırdadı ve kaportaya çarpan bir şeyin sesi duyuldu. Yavaşlamışlardı ve ölümler etraflarını sarıyordu.

Sıçan ön camdan dışarıyı göremiyordu, çünkü taksiciyle yolcunun arası çelikle kapatılmıştı. Fakat yan camlar üstlerinden ter, gözyaşı ve kan akan yüzlerle doluyordu. Kaymış, çığlık atan ve yoksunlukla acı çeken suratlar. Ses geçirmez duvarlar çığlıklarını kısıyordu. Ölümlerin geçişini izlerken Sıçan'ı korku ve heyecan sardı. Toza ne kadar yakın olduklarını bir bilselerdi, diye düşündü. Bir delilik anında ölümlerin zırhı çiğneyip geçtiklerini, sadece kırılan dişlerini tükürmek için durduklarını hayal etti. Mükemmeldi. Ayaklanma, uyuşturucu pazarının hâlâ ayakta olduğunun kanıtıydı. Ölümlerin bu şekilde sığınağa saldırmaları için çok çaresiz olmaları gerekiyordu. Tozunun fiyatını yüzde on arttırmaya karar verdi.

Sıçan tavandan bir ses duydu, sonra biri zıplamaya başladı. Bir davulun içinde gibiydi. Sıçan tırnaklarını koltuğa geçirdi ve sırtını kamburlaştırdı. "Ne bekliyorsun, gazlasana şunları!"

"Hey, yolcu. Gaz dediğin şey öyle ucuz değil. Merak etme. Gelmek üzereyiz."

Kanlı kızıl saçları alınına yapışmış bir kadın ağzını cama dayayıp çığlık atmaya başladı. Sıçan arka ayaklarının üzerinde doğrulup onu ısırmaya çalışıyormuş gibi yaptı. Sonra kadının elindeki lazeri gördü. Sıçan kendini son anda geriye attı. Lazer yandı ve yolcu kompartımanı erimiş plastik kokusuyla doldu. İğne inceliğinde bir ışık hüzmesi sol tarafındaki tüyleri yakınca Sıçan viyakladı ve titreyerek yere düştü.

Taksici dış hava deliklerini açtı ve anında suratlar pencerelerden uzaklaştı. Taksi hızlandı ve düşen ölümlerin üstünden sallanarak geçti. Zorlu bir gecenin karanlığından Liman İki'ye geçişi baş döndürücüydü. Sıçan tekrar koltuğa çıkıp arka camdan dışarıya baktığı anda, dış kilitlerin hidrolik kapılarının kapandığını gördü. Kapının arasına bir şey

sıkışmıştı. Patlayan ve akan bir şey. İç kapı, kanlı bir oyunun son perdesi gibi aşağıya yerine oturdu.

Sıçan neredeyse evdeydi. Zırhlı iki güvenlik görevlisi yanlarına geldi. Kapının kilitleri açıldı ve Sıçan taksiden indi. Güvenliklerden biri kafasına bir silah dayadı, diğeri ise tek bir kelime etmeden parmak izi okuyucusunu uzattı. Sıçan parmağını bastı ve sığınağın bilgisayar girişini anında onayladı.

"İyi akşamlar efendim. Bu gece dışarısı biraz tehlikeli. Yanınızda bagaj var mıydı?" dedi güvenliklerden biri.

Taksinin ön kapısı açıldı ve taksicinin tekerlekli sandalyesini yere indiren mekanik kolun sessiz inlemesi duyuldu. Gri saçlı kadının nemli bakışları New Jersey'deki bir huzurevinde olması gerekiyormuş izlenimi veriyordu. Örölmüş bir atkı çelimsiz bacaklarını kapıyordu. "Üç katı demiştin." Taksinin kaldıracağı bir tıkla sandalyeyi yere bıraktı. Kadın ona doğru ilerledi. "Altı yüz altmış dokuz dolar."

"Bagajım yok, hayır." Sığınağa sağ salim döndüğü için, Sıçan panikten kaynaklanan bonkörlüğünden pişmanlık duyuyordu. Kendi hesaplarının birinden para transferi yapmak düşünülemezdi. Son bin dolarlık çipini cüzdanının okuyucusuna yerleştirdi. İçinden üç yüz otuz bir doları Bahamalar'daki bir hesaba geçirdi sonra da çipi kadının avucuna bıraktı. Kadın çipi kuşkuyla kabul etti. Sıçan bir anlığına kadının o fosil televizyonlarda yaptıkları gibi çipi ısıracağını sandı. Yaşlı insanlar onu geriyordu. Onun yerine kadın çipi kendi kart okuyucusuna soktu ve kaşları çatık bir şekilde Sıçan'a döndü.

"Ya bahşiş?"

Sıçan burnunu çekti. "Yabancı yolcu alma."

Güvenlik görevlilerinden biri güldü. Öteki bir yeri işaret etti, ama Sıçan tekerli sandalyenin içindeki kokarca deliğini bir milisaniye geç fark etti. Islak bir sesle sandalyeden iğrenç kokulu bir gaz çıktı ve kötü kokulu bir çiçek gibi Sıçan'ın bıyıklarının altında açtı. Güvenliklerden biri sandalyeyi tutmaya çalıştı, fakat taksici hızlıca görevlinin ayağını çiğneyerek arabaya geri döndü. Diğer güvenlik silahını kadına doğrulttu.

Taksici cehennemden gelen bir büyükanne gibi gülümsedi. "Hava kirliliği yasasına uyuyorum. Etrafı biraz kokutmak yasadışı değil çocuklar. Ayrıca bana zarar vermek istemezsiniz. Taksi beyin dalgalarımı kontrol ediyor. Ölürsem ne yapacağı belli olmaz."

Ayağı çiğnenen güvenlik zıplamayı bıraktı. Silahı olan ise omuzlarını silkti. "Ne yapalım efendim?"

Sıçan başının sol tarafını birkaç defa silkti sonra da burnunu koltuk altına soktu. Alabildiği tek koku sülfür soslu bozulmuş et kokusuydu. "Boşverin. Bununla uğraşacak zamanım yok."

"Var ya, taksimden normalde asla çıkmam. Ama bunun gibi bir yerde yaşayan nasıl biriymiş merak ettim," dedi taksici. Sandalyeye kenetlenirken mekanik kollar inledi. "Artık biliyorum." Sandalyesi taksiye yerleşirken cadı gibi güldü. "Kapının oraya park edeceğim. Polisler sokakları temizlemeye başlayacakmış."

Güvenlikler, Sıçana asansörlere kadar eşlik etti. O da kapısı açık olana bindi ve parmak izini okutup giriş kodunu söyledi.

"İyi akşamlar, efendim. Direk odanıza mı gideceksiniz?" diye sordu asansör.

"Evet."

"Pekâlâ efendim. Şu an hizmete açık olan ortak kullanım tesislerinin bir listesini ister misiniz?"

Reklamı durdurmanın bir yolu yoktu, o yüzden Sıçan sesi duymazdan geldi ve kürküne yapışan kokuyu yalayarak temizlemeye başladı.

"Havuz sadece profesyonel yüzücülere açıktır. Yerçekimsiz oda dışında bütün tesisler kullanıma açıktır. Duyulardan arınma tankları on bire kadar dolu olacaktır. Taşıyıcı anne tesisinde geçici bir süreliğine kadın vücudu bulunmamaktadır. Rahatsızlık verdiyse özür dileriz," diye saymaya başladı asansör kapıları kapanırken.

Asansör tam bodrum katının hemen üstüne, iki buçuk kat aşağıya indi. Sıçan başını kaldırdı ve ışık panellerinin arasında büyüyen karanlık bir boşluk gördü. Minik casus içinden atladı.

"... holografik terapist yarın sabah sekize kadar çalışmamaktadır, fakat interaktif seks kabinleri gece yarısına kadar hizmete açıktır. Eczane..."

Casus lağımın içinde su kayağı yapmışa benziyordu. Sarı saçları ıslak ve pisti. Atkuyruğundaki kurdeleler gitmişti. Kot pantolonunun dizleri yırtılmıştı ve yüzünün bir tarafında kötü bir çizik vardı. İpekten kazağı ıslanmış, üstüne yapışmıştı. Bu haline rağmen lazeri tutan eli bir mücevhercininki kadar sakindi.

"Ufak bir problem yaşamaktayız. Endişelenmenize gerek yok. Asansörümüz kısa bir süreliğine kullanım dışıdır. Bakım-onarıma haber yollandı ve sorunu gidermeye çalışıyorlar. Acil bir durumda güvenliklere haber verin. Verdiğimiz rahatsızlıktan dolayı özür dileriz," dedi asansörün sakin sesi.

Casus kat düğmelerinin olduğu panele lazerini doğrulttu. Üstlerine kıvılcım sıçradı ve her yer karanlığa büründü. "Neredeydin sen? Ayrılmak durumunda kalırsak Time Square'deki McDonalds'ta buluşacağımızı söylemiştin," dedi sinirle.

Sıçan arka ayakları üstünde doğruldu, "Asıl sen neredeydin? Oraya gittiğimde etraf polis kaynıyordu."

Lazerin ucu yanınca donakaldı. Casus, Sıçan'ın arkasındaki çelik duvara gövdesi şeklinde bir yarık kesiyordu. "Yalanın batsın." Lazer Sıçan'a o kadar yaklaşıyordu ki ışından yanan tüylerinin kokusunu alabiliyordu. "Tozu istiyorum," dedi casus.

Yaralanan asansör, "İzinsiz giriş!" diye bağırmaya başladı. Yapay sesine endişe karışmıştı. "Güvenlik, tesiste izinsiz birini tespit etti. Tesisin sakinlerinin evlerine dönmeleri ve bütün güvenlik önlemlerini almaları öneriliyor. Endişelenmeyin. Verdiğimiz geçici rahatsızlıktan dolayı özür dileriz."

Sıçan'ın kuyruğundaki pullar kabardı. "Bir anlaşmamız var. Ürünlerini satabilmek için mareshalin ağıma ihtiyacı var. O yüzden hemen buradan çıkalım yoksa..."

"Tozu ver."

Sıçan casusun üstüne bir nefret çığılığıyla atladı. Pençeleri kazağına takıldı ve açık yakasından defalarca kızı tırmaladı. Uzun kırmızı ön dişleriyle boynunu ısırmaya başladı. Saldırısının hızını ve gücünü beklemeyen casus, lazerini düşürdü ve Sıçan'ı duvara fırlatmaya çalıştı. Sıçan sıkı sıkı tutunup, onu tırmalamaya ve ısırmaya devam etti. Casus, açık duran acil çıkışa doğru davranınca Sıçan tekrar atladı. Asansörün tavanına çıktı, endüktöre tutundu ve asansörü tutan kablolardan yukarı tırmanmaya başladı. Asansör boşluğuna yukarıdan ışık giriyordu. Zırhlı güvenlikler kapılardan birini açmış, takılan

asansör kabinine doğru aşağı iniyordu. Sıçan tutunduğu kablolardan iki metre ileriye, asansörü tutan ağırlığa atladı. Casusun ateşinden korunmak için ağırlığı siper aldı. Kız kısa boyluydu ve duruşu tehditkâr değildi. Kabinin açıklığından dışarıya kamaştırıcı fırlattı. Güvenlikleri kör etmeyi umuyordu, ardından açıklıktan kendisi çıktı. Sıçan silah seslerini duyabiliyordu. Pişmiş et ve erimiş plastik kokusu alana kadar bekledi sonra gölgelerin arasından çıkıp güvenliklere işaret etti.

Boynu bükük bir güvenlik ekibi Sıçanla beraber servis asansörüyle bodrumdaki depoya, yaşadığı yere kadar indi. Sığınağa ilk bakmaya geldiğinde, emlakçı, diğer sakinlerle yerin üstünde yaşamasında ısrar etmiş, terk edilmiş bu odaları Sıçan'a satmakta tereddüt etmişti. Fakat Sıçan'a gösterdikleri bütün evler fazla açık, temiz ve düzenliydi. Sıçan kokuların havada asılı kaldığı zindanından memnundu. Üst katındaki sesli havalandırmanın sesiyle uyumayı seviyor ve şehirdeki insanların pis kokularından olabildiğince uzakta olduğunun bilinciyle daha rahat uyuyordu.

Güvenlik, Sıçan'a ışıldayan pirinçten yapılmış akıllı kapısına kadar eşlik etti ve şifresini girerken kibarca gözlerini çevirdi. Kapıyı, Mosler'e özel olarak yaptırmıştı. İnsanların duyamayacağı frekanstaki viyaklamaları algılayabiliyordu. Kapıya doğru viyakladı ve tarayıcıya parmaklarını okuttu. Lazerden kaçarken korkudan bağırsakları bozulmuş, yuttuğu kapsüller batmaya başlamıştı. Var gücüyle, hemen orada koridorda altına yapmamak için kendini tutuyordu. Kapı, güvenliklerin varlığını algılayıp Sıçan'ı uyardı. Sabırsızca uyarıyı kapamak için bir şifre daha girdi ve kilitler bir tıslamayla açıldı.

Güvenliklerden biri, Sıçan içeriye girerken, "İyi akşamlar efendim," dedi. "Ve endişelenmeyin..." Kapı kapanırken güvenliğin cümlesi yarıda kesildi.

Her şeye rağmen Sıçan eve dönebilmişti. Bir süre kuyruğu seçirerek kapıya dayanıp, odasının dağınıklığı gerilmiş sinirlerini sakinleştirene kadar öylece durdu. Ödülünü hak etmişti. Toz artık tamamen onundu. Kimse bunu ondan alamazdı. Boş bir THC aerosol kutusuna dayalı bir ayna parçasından yansımasını gördü ve kendini kutlamasına dans etti. Doğu Yakası'ndaki, hatta belki de bütün şehirdeki, en zengin sıçandı.

Yıllarca, belki de onlarca yıl önce geride bırakılmış yamuk çelik rafların oluşturduğu labirentin içinden geçti. Sığınağın müdürleri, Sıçan oraya taşınmadan önce, içindekileri çıkarmayı teklif etmişlerdi, ama Sıçan kalmaları için ısrar etmişti. Yangın müfettişi yeni takılmış sulama sistemini görmeye geldiğinde raflardaki dağınıklığı görünce dehşete düşmüş ve ceza yazmakla tehdit etmişti. Ona rüşvet vermek pahalıya patlamıştı fakat buna değermişti. O zamandan bu yana ıvır zıvır koleksiyonu ikiye katlanmıştı. Senelerce, arada sırada ortaya çıkan hamamböceği dışında, kimse odasını bu halde görmemişti.

Sonunda rahat bir nefes alarak, geniş ayakkabı koleksiyonundan küflenmeye başlamış deri kösele bir ayakkabı almak için durdu. Eski deri demetini çok severdi ve boş zamanında onları çiğnemekten zevk alırdı. Ayakkabıların yanında dağ gibi kitaplar vardı. Özel kütüphanesi. Sıçan'ın en sevdiği lezzetlerden biri New York Halk Kütüphanesi'nin nadir kitaplar koleksiyonundan çaldığı Çimen Yaprakları adlı kitaptı. Sağ salim eve gelişini kutlamak için kırk üçüncü sayfayı yırtıp çıkardı ve ayakkabının içine soktu. Ayakkabıyı parçalanmış alçıpanların üstünden ve bozuk elektronik parçaların bulunduğu rafların, camı kırılmış monitörlerin, bozuk daktiloların, mikrodalga fırınların ve robot süpürge makinelerinin arasından sürükledi. Tam yuvasına ulaşmıştı ki, kırık bir florasandan aşağı

asılmış kirli Macar bayrağının arkasından federal ajan çıktı.

Bir anda ürken Sıçan içgüdüsel olarak duvardaki yarıktan yuvasına saklandı. Fakat ajan hızlıydı. Sıçan, ajanın kullandığı silahı tanıyamadı. Tek bildiği şey, silah tısladığında, artık belinden aşağısını hissetmediğiydi. Yere yuvarlandı, fakat yavaşça, acı içinde sürünmeye devam etti.

"Sende istediğim bir şey var." Ajan bir tekme attı. Sıçan arkasında dışkı izi bırakarak yarığa doğru beton yerin üzerinde savruldu. Ajan kuyruğuna basarak onu olduğu yerde durdurana kadar sürünmeye devam etti.

"Toz nerede?"

"Ben... Bende değil..."

Ajan tekrar üstüne bastı ve Sıçan'ın baldır kemiği plastiktenmiş gibi kırıldı. Sıçan hiçbir şey hissetmedi.

"Toz." Ajanın sesi garip bir şekilde dalgalandı.

"Burada değil. Fazla tehlikeli."

"Nerede?" Ajan onu serbest bıraktı. "Nerede?"

Sıçan, ajanın silahı tutan elini titrerken görünce şaşırıldı. İlk defa adamın gözlerinin içine baktı ve o tanıdık sarımsı rengi gördü. O anda Sıçan, Koch Terminali'ndeki durumu ne kadar yanlış anladığını fark etti. Adam sıkılmamıştı. Boş bakıyordu. Bir anlığına Sıçan bu beklenmedik, sıradışı talihine inanamadı. Zaman yaratmaya çalış, diye düşündü kendi kendine. Hâlâ bir şans var. Köşeye sıkıştırılmış olsa da savaşıma içgüdüünün yanlış olduğunu biliyordu.

"Beni bırakırsan sana hemen getirebilirim. On, on beş dakika. İhtiyacın varmış gibi duruyor."

"Ne demek istiyorsun?" Ajanın maskesi düşmeye başlamıştı ve Sıçan adamı avucunun içine aldığı anladı. Ajan tozu kendi için istiyordu. Ölümlerden biriydi. "Kendine çok yüklenme. Yuvamda bir bağlantı var. Yarığın orada. On dakika sürer." Sıçan kendini yuvaya doğru çekmeye başladı. Ajanın onu durdurmaya yeltenmeyeceğini biliyordu. Adam çoktan yoksunluk belirtileri gösteriyordu. "Sadece on dakika; sonra istediğin kadar toz alabilirsin." Zavallı salak, sinapsları arasında deli gibi pompalanan nöro-regülatör dalgasına karşı asla savaşamazdı. Her an çökebilir, titreyen ellerinden silahını düşürebilirdi. Sıçan yarığa ulaştı ve sakinleştirici karanlığa girdi.

Yuva yüzyıllık bir alışveriş arabasından ve parçaları ayrılmış metro koltuğundan oluşuyordu. Sıçan, boşlukları sentetik lastik, kartpostallar, dikenli tel, disk kapları, Park Etmek Yasak levhası, çeşitli kemikler, alışveriş çantaları ve jant kapakları ile doldurmuştu. Yarıktan içeri tırmandı ve kendini parçalanmış bin dolarlık kâğıt paraların üstüne bıraktı. Bu paralar altı yıllık anlaşmalar, aldatmalar, birkaç cinayet ve birkaç bin tozlu ölümün kârıydı.

Sıçan güvenliklere haber yollamak için bağlantı kurarken, federal ajan burnunu çekti. "Birisi kandırdı beni, acımasız bir ahmak kullandırdı, ne zaman bilmiyorum, galiba Barcelona'daydı... Sarah beni bu halde görseydi..." Ağlamaya başladı. "Kendimi ihbar etmek istedim... Durmadan yeni ilaçlar üzerinde çalışıyorlar ama bu hiç adil değil! Başarı yüzdesi düşük... İlk defa iki hafta önce kullandım... sadece iki hafta. Çok uzun zaman olmuş gibi... Uyduruk bir toz almak için adam öldürdüm. Fakat haklılar, bu, bu çok farklı,

tarif edemiyorum bile...”

Sıçan'ın parmakları ışıldayan klavyenin üstünde geziniyor, güvenliğe durumunu, odaların konumunu, içeri nasıl girmeleri gerektiğini yazıyordu. Akıllı kapının tanıma ayarını değiştirmişti. Zor olacaktı, ama eğer hızlı ve dikkatli davranırlarsa ajanı alt edebilirlerdi. Silahlı ve aklını kaybetmiş bir adamla pazarlık yapmaktansa, ani bir saldırı için risk almak daha iyiydi.

“Aslında kendimi öldürmeliydim... En iyisi bu olurdu, ama bir tek ben değilim ki... On yaşında çocuklar gördüm... Hangi pislik çocuklara toz satar... Kendimi öldürmeliyim aslında ve de seni.” Sıçan bağlantıdan çıkarken ajanın ses tonunda bir değişim oldu. “Ve seni.” Ajan çömeldi ve yarıktan içeriye elini soktu. “Geliyor. Kuryeyle. On doz. Sen kapıya varana kadar gelmiş olur,” dedi Sıçan. Ajanın elini görünce çürüyen para yığınının içine iyice gömüldü. “Kapının orada bekle, tamam mı? Her an burada olacak.”

“İstemiyorum.” El o kadar büyüktü ki, ışığı kapatıyordu. Sıçan'ın tüyleri kabardı ve sırtı dikleşti. “Siktiğimin tozu sende kalsın.”

Sıçan, dağınıklığın içinden geçmeye çalışan güvenlikleri duydu. Raflar düştü. Bu adamlar ne kadar sakardı.

“Ben seni istiyorum.” El, paraların arasından Sıçan'ı bulmaya çalışıyordu. El kocaman olmuştu, onu tek bir kavramada öldürebileceğinden şüphesi yoktu. Karanlıkta, avucundaki çizgileri, parmaklarındaki yuvarlakları görebiliyordu. Sıçan'ın gözünde parmak izleri dönüyordu, kontrolünü kaybediyordu. O anda kapsüllerden birinin kırılıp, bağırsaklarına en iyi kaliteden büyük bir miktar Cezayir Sarısı tozunun karışmış olduğunu fark etti. Sanrının berraklığıyla, kanının içinden kıvılcımların geçtiğini, çıra gibi nöronlarını yaktığını hayal etti. Birden güvenliklerin bir önemi kalmamıştı. Köşeye sıkıştırılmış olması dışında hiçbir şeyin önemi kalmamıştı. Savaşma içgüdüsüne karşı daha fazla koyamayınca, ajanın elleri onu yakaladı. Adam, Sıçan'ın hayal ettiğinden daha da güçlüydü. Sıçan, adamın elini ısırıp tirmalıyordu. Adam onu ışığa doğru çekerken aklından geçen tek şey bir insanın korkunç derece büyük olduğuydu. Bir sıçandan çok daha büyük.

Çeviren: Ayşe Su Akaydın

Terry Bisson

Bilimkurgunun mizah ya da fantazi ile iyi bir şekilde harmanlandığı nadir görülür, ama Terry Bisson romanlarında ve öykülerinde mizahı ve fantaziye ustalıkla birleştirmeyi başarmıştır. 1981'de yayımlanan ilk romanı Wyrldmaker bilimkurguyu, kılıç ve büyü yazınından alınmış sıradan bir tema ile kullanarak alanına yeni bir boyut kazandırmıştır. Talking Man fantazi ve bilimkurgu unsurlarını, genellikle insanüstü öğeleri içeren uzun ve abartılı öykü formatında işlemiştir. Alternatif tarih romanı Fire on the Mountain Amerika İç Savaşını Güney'in kazandığı bir geleceğin konu alındığı, bilindik bir konunun özgün ve etkili bir şekilde ortaya koyulduğu bir eserdir. Kitapta, başarılı bir köle ayaklanması, asıl tarihin aksine Birleşik Devletler'in yerine, yeni bir cumhuriyet olan Nova Afrika'nın oluşmasıyla sonuçlanır. Bisson'ın öykülerinde mizah, abartılı komediden muzip bir yergiye kadar çeşitlilik gösterir ve insanların üstesinden gelmek için gerekli donanıma sahip olmadığı giderek karmaşıklaşan dünyaların mantıksızlığına dikkat çeker. Voyage to the Red Planet adlı tuhaf macera romanı, azalan servetini, sahnelediği Mars'a yapılan ilk insanlı seyahat uydurmacasıyla gişe rekoru kırarak artıracığına güvenen beceriksiz bir Hollywood yapımcısının hikâyesidir. Pirates of the Universe, Disney-Windows'un her şeye hâkim ana kurumsal şirket olduğu bir gelecekte geçen hicivli bir uzay dizisidir. The Pickup Artist kitabı ise Güzel Sanatlar ve Eğlence Bürosu temsilcilerinin, dünyada yeterince yer kalmadığı için sanatsal eserleri yok etmekle suçlandığı bir geleceği anlatan distopik bir mizah ürünüdür. Bisson, Bears Discover Fire and Other Stories adlı eseriyle Nebula, Hugo ve Theodore Sturgeon ödüllerine lâyık görülmüştür. Yazarın diğer eserleri arasında; öykü derlemesi In the Upper Room; Walter M. Miller Jr.'ın ölümüyle yarım kalan, ancak Miller'in ölümünden sonra Bisson'ın tamamladığı St. Leibowitz and the Wild Horse Woman ve bu çığır açan kitabın devamı olan Leibowitz İçin Bir İlahi; Nat Turner ve Mumia Abu Jamal üzerine yazılmış kurmaca olmayan kitapları; Galaxy Quest ve The Sixth Day filmlerinden romanlaştırılmış kitapları yer alır.

Ateşi Keşfeden Ayılar

Bir papaz olan erkek kardeşim ve yeğenimle birlikte arabadaydım. Arabayı ben kullanıyordum. Lastiğin havası indiğinde tam da Bowling Green'in kuzeyinde I-65'in üzerindeydik. Pazar akşamıydı. Annemi ziyarete huzurevine gitmiştik. Benim arabadaydık. Arabadakiler lastiğin havasının inmesinin ardından sızlanmaya başladı, çünkü ailemdeki en eski kafalı insan olarak arabamın lastiklerini kendim tamir ederim. Erkek kardeşim sürekli radyal lastik almamı söyler ve eski lastiklerden almayı bırakmam konusunda beni sürekli uyarır.

Ama arabanın lastiklerini nasıl tamir edeceğinizi biliyorsanız, neredeyse bir kuruş bile ödemedemeden bu işin altından kalkabilirsiniz.

Havası inen lastik sol arka tarafta olduğu için, arabayı yolun solundaki çimenlere çektim. Caddy marka arabamın tökezleyerek duruvermesi lastiğin mahvolduğunun habercisiydi. "Bagajda şu FlatFix takozlarından var mı diye sormama hiç lüzum yok sanırım," dedi Wallace.

Wallace Jr.'a dönüp "Evlat, tut bakayım şunu," dedim. Yardım etmeye yanaşacak kadar olgundu, ama henüz her şeyi bildiğini düşünecek kadar büyümemişti. Eğer evlenip çoluk çocuk sahibi olmaya karar verseydim, Wallace Jr. gibi bir çocuğum olsun isterdim.

Eskimiş 56 model Caddy marka arabamın bagajı ıvır zıvırla dolu bir kulübeyi andırıyordu. Wallace'ın üstünde pazar günlerine özel olarak giydiği gömlek vardı, bu yüzden ben dergileri, balıkçı takımını, tahtadan yapılmış takım çantamı, birkaç eski kıyafeti, çuvala sarılı kaldıracı, tütün püskürtme tabancasını kaldırıp krikoyu bulmaya çalışırken bana yardım etme teklifinde bile bulunmadı. Yedek lastiğin de havası biraz inmiş gibiydi.

Işık söndü. "Evlat, salla bakayım feneri," dedim.

Işık tekrar yandı. Tampon krikosu yoktu, ama arabada iki yüz elli kiloluk bir hidrolik bulunduruyordum. Hidroliğin altında annemin 1978-1986 yıllarına ait Southern Livings dergilerini buldum. Aslında dergileri çöpe atmaya niyetlenmişim. Eğer Wallace yanımızda olmasaydı, Wallace Jr.'ın krikoyu aksın altına yerleştirmesine izin verirdim, ama dizlerimin üzerine çöktüm ve işimi kendim hallettim. Bir çocuğun lastik değiştirmeyi öğrenmesinde bir sakınca görmüyorum. Lastikleri kaldırıp tamir etmesen bile, hayatın boyunca birkaç tane lastik değiştireceksin elbette. Tekerleği yerden almadan ışık tekrar söndü. Gökyüzünün çarçabuk karanlığa bürünmesine hayret etmişim. Ekim ayının sonlarıydı, havalar soğumaya başlamıştı. "Evlat, tekrar salla feneri," dedim.

Fener tekrar yandı ama ışığı cılızdı, yanıp sönüyordu.

"Radyal lastiklerle, lastiğin havasının inmesi sorunundan kurtulursun," dedi Wallace, birden fazla kişiye konuşma yaparken kullandığı ses tonuyla. Bu durumda birden fazla kişi Wallace Jr. ve ben oluyorduk. "Lastiğin havası inse bile, şu FlatFix denen şeyle pompalayiveriyorsun ve yoluna devam ediyorsun. Tanesi üç doksan beş."

"Bobby Amcam lastiklerini yalnız başına onarabilir," dedi Wallace Jr. Sanırım bana olan

bağlılık duygusuyla böyle bir şey çıkmıştı ağzından.

“Yalnız,” dedim, arabanın altında lastikle uğraşırken. Wallace’a kalsaydı Wallace Jr., annemin deyişiyle “mağara adamı” gibi konuşacaktı, ama radyal lastikli araba kullanacaktı.

“Işığı tekrar sallasana,” dedim. Sönmek üzereydi. Bijon civataları sökerek jant kapağını çıkardım ve tekerleği çektim. Lastik, yanağıyla birlikte harap olmuştu. “Bunu tamir etmeyeceğim,” dedim. Bana göre hava hoş. Ambarın yanında bir adam boyunda üst üste dizilmiş bir yığın lastiğim var zaten.

Işık tekrar söndü. Yedek lastiği yerine takarken, fenerin ışığı her zamankinden daha parlak bir şekilde yanmaya başladı. “İşte böyle daha iyi,” dedim. Loş turuncu renkte yanıp sönen bir ışık yığını belirmişti. Fakat bijonları bulmak için arkamı döndüğümde, Wallace Jr.’ın elinde tuttuğu fenerin ışığının yanmadığını görünce şaşırıp kaldım. Işık, ağaçların kenarında duran iki ayının elinde tuttuğu meşalelerden geliyordu. Ayılar kocamandı, yüz elli kilo ağırlığında, bir buçuk metre uzunluğundaydılar. Wallace Jr. ve babası, ayıları görünce donakalmışlardı. Bu durumda en iyisi ayıların dikkatini çekmemek olacaktı.

Bijonları jant kapağından alarak yerlerine taktım. Genellikle bijonların üzerine biraz yağ damlatırım, ama bu seferlik boşverdim. Arabanın altına doğru uzandım, krikoyu indirip çektim. Yedek lastiğin havasının sürmek için yeterli olduğunu görünce rahatladım. Krikoyu, bijon anahtarı ve patlak lastiği bagaja koydum, jant kapağını değiştirmek yerine, onu da bagaja koyuverdim. Bu süre zarfında ayılar tek bir hamle bile yapmadı. Sadece ellerindeki meşaleleri tutmakla yetindiler. Meraklarından mı oradalardı yoksa yardım mı etmek istiyorlardı, işte orasını bilemem. Arkalarındaki ağaçlarda daha fazla ayı varmış gibi görünüyordu.

Üç kapıyı birden bir çırpıda açarak arabaya bindik ve oradan uzaklaştık. Wallace konuşan ilk kişi oldu. “Ayılar ateşi keşfetmişe benziyor,” dedi.

Annemi huzurevine ilk defa yaklaşık kırk yedi ay, yani dört yıl önce götürdüğümüzde, bana ve Wallace’a ölmeye hazır olduğunu söylemişti. “Benim için endişelenmeyin çocuklar,” diye fısıldadı. Bunları söylerken hemşire duymasın diye bize doğru eğilmişti. “Milyon kilometreler boyunca direksiyon salladım. Diğer tarafa geçmeye hazırım. Burada oyalanmaya zamanım yok artık.” Otuz dokuz yıl boyunca bir okul servisinin şoförlüğünü yapmıştı. Wallace gittikten sonra bana rüyasını anlattı. Birkaç doktor, bir daire oluşturarak oturmuş, annemin durumunu konuşuyorlarmış. Doktorlardan biri, “Onun için yapabileceğimiz her şeyi yaptık arkadaşlar, bırakalım gitsin bence,” demiş. Hepsi birden, onaylarcasına ellerini havaya kaldırarak gülümsemişler. Annem geçen sonbaharda ölmediği için hayal kırıklığına uğramış gibi görünüyordu. İlkbahar geldiğinde bu konuyu çoktan unutmuştu bile, tıpkı diğer yaşlılar gibi.

Wallace ve Wallace Jr.’ı her pazar akşamı annemi görmeye getiriyordum. Onun dışında salı ve perşembe günleri de kendim geliyordum. Onu genelde, izlememesine rağmen televizyonun karşısında buluyordum. Hemşireler televizyonu sürekli açık tutuyor, yaşlıların etrafta bir kıpırdanma ya da bir ses olmasından hoşlandığını söylüyorlardı. Onları sakinleştiriyormuş.

“Ayıların ateşi keşfettiği konusunda duyduğum haberler ne ola ki?” dedi salı günü onu

ziyarete gittiğimde. "Doğru duymuşsun," dedim. Wallace'ın onun için Florida'dan getirdiği deniz kabuğu şeklindeki tarakla uzun beyaz saçlarını tarıyordum. Pazartesi günü Louisville Courier-Journal'da bir haber çıkmıştı, salı günü de NBC or CBS Nightly News'te. İnsanlar bütün ülkede otoyollarda ayıları görmeye başlamıştı, özellikle de Virginia'da. Artık kış uykusuna yatmıyorlardı ve görünüşe göre kışı, eyaletler arasındaki otoyollarda geçirmeyi planlıyorlardı. Virginia'nın dağlarında, ayıları her zaman görürsünüz, ama burada, Kentucky'nin batısında neredeyse yüz yıldır ayı gören olmamış. En sonuncusu annem küçük bir çocukken öldürülmüş. Courier-Journal'daki habere göre, ayılar I-65 otoyolunu takip ederek Michigan ve Kanada'nın ormanlarından aşağı doğru iniyorlardı. Allen County'den yaşlı bir adam, ulusal bir kanalda yayınlanan röportajında, "Tepelerde her zaman birkaç tane ayı kalırdı geriye. Şimdi diğerlerine katılmak için buralara kadar indiler. Bir de ateşi keşfettiler," dedi. "Artık kış uykusuna yatmıyorlar," dedim. "Ateş yakıp bütün kışı öyle geçiriyorlar."

"Hadi be!" dedi annem. "Kim bilir yakında ne keşfedecekler!" Hemşire yanımıza gelerek annemin elindeki tütünü aldı, belli ki uyku saati gelmişti.

Her yıl ekim ayında, anne ve babası kampa gittiği için Wallace Jr. benimle kalır. Bu durumun kulağa ne kadar çağdışı geldiğinin farkındayım, ama hâl böyle işte. Erkek kardeşim Doğru Yol Reform Meclisi'nde bir bakan, ama geçiminin üçte ikisini emlakçılıktan sağlıyor. Elizabeth ile birlikte South Carolina'daki Hıristiyan Başarı ve İnziva Merkezi'ne gidiyor. Buraya ülkenin dört bir yanından birçok insan, birbirine bir şeyler satmak için geliyor. Böyle bir yer olduğunu bilmemin nedeni, gece televizyonda Döner Sermaye Başarı Planı reklamlarını görmem, yoksa kardeşimle eşi nasıl bir yer olduğunu açıklama zahmetine bile girmedi.

Okul servisi, çarşamba günü Wallace Jr.'ı benim evime bırakmıştı. Annesiyle babası o gün yola çıkmışlardı. Wallace Jr.'ın bende kalmaya gelirken yanında çok fazla eşya getirmesine gerek kalmıyordu. Evimde ona ait bir oda vardı. Ailemizin en yaşlısı olarak, Smiths Grove yakınlarında bulunan bu aile yadigârı eski evden vazgeçemiyorum. Neredeyse başımıza yıkılacak, ama Wallace Jr. ve ben bu duruma aldırış etmiyoruz. Wallace Jr.'ın Bowling Green'de de kendine ait bir odası var, ama Wallace ve Elizabeth, Başarı Planı'nın bir parçası olarak her üç ayda bir başka bir eve taşındıkları için Wallace Jr. 22'lik tabancasını, çizgi romanlarını ve o yaştaki bir çocuk için önemli olan ne varsa hepsini burada, benim evdeki odasında tutuyordu. O odada çocukken babasıyla birlikte kalıyorduk.

Wallace Jr. on iki yaşında. İşten döndüğümde onu, otoyola bakan arka verandada otururken buldum. Bu arada, işim ürün sigortası satmak.

Üstümü değiştirdikten sonra, Wallace Jr.'a iki taraflı bir lastikte jantların iç kısmında olan tellerin, arabadan destek alarak çekiçle nasıl kırıldığını gösterdim. Sorgum pekmezi yapmak gibi, lastikleri elle değiştirmek de yok olmaya yüz tutmuş bir sanat. Gerçi Wallace Jr. çabucak kavradı işi. "Yarın sana lastiği, çekiç ve bijon anahtarıyla nasıl takacağını göstereceğim," dedim.

"Keşke ayıları tekrar görebilsem," dedi. Arazinin arkasında kalan ve araziden kuzey şeritleriyle ayrılan I-65 otoyoluna doğru bakıyordu. Bazen evimize kadar gelen araba

sesleri şelale şırıltısını andırıyordu.

“Gündüz vakti ayların ateşini göremezsin, akşama kadar beklemen gerek,” dedim. O akşam CBS miydi NBC miydi hatırlamıyorum, biri aylar hakkında özel yayın yaptı. Kentucky’de, West Virginia’da, Missouri’de, Illinois’un güneyinde ve tabii ki Virginia’da görülen aylar bütün yurt genelinde ilgi odağı olmaya başlamıştı. Oldum olası Virginia’da aylar yaşıyordu. Oradaki bazı şahıslar ayları avlamaktan bile söz ediyorlardı. Bir bilim insanı, ayların az kar yağan eyaletlere ve yakmak için yeterli odun bulabilecekleri otoyolların olduğu yerlere doğru yola çıktığını söyledi. Bir kamera yardımıyla onları videoya çekmişti, fakat çekimleri bir ateşin etrafında oturan bulanık suretlerden oluşuyordu. Bir diğer bilim insanı ise ayların, sadece eyaletler arasındaki otoyol kenarlarında yetişen yeni türemiş bir çalılığın duta benzer meyvelerine bayıldıklarını söyledi. Duta benzeyen bu meyvenin otoyol kenarındaki bitki tohumlarının melezleştirilmesiyle elde edilen yakın tarihteki ilk yeni tür olduğunu iddia etti. Yayındayken meyveden bir tane yedikten sonra yüzünü buruşturdu. Meyvenin adını da “yenidut” koydu. İklimle ilgilenen bir çevre bilimci, ılık kış mevsiminin ayların kış uykusu döngüsünü değiştirdiğini söyledi. Çünkü geçen kış Nashville’de hiç kar yağmamıştı, sadece Louisville’de bir kar fırtınası yaşanmıştı. Çevre bilimciye göre aylar yıldan yıla bazı şeyleri hatırlamaya başlamıştı. “Aylar ateşi yüzyıllar önce keşfedip daha sonra unutmuş olabilirler,” dedi. Bir başka teori ise ayların ateşi birkaç yıl önce Yellowstone yandığında keşfetmiş ya da hatırlamış olabileceğiydi. Televizyonda aylardan çok onlar hakkında konuşan kişiler gösteriliyordu. Bu yüzden Wallace Jr.’ın da benim gibi hevesi kaçmıştı. Akşam yemeği bulaşıklarını yıkadıktan sonra, Wallace Jr.’ı evin arkasındaki çitlere doğru götürdüm. Otoyolun kenarındaki ağaçların arasından ayların yaktığı ateşi görebiliyorduk. Wallace Jr. eve dönüp 22’lik tabancasını alarak aylardan bir tanesini vurmak istedi. Ona, bu davranışın neden yanlış olduğunu açıkladım. “Ayrıca, 22’lik tabanca ayıyı kızdırmaktan başka bir işe yaramaz,” dedim.

“Ayrıca, otoyol kenarında avlanmak yasak,” diye ekledim.

Lastiği elle takmanın tek zor yanı lastiği janta doğru geçirdikten ya da taktıktan sonra jantın içindeki çelik telleri ayarlamak. Bunu başarmanın yolu lastiği dik konuma getirmek, hava içeri girerken üstüne oturarak bacaklarınızın arasında aşağı yukarı zıplatmaktır. Çelik tel janta oturduğunda, tatmin edici bir “pat” sesi çıkarır. Perşembe günü Wallace Jr.’ı okula göndermedim ve doğru yapana kadar ona bu tamir işlerini gösterdim. Daha sonra aylara bakmak için çitlerden atlayıp araziye geçtik.

Good Morning America’ya. göre aylar kuzey Virginia’da bütün gün boyunca ateş yakıyorlarmış. Burada, yani batı Kentucky’de ise sıradan bir ekim ayına göre havalar hâlâ sıcaktı ve aylar ateşin etrafında sadece geceleri oturuyordu. Gündüzleri nereye gittiklerini ve ne yaptıklarını bilmiyorum. Belki de Wallace Jr. ile birlikte devletin tel örgülerinden atlayıp kuzey şeritleri geçerken bizi yenidut çalılıklarının arasından izliyorlardı. Yanıma bir balta aldım, Wallace Jr. da 22’lik tabancasını. Tabancasını yanına almasının sebebi aylardan birini öldürmek istemesi değildi, sadece yanında bu tarz şeyler bulundurmaya seviyor. Otoyolun kenarı akçaağaçların, meşelerin ve çınar ağaçlarının altındaki çalılık ve asmalarla dolmuş, karmakarışık bir hâldeydi. Evim buradan sadece yüz metre uzaktaydı,

ama buraya daha önce hiç gelmemiştim, gelen birini de tanımıyorum. Adeta sonradan oluşturulmuş bir ülkeye benziyordu. Ortada bir patika bulduk. Birbiri ardına kollara ayrılan ve yavaşça akan kısa bir dereyi takip ederek yürüdük. Boz bulanık çamurdaki izler gördüğümüz ilk ayı izliydi. Küf kokusu alıyorduk, ama koku o kadar da kötü değildi. Büyük kovuklu kayın ağacının altındaki boş alanda ateş yakmışlardı. Ateşten geriye kalan küller dışında hiçbir şey bulamadım. Kütükleri ateşin etrafına dizip bir daire oluşturmuşlardı, koku artık daha da keskindi. Külleri karıştırdığımda tekrar bir ateş yakabilmek için yeterli miktarda kömür buldum. Kömürleri ayıların bıraktıkları şekilde tekrar kümeledim.

Küçük bir çıra koparıp komşuya yakışır bir davranışta bulunmak için kümelediğim kömürlerin yanına iliştim.

Belki de ayılar, o zaman bile bizi çalılıklardan izliyordu. Bilemeyiz. Yeniduttan bir tane koparıp yedim, ağzıma alır almaz tükürüverdim. O kadar tatlı ve aynı zamanda o kadar ekşiydi ki, tam da bir ayının sevebileceği cinstendi.

O gece akşam yemeğinden sonra Wallace Jr.'a benimle annemi ziyaret etmek isteyip istemediğini sordum. Olumlu yanıt verdiğinde hiç de şaşımadım. Çocuklar, herkesin sandığından daha düşünceli. Huzurevine vardığımızda annem betondan yapılmış ön verandada I-65'in üzerinden geçen arabaları izleyerek oturuyordu. Hemşire, annemin bütün gün çok tedirgin olduğunu söyledi. Buna da şaşmamıştım. Her sonbaharda yapraklar sararmaya yüz tutunca tekrar huzursuzlanmaya başlar. Umutsuzluğa bürünür demek belki daha doğru bir tabir olur. Onu sosyal faaliyet odasına götürdüm ve uzun beyaz saçlarını taradım. "Televizyonda ayılar dışında başka bir şey yok artık," diye söylendi hemşire kanalları değiştirirken. Wallace Jr., hemşire gittikten sonra kumandayı aldı ve CBS ya da NBC'nin Virginia'da evleri kundaklanan avcılar hakkında yaptığı özel haberi izledi. Televizyon programı Shenandoah Valley'de 117.500 dolar değerindeki evleri yakılan bir avcı ve eşiyle röportaj yapmıştı. Avcının eşi ayıları suçladı. Avcı ayıları suçlamadı, ama yasal avlanma ruhsatı olduğundan devletten tazminat almak için dava açacaktı. Daha sonra eyalet avcılık komisyon temsilcisi sahneye çıktı ve "Avlanma ruhsatına sahip olmak, avlananın karşılık vermesini engellemez," dedi. Sanırım engellemez yerine "bu haktan men etmez" ifadesini kullanmıştı. Bir eyalet temsilcisine göre oldukça liberal bir görüş savunduğunu düşündüm. Elbette, ödeme yapmamak gibi kanuni bir hakkı vardı. Şahsen ben bir avcı değilim.

"Pazar günü gelmek için zahmet etme," dedi annem Wallace Jr.'a göz kırparak. "Milyon kilometreler boyunca direksiyon salladım. Bir ayağım çukurda." Annemin böyle şeyler söylemesine alışkınım, özellikle sonbaharda, ancak bu sözlerin Wallace Jr.'ı üzmesinden korkuyordum. Aslında, biz oradan ayrıldıktan sonra Wallace Jr. oldukça endişeli görünüyordu. "Neyin var?" diye sordum.

"Nasıl olur da bir şoför toplamda bir buçuk milyon kilometre araba sürebilir?" dedi. Annem ona, otuz dokuz yıl boyunca her gün yetmiş yedi kilometre araba kullandığını söylemiş. Wallace Jr.'ın hesap makinesinde yaptığı hesaba göre bu toplamda 540.540 kilometreydi.

"Şoför," dedim. "Yetmiş yedi kilometre sabah, yetmiş yedi kilometre de akşam. Bir de

futbol takımını maçlara götürdüğü zamanlar vardı. Ayrıca yaşlılar biraz abartmayı severler." Annem eyaletteki ilk kadın okul servisi şoförüydü. Her gün çalıştı ve ailedeki herkesin ihtiyaçlarına yetişmeye çabaladı. Babam sadece çiftçilik yaptı.

Genellikle Smiths Grove'daki eyaletler arası otoyoldan başka bir yola saparım ama o gece Wallace Jr. ile birlikte ayıların ateşini görebilelim diye kuzeye doğru Horse Cave'e kadar gidip aynı yoldan geri döndüm. Ayıların sayısı televizyonda anlattıkları kadar fazla değildi, dokuz on kilometrede bir, anca bir tane görüyorsunuz, o da genelde ya ağaç yığınlarının arkasına ya da bir kaya çıkıntısının altına saklanmış oluyor.

Muhtemelen yakacak odunun yanı sıra su da arıyorlar. Wallace Jr. durmak istedi, ama eyaletler arası otoyolda durmak kanunlara aykırı olduğundan eyalet polisi peşimize düşer diye korkup durmadım.

Posta kutusunda Wallace'tan gelen bir kartpostal vardı. İyi olduklarını ve çok hoş vakit geçirdiklerini yazmıştı. Wallace Jr. hakkında tek bir kelime bile etmemişlerdi, ama Wallace Jr. umursamamıştı bile. Yaşlıları gibi o da ailesiyle bir yerlere gitmekten hiç hoşlanmıyordu.

Cumartesi öğleden sonra huzurevi ofisimi (Burley Belt Drought & Hail) aradı ve annemin gittiğine dair bir mesaj bıraktı. Yoldaydım. Cumartesileri çalışıyorum. Birçok yarı zamanlı çalışan çiftçinin evde olduğu tek gün cumartesi. Mesajı aldığımda kalbim bir an için duraksadı, ama sadece bir an. Annemin ölüm haberine hazırlıklıydım. "Tanrı'nın lütfü," dedim telefonda hemşireyle konuşurken.

Hemşire bana, "Yanlış anlamışsınız," dedi, "vefat etmedi, firar etti. Anneniz kaçıp gitti." Annem koridorun sonundaki kapıdan kimse görmeden geçip gitmiş. Kapıyı tarağıyla açmış ve huzurevine ait bir yatak örtüsünü alarak kaçmış. "Tütününe ne olmuş?" diye sordum. Onu da yanında götürmüş. Tütününü yanına alması gittiği yerde uzun süre kalmayı planladığının bir işaretiydi. Franklin'deydim. I-65'in üzerinde bulunan huzurevine varmam bir saatten daha az sürmüştü. Hemşire, annemin son zamanlarda kafasının çok karışık olduğunu ve tuhaf davranmaya başladığını söyledi. Elbette böyle söyleyecekler. Eyaletler arasındaki otoyol ile bir soya fasülyesi tarlası arasındaki sadece iki bin metrekarelik ağaçsız bir alanda etrafı kolaçan ettik. Daha sonra şerifin ofisine mesaj bırakmamı söylediler. Resmî olarak adı kayıp listesinde yer alana kadar, yani pazartesi gününe kadar huzurevine bakımı için ödeme yapmaya devam etmek zorundaydım.

Eve döndüğümde hava kararmıştı. Wallace Jr. akşam yemeğini hazırlıyordu. Akşam yemeği hazırlamaktan kastım çoktan seçilmiş ve paket lastiğiyle kümelenmiş birkaç konserve açmak. Ona büyükannesinin gittiğini söyledim. Kafasını sallayarak, "Gideceğini bize söylemişti zaten," dedi. Florida'yı arayıp mesaj bıraktım. Yapılacak başka bir şey yoktu. Oturup televizyon izlemeye çalıştım fakat kanallarda hiçbir şey yoktu. Arka kapıdan dışarı baktım. I-65'in kuzey şeritleri boyunca uzanan ağaçların arasında parıldayan bir ateş gördüm ve o an annemi nerede bulabileceğimin farkına vardım.

Hava gitgide soğuyordu, bu yüzden ceketimi de yanıma aldım. Wallace Jr.'a şerif ararsa diye telefonun yanında durmasını söyledim, ama arazinin yarısına gelip geriye doğru

baktığımda, arkamdan geldiğini gördüm. Ceketini giymemişti. Bana yetişsin diye yavaş yürüdüm. 22'lik tabancasını yanında taşıyordu. Tabancayı çite doğru yaslamasını söyledim. Benim yaşımdaki biri için devletin tel örgülerini gece vakti tırmanmak gündüz tırmanmaktan daha da zordu. Altmış bir yaşımdayım. Otoyol, kuzeye doğru giden kamyonlar ve güneye doğru inen arabalarla doluydu.

Şarampolü geçerken pantolonumun paçaları, çiğ yüzünden nemlenmiş uzun otlar yüzünden sıırıslam olmuştu. Aslında çayır salkım otuydu bunlar.

Ağaçlık alana girdiğimiz ilk birkaç metre etraf zifiri karanlıktı. Wallace Jr. elimi sımsıkı tuttu. Sonra etraf aydınlandı. İlk önce ay ışığı olduğunu düşündüm, ama araçların uzak farı ayışığı gibi ağaçların tepesine doğru ışıldıyordu. Böylece Wallace Jr. ile birlikte çalılıkların arasından yolumuzu bulabiliyorduk. Çok geçmeden patikaya ve aşına olduğumuz ayı kokusuna kavuşmuştuk.

Gece vakti aylara yaklaşmaktan çekiniyordum. Eğer bu patikada yürümeye devam edersek, karanlıkta aylardan biriyle burun buruna gelebilirdik, ama çalılıkların arasından gidersek davetsiz misafir olarak görülebilirdik. Belki de tabancayı getirmemiz gerekirdi diye düşündüm.

Patikadan yürümeye devam ettik. Işık, ağaçların tepesinden aşağı doğru tıpkı bir yağmur gibi süzülerek akıyordu. Gidişimiz kolay olmuştu, özellikle patikaya bakmadan ayaklarımızın götürdüğü yere gitmemize rağmen.

Çok geçmeden ağaçların arasından yaktıkları ateşi gördüm.

Ateş çoğunlukla çınar ve kayın ağacının dallarından oluşuyordu. Bu tür ağaçlar çok az ışık ve ısı verirken çok fazla duman çıkarırlar. Aylar odunların ayrıntılarını henüz öğrenememişti, ama elleri bu işe yatkındı doğrusu. İri, tarçın renkli kuzeyliye benzer görünüşe sahip bir ayı, zaman zaman yanındaki yığından bir dal alıp ateşe atarak bir çubuk yardımıyla ateşi karıştırıyordu. Diğerleri ise geniş bir daire yapmış, kütüklerin üzerinde oturuyorlardı. Çoğu, daha küçük siyah ayı ya da bal ayısıydı, biri de yavrularıyla oturan bir anne ayıydı. Bazıları jant kapağına koydukları dutlardan yiyordu. Dutilardan yemeyen ama odunların alev alışını izleyen annem, huzurevinden getirdiği yatak örtüsünü omuzlarına sarmış onlarla oturuyordu.

Aylar bizi fark ettilerse bile belli etmediler. Annem yanındaki kütüğü işaret etti, ben de oturdum. Aylardan biri Wallace Jr. otursun diye yana kaydı.

Gerçekten kötü kokuyorlardı ama alıştığınızda koku o kadar kötü gelmiyor. Ahır kokusu gibi değil, daha keskin. Anneme bir şeyler fısıldamak için eğildim. Başını salladı. Konuşma yetisine sahip olmayan bu yaratıkların yanında fısıldaşmak kabalık olur, annem konuşmadan ne düşündüğünü anlamamı sağlamıştı. Wallace Jr. da sessizdi. Annem yatak örtüsünü bizimle paylaştı. Ateşe bakarak kim bilir kaç saat orada oturduk.

İri olan ayı, aynı insanların yaptığı gibi kuru dalları tek bir eliyle tutup ayağıyla üzerine basarak kırdı ve ateşin yanmaya devam etmesini sağladı. Ateşi aynı canlılıkta tutmak konusunda oldukça başarılıydı. Başka bir ayı ise ara sıra ateşi karıştırdı, ama diğerleri ateşe hiç dokunmadı. Görünüşe göre sadece birkaç ayı ateş yakmayı biliyordu ve diğerlerini de yanlarında getiriyorlardı. Zaten her şey bu şekilde işlemiyor mu? Arada sırada, daha küçük bir ayı kucak dolusu odunla ateş çemberinden geçip, odunları,

yiğınların üzerine bırakıyordu. Otoyol kenarlarındaki odunlar dalgaların kıyıya taşıdığı odunlar gibi gümüş renkte.

Wallace Jr. birçok çocuğun aksine sakin bir yapıya sahip. Oturup ateşi izlemek keyifliydi. Çiğnemememe rağmen, annemin Red Man tütününden bir tutam aldım. Bulduğumuz bu durumun onu huzurevinde ziyaret etmekten bir farkı yoktu. Sadece aylar yüzünden ilginç bir hâl almıştı. Yaklaşık sekiz ya da on tane ayı vardı. Ateşin içinde olan şeyler de o kadar sıkıcı değildi. Ateşli hazneler, oluştuktan sonra kıvılcımların çarpmasıyla telef olurken küçük piyesler oynanıyor gibiydi. Hayal gücüm kendini aşmıştı. Çemberin etrafındaki aylara baktım ve ne gördüklerini merak ettim. Bazılarının gözleri kapalıydı. Bir arada olmalarına rağmen, her biri kendi ateşinin önünde oturuyormuş gibi görünüyordu, ruhları yalnızdı.

Üstünde yeni dut olan jant kapağını dolaştırdılar, hepimiz biraz aldık. Annemi bilmiyorum, ama ben elimdekileri yiyormuş gibi yaptım. Wallace Jr. yüzünü buruşturup ağzındakileri tükürdü. Uykuya daldığında, yatak örtüsünü üçümüzün etrafına sarmaladım. Hava soğuyordu. Aylar gibi kürkümüz de yoktu. Eve gitmeye hazırdım ama annem gitmek istemedi. Ağaçların, ışığın süzülerek indiği tepelerini işaret etti, sonra kendini gösterdi. Yukarıdan meleklerin indiğini mi düşünmüştü acaba? Hâlbuki bu ışık güneğe giden kamyonların uzak farlarının ışığıydı ama annem oldukça keyifli görünüyordu. Elini tuttuğumda, ellerinin giderek soğduğunu hissedebiliyordum.

Wallace Jr. bacağıma dokunarak uyandırdı beni. Şafak çoktan sökmüştü. Annem Wallace Jr. ile aramızdaki kütüğün üstünde otururken ölmüştü. Ateşten geriye kalanlar bir yiğın halinde duruyordu, aylar da ortalıkta yoktu. Biri yolu görmezden gelerek ağaçların arasından etrafa çarpa çarpa yürüyordu. Beyaz bir gömlek giymişti. Wallace'tı bu. Arkasında iki eyalet polisi vardı. Pazar sabahı olduğunun farkına varmıştım. Annemin öldüğünü öğrendikten sonra yaşadığı hüznün altında huysuz bir görüntü barındırıyordu.

Eyalet polisleri havayı kokluyordu, bir şeyi onaylarcasına başlarını salladılar. Ayı kokusu hâlâ keskindi. Wallace ile birlikte annemi yatak örtüsüne sardık ve otoyola doğru yürümeye başladık. Eyalet polisleri olay yerinde kaldı, ayların yaktığı ateşin küllerini dağıtıp, çıraları çalılıklara doğru attılar. Yapılacak önemli işleri yokmuş gibi. Polisler adeta birer ayıyı andırıyordu; her biri tek başına kendi üniformasında.

Wallace'ın Olds 98 marka arabası otların içine sıkışmış radyal lastikleriyle otoyolun kenarında duruyordu. Önünde bir polis arabası vardı, yanında da bir eyalet polisi dikiliyordu. Onun arkasında da yine Olds 98 marka bir cenaze aracı vardı.

"Yaşlıları rahatsız ettikleriyle ilgili bir ihbar aldık," dedi eyalet polisi Wallace'a. "Olay hiç de anlattığınız gibi değil," dedim, ama kimse açıklama yapmamı istemedi. Kendilerine has yöntemleri vardı. Takım elbiseli iki adam cenaze aracından çıkıp arka kapıyı açtı. Benim için o an annemin hayattan göçüp gittiği andı. Onu içeri koyduktan sonra, Wallace Jr.'a sarıldım. Hava soğuk ama yine de titriyordu. Bazen ölüm böyle yapar, özellikle gün ağarırken, polisler etrafta, otlar nemliken. Hatta bir arkadaş gibi aramıza sokulduğunda bile...

Arabaların ve kamyonların geçişini izlerken bir süre ayakta kaldık. "Tanrı'nın lütfü," dedi Wallace. Saat altıyı yirmi iki geçiyor. Bu saatte ne kadar çok trafik var.

O gün öğleden sonra, otoyolun kenarına tekrar gittim ve polislerin etrafa saçıklarını yerine koymak için biraz yakacak odun kestim. O gece ağaçların arasından yanan ateşini görebiliyordum.

İki gün sonra, cenazenin ardından aynı yere tekrar gittim. Ateş yanıyor, eğer yanılmıyorsam ateşin başındaki ayılar yine aynı ayılardı. Bir süre onlarla birlikte oturdum, ama onları endişelendirmiştim, bu yüzden eve döndüm. Jant kapağından bir avuç yenedut almıştım. Pazar günü Wallace Jr. ile birlikte annemin mezarına gittiğimizde onları mezarın başına koydum. Tekrar yemeye çalıştım ama nafi. Bunları yemek imkânsız.

Ayı değilsen tabii.

Çeviren: Tuğçe Atacı

John Kessel

John Kessel'in sofistike, edebi fantazi ve bilimkurgu yazarı olarak ünü, sık sık klasik yazarların alanını işgal eden ve bu yazarların edebiyatlarından çıkardığı dersleri, çağdaş değerler ve toplumsal gelenekleri test etmek için kullandığı bir dizi öyküsüne dayanır. "Herman Melville: Space Opera Virtuoso" isimli denemesi ve Moby Dick üzerine yazdığı "Another Orphan" isimli Nebula ödüllü öyküsü, Melville'in ve modern zamanların aykırı kesişimlerini gösterir. "The Big Dream", Raymond Chandler'ın izinde, gittikçe tipik bir Chandler polisiye öykü karakterine dönüşen özel bir dedektifi anlatır. "The Pure Product" ve "Every Angel Is Terrifying" eserleri ise Flannery O'Connor'ın güney gotik yazınındaki fikirleri açılar. H. G. Wells'in kendisi, Wellsvari bir hikâye olan "Buffalo"nun içinde bir karakterdir. Bu öyküler ile birlikte Kessel'in alternatif tarih öyküleri "Some Like It Cold", "The Franchise" ve "Uncle John and the Saviour"; Meetings in Infinity ve The Pure Product isimli öykü derlemelerinde toplanmıştır. Bu öykülerin "ya şöyle olsaydı" sorularıyla ortaya çıkan yaratıcı oyunbazlık Kessel'in romanlarında da kendini gösterir. Good News from Outer Space, yirmi birinci yüzyılın arefesinde işlevini yitirmiş, uzaylı istilasına ve Y kuşağının mantıksızlığına kafayı takmış bir Amerika'yı hiciv yoluyla resmeder. Corrupting Dr. Nice, kurbanlarını ararken zaman çizgilerini geri döndüren ve alternatif tarihleri arayan bir baba-kız dolandırıcı çetesinin tuhaf zaman yolculuğu hikâyesini anlatır. Kessel ayrıca James Patrick Kelly ile Freedom Beach adlı romanı yazmıştır.

Temiz Bir Kaçış

“Son zamanlarda şeytanları düşünüyorum. Demem o ki, eğer dünyada şeytanlar varsa, eğer dünyada şeytanı temsil eden insanlar varsa, onları yok etmek bizim görevimiz midir?”

JOHN CHEEVER,
“The Five-Forty-Eight”

Ofisinde oturup beklerken —tam olarak neyi beklediğini bilmiyordu— Dr. Evans yine kötü bir gün geçirmeyeceğini umuyordu. Sigaraya ve içkiye ihtiyacı vardı. Sandalyeyi masasının yanındaki kapalı jalûziye doğru döndürdü, arkasına yaslandı ve ellerini kafasının arkasında birleştirdi. Gözlerini kapatıp derin bir nefes aldı. Tavandaki vantilatörden esen hava makine yağı gibi kokuyordu. Soğuktu. Soğuğu suratında hissediyordu, ama vücudunun geri kalan kısmı kalın kazağı sayesinde sıcaktı. Saçları yağlı gibiydi. Birkaç dakika hiçbir şey düşünmedi. Kapı çalındı.

“Girin,” dedi dalgın bir ses tonuyla.

Havelmann içeri girdi. Hafiften hamlaşmış geniş, atletik bir vücudu; kalın, beyaz saçları ve derin çizgilerle dolu bir suratı vardı. İlk bakışta altmış yaşında görünmüyordu. Şık mavi takım elbisesi kırış kırıştı.

“Doktor?”

Evans bir anlığına gözlerini adama dikti. Adamı öldürebilirdi. Bakışlarını aşağıya doğru, masasına yöneltti ve eliyle alnını ovaladı. “Oturun,” dedi.

Masasının çekmecesinden bir sigara paketi çıkardı. “Sigara içer miydiniz?”

Yaşlı adam bir sigara aldı. Kadın adamı dikkatle izliyordu. Adamın kahverengi gözlerinin kenarları kızarmıştı, mahcup bir bakışı vardı.

“Çok fazla içiyorum,” dedi adam. “Ama bırakamıyorum.”

Kadın bir çakmak uzattı. “Burada gittikçe daha çok insan bırakıyor.”

Havelmann dumanı yavaşça üfledi. “Sizin için ne yapabilirim?”

Ben sizin için ne yapabilirim, efendim.

“Önce küçük bir oyun oynamak istiyorum.” Evans cebinden küçük bir mendil çıkardı. Masadaki sümenin ortasına Lincoln Anıtı'nın küçük bir modeli olan pirinç kâğıt ağırlığı koydu. “Şimdi yaptığım şeyi izlemenizi istiyorum.”

Havelmann gülümsedi. “Durun tahmin edeyim, ağırlığı yok edeceksiniz, değil mi?”

Kadın adamı duymazdan gelmeye çalıştı. Mendili kâğıt ağırlığının üzerine kapadı.

“Mendilin altında ne var?”

“İddiaya mı girsek?”

“Bu sefer olmaz.”

“Kâğıt ağırlığı.”

“Çok güzel.” Evans beklediği cevap buymuş gibi arkasına yaslandı. “Şimdi birkaç soruyu yanıtlamanızı istiyorum.”

Yaşlı adam merakla ofisi inceledi: kapalı jalûziyi, duvara dayalı bilgisayarla klavyeyi, masanın köşesindeki düğmeleri. Gözleri pencerenin karşısındaki aynanın üzerinde durdu. "Bu çift taraflı bir ayna."

Evans iç çekti. "Hadi ya."

"Bunu kayıt mı ediyorsunuz?"

"Sizin için bir önemi var mı?"

"Bilmek istiyorum. Nezakettir."

"Evet, kamerayla kaydediliyoruz. Şimdi soruları cevaplayın."

Havelmann kadının düşmanca tavrı karşısında büzüldü. "Tabii."

"Burayı nasıl buluyorsunuz?"

"Fena değil. Biraz sıkıcı. Görünüşe göre insan burada hastalık bile kapamaz, anlarsınız ya. Sizi gücendirmek için demedim, doktor. Nasıl bir yer olduğunu anlayacak kadar uzun süre kalmadım burada."

Evans yavaşça bir ileri bir geri sallanmaya başladı. "Doktor olduğumu nereden biliyorsunuz?"

"Doktor değil misiniz? Öyle olduğunuzu sanmıştım. Burası hastane değil mi? Beni sizinle görüşmeye yolladıkları için doktor olsanız gerek diye düşündüm."

"Doktorum. İsmim Evans."

"Tanıştığımıza memnun oldum, Dr. Evans."

Adamı öldürebilirdi. "Ne zamandır buradasınız?"

Adam kulak memesini çekiştirdi. "Bugün gelmiş olmalıyım. Çok uzun süre geçtiğini sanmıyorum. Birkaç saat. Girişteki hemşirelerle konuşuyordum."

Bir duble Jack Daniels için neler vermezdi. Kavuşturduğu parmaklarının üzerinden adama baktı. "Hemşireler çok geveze."

"Eminim işlerini yapıyorlardır."

"Eminim öyledir. Bana bu... hastaneye gelmeden önce ne yaptığınızı anlatın."

"Yani hemen öncesinde mi?"

"Evet."

"Çalışıyordum."

"Nerede çalışıyorsunuz?"

"Kendi şirketim var, ITG Bilgisayar Sistemleri. Bir sürü insan için program tasarlıyoruz. Ma Bell ile büyük bir anlaşma imzalamak üzereyiz. Bu işi becerebilirsek kırkıma kadar emekli olabilirim. Tabii devlet elini cebimden çekerse."

Evans defterine not aldı. "Aileniz var mı?"

Havelmann gözlerini kırpmadan kadına baktı. Bakışları azimli ve genç bir üniversite öğrencisinin bakışlarıydı, o yaştaki bir adamla bağdaşmıyordu. Kadına sanki bu garip soruları neden sorduğunu anlamıyormuş gibi bakıyordu. Kadın adamın güçsüzlüğünden iğrendi, içinde onu delirmenin eşiğine getiren bir öfke uyandırdı bu his. Gününü zaten kötü geçiyordu, daha da kötüleşecekti.

"Neyin peşinde olduğunuzu anlamıyorum," dedi Havelmann gururu incinmişçesine. "Ama kayıtlarınızda bulunsun diye söylüyorum: Helen isimli bir karım ve iki çocuğum var. Ronnie dokuz, Susan beş yaşında. Güzel büyük bir evimiz, bir Lincoln bir de Porsche arabamız var. Braves takımını tutuyorum ve kiş yemiyorum. Başka neyi bilmek istersiniz?"

"Pek çok şeyi. Eninde sonunda öğreneceğim." Evans'ın sesi soğuktu. "Bana sormak istediğiniz bir şey var mı? Neden burada olduğunuz? Ne kadar kalmak zorunda olduğunuz? Kim olduğunuz?"

Adamın sesi de aynı şekilde soğuklaştı. "Kim olduğumu biliyorum."

"Kimsiniz o zaman?"

"İsmim Robert Havelmann."

"Doğru," dedi Doktor Evans sakince. "Hangi yıldayız?"

Havelmann kadını sanki kadın onu kandırmaya çalışıyormuş gibi bıkkınlıkla izledi. "Ne demek istiyorsunuz? 1984 yılındayız."

"Yılın hangi dönemi?"

"İlkbahar."

"Kaç yaşındasınız?"

"Otuz beş."

"Bu mendilin altında ne var?"

Havelmann masadaki mendile sanki ilk kez fark ediyormuş gibi baktı. Omuzları gerginleşti ve kuşkuyla Evans'a baktı.

"Nereden bileyim?"

Adam öğleden sonra yeniden, aynı masumiyet ve kafa karışıklığıyla geri döndü. Bir insan nasıl yaşlanıp yine de masum kalabilirdi? Kadın işlerin bu kadar kolay olduğunu hatırlayamıyordu. "Oturun," dedi.

"Teşekkürler. Sizin için ne yapabilirim, doktor?"

"Bu sabahki tartışmamıza devam etmek istiyorum."

Havelmann gülümsedi. "Tartışma? Bu sabahki?"

"Bu sabah benimle konuştuğunuzu hatırlamıyor musunuz?"

"Sizi daha önce hiç görmedim."

Evans sakin bir şekilde adamı izledi. Yaşlı adam sandalyesinde kıpırdandı.

"Doktor olduğumu nereden biliyorsunuz?"

"Doktor değil misiniz? 10 numaralı odaya gidip Dr. Evans'ı görmem gerektiğini söylediler."

"Anlıyorum. Sabah burada değildiyse, neredeydiniz?"

Havelmann tereddüt etti.

"Bir düşüneyim. İşteydim. Helen'a... karıma yani, eve erken dönmeye çalışırım dediğimi hatırlıyorum. Geç vakte kadar çalışıyorum diye kafamın etini yiyor. Şirkette şu sıralar çok iş var, büyük bir anlaşma yapmak üzereyiz. Susan'ın okulda tiyatro oyunu var, sekizde orada olmamız lazım. Bir de bahçede çalışmaya vaktim olsun diye eve erken dönmek istiyorum. Bahçede çalışmak için güzel bir gün."

Evans not aldı. "Hangi mevsimdeyiz?"

Havelmann çocuk gibi kıpırdandı, jalûzinin hâlâ kapalı olduğu pencereye baktı.

"İlkbahar," dedi. "Güneşli, sıcak. Hava çok güzel. Erguvanlar yeni açmaya başladı."

Evans tek bir laf etmeden sandalyesinden kalktı ve pencere kenarına gitti. Jalûziyi açıp kar yığınlarıyla kaplı çorak araziye ortaya çıkardı. Ölü çimler şiddetli rüzgârda kırbaç gibi sallanıyordu, gök bulutlara bulanmıştı.

“Peki, buna ne diyorsunuz?”

Havelmann baktı. Sırtını dikleştirdi ve öne doğru eğildi. Kulak memesini çekiştirdi.

“Ne boktan değil mi? Buranın havasını sevmiyorsanız... on dakika bekleyin.”

“Erguvanlara ne oldu?”

“Bu havada yanarlar muhtemelen. Umarım Helen çocuklara montlarını giydirmişdir.”

Evans pencereden dışarı baktı. Hiçbir şey değişmemişti. Yavaşça jaluziyi kapattı ve tekrar yerine oturdu.

“Hangi yıldayız?”

Havelmann sandalyede oturuş pozisyonunu değiştirdi, tekrar sakinleşmişti. “Ne demek istiyorsunuz? 1984 yılındayız.”

“O kitabı hiç okudunuz mu?”

“Biraz yavaşlayın. Neden bahsediyorsunuz?”

Evans kalkıp başparmaklarını adamın gözlerine soksaydı adam ne yapardı niye merak etti. “George Orwell’in 1984 isimli kitabı.” Kendini yavaş konuşmaya zorladı. “Biliyor musunuz?”

“Tabii. Üniversitede okumuştum.” Havelmann’ın masumiyetinin altında bir sinir belirtisi var mıydı? Evans olabildiğince sessiz ve sakin bir şekilde oturdu.

“Beni çok etkilediğini hatırlıyorum,” diye devam etti Havelmann.

“Nasıl etkiledi?”

“Profesörden farklı bir şey bekliyordum. Kendisi aleni bir şekilde liberaldi. Daha duygusal bir kitap beklemiştim. Hiç de öyle değildi.”

“Sizi rahatsız etti mi?”

“Hayır. Bilmediğim bir şey söylemiyordu. Sadece kolektivizmin hatalı yönlerini gösteriyordu. Bilirsiniz, komünizm bireyi baskılayıp kişisel girişimi yok ediyor. Özünde çoğunluğun çıkarlarını gözettiğini iddia ediyor. Ve de insani değerlerin hepsini reddediyor. 1984’ten anladığım buydu, gerçi profesörümüze kalsa kitap Nixon ve Vietnam’dan ibaretti.”

Evans sessizliğini bozmadı. Havelmann devam etti.

“Aynı düşünce tarzını iş hayatında da gördüm. Büyük şirketler tıpkı devlet gibi. Büyük, yavaş. Bir milyar dolar tasarruf etmeleri için bir yöntem sunarsın, değişim çok meşakkatli olduğu için seni böcek gibi ezerler.”

“İçerlemiş gibi konuşuyorsunuz,” dedi Evans.

Yaşlı adam gülümsedi. “Öyle yapıyorum, değil mi? Kabul etmem gerek. Bu konuda çok düşündüm. Ama insanlara inanıyorum. Bir gün belki eyalet meclisine aday olur, bir şeyleri düzeltebilir miyim diye bakarım.”

Kalemnin ucu kırıldı. Havelmann’a baktı, adam da bakışlarına karşılık verdi. Bir süre sonra dikkatini deftere yöneltti. Kırık uç, muntazam el yazısının üstünde siyah bir yara bırakmıştı.

“İyi bir fikir,” dedi kadın sessizce, gözleri hâlâ aşağıdaydı. “Bu sabah benimle tartıştığınızı hâlâ hatırlamıyor musunuz?”

“Bu kapıdan içeri girene kadar sizi hiç görmedim. Hangi konuda kavga etmiş olabiliriz ki?”

Adam deliydi. Bu düşünce neredeyse Evans’ın sesli bir şekilde kahkaha atmasına

sebepe olmuştur. Tabii ki deliydi, yoksa niye burada olsundu? Asıl soru —kendini mantıklı düşünmeye zorladı— deliliğinin tabiatıydı. Kâğıt ağırlığını eline alıp adama doğru uzattı. "Bu kâğıt ağırlığı hakkında tartışıyorduk," dedi. "Size gösterdiğimde daha önce hiç görmediğinizi söylediniz."

Havelmann kâğıt ağırlığını inceledi. "Bana sıradan gözüktü. Böyle bir şeyi unutmam işten bile değil. Büyütülecek ne var bunda?"

"Bunun Lincoln Anıtı'nın modeli olduğunu fark etmişsinizdir."

"Muhtemelen bir hediyelik eşya dükkânından almışsınızdır. Başkentte bir sürü ıvır zıvır var buna benzer."

"Uzun zamandır Washington'a gitmedim."

"Ben orada yaşıyorum. Alexandria'da yani. Her sabah arabayla gidiyorum."

Evans defterini kapattı. "Sizin durumunuz için olası bir teşhisim var," dedi birden.

"Ne durumu?"

Bu sefer kahkahayı bastırmak daha zor olmuştur. Harcadığı çabadan neredeyse gözleri dolmuştu. Nefes alıp devam etti. "Korsakov sendromu belirtileri gösteriyorsunuz. Daha önce duydunuz mu bu sendromu?"

Havelmann kireç gibi bir suratla boş boş baktı. "Hayır."

"Korsakov sendromu ender bir hafıza kaybı türüdür. Kayıtlı vakalar 1800'lere dayanıyor. 1970'lerde bilinen bir vaka vardı... doktorlar tarafından yani. Arthur Briggs isimli denizci bir çavuş. Ellilerindeydi, alkolizmden kalma tesirlerin dışında sağlığı yerindeydi ve altmışlı yılların ortasında görevden alındığında yirmi yıldır çavuşluk yapıyordu. Yetmişlerin başına kadar iş görür haldeydi. Sonra Eylül 1944'ten itibaren yaşadığı olayların hepsini unuttu. O güne kadarki anılarını sanki yeni yaşamış gibi çok detaylı hatırlıyordu. Ama hayatının geri kalanını tamamen unutmuştu. Sırf o da değil, beyni yeni anıları kaydedemediği için o an yaşadıklarını sadece birkaç dakika boyunca hatırlıyor, sonra onları da tamamen unutuyordu."

"Bu odaya geldiğim ana kadar yaşadığım her şeyi hatırlayabiliyorum."

"Çavuş Briggs de doktorlarına aynısını söylemişti. Bunu kanıtlamak için İkinci Dünya Savaşı'nın hâlâ büyük bir şiddetle devam ettiğini, Filipinler'e gönderilmek üzere San Francisco'da görevlendirildiğini, St. Louis Browns takımının Eylül'e kadar böyle giderse şampiyonluğu alacağını ve yirmi yaşında olduğunu anlatmıştı. Görünüşü ve becerileri yirmi yaşındaki zeki bir gencinki gibiydi. Yaşadıklarını kırk dakikadan daha uzun süre hatırlayamıyordu. Dünya dönmeye devam etmiş, ama o 1944 yılında takılıp kalmıştı."

"Korkunç bir şey."

"Doktoruna da böyle geldi başta. Daha sonradan o kadar da kötü olmadığını iddia etti. Adam hâlâ şimdiki zamanın duygularını yaşıyordu. Anın tadını hâlâ çıkarıyordu ama daha sonradan uçup gidiyordu o anlar. Gençliğini hatırlayabiliyordu, ona göre gençliği hiç bitmemişti zaten. Hiç yaşlanmadı, arkadaşlarının yaşlanıp öldüğünü görmedi, ileriki yaşlarında yalnız bir alkoliğe dönüştüğünü hiç hatırlamadı. Sevgilisi hâlâ onu Columbia, Missouri'de bekliyordu. Sonsuza kadar yirmi yaşında kaldı. Kaçışı temiz olmuştur."

Evans masanın çekmecesini açıp içinden bir el aynası çıkardı. "Kaç yaşındasınız?" diye sordu.

Havelmann korkmuş gibi görünüyordu. "Bakın, bunu neden..."

“Kaç yaşındasınız?” Evans’ın sesi hafif ama kararlıydı. İçindeki mutluluğun sızısı neredeyse kalbini parçalayacaktı.

“Otuz beş yaşındayım. Bu da ne...”

Aynayı adamın suratına doğru tutmak onu silahla vurmak kadar tatmin ediciydi. Havelmann aynayı aldı, kadına baktı, sonra dikkatle, üniversitedeki ilk yıllarında final notlarına bakan heyecanlı öğrenciler gibi aynadaki yansımasına baktı. “Aman tanrım!” dedi. Titremeye başladı.

“Ne oldu? Bana ne yaptınız?” Yüzünü buruşturarak sandalyesinden kalktı. “Bana ne yaptınız! Ben otuz beş yaşındayım! Ne oldu?”

Dr. Evans ofisinde aynanın önünde duruyordu. Üzerinde üniforması vardı. Havelmann’ın takım elbisesi kadar kırışık üstündeki. Gömleğinin düğmesi açık, eli sağ göğsünün üstündeydi. Yere yatıp göğsünü kontrol etmeye devam etti. Kitlenin varlığı reddedilemezdi. Şimdilik ağrımıyordu.

Doğruldu, masasının üstündeki sigara paketine uzandı ve son sigarayı parmağıyla çıkararak yaktı. Paketi buruşturup çöpe attı. İki puan. Yirmi yıl önce, üniversitedeyken iyi bir basketbolcuymuş. Tekrar yere uzanıp sigarasından uzun bir firt çekti, derin nefes aldıktan sonra dumanı kuvvetli bir şekilde üfledi. Muhtemelen sahayı boydan boya turlamayı bir daha beceremezdi artık.

Pencereden dışarı bakmak için başını çevirdi. Jalûzi açtı, daha önceki çorak manzarayı teşhir ediyordu. Kapı çalındı.

“Girin,” dedi.

Havelmann içeri girdi. Kadının yerde yattığını görünce kaşını kaldırıp sırttı. “Doktor Evans siz misiniz?”

“Benim.”

“Buraya oturabilir miyim, yoksa yere mi yatmam gerek?”

“Ne bok yersen ye.”

Adam sandalyeye oturdu. Alınmamıştı. “Beni neden görmek istemiştiniz?”

Evans kalktı, gömleğini ilikledi ve döner sandalyeye oturdu. Gözlerini adama dikti. Suratı boş ve solgundu, ince dudakları hareketsizdi. Ölümcül hastalığa yakalanmış bir kadının yüz ifadesiydi bu; hastalığına ve bunu görmezden gelme zorunluluğuna o kadar alışmıştı ki, acısının tek göstergesi hafif bir bezginlikten ibaretti. Bu işi tamamlayacağım, diyordu suratı ve sonra da kendimi öldüreceğim.

“Daha önce tanıştık mı?” diye sordu.

“Hayır. Tanışsaydık hatırlayacağımdan eminim.”

Hatırlayacağından eminmiş. Adamı gebertebilirdi. İşte bunu hatırlardı adam.

Sigarayı son santimine kadar içti. Çene kaslarının kasıldığını hissetti, küllüğe pişman bir bakış attı. “İşte şimdi bırakmam gerekecek.”

“Ben de bırakmalıyım. Çok fazla içiyorum.”

“Şimdi beni dikkatle dinlemenizi istiyorum,” dedi kadın yavaşça. “Ben bitirene kadar cevap verme.”

“Adım Binbaşı Evans ve askeri psikoloğum. Bu ofis USKAM, yani Ulusal Savunma Komünikasyonu Afet Merkezi’nin Batı Virginia’da yerin üç yüz metre altına kurulan reviri.

Bildiğimiz kadarıyla Birleşik Devletler'in kıtada kalan son devlet organıyız. Bu pencereden gördüğün manzara Nebraska merkezindeki bir yerüstü monitöründen yansıtılıyor. Bilgisayar komutlarıyla yüzeyde hâlâ işlevsel olan on iki monitörden birine bağlanabilirim."

Evans klavyesine dönüp komutu yazdı, penceredeki manzara değişerek yerini kırılmış taşlara ve bükülmüş çelik takviye çubuklarına bıraktı. Kameranın lensinin üzerinde birikmiş tozlar ve ağır kar fırtınası görüntüyü bulanıklaştırıyordu. Evans bir komut daha yazıp masasındaki düğmelerden birine dokundu. Hoparlörden tavada kızaran sucukların sesi gibi tıslayan yüksek bir statik sesi geldi.

"Burası Dallas. Duyduğun ise, bu kameranın bulunduğu alandaki detektörlerin arka planda okuduğu radyasyon sesi." Bir komut daha yazdı ve "penceredeki" görüntü aynı derecede harap başka manzaralar gösterdi. Bir sonraki manzaraya geçmeden önce on saniye boyunca kalıyordu görüntü. Alçaktaki durağan bulutların altında alacakaranlık bir çöl, içinde zar zor bir binanın kalıntıları görülebilen çamurlu bir su altı görüntüsü, hemen hemen kara gömülmüş çıplak bir orman, terk edilmiş bir otoban üst geçidi. Manzara her değiştiğinde hoparlör çok kısa bir süreliğine duruyor, daha sonra tıslamaya devam ediyordu.

Bunları izlerken Havelmann'ın aklı başındaydı.

"Bombalar düştüğünden beri bir yıldır yeryüzünün durumu böyle. Bildiğimiz kadarıyla Kuzey Amerika'da yaşayan insan kalmadı. Kuzey yarımküreyi de ekleyebiliriz hatta buna. Güney Amerika'dan, Yeni Zelanda'dan ve Avustralya'dan gelen radyo yayınları son sekiz ayda birer birer kesildi. Yılın başından beri yeryüzünde böcekten başka yaşayan bir canlıya rastlamadık. 2010 yılının yazındayız. Gerçi duruma bakacak olursak yılları eski usulle saymak bana anlamsız geliyor."

Doktor Evans bir çekmeceyi açarak içinden bir otomatik silah çıkardı. Silahı sümenin ortasına koyduktan sonra arkasına yaslandı, sağ eli masanın kenarına deşiyordu, silaha yakındı.

"Şimdi bana bunları hiç duymadığını ve beni hayatın boyunca hiç görmediğini söyleyeceksin," dedi. "Hem de seninle iki haftadır her gün konuşuyor olmama ve bu süre boyunca bu açıklamayı sana en az üç kez yapmış olmama rağmen. Bana yılın 1984 olduğunu ve otuz beş yaşında olduğunu söyleyeceksin. Saçma sapan bir iddia olmasına rağmen. Şaşırmış ve kafası karışmış numarası yapacaksın. Ben bu gerçeklerle yüzleşmede ısrar ettikçe huzursuzlanacaksın. Eninde sonunda ağlamaya başlayıp sana acımamı bekleyeceksin. Cehenneme kadar yolun var."

Evans'ın sesi konuştuğu daha da kızgın bir hâle geldi. Durması gerekiyordu neredeyse sınırı zorluyordu. Konuşmaya devam ettiğinde kontrolü tekrar eline almıştı. "Bu düzmeceye devam etmeye kalkarsan seni öldürebilirim. Seni temin ederim ki kimse bunu umursamayacaktır. Şimdi konuşabilirsin."

Havelmann pencereye baktı. Ağzı budalaca açılıp kapandı. Ne kadar yaşlı görünüyordu, ne kadar güçsüz. Birden acıma ve şüphe duyguları dalga dalga içini kapladı Evans'ın. Ya yanılıyorsa? Kendini adamın gözünden gördü: neden işkence ettiği hiç anlaşılmayan kibirli, amansız, anlaşılmaz bir sorgucu. Adamı izledi. Birkaç dakika sonra adamın ağzı kapandı, berrak gözleri durmadan kırışmaya devam etti.

"Rica ediyorum. Bana neden bahsettiğinizi söyleyin."

Evans'ın içi ürperdi. "Silah dolu. Konuşmaya devam et."

"Ne dememi istiyorsunuz? Bunları daha önce hiç duymadım. Daha bu sabah karımı ve çocuklarımı gördüm, her şey yolundaydı. Şimdi gelmiş bana atom savaşı ve 2010 yılıyla ilgili bu hikâyeyi anlatıyorsunuz. Ne yani, otuz yıldır uyuyor muydum?"

"Buraya girdiğinde pek şaşırılmış gibi görünmüyordun. Aklın o kadar karışıksa buraya geldiğini nasıl açıklıyorsun?"

Adam bütün ağırlığıyla sandalyeye oturdu. "Hatırlamıyorum. Galiba buraya, yani hastaneye muayene olmaya geldiğimi sanıyordum. Bunun üzerine düşünmedim. Siz buraya nasıl geldiğimi biliyor olmalısınız."

"Biliyorum. Bence sen de biliyorsun ama bana, hepimize oyun oynuyorsun. Diğerleri endişeli ama ben bıktım artık. Senin içini görebiliyorum, o yüzden rol yapmayı bırakabilirsin. İçtenliğine ünlüydün ama ben hep onun da düzmece olduğunu düşünürdüm. Kanmıyorum sana. Diğerleri ne düşünürse düşünsün, beni deli olduğuna inandırmaya yetecek kadar erken başlamadın bu oyuna."

Evans sönmüş sigarasının izmaritiyle oynadı. "Ya da kuruntu da olabilir bu," diye devam etti. "Hastanede olduğunu sanıyorsun ve şizofrenin o kadar ilerledi ki, sorumluluktan kaçma teşebbüslerinle uyuşmayan her türlü gerçeği reddediyorsun. Galiba bir bakıma bu tür bir delilik seni aklayabilir. Durum böyleyse daha nesnel olmam gerekir. Eh, olamıyorum işte. Mesleğime leke sürüyorum, farkındayım. Çok yazık." En sonunda sanki masanın ucundan değil de, başka bir kıtadan konuşuyormuş gibi hissedene kadar duyguları son damlasına kadar akıp gitti.

"Neden bahsettiğinizi hâlâ bilmiyorum. Karımla çocuklarım nerede?"

"Öldüler."

Havelmann kaskatı bir şekilde oturdu. Duyulan tek ses radyasyon detektöründen gelen tıslamaydı. "Verin bir sigara içeyim."

"Sigara kalmadı. Az önce sonuncusunu içtim." Evans'ın sesi mesafeliydi. "İki kartonla bir yıl yetindim."

Havelmann'ın bakışı düştü. "Ellerim ne kadar da yaşlı!... Helen'in elleri çok güzeldir."

"Neden bu maskaralığa devam ediyorsun?"

Yaşlı adamın suratı kızardı. "Lanet olsun! Anlat bana ne oldu!"

"Ünlü Havelmann öfkesi. Şimdi korkmam mı lazım yani?"

Hoparlörden gelen tıslama sesi artar gibi oldu. Havelmann silaha doğru uzandı. Evans silahı kapıp kendisini geriye iterek masadan uzaklaştı. Yaşlı adam kâğıt ağırlığını kapıp kadına vurmaya üzere havaya kaldırdı. Kadın silahı adama doğrulttu.

"Karın uçağa yetişemedi. Beyaz Saray'ın batısındaydı. Kahrolası çocukların neredeydi bilmiyorum, muhtemelen aileleriyle birlikte buharlaşmışlardır. Ama seni Dizkapağı Operasyonu ile kurtardılar, Sayın Başkan. Şimdi otur ve bana neden oyunlar oynadığını anlat, yoksa seni şimdi şuracıkta öldürürüm. Otur!"

Havelmann'ın üzerine ışık vurmuş gibi göründü. "Sen delisin," dedi sessizce.

"Kâğıt ağırlığını masaya geri koy."

Koydu. Oturdu.

"Bu sadece delilik olamaz," diye devam etti Havelmann. "Beni evimden kaçırıp buna

maruz bırakman için hiçbir neden yok. Bir tür komplo bu. Devletin işi. CIA'ın."

"Ve sen de otuz beş yaşındasın, öyle mi?"

Havelmann yeniden ellerini inceledi. "Bana bir şey yapmışsınız."

"Peki ya kamplar? 31 numaralı idari emir?"

"Başkan bensem beni neden sorguya çekiyorsun burada? Neden bunu hiç hatırlamıyorum?"

"Kes şunu. Derhal," dedi Evans yavaşça. Kendi sesini ilk kez duydu. Havelmann'ın sesine kıyasla kendi sesi yaşlı bir adamın sesine daha çok benziyordu. "Artık yalanlara tahammülüm kalmadı. Yemin ederim seni öldürürüm. Önce başkomutan, talim, sert üst dudak ve disiplin martavalları. Sonra da abi gibi, hadi viski içip bunları konuşalım evladım. Emredersiniz, Sayın Başkan." Havelmann gözlerini kadına dikti. Adam kendini ona öldürtecekti ve o da adamı öldürmekten kendini alıkoyacak kadar güçlü olmadığını biliyordu.

"Şimdi hiçbir şey hatırlamıyorsun," dedi. "Senin çocukların kafası karıştı, bıktılar. Ben de bıktım."

"Bu doğruysa bana yardım etmelisin!"

"Sana yardım etmek zerre kadar umurumda değil!" diye bağırdı Evans. "Sana gerçeği söyletmek peşindeyim. Hepimizin çoktan öldüğünü görmüyor musun? Senin beş para etmez vicdanın umurumda değil, bana sadece neden devam ettiğini söyle. Kimi etkilemeye çalışıyorsun? Kazanman gereken bir seçim olduğunu mu sanıyorsun? Tarihte koruman gereken bir yerin olduğunu mu? Artık tarih falan olmayacak! Tarih geçen Ağustos'ta bitti!"

"Bu yüzden hastane ve olmayan hemşireler hakkındaki fantezini geç. Korsakov sendromuna yakalanan biri bu hikâyeyi uydurmazdı. Pencereyle monitör arasındaki farkın bilincine varırdı. Bunun gibi bir sürü daha hata. Yeterince iyi bir oyuncu değilsin."

Eli titredi. Silah ağırdı. Sesi de titredi ve bu yüzden kendinden nefret etti. "Bazen beni hayatta tutanın kalan yarım paket sigaram olduğunu düşünüyorum. Bir de seni süründürme isteği."

Yaşlı adam oturduğu yerden kadının elindeki silaha baktı. "Ben başkan mıydım?"

"Hayır," dedi Evans kinayeyle, "hepsini ben uydurdum."

Gözleri, çevresindeki derin çizgilerin içine doğru iyice çöktü.

"Savaş mı başlattım?"

Evans kalbinin çok hızlı attığını hissetti. "Yalan söylemeyi kes! Kuvvetleri yollayan da, füzeleri ilk fırlatan da sendin."

"Yaşlanmışım. Kaç yaşındayım?"

"Kaç yaşında olduğunu çok iyi..." Durdu. Nefes nefese kalmıştı. Göğsünde keskin bir ağrı hissetti. "Altmış bir yaşındasın."

"Tanrı aşkına."

"Bu mu yani? Tek söyleyeceğin bu mu?"

Yaşlı adam boş boş baktı, sonra yavaşça kafasını ellerinin arasına koyup ağlamaya başladı. O kadar yavaş yaptı ki bunu, başta ne olduğunu anlamadı Evans. Hıçkırıkları radyasyon detektörünün tıslama seslerinden dolayı zar zor duyuluyordu. Dr. Evans adamı dikkatle izledi. Dirseklerini masanın üzerine dayayıp tabancayı iki eliyle sabitledi.

Havelmann'ın kafası kadının önünde titriyordu. Yaşına rağmen beyaz saçları kalındı. Bir süre sonra Evans uzanıp hoparlörü kapadı. Tıslama sesi yok oldu. Sonunda Havelmann ağlamayı kesti. Kafasını kaldırdı. Sersemlemiş gibi görünüyordu. Yüz ifadesi okunamaz hâle gelmişti. Doktora ve silaha baktı. "Benim adım Robert Havelmann," dedi. "Neden bana silah doğrultuyorsunuz?" "Lütfen yapma," dedi Evans. "Ne yapmayayım? Siz kimsiniz?" Evans adamın suratının bulanıklaştığını gördü. Gözyaşlarının arasından çok daha genç görüyordu adamı. Silah sarktı. Silahı kaldırmaya çalıştı ama vücudu sanki dumandan ibaretti, sanki cismi yoktu. Robert Havelmann kadar temiz ve masum birini öldürmek bir yana, yapabildiği tek şey yitip gitmemek için kendini zorlamaktı. Havelmann, Evans'ın elinden silahı aldı. "İyi misiniz?" diye sordu.

Dr. Evans, ofisinde oturmuş beklerken kötü bir gün geçirmeyeceğini umuyordu. Göğsündeki ağrı tekrar etmemiştir o gün ama sigarası bitmişti. Olur da çekmecelerden birinin köşesinde gözünden kaçırdığı bir paket, hatta tek bir sigara kaldıysa diye masasının çekmecelerini aradı. Şansı yoktu.

Vazgeçip pencereye doğru döndü. Jalûzi açtı, karlarla kaplı araziye gösteriyordu. Rüzgârın önüne kattığı bulutları kovalamasını izledi. Karanlıktı. Kış. Tek bir canlı yoktu.

"Dışarısoğuk," diye fısıldadı.

Kapı çalındı. Tanrım, beni rahat bırakın, diye düşündü. N'olur beni rahat bırakın.

"Girin," dedi.

Kapı açıldı ve kırıyık takım elbiseli yaşlı bir adam içeri girdi. "Dr. Evans? Ben Robert Havelmann. Ne hakkında konuşmak istemiştiniz?"

Çeviri: Cem Önder

Lisa Goldstein

Lisa Goldstein'in kurmaca eserleri; zamanda yolculuk, egzotik uzaylı dünyalara seyahatler ve distopya gibi bilimkurguya özgü motifler içerir. Ancak bu unsurlar Goldstein'in kaleminde; büyülü gerçekçilik, mitleri kullanan kurmaca ve çağdaş masallar olarak sınıflandırılan edebi amaçlara ulaştıran araçlardır. 1983'te Amerika Kitap Ödülünü kazanan ve Nazizmin yükselişini ve soykırımı alegorik bir şekilde ele alan ilk romanı *The Red Magician* ile ün kazandı. Sonraki iki romanı, bilimkurgunun en geleneksel tarzında yazılmış romanlardır. *The Dream Years*, 1920'lerin sürrealist sanat hareketiyle 1968'teki Fransız karşı kültür hareketi arasında bir bağlantı yaratır. Kitabın başkahramanı, zaman yolculuğu sayesinde bu iki çağın birbirinden farksız olduğunu keşfeden bir yazardır. *A Mask for the General*, diktatör bir askerinin yönetiminde olan geleceğin Amerikası'nda geçen ve devrimci alt kültürde değişik hizipler yaratan ideolojik ve sosyal farklılıkları ele alan romanıdır. Aynı isimli novellasının genişletilmiş hâli olan *Tourists*'te karakterlerin, Goldstein'in aynı zamanda bazı öykülerinin geçtiği yer olan ve kendi mantık kurallarına sahip, keşfedilmemiş üçüncü dünya ülkesi Amaz'ın yavaşça bir parçası olduklarını ve oraya giderek alıştıklarını görürüz. *Strange Devices of the Sun and Moon*, Aydınlanma Çağı'ndan hemen önceki tarihî dönemi, fantazi ve mitolojinin hâlâ kabul gördüğü ve dolayısıyla gündelik yaşamın içine işlediği bir dönem olarak sunar. *Summer King*, *Winter Fool*, Tanrıların ve fânilerin etkileşim içinde olduğu bir dünyada geçer ve Goldstein'in en açık şekilde yüksek fanteziye kaydığı romanıdır. *Walking the Labyrinth*, gerçek büyü uygulayan sahne büyücülerinin soyundan geldiğini ve ona bir miras kaldığını öğrenen genç bir kadının hikâyesini anlatır. *Dark Cities Underground* ise gerçeklik ve edebi fantezi arasındaki sınırların kaybolması gibi bilindik bir temaya değinir. Her iki kitapta Goldstein, sıradan olayların küçük, genellikle belli belirsiz değişimi yoluyla her gün yaşanması muhtemel büyü hissini okura ustalıkla aktarır. Goldstein'in öyküleri, *Daily Voices* ve *Travellers in Magic* adlı kitaplarda derlenmiştir.

Turistler

Soğuğu iliklerine kadar hissederek uyandı. Gece battaniyeyi üzerinden attığı için üstü açık uyumuştur. Klimanın ayarı da yüksekti. Debbie neredeydi? Hava hâlâ aydınlanmamıştı.

Kafası karışmış bir şekilde battaniyeyi üzerine çekerek tekrar uyumaya çalıştı. Ters giden bir şeyler var gibiydi. Debbie ortalıkta yoktu. Muhtemelen banyodaydı ya da bir fincan kahve almak için aşağı inmişti. Kendisi de... Tatildaydı, ama nerede? Artık tamamen uyanmış, kendine gelmişti. Doğruldu ve gülmeye çalıştı. Çok gülünç bir durumdu. Tatil için binlerce dolar ödeyip nerede olduğunuzu hatırlamadığınızı bir düşünün. Yunanistan? Hayır, Yunanistan tatili geçen seneydi.

Kalktı ve perdeyi açtı. On kat aşağıdaki okyanusun rengi simsiyahtı, doğuya doğru gittikçe renk donuklaşıyordu. Güneş oradan doğduğuna göre doğu o taraf olmalıydı. Klimanın ayarını düşürdü. Hafif uğultu sesi birden kesildi. Banyoya doğru yöneldi. "Debbie?" diye seslendi. Biraz sinirlenmişti. "Debbie?"

Duş almıştı, tıraş olmuştu ve giyinmişti, ama Debbie hâlâ ortalarda yoktu. "Tamam, o hâlde," dedi yüksek sesle sırf kendi sesinin tınısını duyabilmek için. "Eğer gelmiyorsan, ben de kahvaltıya sensiz giderim." Muhtemelen dışarıda bir yerde yerlilerle konuşuyor, herhangi bir kelimeyi yanlış kullandığında gülüyordur. Gerçi buraya gelmeden önce hiç yabancı dil dersi almadığını söylemişti. Diller konusunda başarılıydı, zira bazı insanlar bu konuda yetenekli oluyor. Yumuşak güneyli aksanıyla söylediklerini hatırladı; "Tanrı aşkına Charles, insanlarla ses tonunu yükselterek konuştuğunda seni anlayacaklarını mı sanıyorsun? Bu insanlar İngilizce bilmiyor işte." Böyle söyledikten sonra Charles'ın anlaşmaya çalıştığı kişiyle konuşmaya kendi devam etmişti. Bir şeyleri gösterip gülüyor, nereden aldığını bilmediğim bir konuşma kılavuzuna göz gezdiriyordu. Bütün bu muhabbetlerin ardından en iyi odaya, en lezzetli bifteğe ve bir zanaatkârın ailesi için ördüğü battaniyeye sahip olmuşlardı. Onunlayken Charles'ın şansı hep yaver gitmişti, bunun farkındaydı. Debbie'nin en yakın zamanda ortaya çıkmasını umuyordu.

Koridorda yürürken fonda hafif bir müzik çalıyordu. Çalan melodi onu asansörle kafeye inenene kadar takip etti. Oteldeki kafeyi çok sevmişti, çünkü garsonlar İngilizce konuşabiliyor ve omletin ne demek olduğunu biliyorlardı. Son birkaç gündür zamanını sadece otelde geçirmişti. Plajda uzanıyor ve daha sonra sadece oteldeki havuzun başında oturup margarita içiyordu. Ofisteki çalışanlar tatilin güzel geçip geçmediğini ne kadar bronzlaştığına bakarak yargılıyordu. Debbie biraz sıkılmıştı ve Charles'a otobüsle harabeleri gezmeye gideceğini söylemişti. Geri döndüğünde Charles'tan daha bronzdu, kolundaki sarı tüyler esmer teniyle karşılaştırıldığında neredeyse beyaz denilebilecek kadar ağarmıştı. Otobüste yanında bir sürü tavuk taşıyan kadın ve çöldeki harap olmuş tapınaklarla ilgili anlatacak birçok hikâyesi vardı. Mavi ve yeşil taşların işlendiği gümüş bir bileklik takıyordu.

Hesabı ödediğinde, hâlâ hangi ülkede olduğunu bilmediğini fark etti. Cüzdanından çıkardığı ilk banknotun her köşesinde beş yazıyordu ve dikenli bir çiçeğin resmi vardı.

Onluk banknotta okyanus manzarası yer alıyordu, birlikte ise oldukça rahatsız edici bir görünüme sahip şişman sarmal bir yılan resmi basılıydı. Hepsinin arkasında resmî mührü benzeyen bir baskı vardı, ama üzerinde hiçbir yazı yoktu. Okuma yazma bilmiyorlar, diye düşündü. Çok geçmeden hatırlayacaktı nerede olduğunu ya da Debbie geri gelecekti.

Odasına döndüğünde mayosunu giyerken, pasaportu aklına geldi. Olayı çözmüş bir dedektif gibi hissederek şiltenin altındaki para çantasını aldı ve fermuarını açtı. Pasaportu içinde değildi. Pasaportu ve uçak biletleri ortadan kaybolmuştu. Seyahat çekleri yerinde duruyordu, ancak kimlik tespiti için gerekli olan pasaportu yokken bir işe yaramayacaklardı. Başından aşağı kaynar sular dökülmüştü. Yatağa oturdu, kalbi hızla atıyordu.

Düşün, dedi kendi kendine. Kesin başka bir yerdeler. Başka bir yerde olmalılar. Kim seyahat çeklerini almadan sadece pasaportu çaldı ki? Ülkeyi terk etmek için pasaporta ihtiyacı olan biri değilse tabii. Ama pasaportu nerede sakladığını kim biliyordu? Debbie dışında hiç kimse. Hatta pasaportu oraya sakladığı için onunla dalga bile geçmişti. Pasaportu Debbie'nin çaldığını düşünmek bile saçmaydı. Peki, Debbie neredeydi?

Tamam o zaman, diye düşündü. Amerikan konsolosluğunu bulup bir şekilde bu işi halletmem lazım. Neyse ki, seyahat çekimi dün bozdurmuşum. Soyuldum derim, zaten Amerikalılar her zaman soyulmuyor mu? Abartılacak bir şey değil. Zamanım var. Oteldeki masrafları ayrılacağım güne kadar tamamen ödedim, peki otelden ne zaman ayrılıyorum?

Sinirlenmişti; ne zamana kadar burada kalacağını da unutmuş olduğunu fark etti. İlk defa kendisinde bir problem olup olmadığını düşünmeye başladı. Belki çok fazla çalışıyordu. Amerika'ya döndüğünde bu konuda bir doktora görünmesi gerekecekti.

Telefon ahizesini kaldırıp resepsiyonu aradı. "Buyrun, efemim?" dedi resepsiyondaki adam.

"1012 numaralı odadan arıyorum," dedi Charles. "Unuttum da... Kontrol etmek için aradım. Rezervasyonum ne zamana kadar?"

Telefonun diğer ucunda bir sessizlik hâkimdi. Bunun iyiye işaret olmadığını hissetti. Misafirlerin çoğu buradaki kalış sürelerini unutmayacak kadar yol yordam bilen düzgün insanlardı. Hangi ülkede olduğunu sorarsa resepsiyondaki adamın tepkisi ne olurdu acaba, diye düşündü. Histeri krizi geçirecekmiş gibi hissetti, ama kendini yatıştırmayı başardı.

Adam konuşmaya başladığında sesi temkinli ve duygudan tamamen yoksundu. "Rezervasyonunuz bu gecedен sonra bitiyor efemim," dedi. "Kalış sürenizi uzatmak ister misiniz?"

"Şey, hayır," dedi Charles. "Amerikan konsolosluğunun nerede olduğunu söyleyebilir misiniz?"

"Ülkenizle hiçbir bağlantımız yok efemim," dedi resepsiyonist.

Charles bir an için adamın ne kastettiğini anlayamadı. Sonra, "Peki, İngiliz konsolosluğu nerede?" diye sordu.

Adam güldü ve hiçbir şey söylemedi. Görünüşe bakılırsa durumu açıklama gereği hissetmemişti. Charles, "Peki Avustralya konsolosluğu? Kanada?" gibi başka sorular sormaya niyetlenirken adam telefonu yüzüne kapattı.

Charles dikkatlice ayağa kalktı. "Pekâlâ," dedi boş odaya doğru. "Her şeyin bir sırası var." İki bavulunu da dolaptan çıkardı ve içindekileri sırayla gözden geçirdi. Debbie'nin

çantası hâlâ yerinde duruyordu, onun içindekileri de gözden geçirdi. Odadaki iki şiltenin altını, komodini ve banyodaki ecza dolabını da kontrol etti. Hiçbir şey bulamadı. Pekâlâ, o zaman. Debbie çalmıştı, çalmak zorunda kalmıştı. Ama neden? Giderken çantasını niye yanına almamıştı?

İşe döndüğünde Debbie'yi orada bulup bulmayacağını merak ediyordu. Charles ile aynı koridorda birkaç ofis ötede çalışıyordu. Ortaklardan birinin sekreteriydi. Charles ona yol arkadaşlığı teklifinde bulunmuştu, ama koşulsuz ve şartsız bir birliktelik olacağını ve sadece yalnız seyahat etmek istemediği için ona bu teklifi yaptığını açıkça dile getirmişti. Bazen bu tarz ilişkiler cinsel bir ilişkiye dönüşür, geçen sene muhasebedeki Katya ile olduğu gibi, ama bazen dönüşmez. Bu yıl dönüşmedi mesela.

Henüz endişelenecek bir durum yok, diye düşündü Charles bavulların üzerindeki kilitleri kapatırken. Böyle şeyler muhtemelen her zaman oluyordu. Havaalanına gidecekti. Muhakkak orada kayıtlar ve uçuş listeleri vardı ve Charles oradakilere her şeyi açıklayabilirdi. Kredi kartlarının yerinde olup olmadığını kontrol etmek için cüzdanına baktı, kartlar hâlâ cüzdanındaydı. Güzel, dedi. Şimdi bir bakalım reklamlar gerçekten doğru mu? Bütün dünyada geçerliliği var mı?

O kadar kendinden emindi ki, otelde bir gün daha kalmaya karar verdi. Nasılsa parasını ödedim, diye düşündü. Belki de Debbie geri gelecek. Havlusunu omuzuna atarak aşağı indi.

Yine aynı yüzler havuzun başında toplanmış oturuyordu. Miami'den gelen yaşlı kadınlar Millie ve Jean, sürekli kendi başlarına takılan yeni evli bir çift ve buradan geçerken mola veren bir otostopçu. Otostopçu o kadar eğlenceli biriydi ki, kimse ona kıyamadığı için burada olduğunu otel yönetimine bildirmemişti. Charles herkesi selamladı. Oturmadan önce bara margarita siparişi verdi.

Etrafındaki insanların konuşmalarını duyuyordu. Jean, "Djuzban'a gittiniz mi hiç?" diye soruyordu havuz başına gelerek yanlarına oturan emekli çifte. "Dün otelin turuyla gittik. Pazar yeri gerçekten harika. Bu yüzüğü oradan aldım. Bak!" Yüzüğün gümüş taşları parlıyordu.

"Djuzban'daki harabelerin oldukça güzel olduğunu duydum," dedi emekli adam.

"Aman, Harold," dedi eşi. "Harold ülkedeki her kuleye tırmanmak istiyor."

"Hayır, dostum, harabe görmek istiyorsan Zabl'a gideceksin," dedi otostopçu. "Ama otobüsler oraya gitmiyor. Araba kiralaman lazım. Cehennem dibinde, çölün tam ortasında, bozulmamış, el değmemiş. Eğer araban bozulursa, öldün bil. O yoldan günlerce kimse geçmez."

Harold'ın eşini o sıcakta bir titreme tuttu. "Eve gitmeden önce sadece biraz alışveriş yapmak istiyorum," dedi. "Qarnat'da deri almak için pazarlık yapabileceğimizi duydum."

"Qarnat'da gördüğümüz tek şey iskambil destesi satmaya çalışan yerliler," dedi Jean. Millie'ye dönerek, "Hatırlıyor musun? Neden Amerikalıların kart oynamaya meraklı olduğunu düşündüklerini anlayamadım. Kartlar bizimkilere benzemiyordu bile."

Charles etrafında duyduğu egzotik isimleri dinlerken margaritasından bir yudum aldı. Bu isimlerin ona bir şey ifade etmediğini söyleseydi ne olurdu acaba? Hem de hiçbir şey. Ama mahcup olmak istemiyordu. Ne de olsa ele güne karşı rezil olmamak gerekirdi; görmüş geçirmiş, yol yordam bilen bir gezgin gibi görünmeliydi. Nasılsa bunun ne demek

olduğunu en kısa zamanda keşfedecekti.

Gün geçmek bilmedi. Charles bir margaritayı bitirip diğerini içiyordu. Havuzun etrafındaki grup dağıldığında, onları otelin restoranına kadar takip edip orta pişmiş bir biftek siparişi vermek yapılacak en doğal davranış gibi görünüyordu. Parasının bitmek üzere olduğunu fark etti. Sabah başka bir seyahat çeki bozdurması gerekecekti.

Sabah tamamen ayık bir şekilde uyandığında, hemen ne yapması gerektiğini biliyordu. Komodinin üzerindeki cüzdanına uzandı, parmakları biraz titriyordu. Sevimsiz küçük bir çalı resminin olduğu beşlik kalmıştı sadece cüzdanında. Kendini biraz güçsüz hissediyordu. Belki bugün biri havaalanına gidiyordur. Muhtemelen. Ofistekiler duyduklarına inanamayacak.

İki bavulunu da hazırladı. Debbie'nin küçük seyahat çantasını geri döner belki diye olduğu yerde bıraktı. Aşağı indiğinde her şeyden önce istemsiz olarak kafeye doğru yönelmişti. Birden açlığının daha da arttığını hissetti. "Affedersiniz," dedi resepsiyondaki adama. "Buradan havaalanına kadar taksi ne kadar yazar?"

"İngilizce bilmemek, efenim," dedi adam. Buradaki yerlilerin çoğu gibi küçük ve koyu tenliydi. Dişlerinde kırmızı lekeler vardı.

"İngilizce bilmiyorsun ha?" dedi Charles tiksintiyle. "Tanrı aşkına İngilizce bilmeyen birini neden işe alırlar ki zaten? Ne ka-dar?" dedi yavaşça. "Tak-si. Ha-va-a-la-nı." Sesini gittikçe yükselttiğini fark etti. Görünüşe göre Debbie haklıydı.

Adam omuzlarını silkti. Başka bir adam geldi yanlarına. Adamı gördüğünde içi rahatladı. "Buradan havaalanına taksi ne kadar yazar?"

"Haa taksi," dedi adam mesele çok önemli değilmiş gibi. "Çok fazla değil efenim. Sekiz, dokuz. Belki on beş."

"On beş mi?" dedi Charles. Havaalanını ve oradan buraya kadar nasıl geldiğini hatırlamaya çalıştı. "Beş değil mi?" Bir elini havaya kaldırarak parmaklarını gösterdi.

Diğer adam güldü. "Ah, hayır efenim," dedi. "On beş. Yirmi." Omuzlarını silkti.

Charles ümitsizlik içinde etrafına baktı. Resepsiyonun arkasındaki tabelada Otel Turları yazıyordu. Harabeler. Ücretsiz. "Harabeler," diye tabelayı işaret etti, adamlardan biri bunu okuyabiliyor mu diye merak ederek. "Havaalanına yakın mı?" Harabelere gidip belki de bir araba bulabilirdi...

"Yakın mı?" dedi diğer adam. Yine omuzlarını silkti. "Olabilir. Evet, sanırım öyle."

"Ne kadar yakın?" diye sordu Charles.

"Yakın," dedi diğer adam. "Evet. Çok yakın."

Charles iki bavulunu alarak turist kafilesini otobüs durağına kadar takip etti. Gördün mü, endişelenecek bir şey yok, hatta havaalanına bedavaya gidiyorsun, diye düşündü. Zaten taksi şoförleri hırsız.

Bavulları otobüsün basamaklarından çıkarırken beceriksizce bir manevra yaptı. "Havaalanına gideceğim," dedi otobüs şoförüne. Açıklama yapma gereği hissetmişti.

"Tabii ki, efenim," dedi şoför. Bir Amerikalı'nın bavullarının onu ilgilendirmediyini söyler gibi omuzlarını silkti. Cümlesinin sonuna Charles'ın anlamadığı bir kelime ekledi. Muhtemelen başka bir dilde söylemişti.

Otobüs, otellerin önünde bulunan iki şeritli otoyoldan aşağı doğru yola çıktı. Kısa süre içinde yıkık dökük gecekonduları geçerek otelleri geride bırakmışlardı. Çöle doğru

gidiyorlardı. Klima gürültüyle uğulduyordu. Isı dalgaları kumların üzerinde yayılıyordu.

Yaklaşık bir saat sonra otobüs durdu. "Bir saatimiz var," dedi şoför kötü İngilizcesiyle. Kapıyı açtı. "Bunlar Marmaz tapınağı. Çok eski. Bir saat." Turistler tek sıra halinde otobüsten çıktı. Birkaçı merceklerini takip kameralarını ayarlıyordu.

Charles, bavulları yüzünden otobüsten çıkan son kişi oldu. Güneş yüzünden gözlerini kısarak etrafına bakıyordu. Beyaz mermerle kaplı kalın duvarlı tapınak kumun üzerine inşa edilmişti. İstemeden de olsa merak ederek otoparkı geçti. Ona bir şey göstermeye çabalayan yerliyi görmezden geldi. "Saf gümüş," dedi ufak tefek adam Charles'ın arkasından. "Sadece sana özel fiyata."

Tapınağın önünde mermeri çatlamış bir havuz vardı, içinde su yoktu. Çölün ortasındaki bu yere su taşımış, Ay'ı sararmış mermere hapsetmiş bu insanlar kimdi? Öte yandan ziyaret ettiği diğer turistik yerler, Partenon'u inşa eden Yunanlar, piramitleri inşa eden Mayalar hakkında ne kadar bilgiye sahipti? Turist kafilesini tapınağa kadar takip etti. Tapınağa girdiğinde üstüne düşen serinlik Tanrı'nın bir nimetiydi.

Odadan odaya geçti. Keyifliydi, bavullarının ağırlığını neredeyse hiç hissetmiyordu. Kırmızı, mavi ve yeşil renkteki parçalanmış mozaikleri, duvar kilimlerinin parçalarını, kubbeleri, çeşmeleri, kuleleri, yüz kişinin ağırlanabileceği beyaz yemek salonunu gördü. Yerlilerden biri küçük bir odada Amerikalılara mermerden yapılmış bir heykeli anlatıyordu.

"Bu, güneş Tanrısı," dedi yerli. "Ve bir sonraki odada Ay Tanrıçası var. Ay, tamam? Sonra gidip onu göreceğiz. Yılda bir kere, yılın sonunda, iki heykel... heykel tamam?... dışarı çıkar. Rahipler dışarı çıkarır. Bunlar evlenir. Tanrıça'nın bebeği yeni yıldır."

"Ne kadar saçma," dedi Charles'ın yanında duran kadın sessizce. Elinde bir seyahat rehberi tutuyordu. "Şu, dördüncü kral. Tapınağı o inşa etti. Güneş Tanrısı." Küçümseyerek güldü.

"Şey, seyahat rehberine bakabilir miyim bir dakikalığına?" diye sordu Charles. Rehberin kapağı umut vererek öne doğru çevrildi. Neredeyse ülkenin adını öğrenecekti.

Kadın hızlıca saatine baktı. "Gitmem gerek," dedi. "Otobüs bir dakika içinde kalkacak. Eşimi bulmam gerek. Üzgünüm."

Charles tapınaktan çıktığında otobüsü çoktan gitmişti. Hava daha serindi, ama sıcaklık göl kumlarından yükselmeye devam ediyordu. Çok acıkmıştı. Otoparkın yanındaki yiyecek içecek standından soğuk bir içecek bir sandviç almamak için kendini zor tuttu. "Kartlar?" dedi biri Charles'a.

Charles döndü. Ufak tefek olan yerli "Tiraz!" gibi bir şey dedi. Sabah otobüs şoförü de aynı kelimeyi kullanmıştı. Sonra, "Kartlar?" dedi adam tekrar.

"Nee!" dedi Charles sabırsızca, etrafta taksi var mı diye bakarken.

"Eski zamanlardan kalma bir oyun seti," dedi yerli. "Çok kutsal." Nakışlı çantasından bir deste iskambil kâğıdı çıkardı ve Charles için kartları yaydı. Renkler oldukça parlaktı. "Hatıra," dedi adam. Kırmızı lekeli dişlerini göstererek sırttı. "Gezinden bir hatıra."

"Hayır, teşekkür ederim," dedi Charles. Otoparkın dört bir yanında küçük yerliler turistlere yüzük, pipo, bluz ve nedendir bilinmez bir de iskambil destesi satmaya çalışıyorlardı. "Taksi?" dedi. "Buralarda taksi var mı?"

Yerli omuzlarını silkti ve bir sonraki turiste geçti. Hava kararıyordu. Charles en yakındaki tur otobüsüne doğru gitti. Şoför otobüse yaslanarak kahverengi bir yaprağa

sarıllı küçük sigarasını içiyordu. "Nereden taksi bulabilirim?" diye sordu Charles şoföre.

"Taksi yok," dedi şoför.

"Yok mu? Neden yok?" diye sordu Charles. Bu ülkeye katlanmak imkânsız. Buradan çıkarak bir uçağa binip margarita içmek ve güzelim Amerika'ya dönmek için sabırsızlanıyordu. Geçirdiği en kötü tatildi. "Arama yapmak için telefonunuzu kullanabilir miyim? Havaalanına gitmem gerek."

Otobüse binmek üzere olan bir kadın Charles'ı duydu ve durdu. "Havaalanı mı?" dedi. "Havaalanı buradan seksen kilometre uzakta. En az seksen. Seni o kadar uzağa götürecek bir taksi bulamazsın."

"Seksen kilometre mi?" diye sordu Charles. "Bana dediler ki... Bana otelde çok yakın olduğunu söylemişlerdi." Bir an için özgüveni onu terk etmişti. Ne yapacağım şimdi? diye düşündü. Bavullarına yaslanarak eğildi.

"Bak," dedi kadın. Otobüs şoförüne dönerek, "Yerimiz var. Onu bizimle şehre geri götüremez miyiz? Sanırım geri dönen en son otobüs bizimki."

Şoför omuzlarını silkti. "Tiraz için, elbette. Her şey mümkün."

Eğer Charles bu otobüsle geri dönme fikriyle rahatlamamış olsaydı, bu olanlara çok sinirlenecekti. Tiraz da ne demekti? Embesil? İki bavullu adam? Kadını takip ederek otobüse bindi.

"Buranın havaalanına yakın olduğunu düşündüğüne inanamıyorum," dedi kadın. Koridor tarafındaki koltuklarda karşı karşıya oturuyorlardı. "Burası çölün ortası. Hiçbir şey yok burada. Harabeler olmasaydı kimse buraya gelmezdi bile."

"Bana otelde öyle söylediler," dedi Charles. Bu konuyu daha fazla tartışmak istemiyordu. Artık görmüş geçirmiş, yol yordam bilen bir gezgin itibarını kaybetmişti. Meksika, Yunanistan ve Hawaii hikâyeleriyle havuz başındaki insanlara hoşça vakit geçirten kişi değildi artık. İtiraf etmek zorundaydı. Otele geri dönüp birine bütün hikâyeyi anlatmalıydı. Belki Debbie'yi bulmaları için polisi ararlardı. Koca bir gün heba olmuştu ve hiçbir şey başaramadan başladığı yere geri dönmüştü. Çok yorgun hissediyordu, acıkmıştı.

Ama otobüs durduğunda, ışıklarla aydınlatılmış sıra sıra otellerin bulunduğu yerde değildi. Yaklaşmakta oldukları alacakaranlıkta etrafını görebilmek için kendini zorladı. "Demıştin ki..." Kadına döndü. Yine aptalca bir şey söylemek istemiyordu. "Şehre gideceğimizi sanıyordum."

"Burası..." dedi kadın. Sonra Charles'ın ne demek istediğini anlayarak başını salladı. "Ha sen yeni şehre gitmek istiyorsun, turistik olana. Orası on beş kilometre kadar ileride; Herhangi bir taksi seni oraya götürür."

Charles yine otobüsten inen en son kişi oldu. Bu sefer ortaya atılan bu yeni fikir onu bavullardan daha çok yavaşlatmıştı. İnsanlar aslında yerlilerin yaşadıkları şehirlerde kalıyordu. Böyle yapıldığını duymuştu, ama sadece gençler bunu tercih ediyor sanmıştı. Öğrenciler, serseriler ve oteldeki otostopçu gibi diğer otostopçular... Bu kadın genç değildi ve oldukça cana yakın biriydi. Keşke ona teşekkür etmeyi unutmasaydım, diye düşündü.

Charles, üzerinde beş yazan banknotu gösterip yeni şehre gitmek istediğini söylediğinde bulduğu ilk taksinin şoförü ona güldü. Charles'ın elindeki çek şoförün ilgisini hiç çekmedi. İkinci ve üçüncü taksi de onu yüzüstü bıraktı. Şehir motor yağı ve bayat balık kokuyordu. Saatler ilerliyordu, hava da biraz soğumuştü ve Charles gecenin bu saatinde

dışarıda olduğu için tedirgin hissetmeye başladı. Yanında gezdirdiği iki bavul bazı hırsızlar için açık hedef haline gelmişti. Nereye gidecekti? Ne yapacaktı?

Uzun bir süre içinde bastırmaya çalıştığı korku şimdi bütün bedenini sarmıştı. Koşmaya başladı. Şehrin dolambaçlı labirentinin içine doğru daldı. Hareket ettiği sürece nereye gittiğini hiç de umursamıyordu. Her yer kapalıydı, birkaç tane sokak lambası vardı. Ayak seslerinin, kepenkleri indirilmiş binalardan yayılan yankısını duyuyordu. Yolda gözleri altın gibi parlayan bir kedi kenara fırladı.

Koştuktan uzun bir süre sonra yavaşlamaya başladı. "Tiraz!" diye fısıldadı bir adam terk edilmiş bir binadan. Charles'ın kalbi küt küt atıyordu. Dönüp bakmadı. İleride bir dükkânın önündeki ışıklar yanıyordu. İvir zıvırla dolu dükkânın kapısı açıktı. Rehinci dükkânı.

Rahatlamıştı, içeri girdi. Eski dergilerin, paslı fırın tepsilerinin ve çocuk kolyelerinin arasında kendine yer açtı. Tezgâhın arkasındaki adam onu izliyordu ama hiçbir şey söylemedi. Bavullarında bulunan her şeyi çıkardı. Lazım olan şeyleri ayırarak tekrar bavulun içine koydu. Diğer bavulu da tezgâhın arkasında duran adama verdi. Adam küçük bir masanın yanına giderek çekmecenin kilidini açtı. Çelikten bir kutu çıkararak eline aldığı paraları birer birer saydı ve bir miktarını Charles'a uzattı. Charles tek bir kelime etmeden kabul etti. Paraları saymaya zahmet bile etmedi.

Bu parayla talaş ve susam yağı tadı veren bir yemek aldı, bir de eski bir otelde yatağı çökmüş bir oda tuttu. Tepedeki vantilatör bütün gece döndü durdu, çünkü vantilatörü nasıl kapatacağını bulamamıştı. Bir hamamböceği köşede durmuş sakın bir şekilde olup bitenleri izliyordu.

Şehir gün ışığında daha farklı görünüyordu. Charles sabah dışarı baktığında, kadınlar şalları ve gümüş bileklikleriyle, erkeklerse elli yıl öncenin modası olan kıyafetlerle otelin önünden geçiyordu. Güneş parlıyordu. Kalbi ferahladı. Bugün havaalanına gitmeyi başaracağı gün olacaktı.

Kollarındaki ağrıyı umursamadan fütursuzca sokakları dolaştı. Sakalı kaşınıyordu, çünkü dün gece paniğin vermiş olduğu bir dikkatsizlikle tıraş makinesini sattığı bavulun içine atmıştı. Omuzlarını silkti. Hâlâ satabileceği şeyler vardı. Bugün daha iyi bir rehinci dükkânı bulacaktı.

Yıkık dökük evleri, pazarları, dilencileri, çocukları, araba garajlarını ve balık kızartması kokan loş restaurantları geçerek yürüdü. "Affedersiniz," dedi bir faytona yaslanmış duran adama. "Nerede rehinci dükkânı bulabilirim biliyor musunuz?"

Adam ve faytonu çeken at, kafasını kaldırıp baktı. "Gezinti, tamam?" dedi adam hevesli bir şekilde. "Meşhur abideler. Çok ucuz."

"Hayır," dedi Charles. "Tefeci dükkânı. Anlıyor musun? Re-hin-ci dük-kâ-nı."

Adam omuzlarını silkti ve atının yelesini çekti. "İngilizce konuşmamak," dedi son olarak.

Başka bir adam Charles'ın arkasından gelerek "Rehinci dükkânı mı?" diye sordu. Charles hemen arkasını döndü, rahatlamıştı. "Evet," dedi. "Biliyor musun?"

"İki blok öteden sola dön, beş blok git. Hastanenin hemen karşısı," dedi adam.

"Hangi sokak orası?" diye sordu Charles.

"Sokak mı?" dedi adam. Kaşlarını çattı. "İki blok aşağıdan sola dön."

“İsmi,” dedi Charles. “Sokağın ismi.”

Adam Charles’ın şaşkınlığı karşısında kahkahalara boğuldu. Faytoncu da gülmeye başladı, ama muhtemelen ne konuştuklarını bile anlamamıştı. “İsmi mi?” diye sordu adam. “Siz turistler küçük çocuklarınıza isim koyar gibi sokaklarınıza da isim veriyorsunuz, öyle mi?” Gözlerini silerek gülmeye devam etti. Faytoncuya başka bir dilde hızlıca konuşarak bir şeyler söyledi.

“Teşekkür ederim,” dedi Charles. İki blok yürüdü, sola döndü ve beş blok daha yürüdü. Adamın söylediği yerde ne hastane vardı ne de rehinci dükkânı. Çok az İngilizce konuşan bir adam büyük bir yangından bahsetti, ama Charles yangının geçen hafta mı birkaç yıl önce mi olduğunu anlayamamıştı.

Ona yolu tarif eden adamın yanına dönmek için aynı yoldan geri yürümeye başladı. Birkaç dakika geçmeden tamamen kaybolmuştu. Sokaklar gitgide köhneleşiyordu ve bir ara gazete yığınlarının arasından koşan bir sıçan gördü. Yangın şehrin bu tarafında hızla yayılarak, yanmış ve hasar görmüş binaları yoldan geçenler için adeta bir açık hava müzesine çevirmişti. Eli yüzü pislik içindeki iki çocuk “Para, lütfen efemim! Yemek için para!” diye bağırarak yanına geldi. Onlardan kurtulmak için ara sokaklardan birine saptı.

İleride, kıyafetleri makine yağından kapkara olmuş üç genç duruyordu. İçlerinden biri Charles’a doğru tıslayarak bir şeyler söyledi; kelimeler, çakan bir şimşek gibi ağızdan hızla çıkıyordu. Bir diğeri elinde ileri geri salladığı bir parça zincir tutarak fısıldıyordu. “Dilinizi bilmiyorum,” dedi Charles, ama artık çok geçti. Üstüne çullanmışlardı.

Gençlerden biri “El amak! El amak!” diye bağırarak Charles’ın elindeki bavulu çekip aldı. Diğeri ise karnına attığı yumrukla Charles’ı yere serdi. Bir an için nefes alamadı. Üçüncüsü Charles’ın ceplerini arıyordu. Cüzdanını ve seyahat çeklerini aldı. Charles hafifçe doğrulmaya çalıştı ama gençlerden ikincisi karnına vurarak onu tekrar yere devirdi. İçlerinden biri bağırarak bir şeyler söyledikten sonra hepsi birden sokaktan aşağı doğru koştu. Charles onu bıraktıkları yerde öylece yatıyor, nefes almakta zorlanıyordu.

Daha önce gördüğü iki pis çocuk ve kıyafetle dolu bir sepeti kafasında dengede tutarak yürüyen yaşlı bir kadın yanından geçti. Birkaç dakika sonra sürünerek eski püskü, paslanmış bir arabaya yaslanıp doğruldu. Pantolonunun yırtıldığını ancak fark etmişti, yırtık ve yağ içindeydi. Bavulu ve içindeki kıyafetleri de alıp götürmüşlerdi.

Polise gidip onlara bavulunun çalındığını söyleyebilirdi. Bavulun onların dilinde nasıl söylendiğini biliyordu, hırsızlardan biri bağırarak kelimeyi söylemişti. Amak. El amak. Birden bire karnına yediği yumruk gibi nefesini kesen bir şeyin farkına varmıştı. İngilizcedeki her kelimenin, bildiği her kelimenin bu tuhaf yabancı dilde bir karşılığı bulunuyordu. Aklınıza gelen her şey, el, aşk, masa, sıcak, bütün bu kelimeler bu yerlilere başka bir kelimeyle, İngilizce olmayan bir kelimeyle aktarılıyordu. Debbie bunu biliyordu ve işte bu yüzden dil öğrenme konusunda başarılıydı. Ama Charles bunun farkına yeni vardı. Tanıştığı herkesin bu saçmalığı bırakıp normal insanlar gibi konuşmaya başlamasını ummuştu hep.

Yavaşça ayağa kalktı, karnındaki sızının geçmesi için kesik kesik nefes alıyordu. Bir süre sonra tekrar yürümeye başladı. Şehrin labirentinin derinliklerine doğru daldı. Sonunda küçük bir park bulup dinlenmek için banklardan birine oturdu.

Hemen yanına bir yerli geldi. “Kart?” diye sordu. “Bak!” Nakışlı çantasını açtı.

Charles iç geçirdi. Oradan uzaklaşmaya mecali yoktu. "Kart falan istemiyorum," dedi. "Hiç param yok."

"Tabii ki yok," dedi yerli. "Bak. Çok güzeller, değil mi?" Açık renkli kartları çimlerin üzerine yaydı. Charles bir beyzbol oyuncusu, falcı, öğrenci ve bilmediği bazı şekiller gördü. "Bak," dedi yerli tekrar ve bir sonraki kartı çevirdi. "Turist."

Charles bavul taşıyan adam resminin olduğu kartı görünce gülmeden edemedi. Bu insanlar o kadar uzun süredir turistler tarafından ziyaret ediliyordu ki, artık turist, papaz ve joker gibi herkesin hakikatının bir parçası, bir simgesi olmuştu. Karta yakından baktı. Bavullar tanıdık gelmişti ve turist... Çarpılmış gibi geriye sıçradı. Karttaki turist kendisiydi.

Hemen ayağa kalkıp koşmaya başladı. Karnındaki sızıyı umursamıyordu. Yerli peşinden gelmedi.

Bu olaydan sonra, her köşede bir kart satıcısının olduğunun farkına vardı. Onlardan kaçmak için sokağın karşısına geçse de arkasından sesleniyorlardı. "Tiraz, tiraz!" Bu kelimenin ne anlama geldiğini artık biliyordu. Turist.

Güneş batıyordu, kurt gibi acıkmıştı. Sokakta çömelmiş oturan dilenci bir kadının etrafından dolanmıştı ki, köşede bekleyen bir kart satıcısı gördü. Artık çok geçti. Kart satıcısı ona bir şey uzattı, bir çeşit hamur işi, Charles hemen aldı hamur işini, o kadar acıkmıştı ki reddedemedi.

Hamur işinin içinde et vardı ve çok lezzetliydi. Bu bir işaretmiş gibi yanından geçtiği diğer kart satıcıları da ona bir şeyler vermeye başladı. Şarap tulumu, kâğıda sarılmış bir parça balık... Satıcılardan birisi ona para verdi, bir iskambil destesinin maliyetinden çok daha fazlası. Hava kararıyordu. Aldığı parayla gece için bir oda kiraladı.

Bir sonraki gün, kart satıcılarından biri onu köşede bekliyordu. "Pekâlâ," dedi Charles adama. Saldırganlık dürtüsü bütün bedenini sarmıştı. "Pes ediyorum. Neler dönüyor burada?"

"Bak," dedi kart satıcısı. Kartlarını nakışlı çantasından çıkardı. "İşte burada." Kaldırımın pisliğini, yanından geçen insanları, sokaklardan yayılan dumanı umursamadan kaldırıma çömeldi. Charles, satıcının yanına oturduğunda sokağın şişe kapaklarıyla döşenmiş gibi göründüğünü fark etti.

Kart satıcısı kartları önüne açtı. "Bak," dedi. "Önceden belli. Kartlar bizim kâhinimiz, gazetemiz, eğlencemiz. Her şey onları nasıl okuduğuna bağlı." Charles adamın İngilizceyi nerede öğrendiğini merak etmişti, ama konuşmasını bölmek istemedi. "Görüyor musun?" dedi kartlardan birini çevirirken. "İşte buradasın. Turist. Bu şehre geleceğin önceden belliydi."

"Daha sonra ne oluyor?" diye sordu Charles. "Nasıl geri dönüyorum?"

"Kartlara sormamız lazım," dedi adam. Yavaşça başka bir kart çevirdi, Marmaz harabeleri. "Belki bir sonraki resim için beklemeliyiz."

"Bir sonraki... Kartlar aynı kalmıyor mu yani?"

"Hayır," dedi adam. "Sizin gazeteleriniz hep aynı mı kalıyor?"

"Ama... Kartları kim basıyor?"

Adam omuzlarını silkti. "Bilmiyoruz." Başka bir kart çevirdi, genç sarışın bir kadın.

"Debbie!" dedi Charles, irkilmışti.

"Evet," dedi adam. "Birlikte geldiğin kadın. Onu gitmesi için ikna ettik. Böylece şehre

gelerek kehaneti yerine getirecektin. Sonra senin kâğıtlarını aldık, tiraz için çok önemli olan kâğıtları. Beni mazur görün ama seyahat etmek için çok saçma bir yöntem. Şehirde bizim için önemli olan kâğıtlar sadece kartlarımız ve biri kartlarını kaybederse yenisini ve daha fazlasını kolaylıkla elde edebilir.”

“Sen... Pasaportumu sen mi aldın?” diye sordu Charles. İstese de o kadar kızgın hissetmiyordu. “Pasaportum ve uçak biletlerim? Neredeler?”

“Ah,” dedi adam. “Onu kartlara sormalısın.” Çantasından bir deste çıkartarak Charles’a verdi. Charles hiçbir şey söyleyemeden adam ayağa kalkıp oradan uzaklaştı.

Öğlen olduğunda Charles küçük parkı tekrar bulmuştu. Oturup kartları önüne yaydı. Kart satıcısının söyledikleriyle ilgili bir şey var mı diye merak ediyordu. Destesinde Debbie çıkmamıştı. O zaman satıcınının erken basımdı ya da sonraki basım mı acaba?

Kartları çözmeye çalışırken yanına Amerikalı bir çift geldi. “İşte yine o kartlardan,” dedi kadın. “Ne kadar tuhaf kartlar, bir türlü inanamıyorum. Sen ne kadara satıyorsun seninkileri?” diye sordu Charles’a. “Sokağın aşağısındaki adam on olur dedi.”

“Sekiz,” dedi Charles tereddüt bile etmeden, kartları topladı.

Kadın eşine baktı. “Pekâlâ,” dedi adam. Cüzdanından bir beşlik bir de üçlük çıkararak Charles’a verdi.

“Teşekkür ederim, efenim,” dedi Charles.

Adam homurdandı. “Bence çok iyi İngilizce konuşuyordu,” dedi kadın uzaklaşırlarken. “Sence de öyle değil miydi?”

O günün ilerleyen saatlerinde bir kart satıcısı ona nakışlı bir çanta ve üç iskambil destesi daha verdi. Akşam olmadan destelerden iki tanesini satmıştı. Birkaç akşam sonra, kart satıcıları küçük parkta kartların yeni basımını beklerken onların arasına katıldı. Gece yarısı bir yerden ağır ağır çalan bir çan sesi duyuldu. Upuzun koyu ve güzel saçlara sahip bir kadın nakışlı şalını takmış gecenin karanlığından çıkageldi. Sessizce çantasındaki iskambil destelerini çıkardı. Gümüş bileklikleri ay ışığında parlıyordu. Charles’a on iki tane iskambil destesi verdi. Charles’ın etrafındakiler çoktan kutuları yırtarak açmış, kartları yayıp geçmiş, bugünü ve geleceği okuyorlardı.

Yaklaşık üç yıl sonra Charles kart satmaktan sıkıldı. Herkesin çiğnediği kabuklu yemişi çiğnemekten dişleri kırmızılaşmıştı. Yaprğa sarılı sigarayı içmeyi de öğrenmişti. Diğerleri ona hep onun kadar iyi İngilizce konuşan birinin tur rehberi olması gerektiğini söylüyorlardı. Sonunda onlara hak verdi. Şu anda turist gruplarını Marmaz harabelerine götürerek onlara Güneş Tanrısını, Ay Tanrıçasını ve o gün ne uydurmak istiyorsa onu anlatıyor. Hangi ülkede yaşadığını ise hâlâ bilmiyor.

Çeviren: Tuğçe Atacı

George Alec Effinger

George Alec Effinger, eserlerinde absürt tiyatronun büyük bir etkisi olduğunu söyler ve çok katmanlı, serbest yazım tarzını "gerçeküstü fantazi" olarak tanımlar. İlk olarak 1970'lerde dergilerde ve antolojilerde yayımladığı belirgin bir üslûbu olan zorlayıcı öyküleriyle bir yazar olarak tanınmaya başladı. İlk romanı *What Entropy Means to Me*, aslında geleneksel macera fantazisi şeklinde başlayıp aile dinamikleri, siyasi güç çatışmaları ve sanatsal yaratı edimi üzerine düşünsel bir sorgu niteliğine bürünen dört bağlantılı hikâyeden oluşur. Daha sonra yazdığı öykülerin olay örgüsü ve anlatım yapısı da benzer derecede cüretkârdır. Başta "The Pinch-Hitters", "Naked to the Invisible Eye", "From Downtown at the Buzzer" ve "Breakaway" olmak üzere bazı öyküleri ana metafor olarak sporu ve oyunları kullanır. *Death in Florence*, *Those Gentle Voices: A Promethean Romance* ve *The Wolves of Memory* isimli romanları, öykülerindeki aynı isimli karakterleri farklı kişilikler ve amaçlarla resmederek paralel gerçeklik ve alternatif dünya hissiyatı uyandırır. Effinger, *The Nick of Time* ve *The Bird of Time* romanlarında zaman yolculuğunun karmaşık olasılıklarını incelemiş ve Maureen Birnbaum, *Barbarian Sword-person* romanında kahramanlık fantazisini hicvetmiştir. Başkahraman Marîd Audran ile Orta Doğu'nun geleceğine yolculuk ettiğimiz roman üçlemesi (*When Gravity Fails*, *A Fire in the Sun* ve *The Exile Kiss*), geleneksel İslam kültürünü sanal suç teknolojilerinin istilasına açık olarak yorumlaması bakımından dikkat çekicidir. Effinger'ın pek çok öyküsü *Mixed Feelings*, *Irrational Numbers*, *Dirty Tricks* ve *Idle Pleasures* kitaplarında derlenmiştir. Aynı zamanda birkaç filmi romanlaştırmış olan Effinger, *The Red Tape War* isimli atışma usulü bir romana, Gardner Dozois ile birlikte yazdığı *Nightmare Blue* isimli kitaba ve Felicia isimli bir ana akım romana imza atmıştır.

Bir

Dr. Leslie Gillette'in dünya'dan ayrılmasının otuzuncu yıl dönümüydü. Geminin penceresinde tek başına durmuş hiçlik uzayının boş enginliğini izliyordu. "Saat sekizde yıldızlar arası boşluğun sıcaklığı eksi iki yüz yetmiş üç santigrat derece," dedi. "Rüzgârın soğutma etkisini saymasak bile soğuk. Bayağı soğuk."

Sesli pano o sabah geminin ve yalnız yolcusunun uyku vaktinden önce bir yıldız sisteminin yakınına ulaşacağını bildirmişti. Gillette yıldızın ismini hatırlamıyordu, yalnızca katalogdaki numaralardan biriydi yıldız. Yıldızlara olan ilgisini çoktan kaybetmişti. Başlangıçta, Jessica'nın hâlâ yanında olduğu ilk yıllarda büyük bir hevesle panodan Dünya'nın gece semasında her yıldızın nerede görüldüğünü göstermesini istiyordu. Büyük yıldız takımlarının bir parçası olarak bildikleri yıldızları yakından incelemek onlara bir nevi zevk veriyordu. Hevesleri geçmiş, birkaç bin yıldız ziyaret ettikten sonra merakları azalmıştı. Bundan daha bile fazla gezegen keşfettikten sonra arayışlarından neredeyse usanmışlardı. Neredeyse. Gillette çiftinin yine de başlangıç noktalarından gittikçe daha da uzaklara gitmeye devam edecek kadar bilimsel merakı vardı.

Ama şimdi baştaki ilham gitmişti. Elektronik pusula gemiyi normal uzaya sokana kadar pencere kenarında beklemek yerine dönüp kumanda odasını terk etti. Canı yaşam barındırabilecek gezegenleri aramak istemiyordu. Saat geç olmaya başlamıştı ve bu işi ertesi sabah da yapabiliirdi.

Onun yerine kedisini besledi. Kodu girip kedinin akşam yemeğini mutfak kanalından aldı. "Al bakalım," dedi Gillette. "Ye de mutlu ol. Uyumadan önce biraz okumak istiyorum." Odasına doğru giderken koridor zemininin ve duvarların hafif tıngırtısını duydu. Demek ki gemi gerçek uzaya girmişti. Gillette'in gemiye istikamet bildirmesine gerek yoktu; gemi çoktan yıldızın boyutuna ve özelliklerine bakarak park edecek güvenli ve uygun bir yer bulmuştu. Sistemde gezegenler vardıysa sabah hâlâ yerlerinde, Dr. Gillette'in onları incelemesini, sınıflandırmasını, isimlendirmesini ve terk etmesini bekliyor olacaktı.

Tabii bir yerde yaşam bulmadığı sürece.

Yaşam bulmak yolculuğun ana sebeplerinden biriydi. Kısa sürede Gillette çiftinin de hayatlarının amacı hâline gelmişti. Yola hevesli kâşifler olarak çıkmışlardı: Otuz beş yaşında, teorik eksobiyoloji alanında çoktan nüfuz sahibi bir yazar ve okutman olmuş Dr. Leslie Gillette ile büyük bir orta batı devlet üniversitesinde biyokimya bölüm başkanı olan karısı Jessica Reid Gillette. On bir yıldır evlilerdi ve tek çocuklarının ölümünden sonra saha keşfine gitmeye karar vermişlerdi.

Şimdi ise uzayda galaksinin uzak sınırlarına doğru seyahat ediyorlardı. Çok, çok uzun süre önce Dünya'nın güneşi gözden kaybolmuştu. İki Gillette'in de evdeyken hakkında düşündüğü, yazdığı ve tartıştığı eksobiyoloji o zamanlardaki gibi yalnızca bir teori olarak kalmıştı. Yüzlerce yıldız sistemini gezdikten, potansiyel olarak yaşam barındırabilecek

binlerce gezegeni inceledikten sonra, ne kadar ilkel olursa olsun herhangi bir yaşam biçimine rastlamamışlardı henüz. Çıkarma aracındaki laboratuvardan iç parçalayan bir sıklıkla hep aynı beyhude cevap geliyordu: Yaşam yok. Ölü. Kısır. Yıllar geçtikçe galaksi, Gillette çiftinin gözünde duygusuz taşlar ve yanan gazlarla dolu devasa ve dehşet verici bir enginlik haline geldi.

"Hatırlıyor musun," diye sordu Jessica bir gün, "ihtiyar Hayden eskiden bize ne derdi?"

Gillette gülümsedi. "Eskiden o herifle tartışmayı çok severdim."

"Bir keresinde bana yaşam bulabilirsiniz ama zeki yaşam formu bulmanızın imkânı yok demişti."

Gillette o tartışmayı keyifle hatırladı. "Ve sen de adama Dünya şovenisti demiştin. Bayılmıştım. Hemencecik orada yeni bir bağınazlık kategorisi yaratmıştın. Tutucu moruğun teki olduğunu düşünürdük. Şimdi o bile fazlasıyla iyimsermiş gibi geliyor."

Jessica kocasının arkasında durmuş onun yazdıklarını okuyordu. "Sence hiçbir şey bulamadığımızı bilse Hayden ne derdi?"

Gillette dönüp kadına baktı. "Bence o bile hayal kırıklığına uğradı," dedi. "Bir de şaşırırdı."

"Beklediğim şey bu değildi," dedi kadın.

En basit bir yaşam formunun bile yokluğu önce sinir bozucu, sonra kafa karıştırıcı, sonra da kaygı verici olmuştu. Duygularıyla mantığını ayrı tutmak için sürekli uğraşan Leslie Gillette bile deneysel sonuçlarının insanların ve makinelerin hesapladığı tüm matematiksel tahminlere karşı çıktığını kısa sürede fark etmek zorunda kaldı. Komuta odasındaki çerçevelenmiş parşömen parçasının üzerinde güzel yatık harfler ve rakamlarla şöyle yazıyordu:

$$N = R * f_p n_e f_i f_c L$$

Bu formül onlarca yıl önce insanların galaksinin başka yerlerinde bulmayı bekleyebileceği gelişmiş teknolojik uygarlıkların yaklaşık sayısını belirlemek için yaratılmıştı. Formüldeki değişkenlere o günün bilimsel anlayışına göre gerçekçi değerler verilmişti. N'yi yedi etken belirliyordu:

R*: galaksideki ortalama yıldız oluşumu oranı (yılda on olarak değer verilmişti)

f_p: gezegeni olan yıldızların yüzdesi (yüzde yüze yakın)

n_e: her yıldız sisteminde yaşama uygun çevre koşullarına sahip ortalama gezegen sayısı (bir olarak değer verilmişti)

f_i: bu gezegenler içinde yaşamın gerçekten geliştiği gezegenlerin yüzdesi (yüzde yüze yakın)

f_i: bu gezegenler içinde zeki yaşam formunun geliştiği gezegenlerin yüzdesi (yüzde on)

f_c: bu gezegenler içinde ileri teknik uygarlığın geliştiği gezegenlerin yüzdesi (yüzde on)

L: teknik uygarlığın ömür süresi (tahmini değer on milyon yıl).

Bu rakamlardan tahmini bir sonuç çıkıyor, N yani Samanyolu Galaksisi'ndeki gelişmiş uygarlıkların sayısı on üzeri altıya eşit oluyordu. Bir milyon. Gillette çifti hüsrarla geçen ilk yıllarında bu formüle tutunmuşlardı. Ama onlar gelişmiş bir uygarlık değil yaşam arıyorlardı. Ne türden olursa olsun yaşam. Dünya'dan çıktıktan altı yıl kadar sonra Leslie ve Jessica küçük, soğuk bir yıldızın etrafında dönen bir gezegenin kuru, kumlu yüzeyinde geziniyorlardı. "Gelişmiş uygarlık falan görmüyorum," dedi Jessica basınçlı elbisesinin ağır eldiveniyle tozu karıştırmak için öne doğru eğilerek.

"Yok," dedi kocası, "etrafta hamburgerci göremiyorum." Gök kızılımsı mor bir renkteydi ve sürekli göğe bakmak hoşuna gitmiyordu adamın. Yere bakıp Jessica'nın parmaklarını ölü toprağın üzerinde gezdirmesini izledi.

"Aslında," dedi kadın, "formüle göre her sistemde en azından bir tane yaşama elverişli gezegen olmalı."

Gillette omzunu silkti. "Pek çoğunda var," dedi. "Ama aynı zamanda, yaşam barındırabilen her gezegen en nihayetinde yaşam barındıracaktır da diyor."

"Belki de değişkenler için değer seçerken biraz fazla hevesli davrandılar."

Jessica güldü. "Belki de." Yüzeyde sığ bir delik kazdı. "Bir karıncaya ya da kurtçuğa ya da herhangi bir şeye rastlayacağımı ümit edip duruyorum."

"Burada değil, tatlım," dedi Gillette. "Hadi geri dönelim." Kadın iç geçirip ayağa kalktı. Birlikte çıkarma aracına geri döndüler.

"Çok yazık," dedi Jessica kalkışa hazırlanırken. "Hayal gücüme bunca özgürlük tanıdım. Burada önüme ne çıkarsa çıksın görmeye hazırım, bitkisel yaşam formları olsun daha da garipleri olsun. Mesela dans eden kristaller ya da düşünen bulutlar. Ama kendimi böylesine bir hiçliğe asla hazırlamadım."

Çıkarma aracı ince atmosferi delip geçerek yörüngedeki komuta gemisine doğru uçtu. "Bilim insanı dediğin böyle şeylere hazırlıklı olmalı," dedi Gillette hüznle. "Ama sana katılıyorum. Deneyimlerimiz tahminlerimizi fena şekilde boşa çıkarıyor."

Jessica emniyet kemerini gevşetip derin bir nefes aldı. "Matematiksel anlamda olasılık dışı derdim buna. Bu gece formüle bir göz atıp hangi değişken her şeyi mahvediyor ona bakacağım."

Gillette kafasını salladı. "Ben onu defalarca kez yaptım," dedi. "Bir yere varamazsın. Neye karar verirsen ver sonuç yine de bizim bulduğumuzdan çok daha farklı olacak." Gittikleri sayısız dünyanın hiçbirinde bırakın zeki yaşamı, alg ya da protozoalar kadar basit bir yaşam formuna bile rastlamamışlardı. Biyokimyasal alıcılar karmaşık protein yapısı gibi yaşam yönünde ipucu olan ufacık bir şeyi dahi algılamamıştı. Yalnızca kaya, toz, boş rüzgârlar ve yaşamsız su birikintileri vardı.

Sabahleyin Leslie Gillette'in tahmin ettiği gibi bütün gezegenler yerlerinde duruyordu. Beş gezegen, Dünya'nın Güneş'inden çok da farkı olmayan G3 tipi mütevazı bir yıldızın etrafında dönüp duruyorlardı. Gillette, geminin bilgisayarına konuştu: "Yıldıza Hannibal adını veriyorum. Hannibal'ın en yakınından itibaren gezegenlerin isimleri: Huck, Tom, Jim, Becky ve Polly Hala. İncelemelere başlayacağız." Geminin araçları gerekli testlerin hepsini yapabilse de Gillette yaşamın varlığı konusunda bu araçların sözüne güvenemezdi. Bu soru o kadar önemliydi ki nihai kararı kendisi vermek zorundaymış gibi hissediyordu.

Huck; Mars boyutunda, nikel ve demirden oluşan, paslı kahverenginde, yüzeyi kraterlerle dolu, sıcak, kuru ve ölü bir yumaktı. Tom biraz daha büyük, koyu renkli ve daha soğuktu, ama darbelerden eşit derecede o da etkilenmişti ve eşit derecede ölüydü. Jim ise Dünya'ya benziyordu, nitrojen ve oksijenden oluşan büyükçe bir atmosferi vardı, sıcaklığı genellikle -30 °C ile + 50 °C arasında bir aralıktaydı ve gezegenin yüzeyinde bol su bulunuyordu. Ama yaşam yoktu. Ne kayalıklı, tozlu topraklarında ne de mineral tuzlu sularında... Hiçbir şey yoktu, bir tanecik siyanobakteri bile. Gillette, Hannibal sisteminde en çok Jim'den umutluydu ama Becky ve Polly Hala'yı da inceledi. Bu ikisi, sistemin daha az yoğun gaz devleriydi, gerçi ikisi de Uranüs ya da Neptün kadar büyük değildi. Ne çorbaya benzer atmosferlerinde ne de ustalıkla oluşmuş uydularının yüzeylerinde hayat vardı. Gillette beş gezegenin yirmi üç uydusuna isim vermekle uğraşmadı, isim verme işini kendinden sonra gelen insanlara bırakmayı düşündü. Tabii gelen olursa.

Daha sonra Gillette'in görevin ikinci amacıyla ilgilenmesi gerekiyordu. Beş gezegenden en yaşanılabilir olan Jim'in yörüngesine bir iletim geçidi yolladı. Artık onun yolunu izleyen bir gemi pek çok ışık yılı uzaklığındaki bu mesafeyi Gillette'in bir önceki durakta yerleştirdiği geçidi kullanarak anında aşabilirdi. O sistemin neye benzediğini ya da sisteme hangi ismi verdiğini bile hatırlamıyordu. Bunca yıl sonra hepsi kafasında karışmıştı, özellikle de görünüşte birbirlerine bu kadar benzedikleri ve tamamen yaşamsız oldukları için.

Bir ekranın önüne oturup aşağıdaki Jim'e baktı; esmerleşmiş kumlu kıtalarına, mavi denizlerine, beyaz bulutlarına ve kutuplarına. Gillette'in tek yoldaşı olan gri kedisi kucağına tırmandı. Jessica'nın beraberinde getirdiği Metil ve Etil'in büyük torunu olan kedinin adı Benny idi. Gillette hayvanın kulaklarının arkasını ve çenesinin altını kaşdı. "Neden buralarda hiç kedi yok?" diye sordu kediye. Benny cevap olarak yalnızca uzun uzun mırladı. Bir süre sonra Gillette sessiz gezegene bakmaktan sıkıldı. Araştırmasını yapmış, geçidi yerleştirmişti ve artık bilgileri Dünya'ya yollayıp yola devam etmekten başka yapacak şey kalmamıştı. Geminin bilgisayarına talimatları verdikten yarım saat sonra yıldızlar yok olmuştu ve Gillette yeniden hiçlik uzayının karanlığında seyahat ediyordu.

Otuz yıl kadar önce görev için ne kadar heyecanlı olduklarını hatırladı. Jessica'yla birlikte başvurularını yapmışlar ve Gillette'in tam olarak anlamadığı sebeplerden dolayı seçilmişlerdi. "Babam, hayatının sonuna kadar galakside gezip tozmak isteyen insan biraz deli olmalı diye düşünüyor," demişti Jessica.

Gillette gülmüştü. "Biraz dengesiz belki ama deli değil."

Evlerinin arkasında çimlerde uzanmış gece göğüne bakıp yakında hangi elmastan yıldızı ziyaret edeceklerini düşünüyorlardı. Proje, yaslarını bir kenara bırakmak için müthiş bir tatil gibi görünmüştü; onları geçmişe bağlayan milyonlarca anı olmadan hayatlarını ve ilişkilerini gözden geçirmek için bir fırsat gibi. "Babama bunun bizim için müthiş bir fırsat olduğunu söyledim," dedi kadın. "Dedim ki, bilimsel açıdan bakacak olursak umabileceğimiz en heyecan verici olasılık bu."

"Sana inandı mı?"

"Baksana, Leslie, kayan yıldız. Dilek tut. Hayır, bana inandığını sanmıyorum. Proje

yönetim kurulunun onunla aynı fikirde olduğunu söyledi; seçilmiş olmamızın tek sebebi tam kıvamında deli ya da dengesiz ya da artık neyse, ondan olmamızmış."

Gillette uzun bir çimle karısının kulağını gıdıkladı. "Hayatımızın geri kalanını yıldızlara ve gezegenlere bakarak geçirme ihtimalimiz olduğu için."

"Ona, en çok beş yıl sürer, dedim, Leslie. Beş yıl. Kesinlikle canlı madde olarak tanımlayabileceğimiz bir şey bulur bulmaz geri dönüp eve geleceğimizi söyledim. Ve azıcık şansımız varsa, ilk duraklarımızdan birinde canlı maddeye rastlarız. Yalnızca birkaç aylığına ya da bir yıllığına gidiyor olabiliriz."

"Umarım," dedi Gillette. Semaya baktılar; gök sanki sonsuz mesafeler kütleyle ve ağırlığa dönüşmüş gibi muazzam bir yer çekimiyle üzerine abanıyordu. Gillette gözlerini kapattı. "Seni seviyorum," diye fısıldadı.

"Ben de seni seviyorum, Leslie," diye mırıldandı Jessica. "Korkuyor musun?"

"Evet."

"Güzel," dedi. "Sen de endişeli olmasaydın seninle gitmekten korkabilirdim. Ama korkacak bir şey yok. İkimiz birlikte olacağız, heyecanlı olacak. Önümüzdeki birkaç yılı burada aynı şeyleri yaparak, yüksek lisans dersleri vererek ve Nobel camiasıyla şeri içerek geçirmekten daha eğlenceli olacağına eminim."

Gillette güldü. "Umarım döndüğümüzde birileri hâlâ kim olduğumuzu hatırlar. İki yılımızı uzayda harcaayıp geri döndükten sonra kimsenin projenin ne hakkında olduğunu bile bilmediğini fark ettiğimizi hayal edebiliyorum."

Jessica'nın babasıyla vedalaşmaları daha zordu. Bay Reid hâlâ neden Dünya'yı terk etmek istediklerinden emin değildi. "Pek çok genç insan sizinki gibi bir kayıp yaşıyor," dedi. "Ama bir şekilde devam ediyorlar. Öylece hayatlarını çöpe atıyorlar."

"Bir şeyi çöpe attığımız yok," dedi Jessica. "Baba, sanırım anlamak için biyolog olman gerek. Evrende yaşam keşfetme ihtimali, burada kalıp yapabileceğimiz her şeyden çok daha heyecan verici. Hem o kadar da uzun süreliğine gitmiyoruz. Saha çalışması bu, en zor cinsinden. İkimiz de bunu, üniversitenin birinde kara tahtanın başında durmaya tercih etmişizdir hep."

Reid omzunu silkip kızını öptü. "Madem eminsiniz," diyebilirdi sadece. Gillette'le tokalaştı.

Jessica koca uzay gemisine baktı. "Sanırım öyleyiz," dedi. Artık yapılacak ya da söylenecek bir şey kalmamıştı. Üstünden çok uzun süre geçmeden Dünya'dan çıktılar, pencerelerden ve ekranlardan gezegenin gittikçe küçülmesini izlediler.

Gemide yaşama deneyimi başta garipti ama rutine çabucak alıştılar. Yıldızlar arası uçuş fikri ne kadar heyecan verici olsa da, gerçekte ikisinin de hayal edebileceğinden daha sıkıcı olduğunu öğrendiler. İki kedi yavrusu alışmakta hiç zorluk çekmedi ve Gillette çifti de kedilerin arkadaşlıklarından memnundu. Gemi Dünya'dan yarım milyon kilometre uzaklığa ulaştığında bilgisayar hiçlik uzayına girdi ve ilk defa gerçek anlamda yalnız kaldılar.

Korkunçtu. Hiçlik uzayındayken Dünya ile iletişim kurmanın imkânı yoktu. Gemi kendi içinde ufak bir dünya olmuş ve Gillette'in hayal gücüne çok fazla özgürlük tanıdığı tehlikeli anlarda etrafındaki sessiz boşluk, ona yeni bir tür delilik ya da ölüm gibi gelmeye başlamıştı. Jessica'nın varlığı onu sakinleştirse de gemi normal uzaya geri dönüp

keşfedilmemiş ilk yıldız sistemine geldiğinde minnet duydu.

İlk hedefleri etrafında yalnızca iki gezegenin ve bir sürü asteroid enkazının dönüp dolandığı küçük, kısık, galakside en sık rastlanan tipten M sınıfı bir yıldızdı. "Yıldıza ne isim vereceğiz, hayatım?" diye sordu Jessica. İkisi de pencereden yıldıza bakıp ebeveynlere özgü bir şefkat hissettiler.

Gillette omzunu silkti. "Dünyada kullanılan mitolojik sisteme bağlı kalsak çok daha kolay olur diye düşünmüştüm."

"İyi bir fikir galiba. Elimizde etrafında iki ufak gezegenin sallandığı bir yıldız var."

"Apollo'nun iki... Yok, yanlış dedim. Sandım ki..."

Jessica pencereye arkasını döndü. "Bana Odin'i ve iki kuzgununu anımsatıyor."

"İki kuzgunu mu vardı?"

"Tabii," dedi Jessica, "Düşünce ve Hafıza. Huginn ve Muninn."

"Peki. Yıldıza Odin diyelim, gezegenler de az önce dediğinden olsun. İyi ki yanımdasın. Bu işte benden çok daha iyisin."

Jessica güldü. Gezegenleri keşfetmeye can atıyordu. Yolculuğun monotonluğu içinde verdikleri ilk mola olacaktı. İki ıssız gezegende yaşam bulmayı ne Leslie ne de Jessica bekliyordu, ama memnuniyetle titiz bir şekilde incelediler. Hayranlıkla Huginn ve Muninn'in kasvetli, yalnız manzaralarında gezinip testlerini tamamladılar ve en sonunda da yörünge aracına döndüler. Bulgularını Dünya'ya gönderip iletim geçitlerinden ilkinin kurduktan sonra ve henüz pek de hayal kırıklığına uğramamış bir şekilde Odin sisteminden gittiler. İkisi de mesajlarının Dünya'ya ulaşması çok uzun sürmesine ve mesaj almak için fazla hızlı ilerliyor olmalarına rağmen evleriyle iletişim içinde olduklarını hissediyordu. Ama ikisi de isteseler hâlâ geri dönüp Dünya'ya gidebileceklerini biliyordu.

Bilme ihtiyaçları onları ilerlemeye itiyordu. Yalnızlık henüz çekilmez bir hâl almamıştı. Müthiş korku henüz başlamamıştı.

Geçitler, Gillette çiftinin izini takip ederek galaksinin henüz kimsenin görmediği bölgelerine giden insanların kullanması içindi. Peş peşe ileri doğru seyahat etmek amacıyla kullanılabilirlerdi, ama yolcular geçitten geçerek geri dönemiyordu. Yerliler tarafından suyla doldurup bırakılan devekuşu yumurtaları gibiydiler; seyahati diğerleri için daha güvenli ve rahat kılmak üzere varlardı, daha da uzaklara seyahat edebilmelerini sağlamak üzere.

Gillette çifti ne zaman bir yıldız sisteminden diğerine doğru hiçlik uzayının içinden yol almaya başlasa kendileriyle, doğdukları gezegen arasındaki mekân ve zaman boşluğu daha da büyüyordu. "Bazen çok garip hissediyorum," diye itiraf etti Gillette, yola çıkalı iki yıldan fazla olmuştu. "Sanki Dünya ile olan iletişimimiz bir sanrıymış, akıl sağlığımızı korumak için icat ettiğimiz bir yalanmış gibi geliyor. Hayatlarımızın büyük bir kısmını belki de hiç kimseye yararı olmayacak bir şey için heba ediyormuşuz gibi hissediyorum."

Jessica hüzünle dinledi. O da aynı şeyleri hissetmişti ama kocasının bunu bilmesini istememişti. "Bazen üniversite dersliklerindeki hayat bana dünyadaki en kıymetli şey gibi geliyor. Bazen bunu daha önce göremediğim için kendime kızıyorum. Ama uzun sürmüyor. Ne zaman yeni bir gezegene insek yine aynı umudu hissediyorum. Beni zorlayan tek şey hiçlik uzayında geçen haftalarımız. Yabancılaşma hissi o kadar yoğun ki."

Gillette kadına kederle baktı. "Yaşam keşfetsek bile ne önemi var gerçekten?" diye

sordu.

Kadın bir anlığına şaşkın bir sessizlikle adama baktı. "Öyle demek istemedim," dedi en sonunda.

Gillette'in bilimsel merakı geçmişte pek çok kez olduğu gibi yine kurtardı onu. "Hayır," dedi hafifçe, "istemedim. Önemi var." Etil'in kumundan üç kedi yavrusunu aldı. "Bu sonu gelmeyen gezegenlerden birinde bunlar gibi bizi bekleyen bir şey bulduğumda her şeye deşecek."

Aylar geçti ve Gillette çifti daha çok yıldız ve daha çok gezegen gezdi, ama sonuç hep aynıydı. Üç yıl sonra hâlâ Dünya'dan uzaklara doğru hızla yol alıyorlardı. Dördüncü yıl geçti sonra beşincisi. Umutları git gide azalmaya başladı.

"Biraz canımı sıkıyor," dedi Gillette, Carraway adını verdikleri bir gezegende devasa gri bir okyanusun kenarında otururlarken. Kum tepeleriyle dolu saf beyaz kumdan geniş bir sahili vardı. Dalgalar tükenmek bilmeden kırılıyor, köpük köpük ayaklarının dibine geliyordu. "Demeye çalıştığım arkamızda ne birini görüyoruz ne de bir şey duyuyoruz. İmkânsız olduğunu biliyorum ama eskiden birinin geçitleri kullanarak bizi takip ettiğini ve hiçlik uzayından geçerek önümüze geçtiğini görüyordum rüyalarımnda. Artık her kimse, bizi daha varmadığımız bir yıldızda bekliyordu."

Jessica ıslak kumdan düz bir tümsek yaptı. "Burası tıpkı Dünya gibi, Leslie," dedi. "Açık yeşil göğü hesaba katmazsan. Ve de kum tepelerinde hiç çim olmadığı ve sahilde hiç deniz kabuğu olmadığı gerçeğini düşünmezsen. Neden biri bizi öylece takip etsin ki?"

Gillette temiz beyaz kumlara uzanıp sahile vuran dalgaların hoş sesini dinledi. "Bilmiyorum," dedi. "Belki de yıllar önce kontrol ettiğimiz gezegenlerden birinde abes bir tür yaşam formu vardır. Belki de bir hata yapıp bir şeyleri gözden kaçırdık ya da bir ölçümü yanlış okuduk ya da ne bileyim. Ya da belki Dünya'daki tüm uluslar savaşta birbirlerinin kökünü kazımışlardır ve ben yaşayan tek erkeğimdir ve gezegendeki yalnız kadınlar benim için parti düzenliyordur."

"Sen delirmişsin, tatlım," dedi Jessica. Basıncı elbisesinin bacaklarına biraz nemli kum fırlattı.

"Belki de İsa geri dönmüş ve biz olmadan bir şeylerin eksik kaldığını düşünmüştür. Bir süre boyunca ne zaman bir yıldızın yakınında normal uzaya dönsek başka bir geminin bizi beklediğini umar gibiydim." Gillette yeniden doğruldu. "Ama hiç olmadı."

"Keşke bir sopam olsaydı," dedi Jessica. Tümseğine daha fazla ıslak kum yığıp birkaç saniyeliğine tümseğe baktı, sonra bakışlarını tekrar kocasına yöneltti. "Dünyada bir şeyler dönüyor olabilir mi?" diye sordu.

"Kim bilir bu beş yılda neler olmuştur? Kaçırdığımız onca şeyi düşün, sevgilim. Kitapları ve filmleri düşün, Jessie. Daha duymadığımız bilimsel keşifleri düşün. Belki Orta Doğu'da barış sağlanmıştı, yeni ve devrim niteliğinde bir güç kaynağı bulunmuştur ve Beyaz Saray'ın başında siyahi bir kadın vardır. Belki de Cubs şampiyon olmuştur, Jessie. Kim bilir?"

"Fazla abartma, hayatım," dedi. Ayağa kalkıp elbiselerine yapışan kumları silkelediler. Daha sonra çıkarma aracına doğru yürümeye başladılar.

Bir saat sonra yörünge gemisine binmiş olan Gillette kedileri izledi. Orta Doğu umurlarında değildi, belki de haklılardı. "Sana bir şey diyeceğim," dedi karısına. "Sana

neler döndüğünü kimin bildiğini söyleyeceğim. Geride bıraktığımız insanlar biliyor. Her şeyi biliyorlar. Bilmedikleri tek şey şu an bize neler olduğu. Ve nasılsa onların bilmediklerini hazmetmeleri benim bilmediklerimi hazmetmemden daha kolaymış gibi geliyor bana.” Büyüyünce Benny’nin annesi olacak kedi yavrusu yakındaki ufak sepete sokularak uyuyakalmıştı.

“Bağın kopmuş gibi hissediyorsun,” dedi Jessica.

“Tabii ki öyle hissediyorum,” dedi Gillette. “Bana eskiden ne dediğini hatırlıyor musun? Evlenmeden önce istediğim tek şeyin çalışmalarına devam etmek olduğunu söylediğimde bana insanın tek başına insan olmadığını söylemiştin ya? Hatırlıyor musun? Sırf sana ne saçmaladığını sormam için böyle şeyler diyordun hep. Ve sonra da gülümseyip başından beri anlatmayı planladığın küçük bir hikâyeye anlatıyordun. Sanırım seni mutlu ediyordu. Demiştin ki, ‘İnsan tek başına insan değildir’ ve ben de ‘O ne demek?’ diye sormuştum ve sen, hayatımı tek başıma yaşayacaksam hiç yaşamamam da olurmuş, diye anlatmaya başlamıştın. Tam olarak nasıl dillendirdiğini hatırlayamıyorum. Çok garip bir şekilde, azıcık bile mantıklı olmayan şeylere hep bir anlam katıyorsun. Bana kendimi soyutlayıp mikroskobun ucundaki şeylere bakıp not alabileceğimi ve arada sırada ne yaptığım, nasıl olduğumla ilgili küçük duyurular yapabileceğimi gördüğümü ve bu durumda kimse beni umursamazsa şaşırmamam gerektiğini söylemiştin. İnsanların arasında yaşamam gerektiğini, ne kadar denersem deneyeyim bundan kaçamayacağımı söylemiştin. Ve ağaca tırmanıp kendi türümü oluşturmaya karar veremeyeceğimi. Ama yanılıyordun, Jessica. İnsanlardan kaçabilirsin. Bize baksana.”

Sesi havanın içinde acı dolu ve ağır duyuluyordu. “Bana bak,” diye mırıldandı. Kendi yansımasına baktı ve korktu. Yaşlı görünüyordu; daha da kötüsü, birazcık da bunamış gibi görünüyordu. Çabucak bakışlarını çevirdi, gözleri yaşlarla doluyordu.

“Tam anlamıyla kopmuş değiliz,” dedi kadın hafifçe. “Birlikte olduğumuz sürece değiliz.”

“Evet,” dedi adam ama kendini hâlâ bir kenarda bırakılmış hissediyordu, insanlığı aylar geçtikçe yavaş yavaş yok oluyordu sanki. Özellikle insani dediği herhangi bir işlevi yoktu. Ölçümleri ve kadransları okuyor, düğmelere basıyordu. Bunu makineler de yapabiliyordu, hayvanlar da aynı şeyi yapmak için eğitilebilirdi. Patatesin çürümüş bir parçasıymışçasına kesilip atılmış gibi hissediyordu.

Jessica depresyonunun derinleşip deliliğe dönüşmesini engelliyordu. Yalnızlığın etkilerine karşı kadına nazaran daha savunmasızdı. Yaptıkları iş Jessica’yı devam etmeye itiyor, kocasında ise beyhudelik duygusunu pekiştiriyordu.

“Garip şeyler düşünüyorum, Jessica,” diye itiraf etti keşiflerinin dokuzuncu yıllarında bir gün. “Arada sırada kafamda beliriyorlar. Başta hiç aldırmadım. Sonra bir süre geçince fark ettim ki, bazen durup düşündüğümde bu fikirlerin aptalca olduğunu anlıyor olmama rağmen meğer aldırıyormuşum.”

“Ne tür düşünceler?” diye sordu Jessica. Çıkarma aracını, onları aşağıdaki büyük, kıpkırmızı gezegene götürmesi için hazırladılar.

Gillette iki basınçlı elbiseyi de kontrol edip araca yerleştirdi. “Bazen hiçbir yerde başka hiçbir insan yokmuş, insanlar hayal gücümün birer ürünüymiş gibi hissediyorum. Sanki

aslında Dünya'dan gelmemişiz, evimiz ile hatırladığımız her şey hayalden ve hafızamın beni yanıltmasından başka bir şey değilmiş gibi." Sanki ezelden beri hep bu gemideymişiz ve tüm evrende tamamen yalnızmışız gibi." Konuşurken parmak eklemleri beyazlaşana kadar aracın hava kilidinin ağır kapısını kavradı. Kalbinin daha hızlı atmaya başladığını, ağzının kuruduğunu hissetti. Bir endişe nöbeti daha geçirmek üzere olduğunu farkındaydı.

"Sorun yok, Leslie," dedi Jessica onu teselli ederek. "Evimizde birlikte geçirdiğimiz zamanları düşün. Bu da yalan olamaz ya."

Gillette'in gözleri iyice açıldı. Bir anlığına nefes almakta zorlandı. "Evet," diye fısıldadı, "yalan olabilir. Sen de bir sanrı olabilirsin." Hastalıklı zihninin onu tam olarak nereye doğru götürdüğünü anlayınca ağlamaya başladı.

Jessica, nöbet daha da kötüleşip geçene kadar kocasına sarıldı. Birkaç dakikada her zamanki mantıklı görünümüne kavuşmuştu adam. "Bu görev zannettiğimden çok daha zor," diye fısıldadı.

Jessica yanağını öptü. "Bunca yıldan sonra birkaç sorun çıkması normal," dedi. "Bu kadar uzun süreceğini planlamamıştık."

Buldukları sistem yine bir M sınıfı yıldızdan ve on iki gezegenden oluşuyordu. "Bir sürü iş var, Jessica," dedi, bu düşünce onu biraz neşelendirmişti. "Bizi birkaç haftalığına meşgul eder. Hiçlik uzayında yuvarlanmaktan iyidir."

"Evet, hayatım," dedi kadın. "İsimleri düşünmeye başladın mı?" Tüm bu yıldızlar ve uyduları için yeterli sayıda yeni isim bulmak görevin en sıkıcı kısmı olmaya başlamıştı. Sekiz bin sistemden sonra hatırlayabildikleri tüm mitolojik, tarihi ve coğrafik isimleri tüketmişlerdi. Artık işi sıraya bindirmişler, gezegenlere beyzbol oyuncularının, yazarların ve film yıldızlarının isimlerini veriyorlardı.

Kazablanka'daki karakterden esinlenerek Rick ismini verdikleri çöl gezegeni incelemek üzere aşağı iniyorlardı. Yaşama uygun olması muhtemel olmamasına rağmen gidip incelemeleri gerekiyordu. Ufacık bir ihtimal için, ne olur ne olmaz diye ya da Gillette'in annesinin deyişiyle, sırf ördeklerin hatırına, inceleyeceklerdi.

Bu düşünce Gillette'in duraklamasına sebep oldu, dudaklarında bir gülümseme belirmişti. Annesinin bu sözü yıllardır aklına gelmemişti. Bu Gillette'in yolculuğunda bir dönüm noktasıydı; Jessica yanındayken bir daha asla akli dengesini kaybetmeye bu kadar yaklaşmadı. Uzayın geniş boşluğunun soğuk ve yıkıcı güçlerine karşı kalkan olarak Jessica'ya ve anılarına sarıldı.

Yıllar yine akıp geçti. Geçmiş bulanıklaşarak anlaşılmaz bir pusa dönüştü ve gelecek diye bir şey yoktu. Şimdiki zamanda yaşamak Gillette çifti için aynı anda hem kurtuluşa hem lanete dönüştü. Zamanlarını Dünya'da bildiklerinden ne daha sıkıcı ne daha heyecan verici olan rutinler ve değişmek bilmez görevler içinde geçirdiler.

Ortak serüvenleri yirminci yılına yaklaşırken Gillette'in başına büyük bir felaket geldi: Dünya'dan yüzlerce ışık yılı uzaklıktaki isimsiz bir dünyada, kumtaşıyla kaplı çorak bir vadiye bakan kayalıklı bir tepede Jessica Gillette öldü. Toprak örneği toplamak için önüne eğildiğinde basınçlı elbisesinin gevşemiş bir dikişi yırtıldı, astandan geçerek elbisenin içine giren gazlar tıslayarak uyarmaya çalıştı kadını. Taşlarla kaplı zemine düştüğünde ölmüştü. Kocasını ölümünü izlerken ona yardım edememiş, zehir kadını çok çabuk öldürmüştü. Gezegende gün geceye dönerken ve şafağa kadar geçen uzun, soğuk saatler boyunca

kadının yanında oturdu.

Kadını, Jessica ismini verdiği gezegene gömdükten sonra onu orada sonsuza kadar terk edip gitti. Gezegenin yörüngesine bir iletim geçidi kurdu, sistemin geri kalanının incelemesini bitirdi ve bir sonraki yıldızla gitti. Acıyla sarsıldı ve günlerce yatağından çıkmadı.

Bir sabah kedi yavrusu Benny, Gillette'in yanına tırmandı. Yavru kedi neredeyse bir haftadır beslenmemiştir. "Benny," diye mırıldandı yalnız adam, "bir şeyi anlamamı istiyorum. Evimize dönemeyiz. Tam şu an bu gemiyi döndürüp hiçlik uzayı içinden doğruca eve doğru götürsem yirmi yıl sürer. Dünya'yı görecek kadar uzun süre yaşasam bile yetmişlerime gelmiş olurum. Bu kadar uzun yaşamayı hiç beklemedim." O andan itibaren Gillette görevlerini bir robot gibi yapmaya devam etti; Jessica ile paylaştığı heves tamamen yok olmuştu. Devam etmekten başka yapılacak bir şey yoktu, bu yüzden yoluna devam etti Gillette, ama yalnızlık ölümün gölgesi gibi boynuna sarılıp kaldı.

Sonuçlarını inceledikten sonra geçici bir hipotez oluşturmaya karar verdi. "Veriler olağandışı, Benny," dedi. "Basit bir açıklaması olmalı. Jessica hep bir açıklama olmak zorunda değil diye düşünürdüm ama artık olması gerektiğine eminim. Bütün bunların ardında, bir yerlerde anlam olmalı. Şimdi söyle bana, ziyaret ettiğimiz yirmi küsur bin gezegenin hiçbirinde neden Bir Numaralı Yaşam Göstergesini bulamadık?"

Benny'nin bu noktada diyecek pek bir şeyi yoktu. Gillette yürürken kocaman sarı gözleriyle onu takip etti. "Bunun üzerinden daha önce de geçmiştim," dedi Gillette. "Bulduğum teorilerin hepsi de kabullenmesi çok zor cinsten. Jessica kesin delirdiğimi düşünürdü. Dünya'daki arkadaşlarım bu teorileri bırak ciddi ciddi düşünmeyi, dinlemekte bile çok zorlanırlardı Benny. Ama böyle bir araştırmada öyle bir nokta geliyor ki, tahmin edilen tüm sonuçları bir kenara atıp gerçekte ne olduğuna derinlemesine ve uzun uzun bakmak gerekiyor. Ben bunu istemiyordum, biliyorsun ya. Jessica ile beklediğimiz sonuç kesinlikle bu değil. Ama olan biten bu işte."

Gillette masasının başına oturdu. Bir an Jessica'yı düşündü ve gözyaşlarına boğulmanın eşiğine geldi. Ama hayatının kalanını nasıl karısına ve karısının onları bekleyen yıldız sistemlerinden birinde aradıkları cevabı bulma hayaline adanmış olduğunu düşündü.

Karısı için o cevabı bulmaya adanmıştı kendini. Hayal kırıklığıyla dolu bunca yıl boyunca tek lütfen istatistiksel verilerin çok kolay anlaşılmasıydı. Bilgileri düzenlemek için bilgisayara ihtiyacı yoktu: Yalnızca sıfırlardan meydana gelen uzunca bir dizge vardı elinde. "Bilim teoriler üzerine kuruludur," diye düşündü Gillette. "Bazı teoriler gerçek anlamda uygulamalı olarak test edilemeyebilir, ama deneysel verilerin ezici üstünlüğü sebebiyle kabul edilir. Örneğin yer çekimi diye bir şey var olmayabilir, maddelerin sürekli yere düşmesinin sebebi acayip bir istatistiksel rastlantı olabilir. Her an her şey bozuk paranın yazı ya da tura gelmesi gibi rastgele bir şekilde yukarı ya da aşağı doğru düşmeye başlayabilir. O zaman da Yer Çekimi Kanununun değiştirilmesi gerekir."

Bu, mantığının ilk ve en güvenli kısmıydı. Daha sonra, üst üste karşılaştığı bezdirici sayıdaki yaşamsız gezegeni yeterli bir şekilde açıklayan ve diğer her şeye ağır basan bir olasılığın var olduğu hissi geldi. "Henüz bunun hakkında düşünmek istemiyorum," diye mırıldandı Jessica'nın ruhuyla konuşarak. "Belki gelecek hafta. Ama sanırım önce birkaç sistem daha gezeceğiz."

Öyle de yaptı. Etrafında yedi gezegeni olan M sınıfı yıldızını, daha sonra on bir gezegenli G yıldızını ve on dört gezegenli K yıldızını gezdi. Gezegenlerin hepsi darbeler yüzünden krater ve çukurlarla dolmuş ve lav akıntılarıyla düzleşmişti. Gillette üç sistemi inceledikten sonra Benny'yi kucağına aldı. "Otuz iki gezegen daha," dedi. "Toplamda kaç tane oldu şimdi?" Benny bilmiyordu.

Gillette'in bu konuyu tartışacak kimsesi yoktu. Dünya'daki bilim insanlarına danışamıyordu, Jessica'yı bile kaybetmişti. Elindeki tek şey, pek de zekice katkılarda bulunması beklenilemeyecek sabırlı gri kedisiydi. "Fark ettin mi," diye sordu adam, "Dünya'dan uzaklaştıkça evren daha da homojen görünüyor?" Benny homojen kelimesini anlamadıysa bile çaktırmadı. "Bunca yıldır gördüğümüz tek olağan dışı şey Dünya'nın ta kendisiydi. Yirmi yıllık keşfimizde şahit olduğumuz gerçek anlamda tek kural dışı etken Dünya'daki yaşam oldu. Bu sence ne anlama geliyor?"

Bu noktada söylenenlerin Benny için hiçbir manası yoktu, ama Gillette'e bir şeyler ifade etmeye başlamıştı. Omuzlarını silketti. "Arkadaşlarımdan hiçbiri Dünya'nın evrende yalnız olabileceği, uzayın sonsuz sınırlarındaki başka hiçbir yerde hayat olmayabileceği ihtimalini bile düşünmeye razı olmadı. Tabii ki de sonsuz sınırların çoğuna bakmadık ama yirmi üç binde sıfır olağan dışı bir şeyler olduğu anlamına geliyor." Gillette çifti yirmi yıl önce Dünya'dan yola çıktığında hâkim olan bilimsel görüş, doğrudan ya da dolaylı herhangi bir kanıt olmamasına rağmen dışarıda bir yerlerde yaşamın olması gerektiği konusunda ısrar ediyordu. Yaşam illa ki olmalıydı; geriye bir tek ona rastlamak kalıyordu. Gillette tüm yolculuk boyunca durduğu yerde hâlâ asılı olan eski formüle baktı. "Bu faktörlerden biri bile sıfır olsa," diye düşündü, "geriye kalan her şey de sıfır olur. Acaba hangi faktör sıfır olabilir?" Cevaba dair ufaklık bir ipucu bile yoktu, ama Gillette için bu soru gittikçe önemini kaybetmeye başlıyordu.

En sonunda iş şuraya varmıştı: otuzuncu yılda hâlâ dışarıdaydı. Gillette'in hayatının sonu dışarıda, siyah durgunluğun içinde bir yerlerdeydi. Dünya soluk bir anıydı, geçen gecenin rüyalarından daha az gerçektir artık. Benny yaşlı bir kediymi, yakında Jessica'nın öldüğü gibi o da ölecekti ve Gillette tamamen yalnız kalacaktı. Bu konuda düşünmeyi sevmese de bu fikir tekrar tekrar bilincini zapt ediyordu.

Aklına aynı sıklıkla gelen başka bir düşünce daha vardı. Mantık dışı bir düşünceydi, biliyordu, otuz yıl önce alay ettiği bir şeydi. Bilimsel eğitimi onu, kanıtları mantığın sağlam ve soğuk ışığında incelemeye itmişti, ama bu yeni kavram böylesine bir mekanik denetimi kabul etmiyordu.

Dünyanın belki de evrende yalnız olduğunu, milyarlarcası içinde yaşamla kutsanmış tek gezegen olduğunu düşünmeye başlamıştı. "Yine itiraf etmeliyim ki galaksideki tüm gezegenlerin kayda değer bir bölümünü incelemiş değilim," dedi duygularını Jessica'ya karşı savunuyormuş gibi. "Ama otuz yıllık deneyimi yok saymak aptallık olur. Dünya yaşam barındıran tek gezegen desem bu ne anlama gelir? Bilimsel ya da matematiksel bir kavram değil bu. Sırf istatistik bile herhangi bir yaşam formu barındıran gezegenlerin varlığını gerektiriyor. Ama böylesine bir biyolojik zorunluluğu geçersiz kılan şey ne olabilir?" Benny'nin bir tahminde bulunmasını bekledi, ama herhangi bir tahmin gelecek gibi görünmüyordu. "Yalnızca inançla olabilir," diye mırıldandı Gillette. Jessica'nın ruhunun

şakıyan sesiyle şüpheli bir kahkaha atmasını bekleyerek duraksadı, ama duyulan tek şey uzay aracının uğultulu, arada tıkırtılarla bozulan sessizliği idi.

“Dünya’daki tek bir yaratı eylemi,” dedi Gillette. “Üniversitedeki insanlar buna ne derdi hayal edebiliyor musun? Bir daha oraya gidecek yüzüm olmazdı. Sahip olduğum tüm itibarı geri alırlardı. Bilim dergisine olan aboneliğim iptal edilirdi. Yerel televizyon kanalları üyeliğimi reddederdi.”

“Ama başka ne düşünebilirim ki? O insanlar da son otuz yılı bizim gibi geçirmiş olsalardı aynı sonuca varırlardı. Bu cevaba kolayca ulaşmadım, Jessica, bunu biliyorsun. Nasıl olduğumu biliyorsun. Hiçbir zaman bizzat tanık olmadığım bir şeye inancım olmadı. Birinci ilkeleri bırak, George Washington’ın varlığına bile inanmadım. Ama gün gelir bilim insanının, olgulara uyan tek açıklama olduğu için, en nahos açıklamayı kabullenmesi gerekir.”

Doğru olup olmadığı, bu sonucu ispatlamak için yeterli sayıda gezegeni incelemiş olup olmadığı Gillette için fark etmiyordu. Tek tek tüm önyargılarını terk etmek zorunda kalmış ve en sonunda inanç sığramasını yapmıştı. Ona gerçek olarak görünen şeyi bilmesinin sebebi laboratuvar deneyleri değil, hayatında daha önce hiç hissetmediği bir dürtüydü.

Birkaç gün bu fikir onu rahat hissettirdi. Yaşam hangi sebepten olursa olsun, başka bir yerde değil yalnızca Dünya’da yaratılmıştı. O noktadan sonra Gillette’in keşfettiği yaşamdan yoksun her gezegen, bu hipotezi teyit eden bir örnek hâline geldi. Ama sonra, bir gece, kendini nasıl korkunç bir şekilde lanetlediğini anladı. Dünya yaşama ev sahipliği yapan tek gezegense Gillette neden bu yerden gittikçe uzaklaşıyordu; yaratıldığı yerden, olması gereken yerden neden gittikçe uzaklaşıyordu?

Kendine ne yapmıştı böyle... ya Jessica’ya?

“Tarafsızlığım beni yanılttı, hayatım,” dedi kadına kederle. “Soğukkanlı ve nesnel kalabilseydim en azından biraz huzur bulabilirdim. İkimizi de nasıl lanetlediğimi asla bilmezdim. Ama kalamadım; tarafsızlık baştan beri bir yalandan ibaretti. Bir şeyleri ölçülemeye gittiğimiz andan itibaren insanîyetimiz araya girdi. Evrenin pasif gözlemcileri olmadık, çünkü yaşıyoruz, insanız, düşünüyoruz ve hissediyoruz. Ve bu yüzden de eninde sonunda gerçeği öğrenmeye mahkûm edildik, bu yüzden acı çekmeye mahkûm edildik.” Jessica’nın hayatta olmasını, pek çok sefer yaptığı gibi onu teselli etmesini istedi. Kendini daha önce de yalnız, soyutlanmış hissetmişti, ama hiçbir zaman bu kadar kötü olmamıştı. Artık yabancılaşmanın aslında ne demek olduğunu anlamıştı. Dünyasından ve o dünyayı yaratan güçten ayrılmasıydı yabancılaşma. Artık her nerede ise, burada olmaması gerekiyordu. Dünya’ya aitti o, yaşamın ta kendisine. Pencereden dışarı baktı ve sonsuz siyahlık içine giriyor, akli ve ruhuyla birleşiyor gibiydi. Ruhundaki korkunç soğukluğu hissetti.

Bir anlığına duyguları aciz bırakmıştı Gillette’i. Jessica öldüğünde kederini bastırılmış, karısının yasını tutma lüksünü kendine asla tanımamıştı. Şimdi, yeni inançlarının ekleneceği ağırlığıyla birlikte kaybı, öncekinden çok daha sert bir şekilde tekrar çarpmıştı. Esenliğini ve görevini tamamen etrafındaki makinelerin kontrolüne bıraktı. Gemi gerçek uzaya doğru atılırken yıldızların karanlığın içinde parlamalarını seyretti. Benny’nin kalın gri tüylerini okşadı ve aptalca terk ettiği her şeyi hatırladı.

En nihayetinde Gillette’i kendine getiren Benny oldu. Kediye okşarken adamın eli

havada asılı kaldı; Gillette'in zihninde ani bir sezgi, uzak doğulu filozofların satori diye adlandırdıkları elmas berraklığında anlık bir duygu belirdi. Onu kendine acımaya iten bir hata yapmış olduğunu sezgisel olarak anlamıştı. Yaşam Dünya'da yaratıldıysa yaşayan tüm canlılar nerede olurlarsa olsun yaratılışın bir parçasıydı. Gri tüylü kedi Benny, yıldızlar arasındaki bu teneke kutuya hapsolmuş olsa bile bunun bir parçasıydı. Nereye giderse gitsin Gillette'in kendisi bunun bir parçasıydı. Bu yaratılış, uzay gemisinde de Dünya'da olduğu kadar mevcuttu; Gillette'in kendini bundan ayırabileceğini düşünmüş olması bir aptallıktı. Bu, tam da Jessica'nın her zaman ona anlatmaya çalıştığı şeydi.

"Benny!" dedi Gillette, bir damla gözyaşı kırışık yanaklarından akıyordu. Kedi uysal bir şekilde adamı inceledi. Gillette en sonunda yalnızlığından azat olurken hoş bir sıcaklığın tüm bedenini kavradığını hissetti. "Hepsi yalnızca ölüm korkusuydu," diye fısıldadı. "Sadece ölmekten korkuyordum. Asla inanmazdım buna! Bütün bunları aştığımı düşünüyordum. Bundan kurtulmak çok iyi hissettiriyor."

Ve daireler çizerek dönen yıldızlara yeniden baktığında galaksi gözüne artık boş ve siyah değil, canlı ve nefes kesici bir yaratıcı enerjiyle dolu görünüyordu. Hissettiği bu şeyin sarsılmayacağını biliyordu, ziyaret ettiği bir sonraki gezegen yaşamın yemyeşil bahçesi olsa bile. Bu hiçbir şeyi değiştirmezdi, çünkü inancı artık sayılara ya da olgulara değil, içindeki daha güçlü seziye bağlıydı.

Hangi yöne doğru yol aldığı ya da hangi yıldızları ziyaret edeceği Gillette'in hiç mi hiç umurunda değildi. En sonunda anlamıştı; nereye giderse gitsin, evine gidiyordu.

Çeviren: Cem Önder

1. Düzenleyenin NOTU:

Erişilebilen İngilizce Metin Şu Şekildedir: "Do you know the last emotion I felt as Joe threw me out of his mind? Not anger any more. He plays rough, him, but all he had room to feel was joy."

Kitaptaki Türkçe Metin: "Joe beni zihninden atarken en son ne hissettiğim duygu neydi biliyor musun? Artık öfkeli yoktu. Sert adamı oynuyordu ama hissettiği tek şey mutluluktü."

Bu haliyle metinde bir sorun olduğu aşikâr çeviri ya da dizgi kaynaklı (naçizane kanımca çeviriler sorunsuzdu, bu nedenle çeviri için küçük bir ihtimal diyorum). Bu şekilde bırakmak ise bu esere ve okuyuculara haksızlık olacaktı. İstmeden yapmak zorunda kaldığım bu düzeltme beni rahatsız ediyor, bilinmesi dileğiyle not düşmek istedim.

2. Düzenleyenin NOTU:

Samanyolu Galaksisi içerisindeki "akıllı medeniyetler"ın sayısına ulaşma amacıyla Frank Drake tarafından 1961 yılında geliştirilen denklem, "Drake Denklemi" olarak bilinir. ⇒(Kullanılan Türkçe Kaynak: <https://evrimagaci.org/photo/tr/drake-denklemi-nedir>)

İngilizce Kaynak: <https://www.seti.org/drakeequation>